Školský vzdelávací program

2015/2016

„MEDZI NAMI“

(aktualizácia školského vzdelávacieho programu z roku 2013/14 z dôvodu organizačných zmien)

Súkromná základná umelecká škola

Zriaďovateľ:

Roma Edukation Slovakia, Košice, n.o.

Požiarnická č.1, Košice 040 01

Vyučovací jazyk: slovenský

Druh školy: súkromná

Platnosť dokumentu: školský rok 2015/2016

Požiarnická č. 1, 040 01 Košice

0917 914 471

www.szuske.sk e-mail: roma.edu@centrum.sk, szuske2010@gmail.com

Platnosť Revidovanie	Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
Platnosť ŠkVP od	28.8.2013	
Aktualizácia	28.8.2015	Zmeny z dôvodu osamostatnenia sa elokovaného pracoviska Bardejov

Obsah

I. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....6

II. VYMEDZENIE VLASTNÝCH CIEĽOV A POSLANIA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA.....7

III. VLASTNÉ ZAMERANIE ŠKOLY.....8

IV. PROFIL ABSOLVENTA 4

VEDOMOSTI, ZRUČNOSTI, POSTOJE ABSOLVENTA HO 4

VEDOMOSTI, ZRUČNOSTI, POSTOJE ABSOLVENTA LDO.....4

VEDOMOSTI, ZRUČNOSTI, POSTOJE ABSOLVENTA TO 5

VEDOMOSTI, ZRUČNOSTI, POSTOJE ABSOLVENTA VO.....5

V. CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU 6

ZOZNAM ŠTUDIJNÝCH ODBOROV A UČEBNÝCH ODBOROV A ICH ZAMERANÍ: 6

VI. UČEBNÝ PLÁN 22

Hudobný odbor.....22

Výtvarný odbor 29

Tanečný odbor 31

Literárno-dramatický odbor 33

VIII. PODMIENKY NA USKUTOČŇOVANIE VZDELÁVACIEHO PROGRAMU.....34

VII. UČEBNÉ OSNOVY 36

IX. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA.....36

PRÍLOHA Č.1.....45

HUDOBNÝ ODBOR.....45

HUDOBNÁ NÁUKA 47

HRA NA KLAVÍRI.....81

HRA NA ZOBCOVEJ FLAUTE **138**

HLASOVÁ VÝCHOVA, SPEV **181**

ZBOROVÝ SPEV **254**

HRA NA GITARE **295**

HRA NA KLARINETE **338**

HRA NA KONTRABASE **366**

HRA NA HUSLIACH **394**

TANEČNÁ A DŽEZOVÁ SKUPINA **442**

LITERÁRNO-DRAMATICKÝ ODBOR **457**

TANEČNÝ ODBOR **478**

VÝTVARNÝ ODBOR **565**

I. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Súkromná základná umelecká škola vznikla na základe žiadosti ROMA EDUCATION SLOVAKIA,KOŠICE,n.o.,Exnárova 8,Košice adresovanej Ministerstvu školstva Slovenskej republiky v zmysle § 14 ods. 6 písm a) a v súlade s § 16 zákona č. 596/2003 Zb. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve v znení neskorších predpisov a v zmysle vyhlášky MšaV SR č. 280/1994 Z.z. o súkromných školách. Splnením všetkých potrebných náležitostí MšaV SR dňa 18.1.2010 pod číslom: CD-2009-28862/24598-1:917 zaradilo Súkromnú základnú umeleckú školu, Exnárova 8, Košice do siete škôl a školských zariadení Slovenskej republiky s termínom začatia činnosti od 1. septembra 2010.

Štatistický úrad Slovenskej republiky na základe žiadosti a predložením zriaďovacej listiny pridelil škole dňa IČO: 42111587 v štatistickom registri s právnou formou: Príspevková organizácia. Súkromná základná umelecká škola je samostatnou právnickou osobou a v právnych vzťahoch vystupuje vo svojom mene a má plnú zodpovednosť vyplývajúcu z týchto vzťahov.

Súkromná ZUŠ, je plno-organizovanou školou, má 4 odbory, a je zameraná na študentov rómskej národnostnej menšiny, ostatných národnostných menšín a majoritného obyvateľstva. Sme zameraní na vytvorenie adekvátnych podmienok na všestranný osobný rozvoj a vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, rómskych žiakov z komunít v duchu multikulturálnej výchovy. Výchovné pôsobenie školy sa zameriava na formovanie postojov, názorov, seba hodnotenia, posilňovaní úcty ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, k štátnemu jazyku, k materinskému jazyku ako aj k identite, kultúre Rómskej národnostnej menšiny a jej histórie, ako aj k starostlivosti o svoje zdravie, ale aj zdravie iných, pozitívneho vzťahu k životnému prostrediu.

II. VYMEDZENIE VLASTNÝCH CIEĽOV A POSLANIA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Cieľom školy je vychovávať vynikajúcich hudobníkov, tanečníkov, výtvarníkov a hercov, no v prvom rade naučiť žiakov láske k umeniu, vyplniť ich voľný čas zmysluplnou činnosťou a rozvíjať ich cítenie a morálne vlastnosti. Dať im možnosť a priestor na sebarealizáciu a pomôcť im naplniť túžbu v niečom vyniknúť, na čo im vytvárame vhodné podmienky. Dvere našej školy budú otvorené po celý rok a pre každého. Štúdium na našej škole bude vychádzať z prejaveného záujmu samotného žiaka so súhlasom jeho rodičov alebo zákonného zástupcu.

Hlavným predmetom činnosti Súkromnej základnej umeleckej školy je zabezpečenie výchovno-vzdelávacej práce detí a mládeže na úseku základného umeleckého školstva v hudobnom, tanečnom, výtvarnom a literárno-dramatickom odbore vo verejnom záujme.

Hudobný odbor – naším cieľom je rozvoj komornej hry, súborovej práce

Výtvarný odbor – v plnej miere sa chceme zúčastňovať súťaží a výstav, venovať záujem pravidelnej výzdobe interiéru školy

Tanečný odbor –zapojiť učiteľov do ďalšieho vzdelávania formou tanečných škôl, sústredení, otvorených hodín a vzájomným odovzdávaním si skúseností, vylepšiť prácu na hodinách, rozvíjať spoluprácu s rodičmi, zúčastňovať sa súťaží a vystúpení

LDO – na hodinách rozvíjať u žiakov tvorivosť, dramatické vystupovanie, podporovať v nich umelecké cítenie, sebavedomie, odbúravať stres, komplexy a trému. Viac sa zamerať na správnu výslovnosť a prednes. Zapájať žiakov do akcií aj iných odborov, hlavne ich zapojiť do konferovania , prednesov a krátkych dramatických útvarov. V plnej miere sa podieľať na tvorbe dvoch hlavných programov (vianočný a jarný).

III. VLASTNÉ ZAMERANIE ŠKOLY

Školský vzdelávací program našej školy umožní všetkým žiakom získať dostatočné vedomosti, zručnosti a schopnosti vo všetkých vybratých predmetoch, ďalšie rozvíjanie aktivít života školy a prezentáciu školy v rámci mesta Košíc i neďalekých miest Prešova, Bardejova ako aj celého Slovenska.

Našou snahou je vytvárať pozitívnu sociálno-emočnú klímu vo výchovno-vzdelávacom procese prostredníctvom zážitkov, tvorivých metód a foriem vzdelávania. Dať šancu každému žiakovi, aby rozvíjal svoje schopnosti, pričom žiaci nebudú mať strach, trému, nebudú sa nudiť a bude im umožnené zažiť úspech. Vhodnou motiváciou a výchovou k hudbe budeme rozvíjať všestranne rozvinutých jedincov, ktorých kontakt s hudobným umením bude nielen vzdelávať, ale aj kladne formovať ich osobnosť a sociálne kompetencie.

Podporíme rozvoj osobnosti žiakov, zabezpečíme ich kvalitnú prípravu, budeme ich viesť k všestrannej, účinnej a otvorenej komunikácii.

V súlade s individuálnymi dispozíciami a vekovými zvláštnosťami žiakov budeme dbať na tvorivý potenciál každého z nich, ako aj efektívne rozvíjať ich hudobné schopnosti, zručnosti, návyky a interpretačné majstrovstvo.

U žiakov tiež budeme rozvíjať schopnosť spolupráce a rešpektu k svojej práci, svojim úspechom, ako aj práci a úspechom druhých.

Naším cieľom je podporiť, pestovať a ďalej rozvíjať u žiaka lásku k hudbe a vychovať z neho človeka s kladným celoživotným vzťahom k umeniu, ktorý má radosť z poznávania sveta prostredníctvom hudby, umenia a je schopný sa aktívne, tvorivo a samostatne prejaviť.

Škola by mala byť miestom aktívneho a radostného poznávania, preto je našou snahou realizovať ho v príjemnom, estetickom a hlavne bezpečnom prostredí, prostredí, kde sa bude plne rešpektovať individualita každého žiaka, podporovať sebaúcta i vzájomná úcta, dôvera, a kde sa budú pestovať partnerské vzťahy medzi učiteľom a rodičom, a kde vzťahy učiteľov a žiakov budú založené na vzájomnom rešpekte, dôvere a otvorenej komunikácii.

Našou základnou filozofiou je otvorená a vzájomná spolupráca učiteľov, žiakov a rodičov, ktorí sú rovnocennými partnermi a spolu tvoria základnú bunku školy.

Edukačný proces charakterizuje pozitívna atmosféra a klíma založená na dôvere, porozumení, empatii, rovnocennej komunikácii pedagóga a žiakov a podnecovaní k čo najlepším interpretačným a umeleckým výkonom. Tvorivý potenciál nadaných i talentovaných žiakov budeme rozvíjať individuálnym prístupom k nim, dôslednou prípravou na súťaže, tvorivé dielne a koncerty, čím tiež podporíme zdravé sebavedomie žiakov, pričom sa bude dbať aj na to, aby verejná prezentácia nebola stresujúcim faktorom pre žiaka, rodiča ani pedagóga, ale aby mal žiak z vystúpenia čo najlepší pocit.
Stanovené ciele rešpektujú individuálne vekové a vývojové zvláštnosti žiakov, aj ich individuálnu úroveň rozvinutých hudobných schopností, zručnosti a návykov.

Priestorové podmienky

Naša škola má sídlo na Požiarnickej ul.1 v Košiciach. Výučba prebieha v sídle školy , a na elokovanom pracovisku Nová, Sečovce.
Vyučovanie žiakov prebieha v triedach upravených pre potreby jednotlivých odborov pre individuálne a skupinové vyučovanie:
tanečné sály(v Košiciach 1, v Sečovciach 1), výtvarný ateliér(v Sečovciach 1), učebne HO(každý pedagóg má svoju vlastnú triedu), trieda LDO(v Košiciach 1, v Sečovciach 1).

Na každom pracovisku sa nachádza kancelária pre prípravu pedagógov, pre vedenie školy a sekretárku.
Na chodbách je dostatočný počet stoličiek a stolov pre čakajúcich žiakov a rodičov.
Priestory sú dostatočne priestranné, esteticky upravené a schválené aj kontrolou z Úradu verejného zdravotníctva.

Personálne obsadenie školy

Mgr. Gejza Adam – riaditeľ školy , učiteľ HO Hry na kontrabase

Milan Bernárt – učiteľ Hry na husliach, gitare a klavíri, Tanečná a džezová skupina

Ľubomír Glovacký – učiteľ Hry na gitare, Tanečná a džezová skupina

Mgr. art. Karol Adam – učiteľ Hry na husliach

Klaudia Batiová – učiteľka Hry na klavíri, hudobnej náuky

Mário Gaži DiS.art – učiteľ LDO

Danka Floriánová – učiteľka TO

Mgr. art. Adrián Golec – učiteľ Hry na flaute a klarinete

Pedgógovia elokovaného pracoviska Sečovce

Mgr. Mário Krajčovič – učiteľ VO

Mgr. Katarína Rabatinová – učiteľka Spevu, hudobnej náuky

Mgr. Silvia Sojková – učiteľka Zborového spevu, hudobnej náuky

Mgr. Martina Ivanišinová – učiteľka VO

Mgr. Viliam Brandis – učiteľ LDO

Mgr. Jana Kravcová – učiteľka TO

Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov:
Ľubomír Glovacký - momentálne študuje na Konzervatóriu, Timonova ul, Košice, HO Hra na gitare 6.roč.

Dlhodobé ciele a úlohy

a/ vzdelávať - poskytovať základné umelecké vzdelávanie **dvoma** koncepčnými **líniami:**

- odborná príprava
- všeobecná príprava zabezpečujúca všestranný rozvoj osobnosti, v zmysle:
  - **nového „školského zákona“,**
  - **štátnych vzdelávacích programov pre ZUŠ,**
  - **školského vzdelávacieho programu,**
  - **platných učebných plánov,**
  - **učebných osnov**

b/ vychovávať:

- umením (formovanie osobnosti žiakov),
- k umeniu (rozvoj schopnosti tvoriť a prijímať umenie),
- pre umenie (príprava na profesionálnu, poloprofesionálnu príp. amatérsku činnosť);

c/ začleniť do výchovno-vzdelávacieho procesu (VVP):

- deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, na základe odporúčania pedagogicko-psychologickej poradne a pod.,
- s prihliadnutím na uchádzačovu vlastnú voľbu študijného odboru, podľa podmienok a možností školy,
- všetkých žiakov v súvislosti s programom boja proti rôznym negatívnym javom súčasnej doby (kriminalita, rôzne závislosti - alkohol, fajčenie, drogy, gamblerstvo, citová absencia a pod.);

d/ začleniť do výchovno-vzdelávacieho procesu:

- vhodné, primerané i netradičné metódy a formy práce, s rešpektovaním individuality žiaka, rozvíjajúc jeho tvorivosť, poskytnúť mu dostatočný priestor na sebarealizáciu,
- pri obojstrannej snahe učiteľa a žiaka zvyšovať kvalitu a humanizáciu VVP;

e/ podporovať:

- štvorstupňovú klasifikáciu, vzhľadom na špecifický charakter talentu žiaka a jeho rozvoj,
- systém hodnotenia najmä cez slovné hodnotenie, seba hodnotenie, ale aj klasifikáciou,
- iniciatívu na inováciu obsahu výchovno-vzdelávacieho procesu na ZUŠ (všeobecne);

f/ uplatňovať vo výchovno-vzdelávacom procese a vo vnútro školskom poriadku pre žiakov zásady a princípy z Dohovoru o právach dieťaťa (OSN 1969) a Memoranda dieťaťa;

g/ upevňovať postavenie ZUŠ cez kultúrno-spoločenské aktivity v lokalite

h/ zabezpečovať u všetkých zamestnancov zvyšovanie odbornosti a kariérneho rastu učiteľov umožnením absolvovať rôzne formy vzdelávania;

i/ spolupracovať s organizáciami, inštitúciami mimo školy a orgánmi na škole;

j/ *zlepšovať* pracovné prostredie pre výchovno-vzdelávací proces zabezpečením materiálovo-technického vybavenia odborných učební, kabinetov a knižníc o nové učebné pomôcky, potreby a zariadenia;

l/ skvalitňovať kontrolný systém na škole.

Strednodobé ciele a úlohy

a/ rozšíriť možností prezentácie VO v interiéri školy,

b/ vytvoriť multimediálny projekt (predstavenie) všetkých odborov, podľa možností školy,

c/ realizovať overovaný návrh novej koncepcie „Projektové vyučovanie hudobnej náuky na ZUŠ“ v spolupráci s MŠ SR a ŠPÚ,

d/ aktualizovať internetovú stránku školy.

Krátkodobé ciele a úlohy

a/ vydať CD a DVD nosič ako propagačný materiál,

b/ využiť exteriér budovy školy na prezentáciu LDO, TO, HO, VO,

c/ viesť kroniku,

d/ archivovať fotodokumentáciu,

e/ rozširovať videotéku – záznamy všetkých verejných aktivít školy,

f/ pripravovať propagačné materiály k aktivitám školy,

g/ intenzívne propagovať školu – rôzne formy,

Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

- MŠ SR – konzultácie o UP, UO, vykonávacích predpisoch a pod.,
- ŠPÚ – návrhy nových učebných osnov – podľa aktuálnej potreby,
- Roma Education Slovakia, Košice, n.o. – zriaďovateľ,
- MPC - rôzne druhy školení a vzdelávaní,
- Konzervatórium Košice– prednášky, konzultácie, otvorené hodiny,
- sociálne, zdravotné a iné inštitúcie,
- školy a školské zariadenia: MŠ, ZŠ, ZŠ-ŠK, SŠ, SOŠ, VŠ, súkromné školy;

- orgány na škole:
    - Pedagogická rada,
    - Predmetové komisie

IV. PROFIL ABSOLVENTA

Vedomosti, zručnosti, postoje absolventa HO

Profil absolventa v HO sa vyvíja ako v oblasti praktických zručností (hra na zvolenom nástroji), tak i v oblasti teoretických vedomostí. Úroveň praktických zručností a výstupov je daná učebnými osnovami a žiak ju verejne prezentuje na koncerte žiakov záverečných ročníkov, v oblasti teoretických vedomostí žiakov smerujeme jednak k prepojeniu teoretických vedomostí s praktickou činnosťou, na druhej strane im dávame kompetencie, ktoré môžu uplatniť vo svojom ďalšom živote.

Absolvent prvého stupňa, pre ktorého má byť hudba prostriedkom kvalitatívne vyššej úrovne života (milovník umenia, návštevník koncertov, praktický interpret v oblasti záujmovej umeleckej činnosti):

Orientácia v notovom zázname, schopnosť plynulého rytmicko-metrického členenia hudobného toku, rytmický viachlas. Orientácia v časopriestore hudby, uvedomené používanie dynamiky a agogiky v závislosti od želaného účinku hudobných tvarov a štruktúr. Schopnosť verbálne vyjadriť obsah hudobného diela a premeny výrazu v priebehu skladby na základe analógií s vlastnou životnou skúsenosťou. Schopnosť jednoduchej komunikácie v kolektíve prostredníctvom hudobných činností. Znalosť hudobnej teórie podľa obsahu učebných osnov. Schopnosť vytvoriť tematický celok (námet, scenár, výber hudby) a k zvolenej téme nájsť potrebné informácie z dostupných zdrojov (literatúra, internet).

Vedomosti, zručnosti, postoje absolventa LDO

Žiak ovláda základné techniky hereckej práce – predovšetkým rečový a hlasový prejav, správnu artikuláciu, základy slovenskej ortoepie, ďalej prácu s mimikou, gestom a hereckým výrazom. Počas výučby získal aj základy pohybového prejavu, pantomímy, pohyb v javiskovom priestore, zmysel pre dramatický konflikt, napätie, motiváciu konania na javisku, pravdivosť hereckého výrazu ako aj jeho

premenlivosť a farebnosť. Je schopný jednoduchej improvizácie, dramatickej akcie, ovláda svoje telo ako nástroj, prostredníctvom ktorého vyjadruje určité posolstvo, emóciu či postoj, cez ktoré realizuje umelecký výkon. Má vypestovaný vzťah k literatúre, dráme a poézii, či ďalším umeleckým textom a orientuje sa v ich obsahu a žánri.

Vedomosti, zručnosti, postoje absolventa TO

Žiak má rozvinuté prirodzené pohybové danosti, pružnosť, koordináciu jednotlivých časti tela. Získanú techniku tanečnej tvorby vie uplatniť v ucelených tanečných väzbách s presným hudobno-rytmických cítením, ktoré realizuje v danom priestore. Je schopný precítiť pohybový detail, estetický zážitok z telesných možnosti pohybu. Má rozvinuté vnútorné improvizačné cítenie, ktoré na primeranej úrovni vlastných schopností a zvládnutej techniky tanca uplatňuje v určených tanečných či integratívnych projektoch.

Vedomosti, zručnosti, postoje absolventa VO

Žiak prešiel počas prvého stupňa výchovno-vzdelávacím procesom od hravého laborovania výtvarnými technikami k vedomej a autentickej operatívnosti s výtvarnými metódami – klasickými aj alternatívnymi výtvarnými technikami. Ovláda techniky kresby, základy grafiky. V maľbe ovláda základné, podvojné, teplé a studené farby. Ovláda miešanie farieb, farebný valér a vie ich použiť v individuálnom výtvarnom spracovaní. V predmete modelovanie prechádza žiak od hravého krútenia, šúľania, vyťahovania hmoty až po vytváranie reliéfu, plastiky, dutej plastiky. Podľa možností školy žiak ovláda technológiu glazovania a vypaľovania keramiky. V predmete dekoratívne činnosti žiak vie využiť kompozíciu plochy, využitie farieb v plošnej, ale aj v priestorovej kompozícii, vie samostatne uplatňovať interdisciplinárne presahy. Žiak vie operovať výtvarným jazykom, základnými pojmami bod, škvrna, línia, tvar. Tvorivo nimi manipuluje

a uvedomuje si vznik novej výtvarnej skutočnosti. Prijíma impulzy z dejín umenia, ktoré tvorivo aplikuje vo svojej činnosti.

Štúdium končí samostatným výtvarným artefaktom spracovaným voliteľnými technikami a námetmi, ktoré žiak vie zvládnu

V. CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

STUPNE ŠTÚDIA

- Prípravné štúdium
- Primárne umelecké vzdelanie - 1. časť I. stupňa základného štúdia ZUŠ
- Nižšie sekundárne vzdelávanie - 2. časť I. stupňa základného štúdia ZUŠ

DĹŽKA ŠTÚDIA

- PŠ 1 – 2 ROKY
- HO, TO, LDO, VO

  I. STUPEŇ – 1.ČASŤ 4 ROKY

  2. ČASŤ 4 ROKY

  II. STUPEŇ - 4 ROKY

ZOZNAM študijných odborov a učebných odborov a ich zameraní:

- **hudobný odbor (HO):**

- hra na nástrojoch: klavír, husle, gitara (klasická),zobcová flauta, klarinet, spev, hlasová výchova, zborový spev, kontrabas,

- **literárno-dramatický odbor (LDO) – oddelenie dramatické a slovesné:**

  -dramatická príprava, dramatika a slovesnosť, pohyb, prednes, práca v súbore,

  - oddelenie slovesné:

- základy slovesnej tvorby, poetika, dejiny slovesnej tvorby, umelecký prednes, práca v súbore

- **tanečný odbor:**
  - tanečná príprava, klasický, ľudový, kreatívny, moderný, džezový tanec, tanečná prax,
- **výtvarný odbor:**
  - výtvarná výchova obsahuje kreslenie, maľovanie, priestorovú a objektovú tvorbu, grafickú tvorbu, prácu s materiálom atď.

➢ Vyučovanie je organizované na základe platných učebných plánov (UP) a obsah vyučovania podľa platných učebných osnov (OU), v zmysle vyhlášky o ZUŠ č.324/2008 Z. z., metodických materiálov, pedagogicko-organizačných dokumentov.

OBLASŤ VÝCHOVNO – VZDELÁVACIA

1. Dodržiavať vo výchovno-vzdelávacom procese všeobecne záväzné právne predpisy, pedagogické normy, dokumenty a uplatňovať zásady pedagogického riadenia škôl, zabezpečovať v zmysle Dohovoru o právach dieťaťa a koncepcie prevencie drogových závislostí č. 2962/1999 povinné priebežné sledovanie a aktívnu ochranu detí pred nežiaducimi javmi; materiály rozpracovať na podmienky školy ako vnútorné predpisy a normy školy.
2. Po prerokovaní a odsúhlasení predmetovými komisiami a Umeleckou radou, podľa podmienok, možností a potrieb školy, v zmysle možnosti úpravy Učebných plánov a osnov, rešpektujúc individualitu žiaka, voľbu jeho študijného zamerania, niektoré UP čiastočne upraviť.

3. Zodpovedne pripraviť žiakov na talentové skúšky na umelecké, pedagogické a iné odborné stredné a vysoké školy, s cieľom maximálnej úspešnosti, v spolupráci a vzájomnými konzultáciami s pedagógmi SOŠ a VŠ spojených s návštevou metodických a otvorených dní na SŠ a VŠ pedagóga ZUŠ so svojim žiakom. Zaradiť výnimočne talentovaných žiakov do tzv. formy rozšíreného vyučovania.
4. Podporovať žiakov v príprave na rôzne súťaže, prehliadky, tvorivé dielne a podobné aktivity doma a v zahraničí ako integrálnej súčasti výchovno-vzdelávacieho procesu. Zabezpečiť účasť žiakov a ich pedagógov podľa ponuky a kvality prípravy vo všetkých odboroch.. Účasť a dosiahnuté výsledky žiakov morálne oceniť, učiteľov podľa možností školy aj finančne zainteresovať v osobnom ohodnotení.
5. Zaradiť žiakov prípravného štúdia v HO do individuálnej formy štúdia na nástrojovú prax .

6.Podchytiť záujemcov predškolského veku do hudobného, tanečného a výtvarného odboru formou úzkej spolupráce s materskými školami.

7. V praxi realizovať „Projektové vyučovanie v predmete hudobná náuka na ZUŠ“

8. Podporovať prácu samostatných zoskupení, malých komorných zoskupení, speváckych zborov, kapely so zameraním na populárnu hudbu v HO.

9.Zabezpečiť integráciu detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, na základe odporúčania pedagogicko-psychologickej poradne (PPP) a s využívaním ich poradenských služieb. Umožniť štúdium žiakom z pedagogicko-psychologickej poradne a so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, so zníženou výškou úhrady nákladov na štúdium.

10. Zvyšovať kvalitu VVP a výchovno-vzdelávacích výsledkov (VVV):
    - zvýšením záujmu o pedagogickú prácu, zanietenosti a využívaním skúseností pedagógov, s aplikáciou nových netradičných prvkov, foriem a metód práce vo VVP a pri prezentácii VVV,

- spoluprácou medzi triedami a odbormi na príprave jednotlivých programov a tematicky zameraných podujatí a jednorazových aktivít (HO, LDO, TO, VO),
- prípravou žiakov klavírneho oddelenia na aktívnu spoluprácu - klavírny sprievod - so žiakmi iných oddelení,
- prezentovaním VVV žiakov prehrávaním naštudovaných skladieb autorov podľa potrieb HN,
- zintenzívnením komunikácie medzi vyučujúcimi jednotlivých predmetov (najmä v HO medzi oddeleniami a s učiteľmi hudobnej náuky),
- využívaním alternatívnych foriem vyučovania – spoločné návštevy učiteľa a žiakov rôznych kultúrnych podujatí, výchovných koncertov, verejných generálok a iných podujatí v Košickej filharmónii, príp. podľa ponúk iných organizácií, tvorivých dielni a súťaží (ako pozorovatelia) vo všetkých odboroch, v TO a LDO zorganizovať v prípade potreby intenzívne sústredenia žiakov,
- otváraním všetkých výstav organizovaných na pôde školy – vernisážou ako spoločenskú udalosť, za prítomnosti žiakov a rodičov,
- umožnením žiakom zhodnotiť súčasné schopnosti, zručnosti a vedomosti v mimoškolských súboroch a telesách,
- pripraviť Deň otvorených dverí s následnými prijímacími skúškami,
- zvýšením informovanosti rodičovskej verejnosti cez triednych učiteľov o živote školy a ZUŠ všeobecne.

11. V rámci humanizácie VVP:

    -výrazne pozitívne vplývať na osobnostný rozvoj žiakov na základe priateľského partnerstva, tvoriť kvalitné sociálne vzťahy v triede a vzájomné vzťahy medzi žiakmi, učiteľom a rodičmi,

-budovať postavenie učiteľa tým, že učiteľ bude vystupovať smerom k žiakom ako primerane náročný odborník a zároveň trpezlivý priateľ a chápajúci partner,

-byť v úzkom kontakte s rodičmi, analyzovať prácu žiakov, problémy sa snažiť riešiť v zárodku, a tým predchádzať zbytočným nedorozumeniam. Rodičov vyzývať na angažovanosť na školskej socializácii svojich detí, snažiť sa dohodnúť na všeobecných cieľoch výchovy, konkrétnych opatreniach, formách pomoci a usmernenia v domácej príprave, pri vytváraní domácich podmienok na prípravu žiaka na vyučovanie, v dôslednej dochádzke žiakov na všetky predmety; umožniť rodičom pasívnu účasť na celej vyučovacej hodine,

-v lokálnych médiách podávať informácie o výnimočných úspechoch žiakov školy.

12. Vo výchovnej oblasti:

-upevňovať charakterové a morálno-vôľové vlastnosti žiakov, zlepšovať ich spoločenské prejavy, dôrazne vplývať na prejavy vzájomnej úcty a tolerancie,

-Pri prevencii drogových závislostí sa chceme zamerať aj na iné aktivity ako besedy. I napriek tomu, že s tvrdými drogami sme sa nestretli, treba sústavne pôsobiť proti fajčeniu a alkoholickým nápojom cez koordinátora, rodičov a všetkých vyučujúcich, účelným využívaním voľného času i vlastným príkladom.

-venovať intenzívnejšiu pozornosť problematike diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatných prejavov intolerancie (šikanovaniu, týraniu a pod.),

13. Obsahovo zlepšiť prácu jednotlivých predmetových komisií.

14. Podporovať vzdelávanie učiteľov: I. a II. kvalifikačná skúška, špecializačné inovačné štúdium, vzdelávanie vedúcich pedagogických zamestnancov, účasť na kurzoch výpočtovej a audiovizuálnej techniky, zapojiť všetkých

zamestnancov do priebežného vzdelávania – odborné témy apod., administratívnych zamestnancov školiť podľa ponuky.

15. Zabezpečovať pre zamestnancov školy pedagogickú a inú odbornú tlač, podľa možností a potrieb školy.

16. Zabezpečiť uplatňovanie zákona č.377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v školských priestoroch.

Národný program boja proti drogám

Súkromná základná umelecká škola rieši problematiku Národného programu boja proti drogám rozpracovaním na podmienky ZUŠ .

- realizovať prevenciu drogových závislostí realizovať aj ako integrálnu súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu,
- zintenzívniť priebežnú informovanosť žiakov a rodičov o preventívnych aktivitách školy a možnostiach pomoci ohrozeným deťom,
- zvýšiť počet spoločných návštev učiteľov a žiakov na rôznych podujatiach, ktoré organizuje vo svojom programe súkromnej ZUŠ v užšej spolupráci s rodičmi,
- žiakov, ktorí navštevujú súkromnú ZUŠ snažiť viesť k tomu, aby sa zúčastňovali výchovno-vzdelávacieho procesu a za neúčasť na vyučovacích hodinách odovzdali písomné ospravedlnenie od rodičov,
- sledovať - monitorovať, či dieťa nie je týrané – zmeny v správaní: zakríknutosť, tichosť, stránenie sa ľudí a rozhovorov, uhýbanie pohľadom, neochota nadviazať očný kontakt, prestáva zdraviť, alebo opačné extrémy: divokosť, útek, skrývanie sa, stáva sa násilník;

- sledovať príznaky šikanovania v súlade s Metodickým usmernením č.7/2006 R – cieľom tohto metodického usmernenia je poskytnúť základné informácie zamestnancom, ktorí sa podieľajú na výchovno-vzdelávacom procese o formách jeho prejavov, návrhov na riešenie, spôsoboch ich preventívneho pôsobenia a potrebe spolupráce s rodičmi žiakov a príslušných inštitúcii (dieťa nemá kamarátov, nehovorí o tom, čo sa deje v škole, bojí sa ísť do školy a zo školy, výrazné zhoršenie prospechu, prichádza so zašpinenými a poškodenými vecami a šatami, stáva sa uzavretým, je smutné, depresívne, nechutí mu jesť apod.),
- v prípade oprávneného podozrenia z ohrozenia mravného vývinu detí a žiakov je povinný učiteľ bezodkladne riešiť problém s vedením školy,
- zverejnenie LINKY DETSKEJ ISTOTY (Unicef) **0800/500 500**

„Radšej planý poplach, ako žiaden...“

.

Špeciálne aktivity v rámci týždňa boja proti drogám:

- výtvarný odbor – zhotovovať plagáty k danej téme,
- hudobný odbor – spev – v rámci koncertu výber piesni s protidrogovou tematikou,
- literárno-dramatický odbor – rozhovor na dané témy formou etúd,
- tanečný odbor – pripravovať choreografie na dané témy,
- všetky odbory – pripravovať kultúrne podujatia s rôznymi zameraniami

VI. UČEBNÝ PLÁN

Hudobný odbor

sa uskutočňuje formou individuálneho vyučovania, ktoré podľa časovej dotácie jednotlivých hudobných nástrojov navštevujú žiaci 1-2x týždenne.

Prípravné štúdium

Učebný plán č: 1b

Dĺžka štúdia : 1 rok

Prípravná hudobná výchova
Počet žiakov: 5-8 žiakov
Časová dotácia: 1. polrok 2 hodiny
2. polrok 1 hodina
Príprava ku hre na nástroji
Počet žiakov: 2
Časová dotácia: 1.polrok 0,5 hodiny
2. polrok 1 hodina

Učebný plán č. 3
Hra na klavíri, hra na keyboard
Primárne umelecké vzdelávanie

Hudobný odbor	**1. roč**	**2. roč**	**3. roč**	**4. roč**
Hra na nástroji, hra z listu	**1,5**	**1,5**	**1,5**	**1,5**
Komorná hra	**-**	**-**	**1**	**1**
Hudobná náuka	**1**	**1**	**1**	**1**
Spolu	**2,5**	**2,5**	**3,5**	**3,5**

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie

Hudobný odbor	**1. roč**	**2. roč**	**3. roč**	**4. roč**
Hra na nástroji, hra z listu	**1,5**	**1,5**	**1,5**	**1,5**
Komorná hra	**1**	**1**	**1**	**1**
Hudobná náuka	**1,5**	**1,5**	**1,5**	**-**

Spolu	**4**	**4**	**4**	**2,5**

II. stupeň

Hudobný odbor	**1. roč**	**2. roč**	**3. roč**	**4. roč**
Hra na nástroji, hra z listu	**1,5**	**1,5**	**1,5**	**1,5**
Komorná hra	**1**	**1**	**1**	**1**
Hudobná náuka	**-**	**-**	**-**	**-**
Spolu	**2,5**	**2,5**	**2,5**	**2,5**

Učebný plán č. 4
Hra na husliach, gitare,
Primárne umelecké vzdelávanie

Hudobný odbor	**1.roč**	**2.roč**	**3.roč**	**4.roč**
Hra na nástroji, hra z listu	**1,5**	**1,5**	**1,5**	**1,5**
Komorná hra	**-**	**-**	**1**	**1**
Hudobná náuka	**1**	**1**	**1**	**1**
Spolu	**2,5**	**2,5**	**3,5**	**3,5**

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie

Hudobný odbor	**1.roč**	**2.roč**	**3.roč**	**4.roč**
Hra na nástroji, hra z listu	**1,5**	**1,5**	**1,5**	**1,5**

Komorná hra	**1**	**1**	**1**	**1**
Hudobná náuka	**1,5**	**1,5**	**1,5**	**-**
Spolu	**4**	**4**	**4**	**2,5**

Poznámka k UP.4: V študijnom zameraní hra na gitare sa komorná hra v treťom a štvrtom ročníku prvej časti prvého stupňa základného štúdia a v prvom ročníku druhej časti prvého stupňa základného štúdia vyučuje v rozsahu 1 hodina týždenne,
v druhom až štvrtom ročníku druhej časti prvého stupňa základného štúdia sa komorná hra vyučuje v rozsahu 1,5 hodiny týždenne.

Učebný plán č. 5
Hra na sopránovej zobcovej flaute
Primárne umelecké vzdelávanie

Hudobný odbor	**1.roč**	**2.roč**	**3.roč**	**4.roč**
Hra na nástroji, hra z listu	**1,5**	**1,5**	**1,5**	**1,5**
Komorná hra	**-**	**-**	**1**	**1**
Hudobná náuka	**1**	**1**	**1**	**1**
Spolu	**2,5**	**2,5**	**3,5**	**3,5**

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie

Hudobný odbor	**1.roč**	**2.roč**	**3.roč**	**4.roč**
Hra na nástroji, hra z listu	**1,5**	**1,5**	**1,5**	**1,5**
komorná hra	**1**	**1**	**1**	**1**
Hudobná náuka	**1,5**	**1,5**	**1,5**	**-**

Spolu	**4**	**4**	**4**	**2,5**

Učebný plán č. 7
Hlasová výchova, spev
Primárne umelecké vzdelávanie

Hudobný odbor	**1.roč**	**2.roč**	**3.roč**	**4.roč**
1.a Hlasová výchova(2 žiaci)	**1,5**	**1,5**	**-**	**-**
1bSpev (individuálne štúdium)	**-**	**-**	**1,5**	**1,5**
Príprava k súhre (sprievod)	**-**	**-**	**0,5**	**0,5**
Obligátny nástroj	**0,5**	**0,5**	**0,5**	**0,5**
Zborový spev	**-**	**-**	**2**	**2**
Hudobná náuka	**1**	**1**	**1**	**1**
Spolu	**3**	**3**	**5,5**	**5,5**

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie

Hudobný odbor	1.roč	2.roč	3.roč	4.roč
1.a Hlasová výchova(2 žiaci)	-	-	-	-
1bSpev (individuálne štúdium)	1,5	1,5	1,5	1,5
Príprava k súhre (sprievod)	0,5	0,5	0,5	0,5
Obligátny nástroj	0,5	0,5	0,5	0,5
Zborový spev	2	2	2	2
Hudobná náuka	1,5	1,5	1,5	-
Spolu	6	6	6	4,5

II. stupeň

Hudobný odbor	1.roč	2.roč	3.roč	4.roč
Sólový spev	1,5	1,5	1,5	1,5
Korepetícia spevu	0,5	0,5	0,5	0,5
Hra na nástroji	0,5	0,5	0,5	0,5
Zborový spev	2	2	2	2
Spolu	2,5	2,5	2,5	2,5

Učebný plán č. 8
Zborový spev
Primárne umelecké vzdelávanie

Hudobný	1.roč	2.roč	3.roč	4.roč

odbor				
Hlasová príprava	**1**	**1**	**-**	**-**
Prípravný zborový spev	**1**	**1**	**-**	**-**
Zborový spev	**-**	**-**	**2**	**2**
Obligátny nástroj (klávesový píp. iný nástroj)	**0,5**	**0,5**	**0,5**	**0,5**
Hudobná náuka	**1**	**1**	**1**	**1**
Spolu	**3,5**	**3,5**	**3,5**	**3,5**

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie

Hudobný odbor	1.roč	2.roč	3.roč	4.roč
Hlasová príprava	**-**	**-**	**-**	**-**
Prípravný zborový spev	**-**	**-**	**-**	**-**
Zborový spev	**2**	**2**	**2**	**2**
Obligátny nástroj (klávesový píp. iný nástroj)	**0,5**	**0,5**	**0,5**	**0,5**
Hudobná náuka	**1,5**	**1,5**	**1,5**	**-**
Spolu	**4**	**4**	**4**	**2,5**

Poznámka k UP. č.9: Počet žiakov v skupine v predmetoch hlasová príprava a prípravný zborový spev: 8-10. Počet žiakov v predmete zborový spev (hlavný predmet) nad 15.

Učebný plán č.10
Hra na kontrabase, klarinete
Primárne umelecké vzdelávanie

Hudobný odbor	**1.roč**	**2.roč**
Hra na nástroji, hra z listu	**1,5**	**1,5**
Sprievod	**0,5**	**0,5**
Hudobná náuka	**1,5**	**1,5**
Spolu	**3,5**	**3,5**

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie

Hudobný odbor	**1.roč**	**2.roč**	**3.roč**	**4.roč**
Hra na nástroji, hra z listu	**1,5**	**1,5**	**1,5**	**1,5**
Komorná hra	**1**	**1**	**1**	**1**
Hudobná náuka	**1,5**	**1,5**	**1,5**	**-**
Spolu	**4**	**4**	**4**	**2,5**

Učebný plán č.24
Tanečná a džezová skupina
II. stupeň základného studia a studia pre dospelých

Hudobný odbor	**1.roč**	**2.roč**	**3.roč**	**4.roč**
Hra v tanečnej alebo džezovej skupine	**1**	**1**	**2**	**2**
Základy hudobnej	**1**	**1**	**1**	**1**

skladby				
Náuka o hudbe	**1**	**1**	**-**	**-**
Improvizácia	**-**	**1**	**1**	**1**
Spolu	**3**	**4**	**4**	**4**

Poznámka: Improvizácia sa vyučuje v skupine 2 žiakov

Výtvarný odbor

navštevujú žiaci 1x týždenne podľa časovej dotácie pre jednotlivé ročníky

Počet žiakov: prípravné štúdium 5-8 žiakov

Učebný plán č. 52

PRÍPRAVNÉ ŠTÚDIUM

Učebný plán číslo	**52**	
Stupeň štúdia	Prípravné štúdium	
Študijné Zameranie	**výtvarný odbor ZUŠ, výtvarná výchova**	
Vek	nadané deti vo veku pred plnením povinnej školskej dochádzky	
Dĺžka štúdia	1 alebo 2 roky	
Počet žiakov v Skupine	5 – 8	
Ročník:	1.	2.
Počet hodín Týždenne	2 x 45 minút (1x týždenne)	
Spolu vyučovacích hodín týždenne:	2	2
Spolu vyučovacích hodín ročne:	66	66
Charakteristika vyučovania:	Vyučovanie prostredníctvom výtvarných činností žiaka; je organizované formou hravých výtvarných činností sprostredkujúcich poznávanie jednoduchých výrazových prostriedkov, technických postupov a materiálov v spojení so spontánnym sebavyjadrovaním.	
Absolvovanie štúdia	Prípravné štúdium výtvarného odboru ZUŠ sa ukončuje výstavou prác.	

I. STUPEŇ – ZÁKLADNÉ ŠTÚDIUM

Učebný plán číslo	**53**
Stupeň štúdia	Prvá časť I. stupňa základného štúdia
Študijné zameranie	**výtvarný odbor ZUŠ, výtvarná výchova**
Odporúčaný vek	7 až 10 rokov
Dĺžka štúdia	najviac 4 roky
Počet žiakov v Skupine	6 – 10
Stupeň vzdelávania	**primárne umelecké vzdelávanie**

Ročník:	1.	2.	3.	4.
Počet hodín Týždenne	3 x 45 minút (1x týždenne)			
Spolu vyučovacích hodín týždenne:	3	3	3	3
Spolu vyučovacích hodín ročne:	99 (66)*	99	99	99
Charakteristika vyučovania:	Vyučovanie prostredníctvom výtvarných činností žiaka je orientované na experimentovanie (materiálno-technické, s vyjadrovacími prostriedkami), uplatnenie jeho fantázie a predstavivosti, na prekonávanie schém zobrazovania a myslenia a na podporu vlastných žiakových riešení na úrovni obsahu i formy. Vo vyučovaní je zastúpené plošné a priestorové vytváranie a jednotlivé disciplíny (kresba, maľba, grafika, modelovanie, priestorové a akčné vytváranie). Primerane veku, prevažne formou výtvarnej interpretácie a rozhovorov o umení je žiakom sprístupňované historické i súčasné umenie.			
Absolvovanie štúdia	Prvá časť I. stupňa základného štúdia sa ukončuje vystavenou záverečnou prácou.			

Učebný plán číslo	**54**				
Stupeň štúdia	Druhá časť I. stupňa základného štúdia				
Študijné zameranie	**výtvarný odbor ZUŠ, výtvarná výchova**				
Odporúčaný vek	11 až 15 rokov				
Dĺžka štúdia	najviac 5 rokov				
Počet žiakov v Skupine	6 - 10				
Stupeň vzdelávania	**nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie**				
Ročník:	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodín Týždenne	3 x 45 minút (1x týždenne)				
Spolu vyučovacích hodín týždenne:	3	3	3	3	3
Spolu vyučovacích hodín ročne:	99	99	99	99	99
Charakteristika vyučovania:	Vyučovanie prostredníctvom činností žiaka. Je orientované na experimentovanie s technikami, materiálmi, vyjadrovacími prostriedkami i témami, formou vecných, aspektových a analyticko-syntetických štúdií, ktoré vyúsťujú do samostatnej operatívnosti tvorby žiaka (jeho vlastných tvorivých riešení). Vo vyučovaní je zastúpené plošné a priestorové vytváranie a jednotlivé disciplíny (kresba, maľba, grafika, modelovanie, fotografia, dizajn, elektronické médiá, priestorové vytváranie, akčné vytváranie, video a animácia) – proporcionalitu jednotlivých disciplín a činností volí učiteľ na základe podmienok školy a profilácie žiakov. Žiakom sú priebežne sprostredkované poznatky o súčasnom výtvarnom umení, dizajne a architektúre.				
Absolvovanie štúdia	Druhá časť I. stupňa základného štúdia výtvarného odboru ZUŠ sa ukončuje vystavenou záverečnou prácou alebo kolekciou prác.				

II. STUPEŇ – ZÁKLADNÉ ŠTÚDIUM

Učebný plán Číslo	**56**
Stupeň štúdia	II. stupeň základného štúdia
Študijné Zameranie	**Výtvarný odbor ZUŠ, výtvarná výchova zameraná na samostatnú tvorbu**
Odporúčaný vek	16 až 19 rokov
Dĺžka štúdia	najviac 4 roky
Počet žiakov v	4 – 6

Skupine				
Ročník:	1.	2.	3.	4.
Počet hodín Týždenne	3 x 45 minút (1x týždenne)			
Spolu Vyučovacích hodín týždenne:	3	3	3	3
Spolu Vyučovacích hodín ročne:	99	99	99	99
Charakteristika vyučovania:	Vyučovanie prostredníctvom výtvarných činností žiaka. Štúdium je zamerané na výtvarnú profiláciu žiaka na určitú oblasť vizuálnych umení, na médium alebo disciplínu. Dôraz je kladený na tvorbu vlastných konceptov a ich realizáciu. Súbežne žiaci spoznávajú aktuálne tendencie umenia a jeho teoretickú a kritickú reflexiu prostredníctvom štúdia literatúry, časopisov, elektronických zdrojov, diskusií a (podľa možností školy) návštev galérií.			
Absolvovanie Štúdia	Druhý stupeň základného štúdia je ukončený absolventskou prácou (alebo kolekciou prác) a stručným písomným zdôvodnením vlastnej koncepcie, ktorú spolu s prácou žiak vystaví na absolventskej výstave.			

Tanečný odbor

Počet žiakov: v prípravnom štúdiu 5 - 15 žiakov

v 1. časti I. stupňa 5 - 15 žiakov

uč. plán číslo 35

prípravné štúdium –variant 2

študijné zameranie Tanečná príprava

počet hodín 2

Študijné zameranie	**Tanečná príprava**
Vek	od 6 rokov
Dĺžka štúdia	1. rok
Počet hodín	2
Spolu	**2**

I. STUPEŇ – ZÁKLADNÉ ŠTÚDIUM

Učebný plán číslo	**37**			
Stupeň štúdia	Prvá časť I. stupňa základného štúdia			
Študijné zameranie	**Tanec**			
Vek	od 7 rokov			
Dĺžka štúdia	4 roky			
Stupeň vzdelávania	**primárne umelecké vzdelávanie - 4 roky**			
Predmet:	Ročník:			
	1.	2.	3.	4.
1.Tanečná príprava	2	2		
2. Klasický tanec			1	1
3.Ľudový tanec			1	1
4. Kreatívny tanec			1	1
5. Tanečná prax	1	1	1	1,5
Spolu:	**3**	**3**	**4**	**4,5**

Učebný plán 38				
Stupeň štúdia	Druhá časť I. stupňa základného štúdia			
Študijné zameranie	**Tanec**			
Vek	neurčuje sa			
Dĺžka štúdia	4 roky			
Stupeň vzdelávania	**nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie**			
Predmet:	Ročník:			
	1.	2.	3.	4.
1.Klasický tanec	1	1	1	1
2. Ľudový tanec	1	1	1	1
3.Džezový tanec	1	1	1	1
5. Tanečná prax	1,5	1,5	1,5	2,5
Spolu:	**4,5**	**4,5**	**4,5**	**5,5**

II. stupeň základného štúdia

Učebný plán číslo: **39**	**variant A**			
Stupeň štúdia	II. stupeň základného štúdia a štúdia pre dospelých - absolventi I. stupňa			
Študijné zameranie	**Tanec**			
Vek	od 15 rokov a pre dospelých			
Dĺžka štúdia	4 roky			
Predmet:	Ročník:			
	1.	2.	3.	4.
1.Klasický tanec	1	1	1	1
2. Ľudový, moderný, klasický, historický tanec, tance iných národov, kreatívny, džezový tanec (podľa zamerania)	2,5	2,5	2,5	2,5

3.Tanečná prax	1,5	1,5	1,5	1,5
Spolu:	**5**	**5**	**5**	**5**

Literárno-dramatický odbor

navštevujú žiaci podľa časovej dotácie 1-2x týždenne.

Počet žiakov: 5-10 žiakov

PRÍPRAVNÉ ŠTÚDIUM

Učebný plán číslo	**41**
Stupeň štúdia	Prípravné štúdium
Študijné zameranie	**Prípravná dramatická výchova**
Vek	6 rokov
Dĺžka štúdia	1 rok
Predmet:	
1. Prípravná dramatická výchova	1
Spolu:	**1**

Učebný plán číslo	**42**							
Stupeň štúdia	**I. stupeň základného štúdia**							
Študijné zameranie	**Dramatické a slovesné oddelenie**							
Vek	od 7 rokov							
Dĺžka štúdia	8 rokov							
Stupeň vzdelávania:	**Primárne umelecké vzdelávanie - 4 roky**				**nižšie sekundárneUmelecké vzdelávanie - 4 roky**			
Predmet:	Ročník:				Ročník:			
	1.	2.	3.	4	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
1. Dramatická príprava	2	2	-	-	-	-	-	-
2. Dramatika a slovesnosť	--		1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	2
Pohyb 14)	--		1	1	1	1	1	1
Prednes	1	1	1	1	1	1	1	1
5. Práca v súbore	--		1	1	1	1	1	1
Spolu:	**3**	**3**	**4,5**	**4,5**	**4,5**	**4,5**	**4,5**	**5**

VIII. PODMIENKY NA USKUTOČŇOVANIE VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Materiálno-technického zabezpečenie

Povinné materiálno-technické a priestorové zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu v ZUŠ
Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 4. februára 2015 pod číslom 2015
-6346/5841:1-10A0 pre základné umelecké školy s platnosťou od 1. septembra 2015

Triedy sú vybavené podľa zamerania:

- Triedy HO: hudobné nástroje, pomôcky (ladičky, metronóm, podnožky…)
- Trieda TO: zrkadlá, tyče, karimatky, audiotechnika

Šatne pre žakov TO.

Krojovňa: kostýmy žiakov TO

- Trieda VO: výtvarné pomôcky, umývadlo
- Trieda LDO: knižnica, koberec, kostýmy
- Kancelária – IKT technika
- WC pre chlapcov a dievčatá, pre učiteľov

Škola je vybavená videoprojektorom, CD prehrávačmi.

Na vyučovacích hodinách používame učebnice, knihy, skriptá, notový materiál podľa odporúčaní Ministerstva školstva, podľa úrovne žiaka, podľa výberu pedagóga.

Na semináre, koncerty využívame tanečné sály.

Voľný čas môžu žiaci tráviť na chodbách , ktoré sú vybavené stoličkami, kreslami a stolmi.

V budove školy aj mimo nej používame také technické vybavenie, ktoré zodpovedá bezpečnostným a protipožiarnym predpisom.

Škola vo veľkej miere dbá na bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky vo všetkých priestoroch.

Učitelia dôkladne oboznamujú žiakov s predpismi o bezpečnosti a ochrane zdravia počas vyučovania , s protipožiarnymi predpismi a technologickými postupmi na prvých vyučovacích hodinách.

Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

- vytvoriť bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky v priestoroch na vyučovanie,
- poučenie žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci – vnútorná norma školy o zabezpečení dozoru nad žiakmi a vnútro školský poriadok pre žiakov,
- pravidelné školenia zamestnancov školy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a proti požiaru,
- pravidelné kontroly bezpečnosti a ochrany zdravia a odstraňovanie nedostatkov podľa výsledkov revízií.

Kontrola materiálno-technického zabezpečenia.

- Kontrola zabezpečenia úloh na úseku BOZP, PO, MTZ (noví zamestnanci)
- Kontrola záznamov v knihe závad a opráv.
- Kontrola dochádzky, dodržiavanie pracovnej doby podľa rozvrhov pedagogických pracovníkov, podľa náplne nepedagogických pracovníkov.

Základné písomné dokumenty pre zaistenie BOZP

- Škola písomne rozpracováva pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v škole v zmysle platnej legislatívy
- Vypracováva pracovný poriadok pre pedagogických zamestnancov a ostatných zamestnancov školy a organizačný poriadok školy

- Vypracováva prevádzkový poriadok umeleckých odborov na škole pre zaistenie BOZP podľa všeobecne platných záväzných predpisov

Ochrana zdravia žiakov v škole:

- Dodržiavanie optimálneho počtu žiakov v triedach
- Dodržiavanie prestávok
- Bezpečné vybavenie učební

VII. UČEBNÉ OSNOVY

Učebné osnovy umeleckých odborov a jednotlivých predmetov tvoria samostatnú prílohu ŠkVP.(príloha č. 1) Sú vypracované v súlade s profilom absolventa a Štátnym vzdelávacím programom.

IX. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA

Vnútorný systém kontroly a hodnotenia

V rámci celkovej filozofie fungovania školy ako školy humanistického charakteru sa zameriavame pri hodnotení na uplatňovanie zásad individuálneho prístupu v hodnotení.
Využívame škálu hodnotenie podľa novej vyhlášky č. 324/2008 o ZUŠ.

Klasifikačné stupne a celkové hodnotenie žiaka
(1) Prospech žiaka v jednotlivých predmetoch sa klasifikuje stupňami
a) 1. stupeň - výborný,
b) 2. stupeň - chválitebný,
c) 3. stupeň - uspokojivý,
d) 4. stupeň - neuspokojivý.
(2) Celkové hodnotenie žiaka na konci prvého polroka a druhého polroka sa Vyjadruje stupňami

a) prospel s vyznamenaním,
b) prospel,
c) neprospel.

(3) Žiak prospel s vyznamenaním, ak je z hlavného predmetu klasifikovaný stupňom 1 - výborný, v žiadnom z povinných predmetov nie je klasifikovaný stupňom horším ako 2 -chválitebný a z povinných predmetov nemá horší priemerný prospech ako 1,5.

(4) Žiak prospel, ak ani v jednom z povinných predmetov nie je klasifikovaný stupňom neuspokojivý.

(5) Žiak neprospel, ak má aj po opravnej skúške z niektorého povinného predmetu stupeň 4 - neuspokojivý.

(6) Prípravné štúdium sa hodnotí slovne na tlačive schválenom ministerstvom školstva.

(7) Správanie žiaka sa osobitne neklasifikuje.

Rodičia získavajú informácie o výsledkoch práce svojho dieťaťa vo všetkých odboroch prostredníctvom žiackej knižky, konzultáciou s triednym učiteľom.
Kritériami pre hodnotenie výsledkov sú v plánoch jednotlivých predmetov formulované požadované výstupy a úroveň ich plnenia sa hodnotí v súlade s klasifikačnou stupnicou.

Vnútroškolská kontrola :

Vnútorný systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

1. Hodnotenie žiakov
2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov
3. Hodnotenie školy

Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom hodnotenia je preverenie kvality, zručností a návykov žiakov, získaných v jednotlivých učebných predmetoch podľa požiadaviek učebných osnov a plánov, ale tiež poskytnúť žiakom a ich rodičom spätnú väzbu o tom, aké sú jednotlivé pokroky alebo nedostatky žiaka v danom predmete.

Pri hodnotení a klasifikácii budeme postupovať podľa platných metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu, vydaných ministerstvom školstva.

Hodnotenie žiakov budeme realizovať:

Klasifikáciou a slovným hodnotením priebežne vo výchovno-vzdelávacom procese systematicky počas celého školského roka
Súhrnnou klasifikáciou a hodnotením, ktoré bude uskutočnené na konci prvého a druhého polroka
Komplexne a objektívne v súlade so špecifickosťou obsahu príslušného predmetu
V procese hodnotenia uplatňovaním primeranej náročnosti, pedagogickým taktom voči žiakovi, rešpektovaním práva dieťaťa a humánnym správaním sa k žiakovi
Hodnotením aktivity, zapájania sa do rôznych akcií, účasti na podujatiach a možných dosiahnutých výsledkov na rôznych súťažiach
Zapojíme žiakov do kontrolnej činnosti ako podnet pre sebakontrolu, sebahodnotenie a sebazdokonaľovanie
Dôslednou a kvalitnou analýzou pedagogickej dokumentácie a evidenciou výsledkov

2. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia pedagogických zamestnancov

Hodnotenie pedagogických zamestnancov školy prebieha podľa vnútorného systému kontroly a hodnotenia.

Vnútroškolská kontrola je východiskom pre úspešnú riadiacu prácu, podmienkou pre kvalitnú realizáciu cieľov a úloh, ako aj prostriedkom na zvýšenie disciplíny v práci, zodpovednosti a aktivity pracovníkov.

Konkrétny plán vnútroškolskej kontroly je súčasťou plánu práce školy na každý školský rok.

- Kritériá, na základe ktorých budeme hodnotiť zamestnancov školy:

Dodržiavanie pracovných povinností
Rozhovor
Pozorovanie

Hospitácie – návštevy u učiteľa

Účasť na koncertoch – hodnotenie učiteľa cez výkony žiakov

Účasť žiakov učiteľa na súťažiach a festivaloch

Úspešnosť na súťažiach a festivaloch

Vzťah žiakov k učiteľovi

Práca učiteľa nad rámec jeho povinností

Ochota učiteľa spolupracovať na projektoch školy

Iniciatíva učiteľov pri získavaní nových žiakov

Sebavzdelávanie učiteľa

Cieľom hospitácií bude získavať informácie o účinnosti práce jednotlivých učiteľov, objektívnej situácie vo vyučovaní všetkých odborov (HO, TO, VO, LDO), o kladoch a záporoch , na plnenie cieľa humanizácie výchovy a vzdelávania. Zároveň sa zaoberať vyučovacím procesom, činnosťou učiteľa i žiaka, práca s nadaným i problematickým žiakom. Vedenie školy sa zameriava na tematickú i všeobecnú hospitáciu.

Tie by mali poskytnúť:

- spätnú väzbu o úrovni vyučovania,
- diagnostikovať a riešiť vyučovacie problémy,
- pomáhať učiteľom (najmä začínajúcim) rozvíjať zručnosti v používaní vyučovacej stratégie,
- pomáhať budovať pozitívny postoj k ďalšiemu odbornému vzdelávaniu.

V rámci všeobecnej hospitácie sledovať:

- dodržiavanie učebných plánov a osnov,
- využívanie metód vo vyučovacom procese,
- metódy kontroly výsledkov učebno-poznávacej činnosti žiaka,
- aplikácia teoretických poznatkov hudobnej náuky pri nástroji, v tanci, v prednese, v technikách výtvarného prejavu a ich úrovne,

- úroveň interných, verejných koncertov, vernisáží, súťaží, • systém osvojenia učiva,
- zapojenosť žiaka pri reprezentácii,
- koordinácia činnosti učiteľov, žiakov i ostatných zamestnancov školy,
- riešenie problémov.

Tematické hospitácie budú zamerané:

- na prácu triedneho učiteľa,
- na hodnotenie, klasifikáciu učiteľov,
- na medzipredmetové vzťahy,
- na komornú hru,
- na porovnávanie úspechov vo vzdelávacom procese v jednotlivých triedach i odboroch, v HO, TO, VO, LDO.

Tematika hospitácií

- Informatívna kontrola o stave žiakov v triedach skupinového i individuálneho vyučovania na základe úväzkov.
- Kontrola časovo-tematických plánov, triednej dokumentácie, organizácia vyučovacieho procesu (rozvrh hodín).
- Kontrola prípravy žiakov.
- Kontrola plánovaného učiva v triednych knihách HO.
- Humanizácia vo vyučovacom procese.
- Motivácia vo vyučovacom procese.
- Kontrola klasifikácie v žiackych knižkách.
- Kontrola úrovne osvojenia učiva žiakov HN.
- Vyhodnotenie úrovne interných a verejných koncertov a podujatí, zapojenosť žiaka pri reprezentácii.
- Noví sa začínajúci pedagógovia – získavanie informácií.
- Kontrola dodržiavania vyučovacieho procesu.

- Sledovať postup práce pedagóga a žiakov prípravných ročníkov.
- Sledovať prípravu v absolventských triedach.
- Vyhodnotenie súťaží, absolventského koncertu HO, TO, VO, LDO.

3. Hodnotenie školy

Úspešnosť a úroveň pre nás znamená nielen dosiahnuté výsledky na súťažiach ale aj spokojnosť rodičov a žiakov.
Škola má ciele, ktoré sú stanovené v Koncepčnom zámere rozvoja školy a v Školskom vzdelávacom programe.

- Pravidelne budeme sledovať a hodnotiť:
- Priebeh vzdelávania
- Podmienky na vzdelávanie
- Dodržiavanie pracovného poriadku
- Sociálno-emočnú klímu školy
- Výchovno-vyučovací proces – metódy a formy vzdelávania
- Výsledky vzdelávania
- Účasť žiakov na súťažiach, festivaloch, prehliadkach a koncertoch
- Podporu žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- Riadenie školy
- Úroveň výsledkov práce školy
- Spoluprácu so zriaďovateľom
- Spokojnosť s učiteľmi a vedením školy

Kritériom pre nás bude:

- Spokojnosť žiakov a rodičov

- Spokojnosť učiteľov – dobrá sociálna klíma v škole
- Kvalita výsledkov
- Dobré meno školy

Nástroje na zisťovanie stavu školy:

- Osobný kontakt s rodičmi
- Dotazníky pre rodičov a žiakov
- Dotazníky pre učiteľov
- Analýza účasti žiakov na súťažiach
- Analýza vystúpení žiakov školy na akciách v meste a odozva na tieto vystúpenia

Príloha č.1

Učebné osnovy

Školský vzdelávací program pre primárny stupeň vzdelávania

Hudobný odbor

jednotlivé predmety:

HUDOBNÁ NÁUKA

Charakteristika a poslanie predmetu:

Hudobná náuka má veľký význam. Žiaci tu získavajú základné teoretické vedomosti o hudbe a to im pomáha pri štúdiu nástrojovej hry. Hodiny hudobnej náuky je dôležité usporiadať tak, aby boli všetky jej zložky rovnomerne zastúpené a to ako časť teoretická, tak aj intonácia a rytmus. Neoddeliteľnou súčasťou hudobnej náuky je spev národných piesní. Spev je základom hudobného vzdelania, pretože cibrí sluch, zušľachťuje hlas, cvičí pamäť a pri hre na nástroji pomáha zlepšiť výraz. Osvojovanie si hudobných pojmov treba získavať z interpretačných a percepčných činností. Dôraz treba klásť na komplexnosť činností a tvorivý prístup. Nevyhnutnou zásadou pri plnení požiadaviek učebných osnov je nepoužívať ani nevyžadovať definície. Skúsenosti, zručnosti a zážitky z interpretačných a percepčných činností premietnuté do pojmovej oblasti sú zárukou, že učiteľ dosiahol stanovený cieľ. Účinnými formami a prostriedkami na dosiahnutie esteticko- výchovného pôsobenia na žiakov je prepojenie hudobnej výchovy s inými umelecko- výchovnými zložkami, ako sú výtvarné umenie, pohyb, tanec, hovorené slovo- literatúra. Vzájomným pôsobením umocňujú hudobný zážitok a približujú umenie ako prostriedok pre pochopenie krásna.

Poslaním hudobnej náuky je kultivovať osobnosť žiaka, rozširovať okruh hudobných skúseností, vytvárať a usmerňovať záujem a vzťah k hudbe, rozvíjať jeho hudobné vedomosti a zručnosti. Predmet má poskytovať žiakom základy odborného vzdelania a vychovávať nadšeného poslucháča hudby a aktívneho amatérskeho hudobníka. Diferencovať treba výučbu tých žiakov, ktorí sa pripravujú na ďalšie odborné štúdium. Žiakov je potrebné aktivizovať využívaním

auditívnych, vizuálnych a audiovizuálnych pomôcok, napr. magnetická notová tabuľa, magnetofón, CD prehrávač, súbor Orffových nástrojov.
Aby sme dosiahli tieto ciele, treba rozvíjať najmä:
hudobnú predstavivosť, fantáziu, orientáciu v hudobnom priestore a výraze,
spevácke návyky žiakov, potrebné pre správny kultivovaný vokálny prejav,
schopnosť rozlišovať jednotlivé vyjadrovacie prostriedky: metrum, tempo, rytmus, melodiku, harmóniu, dynamiku, farbu tónu,
hudobnú pamäť v spojení s jednotlivými činnosťami,
orientáciu v hudobných formách, žánroch a slohoch,
schopnosť samostatne vyhľadávať, vyberať, vyhodnotiť a spracovať informácie a uviesť ich do vzťahu s obsahom hudobného diela (sociálna funkcia hudby).

PHV a HN sú samostatné predmety s vlastnými cieľmi a alternatívnymi formami práce. Diferencovať treba výučbu tých žiakov, ktorí sa pripravujú na ďalšie odborné štúdium. Žiakov je potrebné aktivizovať využívaním hudobných nástrojov, súvisiacimi pohybovými, výtvarnými a dramatickými aktivitami a využívaním audiovizuálnych a multimediálnych pomôcok.

Na rozdiel od individuálnej nástrojovej a speváckej výučby sa PHV a HN systematicky zaoberajú tými disciplínami, ktoré individuálne vyučovanie môže dať len okrajovo. PHV a HN pripravuje a dopĺňa inštrumentálne a spevácke predmety a súčasne nadväzuje na poznatky a skúsenosti z individuálneho a skupinového vyučovania, prehlbuje ich, zovšeobecňuje a uvádza do širších súvislostí celej hudobnej kultúry.

Ciele:
1. Poskytnúť žiakovi zážitok a od neho odvíjať niť poznania. Od vnímania celku prejsť cez preniknutie do hudobnej štruktúry k abstrakcii poznatku, osvetliť ho z rôznych strán a v rôznych súvislostiach a zafixovať tak, aby ho žiak vedel sám vedome používať.
2. Umožnenie vytvorenia a usporiadania obsahovej náplne predmetov PHV a HN tak, aby boli pre žiakov príťažlivé, zvýšili ich záujem počúvať hudbu a porozumieť jej, aktivizovali ich schopnosť vnímania a súčasne ich pripravili na vlastnú interpretačnú činnosť. ZUŠ vychovávajú nielen budúcich profesionálnych hudobníkov, ale i budúcich poslucháčov – milovníkov umenia, preto je náročnosť hudobno-teoretických vedomostí rozdelená do dvoch úrovní:

Z Základná, povinná pre všetkých žiakov.
R Rozširujúca, určená žiakom mimoriadne talentovaným, pripravujúcim sa na profesionálnu dráhu (pre ostatných žiakov ako doplňujúca ponuka).
3. Viesť žiakov k vlastnému hudobnému vyjadreniu, hľadaniu hudobných tvarov, ktoré zodpovedajú ich osobnej skúsenosti na úrovni doterajšieho poznania.

Postupne prechádzať k drobnokresbe, spoznávať význam hudobných tvarov a štruktúr a viesť k tvarovaniu väčších, zmysluplných celkov.
4. Hľadať spolu širšie súvislosti – s históriou, s inými druhmi umenia, s kognitívnymi predmetmi, s prírodou, životným prostredím a životom človeka v spoločnosti všeobecne.

Východiská pre učiteľa:

Ak dieťaťu predložíme akýkoľvek problém (úlohu, neznámu skutočnosť, umelecké dielo) zaujímavo, zaktivizujeme jeho vnútorné dispozície v celej šírke a tým pozitívne ovplyvníme rozvoj jeho osobnosti.
Dieťa má silne vyvinutú potrebu zmyslu – hľadanie zmyslu všetkého, čo dieťa robí, je nevyhnutné.
Abstraktné myslenie, pochopenie systému, princípu musí ísť cez zážitkovú formu. Cez konkrétne zážitky, ktoré postupne prechádzajú viacerými zmyslovými orgánmi (receptormi) – cez pohyb celého tela, zrak, hmat a sluch so zapojením reči, jazyka pochopí systém. Zovšeobecňovanie, hľadanie spoločných znakov tvorí základ pre abstraktné myslenie. Cez návraty a vzájomné prieniky tento abstraktný systém spoľahlivo ukladáme do pamäti.
Žiadne umelecké dielo nevzniklo oddelene od spoločensko-historických súvislostí, bez spojitosti so životom skladateľa – jeho individuálneho osudu i aktuálnej spoločenskej situácie. Toto poznanie nám pomôže dešifrovať obsah.

Obsah:

Výber hudobného materiálu je v kompetencii učiteľa (odporúčané sú všetky dostupné učebnice, metodické príručky či alternatívne učebné osnovy s metodikami, tlačené, zvukové i audiovizuálne materiály). Pri výbere hudobných ukážok zohľadňujeme predovšetkým prístupnosť z hľadiska vývinovej psychológie, schopnosť pochopiť, vyhodnotiť a použiť jednotlivé prvky a zákonitosti hudobnej štruktúry.
Metodické a didaktické pokyny:

Prvá hodina v tematickom celku je motivačná – aktívna percepcia alebo hudobná dielňa, príp. kombinovaný útvar pripravený učiteľom, nasledujúce 2 – 3 hodiny sú určené na prácu s detailom, utvrdzovanie poznatkov a tvorivé rozvíjanie. Úlohou učiteľa je novými spôsobmi približovať a osvetľovať jednotlivé problémy, nadväzovať a smerovať svoje výchovno-vzdelávacie pôsobenie tak, aby na konci mesiaca mali deti všetko uložené v pamäti bez nutnosti učiť sa doma a mali schopnosť kedykoľvek vedome čokoľvek použiť; postupne a čo najskôr treba prechádzať k poukázaniu na systém (hlavne pri spoznávaní hudobnej abecedy, teda stupnice, intervaly, akordy atď.). Zafixovanie poznatku robíme formou hier, súťaží, rozhovorov okolo „okrúhleho stola“ a pod. Základným princípom je: čo najviac pracovať s jedným hudobným tvarom, aby deti abstrahovali na základe

zmien – teda najdôležitejšie je hľadanie podobnosti a rozdielnosti, príbuznosti a kontrastu a vzťahov medzi jednotlivými prvkami a výrazovými polohami.

Odporúčané metodické postupy:

1) workshop (dielňa - v našom prípade tvorivá hudobná, kde sa dieťa zoznamuje s jednotlivými prvkami, motívmi, výrazotvornými prostriedkami hudby a v priaznivých podmienkach môžu vzniknúť i malé "súčiastky" - krátke motívy alebo malé celky, ktoré sa dajú spájať a rôzne kombinovať - sem patrí napríklad osvedčená hra na otázku a odpoveď, ale hrať sa dajú aj rôzne predmety a činnosti, napríklad cukríky, pečenie klobások pri ohníku či cesta autobusom a pod.),
2) round-table (rozhovor okolo okrúhleho stola, kedy každý, vrátane učiteľa, pridá svoj poznatok, názor, postreh...),
3) brainstorming (spoločné uvažovanie, tvorivé rozvíjanie myšlienok a nápadov),
4) aktívna percepcia (opakované počúvanie, kedy dieťa sleduje určitý prvok, motív, hudobný nástroj a pod. a reaguje naň vlastnou činnosťou - spevom, pohybom, hrou na telo a ľahkoovládateľné nástroje),
5) metaforizácia (prirovnanie obsahu, formotvorných zákonitostí, výrazových a systémových prvkov hudby k reálnemu životu, doterajšej životnej skúsenosti dieťaťa – priestor pre medzipredmetové vzťahy),
6) samostatná práca s informáciami (vyhľadanie, vyhodnotenie a výber podľa určených kritérií, ich spracovanie a prezentácia),
7) vytvorenie projektu, kde sa spoja výsledky všetkých metód a foriem práce a výsledkom je nielen samotná prezentácia (vystúpenie), ale predovšetkým to, čo v deťoch zostane (teda nielen zážitok a vedomosť, ale hlavne chuť do ďalšieho poznávania...).

Tematické celky v priereze jednotlivými ročníkmi majú spravidla rovnaké alebo nadväzujúce zameranie, pričom je zohľadnený didaktický postup, psychologicky premyslený s ohľadom na priebeh školského roka, tematickú príbuznosť a súčasne pestrosť. Aktuálne možno zaradiť i iné témy – učiteľ môže urobiť napríklad mozartovský (bachovský, beethovenovský a pod.) týždeň, týždeň slovenskej hudby či zohľadniť iné aktuálne výročia z oblasti hudby vrátane regionálnych udalostí či špecifík.

V PHV a na primárnom stupni hudobného vzdelávania má vyučovací proces prevažne činnostný charakter, ktorý sa postupne na nižšom sekundárnom stupni prikloní k percepčným a analytickým činnostiam.
Interpretačné činnosti:
Spevácke a intonačné, rytmicko-pohybové, improvizačné a inštrumentálne. Činnosti možno pestovať oddelene i spájať.
Percepčné činnosti:

Počúvanie hudby, verbalizácia hudobného zážitku, sluchová analýza.
Hudobno-náukové pojmy vyvodzujeme zásadne zo znejúcej hudby. Hudobno-teoretické poznatky fixujeme hravou formou a overujeme ich zvládnutie opätovným spojením so živou hudbou.
Práca s informáciami, výchova k porozumeniu hudbe a k estetickému cíteniu:
Dejiny hudby, hudobné slohy a žánre, sociálna funkcia hudby. Využívanie literatúry i moderných informačných zdrojov.
Využívame možnosti IKT (solfeggio, fixácia poznatkov, vytváranie vlastných hudobných štruktúr

Prípravné štúdium
(1.polrok-2 hodiny týždenne
2.polrok-1 hodina týždenne)

V PHV je úvodná hodina v mesiaci orientovaná na zážitok v zázračnej krajine hudby, ku ktorému sa priebežne vraciame na ďalších hodinách a venujeme sa dielčím hudobným problémom, smerujúcim k rozvíjaniu motorických zručností, rytmického cítenia, intonácie a základom hudobnej gramotnosti. Témy sú postavené tak, aby obsahovali potenciálne možnosti rozvíjania na ďalších hodinách a prenášania ťažiska vždy na jeden problém. Využívame najmä deťom blízke rozprávkové motívy a hry. Žiaci sú na konci 1. polroka pripravení na hru na hudobnom nástroji. Pri vyučovaní využívame tvorivé metódy – improvizácia, pohyb, spev s inštrumentálnym (najmä rytmickým) sprievodom, postupne hra a transpozícia jednoduchých známych motívov na melodických nástrojoch, dramatická akcia.
Ciele:
Vyvolať tvorivú aktivitu žiaka a jeho radosť z objavovania hudobného krásna. Vychádzať pritom z detskej mentality- hravosti, spontánnosti, napodobňovacej schopnosti, obrazotvornosti a doterajšieho stupňa vyspelosti. Prostredníctvom primeraného hudobného materiálu rozvíjať elementárne hudobné zručnosti, návyky, poznatky, vedomosti, hudobnú pamäť, predstavivosť a fantáziu. Poskytovať základné informácie o hudbe a kultúrnom živote okolia.
Obsah:
Komplexnú hudobnosť detí rozvíjať a usmerňovať tak, aby im bola dobrým základom v štúdiu zvoleného hudobného nástroja
Žiakov zoznamovať s hudobnými nástrojmi
Rozvíjať hudobnú predstavivosť
Rozvíjať motorické zručnosti a návyky
Prostredníctvom ostinátnych sprievodov k piesňam, hry z jednoduchých partitúr a rôznych hudobných hier získavať prvé skúsenosti z elementárnej súhry
Požadované výsledky:
Interpretačné činnosti
Spevácke a intonačné:
Získať základné spevácke zručnosti a návyky

Spev jednoduchých piesní
Rozvíjať melodické cítenie
Orientácia v rozsahu oktávy (c1- c2)
Pestovať zmysel pre pravidelnú pulzáciu (metrum) v rozličných tempách
Pestovať rytmické cítenie v dvojdobom a trojdobom takte
Rytmicko-pohybové:
Zmysel pre pravidelnú pulzáciu (metrum) v rozličných tempách
Rytmické cítenie v dvojdobovom a trojdobovom takte
Spájať hudobné činnosti s pohybom
Improvizačné a inštrumentálne:
Pestovať schopnosť zapamätať si a reprodukovať krátky rytmický alebo melodický motív
Pestovať schopnosť rytmizácie a melodizácie slov, skupiny slov, detských textov a riekaniek
Sluchová analýza:
Rozvíjať elementárne tonálne cítenie
Rozoznávať vlastnosti tónu- výška, dĺžka, dynamika a farba

Hudobno- náukové pojmy:
notová osnova, husľový kľúč, basový kľúč (informatívne)
taktová čiara, takt, dvojštvrťový takt, trojštvrťový takt, štvorštvrťový takt
dvojica osminových nôt
nota: štvrťová, polová, celá, osminová, pomĺčky
základné dynamické označenia
opakovacie znamienka
hudobná abeceda
orientácia v notovej osnove pri zápise nôt v rozsahu c1- c2
pestovať základné zručnosti pri zápise nôt v rozsahu jednočiarkovanej oktávy

Hudobný materiál

PODSTAVKOVÁ, O.: Hudobná prípravka I., II. H plus Bratislava 1995.
LACKNER, L.: Spievajte s nami. ŠHV Bratislava 1966./ Opus/.
HRICOVÁ, O., GANZER,L.: Hudobný zošitok. SHF Bratislava 197O.
LYSÁKOVÁ,M., KOPINOVÁ,Ľ., PODHORNÁ,A.: Piesne, hry a riekanky, SPN Bratislava 1989.
KANTOR, Š.: Piesne pre najmenších. SPN Bratislava 1974.
BRANISLAVOVÁ, V.: Za písničkou. Praha 197O.
HURNÍK, I., EBEN, P.: Česká Orffova škola. Supraphon 1969.
HARTÍK, J.: Medzi trpaslúšikmi. Opus Bratislava
E. SUCHOŇ: Varila myšička kašičku
J. CIKKER: Beliže mi beli
M. JURÍČKOVÁ –Ľ. PAVLOVIČOVÁ – BAKOVÁ: Spievaj si vtáčatko, Mladé letá 199O

K. ONDREJKA: MLAĎ SA HRÁ, Opus, 1984
A. LICHNEROVÁ: Eniky, beniky, Opus, 1984
L. KURKOVÁ – P. EBEN: Hudebně pohybová výchova, 1975, SPN Praha
V. MIŠURCOVÁ: Hry se spěvem a tancem
P. ZIKA: ... a tie vrabce
J. KOWALSKI: Zverinček
L. BURLAS: Deti z nášho domu
P. EBEN: Vlak sa rozbieha
V. TROJAN: Kuriatko a slon
S. PROKOFIEV: Peter a vlk
T. FREŠO: V detskej izbičke
D. KARDOŠ: Pomôžeme slávikov

INTERPRETAČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard

- ✓ interpretujú jednoduché piesne,
- ✓ reprodukujú krátke rytmické alebo melodické motívy a detské piesne samostatne alebo v skupine so sprievodom detských ľahko-ovládateľných nástrojov a/alebo hrou na tele (ostinátnejsprievody).

Obsahový štandard
Jednoduché piesne vrozsahu oktávy c_1–c_2.
Hudobno-pohybové a hudobno-dramatické činnosti a hry.
Kreatívne hudobné hry na osvojenie výrazových prostriedkov hudby, elementárna improvizácia a prekompozícia.

PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard

- ✓ rozlišujú diferencované výrazové polohy,
- ✓ rozlišujú hudobné nástroje (klavír, husle, flauta) a ľudské hlasy,
- ✓ orientujú sa v časopriestore hudby,
- ✓ vnímajú krátke hudobné ukážkyaverbálne vyjadria zážitok znich,
- ✓ rozoznávajú rytmickú pulzáciu v dvojdobom a trojdobom metre sluchom,
- ✓ rozlišujú elementárne tonálne a harmonické vzťahy sluchom.

Obsahový štandard
Kontrasty v hudbe (doplniť ovyššie -nižšie, nežne -rázne, veselo -smutne apod.).
Hudobné nástroje (klavír, husle, flauta) a ľudské hlasy (ženský, mužský, detský).
Melodická orientácia v rozsahu oktávy (nahor, nadol, menší a väčší krok, skok), vlastnosti tónu - výška, dĺžka, farba, dynamika v širšom spektre.
Krátke vokálne a inštrumentálne skladby.
Párny a nepárny takt.
Elementárne tonálne a harmonické vzťahy.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard

- ✓ dokážu prečítať notový zápis interpretovanej skladby,
- ✓ ovládajú základy notopisu (nota celá, polová, štvrťová,pomlčky, husľový a basový kľúč),
- ✓ reagujú na zmeny tempa a metra,
- ✓ rozlišujú základné výrazové polohy hudby.

Obsahový štandard
Základná hudobná abeceda (notová osnova, husľový kľúč, taktová čiara, noty c_1-c_2), basový kľúč (informatívne).
Nota celá, polová, štvrťová, dvojica osminových nôt a pomlčky, opakovacie znamienko.
Základné tempá a zmeny -rýchlo, pomaly, krokom, zrýchľovať, spomaľovať.
Pochod, tanec, uspávanka.

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:- ústna forma skúšky, zameraná na prebratý obsah

Primárny stupeň vzdelávania - I. stupeň základného štúdia, ISCED 1 B

V 1. až 4. ročníku *(primárny stupeň vzdelávania, ISCED 1 B)* na základe spoznávania hudobnej štruktúry od prvotného zážitku cez uvedomenie nálady, charakteru a výrazu prichádzame k racionálnemu uchopeniu jednotlivých štrukturálnych prvkov, pracujeme s nimi, abstrahujeme ich a ukladáme do pamäti. V 3. ročníku, čiastkovo už skôr, vlastný hudobný prejav detí usmerňujeme k uvedomenému používaniu prvkov v službe očakávaného účinku, teda prejavu, zodpovedajúcemu výrazu daného obsahu, jeho významu. Využívame metaforu ako prostriedok, ktorý deti privedie k odhaleniu princípov a systému, k abstrakcii. Preto v tejto vekovej kategórii prevažujú prírodné témy a prepojenia s doterajšou životnou skúsenosťou. Vo 4. ročníku sa orientujeme na pieseň a tanec a ich podoby z hľadiska historického, územného, funkčného a umeleckého. Kompletizujeme teoretické poznatky a pestujeme schopnosť ich vedome používať. Preniknutie do hudobnej štruktúry je na úrovni schopnosti sledovať viacero melodických línií, charakterizovať typy melodiky, rytmické figúry tancov, udržať svoj part v rytmickom viachlase a cítiť základný tonálny a harmonický priestor.

1. ročník, prvej časti, prvého stupňa

(1 hodina týždenne)

Ciele:

Nadväzovať na obsah učiva z PHN. Hravou formou podchytiť záujem detí o hudbu. Aktivizovať detí k tvorivosti. Rozvíjať vnímanie základných výrazových prostriedkov hudbe. Zdokonaľovať u žiakov molodicko - rytmickú predstavivosť a pamäť.

Obsah:

Obsah tohto ročníka nadväzuje na požadované výsledky PHN.

Interpretačné činnosti

Spevácke a intonačné:

- Rozvíjať návyky správnej intonácie jednohlasných piesní, čo predpokladá osvojenie si správneho dýchania, výslovnosti a nenásilného tvorenia tónu
- Intonácia durových a molových melódií a piesní bez náročných intervalových skokov, s nývratom k základnému tónu, s možnosťou uplatnenia solmizačnej metódy
- Intonácia durového a molového kvintakordu
- Základy pre intonáciu celého tónu a poltónu ako príprava na uvedomenú intonáciu modálnych melódií

Rytmicko –pohybové:

- Rozvíjať rytmické cítenie a rytmické zručnosti v piesňach a rytmických cvičeniach
- Schopnosť interpretovať základné metrické hodnoty dvojdobé a trojdobé s rozlišovaním prízvučnej a neprízvučnej doby, ich kombinácie a spájanie s pohybom
- S udávaním základného metra vedieť interpretovať rytmické útvary s použitím páru šestnástinových a osminových nôt, štvrťovej, štvrťovej s bodkou, polovej, polovej s bodkou, celej noty, pomĺčiek v štvorštvrťových a osminových taktoch
- Taktovať trojdobý a dvojdobý takt

Improvizačné a inštrumentálne:

- Pokračovať v prejavoch elementárnej hudobnej tvorivosti z PHN: rytmické ozveny, rytmicko- melodické dialógy, rytmizácia a melodizácia riekaniek, detských alebo

Percepčné činnosti

Počúvanie hudby:

- Rozvíjať schopnosť sústredeného počúvania krátkych skladbičiek rôzneho charakteru
- Vybrané skladby sledovať v notovom zápise
- Na základe ich počúvania oboznamovať sa s náladou skladby, pohybom melódie, dynamikou, tempom, dvojdobým a trojdobým metrom, durovým a molovým charakterom skladby
- Podobne sa oboznamovať so zvukovou charakteristikou (farbou) niektorých hudobných nástrojov a ľudských hlasov

Sluchová analýza:

- Rozlišovať durový a molový charakter skladby, piesne alebo úryvku
- Upevňovať tonálne cítenie uvedomením si základného tónu
- Rozpoznať durový a molový kvintakord, celý tón a poltón.
-

Hudobno-náukové pojmy:

- Zápis nôt v jednočiarkovanej oktáve v husľovom kľúči
- Polová nota s bodkou
- Štvrťová nota s bodkou
- Fermáta
- Noty v husľovom kľúči c2- e3
- Legato, staccato, non legato
- Ligatúra, triola
- Rytmické cvičenia na triolu a ligatúru
- Opakovacie znamienka, prima volta, secunda volta
- Rozlíšenie dur a mol znenia
- Celotónová a poltónová vzdialenosť
- Noty v husľovom kľúči malé g, a, h

- Taktové označenia, 4/4, ¾, 2/4 takt a rytmické cvičenia na tieto taktové označenia
- Basový kľúč
- Noty v basovom kľúči v malej oktáve
- Predznamenania, krížik, béčko, odrážka
- Durové a molové stupnice s krížikami

INTERPRETAČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard

✓ intonujú jednoduché durové amolové melódie,
✓ interpretujú základné metrické hodnoty srozoznaním prízvučnej doby,
✓ vytvárajú sprievod kjednoduchým piesňam na detských melodicko-rytmických nástrojoch,
✓ vytvárajú rytmické a rytmicko-melodické útvary s použitím páru šestnástinových, osminových nôt, štvrťovej, štvrťovej s bodkou, polovej, polovej s bodkou, celej noty a pomlčky v štvorštvrťových a osminových taktoch a s udávaním základného metra.

Obsahový štandard
Jednohlasné melódie apiesne bez náročných skokov.
Rytmické a rytmicko-melodické hry.
Základné metrické hodnoty dvojdobého a trojdobého taktu s rozlišovaním prízvučnej a neprízvučnej doby, ich kombinácie a spájanie s pohybom (napr. pochod, valčík), taktovaniedvojdobého a trojdobého taktu.
Vokálno-inštrumentálne, hudobno-pohybové a hudobno-dramatické hry

PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard

✓ vnímajú krátke hudobné ukážky a hudobné rozprávky averbálne vyjadriazážitok znich,
✓ rozlišujú charakter dur amol,
✓ zapisujú krátke rytmické motívy, vytvárajú rytmické ozveny, rytmicko-melodické dialógy, rytmizujú
a melodizujú riekanky adetské texty,
✓ transponujú melodické motívy na chromatickej zvonkohre alebo klavíri (akordeóne)

Obsahový štandard
Sústredené počúvanie krátkych skladbičiek rôzneho charakteru, hudobných rozprávok, verbalizácia zážitku, určenie nálady.
Identifikácia použitých výrazových prostriedkov hudby na základe ich počúvania (pohyb melódie, dynamika, tempo, metrum, durový a molový charakter skladby, tónina).
Rytmicko-melodické cvičenia a hry s následným prevedením do znakovej podoby.
Transpozícia

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard

- ✓ ovládajú notopis husľového kľúča (c_1-g_2),
- ✓ ovládajú notopis basového kľúča (c -c_1),
- ✓ rozpoznajú stupnicu dur a mol,
- ✓ poznajú trojzvuk,
- ✓ ovládajú základnú terminológiu podľa obsahového štandardu.

Obsahový štandard
Notová osnova, takt, taktová čiara, opakovacie znamienko.
Noty c -g_2., posuvky.
Durový amolový trojzvuk, celý tón apoltón.
2/4, 3/4, 4/4, 3/8,4/8 takt.
Stupnica, legato, staccato.
Dynamické značky -p, mf, f, crescendo, decrescendo.
Tempové značenie -moderato, allegro.
Abreviatúry -prima volta, seconda volta, opakovacie znamienko.

Hudobný materiál

TURZA-SLUJKOVÁ-FISLA-GANZER: Hudobná náuka pre 1. roč. ĽUŠ
Metodická príručka HN pre 1. roč.
Zborníky ľudových piesní
Inštruktívny materiál používaný v individuálnom vyučovaní jednotlivých predmetov
E: SUCHOŇ: Maličká som
P.I. ČAJKOVSKIJ: Album pre mládež
J. ZIMMER: Obrázková knižka
J. HANUŠ: Vteřiny v přírodě
J. HARTˇÍK: Ako išlo vajce na vandrovku
J. HARTÍK: Trpaslúšikovia
O. FERENCZY: Spievaná abeceda
J. KOWALSKI: Zverinček
P. ZIKA: ... a tie vrabce
L. BURLAS: Deti z nášho domu
D. KABALEVSKIJ: Detské skladby
B. BARTÓK: Skladby pre deti
Eniky, beniky (V. Lichnerová)
I. DIBÁK: Malí hudci (zborník piesní a hier pre deti s použitím ľahko ovládateľných nástrojov)
D. KARDOŠ: Pomôžeme slávikovi
C. DEBUSSY: Detský kútik (výber)

2. ročník, prvej časti, prvého stupňa

(1 hodina týždenne)

Ciele:

Ďalej rozvíjať hudobnú predstavivosť a pamäť. Rozširovať piesňový repertoár, upevňovať správne spevácke návyky a citlivo reagovať na učiteľovo gesto. Viesť žiakov k uvedomovaniu si hodnoty a krásy ľudovej piesne, vedieť si vážiť ľudovú hudobnú kultúru.

Obsah:

Obsah ročníka nadväzuje na požadované výsledky 1. ročníka.

Interpretačné činnosti

Spevácke a intonačné:

- Zdokonaľovať základné spevácke návyky – správne dýchanie, výslovnosť a nenásilné tvorenie tónu
- Rozširovať hlasový rozsah žiakov (d – d^2) formou hlasových rozcvičiek a správne volených piesní a intonačných cvičení
- Uvedomenú intonáciu piesní a cvičení dosahovať uplatnením rôznych intonačných metód, ako napríklad: solmizáciou, nápevkovou metódou, prípadne ich kombináciou
- Pri výbere ľudových piesní voliť repertoár z východného, stredného a západného Slovenska
- Naučiť žiakov reagovať na učiteľovo gesto (taktovanie, agogické, dynamické a tempové zmeny)
- Zaradiť aj kánonické spievanie, resp. jednoduchý ľudový dvojhlas

Rytmicko – pohybové:

- Upevňovať metrické cítenie a schopnosť rytmizovať 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 4/8, 6/8 takt
- Pohybom reagovať na prízvučné doby
- Taktovať štvordobý takt
- Schopnosť rytmizovať triolový, synkopický a bodkovaný rytmus. Tiež rytmické útvary začínajú pomlčkou a cvičenia a s predtaktím

Improvizačné a inštrumentálne:

- Rytmizácia a melodizácia riekaniek a schopnosť sprevádzať ich ostinátnym rytmickým alebo melodickým sprievodom
- Používať ako formy sprievodu základné tóny toniky, dominanty a subdominanty (T D S)
- K podporeniu harmonického cítenia viesť žiakov k vyhľadávaniu správneho jednoduchého harmonického sprievodu, napríklad v C dur: T (c - g). D (h – g), S (c – a).

Percepčné činnosti

Sluchová analýza:

- Rozlišovať durový a molový charakter tóniny, durové a molové kvintakordy, sextakordy a kvartsextakordy
- Rozlišovať ľudské hlasy a zvukový charakter hudobných nástrojov
- Vedieť určiť metrum skladby, príp. jej rytmické zvláštnosti

Počúvanie hudby:

- Poznávať hudobné nástroje podľa možnosti so živými ukážkami. Naučiť žiakov rozoznávať zvukovo – kontrastné nástroje (napr. husle – kontrabas, flauta – fagot, trúbka – pozauna, triangel – bubon)
- Rozlišovať vokálne a inštrumentálne sólo, duo, trio, ďalej zbory mužský, ženský, miešaný a detský

Hudobno – náukové pojmy :

- Tempové označenia- moderato, adagio, allegro, allegretto
- Dynamické označenia- pp, ff
- Noty v basovom kľúči- c1, d1, e1, f1, g1
- Noty v basovom kľúči vo veľkej oktáve
- Pomenovanie jednotlivých stupňov latinskými názvami
- Bodkovaný rytmus- rytmické cvičenia
- Rozdelenie hudobných nástrojov
- Synkópa- rytmické cvičenia
- Rytmus, melódia
- Predtaktie- rytmické cvičenia
- Kánon, spev v kánone
- Spev v bodkovanom rytme a s predtaktím

- Taktové označenia: 3/8, 4/8, 6/8- rytmické cvičenia
- Sluchové rozlíšenie znenia dur a mol stupníc, kvintakordov...
- Kvintakord v durových a molových stupniciach s krížikami
- Rozdelenie hlasov
- Spevácke zbory
- Sólo, duo, trio, kvarteto....
- Obraty kvintakordov
- Agogické zmeny- ritardando, accelerando
- Základné intervaly

INTERPRETAČNÉ A PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard

- ✓ rozlišujú jednohlasný spev od viachlasného spevu, realizujú kánonický spev,
- ✓ intonujú melodické motívy, durový amolový kvintakord, príp. spridanou oktávou,
- ✓ vnímajú krátke skladby a reagujú na ne vlastnou činnosťou,
- ✓ ovládajú rytmické členenie a základné taktovacie schémy,
- ✓ identifikujú metrum skladby a určia príp. rytmické zvláštnosti,
- ✓ transponujú melodické motívy na chromatickej zvonkohre alebo klavíri (akordeóne),
- ✓ rozlišujú sluchom intervalové kroky, durový amolový charakter tóniny, durové amolové kvintakordy,
- ✓ rozlišujú zvukovo kontrastné nástroje, ovládajú delenie do skupín.

Obsahový štandard

Interpretácia jenohlasných melódií a piesní bez náročných skokov so sprievodom, jednoduchý dvojhlas a kánon.
Intonácia.
Počúvanie skladieb, aktívna percepcia a verbalizácia zážitku (hudobný príbeh, záhady hudby).
Komplementárne vokálne a inštrumentálne činnosti do skladieb alebo ich úryvkov.
Rytmizácia a melodizácia detských veršov, vlastných textov s použitím trioly, synkopy, bodkovaného rytmu, predtaktia.
Transpozícia.
Intervaly, kvintakord a obraty -identifikácia.
Zvukovo kontrastné nástroje a ich zvuková charakteristika (farba), tiež ľudské hlasy.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard

- ✓ orientujú sa vdurových amolových stupniciach do 3# a 2b,
- ✓ ovládajú terminológiu podľa obsahového štandardu.

Obsahový štandard

Orientácia v durových stupniciach do 3 # a 2b.
Dynamické označenia pp, ff. tempové označenia allegretto, adagio, fermata, ligatúra, ritardando, accelerando, predtaktie, synkopa, triola.

Hudobný materiál:

B:TURZA, V. SLUJKOVÁ, R. FISLA, L. GANZER: Hudobná náuka pre 2.roč. ĽŠU
Metodická príručka HN pre 2. ročník ĽŠU
Zborníky ľudových a umelých piesní
D. SUCHOŇOVÁ: Podmanený svet
E. SUCHOŇ: Keď sa vlci zišli
M. SCHNEIDER-TRNAVSKÝ. Zo srdca
O. FERENCZY: Spievaná abeceda
D.KARDOŠ: Pomôžeme slávikovi
J.KŘIČKA: O zvířatkách
P. EBEN, I. HURNÍK: Česká Orffova škola I.-III.
P.I. ČAJKOVSKIJ: Album pre mládež
R: SCHUMANN: Album pre mládež
B. SMETANA: Polky
T. FREŠO: V detskej izbičke
C. SAINT-SAËNS: Karneval zvierat
I.HURNÍK: Umění poslouchat hudbu
V. KUBIČKA: Poďte so mnou do lesa

3. ročník, prvej časti, prvého stupňa

(1 hodina týždenne)

Ciele:

Upevňovať, rozširovať a aktívne využívať melodickú, tonálnu, metrickú, tempovú a rytmickú predstavivosť a hudobnú pamäť. Prehlbovať harmonickú predstavivosť. Zdokonaľovať dvojhlasný spev a oboznámiť žiakov s niektorými hudobnými žánrami a s funkciou hudby pri rôznych spoločenských príležitostiach.

Obsah:

Obsah ročníka nadväzuje na požadované výsledky 2. ročníka.

Interpretačné činnosti:

Spevácke a intonačné:

- Kultivovať spevácky prejav, schopnosť vyspievať dlhšie frázy
- Oboznamovať žiakov s ľudovou piesňou, ktorá sa delí podľa obsahu (svadobné,
  žatevné, uspávanky, vojenské atď.) a podľa regiónu
- Spievať detské umelé piesne aj s klavírnym sprievodom
- Intonácia intervalov: veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta, veľká a malá sekunda ako paralela celého tónu a poltónu
- Intonácia jednoduchých piesní a melódií s charakterom lýdickej tóniny
- Schopnosť preniesť tóny a úryvky melódií zo vzdialenejších oktáv do svojej hlasovej polohy

Rytmicko-pohybové:

- Rytmizovať príklady s predlaktím. Zvýraznením prízvučnej doby vedieť rytmizovať striedavé takty v piesňach i cvičeniach
- Verbunkový rytmus pár osminová s bodkou a šestnástinová, pár šestnástinová a osminová s bodkou, triola, synkopa, rubatový spev

Improvizačné a inštrumentálne:

- Na podporu harmonického cítenia viesť žiakov k vyhľadávaniu jednoduchého harmonického sprievodu s použitím základných funkcií, napríklad: C dur – T (c-g), D (h-g), S (c-a). Na melodicko-rytmických nástrojoch kákonicky sa zapojiť do jednoduchej piesne. Dopĺňať predvetie závetím a vytvárať melodické a rytmické vety.

Percepčné činnosti:

Počúvanie hudby:

- Prostredníctvom skladieb rozšíriť poznávanie hudobných nástrojov
- Viesť žiakov k sledovaniu súčasne znejúcich dvoch alebo troch melodických pásiem, resp. dvoch pásiem so sprievodom
- Z predhrávaných alebo interpretovaných skladieb či piesní vedieť určovať jednodielnu, dvojdielnu či trojdielnu formu.

Sluchová analýza:

- Rozlišovať durový a molový charakter piesní a skladieb, rozšírené o lydickú tóninu
- Na základe vnútornej predstavy kvintakordov a ich obratov vedieť rozlišovať veľkú a malú terciu, čistú kvintu a kvartu a veľkú a malú sextu
- Precvičovať veľkú a malú sekundu ako celý tón a poltón

Hudobno-náukové pojmy:

- Durové a molové stupnice s béčkami, ich kvintakordy a obraty
- Sluchová analýza v.2 a m.2
- Anglický roh, trúbka, plechové dychové hudobné nástroje, xylofón, tympany, hoboj, drevené dychové hudobné nástroje
- Valčík, prelúdium
- Lydická stupnica
- Striedavé takty
- 2/2 takt- rytmické cvičenia
- Spevácke zbory, partitúra, dirigent
- Malé intervaly
- Dvojitý krížik, dvojité béčko
- Viachlas, kánon- spev piesní v kánone a viachlase
- Triová sonáta
- Paralelné a rovnomenné stupnice
- Harmonická a melodická molová stupnica

INTERPRETAČNÉ A PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard

- ✓ reprodukujú jednoduchý rytmicko-melodický útvar,
- ✓ ovládajú dvojhlasný spev aspev vkánone,
- ✓ analyzujú súčasne znejúce dve alebo tri melodické pásma, resp. dve pásma so sprievodom,
- ✓ transponujú tóny a úryvky melódií zo vzdialenejších oktáv do svojejhlasovej polohy,
- ✓ rozlišujú piesne a skladby podľa obsahu a určia primerané výrazové prostriedky
- ✓ vytvárajú vlastné melodicko-rytmické tvary zhudobňovaním vybraného textu s ostinátnym rytmicko-harmonickým sprievodom improvizačného charakteru,
- ✓ aktívne využívajú melodickú, rytmickú, metrickú, tempovú atonálnu predstavivosť ahudobnú pamäť pri počúvaní a kolektívnych činnostiach

Obsahový štandard

Interpretácia detských ľudových a umelých piesní aj s klavírnym sprievodom.
Intonácia intervalov: veľká a malá tercia, čistá kvintaa kvarta, veľká a malá sekunda ako paralela celého tónu a poltónu.
Transpozícia.
Počúvanie skladieb, aktívna percepcia.
Ľudové piesne s rôznym obsahom a funkciou (svadobné, žatevné, uspávanky, vojenské atď.), delenie podľa regiónu.
Durový a molový charakter piesní askladieb, veľká amalá tercia, čistá kvinta akvarta.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard

- ✓ rozoznávajú intervaly, poznajú princípy ich tvorenia,
- ✓ ovládajú stupnice do štyroch predznamenaní,
- ✓ ovládajú terminológiu podľa obsahového štandardu,
- ✓ rozlišujú nástroje a nástrojové skupiny orchestra.

Obsahový štandard

Pomenovanie stupňov v stupnici: prima -oktáva a ich kvalita.
Durové a molové stupnice do 4# a 4bé, rovnomenné a paralelné.
Predtaktie, kánon, jednodielna, dvojdielna a trojdielna malá piesňová forma. stupnice.
Nástrojové skupiny v symfonickom orchestri, komorný orchester, komorné telesá

Hudobný materiál:

B. TURZA, V. SLUJKOVÁ, R. FISLA, L. GANZER: Hudobná náuka pre 3. roč. ĽŠU

Metodická príručka HN pre 3. ročník ĽŠU

Spevníky slovenských ľudových piesní

D. KARDOŠ: Bagately

B.BARTÓK: Deťom
V. NOVÁK: Mládí
S. PROKOFIEV: Peter a vlk
C: SAINT- SAENS: Karneval zvierat
A: DVOŘÁK: Moravské dvojspevy
N. PAGANINI: Capriccio
B.BARTÓK: Duetá pre dvoje huslí
P. HINDEMITH: Skladby pre sólovú violu
Z.FIBICH: Selanka pre klarinet
B. BRITTEN: Sprievodca mladého človeka orchestrom
I.HUTNÍK: Umění poslouchat hudbu
P.HINDEMITH: Staviame mesto

4. ročník, prvej časti, prvého stupňa

(1 hodina týždenne)

Ciele:

Vychádzať z hudobných skúseností, ktoré žiaci získali vo svojej inštrumentálnej praxi a v hudobnej náuke v priebehu predchádzajúcich troch rokov. Je potrebné získané schopnosti rozširovať a prehlbovať novými úlohami, náročnejšími formami rozvíjania hudobnej pamäti, intonačnej schopnosti, rytmickej a sluchovej predstavivosti.

Obsah:

Interpretačné činnosti

Spevácke a intonačné:

- Kultivovať vokálny prejav a zdokonaľovať dvojhlas
- Schopnosť intonovať durové a molové melódie, základné intervaly, durové a molové kvintakordy a ich obraty
- Uvedomená intonácia hlavných harmonických funkcií formou harmonickej kadencie
- Pomocou ľudových piesní intonovať dórske melódie s uvedomením si ich charakteru a špecifických tónov

Rytmicko-pohybové:

- Prakticky zvládnuť striedanie dvojdobového a trojdobového taktu
- Podobne vedieť striedať pravidelné delenie nôt s nepravidelným delením
- Pohybom alebo melodicko-rytmickými nástrojmi zvládnuť rytmický dvojhlas alebo trojhlas (v skupinách)

Improvizačné a inštrumentálne:

- Viesť žiakov k citlivému používaniu hlavných harmonických funkcií v sprievode k jednoduchým diatonickým melódiám, ktoré si žiaci môžu vytvárať aj sami.

Percepčné činnosti

Počúvanie hudby:

- Tematický okruh Piesne a tanec ako základné zdroje hudobného prejavu
- Poukázať na ľudovú pieseň a tanec ako inšpiračný zdroj v tvorbe skladateľov
- Na základe ukážok rôznych štýlových období viesť žiakov k pochopeniu malých foriem

Sluchová výchova:

- Aplikovať intonačné a rytmické postupy v sluchovej analýze: rozlišovať durový alebo molový charakter piesní a skladieb, rozšírené o dórsku tóninu, základné intervaly, durové a molové kvintakordy a ich obraty.
- Sluchovo rozlišovať hlavné harmonické funkcie ako určité napätie a ukľudnenie v hudbe
- Analyzovať zväčšenú kvartu, resp. zmenšenú kvintu, zväčšený a zmenšený kvintakord

Hudobno-náukové pojmy:

- Verbunk, čardáš, do kolesa
- Transpozícia, transponovanie
- Odvodené intervaly
- Dórska stupnica
- Enharmonická zámena
- Hlavné harmonické funkcie- tonika, subdominanta, dominanta, ich sluchové rozlíšenia a využitie v praxi
- Balet
- Melodické ozdoby: príraz, skupinka, nátril, mordent
- Jazz, jeho predstavitelia
- Zväčšený a zmenšený kvintakord
- Národné tance v tvorbe L. Janáčka, M. I. Glinku
- Tance- slovanský tanec- A. Dvořák, mazúrka- F. Chopin, menuet- J. Haydn
- Gregoriánsky chorál
- Renesancia jej predstavitelia
- Barok a jeho predstavitelia

INTERPRETAČNÉ A PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard

- ✓ demonštrujú svoje kompetencie pri rozvíjaní hudobnej pamäte, intonačnej schopnosti asluchovej predstavivosti intonáciou a zápisom motívov,
- ✓ aplikujú teoretické poznatky zoblasti intervalov pri ich intonovaní,
- ✓ sprevádzajú piesne základnými tónmi hlavných harmonických funkcií,
- ✓ ovládajú striedanie pravidelného anepravidelného rytmu,
- ✓ demonštrujú získané kompetencie pri rytmických viachlasoch v skupinách pohybom alebo melodicko-rytmickými nástrojmi, zostavujú vlastné rytmické cvičenia,
- ✓ orientujú sa v tematickom okruhu Pieseň atanec s prihliadnutímna rôzne štýlové obdobia,
- ✓ rozoznávajú ľudové a umelé piesne a poznajú ich sociálnu funkciu.

Obsahový štandard

Durové amolové melódie, základné intervaly, durové a molové kvintakordy a ich obraty.
Aplikovanieintonačných a rytmických postupov v sluchovej analýze: rozlišovaniedurových alebo molových charakterov piesní a skladieb, základných intervalov, durových amolových kvintakordov a ich obratov.
Rytmický dvojhlas alebo trojhlas (rytmy tancov).
Krátke melodicko-rytmické tvary a ich logické kombinácie vo vzťahu k mimohudobnej predstave - elementárna kompozícia.
Hlavné harmonické funkcie vsprievode k jednoduchým diatonickým melódiám, hlavné harmonické funkcie ako zdroj určitého napätia a ukľudnenia v hudbe.
Ľudová aumelá pieseň, ľudový aspoločenský tanec.
Analýza malých foriem z tematického okruhu Pieseň a tanec na základe ukážok rôznych štýlových období.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard

- ✓ určujú intervaly, kvintakord dur, mol,zväčšený, zmenšený,
- ✓ ovládajú stupnice dur, mol, lydická,
- ✓ určujú základné melodické ozdoby,
- ✓ rozlišujú základný harmonický priestor.

Obsahový štandard

Intervaly, kvintakordy a ich obraty.
Stupnice durové a molové -princíp kvintového a kvartového kruhu.
Zväčšená kvarta, resp. zmenšená kvinta, lydickástupnica.
Melodické ozdoby.
Hlavné harmonické funkcie.

Zaverečná skúška: Vedomostný test (písomnou formou) z obsahu učiva prvej časti I. stupňa.

Hudobný materiál:

B.TURZA, V. SLUJKOVÁ, R: FIALA: Hudobná náuka pre 4. roč. ĽŠU
Metodická príručka HN pre 4. ročník ĽŠU
Spevníky ľudových piesní
W.MOZART: Fialka, Oslava jari
F. SCHUBERT: Piesne (Krásna mlynárka)
A.DVOŘÁK: Moravské dvojspevy
M. P. MUSORGSKIJ: Piesne (Pieseň o blche)
B. MARTINU: Pesničky na jednu a dve stránky
I. HURNÍK: Píseň o hlíne
M. SCHNEIDER – TRNAVSKÝ: Piesne
O. FERENCZY: Spievaná abeceda
D. KARDOŠ: Pomôžeme slávikovi
Populárne piesne s detskou tematikou
J. BRAHMS: Uspávanka
I: STRAVINSKIJ: Mačacie uspávanky
Musica historica slovacea: Vietorisov kódex
J.S. BACH: Čembalové a orchestrálne suity
F. COUPERIN: Piéces de clavesin
J. HAYDN: Menuety (zo symfónií alebo zo Škovránčieho kvarteta)
L.van BEETHOVEN: Bagately
F. CHOPIN: Mazúrky, Valčíky, Polonézy
F. LISZT: Tarantella (z cyklu Venezia e Napoli), Uhorské rapsódie
B. SMETANA: Polky, České tance
A.DVOŘÁK: Slovanské tance
M.I. GLINKA: Kamarinskaja
J. BRAHMS: Uhorské tance
L. JANÁČEK: Lašské tance (Čeladenský)
C.DEBUSSY: Detský kútik(Cake-walk)
M. RAVEL: Pavana za mŕtvu infantku
J. STRAUSS: Valčíky
D: KARDOŠ: Bagately

1. ročník, druhej časti, prvého stupňa

(1,5 hodiny týždenne)

Ciele:

V tomto ročníku sa začínajú vyhraňovať záujmy žiakov, dochádza k postupnej špecializácii, ktorá sa javí v rozličnej intenzite práce (až po výber budúcich profesionálov). Učiteľ by mal využívať zdravú ctižiadosť žiakov, podporovať ich snahu o sebarealizáciu, povzbudzovaním posilňovať sebavedomie menej aktívnych žiakov. Využívať vedomosti žiakov aj z iných predmetov. Usmerňovať záujem a vytvárať príjemné a zaujímavé prostredie a postupne približovať hudbu mladým ľuďom tak, aby sa stala nevyhnutnou súčasťou ich budúceho životného štýlu.

Obsah:

Percepčné činnosti

Počúvanie hudby:

- V tematickom okruhu Ľudský hlas a jeho uplatnenie v tvorbe skladateľov poukázať na rôzne druhy skladieb, v ktorých sa uplatňuje ľudský hlas: od najjednoduchšej piesne až po veľké vokálno-inštrumentálne skladby
- Priebežne oboznamovať s piesňou a zborovou tvorbou, operou, operetou, muzikálom, kantátou, oratóriom, melodrámou.

Sluchová analýza:

- Precvičovať veľkú a malú septimu, zväčšený a zmenšený kvintakord a dominantný septakord, modálne melódie (lýdickú, dórsku) obohatiť o mixolýdickú tóninu
- Rozvíjať harmonické cítenie žiakov sledovaním melodickej zmeny jedného alebo dvoch tónov trojzvuku
- Tým docieliť uvedomenie si zväčšovania alebo zmenšovania harmonického napätia medzi dvoma až tromi nasledujúcimi akordami
- Rozvíjať hudobnú pamäť na jednoduchých dvojtaktových až štvortaktových melódiách v durovej a molovej tónine, v dvojdobých, trojdobých a štvordobých taktoch s použitím najčastejšie sa vyskytujúcich rytmov.

Interpretačné činnosti

Spevácke a intonačné:

- Kultivovaný prednes aj dvojhlasných, resp. trojhlasných ľudových a umelých piesní
- Viesť k spievaniu jednoduchých melódií v prebraných tóninách (durových, molových prirodzených, harmonických a melodických, lydických a dórskych) z listu
- Na základe ľudovej piesne intonovať melódie v mixolýdickej tónine. Schopnosť zaspievať jednotlivé tóny trojzvuku
- Intonovať dominantný septakord. Intonovať intervaly s použitím rôznych intonačných metód
- Diatonické melódie obohatiť o chromatické striedavé citlivé tóny

Rytmické a improvizačné:

- Na vhodnom hudobnom materiály z inštrumentálnej výučby a z ukážok predhrávaných skladieb interpretovať rytmické útvary, napríklad synkopy, trioly a pod.
- Precvičovať striedavé takty, zriedkavé druhy taktov (napr. päťdobý, sedemdobý takt)
- Schopnosť interpretovať aj pomocou melodicko-rytmických nástrojov dvojhlas v skupinách a individuálne.

Hudobno-náukové pojmy:

- Klasicizmus a jeho predstavitelia
- Motív, téma, variácie
- Melodické ozdoby: obal, arpegio, trilok
- Kvarteto, menuet, rondo
- Sonáta, sonátová forma
- Stupnica, tónina, tonalita, tónorod, konsonancia, disonancia
- Symfonický orchester- nástrojové obsadenie a rozdelenie
- prednesové označenia
- klasicizmus v Čechách a na Slovensku
- dominantný septakord
- romantizmus a jeho predstavitelia
- český romantizmus a jeho predstavitelia

INTERPRETAČNÉ A PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard

- ✓ verbalizujú zážitok z hudby,
- ✓ identifikujú použité výrazové prostriedky hudby a ich zmeny (tváre a dráma hudby),
- ✓ rozlišujú dynamiku, tempo a agogiku interpretovaných a počúvaných skladieb,
- ✓ rozpoznávajú v počúvaných skladbách charakteristické znakyjednotlivých štýlových období (barok, klasicizmus, romantizmus, impresionizmus), populárna hudba,
- ✓ rozpoznávajú všetky intervaly v rámci oktávy vrátane sexty aseptimy, kvintakordy aj vobratoch, diatonické tóniny a cirkevné mody (lydická, mixolydická), celotónová, príp. dórska,
- ✓ vypracujú referát alebo vytvoria 1 kolektívny tematický celok podľa výberu žiakov.

Obsahový štandard

Tematické okruhy:
Ľudský hlas ajeho uplatnenie vtvorbe skladateľov, inštrumentálna hudba so zreteľným, ľahko identifikovateľným programom).
Od baroka ku klasicizmu a romantizmu.
Gotika (informatívne), renesancia (informatívne), impresionizmus v hudbe.
Vývoj populárnej hudby.
Rozšírenie sluchovej orientácie v časopriestore hudby (intervaly, akordy, stupnice, dynamika, agogika, frázovanie).
Hudobno-dramatický projekt alebo referát na vybranú tému.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard

- ✓ identifikujú kvintakordy a ich obraty: durový, molový, zväčšený, zmenšený,
- ✓ orientujú sa v terminológii podľa obsahového štandardu,

Obsahový štandard

Kvintakord zväčšený, zmenšený modalita, tónina, modulácia, stupnica celotónová, chromatická apentatonická.
Pieseň, opera, opereta, muzikál, melodráma, pieseň bez slov, šansón, populárne piesne súčasnosti, gregoriánsky chorál, homofónia, polyfónia, a capella, kantáta, oratórium, omša.

Hudobný materiál:

B.TURZA, V. SLUJKOVÁ, R: FIALA: Hudobná náuka pre 5. roč. ĽŠU
Metodická príručka HN pre 5. ročník ĽŠU
Spevníky a zborníky ľudových a umelých piesní
C. JANNEQUIN: Spev vtákov

O. di LASSO: Madrigaly
G.P.PALESTRINA: Trahe me (Pieseň piesní)
J.S.BACH: Wachet auf – kantáta
G.F.HÄNDEL: Mesiáš
J.HAYDN: Štyri ročné obdobia
C.MONTEVERDI: Orfeus
W.A.MOZART: Čarovná flauta
G.VERDI: Aida
B. SMETANA: Rolnická
A.P. BORODIN: Polovecký tanec č.17 (Knieža Igor)
B.BRITTEN: Kominárik
J.GREŠÁK: Zuzanka Hraškovie
C.DEBUSSY: Nokturná – Sirény
A.SCHÖNBERG: Pierrot lunaire
E.SUCHOŇ: O horách
O.NEDBAL: Poľská krv
L.BERNSTEIN: West Side Story
I. HRUŠOVSKÝ: Jarné vody (Obrázky z prírody)
D.KARDOŠ: Ľúbostné a dievčenské hry z východného Slovenska
T.SALVA: Uspávanky
G.MAHLER: Piesne potulného tovariša
R.STRAUSS: Štyri posledné piesne
C.ORFF: Carmina burana
E.PASCHA: Vianočná omša F dur
I.ZELJENKA: Hry a riekanky
L.JANÁČEK: Říkadlá
H.DOMANSKÝ: Klapancie
J.LINHA: Suita v starom slohu
J.BRAHMS: Liebeslieder op.52 (č.1, 6, 11, 14)
J.SUK: Deset zpěvů pro ženský sbor a klavír na 4 ruce

2. ročník, druhej časti, prvého stupňa

(1,5 hodiny týždenne)

Ciele:

V druhom ročníku, druhej časti pokračovať v cieľavedomom rozširovaní hudobného obzoru žiakov, využívať ich skúsenosti a vedomosti získané v predchádzajúcich ročníkoch. Brať do úvahy prudký fyzický a psychický vývoj

žiaka. Hudobnými činnosťami usmerňovať emocionálny vzťah k životu i okoliu a rozvíjať aj intelektuálnu stránku osobnosti žiaka. Okruh pôsobenia hudby na žiaka rozširovať z predmetu HN na návštevy koncertov, rôznych umeleckých podujatí (divadelné a operné predstavenia, výstavy obrazov, hudobné kvízy a i.). Umožniť tak intenzívnejšie prežívať, chápať, hodnotiť hudbu a tvoriť si o nej vlastné názory.

Obsah:

Percepčné činnosti

Počúvanie hudby:

- Tematickým okruhom v 6. ročníku sú Cyklické skladby
- V ňom sú zahrnuté viaccasťové skladby sonátového a suitového cyklu
- Žiaci majú možnosť spoznávať cyklické skladby od sólového predvedenia cez rôzne komorné obsadenia až po orchestrálne a symfonické diela.

Sluchová analýza:

- V znejúcom zvuku rozlíšiť znenie troch alebo štyroch tónov
- Rozvíjať harmonické cítenie žiakov, sledovať melodickú zmenu jedného až dvoch tónov v trojzvuku a štvorzvuku (septakorde)
- Uvedomovať si zväčšovanie alebo zmenšovanie harmonického napätia medzi dvoma, prípadne tromi po sebe nasledujúcimi akordami
- Cvičiť hudobnú pamäť na jednoduchých jednotaktových a dvojtaktových melódiách v durových, molových a modálnych tóninách v dvojdobých, trojdobých a štvordobých taktoch s použitím triol, bodkovaného a synkopického rytmu
- Sluchovo rozlišovať intervaly, kvintakordy, septakordy (dominantný a zmenšený)
- Podľa notovej predlohy poznať predhrávanú ukážku.
-

Interpretačné činnosti

Spevácke a intonačné:

- Zdokonaľovať v piesňach spevácky prejav
- Schopnosť intonovať melódie v prebraných tóninách
- Intonácia základných intervalov, kvintakordov a ich obratov, dominantného a zmenšeného septakordu
- Z počutého trojzvuku zaspievať ktorýkoľvek tón

Rytmické a improvizačné:

- Pohybom určiť prízvuky v pravidelne i nepravidelne členených taktoch a v striedaných taktoch
- Vytvárať rytmické a melodické sprievody k danej melódii

Hudobno-náukové pojmy:

- Chromatické tóny a stupnice
- Ľudové hudobné nástroje
- Značky k sprievodom
- Rozdelenie hudobných období
- Spevácke zbory, rozdelenie hlasov
- Symfónia
- Barok na Slovensku a v Čechách
- Ruská národná hudba a jej predstavitelia
- Mocná hŕstka a jej predstavitelia
- Impresionizmus a jeho predstavitelia
- Opera- vznik, reformy...
- Kadencia, otvorený a uzavretý záver
- Slovenská hudba a jej predstavitelia
- Slovenská národná hudba a jej predstavitelia

INTERPRETAČNÉ A PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard

✓ charakterizujú a analyzujú znaky jednotlivých štýlových období v počúvaných skladbách (barok,klasicizmus, romantizmus, renesancia, impresionizmus),
✓ verbalizujú zážitok z hudby a identifikujú použité výrazové prostriedky hudby a ich zmeny (dráma hudby -forma, obsah a ich vzťah),
✓ analyzujú zmenu jedného až dvoch tónov v trojzvuku,
✓ rozlišujú základný harmonický pohyb I, IV, V (+ II, VI).

Obsahový štandard

Tematický okruh Vzťah obsahu a formy:
1. Pestovanie obraznej predstavy hudobného diela.
2. Hudba a obraz vo filme.
Percepčná analýza programovej hudby.
Analýza zväčšovania azmenšovania napätia vo vzťahu akordov vrámci klasickej harmonickej kadencie, príp. s pridaním vedľajších stupňov (II., VI.).

Komplexná orientácia v časopriestore hudby (intonačne, s pomocou hudobných nástrojov, v notovom zázname).

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard

- ✓ orientujú sa v terminológii podľa obsahového štandardu.

Obsahový štandard

Cyklická skladba, interpretácia, opus, tónorod.
Sonáta, sonatína, suita.
Concerto grosso, koncert, kadencia, symfónia, symfonická báseň.
Piesňová forma, fúga, variácie, rondo, sonátová forma.
Formy a žánre populárnej hudby podľa výberu učiteľa a žiakov.

Hudobný materiál:

B.TURZA, V. SLUJKOVÁ, R: FIALA: Hudobná náuka pre 6. roč. ĽŠU
Metodická príručka HN pre 6. ročník ĽŠU
Zborníky a spevníky ľudových a umelých piesní
J.S.BACH: Triolová sonáta Es dur
G.F.HÄNDEL: Vodná hudba
J.V.STAMIC: Mannheimská sinfonia G dur
F.X.RICHER: Triové sonáty
F.BENDA: Sinfonia
J.HAYDN: Synfónia fis mol Na rozlúčku; Synfónia D dur Hodiny
J.HAYDN: Sláčikové kvarteto C dur op.33 č.3
W.A.MOZART: Malá nočná hudba; Divertimentá
L.van BEETHOVEN: Sonáta G dur op. 14 č. 2 pre klavír
L.van BEETHOVEN: Trojkoncert pre husle, violončelo, klavír a orchester
F.SCHUBERT: Kvinteto A dur Pstruh; Sonatína D dur pre husle a klavír
J.CH.BACH: Dychové kvinteto
G.Ph.TELEMANN: Koncert pre tri trúbky dva hoboje, tympany, sláčiky a čembalo D dur
Fr.COUPERIN: Piéces en concert pre violončelo a sláčiky
A.CORELLI: 8. koncert z cyklu 12 concerti grossi op. 6
H.PURCELL: Suita pre čembalo G dur
R. SCHUMANN: Detské scény
V.NOVÁK: Sonatína G dur op. 54 č. 1 Jarná
M.P. MUSORGSKIJ: Obrázky z výstavy
L.JANÁČEK: Mládí – dychové sexteto

B.BRITTEN: Simple Symphony
O.RESPIGHI: Rímske pínie
O.ŠOSTAKOVIČ: Symfónia č.9
J.CIKKER: Spomienky op. 25; Slovenská suita op. 22
E.SUCHOŇ: Serenáda pre sláčikový orchester
A.HONEGGER: Concertino pre klavír a orchester
F.LISZT: Koncert pre klavír a orchester Es dur
A.VIVALDI: Koncert pre zobcovú flautu a orchester op. 1O č. 3 II gardelino
I.ZELJENKA: Hudba pre Warchala
F.MENDELSSOHN-BARTHOLDY: Symfónia č. 4 Talianska
D.MILHAUD: Suita pre husle, klarinet a klavír
A.DVOŘÁK: Dumky op. 9O

3. ročník, druhej časti, prvého stupňa

(1,5 hodiny týždenne)

Ciele:

V predchádzajúcich ročníkoch sa rozvíjala hudobná predstavivosť a schopnosť preniknúť do štruktúry a obsahu hudobného diela. V tomto ročníku by žiaci mali nadobudnúť prehľad o jednotlivých hudobných štýloch, vedieť ich chronologicky usporiadať, v skladbách rozoznať typické znaky štýlových (slohových) období. Tým sa vytvorí predpoklad stať sa aktívnymi poslucháčmi koncertov a reprodukovanej hudby. Vlastnými interpretačnými schopnosťami a skúsenosťami sa môžu zapojiť do hudobného života aj mimo školy.

Obsah:

Percepčné schopnosti

Počúvanie hudby:

- V počúvaných skladbách porovnávať typické znaky jednotlivých období
- Poukázať na štýlovú rôznorodosť hudby 2O.storočia

- Ukážky voliť tak, aby sa na nich mohlo dokumentovať interpretačné umenie našich a svetových umelcov

Sluchová analýza:

- Rozvíjať harmonické cítenie žiakov sledovaním melodickej zmeny jedného-dvoch tónov trojzvuku a štvorzvuku
- Uvedomiť si zväčšovanie alebo zmenšovanie harmonického napätia medzi dvoma až tromi po sebe znejúcimi akordmi
- Rozvíjať hudobnú predstavivosť a pamäť na jednoduchých melódiách v durovej a molovej tónine v rozsahu vety
- Sluchovou analýzou opakovať a upevňovať intervaly a akordy. Podľa počutia vedieť zachytiť jednoduché melodicko-rytmické štvortaktia
- Sluchovo rozlíšiť stupnicu celotónovú, chromatickú

Interpretačné činnosti

Spevácke a intonačné:

- Intonovať melódie v prebraných tóninách (durové, molové, lýdické, mixolýdické, dórske a podhalanské)
- Kultivovaný prednes piesní v týchto tóninách s uvedomením si ich špecifických znakov
- Na základe skúseností z počúvania skladieb 2O. storočia pokúsiť sa o intonáciu výrazových úryvkov modálnych, celotónových a pentatonických melódií
- Z daného štvorzvuku vedieť spievať jednotlivé tóny

Rytmické a improvizačné:

- Rozvíjať rytmickú predstavivosť na základe notovej predlohy a analyzovať rytmus v počúvanej skladbe
- Upevňovať rytmickú pamäť aj formou zápisu z počúvanej skladby
- Vedieť dokončiť rytmicky a melodicky predvetie závetím a vytvárať samostatné rytmicko-melodické vety

Hudobno-náukové pojmy:

- Upevňovanie: zápisu nôt, stupníc, kvintakordov, obratov, zv. a z. kvintakordov, dominantného
- septakordu, intervalov- základných , odvodených, T, S, D.....
- Periodizácia dejín

- Symfonický orchester
- Jazz a jeho predstavitelia
- Opera- vznik, reformy...
- Gregoriánsky chorál
-
- Renesancia jej predstavitelia
- Barok a jeho predstavitelia
- Klasicizmus a jeho predstavitelia
- Romantizmus a jeho predstavitelia
- Český romantizmus a jeho predstavitelia
- Impresionizmus a jeho predstavitelia
- Ruská národná hudba a jej predstavitelia
- Mocná hŕstka a jej predstavitelia
- Slovenská národná hudba a jej predstavitelia
- Slovenská národná moderna a jej predstavitelia

PERCEPČNÉ A TVORIVÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard

✓ identifikujú celkový výraz, tonalitu, melodiku a základný harmonický pôdorys skladby (percepčná analýza skladby),
✓ rozpoznávajú typické znaky štýlových období,
✓ usporadúvajú jednotlivé hudobné štýly chronologicky,
✓ poznajú sociálnu funkciu hudby,
✓ identifikujú významné osobnosti hudobného života,
✓ ovládajú prehľad súborov a telies interpretačného umenia,
✓ vytvoria prezentáciu (alebo referát, esej, scenár, úvodné slovo ku koncertu a pod.) na vybranútému individuálne alebo vskupine.

Obsahový štandard

Tematické okruhy:
1. Dejiny hudby -periodizácia, význam hudby v živote človeka v minulosti a súčasnosti.
2. Hudobný život okolo nás, sociálna funkcia hudby.
Typické znaky jednotlivých období počúvaných skladieb.
Harmonické cítenie nadväzne na 2. ročník aj sledovaním zmien jedného alebo dvoch tónov vsúzvukoch -rozvíjanie.
Komplexná melodická aharmonická orientácia v skladbe analýzou krátkych skladbičiek alebo úryvkov z obdobia klasicizmu a raného romantizmu.
Paralely medzi hudbou a inými druhmi umenia.
Prieniky medzi hudobnými druhmi a žánrami.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard

- ✓ orientujú sa v terminológii podľa obsahového štandardu.

Obsahový štandard

Motív, téma, hudobné predvetie a závetie, hudobná veta, coda.
Modálna hudba, tonálna hudba, atonálna hudba.
Dominantný septakord, akordické značky aich význam vhudbe.
Periodizácia dejín hudby. Doplnenie o: renesancia, neofolklorizmus.
Rôznorodosť smerov, druhov a žánrov v hudbe 20. a 21. storočia.

Záverečná skúška: test z obsahu učiva predmetu hudobná náuka
intonačné cvičenie
rytmické cvičenie

Hudobný materiál:

B:TURZA, V. SLUJKOVÁ, R. FIALA: Hudobná náuka pre 7. ročník ZUŠ
Metodická príručka HN pre 7. ročník ZUŠ
J.TRANOVSKÝ: Almi parentis omnium
Uhrovecká zbierka: Hungarikus, Smutní slawik spiva, Bubak
A.CORELLI: Triová sonáta op.1 č.1
J.Ch. BACH: Kvinteto F dur
W.A. MOZART: Kvinteto A dur
L.van : Symfónia č. 5 c mol (1časť)
H.BERLIOZ: Rímsky karneval
F.CHOPIN: Etuda c mol Revolučná; Valčík cis mol op. 64 č.2
R.SCHUMANN: Hovorí básnik (z cyklu Detské scény)
P.I.ČAJKOVSKIJ: Variácie na rokokovú tému op. 33
J.BRAHMS: Variácie na tému Josepha Haydna
C.FRANCK: Sonáta A dur pre husle a klavír
J.S. BACH: Vianočné oratórium
B. SMETANA: Šárka (z cyklu symfonických básní Moja vlasť)
J. SUK: Serenáda pre sláčikový orchester Es dur
C.DEBUSSY: Plachetnice
C.DEBUSSY: More (3.časť)
A.WERBEN: 6 bagatel pre sláčikové kvarteto op.9
B.BARTÓK: Pentatonická melódia (z cyklu Mikrokozmos)
B.BARTÓK: Sonáta pre dva klavíry a bicie nástroje (3 časť)

V.GODÁR: Concerto grosso (2 časť)
B.MARTINŮ: Sonáta pre flautu a klavír (1časť)
J.HARTÍK: Symfónia č. 9
F.POULENC: Vidiecky koncert pre čembalo a orchester
G.GERSHWIN: Rapsódia v modrom
O. di LASSO: Madrigaly
J.S.BACH: Brandenburské koncerty
J.BRAHMS: Koncert D dur pre husle a orchester
R.STRAUSS: Eulenspieglove šibalstvá
S.PROKOFIEV: Klasická symfónia
E.SUCHOŇ: Metamorfózy
B.BRITTEN: Sprievodca mladého človeka orchestrom
Spevníky a zborníky ľudových a umelých piesní

HRA NA KLAVÍRI

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Klavír je medzi hudobnými nástrojmi veľmi obľúbený. Zvukový rozsah klavíra poskytuje deťom nekonečné možnosti hudobného vyjadrenia. Má stanovenú výšku tónu, pomerne jednoduchý prstoklad, hra je názorná. Vstup do hudby je preto nenútený a žiaci sa môžu viac zamerať na jeho farebné možnosti, tvorivý prístup a improvizačné techniky.

Prípravný ročník prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

PREDMET: Hra na klavíri
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1. polrok - 0,5 (2 žiaci na hodine)
2. polrok – 1 (2 žiaci na hodine)

CIELE:

Prebudiť u žiaka túžbu preniknúť do sveta hudby, rozvíjať u neho hudobnú predstavivosť, cibriť sluchovú vnímavosť a využiť chuť objavovať stále niečo nové. Nevtieravým spôsobom učiť žiaka milovať hudbu a svoj nástroj, inšpirovať ho vlastnou tvorivosťou a zápalom. Pri vyučovacom procese voliť také metódy práce, ktoré sú primerané chápaniu žiaka, jeho psychickej zrelosti a talentu. Formovať inštrumentálne návyky postupne, čo najviac využívať názorné vyučovanie, postupovať od živého pozorovania k abstraktnému, od hry podľa sluchu k teoretickým vedomostiam. Viesť žiaka k emocionálnemu prežívaniu hudby. Prispieť k rozvoju všestranne rozvinutej osobnosti.

OBSAH:

- Zistiť hudobné dispozície žiaka
- Získať a obohatiť sluchovo hudobné skúsenosti detí
- Vznik prvých hudobných návykov: postavenie ruky, orientácia na klaviatúre
- Prebúdzať emocionálne reakcie, cit pre rytmus, vývin kontroly sluchu aj prostredníctvom interpretácie klavírnych skladieb pedagógom
- Zoznamovať sa s notovým písmom, hra podľa nôt
- Úder non legata, legata
- Prechod melódie z jednej ruky do druhej, striedanie rúk
- Komplexne formovať hudobno- interpretačné myslenie, nadobúdať základ- zručnosti rôznych klavírnych výrazových prostriedkov
- Rozvoj hudobnej pamäti
- Prebúdzať elementárne harmonické cítenie a prvky improvizácie
- Plynulá hra v každom zvolenom tempe

Základné učivo:

- Riekanky, detské hry, hádanky, rozprávky
- Ľudová pieseň jednou rukou, striedaním rúk, spolu s vlastným sprievodom

Študijný plán pre daný ročník:

Prípravný ročník:

Prvý polrok:

- Zoznámenie a zistenie hudobných predpokladov u žiaka
- Zvuky, hudobné a nehudobné zvuky
- Pestovať pozitívny vzťah k svojmu nástroju
- Správne sedenie pri nástroji
- Nota, notová osnova, čiary- medzere, husľový kľúč
- Postavenie ruky
- Uvoľňovacie cvičenia
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu klavírneho tónu
- Správne sedenie pri nástroji
- Noty na čiare v notovej osnove
- Postavenie ruky
- Ukázať ako funguje klavír
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu klavírneho tónu
- Noty ma čiare v notovej osnove
- Uvoľňovacie cvičenia
- Rozvíjanie technickej zručnosti pri hre jednou rukou
- Prehlbovanie získaných technických zručností a vedomostí
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu klavírneho tónu
- Hodnoty nôt – celá a polová
- Noty v medzerách notovej osnovy
- Uvoľňovacie cvičenia
- Rozvíjanie technickej zručnosti pri hre
- Hudobná abeceda
- Hodnoty nôt – celá a polová
- Pomlčky – celá, polová
- Uvoľňovacie cvičenia

Druhý polrok:

- Vznik prvých hudobných návykov

- Prebúdzať emocionálne reakcie, cit pre rytmus, vývin kontroly sluchu aj prostredníctvom interpretácie klavírnych skladieb pedagógom
- Zoznamovať sa s notovým písmom, hra podľa nôt
- Úder non legata, legata
- Prechod melódie z jednej ruky do druhej, striedanie rúk
- Rozvoj hudobnej pamäti
- Prebúdzať elementárne harmonické cítenie a prvky improvizácie
- Plynulá hra v každom zvolenom tempe
- Komplexne formovať hudobno- interpretačné myslenie, nadobúdať základ rôznych klavírnych výrazových prostriedkov

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

Minimálne 10 skladieb- piesni rôzneho charakteru a štýlu podľa individuálnych dispozícii žiaka

Výkonový štandard

✓ použijú správne základy interpretačných návykov,
✓ rozlišujú notový zápis vhusľovom kľúči, základné hodnoty nôt, pomlčiek, základy rôznychhudobno-
výrazových prostriedkov,
✓ rozpoznajú malú piesňovú ajednoduchú dvojdielnú formu,
✓ používajú správne cvičenia na správne použitie hracieho hracieho aparátu,
✓ zvládnu spôsoby hry -non legato, portamento,
✓ interpretujú ľudové piesne a jednoduché prednesové skladby jednou rukou, striedaním rúk, dvoma
rukami non legato podľa sluchu apodľa notového zápisu,
✓ aplikujú vosvojom hudobnom prejave elementárne hudobno-výrazové prostriedky: dynamika, elementárna agogika,
✓ zahrajú podľa sluchu ľudové piesne vC dur (vrozsahu 5 tónov) so sprievodom gajdošskej kvinty (T-
D),
✓ zahrajú znôt aj spamäti skladby zklavírnej literatúry primeranej náročnosti,
✓ rozlíšia sluchom silu, dĺžku, výšku a farbu tónu,
✓ rozpoznajú sluchovo velementárnej forme durový a molový tónorod (veselý –smutný),
✓ rozpoznajú velementárnej forme jednoduchú dvojdielnu hudobnú formu (sloha –refrén, pomalá časť
–rýchla časť, veselá časť –smutná časť).

Obsahový štandard

Interpretačné návyky: postavenie rúk, orientácia na klavíri, používanie hracieho aparátu.
Hudobno-teoretické poznatky.
Základy hudobných foriem.
Technické cvičenia

Spôsoby hry na klavíri.
Základné hudobno-interpretačné návyky.
Rôzne klavírne výrazové prostriedky.
Hra na klavíripodľa sluchu.
Základy hry na klavíri spamäti az nôt.
Percepčné návyky.
Základy elementárneho sluchovo-harmonického cítenia.
Základné hudobné formy.

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

2 skladby rozdielneho charakteru primeranej náročnosti

Prvý ročník, prvej časti, I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

PREDMET: Hra na klavíri
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:
- Vzbudiť u žiaka záujem o klavírnu hru ako prostriedok hudobného vyjadrenia, rozvíjať zmysel pre kvalitu klavírneho tónu
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť
- Formovať inštrumentálne návyky

OBSAH:
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu klavírneho tónu
- Striedanie a nadkladanie rúk, hra spolu
- Príprava k hre stupníc, stupnice
- Drobná technika v rôznych figuráciach
- Osamostatniť ruky, rozlišovať melódiu od sprievodu
- Osvojovanie technických zručností klavírnej hry pre základnú dynamiku: p, mf, f, akcent, crescendo, decrescendo
- Základy frázovania
- Osvojiť si technickú zručnosť úderov: non legato, legato, staccato
- Osvojiť si technickú zručnosť: dvojhmatov, akordov
- Spájanie rôznych druhov techniky
- Skladby s polyfonickými prvkami, príprava na barokovú polyfóniu
- Vedomé učenie hry spamäti
- Plynulé čítanie nôt, presná reprodukcia pri hre z nôt, správna artikulácia, do popredia sa dostáva sluchová stránka
- Sprievod piesne na tonike
- Príprava hry z listu

Základné učivo:

- Ľudové a umelé piesne, riekanky, hádanky
- Príprava k hre stupníc, stupnice
- Skladby z rôznych klavírnych škôl
- Jednoduchšie etudy, jednoduché skladby s polyfonickými prvkami, jednoduché skladby s prvkami hudby z obdobia klasicizmu, jednoduché prednesové skladby
- Príprava hry z listu

Študijný plán pre daný ročník:

Prvý ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Súčasné a rovnocenné rozvíjanie technickej zručnosti a zbehlosti oboch rúk-hracích aparátov
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu klavírneho tónu
- Striedanie a nadkladanie rúk, hra spolu
- Príprava k hre stupníc, stupnice
- Drobná technika v rôznych figuráciach
- Osamostatniť ruky, rozlišovať melódiu od sprievodu
- Osvojiť si technickú zručnosť úderov: non legato, legato, staccato
- Plynulé čítanie nôt, presná reprodukcia pri hre z nôt, správna artikulácia, do popredia sa dostáva sluchová stránka
- Sprievod piesne na tonike

Druhý polrok:

- Osvojovanie technických zručností klavírnej hry pre základnú dynamiku: p, mf, f, akcent, crescendo, decrescendo
- Základy frázovania
- Osvojiť si technickú zručnosť: dvojhmatov, akordov
- Sprievod piesne prostredníctvom toniky, prípadne subdominanty a dominanty
- Spájanie rôznych druhov techniky
- Vedomé učenie hry spamäti
- Plynulé čítanie nôt, presná reprodukcia pri hre z nôt, správna artikulácia, do popredia sa dostáva sluchová stránka
- Skladby s polyfonickými prvkami, príprava na barokovú polyfóniu
- Príprava hry z listu

Stupnice:

- Príprava ku hre stupníc, hra durových stupníc v protipohybe
- Počet zvoliť podľa dispozícii žiaka
- Protipohyb od jedného tónu
- U šikovnejších žiakov aj spolu v rovnom pohybe cez dve oktávy)
- C dur- E dur: - zvlášť cez dve oktávy

Akordy:

- Tonický kvintakord a jeho obraty- každou rukou zvlášť stúpajúc i klesajúc
- 2 krát rozložený, 1 krát súčasný dlhý, 1 staccato- stúpajúc i klesajúc

Minimálny počet skladieb a stupníc zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- Skladby rôzneho charakteru a štýlu z rôznych klavírnych škôl podľa individuálnych dispozícii žiaka:
- 8 technické cvičenia alebo etudy
- 4 prednesové skladby
- 2 skladba s prvkami klasickej hudby
- 2 piesne alebo skladbičky zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

Výkonový štandard

✓ aplikujú základy správneho používania hracieho aparátu pri hre na nástroji,
✓ orientujú sa na klaviatúre vizuálne vrozsahu teoretických vedomostí asluchovo –výška tónu,
✓ definujú noty, hodnoty nôt, pomlčiek vštudovanej skladbe,
✓ rozoznajú označenia hudobno-výrazových prostriedkov vnotovom texte,
✓ vysvetlia základné hudobné aumelecké termíny vrozsahu študovaných skladieb,
✓ rozlišujú časti jednoduchej dvojdielnej hudobnej formy: sloha -refrén, smutná -veselá, pomalá - rýchla,
✓ používajú správny prstoklad pri interpretácii skladieb (aj podkladanie anadkladanie palca),
✓ reprodukujú technické cvičenia a stupnice v súlade sobsahovými štandardmi,
✓ reprodukujú durové stupnice zvlášť a vprotipohybe v súlade sobsahovými štandardmi,
✓ zvládnu interpretačne klavírne spôsoby hry: non legato, legato, staccato, portamento,
✓ aplikujú poznatky zoblasti frázovania,
✓ používajú pri interpretácii rôznu dynamiku: forte, piano, mf, mp, dim, crescendo,

interpretujú skladby v rôznych tempách: moderato, allegro,
✓ realizujú primeranými prostriedkami zámer skladateľa: charakter, náladu aobsah hudby,
✓ interpretujú klavírne skladby: ľudovú pieseň vúprave skladateľa, prednesové skladby primeranej náročnosti, základy polyfónie,
✓ interpretujú vybrané skladby spamäti,
✓ použijú správne súčasný pedál,
✓ zvládnuspôsoby hru non legato, legato, staccato, portamento, kantiléna vobidvoch rukách,
✓ zahrajú spamäti ľudové piesne podľa sluchu sjednoduchým sprievodom gajdošskej kvinty,
✓ zvládnu správne frázovanie jednoduchých aj melodických útvarov, rozlišovanie aaplikácia základnej dynamiky vinterpretovaných skladbách: forte, piano, mf, mp, dim, crescendo, interpretácia skladieb v rôznych tempách: moderato, allegro.
✓ realizujú prakticky základy hry zlistu,
✓ počúvajú sa pri vlastnejinterpretácii,
✓ aplikujú pri interpretácii základné rytmické útvary,

- ✓ aplikujú základy rytmizácie a melodizácie textu.
- ✓ zahrajú zlistu skladby nižšej náročnosti,
- ✓ zahrajú jednoduché ľudové skladby so sprievodom gajdošskej kvinty.

Obsahový štandard

Základné interpretačné návyky, klaviatúra.
Notopis (vhusľovom kľúči: g –g2, vbasovom: c –g1), hodnoty nôt, pomlčiek.
Poznatky o hudobno-výrazových prostriedkoch: p, f, mf, mp, dim, cresc., tempo: moderato, allegro, hudobná fráza.
Hudobná terminológia: hudobný nástroj, tón, klaviatúra, kladivková mechanika, skladba, charakter, nálada.
Základné poznatky ohudobných formách, žánroch, štýloch, obdobiach askladateľoch apod. v súlade so študovanými skladbami.
Technické cvičenia: uvoľnenie hracieho aparátu aosvojenie si správnehospôsobu jeho používania, vhodné prstové cvičenia
Technické etudy: výber skladiebzodpovedajúcich technickým prvkom zklavírnych škôl.
Stupnice: hra durových stupníc zvlášť a vprotipohybe: C, G, D, A, E –dur cez dve oktávy + durový 5-akord melodický aharmonický.
Spôsoby hry a úderovágramotnosť (non legato, legato, tenuto, portamento, staccato, dvojhmaty, odťahy, skupinky dvoch, troch, štyroch, piatich tónov),plynulosť hry, kvalita tónu, jeho tvorba.
Klavírne skladby: ľudová pieseň vúprave skladateľa, prednesové skladby primeranej náročnosti, základy polyfónie: hra melodického partu striedavo ľavou apravou rukou.
Súčasný pedál vjednoduchej forme.
Spôsoby hry.
Hudobná pamäť.
Praktické zvládnutie hudobno-výrazových prostriedkov.
Základy realizácie umeleckého obrazu skladby: charakter, nálada aobsah hudby.
Percepcia, sluchová kontrola pri hre na klavíri, hra podľa sluchu.
Rytmus ametrum.
Rytmizácia textu, melodizácia textu.
Základy hry zlistu.
Sprievod voforme gajdošskej kvinty: T–D.

Druhý ročník, prvej časti, I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

PREDMET: Hra na klavíri
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:
- Naďalej osvojovať a rozvíjať základné princípy klavírnej hry
- Rozvíjať hudobné cítenie, estetický vkus, tvorivé schopnosti a technickú zručnosť žiakov
- Prebudiť hudobnú vnímavosť, predstavivosť a formovať inštrumentálne návyky

- Venovať pozornosť psychologickým faktorom- prirodzená túžba po tvorivosti, hre a improvizácií
- Naučiť žiaka hudbu pochopiť a objaviť jej krásny a bohatý svet
- Učebný proces aktivizovať rôznymi formami práce a ich striedaním
- Zamerať sa na prehlbovanie a obohacovanie technických a výrazových schopností, dosiahnuť vyrovnanosť hry v rýchlejších tempách
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu
- Rozvíjať osobitosť prejavov žiaka, chrániť ho pred vyumelkovaným alebo povrchným spôsobom hry
- Vypestovať vôľu, trpezlivosť, disciplínu a nadšenie pre klavírnu hru, záujem o hudbu
- Rozvíjať schopnosť k samostatnému štúdiu
- Postupne rozvíjať a z automatizovať sprievod piesne prostredníctvom toniky, subdominanty a dominanty a transponovanie

Upevňovať a naďalej rozvíjať u žiaka doteraz nadobudnuté nástrojové zručnosti. Pristupovať k žiakovi tak, aby sa prejavila jeho osobnosť, vypestovať u neho vlastnosti, ktoré mu uľahčia prácu s notovým materiálom, nadšenie pre hudbu, lásku ku klavíru, sústredenosť, cieľavedomosť, trpezlivosť, dôslednosť. Viesť žiaka k väčšej samostatnosti a čo najefektívnejšej domácej príprave.

OBSAH:
- Uvoľnenie hracieho aparátu spojené s pevnosťou prstov
- Správne tvorenie tónu- pri tvorbe tónu si všímať tri momenty: vznik, trvanie a doznievanie, alebo prechod na iný tón
- Artikulácia
- Dynamika
- Frázovanie
- Podkladanie palca
- Hra stupníc a tonického kvintakordu s jeho obratmi
- Hra jednoduchých ľudových piesní s využitím harmonických funkcií T,S,D a transpozícia do iných tónin
- Základy spôsobu pedalizácie, súčasný a synkopický pedál
- Pedál v rôznych tempách
- Počiatky viachlasnej hry
- Rozvoj kantilény v oboch rukách
- Rozširovanie rozpätia rúk
- Rôzne tempá
- Základy agogických zmien
- Tempová, tónová a rytmická vyrovnanosť
- Základné melodické ozdoby: príraz, nátril, obal
- Zintenzívnenie hry spamäti
- Realizovanie vnútornej predstavy skladby

- Rozvíjať zmysel pre súhru prostredníctvom štvorručnej hry a komornej hry, prípadne ľahkým klavírnym sprievodom
- Rozvíjať sluchovú sféru ako hlavný prvok hudobného prejavu

Základné učivo:
- Ľudové a umelé piesne
- Hra z listu
- Stupnice s tonickým kvintakordom a jeho obratmi
- Technické cvičenia, etudy, polyfónne skladby z obdobia baroka, skladby z obdobia klasicizmu, prednesové skladby z obdobia: romantizmu, hudby 20.stor….

Študijný plán pre daný ročník:

Druhý ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Naďalej osvojovať a rozvíjať základné princípy klavírnej hry
- Rozvíjať hudobné cítenie, estetický vkus, tvorivé schopnosti a technickú zručnosť žiakov
- Prebudiť hudobnú vnímavosť, predstavivosť a formovať inštrumentálne návyky
- Venovať pozornosť psychologickým faktorom- prirodzená túžba po tvorivosti, hre a improvizácií
- Naučiť žiaka hudbu pochopiť a objaviť jej krásny a bohatý svet
- Učebný proces aktivizovať rôznymi formami práce a ich striedaním
- Postupne rozvíjať hru z listu zvlášť v oboch rukách
- Rozvíjať schopnosť k samostatnému štúdiu
- Postupne rozvíjať a z automatizovať sprievod piesne prostredníctvom toniky, subdominanty a dominanty a transponovanie
- Začiatky pedalizácie- súčasný pedál

Druhý polrok:

- Naďalej osvojovať a rozvíjať základné princípy klavírnej hry
- Zamerať sa na prehlbovanie a obohacovanie technických a výrazových schopností, dosiahnuť vyrovnanosť hry v rýchlejších tempách
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu
- Rozvíjať osobitosť prejavov žiaka, chrániť ho pred vyumelkovaným alebo povrchným spôsobom hry
- Vypestovať vôľu, trpezlivosť, disciplínu a nadšenie pre klavírnu hru, záujem o hudbu
- Rozvíjať schopnosť k samostatnému štúdiu

- Postupne rozvíjať hru z listu zvlášť a pri jednoduchých skladbičkách aj spolu oboma rukami
- Rozvíjať a z automatizovať sprievod piesne prostredníctvom toniky, subdominanty a dominanty a transponovanie
- Začiatky synkopickej pedalizácie
- Postupné rozvíjanie pedalizácie aj v rýchlejších tempách

Stupnice:

- Stupnice cvičiť najprv zvlášť, potom spolu
- V rovnom pohybe cez dve oktávy
- Protipohyb od jedného tónu

Durové stupnice s krížikmi a béčkami: C, G, D, A, E dur ; F, B, ES dur
Molové stupnice s krížikmi a béčkami: a, e mol; d, g mol (začať v druhom polroku, len harmonické a zvlášť)

Akordy:

- Tonický kvintakord a jeho obraty: 2 krát rozložený, 1 krát dlhý súčasný legato, 1 krát staccato
  (cez dve oktávy stúpajúc i klesajúc, zvlášť, spolu)

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb a stupníc zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

8 technických cvičení alebo etúd
4 prednesové skladby
2 skladba z obdobia klasicizmu
1 koleda
1 ľudová pieseň
2 piesne alebo skladbičky zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

Výkonový štandard

- ✓ používajú správne sedenie za klavírom, postavenie rúk,
- ✓ rozoznávajú základné tempové označenia vnotovom zápise,

- ✓ zvládnu hru durových stupníc s# asb cez dve oktávy vrovnom pohybe aprotipohybe vsúlade sobsahovými štandardmi,
- ✓ zvládnu hru molových stupníc harmonických a, e, h mol ad, g, c mol,
- ✓ zvládnu hru tonického kvintakordu sobratmi spolu + malý rozklad zvlášť,
- ✓ aplikujú spôsoby hry vklavírnej interpretácii: tenuto, legato, staccato,
- ✓ rozpoznajú základné dynamické znamienka,
- ✓ pracujú správne s kantilénou vobidvoch rukách,
- ✓ pracujú správne s kvalitou tvorby tónu ajeho intenzitou primerane danému ročníku,
- ✓ zvládnu prvky klavírnej techniky pri hre akordov askladieb etudového charakteru,
- ✓ zvládnu tvorbu tónu, kantilény asprávneho frázovania,
- ✓ preukážu prakticky ovládanie hudobno-výrazových prostriedkov pri hre technických cvičení a klavírnych skladieb:
- ✓ dokážu frázovať dlhšie melodické celky,
- ✓ používajú správne predpísaný prstoklad vskladbe,
- ✓ ovládajú techniku základného používania súčasného pedálu,
- ✓ zvládnu hru skladieb v2/4, 3/4, 4/4 a3/8 takte,

- ✓ interpretujú vybrané skladby spamäti,
- ✓ hrajú zlistu,
- ✓ interpretujú ľudové piesne v úprave aklavírne skladby v súlade sobsahovými štandardmi,
- ✓ rozpoznajú sluchom melodické fragmenty, výšku tónu, molovú stupnicu,
- ✓ rozlíšia sluchom molový adurový tónorod,
- ✓ dokážu rytmizovať riekanky, vytlieskať hodnoty nôt,
- ✓ rozpoznajú sluchom avnotovom texte základné metrické formácie –trojdobé, dvojdobé metrum, triola, bodkovaný rytmus.
- ✓ transponujú krátke melodické útvary do jednoduchých tónin,
- ✓ aplikujú základné návyky pri verejných vystúpeniach,
- ✓ dokážu samostatne nacvičiť skladbuzliteratúry nižšieho ročníka.

Obsahový štandard

Interpretačné návyky.
Notopis, hodnoty nôt, pomlčky: vsúlade sovzdelávacími štandardmi predmetu hudobná náuka aštudovanými skladbami.
Teoretická znalosť durových amolových stupníc, T 5, obraty: vsúlade sovzdelávacími štandardmi predmetu hudobná náuka apožiadavkami na tento ročník.
Zvládnutie durových stupníc: C dur –Cis dur, Fdur -Ces dur.
Molové stupnice (poznámka: podľa individuálnych schopností žiaka –a, e, h, d, g, c mol harmonická).
Klavírna technika. Prstoklad.
Cvičenia na správne používanie hracieho aparátu, zväčšovanie rozpätia ruky.
Hra akordov: tonický kvintakord sobratmi spolu + malý rozklad zvlášť, skladby etudového charakteru kratšieho rozsahu zamerané na riešenie rôznych technických problémov.
Kantiléna, práca na kvalite tvorby tónu ajeho intenzite, správnosť frázovania dlhších melodických celkov, súčasný pedál.
Hudobno-výrazové prostriedky: artikulácia jednoduchých melodických ozdob: príraz, nátril, obal, a základy súčasnej synkopickej pedalizácie, vyjadrovanie nálady, charakteru aobsahu hudby.
Klavírne skladby: ľudové piesne vúprave, základy polyfónie vo forme jednoduchých skladieb, prednesové skladby rôzneho štýlu acharakteru, skladby vhusľovom ibasovom kľúči.
Návyky samostatného štúdia jednoduchých skladieb.
Hudobná pamäť, vôľa, disciplína, trpezlivosť, systematičnosť pri domácej príprave: rozvíjanie návykov.
Hra zlistu: klavírna literatúra zniższieho ročníka.

Sluchová sféra ako hlavný prvok hudobného interpretačného prejavu, sluchová analýza molovej stupnice, molový adurový tónorod: rozpoznanie podľa sluchu.
Metricko-rytmická sféra, náročnejšie rytmické útvary:
Transponovanie jednoduchých melodických útvarov.
Hra ľudových piesní podľa sluchu spoužitím T,D; tvorba jednoduchého sprievodu kľudovým piesňam.

Tretí ročník prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

PREDMET: Hra na klavíri
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:
- Naďalej osvojovať a rozvíjať základné princípy klavírnej hry
- Naďalej rozvíjať hudobné cítenie, upevniť hudobné schopnosti sústavným opakovaním, zlepšiť technickú zručnosť a formovať estetický vkus žiakov
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť a formovať inštrumentálne návyky
- Pri vyučovaní brať do úvahy psychologické faktory, ktoré znamenajú prirodzenú túžbu dieťaťa po tvorivosti, hre a improvizácii
- Naučiť žiaka hudbu pochopiť a objaviť jej krásy
- Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces
- Zamerať sa na prehlbovanie a obohacovanie technických a výrazových schopností, dosiahnuť vyrovnanosť hry v rýchlejších tempách
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu
- Prehlbovanie pedalizačnej techniky
- Rozvíjanie pohotovosti pri hre z listu
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávanie výrazových prostriedkov hudby

OBSAH:
- Naďalej rozvíjať a prehlbovať získané základné poznatky klavírnej hry
- Rozvoj hudobných schopností žiakov
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávanie výrazových prostriedkov hudby, hudobnej tvorivosti, hudobného myslenia, fantázie, predstavy, pamäti, vnímania
- Zintenzívnenie psychických procesov účasťou viacerých analyzátorov: motorický, sluchový, zrakový
- Rozvoj sluchovej kontroly
- Zintenzívnenie hry spamäti

- Rozvoj harmonického cítenia prostredníctvom spoločného analyzovania s pedagógom
- Rozvíjať používanie súčasného a synkopického pedálu v rôznych tempách a skladbách z rôznych hudobných období a rôznych štýlov
- Uvedomele pracovať s polyfóniou a rozvíjať tak cit pre kantilénu v oboch rukách
- Interpretácia rôznych melodických ozdôb
- Správne pochopenie a vkusné využitie agogických zmien, frázovanie, dynamické a výrazové budovanie stavby skladieb
- Budovanie rytmickej, tónovej a tempovej vyrovnanosti klavírnej hry
- Hra stupníc a kordov v rôznych tempách
- Naučiť žiaka ako doma správne a efektívne cvičiť hru na klavíri
- Pestovanie trpezlivosti a cieľavedomosti
- Hra durových a molových stupníc v protipohybe
- Hry stupníc a akordov so správnym prstokladom, voľným aparátom a pevnými končekmi, s ľahkosťou pri podkladaní a nadkladaní, s tónovou, rytmickou a tempovou vyrovnanosťou
- Uvoľňovanie hracieho aparátu a spevňovanie končekov prstov
- Správne tvorenie tónu
- Zväčšovanie rozpätia rúk
- Pestovanie plastickej hry
- Artikulácia
- Hry jednoduchých ľudových skladieb s využitím harmonických funkcií a transponovanie do iných tónin
- Hra z listu jednoduchších skladieb

Základné učivo:

- Ľudové a umelé piesne s využitím harmonických funkcií a transponovanie do iných tónin
- Hra z listu
- Stupnice durové a molové v protipohybe s tonickým kvintakordom a jeho obratmi
- Technické cvičenia, etudy, polyfónne skladby z obdobia baroka, skladby z obdobia klasicizmu, prednesové skladby z obdobia: romantizmu, hudby 20.stor….

Študijný plán pre daný ročník:

Tretí ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Naďalej osvojovať a rozvíjať základné princípy klavírnej hry
- Naďalej rozvíjať hudobné cítenie, upevniť hudobné schopnosti sústavným opakovaním, zlepšiť technickú zručnosť a formovať estetický vkus žiakov
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť a formovať inštrumentálne návyky
- Pri vyučovaní brať do úvahy psychologické faktory, ktoré znamenajú prirodzenú túžbu dieťaťa po tvorivosti, hre a improvizácii
- Naučiť žiaka hudbu pochopiť a objaviť jej krásy
- Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces

Druhý polrok:

- Zamerať sa na prehlbovanie a obohacovanie technických a výrazových schopností, dosiahnuť vyrovnanosť hry v rýchlejších tempách
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu
- Prehlbovanie pedalizačnej techniky
- Rozvíjanie pohotovosti pri hre z listu
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávanie výrazových prostriedkov hudby

Stupnice:

- Cvičiť najprv zvlášť, potom spolu
- Cez dve oktávy
- Chromatika cez jednu oktávu len zvlášť

Durové stupnice s krížikmi a béčkami, i v protipohybe: C, G, D, A, E dur; F, B, Es dur

Molové stupnice s krížikmi a béčkami, harmonické v rovnom pohybe, melodické iba zvlášť: a, e mol; d, g mol

Akordy:

- Tonický kvintakord: stúpajúc cez dve oktávy- súčasný, dlhý, so synkopickým pedálom;
- klesajúc cez dve oktávy v staccate

Rozložený akord cez dve oktávy zvlášť

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: **tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.**

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- 8 etúd- technické cvičenia
- 2 prednesové skladby z obdobia baroka
- 2 prednesové skladby z obdobia klasicizmu
- 1 prednesová skladba z obdobia romantizmu
- 1 skladba podľa výberu žiaka
- 2 piesne alebo skladbičky zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka
- stupnice

Výkonový štandard

- ✓ zvládnu hru legato astaccato vtempe,
- ✓ zvládnu techniku jednoduchých skokov,
- ✓ ovládajú súčasný a synkopický pedál,
- ✓ využívajú percepciu akantilénu vo svojej hre,
- ✓ rozlišujú kantilénu vpravej aľavej ruke, dokážu sňou samostatne pracovať,
- ✓ využívajú návyky akordickej techniky hry vinterpretácii,
- ✓ ovládajú hru durových a molových stupníc (harmonických a melodických) kombinovaným spôsobom, vprimeranom tempe podľa svojich schopností,
- ✓ vytvárajú ahrajú tonický kvintakord sobratmi + malý rozklad spolu,
- ✓ dokážu naštudovať vpriebehu roka niekoľko etúdprimeranej náročnosti,
- ✓ rozumejú umeleckej atechnickej zložke interpretácie študovaných skladieb,
- ✓ rozlišujú charakter skladieb podľa obsahu, nálady atempa a štýlového obdobia,
- ✓ dokážu správne frázovať dlhšie melodické útvary acharakterovo stvárniť skladbu,
- ✓ dokážu plynule podkladať anadkladať prsty, plynule hrať rozklady,
- ✓ zvládnu hru jednoduchých melodických ozdôb,
- ✓ interpretujú skladby rôznych štýlových období,
- ✓ zahrajú zlistu skladby z klavírnej literatúry nižšieho ročníka,
- ✓ rozlíšia sluchom vybrané štýlové obdobia,
- ✓ transponujú jednoduché melódie,
- ✓ rozpoznajú základné harmonické funkcie,

Obsahový štandard

Legato vtempe, technika staccato.
Technika jednoduchých skokov, akordická hra.
Synkopický pedál.
Kantiléna vpravej aľavej ruke: rozlišovanie, samostatná práca sňou. Zmysel pre rozlišovanie charakteru skladieb podľa obsahu, nálady
Pasážová technika: zdokonaľovanie sdôrazom na legato, presná azrozumiteľná artikulácia tónov, plynulé podkladanie anadkladanie prstov, plynulá hra rozkladov.
Durové stupnice vkombinovanom pohybe, T5,v plynulom tempe, primeranom individuálnym možnostiam žiaka, obraty (tenuto, staccato, rozložene).
Molové stupnice (melodické) kombinovaným spôsobom, vprimeranom tempe, počet: podľa individuálnych predpokladov žiaka.
Etudy rôzneho technického zamerania na väčších plochách.
Rozvíjanie umeleckej atechnickej zložky interpretácie študovaných skladieb.
Schopnosť rozlíšiť štýlové obdobia: budovanie.
Práca skvalitou tvorby tónu ajeho intenzitou.

Frázovanie dlhších melodických útvarov asprávnosť obsahového stvárnenia skladieb.
Koordinácia rúk anôh pri používaní pedálu.
Melodické ozdoby: plynulá hra.
Zvládnutie skladieb: polyfonické skladby (tance, menuety, fughetty

PREDMET: Zborový spev
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1
CIELE:
Do zborového spevu možno zaradiť žiakov, ktorí majú o predmet záujem alebo tých ktorí nie sú natoľko technicky zdatní, aby mohli byť zaradení do predmetu komorná hra. Cieľom je umožniť všetkým žiakom účinkovanie v komornom zoskupení kde sa bude formovať ich hudobnosť, vnímanie a prežívanie emocionálnych zážitkov, radosť z kolektívneho muzicírovania a zároveň sa im vytvorí priestor pre verejné prezentovanie hudobnej činnosti.

OBSAH:
- Zdokonaliť ovládanie hlasového aparátu.
- Osvojiť si správne spevácke návyky.
- Naučiť žiaka úpočúvať viaceré melodické línie.
- Zosúladiť spev jednotlivých spevákov v zbore.
- Naučiť sa správne reaovať na dirigentské gesto.
- Zlepšovať pohotovosť pri čítaní partu.
- Viesť žiakov k zhodnocovaniu významu jednotlivých hlasov.
- Nadobúdať kompetencie k vnímaniu potreby spoločného frázovania, dynamického prejavu, výrazu v skladbe a farebnej vyrovnanosti skladby.

Študijný plán pre daný ročník:

Tretí ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Druhý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

PREDMET: Komorná hra
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1
CIELE:
Do komornej hry možno zaradiť žiakov, ktorí majú o predmet záujem a ktorí už vedia svoju technickú zručnosť a hudobnú vyspelosť samostatne uplatniť v spoločnom hraní. Výsledky práce v komornej hre možno prezentovať na školských vystúpeniach, v kultúrnych programoch v mieste pôsobenia školy a na súťažiach a hudobných festivaloch.

OBSAH:
- Naučiť žiakov počúvať melodické línie iných nástrojov.
- Zosúladiť hru viacerých hráčov, naučiť sa vzájomne prispôsobiť.
- Viesť k rešpektovaniu základných princípov komornej hry.
- Naučiť sa správne reagovať na vedúceho telesa a na dirigenta.
- Rozvíjať zmysel pre súhru a pohotovosť pri čítaní pártov z listu.
- Viesť žiakov k zhodnocovaniu významu jednotlivých hlasov.
- Nadobúdať kompetencie k vnímaniu potreby spoločného frázovania, dynamického prejavu, výrazu v skladbe a farebnej vyrovnanosti skladby.

Študijný plán pre daný ročník:

Tretí ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Druhý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Výkonový štandard:

- ✓ rozlišujú part primo asecondo,
- ✓ počúvajú sa pri štvorručnej klavírnej hre,
- ✓ reprodukujú podľa sluchu spoločne sučiteľom jednoduché melódie unisono vrovnom pohybe dvoma rukami na tému ľudovej piesne,
- ✓ interpretujú spolu siným žiakom jednoduché štvorručné skladby podľa notového zápisu,
- ✓ vyjadrujú v štvorručnej interpretácii charakter skladby pomocou základných hudobno-výrazových prostriedkov,
- ✓ tvoria základné harmonické funkcie: T aD vdurových tóninách,

✓ aplikujú základné harmonické funkcie: TaD pri sprievode ľudových piesní voforme gajdošskej kvinty,

✓ aplikujú základy návykov kolektívneho muzicírovania,
✓ počúvajú sa pri komornej hre,
✓ interpretujú jednoduché skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom

Obsahový štandard

Základné princípy kolektívneho muzicírovania –súhra, výchova kpohotovosti, zosúladenie spoločných činnosti -nástupy, hudobno-výrazové prostriedky.
Delenie hudobných partov, ich význam pri spoločnej interpretácii.
Počúvanie sa navzájom pri štvorručnej klavírnej hre.
Interpretácia jednoduchých štvorručných skladieb podľa notového zápisu sučiteľom, iným žiakom.
Základy návykov komornej hry.
Interpretácia skladieb komornej hry primeranej náročnosti spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom.
Základné harmonické funkcie: T aD vdurových tóninách.
Aplikácia základných harmonických funkcií: T aD voforme gajdošskej kvinty pri sprievode ľudových piesní.

Štvrtý ročník prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

PREDMET: Hra na klavíri
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:

- Naďalej osvojovať a rozvíjať základné princípy klavírnej hry
- Naďalej rozvíjať hudobné cítenie, upevniť hudobné schopnosti sústavným opakovaním, zlepšiť technickú zručnosť a formovať estetický vkus žiakov
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť a formovať inštrumentálne návyky
- Pri vyučovaní brať do úvahy psychologické faktory, ktoré znamenajú prirodzenú túžbu dieťaťa po tvorivosti, hre a improvizácii
- Naučiť žiaka hudbu pochopiť a objaviť jej krásy
- Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces
- Zamerať sa na prehlbovanie a obohacovanie technických a výrazových schopností, dosiahnuť vyrovnanosť hry v rýchlejších tempách
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu
- Prehlbovanie pedalizačnej techniky
- Rozvíjanie pohotovosti pri hre z listu
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávanie výrazových prostriedkov hudby
- Naučiť žiaka samostatne cvičiť a ako má postupovať pri štúdiu skladby

- Pestovať zmysel pre notový text, starostlivo premýšľať nad notovým textom, vedieť vystihnúť hudobný- obsahový zámer skladateľa, dôsledne dodržať jeho pokyny
- Naučiť žiaka sluchovej sebakontrole od samého začiatku štúdia skladby a sledovať tak tónovú kvalitu, rytmickú pregnantnosť, štýlovosť, charakter skladby
- Do vyučovacieho procesu zapojiť proces absolútnej predstavy a absolútnej sebakontroly
- Dosiahnuť určitý stupeň technického nadhľadu
- Rozvoj malej a veľkej techniky klavírnej hry

OBSAH:
- Naďalej rozvíjať a prehlbovať získané základné poznatky klavírnej hry
- Rozvoj hudobných schopností žiakov
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávanie výrazových prostriedkov hudby, hudobnej tvorivosti, hudobného myslenia, fantázie, predstavy, pamäti, vnímania
- Zintenzívnenie psychických procesov účasťou viacerých analyzátorov: motorický, sluchový, zrakový
- Rozvoj hudobnej predstavy a sluchovej kontroly
- Zintenzívnenie hry spamäti
- Rozvoj harmonického cítenia prostredníctvom spoločného analyzovania s pedagógom
- Rozvíjať používanie súčasného a synkopického pedálu v rôznych tempách a skladbách z rôznych hudobných období a rôznych štýlov
- Interpretácia rôznych melodických ozdôb
- Správne pochopenie a vkusné využitie agogických zmien, frázovanie, dynamické a výrazové budovanie stavby skladieb
- Budovanie rytmickej, tónovej a tempovej vyrovnanosti klavírnej hry
- Hra stupníc a kordov v rôznych tempách
- Naučiť žiaka ako doma správne a efektívne cvičiť hru na klavíri
- Pestovanie trpezlivosti a cieľavedomosti
- Hra durových a molových stupníc v protipohybe
- Hry stupníc a akordov so správnym prstokladom, voľným aparátom a pevnými končekmi, s ľahkosťou pri podkladaní a nadkladaní, s tónovou, rytmickou a tempovou vyrovnanosťou
- Uvoľňovanie hracieho aparátu a spevňovanie končekov prstov
- Správne tvorenie tónu
- Zväčšovanie rozpätia rúk
- Pestovanie plastickej hry
- Artikulácia
- Hry jednoduchých ľudových skladieb s využitím harmonických funkcií a transponovanie do iných tónin

- Hra z listu jednoduchších skladieb
- Dosiahnuť určitý stupeň technického nadhľadu
- Rozvoj malej a veľkej techniky klavírnej hry
- Rozvoj zmyslu pre notový text, starostlivo premýšľať nad notovým textom, vedieť vystihnúť hudobný- obsahový zámer skladateľa, dôsledne dodržať jeho pokyny
- Naučiť žiaka ako samostatne cvičiť a ako má postupovať pri štúdiu skladby
- Detailné vypracovávanie skladieb, štúdium skladby po úsekoch
- Hudobná logika
- Veľké a malé frázovanie
- Psychologická príprava
- Improvizácia
- Skoky a rozložené akordy v rýchlejších tempách

Základné učivo:
- Ľudové a umelé piesne s využitím harmonických funkcií a transponovanie do iných tónin
- Hra z listu
- Stupnice durové a molové v protipohybe s rozloženým tonickým kvintakordom a jeho obratmi
- Technické cvičenia, etudy, polyfónne skladby z obdobia baroka, skladby z obdobia klasicizmu, prednesové skladby z obdobia: romantizmu, hudby 20.stor….

Študijný plán pre daný ročník:

Štvrtý ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Naďalej osvojovať a rozvíjať základné princípy klavírnej hry
- Naďalej rozvíjať hudobné cítenie, upevniť hudobné schopnosti sústavným opakovaním, zlepšiť technickú zručnosť a formovať estetický vkus žiakov
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť a formovať inštrumentálne návyky
- Pri vyučovaní brať do úvahy psychologické faktory, ktoré znamenajú prirodzenú túžbu dieťaťa po tvorivosti, hre a improvizácii
- Naučiť žiaka hudbu pochopiť a objaviť jej krásy
- Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces
- Zamerať sa na prehlbovanie a obohacovanie technických a výrazových schopností, dosiahnuť vyrovnanosť hry v rýchlejších tempách

- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu
- Prehlbovanie pedalizačnej techniky
- Rozvíjanie pohotovosti pri hre z listu

Druhý polrok:

- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávanie výrazových prostriedkov hudby
- Naučiť žiaka samostatne cvičiť a ako má postupovať pri štúdiu skladby
- Pestovať zmysel pre notový text, starostlivo premýšľať nad notovým textom, vedieť vystihnúť hudobný- obsahový zámer skladateľa, dôsledne dodržať jeho pokyny
- Naučiť žiaka sluchovej sebakontrole od samého začiatku štúdia skladby a sledovať tak tónovú kvalitu, rytmickú pregnantnosť, štýlovosť, charakter skladby
- Do vyučovacieho procesu zapojiť proces absolútnej predstavy a absolútnej sebakontroly
- Dosiahnuť určitý stupeň technického nadhľadu
- Rozvoj malej a veľkej techniky klavírnej hry

Stupnice:

- Cez štyri oktávy
- Chromatická stupnica od niekoľkých kláves

Durové stupnice s krížikmi a béčkami- všetky- kombinovane

Molové stupnice s krížikmi a s béčkami, molové kombinovane, melodické len v rovnom pohybe

Akordy:

Tonický kvintakord s obratmi: 1 krát súčasný, dlhý, 1 krát staccato
Rozložený akord cez dve oktávy

II. polrok: - príprava štvorhlasného akordu a veľkého rozkladu- najprv zvlášť: 2 krát rozložený, 1 krát súčasný legato, 1 krát staccato- všetky obraty (malá ruka vynecháva súčasný štvorzvuk, delí sa na dvojhmaty)

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: **tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.**

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- 8 etúd- technické cvičenia
- 2 prednesové skladby z obdobia baroka
- 1 prednesová skladba z obdobia klasicizmu
- 1 prednesová skladba z obdobia romantizmu
- 1 skladba s vianočnou tematikou
- 2 skladby – hra z listu
- 2 prednesové skladby podľa výberu žiaka
- 2 piesne alebo skladbičky zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka
- stupnice

Výkonový štandard:

- ✓ ovládajú cvičenia na rozširovanie rozpätia rúk hraním štvorzvuku zvlášť,
- ✓ zvládnu hru všetkých molových melodických aj harmonických, durových stupníc kombinovaným spôsobom cez dve oktávy vrovnom pohybe aprotipohybe vprimeranom tempe,
- ✓ ovládajú hru tonického kvintakordu sobratmi + malý rozklad spolu,
- ✓ dokážu naštudovať etudy rôzneho technického zamerania,
- ✓ dokážu dbať na farebnosť tónu adynamickej škály pri hre klavírnych skladieb,
- ✓ dokážu samostatne,správne,dostatočne a efektívne pracovať na skladbách daného ročníka,
- ✓ pracujú správne shudobnou frázou skladby, ktorú dokážu sami diferencovať,
- ✓ zvládnu hru zložitejších melodických ozdôb,
- ✓ zahrajú naštudované skladby vrýchlejšom tempe,
- ✓ používajú samostatne pedál vjednoduchých skladbách,
- ✓ rozpoznajú hudobnú formu skladby, jej štruktúru, jednotlivé časti,
- ✓ rozpoznajú presnú artikuláciu skladieb zhľadiska umeleckého atechnického,
- ✓ zvládnu interpretáciu skladieb podľa obsahového štandardu,
- ✓ dokážu sami naštudovať jednoduché skladby,
- ✓ aplikujú základy tvorby sprievodu pri hre ľudových piesní.

Obsahový štandard:

Cvičenia pre zväčšovanie rozpätia ruky, rytmické cvičenia.
Molové stupnice melodické a harmonické, durové stupnice.
Tonický kvintakord sobratmi + malý rozklad spolu, štvorzvuk: príprava hraním zmenšeného septakordu.
Etudy –rôzneho technického a tempového zamerania na väčších plochách a v rýchlejších tempách.
Farebnosť tónu adynamická škála.
Hra vrýchlom tempe zodpovedajúcemu úrovni daného ročníka.
Presná artikulácia skladieb zhľadiska umeleckého atechnického.
Kantiléna v obidvoch rukách (použiť polyfonické prvky): rozvíjanie.
Práca s hudobnou frázou skladby, samostatná diferencia frázy.
Melodické ozdoby -príraz, nátril, obal.

Hra v rýchlom tempe.
Samostatnépoužívanie pedálu.
Hudobná forma skladby, jej štruktúra, analýza jednotlivých častí.
Interpretácia skladieb z hľadiska štýlových období.
Polyfonické skladby sprihliadnutím na obsah anáročnosť; prednesové skladby rôzneho charakteru, obdobia aštýlu: klasické, moderné.
Hra z listu z klavírnej literatúry nižších ročníkov.
Harmonické cítenie -základné harmonické funkcie, analýza.
Transponovanie jednoduchých melódií, ľudové piesne: hra podľa sluchu spoužitím T,D.

Záverečná skúška:
- 2 skladby primeranej náročnosti rozličných štýlových období hra spamäti.

PREDMET: Zborový spev
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1
CIELE:
Do zborového spevu možno zaradiť žiakov, ktorí majú o predmet záujem alebo tých ktorí nie sú natoľko technicky zdatní, aby mohli byť zaradení do predmetu komorná hra. Cieľom je umožniť všetkým žiakom účinkovanie v komornom zoskupení kde sa bude formovať ich hudobnosť, vnímanie a prežívanie emocionálnych zážitkov, radosť z kolektívneho muzicírovania a zároveň sa im vytvorí priestor pre verejné prezentovanie hudobnej činnosti.

OBSAH:
- Zdokonaliť ovládanie hlasového aparátu.
- Upevňovať správne spevácke návyky.
- Naučiť žiaka úpočúvať viaceré melodické línie.
- Zosúladiť spev jednotlivých spevákov v zbore.
- Naučiť sa správne reaovať na dirigentské gesto.
- Zlepšovať pohotovosť pri čítaní partu.
- Viesť žiakov k zhodnocovaniu významu jednotlivých hlasov.
-Nadobúdať kompetencie k vnímaniu potreby spoločného frázovania, dynamického prejavu, výrazu v skladbe a farebnej vyrovnanosti skladby.

Študijný plán pre daný ročník:

Štvrtý ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Druhý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

PREDMET: Komorná hra
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1
CIELE:
Do komornej hry možno zaradiť žiakov, ktorí majú o predmet záujem a ktorí už vedia svoju technickú zručnosť a hudobnú vyspelosť samostatne uplatniť v spoločnom hraní. Výsledky práce v komornej hre možno prezentovať na školských vystúpeniach, v kultúrnych programoch v mieste pôsobenia školy a na súťažiach a hudobných festivaloch.

OBSAH:
- Naučiť žiakov počúvať melodické línie iných nástrojov.
- Zosúladiť hru viacerých hráčov, naučiť sa vzájomne prispôsobiť.
- Viesť k rešpektovaniu základných princípov komornej hry.
- Naučiť sa správne reagovať na vedúceho telesa a na dirigenta.
- Rozvíjať zmysel pre súhru a pohotovosť pri čítaní pártov z listu.
- Viesť žiakov k zhodnocovaniu významu jednotlivých hlasov.
- Nadobúdať kompetencie k vnímaniu potreby spoločného frázovania, dynamického prejavu, výrazu v skladbe a farebnej vyrovnanosti skladby.

Študijný plán pre daný ročník:

Štvrtý ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Druhý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Výkonový štandard

- ✓ rozumejú základným princípom kolektívneho muzicírovania,
- ✓ definujú part primo asecondo,
- ✓ kontrolujú sa sluchovo pri štvorručnej klavírnej hre,
- ✓ reprodukujú podľa sluchu spoločne sučiteľom jednoduché melódie unisono vrovnom pohybe dvoma rukami na tému ľudovej piesne,
- ✓ interpretujú spolu siným žiakom štvorručné skladby podľa notového zápisu,
- ✓ reprodukujú partprimo asecondo so zreteľom na primeranú náročnosť partu,

✓ vyjadrujú v štvorručnej interpretácii charakter skladby pomocou základných hudobno-výrazových prostriedkov,
✓ vytvárajú základné harmonické funkcie: T,S aD vdurových tóninách,
✓ aplikujú základné harmonické funkcie: T,S aD pri sprievode ľudových piesní voforme gajdošskej kvinty,
✓ aplikujú základy návykov kolektívneho muzicírovania,
✓ počúvajú sa pri komornej hre,
✓ interpretujú skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom

Obsahový štandard

Princípy kolektívneho muzicírovania.
Party primo asecondo, ich význam vskladbe.
Základy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb.
Rozvoj sluchovej kontroly pri štvorručnej klavírnej hre.
Hra jednoduchej melódie podľasluchu unisono vrovnom pohybe dvoma rukami na tému ľudovej piesne.
Naštudovanie a interpretácia spolu siným žiakom -štvorručné skladby podľa notového zápisu.
Naštudovanie a interpretácia partu primo asecondo so zreteľom na primeranú náročnosť partu vklavírnych skladbách.
Aplikácia základných hudobno-výrazových prostriedkov pri interpretácii rôznych štvorručných klavírnych skladieb.
Rozvoj sluchovej kontroly pri komornej hre.
Interpretácia jednoduchých skladieb komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom.
Základné harmonické funkcie: T, S aD vdurových tóninách.
Aplikácia základných harmonických funkcií: T, S aD pri sprievode ľudových piesní vforme gajdošskej kvinty alebo celého kvintakordu.

Prvý ročník, druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

PREDMET: Hra na klavíri
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:
- Nadviazať na zručnosti z predchádzajúcich ročníkov
- Zdokonaľovať technickú zručnosť a obohacovať ju o ďalšie technické prvky
- Zdokonaľovať tónovú a rytmickú vyrovnanosť
- Pestovať predstavu hudobného obrazu
- Zvyšovanie nárokov na štýlovosť, charakter a náladu interpretovaných skladieb
- Usmerniť zvýšenú emocionalitu
- Pestovať vkus v romantických skladbách
- Dosiahnuť takú technickú vyspelosť, aby žiak vedel realizovať svoje hudobné predstavy

- Orientovať žiaka na reprodukciu a pochopenie väčších klasických foriem a cyklických foriem
- Rozvíjať hru z listu a pohotovosť pri čítaní notového zápisu
- Rozvíjať štvorručnú hru a komornú hru, celkovú súhru
- Rozvíjať hru prostredníctvom hudobného sluchu
- Rozvoj improvizačných schopností
- Rozvíjať hudobnú predstavu a sluchovú
- Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces
- Zamerať sa na prehlbovanie a obohacovanie technických a výrazových schopností, dosiahnuť vyrovnanosť hry v rýchlejších tempách
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu
- Prehlbovanie pedalizačnej techniky
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávanie výrazových prostriedkov hudby
- Rozvíjať u žiaka schopnosť samostatne cvičiť a správne postupovať pri štúdiu a nacvičovaní skladby rôzneho typu a charakteru
- Pestovať zmysel pre notový text, starostlivo premýšľať nad notovým textom, vedieť vystihnúť hudobný- obsahový zámer skladateľa, dôsledne dodržať jeho pokyny
- Naučiť žiaka sluchovej sebakontrole od samého začiatku štúdia skladby a sledovať tak tónovú kvalitu, rytmickú pregnantnosť, štýlovosť, charakter skladby
- Dosiahnuť určitý stupeň technického nadhľadu
- Rozvoj malej a veľkej techniky klavírnej hry
- Rozvíjať vyrovnanosť pasážovej techniky v rýchlejších tempách

OBSAH:
- Naďalej rozvíjať a prehlbovať získané poznatky klavírnej hry
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávanie výrazových prostriedkov hudby, hudobnej tvorivosti, hudobného myslenia, fantázie, predstavy, pamäti, vnímania
- Zintenzívnenie psychických procesov účasťou viacerých analyzátorov: motorický, sluchový, zrakový
- Rozvoj hudobnej predstavy a sluchovej kontroly
- Zintenzívnenie hry spamäti
- Rozvoj harmonického cítenia prostredníctvom spoločného analyzovania s pedagógom
- Rozvíjať používanie súčasného a synkopického pedálu v rôznych tempách a skladbách z rôznych hudobných období a rôznych štýlov
- Správne pochopenie a vkusné využitie agogických zmien, frázovanie, artikulácia, dynamické a výrazové budovanie stavby skladieb
- Budovanie rytmickej, tónovej a tempovej vyrovnanosti klavírnej hry

- Viesť žiaka k samostatnému domácemu naštudovaniu skladby
- Naučiť žiaka ako samostatne cvičiť a ako sa má postupovať pri štúdiu skladby, ako doma správne a efektívne cvičiť a vycvičiť určitý technický problém
- Detailné vypracovávanie skladieb, štúdium skladby po úsekoch
- Rozvoj zmyslu pre notový text, starostlivo premýšľať nad notovým textom, vedieť vystihnúť hudobný- obsahový zámer skladateľa, dôsledne dodržať jeho pokyny
- Pestovanie trpezlivosti a cieľavedomosti
- Psychologická príprava
- Príprava žiaka a skladby na pódiové predvedenie skladby
- Hra durových a molových stupníc v protipohybe
- Hra stupníc a kordov v rôznych tempách
- Hry stupníc a akordov so správnym prstokladom, voľným aparátom a pevnými končekmi, s ľahkosťou pri podkladaní a nadkladaní, s tónovou, rytmickou a tempovou vyrovnanosťou
- Uvoľňovanie hracieho aparátu a spevňovanie končekov prstov
- Interpretácia rôznych melodických ozdôb
- Dosiahnuť určitý stupeň technického nadhľadu
- Rozvoj malej a veľkej techniky klavírnej hry
- Rozvoj vyrovnanosti pasážovej techniky v rýchlejších tempách
- Hudobná logika
- Správne tvorenie tónu
- Pestovanie plastickej hry
- Zväčšovanie rozpätia rúk
- Veľké a malé frázovanie
- Skoky a rozložené akordy v rýchlejších tempách
- Oktávová technika
- Chromatika
- Glisandá
- Aleatorika
- Polyrytmia
- Artikulácia
- Hry jednoduchých ľudových skladieb s využitím harmonických funkcií a transponovanie do iných tónin
- Hra z listu jednoduchších skladieb
- Komorná hra
- Improvizovanie
- Štvorručná hra
- Klavírny sprievod

Základné učivo:

- Ľudové a umelé piesne s využitím harmonických funkcií a transponovanie do iných tónin

- Hra z listu, štvorručná hra, komorná hra
- Improvizácia
- Stupnice durové a molové v protipohybe s rozloženým tonickým kvintakordom a jeho obratmi
- Technické cvičenia, etudy, polyfónne skladby z obdobia baroka, skladby z obdobia klasicizmu, prednesové skladby z obdobia: romantizmu, hudby 20.stor….

Študijný plán pre daný ročník:

Prvý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Nadviazať na zručnosti z predchádzajúcich ročníkov
- Zdokonaľovať technickú zručnosť a obohacovať ju o ďalšie technické prvky
- Zdokonaľovať tónovú a rytmickú vyrovnanosť
- Pestovať predstavu hudobného obrazu
- Zvyšovanie nárokov na štýlovosť, charakter a náladu interpretovaných skladieb
- Usmerniť zvýšenú emocionalitu
- Pestovať vkus v romantických skladbách
- Dosiahnuť takú technickú vyspelosť, aby žiak vedel realizovať svoje hudobné predstavy
- Orientovať žiaka na reprodukciu a pochopenie väčších klasických foriem a cyklických foriem
- Rozvíjať hru z listu a pohotovosť pri čítaní notového zápisu

Druhý polrok:

- Rozvíjať hudobnú predstavu a sluchovú
- Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces
- Zamerať sa na prehlbovanie a obohacovanie technických a výrazových schopností, dosiahnuť vyrovnanosť hry v rýchlejších tempách
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu
- Prehlbovanie pedalizačnej techniky
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávanie výrazových prostriedkov hudby
- Dosiahnuť určitý stupeň technického nadhľadu
- Rozvoj malej a veľkej techniky klavírnej hry
- Rozvíjať vyrovnanosť pasážovej techniky v rýchlejších tempách

Stupnice:

Cez 4 oktávy kombinovane- durové a molové harmonické, molové melodické len v rovnom pohybe
Durové stupnice s krížikmi a s béčkami
Molové stupnice s krížikmi a s béčkami- harmonické a melodické
Chromatická stupnica: v protipohybe od tónov d, gis

Akordy:

Štvorzvuk: akord súčasný 1 krát legato so synkopickým pedálom- stúpajúc, klesajúc 2 krát staccato
Malý rozklad: cez jednu oktávu
Veľký rozklad a jeho obraty: len v II. polroku zvlášť cez 4 oktávy
Oktávy: dvojité, stúpajúc cez jednu oktávu so synkopickým pedálom, klesajúc 2 krát staccato

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- 8 etúd- technické cvičenia
- 2 prednesové skladby z obdobia baroka
- 1 skladba z obdobia klasicizmu
- 1 skladba z obdobia romantizmu
- 2 prednesové skladby podľa výberu žiaka
- 2 skladby – hra z listu
- 2 piesne alebo skladbičky na rozvoj multikulturálneho cítenia žiaka
- stupnice

Výkonový štandard:

- ✓ uvedomujú si štruktúru durovej,molovej, chromatickej stupnice,
- ✓ zdokonaľujú pasážovú techniku, akordovú techniku,
- ✓ hrajú v plynulom tempe všetky durové a molové stupnice v kombinovanom pohybe, T5 sobratmi (tenuto, staccato, rozložene),
- ✓ dokážu zvládnuť veľký rozklad –rozložene cez 3 oktávy zvlášť,
- ✓ reprodukujú chromatickú stupnicu,
- ✓ hrajú etudy rôzneho technického zamerania a zdokonaľujú pedálovú techniku
- ✓ venujú pozornosť rozvoju rytmického cítenia,
- ✓ ovládajú správne návyky hudobno-interpretačných prostriedkov,

- ✓ interpretujú skladby zobdobia romantizmu, polyfonické skladby primeranej náročnosti, prednesové skladby rôzneho charakteru aštýlu,
- ✓ aplikujú princípy tvorby sprievodu pri hre podľa akordických značiek,
- ✓ zahrajú zlistu skladby zliteratúry nižších ročníkov,
- ✓ transponujú samostatne jednoduché melodické útvary,
- ✓ vytvárajú vlastné hudobné skladbičky ,
- ✓ hrajú ľudové piesne podľa sluchu spoužitím T,D,
- ✓ zvládnu tvorbu sprievodu podľa základných akordických značiek.

Obsahový štandard:
Durová, molová, chromatická stupnica: uvedomeniesi štruktúry, rozdielu medzi nimi, aplikácia vprednesovej literatúre.
Pasážová technika, akordová technika: zdokonaľovanie.
Durové a molové stupnice.
Štvorhlasný akord podľa fyziologických možností žiaka –zvlášť, rozložene.
Veľký rozklad.
Chromatická stupnica (2-3 stupnice zvlášť každou rukou).
Etudy rôzneho technického zamerania na väčších plochách sdôrazom na pasážovú, akordickú techniku, zdokonaľovanie motorickej zručnosti ľavej ruky, pedalizácia
Štýlová interpretácia po technickej avýrazovej stránke.
Hudobno-interpretačné prostriedky: trilok, glissando, chromatika -návyky a zdokonaľovanie hry.
Zvládnutie skladieb: polyfonické skladby primeranej náročnosti, prednesové skladby rôzneho charakteru, obdobia aštýlu, zamerať sa na skladbu zobdobia romantizmu, moderné –užiakov, ktorí inklinujú kmodernej hudbe zaraďujeme klavírne úpravy skladieb pop. hudby zodpovedajúce technickým ainterpretačným požiadavkám na tento ročník.
Hra zlistu.
Transponovanie.
Hra ľudových piesní podľa sluchu spoužitím T,D.
Tvorba sprievodu.

PREDMET: Zborový spev
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1
CIELE:
Do zborového spevu možno zaradiť žiakov, ktorí majú o predmet záujem alebo tých ktorí nie sú natoľko technicky zdatní, aby mohli byť zaradení do predmetu komorná hra. Cieľom je umožniť všetkým žiakom účinkovanie v komornom zoskupení kde sa bude formovať ich hudobnosť, vnímanie a prežívanie emocionálnych zážitkov, radosť z kolektívneho muzicírovania a zároveň sa im vytvorí priestor pre verejné prezentovanie hudobnej činnosti.

OBSAH:
- Zdokonaliť ovládanie hlasového aparátu.
- Upevňovať správne spevácke návyky.
- Naučiť žiaka úpočúvať viaceré melodické línie.
- Zosúladiť spev jednotlivých spevákov v zbore.
- Naučiť sa správne reaovať na dirigentské gesto.

- Zlepšovať pohotovosť pri čítaní partu.
- Viesť žiakov k zhodnocovaniu významu jednotlivých hlasov.
- Nadobúdať kompetencie k vnímaniu potreby spoločného frázovania, dynamického prejavu, výrazu v skladbe a farebnej vyrovnanosti skladby.

Študijný plán pre daný ročník:

Prvý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Druhý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

PREDMET: Komorná hra
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1
CIELE:
Do komornej hry možno zaradiť žiakov, ktorí majú o predmet záujem a ktorí už vedia svoju technickú zručnosť a hudobnú vyspelosť samostatne uplatniť v spoločnom hraní. Výsledky práce v komornej hre možno prezentovať na školských vystúpeniach, v kultúrnych programoch v mieste pôsobenia školy a na súťažiach a hudobných festivaloch.

OBSAH:
- Naučiť žiakov počúvať melodické línie iných nástrojov.
- Zosúladiť hru viacerých hráčov, naučiť sa vzájomne prispôsobiť.
- Viesť k rešpektovaniu základných princípov komornej hry.
- Naučiť sa správne reagovať na vedúceho telesa a na dirigenta.
- Rozvíjať zmysel pre súhru a pohotovosť pri čítaní pártov z listu.
- Viesť žiakov k zhodnocovaniu významu jednotlivých hlasov.
- Nadobúdať kompetencie k vnímaniu potreby spoločného frázovania, dynamického prejavu, výrazu v skladbe a farebnej vyrovnanosti skladby.

Študijný plán pre daný ročník:

Prvý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Druhý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Výkonový štandard:

- ✓ rozumejú základným princípom kolektívneho muzicírovania,
- ✓ definujú arozpoznajú part primo asecondo,
- ✓ analyzujú part primo asecondo vštudovanej skladbe,
- ✓ definujú achápu úlohu avýznam partu primo asecondo vštudovanej skladbe,
- ✓ počúvajú sa pri štvorručnej klavírnej hre,
- ✓ chápu princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb,
- ✓ interpretujú spolu sučiteľom part primo podľa notového zápisu –ľudová pieseň vúprave skladateľa zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri,
- ✓ interpretujú spolu siným žiakom štvorručné skladby rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri,
- ✓ interpretujú part primo asecondo vštvorručných skladbách zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri,
- ✓ vyjadrujú v štvorručnej interpretácii charakter skladby pomocou udobno-výrazových prostriedkov zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu Hra na klavíri,
- ✓ aplikujú základné harmonické funkcie aich obraty: T, S aD vdurových tóninách,
- ✓ používajú základné harmonické funkcie: T, S aD pri sprievode piesní voforme kvintakordu ajeho obratov vrôznych formách rozkladu akordu, v3/4 a2/4 taktoch,
- ✓ počúvajú sa pri komornej hre,
- ✓ interpretujú skladby komornej hry spoločne so spevom alebo inýmmelodickým nástrojom,
- ✓ aplikujú kompetencie, získané voblasti klavírneho sprievodu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov.

Obsahový štandard:

Princípy kolektívneho muzicírovania.
Part primo asecondo.
Úloha avýznam partu primo asecondo vštudovanej skladbe.
Rozvoj sluchovej kontroly pri štvorručnej klavírnej hre.
Spoločná interpretácia sučiteľom partu primo podľa notového zápisu –ľudová pieseň vúprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri.
Spoločná interpretácia siným žiakom -štvorručné skladby podľa notového zápisu, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri.
Interpretácia partu primo asecondo vštvorručných skladbách, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri.
Možnosti použitia hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri.
Základné harmonické funkcie: T, S aD vdurových tóninách.
Základné harmonické funkcie: T, S aD pri sprievode piesní voforme kvintakordu ajeho obratov vrôznych formách rozkladu akordu v3/4 a2/4 taktoch.
Sluchová kontrola pri komornej hre.
Interpretácia -skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom.

Rozvoj kompetencií, získaných voblasti klavírneho sprievodu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov.
Základné harmonické funkcie: T, S aD vdurových tóninách.
Použitie základných harmonických funkcií: T, S aD pri sprievode ľudových piesní voforme gajdošskej kvinty spoužitím rôznych rytmických štruktúr alebo celého kvintakordu.
Sprievod spevákov alebo melodických nástrojov podľa notového zápisu vrozsahu získaných kompetencií voblasti klavírneho

Druhý ročník, druhej časti I. stupňa štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

PREDMET: Hra na klavíri
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:
- Nadviazať na zručnosti z predchádzajúcich ročníkov
- Zdokonaľovať technickú zručnosť a obohacovať ju o ďalšie technické prvky
- Zdokonaľovať tónovú a rytmickú vyrovnanosť
- Pestovať predstavu hudobného obrazu
- Zvyšovanie nárokov na štýlovosť, charakter a náladu interpretovaných skladieb
- Usmerniť zvýšenú emocionalitu
- Pestovať vkus v romantických skladbách
- Dosiahnuť takú technickú vyspelosť, aby žiak vedel realizovať svoje hudobné predstavy
- Orientovať žiaka na reprodukciu a pochopenie väčších klasických foriem a cyklických foriem
- Rozvíjať hru z listu a pohotovosť pri čítaní notového zápisu
- Rozvíjať štvorručnú hru a komornú hru, celkovú súhru
- Rozvíjať hru prostredníctvom hudobného sluchu
- Rozvoj improvizačných schopností
- Rozvíjať hudobnú predstavu a sluchovú kontrolu
- Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces
- Zamerať sa na prehlbovanie a obohacovanie technických a výrazových schopností, dosiahnuť vyrovnanosť hry v rýchlejších tempách
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu
- Prehlbovanie pedalizačnej techniky
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávanie výrazových prostriedkov hudby
- Rozvíjať u žiaka schopnosť samostatne cvičiť a správne postupovať pri štúdiu a nacvičovaní skladby rôzneho typu a charakteru

- Pestovať zmysel pre notový text, starostlivo premýšľať nad notovým textom, vedieť vystihnúť hudobný- obsahový zámer skladateľa, dôsledne dodržať jeho pokyny
- Naučiť žiaka sluchovej sebakontrole od samého začiatku štúdia skladby a sledovať tak tónovú kvalitu, rytmickú pregnantnosť, štýlovosť, charakter skladby
- Dosiahnuť určitý stupeň technického nadhľadu
- Rozvoj malej a veľkej techniky klavírnej hry
- Rozvíjať vyrovnanosť pasážovej techniky v rýchlejších tempách

OBSAH:
- Naďalej rozvíjať a prehlbovať získané poznatky klavírnej hry
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávanie výrazových prostriedkov hudby, hudobnej tvorivosti, hudobného myslenia, fantázie, predstavy, pamäti, vnímania
- Zintenzívnenie psychických procesov účasťou viacerých analyzátorov: motorický, sluchový, zrakový
- Rozvoj hudobnej predstavy a sluchovej kontroly
- Zintenzívnenie hry spamäti
- Rozvoj harmonického cítenia prostredníctvom spoločného analyzovania s pedagógom
- Rozvíjať používanie súčasného a synkopického pedálu v rôznych tempách a skladbách z rôznych hudobných období a rôznych štýlov
- Správne pochopenie a vkusné využitie agogických zmien, frázovanie, artikulácia, dynamické a výrazové budovanie stavby skladieb
- Budovanie rytmickej, tónovej a tempovej vyrovnanosti klavírnej hry
- Viesť žiaka k samostatnému domácemu naštudovaniu skladby
- Naučiť žiaka ako samostatne cvičiť a ako sa má postupovať pri štúdiu skladby, ako doma správne a efektívne cvičiť a vycvičiť určitý technický problém
- Detailné vypracovávanie skladieb, štúdium skladby po úsekoch
- Rozvoj zmyslu pre notový text, starostlivo premýšľať nad notovým textom, vedieť vystihnúť hudobný- obsahový zámer skladateľa, dôsledne dodržať jeho pokyny
- Pestovanie trpezlivosti a cieľavedomosti
- Psychologická príprava
- Príprava žiaka a skladby na pódiové predvedenie skladby
- Hra durových a molových stupníc v protipohybe
- Hra stupníc a kordov v rôznych tempách
- Hry stupníc a akordov so správnym prstokladom, voľným aparátom a pevnými končekmi, s ľahkosťou pri podkladaní a nadkladaní, s tónovou, rytmickou a tempovou vyrovnanosťou
- Uvoľňovanie hracieho aparátu a spevňovanie končekov prstov

- Interpretácia rôznych melodických ozdôb
- Dosiahnuť určitý stupeň technického nadhľadu
- Rozvoj malej a veľkej techniky klavírnej hry
- Rozvoj vyrovnanosti pasážovej techniky v rýchlejších tempách
- Hudobná logika
- Správne tvorenie tónu
- Pestovanie plastickej hry
- Zväčšovanie rozpätia rúk
- Veľké a malé frázovanie
- Skoky a rozložené akordy v rýchlejších tempách
- Oktávová technika
- Chromatika
- Glisandá
- Aleatorika
- Polyrytmia
- Artikulácia
- Hry jednoduchých ľudových skladieb s využitím harmonických funkcií a transponovanie do iných tónin
- Hra z listu jednoduchších skladieb
- Komorná hra
- Improvizovanie
- Štvorručná hra
- Klavírny sprievod

Základné učivo:
- Ľudové a umelé piesne s využitím harmonických funkcií a transponovanie do iných tónin
- Hra z listu, štvorručná hra, komorná hra
- Improvizácia
- Stupnice durové a molové v protipohybe s rozloženým tonickým kvintakordom a jeho obratmi
- Technické cvičenia, etudy, polyfónne skladby z obdobia baroka, skladby z obdobia klasicizmu, prednesové skladby z obdobia: romantizmu, hudby 20.stor

Študijný plán pre daný ročník:

Druhý ročník, druhej časti prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Nadviazať na zručnosti z predchádzajúcich ročníkov
- Zdokonaľovať technickú zručnosť a obohacovať ju o ďalšie technické prvky

- Zdokonaľovať tónovú a rytmickú vyrovnanosť
- Pestovať predstavu hudobného obrazu
- Zvyšovanie nárokov na štýlovosť, charakter a náladu interpretovaných skladieb
- Usmerniť zvýšenú emocionalitu
- Pestovať vkus v romantických skladbách
- Orientovať žiaka na reprodukciu a pochopenie väčších klasických foriem a cyklických foriem
- Rozvíjať hru z listu a pohotovosť pri čítaní notového zápisu
- Rozvíjať hudobnú predstavu a sluchovú kontrolu

Druhý polrok:

- Zamerať sa na prehlbovanie a obohacovanie technických a výrazových schopností, dosiahnuť vyrovnanosť hry v rýchlejších tempách
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu
- Prehlbovanie pedalizačnej techniky
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávanie výrazových prostriedkov hudby
- Pestovať zmysel pre notový text
- Dosiahnuť určitý stupeň technického nadhľadu
- Rozvoj malej a veľkej techniky klavírnej hry
- Rozvíjať vyrovnanosť pasážovej techniky v rýchlejších tempách

Stupnice:

Cez 4 oktávy kombinovane- všetky, aj molové melodické- (podľa učebných osnov melodické ešte zvlášť).
V terciách cez 4 oktávy v rovnom pohybe-(v učebných osnovách nie sú tercie).

Durové stupnice s krížikmi a s béčkami

Molové stupnice s krížikmi a s béčkami- harmonické a melodické

Dve- tri chromatické stupnice v rovnom pohybe

Akordy:

Štvorzvuk: akord súčasný 1 krát legato so synkopický pedálom- stúpajúc, klesajúc 2 krát staccato

Malý rozklad: cez dve oktávy

Veľký rozklad a jeho obraty: spolu cez 4 oktávy v rovnom pohybe- (v učebných osnovách sú ešte len zvlášť)

Oktávy: dvojité cez 2 oktávy so synkopickým pedálom- stúpajúc, klesajúc 2 krát staccato

Dominantný a zmenšený septakord v troch – štyroch stupniciach

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- 2 etudy- technické cvičenia
- 2 prednesové skladby
- 1 skladba z obdobia klasicizmu
- 1 skladba z obdobia baroka
- 6 stupníc

Výkonový štandard

- ✓ systematizujú hudobno-teoretické vedomosti zpredchádzajúcich ročníkov,
- ✓ zdokonaľujú poznatky o väčších hudobných formách,
- ✓ venujú pozornosť rozsahu vedomostí o: harmonických funkciách, akordoch, akordických značkách,
- ✓ uvedomujú si štruktúru durovej, molovej, chromatickej stupnice
- ✓ zdokonaľujú akordickú, pasážovú, oktávovú techniku,
- ✓ hrajú všetky durové a molové stupnice v kombinovanom pohybe, T5, štvorhlasný akord s obratmi spolu v plynulom tempe,
- ✓ zvládnu hru veľkého rozkladu –rozložene cez 3 oktávy zvlášť,
- ✓ reprodukujú chromatickú stupnicu,
- ✓ interpretujú etudy rôzneho technického zamerania na väčších plochách avrýchlejších tempách,
- ✓ venujú pozornosť kultivovanému hudobno-interpretačnému prejavu,
- ✓ zvládnu zložitejšie melodické ozdoby,
- ✓ interpretujú klavírne skladby: zložitejšie polyfonické skladby snáročnejším vedením hlasov, prednesové skladby rôznych štýlov -klasické amoderné, zodpovedajúce technickým ainterpretačným požiadavkám na tento ročník,
- ✓ preukážu návyky verejnej prezentácie,
- ✓ zahrajú zlistu,
- ✓ venujú pozornosť rozvoju sluchovo-motorických zručností,
- ✓ kontrolujú sa sluchovo, počúvajú sa pri hre,
- ✓ transponujú samostatne jednoduché melodické útvary,
- ✓ preukážu základy improvizácie,

- ✓ tvoria vlastné skladbičky,

Obsahový štandard

Poznatky apochopenie väčších hudobných foriem: sonátová, cyklická, zložitejšie polyfonické skladby.
Dejiny hudby vsúlade spredmetom hudobná náuka apreberanými skladbami.
Harmonické funkcie, akordy, akordické značky: rozširovanie rozsahu vedomostí.
Durová, molová, chromatická stupnica –uvedomenie si štruktúry, rozdielu medzi nimi, ich aplikácia vprednesovej literatúre.
Akordická, pasážová, oktávová technika: zdokonaľovanie zručností.
Durové a molové stupnice: hra v kombinovanom pohybe, T5 s obratmi spolu (tenuto, staccato, rozložene).
Štvorhlasný akord s obratmi spolu v plynulom tempe.
Veľký rozklad –rozložene cez 3 oktávy zvlášť.
Chromatická stupnica (2-3 stupnice zvlášť každou rukou).
Etudy rôzneho technického zamerania na väčších plochách avrýchlejších tempách sdôrazom na pasážovú, akordickú techniku, zdokonaľovanie motorickej zručnosti ľavej ruky.
Zložitejšie melodické ozdoby.
Zvládnutie skladieb: zložitejšie polyfonické skladby, prednesové skladby rôznych štýlov ažánrov.
Hra zlistu.
Sluchovo-motorické zručnosti.
Počúvanie sa pri hre, sluchová kontrola.
Samostatné transponovanie jednoduchých melodických útvarov,
Základy improvizácie.
Vlastná tvorba žiaka.

PREDMET: Zborový spev
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1
CIELE:
Do zborového spevu možno zaradiť žiakov, ktorí majú o predmet záujem alebo tých ktorí nie sú natoľko technicky zdatní, aby mohli byť zaradení do predmetu komorná hra. Cieľom je umožniť všetkým žiakom účinkovanie v komornom zoskupení kde sa bude formovať ich hudobnosť, vnímanie a prežívanie emocionálnych zážitkov, radosť z kolektívneho muzicírovania a zároveň sa im vytvorí priestor pre verejné prezentovanie hudobnej činnosti.

OBSAH:
- Zdokonaliť ovládanie hlasového aparátu.
- Upevňovať správne spevácke návyky.
- Naučiť žiaka úpočúvať viaceré melodické línie.
- Zosúladiť spev jednotlivých spevákov v zbore.
- Naučiť sa správne reaovať na dirigentské gesto.
- Zlepšovať pohotovosť pri čítaní partu.
- Viesť žiakov k zhodnocovaniu významu jednotlivých hlasov.

- Nadobúdať kompetencie k vnímaniu potreby spoločného frázovania, dynamického prejavu, výrazu v skladbe a farebnej vyrovnanosti skladby.

Študijný plán pre daný ročník:

Druhý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Druhý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

PREDMET: Komorná hra
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1
CIELE:
Do komornej hry možno zaradiť žiakov, ktorí majú o predmet záujem a ktorí už vedia svoju technickú zručnosť a hudobnú vyspelosť samostatne uplatniť v spoločnom hraní. Výsledky práce v komornej hre možno prezentovať na školských vystúpeniach, v kultúrnych programoch v mieste pôsobenia školy a na súťažiach a hudobných festivaloch.

OBSAH:
- Naučiť žiakov počúvať melodické línie iných nástrojov.
- Zosúladiť hru viacerých hráčov, naučiť sa vzájomne prispôsobiť.
- Viesť k rešpektovaniu základných princípov komornej hry.
- Naučiť sa správne reagovať na vedúceho telesa a na dirigenta.
- Rozvíjať zmysel pre súhru a pohotovosť pri čítaní pártov z listu.
- Viesť žiakov k zhodnocovaniu významu jednotlivých hlasov.
- Nadobúdať kompetencie k vnímaniu potreby spoločného frázovania, dynamického prejavu, výrazu v skladbe a farebnej vyrovnanosti skladby.

Študijný plán pre daný ročník:

Druhý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Druhý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Výkonový štandard:

- ✓ vysvetlia význam partu primo asecondo,
- ✓ analyzujú part primo asecondo vštudovanej skladbe,
- ✓ chápu úlohu partu primo asecondo vštudovanej skladbe,
- ✓ počúvajú sa pri štvorručnej klavírnej hre,
- ✓ chápu princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb,
- ✓ interpretujú spolu sučiteľom part primo podľa notového zápisu –ľudová pieseň vúprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri
- ✓ interpretujú spolu siným žiakom štvorručné skladby rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri,
- ✓ interpretujú striedavo part primo asecondo vštvorručných skladbách, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri,
- ✓ vyjadrujú v štvorručnej interpretácii charakter skladby pomocou hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu Hra na klavíri,
- ✓ vytvárajú základné harmonické funkcie aich obraty: T, S aD vdurových amolových tóninách,
- ✓ aplikujú základné harmonické funkcie: T, S aD pri sprievode piesní voforme kvintakordu ajeho obratov vrôznych formách rozkladu akordu,
- ✓ transponujú jednoduchý harmonický sprievod (T, S, D) vľudových piesňach,
- ✓ vedia sa počúvať pri komornej hre,
- ✓ interpretujú skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom,
- ✓ aplikujú kompetencie, získané voblasti klavírneho sprievodu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov.

Obsahový štandard:

Princípy kolektívneho muzicírovania.
Part primo asecondo.
Rozbor partu primo asecondo vštudovanej skladbe.
Úloha avýznam partu primo asecondo vštudovanej skladbe.
Rozvoj sluchovej kontroly pri štvorručnej klavírnej hre.
Princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb.
Spoločná interpretácia sučiteľom partu primo podľa notového zápisu –ľudová pieseň vúprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetuhra na klavíri.
Spoločná interpretácia siným žiakom -štvorručné skladby rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri.
Naštudovanie a interpretácia partu primo asecondo vštvorručných skladbách, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri.
Použitie v štvorručnej interpretácii hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri.
Sluchová kontrola pri komornej hre.
Interpretácia skladieb komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom.
Tvorba základných harmonických funkcií: T, S aD vdurových amolových tóninách.
Tvorba sprievodu spoužitím T, S aD voforme kvintakordu ajeho obratov vrôznych rytmických formách v 2/4, 3/4, 4/4, 3/8 taktoch.

Interpretácia skladieb komornej hry podľa notového zápisu spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom.
Kompetencie voblasti klavírneho sprievodu.

Tretí ročník, druhej časti, I. stupňa štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

PREDMET: Hra na klavíri
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:

- Nadviazať na zručnosti z predchádzajúcich ročníkov
- Zdokonaľovať technickú zručnosť a obohacovať ju o ďalšie technické prvky
- Zdokonaľovať tónovú a rytmickú vyrovnanosť
- Pestovať predstavu hudobného obrazu
- Zvyšovanie nárokov na štýlovosť, charakter a náladu interpretovaných skladieb
- Usmerniť zvýšenú emocionalitu
- Pestovať vkus v romantických skladbách
- Dosiahnuť takú technickú vyspelosť, aby žiak vedel realizovať svoje hudobné predstavy
- Orientovať žiaka na reprodukciu a pochopenie väčších klasických foriem a cyklických foriem
- Rozvíjať hru z listu a pohotovosť pri čítaní notového zápisu
- Rozvíjať štvorručnú hru a komornú hru, celkovú súhru
- Rozvíjať hru prostredníctvom hudobného sluchu
- Rozvoj improvizačných schopností
- Rozvíjať hudobnú predstavu a sluchovú kontrolu
- Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces
- Zamerať sa na prehlbovanie a obohacovanie technických a výrazových schopností, dosiahnuť vyrovnanosť hry v rýchlejších tempách
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu
- Prehlbovanie pedalizačnej techniky
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávanie výrazových prostriedkov hudby
- Rozvíjať u žiaka schopnosť samostatne cvičiť a správne postupovať pri štúdiu a nacvičovaní skladby rôzneho typu a charakteru
- Pestovať zmysel pre notový text, starostlivo premýšľať nad notovým textom, vedieť vystihnúť hudobný- obsahový zámer skladateľa, dôsledne dodržať jeho pokyny
- Naučiť žiaka sluchovej sebakontrole od samého začiatku štúdia skladby a sledovať tak tónovú kvalitu, rytmickú pregnantnosť, štýlovosť, charakter skladby

- Dosiahnuť určitý stupeň technického nadhľadu
- Rozvoj malej a veľkej techniky klavírnej hry
- Rozvíjať vyrovnanosť pasážovej techniky v rýchlejších tempách

OBSAH:
- Naďalej rozvíjať a prehlbovať získané poznatky klavírnej hry
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávanie výrazových prostriedkov hudby, hudobnej tvorivosti, hudobného myslenia, fantázie, predstavy, pamäti, vnímania
- Zintenzívnenie psychických procesov účasťou viacerých analyzátorov: motorický, sluchový, zrakový
- Rozvoj hudobnej predstavy a sluchovej kontroly
- Zintenzívnenie hry spamäti
- Rozvoj harmonického cítenia prostredníctvom spoločného analyzovania s pedagógom
- Rozvíjať používanie súčasného a synkopického pedálu v rôznych tempách a skladbách z rôznych hudobných období a rôznych štýlov
- Správne pochopenie a vkusné využitie agogických zmien, frázovanie, artikulácia, dynamické a výrazové budovanie stavby skladieb
- Budovanie rytmickej, tónovej a tempovej vyrovnanosti klavírnej hry
- Viesť žiaka k samostatnému domácemu naštudovaniu skladby
- Naučiť žiaka ako samostatne cvičiť a ako sa má postupovať pri štúdiu skladby, ako doma správne a efektívne cvičiť a vycvičiť určitý technický problém
- Detailné vypracovávanie skladieb, štúdium skladby po úsekoch
- Rozvoj zmyslu pre notový text, starostlivo premýšľať nad notovým textom, vedieť vystihnúť hudobný- obsahový zámer skladateľa, dôsledne dodržať jeho pokyny
- Pestovanie trpezlivosti a cieľavedomosti
- Psychologická príprava
- Príprava žiaka a skladby na pódiové predvedenie skladby
- Hra durových a molových stupníc v protipohybe
- Hra stupníc a kordov v rôznych tempách
- Hry stupníc a akordov so správnym prstokladom, voľným aparátom a pevnými končekmi, s ľahkosťou pri podkladaní a nadkladaní, s tónovou, rytmickou a tempovou vyrovnanosťou
- Uvoľňovanie hracieho aparátu a spevňovanie končekov prstov
- Interpretácia rôznych melodických ozdôb
- Dosiahnuť určitý stupeň technického nadhľadu
- Rozvoj malej a veľkej techniky klavírnej hry
- Rozvoj vyrovnanosti pasážovej techniky v rýchlejších tempách
- Hudobná logika
- Správne tvorenie tónu
- Pestovanie plastickej hry

- Zväčšovanie rozpätia rúk
- Veľké a malé frázovanie
- Skoky a rozložené akordy v rýchlejších tempách
- Oktávová technika
- Chromatika
- Glisandá
- Aleatorika
- Polyrytmia
- Artikulácia
- Hry jednoduchých ľudových skladieb s využitím harmonických funkcií a transponovanie do iných tónin
- Hra z listu jednoduchších skladieb
- Komorná hra
- Improvizovanie
- Štvorručná hra
- Klavírny sprievod

Základné učivo:
- Ľudové a umelé piesne s využitím harmonických funkcií a transponovanie do iných tónin
- Hra z listu, štvorručná hra, komorná hra
- Improvizácia
- Stupnice durové a molové v protipohybe s rozloženým tonickým kvintakordom a jeho obratmi
- Technické cvičenia, etudy, polyfónne skladby z obdobia baroka, skladby z obdobia klasicizmu, prednesové skladby z obdobia: romantizmu, hudby 20.stor

Študijný plán pre daný ročník:

Tretí ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Zdokonaľovať technickú zručnosť a obohacovať ju o ďalšie technické prvky
- Zdokonaľovať tónovú a rytmickú vyrovnanosť
- Pestovať predstavu hudobného obrazu
- Zvyšovanie nárokov na štýlovosť, charakter a náladu interpretovaných skladieb
- Dosiahnuť takú technickú vyspelosť, aby žiak vedel realizovať svoje hudobné predstavy
- Orientovať žiaka na reprodukciu a pochopenie väčších klasických foriem a cyklických foriem
- Rozvíjať hru z listu a pohotovosť pri čítaní notového zápisu

Druhý polrok:

- Rozvoj improvizačných schopností
- Rozvíjať hudobnú predstavu a sluchovú kontrolu
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu
- Prehlbovanie pedalizačnej techniky
- Rozvíjať u žiaka schopnosť samostatne cvičiť a správne postupovať pri štúdiu a nacvičovaní skladby rôzneho typu a charakteru
- Pestovať zmysel pre notový text
- Naučiť žiaka sluchovej sebakontrole od samého začiatku štúdia skladby (a sledovať tak tónovú kvalitu, rytmickú pregnantnosť, štýlovosť, charakter skladby)
- Dosiahnuť určitý stupeň technického nadhľadu
- Rozvoj malej a veľkej techniky klavírnej hry
- Rozvíjať vyrovnanosť pasážovej techniky v rýchlejších tempách

Stupnice:

Cez 4 oktávy, všetky kombinovane- v terciách, v sextách cez 4 oktávy- kombinovane

Durové stupnice s krížikmi a s béčkami

Molové stupnice s krížikmi a s béčkami- harmonické a melodické

Akordy:

Štvorzvuk: akord súčasný 1 krát legato so synkopickým pedálom- stúpajúc, klesajúc 2 krát staccato

Malý rozklad: cez dve oktávy

Veľký rozklad a jeho obraty: spolu cez 4 oktávy- kombinovane

Oktávy: dvojité, staccato cez 4 oktávy

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- 2 etudy- technické cvičenia
- 2 prednesové skladby
- 1 skladba z obdobia klasicizmu
- 1 skladba z obdobia baroka
- 6 stupníc

Výkonový štandard

✓ aplikujú poznatky o väčších hudobných formách v klavírnej interpretácii,

✓ aplikujú vedomosti o harmonických funkciách, akordoch, akordických značkách pri tvorbe sprievodu,
✓ používajú vedomosti ostupniciach pri ich výskyte (alebo ich úryvkoch) vklavírnej literatúre,
✓ zdokonaľujú pasážovú techniku, oktávovú techniku,
✓ zahrajú etudy zamerané na vybrané technické problémy,
✓ reprodukujú všetky stupnice durové, molové, harmonické a melodické a vybrané stupnice chromatické,
✓ zvládnu hru štvorhlasného akordu s obratmi, malý a veľký rozklad osobitne, dominantný septakord a zmenšený septakord s rozkladmi,
✓ venujú pozornosť zvládnutiu samostatnej práce so skladbou,
✓ zdokonaľujú farebnosť tónu a rozširujú dynamickú škálu,
✓ používajú chromatiku, glisandá, aleatoriku, zložitejšie melodické ozdoby,
✓ interpretujú zložitejšie polyfónne skladby, interpretujú skladby rôznych období, štýlov ažánrov,
✓ chápu väčšie cyklické formy, venujú pozornosť väčším nárokom na štýlovosť, charakter a náladu interpretovaných skladieb,
✓ preukážu návyky sluchovej predstavy,
✓ hrajú zlistu skladby primeranej náročnosti,
✓ zahrajú ľudové piesne podľa sluchu spoužitím T,S, D aich príbuzných akordov, používajú základy tvorby kadencie,
✓ docielia prehĺbenie rytmického cítenia,
✓ dokážu samostatne transponovať jednoduché melodické útvary,
✓ tvoria sprievod podľa akordických značiek.

Obsahový štandard

Väčšie hudobné formy: sonátová, cyklická, zložitejšie polyfonické skladby: prehĺbenie poznatkov apochopenie.
Harmonické funkcie, akordy, akordické značky: prehĺbenie vedomostí.
Stupnice: prehĺbenie vedomostí, rozdiel medzi nimi, aplikácia vprednesovej literatúre.
Pasážová technika na väčších plochách, oktávová technika.
Technické etudy.
Všetky stupnice durové, molové, harmonické a melodické a vybrané stupnice chromatické.
Štvorhlasný akord s obratmi, malý a veľký rozklad osobitne, dominantný septakord a zmenšený septakord srozkladmi.
Chromatika, glisandá, aleatorika, zložitejšie melodické ozdoby.
Štýlovosť, charakter a nálada interpretovaných skladieb: väčšie nároky na ich vyjadrenie.
Vnímanie, pochopenie a reprodukcia väčších cyklických foriem.
Tón: zdokonaľovanie farebnosti a dynamickej škály.
Hudobno-výrazové prostriedky.

Zvládnutie skladieb: zložitejšie polyfonické skladby snáročnejším vedením hlasov, skladby rôznych štýlov a období -klasické, moderné zodpovedajúce technickým ainterpretačným požiadavkám na tento ročník.
Rozbor skladieb.
Sledovanie a rozvíjanie sluchovej predstavy skladby.
Hra zlistu.
Hra ľudových piesní podľa sluchu spoužitím T,S, D aich príbuzných akordov, základy tvorby kadencie.
Základy improvizácie.
Rytmická sféra.
Samostatné transponovanie jednoduchých melodických útvarov.
Tvorba sprievodu podľa akordických značiek.

PREDMET: Zborový spev
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1
CIELE:
Do zborového spevu možno zaradiť žiakov, ktorí majú o predmet záujem alebo tých ktorí nie sú natoľko technicky zdatní, aby mohli byť zaradení do predmetu komorná hra. Cieľom je umožniť všetkým žiakom účinkovanie v komornom zoskupení kde sa bude formovať ich hudobnosť, vnímanie a prežívanie emocionálnych zážitkov, radosť z kolektívneho muzicírovania a zároveň sa im vytvorí priestor pre verejné prezentovanie hudobnej činnosti.

OBSAH:
- Zdokonaliť ovládanie hlasového aparátu.
- Upevňovať správne spevácke návyky.
- Naučiť žiaka počúvať viaceré melodické línie.
- Zosúladiť spev jednotlivých spevákov v zbore.
- Naučiť sa správne reagovať na dirigentské gesto.
- Zlepšovať pohotovosť pri čítaní partu.
- Viesť žiakov k zhodnocovaniu významu jednotlivých hlasov.
- Nadobúdať kompetencie k vnímaniu potreby spoločného frázovania, dynamického prejavu, výrazu v skladbe a farebnej vyrovnanosti skladby.

Študijný plán pre daný ročník:

Tretí ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Druhý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

PREDMET: Komorná hra
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1
CIELE:
Do komornej hry možno zaradiť žiakov, ktorí majú o predmet záujem a ktorí už vedia svoju technickú zručnosť a hudobnú vyspelosť samostatne uplatniť v spoločnom hraní. Výsledky práce v komornej hre možno prezentovať na školských vystúpeniach, v kultúrnych programoch v mieste pôsobenia školy a na súťažiach a hudobných festivaloch.

OBSAH:
- Naučiť žiakov počúvať melodické línie iných nástrojov.
- Zosúladiť hru viacerých hráčov, naučiť sa vzájomne prispôsobiť.
- Viesť k rešpektovaniu základných princípov komornej hry.
- Naučiť sa správne reagovať na vedúceho telesa a na dirigenta.
- Rozvíjať zmysel pre súhru a pohotovosť pri čítaní pártov z listu.
- Viesť žiakov k zhodnocovaniu významu jednotlivých hlasov.
- Nadobúdať kompetencie k vnímaniu potreby spoločného frázovania, dynamického prejavu, výrazu v skladbe a farebnej vyrovnanosti skladby.

Študijný plán pre daný ročník:

Tretí ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Druhý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Výkonový štandard:

- ✓ rozumejú princípom kolektívneho muzicírovania,
- ✓ definujú úlohu avýznam partu primo asecondo vštudovanej skladbe,
- ✓ kontrolujú sluchové vnímanie skladieb v štvorručnej klavírnej hre,

- ✓ aplikujú princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb,

- ✓ interpretujú spoločne sučiteľom part primo alebo secondo podľa notového zápisu –ľudová pieseň vúprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri,
- ✓ interpretujú spoločne siným žiakom štvorručné skladby rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri,
- ✓ používajú v štvorručnej interpretácii hudobno-výrazové prostriedky, zodpovedajúce rozsahu učiva daného ročníka predmetu Hra na klavíri,
- ✓ vytvárajú základné harmonické funkcie aich obraty : T, S aD vdurových amolových tóninách,
- ✓ navrhujú rozmiestnenie apoužitie základných harmonických funkcií: T, S aD pri sprievode piesní voforme kvintakordu ajeho obratov vrôznych formách rozkladu akordu,
- ✓ transponujú jednoduchý harmonický sprievod (T, S, D) vľudových piesňach,
- ✓ kontrolujú sluchové vnímanie skladieb pri komornej hre,
- ✓ zdokonaľujú kompetencie voblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov,
- ✓ aplikujú návyky samostatnej práce pri naštudovaní skladieb ssólistom,
- ✓ vytvoria harmonické funkcie T, S aD vdurových amolových tóninách,
- ✓ interpretujú skladby komornej hry spoločne so sólovým spevom alebo iným sólovým melodickým nástrojom.

Obsahový štandard:

Princípy kolektívneho muzicírovania.
Delenie partov vštvorručnej klavírnej hre.
Úloha avýznam partu primo asecondo vštudovanej skladbe.
Rozvojsluchovej kontroly v štvorručnej klavírnej hre.
Princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb.
Naštudovanie a spoločná interpretácia sučiteľom partu primo alebo secondo podľa notového zápisu –ľudová pieseň vúprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri.
Naštudovanie a spoločná interpretácia štvorručných skladieb rôznych hudobných foriem siným žiakom podľa notového zápisu, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri.
Používanie hudobno-výrazových prostriedkov pri štvorručnej interpretácii skladieb, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri.
Sluchová kontrola pri komornej hre.
Interpretácia skladieb komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom.
Tvorba základných harmonických funkcií: T, S aD vdurových amolových tóninách.
Použitie základných harmonických funkcií: T, S aD pri sprievode piesní vforme kvintakordu ajeho obratov vrôznych formách rozkladu akordovv 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8 taktoch.
Transpozícia jednoduchého harmonického sprievodu (T, S, D) vľudových piesňach.
Rozvoj kompetencií voblasti klavírneho sprievodu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov.
Základy návykov samostatnej práce pri naštudovaní skladieb sosólistom.

Štvrtý ročník, druhej časti, I. stupňa štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

PREDMET: Hra na klavíri
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:

- Nadviazať na zručnosti z predchádzajúcich ročníkov
- Zdokonaľovať technickú zručnosť a obohacovať ju o ďalšie technické prvky
- Zdokonaľovať tónovú a rytmickú vyrovnanosť
- Pestovať predstavu hudobného obrazu
- Zvyšovanie nárokov na štýlovosť, charakter a náladu interpretovaných skladieb
- Usmerniť zvýšenú emocionalitu
- Pestovať vkus v romantických skladbách
- Dosiahnuť takú technickú vyspelosť, aby žiak vedel realizovať svoje hudobné predstavy
- Orientovať žiaka na reprodukciu a pochopenie väčších klasických foriem a cyklických foriem
- Rozvíjať hru z listu a pohotovosť pri čítaní notového zápisu
- Rozvíjať štvorručnú hru a komornú hru, celkovú súhru
- Rozvíjať hru prostredníctvom hudobného sluchu
- Rozvoj improvizačných schopností
- Rozvíjať hudobnú predstavu a sluchovú kontrolu
- Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces
- Zamerať sa na prehlbovanie a obohacovanie technických a výrazových schopností, dosiahnuť vyrovnanosť hry v rýchlejších tempách
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu
- Prehlbovanie pedalizačnej techniky
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávanie výrazových prostriedkov hudby
- Rozvíjať u žiaka schopnosť samostatne cvičiť a správne postupovať pri štúdiu a nacvičovaní skladby rôzneho typu a charakteru
- Pestovať zmysel pre notový text, starostlivo premýšľať nad notovým textom, vedieť vystihnúť hudobný- obsahový zámer skladateľa, dôsledne dodržať jeho pokyny

- Naučiť žiaka sluchovej sebakontrole od samého začiatku štúdia skladby a sledovať tak tónovú kvalitu, rytmickú pregnantnosť, štýlovosť, charakter skladby
- Dosiahnuť určitý stupeň technického nadhľadu
- Rozvoj malej a veľkej techniky klavírnej hry
- Rozvíjať vyrovnanosť pasážovej techniky v rýchlejších tempách
- Príprava na absolventské skúšky
-

OBSAH:

- Naďalej rozvíjať a prehlbovať získané poznatky klavírnej hry
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávanie výrazových prostriedkov hudby, hudobnej tvorivosti, hudobného myslenia, fantázie, predstavy, pamäti, vnímania
- Zintenzívnenie psychických procesov účasťou viacerých analyzátorov: motorický, sluchový, zrakový
- Rozvoj hudobnej predstavy a sluchovej kontroly
- Zintenzívnenie hry spamäti
- Rozvoj harmonického cítenia prostredníctvom spoločného analyzovania s pedagógom
- Rozvíjať používanie súčasného a synkopického pedálu v rôznych tempách a skladbách z rôznych hudobných období a rôznych štýlov
- Správne pochopenie a vkusné využitie agogických zmien, frázovanie, artikulácia, dynamické a výrazové budovanie stavby skladieb
- Budovanie rytmickej, tónovej a tempovej vyrovnanosti klavírnej hry
- Viesť žiaka k samostatnému domácemu naštudovaniu skladby
- Naučiť žiaka ako samostatne cvičiť a ako sa má postupovať pri štúdiu skladby, ako doma správne a efektívne cvičiť a vycvičiť určitý technický problém
- Detailné vypracovávanie skladieb, štúdium skladby po úsekoch
- Rozvoj zmyslu pre notový text, starostlivo premýšľať nad notovým textom, vedieť vystihnúť hudobný- obsahový zámer skladateľa, dôsledne dodržať jeho pokyny
- Pestovanie trpezlivosti a cieľavedomosti
- Psychologická príprava
- Príprava žiaka a skladby na pódiové predvedenie skladby
- Hra durových a molových stupníc v protipohybe
- Hra stupníc a kordov v rôznych tempách
- Hry stupníc a akordov so správnym prstokladom, voľným aparátom a pevnými končekmi, s ľahkosťou pri podkladaní a nadkladaní, s tónovou, rytmickou a tempovou vyrovnanosťou
- Uvoľňovanie hracieho aparátu a spevňovanie končekov prstov
- Interpretácia rôznych melodických ozdôb
- Dosiahnuť určitý stupeň technického nadhľadu
- Rozvoj malej a veľkej techniky klavírnej hry

- Rozvoj vyrovnanosti pasážovej techniky v rýchlejších tempách
- Hudobná logika
- Správne tvorenie tónu
- Pestovanie plastickej hry
- Zväčšovanie rozpätia rúk
- Veľké a malé frázovanie
- Skoky a rozložené akordy v rýchlejších tempách
- Oktávová technika
- Chromatika
- Glisandá
- Aleatorika
- Polyrytmia
- Artikulácia
- Hry jednoduchých ľudových skladieb s využitím harmonických funkcií a transponovanie do iných tónin
- Hra z listu jednoduchších skladieb
- Komorná hra
- Improvizovanie
- Štvorručná hra
- Klavírny sprievod

Základné učivo:
- Ľudové a umelé piesne s využitím harmonických funkcií a transponovanie do iných tónin
- Hra z listu, štvorručná hra, komorná hra
- Improvizácia
- Stupnice durové a molové v protipohybe s rozloženým tonickým kvintakordom a jeho obratmi
- Technické cvičenia, etudy, polyfónne skladby z obdobia baroka, skladby z obdobia klasicizmu, prednesové skladby z obdobia: romantizmu, hudby 20.stor

Študijný plán pre daný ročník:

Štvrtý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Zdokonaľovať technickú zručnosť a obohacovať ju o ďalšie technické prvky
- Zdokonaľovať tónovú a rytmickú vyrovnanosť
- Pestovať predstavu hudobného obrazu
- Zvyšovanie nárokov na štýlovosť, charakter a náladu interpretovaných skladieb

- Dosiahnuť takú technickú vyspelosť, aby žiak vedel realizovať svoje hudobné predstavy
- Orientovať žiaka na reprodukciu a pochopenie väčších klasických foriem a cyklických foriem
- Rozvíjať hru z listu a pohotovosť pri čítaní notového zápisu

Druhý polrok:

- Rozvoj improvizačných schopností
- Rozvíjať hudobnú predstavu a sluchovú kontrolu
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu
- Prehlbovanie pedalizačnej techniky
- Rozvíjať u žiaka schopnosť samostatne cvičiť a správne postupovať pri štúdiu a nacvičovaní skladby rôzneho typu a charakteru
- Pestovať zmysel pre notový text
- Naučiť žiaka sluchovej sebakontrole od samého začiatku štúdia skladby (a sledovať tak tónovú kvalitu, rytmickú pregnantnosť, štýlovosť, charakter skladby)
- Dosiahnuť určitý stupeň technického nadhľadu
- Rozvoj malej a veľkej techniky klavírnej hry
- Rozvíjať vyrovnanosť pasážovej techniky v rýchlejších tempách
- Pripraviť sa na záverečnú skúšku

Stupnice:

Cez 4 oktávy, všetky kombinovane- v terciách, v sextách cez 4 oktávy- kombinovane

Durové stupnice s krížikmi a s béčkami

Molové stupnice s krížikmi a s béčkami- harmonické a melodické

Akordy:

Štvorzvuk: akord súčasný 1 krát legato so synkopickým pedálom- stúpajúc, klesajúc 2 krát staccato

Malý rozklad: cez dve oktávy

Veľký rozklad a jeho obraty: spolu cez 4 oktávy- kombinovane

Oktávy: dvojité, staccato cez 4 oktávy

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- 2 etudy- technické cvičenia
- 2 prednesové skladby
- 1 skladba z obdobia klasicizmu
- 1 skladba z obdobia baroka
- 6 stupníc

Výkonový štandard

✓ systematizujú komplexné vedomosti zhudobnej teórie, dejín hudby aich praktické využitie vklavírnej hre,
✓ definujú tóninu, samostatne určujú tóninu,
✓ definujú intervaly, akordy, ich tvorbu, akordické značky,
✓ definujúarozlišujú základné znaky hudobných štýlov, foriem,
✓ používajú hudobnú, klavírnu terminológiu vpôvodnom znení,
✓ reprodukujú všetky durové a molové stupnice aakordy vsúlade sobsahovými štandardmi,
✓ interpretujú etudy rôzneho technického zamerania na väčších plochách avrýchlejších tempách sdôrazom na pasážovú, akordickú techniku, oktávovú techniku,
✓ venujú pozornosť rozvoju kultivovaného hudobno-interpretačného prejavu,
✓ dokážu zvládnuť zložitejšie melodické ozdoby,
✓ interpretujú skladby: polyfonické skladby snáročnejším vedením hlasov, ďalšie klavírne skladby: klasika amoderna, populárna hudba vúprave pre klavír podľa technických a interpretačných požiadaviek na daný ročník,
✓ zahrajú zlistu,
✓ venujú pozornosť rozvoju sluchovo-hudobnej predstavivosti a metro -rytmického cítenia,
✓ použijúsprávne cvičenia na rozdielne usporiadanie rytmických štruktúr vpravej aľavej ruke,
✓ transponujú samostatne melodické fragmenty,
✓ aplikujú základy improvizácie,
✓ venujú pozornosť vlastnej tvorbe,
✓ zahrajú ľudové piesne podľa sluchu so sprievodom,
✓ navrhujú riešenia technického avýrazového problému,
✓ vytvoria sprievod podľa akordických značiek.

Obsahový štandard

Tónina –samostatné určovanie tóniny, -orientácia vintervaloch, v akordoch, v ich tvorbe, v akordických značkách.
Základné znaky hudobných štýlov, foriem: výklad, pochopenie aich rozpoznanie.
Hudobná, klavírna terminológia vpôvodnom znení.

Všetky durové a molové stupnice v kombinovanom pohybe, T5 s obratmi spolu (tenuto, staccato, rozložene), štvorhlasný akord sobratmi spolu v plynulom tempe.
Veľký rozklad –rozložene.
D7, zm7 malý rozložený akord spolu.
Oktávové techniky: rozvíjanie zaradením technických oktávových cvičení.
Etudy rôzneho technického zamerania.
Kultivovaný hudobno-interpretačný prejav: rozvíjanie.
Zložitejšie melodické ozdoby.
Zvládnutie skladieb: polyfonické skladby snáročnejším vedením hlasov, klavírne skladby rôznych štýlov, žánrov a období: klasika amoderna, populárna hudba vúprave pre klavír.
Hra zlistu.
Metro -rytmické cítenie.
Sluchovo-hudobná predstavivosť
Cvičenia na rozdielne usporiadanie rytmických štruktúr vpravej aľavej ruke (duoly –trioly aďalšie podľa študovaných skladieb).
Samostatné transponovanie jednoduchých melodických útvarov.
Základy improvizácie.
Vlastná tvorba žiaka.
Hra ľudových piesní podľa sluchu spoužitím T,S, D aich príbuzných akordov, tvorba kadencie.
Samostatné návrhy riešenia technického avýrazového problému.
Tvorba sprievodu podľa akordických značiek.

Záverečná skúška:

- 1 skladba z obdobia baroka,
- 1 skladba z obdobia klasicizmu,
- 1 skladba z obdobia romantizmu
- 1 skladba z obdobia hudba 20. a21. storočia.

PREDMET: Zborový spev
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1
CIELE:
Do zborového spevu možno zaradiť žiakov, ktorí majú o predmet záujem alebo tých ktorí nie sú natoľko technicky zdatní, aby mohli byť zaradení do predmetu komorná hra. Cieľom je umožniť všetkým žiakom účinkovanie v komornom zoskupení kde sa bude formovať ich hudobnosť, vnímanie a prežívanie emocionálnych zážitkov, radosť z kolektívneho muzicírovania a zároveň sa im vytvorí priestor pre verejné prezentovanie hudobnej činnosti.

OBSAH:
- Zdokonaliť ovládanie hlasového aparátu.
- Upevňovať správne spevácke návyky.
- Naučiť žiaka počúvať viaceré melodické línie.

- Zosúladiť spev jednotlivých spevákov v zbore.
- Naučiť sa správne reagovať na dirigentské gesto.
- Zlepšovať pohotovosť pri čítaní partu.
- Viesť žiakov k zhodnocovaniu významu jednotlivých hlasov.
- Nadobúdať kompetencie k vnímaniu potreby spoločného frázovania, dynamického prejavu, výrazu v skladbe a farebnej vyrovnanosti skladby.

Študijný plán pre daný ročník:

Štvrtý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Druhý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

PREDMET: Komorná hra
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1
CIELE:
Do komornej hry možno zaradiť žiakov, ktorí majú o predmet záujem a ktorí už vedia svoju technickú zručnosť a hudobnú vyspelosť samostatne uplatniť v spoločnom hraní. Výsledky práce v komornej hre možno prezentovať na školských vystúpeniach, v kultúrnych programoch v mieste pôsobenia školy a na súťažiach a hudobných festivaloch.

OBSAH:
- Naučiť žiakov počúvať melodické línie iných nástrojov.
- Zosúladiť hru viacerých hráčov, naučiť sa vzájomne prispôsobiť.
- Viesť k rešpektovaniu základných princípov komornej hry.
- Naučiť sa správne reagovať na vedúceho telesa a na dirigenta.
- Rozvíjať zmysel pre súhru a pohotovosť pri čítaní pártov z listu.
- Viesť žiakov k zhodnocovaniu významu jednotlivých hlasov.
- Nadobúdať kompetencie k vnímaniu potreby spoločného frázovania, dynamického prejavu, výrazu v skladbe a farebnej vyrovnanosti skladby.

Študijný plán pre daný ročník:

Štvrtý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Druhý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Výkonový štandard:

- ✓ rozumejú princípom kolektívneho muzicírovania,
- ✓ definujú delenie partov vštvorručnej klavírnej hre,
- ✓ analyzujú úlohu avýznam partu primo asecondo vštudovanej skladbe,
- ✓ kontrolujú sluchové vnímanie skladieb pri interpretácii štvorručných klavírnych skladieb,
- ✓ aplikujú princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb,
- ✓ interpretujú spoločne sučiteľom part primo alebo secondo podľa notového zápisu –ľudové piesne vúprave skladateľa zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri,
- ✓ interpretujú podľa notového zápisu spoločne siným žiakom štvorručné skladby rôznychhudobných foriem, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri,
- ✓ navrhujú a používajú v štvorručnej interpretácii hudobno-výrazové prostriedky zodpovedajúce rozsahu učiva daného ročníka predmetu Hra na klavíri

- ✓ vytvárajú základné harmonické funkcie: T, S aD aich obraty vdurových amolových tóninách,
- ✓ navrhujú rozmiestnenie apoužitie základných harmonických funkcií: T, S aD pri sprievode piesní voforme kvintakordu ajeho obratov vrôznych formách arpeggio vrôznych taktoch,
- ✓ transponujú jednoduchý harmonický sprievod (T, S, D) vľudových piesňach av jednoduchých umelých piesňach,
- ✓ kontrolujú sluchové vnímanie skladieb pri komornej hre,
- ✓ interpretujú skladby komornej hry spoločne so sólovým spevom alebo iným sólovým melodickýmnástrojom,
- ✓ zdokonaľujú návyky voblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov,
- ✓ aplikujú návyky samostatnej práce pri naštudovaní skladieb so sólistom.

Obsahový štandard:

Princípy kolektívneho muzicírovania.
Delenie partov vštvorručnej klavírnej hre.
Úloha avýznam partu primo asecondo vštudovanej skladbe.
Sluchová kontrola pri interpretácii štvorručných klavírnych skladieb.
Princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb.
Spoločná interpretácia sučiteľom partu primo alebo secondo podľa notového zápisu –ľudové piesne vúprave skladateľa, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri.
Interpretácia siným žiakom štvorručných skladieb rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri.

Hudobno-výrazové prostriedky, zodpovedajúce rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri.
Sluchová kontrola súhry pri komornej hre.
Naštudovanie a interpretácia rozmanitých skladieb komornej hry podľa notového zápisu spoločne so sólovým spevom alebo iným sólovým melodickým nástrojom.
Tvorba základných harmonických funkcii: T, S aD aich obraty vdurových amolových tóninách.
Možnosti použitia základných harmonických funkcií: T, S aD pri sprievode piesní voforme kvintakordu ajeho obratov vrôznych formách arpeggio vrôznych taktoch.
Transpozícia jednoduchého harmonického sprievodu (T, S, D) vľudových ajednoduchých umelých piesňach.
Rozvoj návykov voblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov.
Rozvoj návykov samostatnej práce pri naštudovaní skladieb so sólistom.

Školský vzdelávací program pre primárny stupeň vzdelávania

Hudobný odbor

HRA NA ZOBCOVEJ FLAUTE

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Flauta ako jeden z najstarších hudobných nástrojov prešla počas svojho vývoja rôznymi obmenami. Prvé zmienky o jej používaní v primitívnej kostenej podobe nachádzame už na freskách prastarých nástenných malieb v jaskyniach. I tento úplne jednoduchý nástroj však prešiel svojim vývojom: menil sa jeho vzhľad, dĺžka, počet dierok i materiál z ktorého sa vyrábal. Dnes nachádza svoje využitie v súboroch zameraných na reprodukciu vážnej (ide najmä o skladby z obdobia renesancie, baroka a klasicizmu), populárnej i ľudovej hudby. Vedľa širokého žánrového uplatnenia zobcovej flauty je využívané i odlišné ladenie zobcových fláut. V praxi to znamená, že paralelne k C- flaute (soprán, tenor) sú využívané F - flauty (altové, basové, sopraninové).

Napriek vo všeobecnosti menšiemu záujmu o štúdium hry na dychové nástroje si zobcová flauta stále udržiava svoje štandardné miesto v hudobno-edukačnom systéme na ZUŠ. Okrem širokých možností využitia nástroja, túto skutočnosť ovplyvňuje i fakt primeranej a nenáročnej finančnej dostupnosti nástroja a tiež skutočnosť, že hra na zobcovej flaute je vnímaná ako podporná terapia pri liečbe stále viac sa rozširujúcich alergicko-astmatických ochorení u detí.

Vyučovanie hry na zobcovej flaute je vhodnou metódou výučby nástrojovej hry v systéme hudobno-vzdelávacej elementaristiky. Z hľadiska fyziologického a psychologického ho sú schopné zvládnuť deti už od 5- 6 rokov. Obsah predmetu

zahŕňa v sebe v začiatkoch osvojenie si zásad dychovej hygieny, držanie tela, prácu rúk v súčinnosti s dychom. V ďalšom procese sa aktivizuje rozvoj muzikálnych vlôh a hudobnej gramotnosti po všetkých stránkach – hra podľa sluchu, čítanie notového písma a hra podľa nôt, rozvoj technických zručnosti, aktivizácia v komornej hre a to všetko na báze deťom blízkej hravej tvorivosti s ohľadom na rešpektovanie individuálneho vývoja dieťaťa. Okrem toho hra na zobcovej flaute je akousi základnou bázou pre hru na iných dychových nástrojoch – drevených alebo plechových.

Výukový program je vhodný pre začiatočníkov ale aj pre tých, ktorí chcú nadviazať na svoje skúsenosti z minulosti. Každý žiak získa solídne hudobné vzdelanie, ktoré môže uplatniť v širokej miere v ďalšom hudobnom vývoji.

Prípravný ročník prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

PREDMET: Hra na zobcovej flaute
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1. polrok - 0,5 (2 žiaci na hodine)
2. polrok – 1 (2 žiaci na hodine)

CIELE:
- Prebudiť hudobnú vnímavosť a predstavivosť
- Poskytnúť žiakovi motiváciu pre vytváranie jeho vzťahu k hudbe
- Formovať inštrumentálne návyky
- Oboznámiť so stavbou a možnosťami nástroja
- Formovať základné fyziologické návyky pri hre
- Naučiť dieťa hudbu pochopiť a milovať, objaviť jej krásny, bohatý svet
- Učebný proces aktivizovať rôznymi formami práce a ich striedaním – dominantne využívať hravú formu a zásady názornosti
- Postupovať od živého pozorovania k abstraktnému, od hry podľa sluchu k teoretickým vedomostiam

OBSAH:
- Zistiť hudobné dispozície žiaka
- Oboznámiť žiaka s nástrojom
- Poukázať na nutnosť osvojenia si a praktizovania správnych hygienických návykov týkajúcich sa údržby nástroja
- Formovať intonačnú predstavivosť žiakov
- Začať formovať návyk sebakontroly sluchom
- Utvárať prvé inštrumentálne návyky: postoj pri hre, držanie nástroja
- Nácvik reberno-bráničného dýchania
- Nácvik nasadenia tónu
- Prebúdzať emocionálne reakcie

- Rozvíjať rytmické cítenie – usmerniť žiaka pri hre základných metrorytmických prvkov (celá, polová štvrťová nota a pomlčka; metrické predpisy v taktoch: 2/4, 3/4, 4/4)
- Zoznamovať sa s notovým písmom
- Osvojiť si hmaty v rozpätí g1-c2
- Začiatky formovania hudobno- interpretačného myslenia
- Rozvoj hudobnej pamäti

Základné učivo:

- Riekanky, detské hry, hádanky, rozprávky
- Ľudové piesne

Študijný plán pre daný ročník:

Prípravný ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Zistiť hudobné dispozície žiaka
- Oboznámiť žiaka s nástrojom
- Poukázať na nutnosť osvojenia si a praktizovania správnych hygienických návykov týkajúcich sa údržby nástroja
- Formovať intonačnú predstavivosť žiakov
- Začať formovať návyk sebakontroly sluchom
- Utvárať prvé inštrumentálne návyky: postoj pri hre, držanie nástroja
- Nácvik reberno-bráničného dýchania
- Nácvik nasadenia tónu
- Prebúdzať emocionálne reakcie
- Osvojenie si základných hmatov
- Rozvíjať rytmické cítenie – usmerniť žiaka pri hre základných metrorytmických prvkov (celá, polová štvrťová nota a pomlčka; metrické predpisy v taktoch: 2/4, 3/4, 4/4)
- Zoznamovať sa s notovým písmom

Druhý polrok:

- Uvoľňovať hrací aparát
- Cvičiť trojfázový dych
- Hrať podľa sluchu
- Budovať tónovú predstavu – hra podľa sluchu
- Upevňovať správne návyky pri hre
- Zadeliť a zahrať v notovom zápise notu s bodkou
- Formovať ruky
- Rozlíšiť a vedieť použiť opakovacie znamienko v notovom zápise
- Začiatky formovania hudobno-interpretačného mysleni

- Rozvoj hudobnej pamäti
- Ovládať hmaty v rozpätí g1-c2

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- 5 lekcií zo školy hry na zobcovú flautu
- Minimálne 20skladbičiek alebo ľudových piesní - piesni rôzneho charakteru a štýlu podľa individuálnych dispozícii žiaka

Výkonový štandard

✓ zvládajú základné zásady dýchania,
✓ poznajú základy postoja adržania flauty, tvorby tónu, nasadzovania,
✓ vedia správne zostaviť flautu,
✓ zahrajú jednoduchú melódiu (pieseň) podľa sluchu,
✓ zahrajú jednoduchú skladbičku sólo alebo so sprievodom harmonického nástroja z nôt a spamäti.

Obsahový štandard

Správny postoj, držanie nástroja.
Základy tvorby tónu.
Reberno-bránicové dýchanie, nasadzovanie.
Hudobno-teoretické poznatky v súlade s obsahom prípravnej hudobnej výchovy.
Hra v rozsahu g1-d1.
Rozvíjaniemelodicko-rytmického cítenia hravou formou (rytmizácia a melodizácia riekaniek).
Hra krátkych rytmických a melodicko-rytmických motívov imitáciou.

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:
- 2 skladby rozličného charakteru primeranej náročnosti

Prvý ročník prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

PREDMET: Hra na zobcovej flaute
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:
- Rozvíjať hudobné dispozície žiaka
- Vzbudiť u žiaka záujem o hru na zobcovej flaute ako prostriedok hudobného vyjadrenia
- Pestovať zmysel pre metrorytmiku
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu a rytmické cítenie
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť
- Upevňovať a naďalej formovať inštrumentálne návyky
- Pracovať na automatizácii reberno-bránicového dýchania
- Aktivizovať cizelovanie základných intonačných návykov
- Poukázať na rozdiel v hre tenuto a legato
- Zdokonaľovať prstovú techniku

OBSAH:
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu
- Cieľavedome napomáhať pri rozvoji rytmickej sebakontroly pri hre
- Hra osminovej noty a pomlčky
- Hra tenuto a legato – striedavo, pochopenie rozdielu
- Rozčlenenie skladby na logické úseky – zadelenie dychu
- Základy frázovania
- Pestovať vnímanie taktu ako základnej metrickej jednotky
- Vysvetliť princíp hry bodky pri note a pomlčke
- Zopakovať a upevniť technické zručnosti
- Rozšíriť záber hmatov do ambitu c1-a2

Základné učivo:

- Ľudové a umelé piesne, riekanky, hádanky
- Príprava k hre stupníc, stupnice
- Skladby zo škôl pre výučbu hry na zobcovej flaute

Študijný plán pre daný ročník:

Prvý ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Rozvíjať hudobné dispozícií a technické zručnosti žiaka
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu, rytmické a harmonické cítenie
- Upevňovať návyk trojfázového dýchania
- Osvojiť si nové hmaty
- Vedieť zadeliť rytmus v 2/4, ¾ a 4/4 takte
- Vnímať takt ako základnú metrickú jednotku
- Pripraviť hru stupníc, hra durových stupníc
- Osvojiť si hru non legato
- Rozčleniť skladbu na logické úseky
- Plynulé čítať notový zápis a presne ho reprodukovať so správnou artikuláciou
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb
  (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Druhý polrok:

- Plynulé čítanie nôt, presná reprodukcia pri hre z nôt, správna artikulácia
- Dôraz na rozvoj sluchu
- Pestovať zmysel pre metrorytmiku
- Rozvíjať kvalitu tónu a rytmické cítenie
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť
- Zdokonaľovať prstovú techniku
- Chápať význam predtaktia
- Vedieť zadefinovať a v notovom zápise správne prečítať bodku za notou a fermatu
- Osvojiť si kompetencie k samostatnému štúdiu
- Rozvíjať hru podľa sluchu na elementárnej úrovni
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb
  (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Stupnice:

- Príprava ku hre stupníc
- Počet potenciálne upraviť podľa dispozícii žiaka
- C, F, G dur - non legato a legato v rozsahu osvojených hmatov

Minimálny počet skladieb a stupníc zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

Zvládnuť 25 lekcií zo školy hry pre sopránovú zobcovú flautu vybraných z ohľadom na individuálne dispozície žiaka:

Minimálne 4 cvičenia z každej lekcie
Minimálne 1 pieseň z každej lekcie
Minimálne 2 piesne alebo skladbičky zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

Výkonový štandard

- ✓ poznajú nástroj, zvládajú zloženie arozloženie nástroja a základnú údržbu nástroja,
- ✓ majú osvojené základné návyky pri hre na nástroji (postoj, držanie nástroja, základy reberno-bránicového dýchania),
- ✓ vrámci artikulácie ovládajú hru tenuto a legato,
- ✓ rozlišujú hru piano aforte,
- ✓ zahrajú jednoduchú pieseň spamäti,
- ✓ interpretujú jednoduché piesne a krátke prednesové skladby so sprievodom klavíra, príp. duetá.

Obsahový štandard

Upevňovanie základných návykov azručnosti (dýchanie reberno-bráničné, držanie nástroja, postoj, tvorba kultivovaného plného a čistého tónu).
Rozširovanie hmatového záberu do ambitu c_1–a_2.
Hra vcelých, polových,štvrťových aosminových hodnotách.
Hra tenuto a legato.
Správne nasadenie tónu.
Artikulácia -ukončovanie fráz.
Stupnice C, G, D, F, a malý rozklad akordu.
Čítanie notového zápisu a aplikácia teoretických poznatkov, nadobudnutých v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja.
Rozvoj melodicko-rytmického cítenia podľa sluchu.
Hra krátkych melodicko-rytmických motívov imitáciou.
Transpozícia motívov podľa sluchu.
Rytmická a intonačná sebakontrola žiaka.

Druhý ročník prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

PREDMET: Hra na zobcovej flaute
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:

- Naďalej osvojovať a rozvíjať základné princípy hry nazobcovú flautu
- Rozvíjať hudobné cítenie, estetický vkus, tvorivé schopnosti a technické zručnosti žiakov
- Prebudiť hudobnú vnímavosť, predstavivosť a formovať inštrumentálne návyky
- Venovať pozornosť psychologickým faktorom- prirodzená túžba po tvorivosti, hre a improvizácií
- Učebný proces aktivizovať rôznymi formami práce a ich striedaním
- Dosiahnuť vyrovnanosť hry v rýchlejších tempách
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu skladbičiek
- Pestovať hru z listu
- Vypestovať vôľu, trpezlivosť, disciplínu a nadšenie pre hru na zobcovej flaute i celkový záujem o hudbu
- Zapájať žiakov do komornej hry
- Rozvíjať kompetenciu k samostatnému štúdiu
- Oboznámiť žiaka s fyziologickou funkčnosťou bránice – prehlbovať reberno-bránicové dýchanie
- Formovať schopnosť rozlišovať artikulácie (staccato, legato, nonlegato, portamento)
- Zdokonaľovať prstovú techniku a kvalitu tónu
- Rozvíjať zmysel pre rytmus a intonáciu
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom

skladieb (zamerať sa na árodnostné menšiny žijúce na Slovensku)

OBSAH:
- Uvoľnenie hracieho aparátu, zdokonaľovanie práce s dychovou oporou
- Rozvíjať vnímanie kantilény, realizovať vnútornú predstavu skladby
- Nácvik elementárnych úkonov – čítanie zápisu, rytmická, intonačná a výrazová stránka skladby - rozbor
- Pochopiť zadelenie rytmu v 3/8 metre a alla breve
- Rozširovať tónový ambitus do úrovne rozsahu c1-c3
- Venovať pozornosť štúdiu stupníc, nacvičiť rozložený T5 a jeho obraty
- Hra jednoduchých ľudových piesní
- Realizovanie vnútornej predstavy skladby, oboznámiť sa s názvoslovím základných prednesových označení
- Rozvíjať sluchovú sféru ako hlavný prvok hudobného prejavu

Základné učivo:
- Ľudové a umelé piesne
- Hra z listu
- Stupnice s tonickým kvintakordom
- Technické cvičenia, etudy, prednesové skladby, skladby iných národov a národností….

Študijný plán pre daný ročník:

Druhý ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Rozvíjať hudobné dispozícií a technické zručnosti žiaka
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu, rytmické a harmonické cítenie
- Prebudiť hudobnú vnímavosť, predstavivosť a formovať inštrumentálne návyky
- Venovať pozornosť psychologickým faktorom- prirodzená túžba po tvorivosti, hre a improvizácií
- jednoduchých skladieb
- Upevňovať návyk trojfázového dýchania
- Osvojiť si nové hmaty
- Osvojiť si vybrané prednesové označenia z talianského názvoslovia
- Pripraviť hru stupníc, hra durových stupníc
- Osvojiť si hru non legato, tenuto, staccato
- Viesť k vnímaniu fráz v skladbe

- Rozvíjať kompetenciu k samostatnému štúdiu
- Plynulé čítať notový zápis a presne ho reprodukovať so správnou artikuláciou
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na
- národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Druhý polrok:

- Naďalej osvojovať a rozvíjať základné princípy hry na zobcovej flaute
- Zamerať sa na prehlbovanie a obohacovanie technických a výrazových schopností, dosiahnuť
- vyrovnanosť hry v rýchlejších tempách
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu
- Rozvíjať osobitosť prejavov žiaka, chrániť ho pred vyumelkovaným alebo povrchným spôsobom hry
- Pestovať vôľu, trpezlivosť, disciplínu a nadšenie pre hru na zobcovej flaute, záujem o hudbu
- Oboznámiť sa s pojmom paralelná stupnica
- Vysvetliť a zahrať rytmický model : synkopa
- Osvojiť si vybrané prednesové označenia z talianského názvoslovia
- Rozvíjať kompetencie k samostatnému štúdiu
- Postupne rozvíjať hru z listu zvlášť a pri jednoduchých skladbičkách
- Uvoľňovať hrací aparát, zdokonaľovať prácu s dychovou oporou
- Rozvíjať vnímanie kantilény, realizovať vnútornú predstavu skladby
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na
- národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Stupnice:

Durové stupnice s krížikmi a bé : C, G, D-dur ; F, B-dur

Molové stupnice s križikmi a bé: a-mol; d-mol

- nahor a nadol tenuto, legato – spájaním dvoch nôt, legato spájaním štyroch nôt, legato celá stupnica

Akordy:

Rozložený tonický kvintakord a jeho obraty – tenuto – rozsahovo vrámci osvojených hmatov

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb a stupníc zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- 15 lekcií zo školy hry na sopránovú zobcovú flautu - minimálne 4 cvičenia z každej lekcie (aj etudy)
- minimálne 1 ľudová pieseň z každej lekcie
- 2 piesne alebo skladbičky zamerané na rozvoj multikulturálneho cítenia žiakov
- 7 stupníc

Výkonový štandard

- ✓ ovládajú zloženie arozloženie nástroja, základnú údržbu,
- ✓ pracujú na správnych návykoch pri hre na nástroji (postoj, držanie nástroja, základy reberno-bránicového dýchania),
- ✓ interpretujú jednoduché rytmické útvary –hra vzákladných rytmických hodnotách (celé, polové, štvrťové, osminové noty a pomlčky),
- ✓ používajú nové hodnoty nôt –štvrťová nota s bodkou, polová nota s bodkou, v rámci základných metrických predpisov (2/4,3/4,4/4),
- ✓ rozpoznávajú nové hudobné tvary3/8 metre aalla breve,
- ✓ ovládajú hru stupníc dur a mol do 2 predznamenaní,
- ✓ zahrajú akordy T_5 srozloženým T_5v tenute, legate,
- ✓ rozlišujú širšiu dynamickú škálu piano -forte podľa individuálnych schopností žiaka,
- ✓ hrajú jednoduché piesne vmiernejších tempách,
- ✓ zahrajú jednoduchú pieseň spamäti,
- ✓ hrajú jednoduché skladby so sprievodom klavíra, príp. v komornom zoskupení.

Obsahový štandard

Prehlbovanie afixovanie reberno-bránicového dýchania.
Práca na zdokonaľovaní kvality tónu a prstovej technike.
Rôzne spôsoby artikulácie (tenuto, legato, staccato).
Hmatový ambit vrozsahu od c_1–po c_3.
Čítanie notového zápisu a aplikácia teoretických poznatkov, nadobudnutých v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja.
Rozvoj melodicko-rytmického cítenia.
Pestovanie estetického cítenia (tvorba kultivovaného plného a čistého tónu).
Rozširovanie dynamickej škály piano –forte podľa individuálnych schopnosti žiaka.

Hra motívov a melodických fráz podľa sluchu.
Hra spamäti.
Jednoduché skladby so sprievodom klavíra, príp. v komornom zoskupení.

Tretí ročník prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

PREDMET: Hra na zobcovej flaute
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:
- Naďalej osvojovať a rozvíjať základné princípy hry na zobcovej flaute
- Rozvíjať hudobné cítenie, estetický vkus, tvorivé schopnosti a technickú zručnosť žiaka
- Prebúdzať hudobnú vnímavosť, predstavivosť a formovať inštrumentálne návyky
- Venovať pozornosť psychologickým faktorom- prirodzená túžba po tvorivosti, hre a improvizácií
- Učebný proces aktivizovať rôznymi formami práce a ich striedaním
- Dosiahnuť vyrovnanosť hry v rýchlejších tempách
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu
- Pestovať hru z listu
- Vypestovať vôľu, trpezlivosť, disciplínu a nadšenie pre hru na zobcovú flautu, záujem o hudbu
- Zapájať žiakov do komornej hry
- Rozvíjať schopnosť k samostatnému štúdiu
- Motivovať žiaka k štúdiu možnosťou verejne sa prezentovať a tak mu vytvoriť priestor pre sebarealizáciu
- Odblokuvávať pocit trémy
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

OBSAH:
- Naďalej rozvíjať vedomosti, zručnosti a návyky pri hre na zobcovej flaute
- Pracovať na rozvoji hudobných schopností žiakov
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum

- Prehlbovať spoznávanie výrazových prostriedkov hudby, hudobnej tvorivosti, hudobného myslenia, fantázie, predstavy, pamäti, vnímania
- Zintenzívniť funkcie psychických procesov pri učení zapájaním čím viacerých analyzátorov v edukačnom procese: motorický, sluchový, zrakový
- Rozvíjať sluchovú kontrolu
- Rozvíjať harmonické cítenie prostredníctvom analyzovania skladieb v spolupráci s pedagógom
- Nácvik ornamentiky v hraných skladbách
- vysvetliť a nacvičiť vrámci metrorytmiky prvok: ligatúra
- Oboznámiť žiaka so základnými dynamickými a tempovými predpismi
- Rozširovať tónový ambitus do rozsahu c1-d3
- Hra stupníc a T5 s obratmi
- Naučiť žiaka ako doma správne a efektívne cvičiť
- Pestovanie trpezlivosti a cieľavedomosti
- Začať s nácvikom dvojitého jazyka
- Nacvičovať vibráto
- Uvoľňovanie hracieho aparátu a budovanie dychovej opory
- Hra jednoduchších skladieb z listu

Základné učivo:

- Ľudové a umelé piesne
- Stupnice durové a molové s rozloženým kvintakordom a jeho obratmi
- Technické cvičenia, etudy, prednesové skladby (výber z klasickej i populárnej hudby), skladby iných národov a národností….

Študijný plán pre daný ročník:

Tretí ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Naďalej osvojovať a rozvíjať základné princípy hry na sopránovú zobcovú flautu
- Naďalej rozvíjať hudobné cítenie, upevniť hudobné schopnosti sústavným opakovaním, zlepšiť technickú zručnosť a formovať estetický vkus žiakov
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť a formovať inštrumentálne návyky
- Pri vyučovaní brať do úvahy psychologické faktory, ktoré znamenajú prirodzenú túžbu dieťaťa po
- tvorivosti, hre a improvizácii
- Naučiť žiaka hudbu pochopiť a objaviť jej krásy

- Rozvoj sluchovej sebakontroly
- Oboznámiť žiaka so základnými tempovými a dynamickými predpismi
- Hra prirodzenej, harmonickej a melodickej molovej stupnice
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)
- Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces
- Rozširovanie tónového rozsahu

Druhý polrok:

- Prehlbovať spoznávanie výrazových prostriedkov hudby
- Aktivizovať hudobnú predstavivosť a tvorivosť
- Rozvíjať zmysel pre sluchovú kontrolu
- Hra prirodzenej, harmonickej a melodickej molovej stupnice
- Hra chromatickej stupnice
- Rozvíjanie pohotovosti pri hre z listu
- Osvojovanie si hry melodických ozdôb
- Pochopiť pojem ligatúra
- Osvojiť si zadelenie rytmických hodnôt v osminových taktoch
- Oboznámiť žiaka so základnými tempovými a dynamickými predpismi
- Odbúravanie pocitu trémy - analýza
- Pracovať na synchronizácii práce rúk a dychu
- Zväčšovanie rozsahu
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Stupnice:

Molové stupnice (aiolská, harmonická, melodická): g, e mol
Chromatické stupnice od tónu „c“ a „g“

- nahor a nadol tenuto, legato – spájaním dvoch nôt, legato spájaním štyroch nôt, legato celá stupnica (rozsahovo vrámci osvojených hmatov)

Akordy:

Rozložený tonický kvintakord a jeho obraty – tenuto – rozsahovo vrámci osvojených hmatov

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- 11 lekcií - výber zo školy hry na sopránovú zobcovú flautu (aj etudy a technické cvičenia) Minimálne 3 cvičenia z lekcie
- 8 etúd
- 2 prednesové skladby
- 2 piesne alebo skladbičky zamerané na rozvoj multikulturálneho cítenia žiakov
- molové a chromatické stupnice

Výkonový štandard

- ✓ praktizujú zloženie arozloženie nástroja, základnú údržbu,
- ✓ ovládajú správne základné návyky pri hre na nástroji (postoj, držanie nástroja, základy reberno-bránicového dýchania),
- ✓ ovládajú rôzne spôsoby artikulácie tenuto, legato,staccato,
- ✓ používajú základnú ornamentiku,
- ✓ hrajú v rozsahu c_1–d_3,
- ✓ ovládajú hru stupníc dur a mol do 3 predznamenaní,
- ✓ zahrajú akordy T_5 ,D_7,zm_7 tenuto, legato,
- ✓ pri technických cvičeniach dbajú na čistotu spojov vpomalších aj rýchlejších tempách,
- ✓ ovládajú základné rytmické útvary –hra vzákladných rytmických hodnotách (celé, polové, štvrťové, osminové noty apomlčky),
- ✓ používajú novú rytmickú hodnotu –šestnástinovú notu aj pomlčku vrámci základných metrických predpisov (2/4,3/4,4/4),
- ✓ používajú nové rytmické prvky -synkopa, bodkovaný rytmus (hra v polových, štvrťových, osminových notách apomlčkách),
- ✓ dodržujú vedenie jednoduchej melodickej línie -frázovanie,
- ✓ pri melodických frázach používajú správnu dychovú techniku,
- ✓ rozlišujú základné dynamické rozdiely piano, mezzoforte, forte.

Obsahový štandard

Hygiena nástroja.
Základné návyky pri hre na nástroj.
Rozvíjanie schopností voblasti agogiky.
Rôzne spôsoby artikulácie tenuto, legato, staccato.
Základy ornamentiky.
Rozširovanie tónového ambitu vrozsahu c_1–d_3 .
Stupnice dur a mol do 3 predznamenaní.
Čistota spojov.
Rozvíjanie schopnosti hry zlistu.
Čítanie notového zápisu a aplikácia teoretických poznatkov, nadobudnutých v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja.
Zvládnutie sólových aj komorných skladieb rôznych štýlových období.

Rozpoznávanie intervalov sluchom.
Rozlišovanie jednotlivých tém v ľudových piesňach a malých piesňových formách.
Transpozícia ľudových piesní podľa sluchu.
Hra vrámci párnych a nepárnych štvrťových aosminových taktov sdôrazom na správne metrické cítenie a prízvuky.

PREDMET: Komorná hra
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1
CIELE:

Do komornej hry možno zaradiť žiakov, ktorí majú o predmet záujem, a ktorí už vedia svoju technickú zručnosť a hudobnú vyspelosť samostatne uplatniť v spoločnom hraní. Výsledky práce v komornej hre možno prezentovať na školských vystúpeniach, v kultúrnych programoch v mieste pôsobenia školy a na súťažiach a hudobných festivaloch.

OBSAH:

- Naučiť žiakov počúvať melodické línie iných nástrojov.
- Zosúladiť hru viacerých hráčov, naučiť sa vzájomne prispôsobiť.
- Viesť k rešpektovaniu základných princípov komornej hry.
- Naučiť sa správne reagovať na vedúceho telesa a na dirigenta.
- Rozvíjať zmysel pre súhru a pohotovosť pri čítaní pártov z listu.
- Viesť žiakov k zhodnocovaniu významu jednotlivých hlasov.
- Nadobúdať kompetencie k vnímaniu potreby spoločného frázovania, dynamického prejavu, výrazu v skladbe a farebnej vyrovnanosti skladby.

Študijný plán pre daný ročník:

Tretí ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Druhý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Štvrtý ročník prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

PREDMET: Hra na zobcovej flaute
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:
- Naďalej osvojovať a rozvíjať základné princípy hry na zobcovú flautu
- Naďalej rozvíjať hudobné cítenie, upevniť hudobné schopnosti sústavným opakovaním, zlepšiť technickú zručnosť a formovať estetický vkus žiakov
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť a formovať inštrumentálne návyky
- Pri vyučovaní brať do úvahy psychologické faktory, ktoré znamenajú prirodzenú túžbu dieťaťa po tvorivosti, hre a improvizácii
- Naučiť žiaka hudbu pochopiť a objaviť jej krásy
- Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces
- Zamerať sa na prehlbovanie a obohacovanie technických a výrazových schopností, dosiahnuť vyrovnanosť hry v rýchlejších tempách
- Rozvíjanie pohotovosti pri hre z listu
- Zapájať žiaka do komornej hry
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávanie výrazových prostriedkov hudby
- Naučiť žiaka samostatne cvičiť a ako má postupovať pri osvojovaní si skladby
- Pestovať zmysel pre rozlišovanie hudobných štýlov
- Naučiť žiaka sluchovej sebakontrole od samého začiatku štúdia skladby a sledovať tak tónovú kvalitu, rytmickú pregnantnosť, štýlovosť, charakter skladby
- Do vyučovacieho procesu zapojiť abstraktnú predstavu a sebakontrolu
- Dosiahnuť určitý stupeň technického nadhľadu pri hre naštudovaných skladieb
- Rozvoj prstovej techniky hry

OBSAH:
- rozvoj technických zručností
- prehlbovať dychovú techniku,
- zdokonaľovať vibráto a artikulácie
- ľahšie melodické ozdoby – zdokonaľovanie hry prírazu, skupinky, trilku
- pokračovať v nácviku dvojitého jazyka

- upevňovať a zväčšovať rozsah
- hudobný materiál z nižších ročníkov používať na hru z listu,
- upevňovať metrorytmické cítenie a rytmickú predstavivosť
- venovať pozornosť hre bodkovaného rytmu
- postupne oboznamovať žiaka s odbornou terminológiou
- zapájať žiaka do komornej hry
- stupnice durové a molové
- akordy – tonický kvintakord s obratmi

Základné učivo:
- Ľudové a umelé piesne
- Hra z listu
- Komorná hra
- Stupnice durové a molové; tonickým kvintakordom a jeho obratmi
- Technické cvičenia, etudy, prednesové skladby klasického charakteru, populárne piesne, filmová hudba, skladby iných národov a národností.

Študijný plán pre daný ročník:

Štvrtý ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Naďalej osvojovať a rozvíjať základné princípy hry na sopránovej zobcovej flaute
- Naďalej rozvíjať hudobné cítenie, upevniť hudobné schopnosti sústavným opakovaním, zlepšiť
- technickú zručnosť a formovať estetický vkus žiakov
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť a formovať inštrumentálne návyky
- Pri vyučovaní brať do úvahy psychologické faktory, ktoré znamenajú prirodzenú túžbu dieťaťa po
- tvorivosti, hre a improvizácii
- Naučiť žiaka hudbu pochopiť a objaviť jej krásy
- Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces
- Zamerať sa na prehlbovanie a obohacovanie technických a výrazových schopností, dosiahnuť
- vyrovnanosť hry v rýchlejších tempách
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu
- Práca na rozvoji technických zručností rúk, prehlbovaní a spevňovaním dychovej opory
- Osvojiť si kompetenciu hry dvojitého jazyka

- Vnímať kantilénu a dokázať členiť skladbu na logické úseky - frázy
- Zväčšovať rozsah
- Zlepšovať orientáciu v notovom zápise
- Osvojiť si hru rôznych rytmických modelov s využitím šestnástinových a osminových hodnôt
- Zadeliť rytmicky správne i menšie rytmické hodnoty v zložitejších rytmických útvaroch
- Rozvíjanie pohotovosti pri hre z listu
- Zapájať žiaka do komornej hry
- Osvojiť si hru melodických ozdôb: trilok, príraz, dvojitý príraz, dvojitý odraz
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Druhý polrok:

- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávať výrazové prostriedky hudby
- Postupne viesť žiaka k osvojovaniu kompetencií samostatného štúdia
- Pestovať zmysel pre presnú reprodukciu notového zápisu
- Učiť sa postrehnúť hudobný- obsahový zámer skladateľa,
- Dôsledne dodržať pokyny v notovom zápise
- Učiť žiaka sluchovej sebakontrole od samého začiatku štúdia skladby a sledovať tak tónovú kvalitu,
- rytmickú pregnantosť, štýlovosť, charakter skladby
- Do vyučovacieho procesu zapojiť proces predstavy a sebakontroly
- Pri hre osvojenej skladby dosiahnuť určitý stupeň technického nadhľadu
- Osvojiť si hru rôznych rytmických modelov s využitím šestnástinových a osminových hodnôt a bodkovaného rytmu
- Zadeliť rytmicky správne i menšie rytmické hodnoty v zložitejších rytmických útvaroch
- Rozvíjanie pohotovosti pri hre z listu
- Zapájať žiaka do komornej hry
- Osvojiť si hru melodických ozdôb: skupinka, nátril, náraz
- Nacvičiť správnu palcovú techniku pri hre tónov h2 a c3
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)
- Príprava na absolventskú skúšku prvej časti prvého stupňa základného štúdia

Stupnice:

Durové stupnice: C, G, D, A, E – dur; F,B, Es, As - dur
Molové stupnice: a, e, h, fis, cis – mol; d, g, c, f - mol

- nahor a nadol tenuto, legato – spájaním dvoch nôt, legato spájaním štyroch nôt, legato celá stupnica
(rozsahovo v rámci osvojených hmatov)

Akordy:

Rozložený tonický kvintakord a jeho obraty – tenuto – rozsahovo v rámci osvojených hmatov

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- 14 lekcií - výber zo školy hry na sopránovú zobcovú flautu (aj etudy a technické cvičenia) z každej lekcie minimálne 3 cvičenia alebo skladby
- 4 prednesové skladby
- 8 etúd
- 2 piesne alebo skladbičky zamerané na rozvoj multikulturálneho cítenia žiakov
- durové a molové s krížikmi a bé

Výkonový štandard

✓ ovládajú rôzne spôsoby artikulácie tenuto, legato, staccato, portamento,
✓ používajú nový prvok zoblasti metrorytmiky –ligatúra,
✓ využívajú hmatový ambit v rozsahu od c_1–po es_3,
✓ vrámci technických cvičení ajednoduchých barokových skladieb začínajú využívať melodické ozdoby /príraz zhora, príraz zdola,
nátryl, mordent, trylok/, pomocné hmaty,
✓ ovládajú hru stupníc dur a mol do 4 predznamenaní,
✓ zahrajú akordy T_5 ,D_7,zm_7 + obraty v tenute, legate, staccate,
✓ rozlišujú základné dynamické rozdiely piano, mezzoforte, forte sprihliadnutím na intonáciu,
✓ poznajú jednoduchépiesňové formy, vedia rozlíšiť jednotlivé témy (vhodná je hra ľudových piesní),
✓ hrajú vrámci štvrťových aosminových taktov sprihliadnutím na správne metrické cítenie (pochopenie prízvuku na ťažkej dobe),

✓ zahrajú náročnejšiu skladbu so sprievodom klavíra alebo v komornom zoskupení.

Obsahový štandard
Dotváranie hry výrazovými prostriedkami: rôzne spôsoby artikulácie (tenuto, legato, portamento, staccato).
Zdokonaľovanie hráčskej techniky (prstová, dychová technika),
Hmatový ambit vrozsahu od c_1–po es_3 .
Zdokonaľovanie hry melodických ozdôb (príraz zhora, príraz zdola,
Obohatenie techniky hry o škálu pomocných hmatov.
Čítanie notového zápisu a aplikácia teoretických poznatkov, nadobudnutých v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja.
Stupnice do 4 predznamenaní dur aj mol (harmonický aj melodický variant) srozložením T_5 aj D7 azm7.
Základné dynamické rozdiely s prihliadnutím na intonáciu.
Upevňovanie rytmického cítenia rozlišovaním párneho a nepárneho metra a akcentov.
Tvorba kultivovaného plného ačistého tónu.
Rozlišovanie výrazových prostriedkov hudby pri hre prednesov rôznych štýlových období.

Záverečná skúška:
- 1 etuda, alebo cvičenie,
- 1 prednesová skladba

PREDMET: Komorná hra
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1
CIELE:
Do komornej hry možno zaradiť žiakov, ktorí majú o predmet záujem a ktorí už vedia svoju technickú zručnosť a hudobnú vyspelosť samostatne uplatniť v spoločnom hraní. Výsledky práce v komornej hre možno prezentovať na školských vystúpeniach, v kultúrnych programoch v mieste pôsobenia školy a na súťažiach a hudobných festivaloch.

OBSAH:
- Naučiť žiakov počúvať melodické línie iných nástrojov.
- Zosúladiť hru viacerých hráčov, naučiť sa vzájomne prispôsobiť.
- Viesť k rešpektovaniu základných princípov komornej hry.
- Naučiť sa správne reagovať na vedúceho telesa a na dirigenta.
- Rozvíjať zmysel pre súhru a pohotovosť pri čítaní pártov z listu.
- Viesť žiakov k zhodnocovaniu významu jednotlivých hlasov.
- Nadobúdať kompetencie k vnímaniu potreby spoločného frázovania, dynamického prejavu, výrazu v skladbe a farebnej vyrovnanosti skladby.

Študijný plán pre daný ročník:

Štvrtý ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Druhý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Výkonový štandard

- ✓ aplikujú doposiaľ získané teoretické a individuálne interpretačné kompetencie v komornej hre,
- ✓ demonštrujú správne postavenie (sedenie) a kontrolujú pohybové činnosti hracieho aparátu počas interpretácie,
- ✓ flexibilne reagujú na gestá určeného hráča, rozumejú nástupnému gestu, gestu ukončenia skladby alebo frázy,
- ✓ reagujú adekvátnym tempom a dynamikou na gesto ukázané určeným hráčom na začiatku skladby,
- ✓ dokážu sledovať svoj part a nastúpiť na určenom mieste v priebehu skladby,
- ✓ aplikujú hudobno-výrazové prostriedky (tempové, rytmické, dynamické, artikulačné, agogické) podľa notového zápisu,
- ✓ reprodukujú účelové cvičenia zamerané na súčasné vnímanie melodickej línie, spoločné frázovanie, tempo, zreteľnú artikuláciu rytmických hodnôt, dynamiku a artikuláciu,
- ✓ reprodukujú krátke melodické a rytmické úseky po predhraní učiteľom,
- ✓ aplikujú v hre znamienka repetícia, prima volta, sekunda volta,
- ✓ rozoznávajú základné znaky hudobných foriem, vedia určiť tempo, metrum a charakter študovaných skladieb,
- ✓ prispôsobujú sa intonačne a farebne spoluhráčom v priebehu skladby,
- ✓ rozumejú stavbe a frázovaniu interpretovanej skladby,
- ✓ uplatňujú vsúhre logické frázovanie, určia hlavnú myšlienku, predohru, dohru, spomalenie, vrchol skladby v konkrétnych vybraných skladbách,
- ✓ dynamicky sa prispôsobujú v dominantných a sprievodných úsekoch jednotlivých hlasov,
- ✓ uvedomujú si zodpovednosť za spoločnú interpretáciu hudobnej skladby,
- ✓ vedia zaujať svoje miesto vzoskupení na pódiu,
- ✓ demonštrujú zásady kultúrneho správania na koncertných podujatiach,
- ✓ interpretujú štýlovo ažánrovo rôznorodý repertoár,
- ✓ vyjadrujú verbálne emocionálne zážitky vyvolané interpretáciou,
- ✓ aplikujú kreatívne metódy počas spoločnej interpretácie,
- ✓ reprodukujú krátke melodické alebo rytmické úseky.

Obsahový štandard

Spoločný zvukový a umelecký prejav.
Hrací aparát.
Interpretácia podľa gest určeného hráča.
Flexibilná orientácia v notovom zápise.
Jednohlasné, kánonické piesne acvičenia.
Spoločná artikulácia využitých hudobných prostriedkov. Spoločné rytmické a výrazové cítenie.
Individuálne, neskôr v súhre precvičovanie technicky náročnejších miest v skladbe.
Repetícia, prima volta, sekunda volta.
Analýza študovaných hudobných skladieb.

Rozvoj intonačnej predstavy a jednotnej intonácie.
Rozvíjanie schopnosti vyrovnávania zvukových možností rôznych hudobných nástrojov.
Hudobná téma –rozoznávanie hlavnej myšlienky v interpretovanej skladbe.
Elementárne chápanie hudobnej logiky v hudobných skladbách.
Hudobná komunikácia (rozlišovanie sólových a sprievodných častí).
Pravidelná, presná účasť na vyučovaní a smerovanie k vzájomnej úcte a tolerancii.
Skupinové rozostavenie na pódiu.
Kultúra správania sa na koncertných podujatiach, formovanie estetického vkusu.
Hudobná literatúra pre komornú hru.
Nácvik repertoáru k rôznym významným príležitostiam (vianočný repertoár, veľkonočný, ...).
Striedanie sa hráčov jednotlivých hlasov v priebehu skladby za účelom plynulého čítania a orientácie v notovom zápise.
Hra na ozvenu.

Prvý ročník, druhej časti, I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

PREDMET: Hra na zobcovej flaute
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:

- Pokračovať v rozvoji techniky hry – dýchanie, vibráto, prstová a jazyková technika
- Zlepšovať kvalitu tónu – jeho stabilitu a vyrovnanosť
- Pri hre stupníc, kvintakordov a ich obratov používať dvojitý jazyk
- Osvojiť si hru ďalších melodických ozdôb a zdokonaľovať hru tých osvojených
- Zdokonaľovať technickú zručnosť a interpretačnú pohotovosť
- Viesť žiaka k štúdiu rozmanitých hudobných žánrov – skladby barokové, klasické, romantické ale aj skladby hudby tanečnej populárnej
- Pestovať hudobnú predstavivosť
- Zvyšovanie nárokov na štýlovosť, charakter a náladu interpretovaných skladieb

    - Usmerniť zvýšenú emocionalitu, formovať vôľu pri cvičení
    - Pestovať hudobný vkus
    - Dosiahnuť takú technickú vyspelosť, aby žiak vedel realizovať svoje hudobné predstavy
    - Rozvíjať hru z listu a pohotovosť pri čítaní notového zápisu
    - Rozvíjať kompetencie ku komornej hre
- Rozvoj improvizačných schopností
    - Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces
    - Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
    - Intenzívnejšie spoznávanie výrazových prostriedkov hudby
    - Rozvíjať u žiaka schopnosť samostatne cvičiť a správne postupovať pri štúdiu a nacvičovaní skladieb
    - Pestovať zmysel pozorné a sústredené čítanie notového text
    - Učiť žiaka sluchovej sebakontrole od samého začiatku štúdia skladby

OBSAH:
- Naďalej rozvíjať a prehlbovať získané poznatky, zručnosti a návyky pri hre
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávanie výrazových prostriedkov hudby, hudobnej tvorivosti, hudobného myslenia, fantázie, predstavy, pamäti, vnímania
- Zintenzívniť funkcie psychických procesov pri učení zapájaním čím viacerých analyzátorov v edukačnom procese: motorický, sluchový, zrakový
- Rozvoj sluchovej predstavy o skladbe
- Viesť žiaka k samostatnému domácemu naštudovaniu skladby
- Naučiť žiaka ako samostatne cvičiť a ako sa má postupovať pri štúdiu skladby
- Detailné vypracovávanie skladieb, štúdium skladby po úsekoch
- Rozvoj zmyslu pre detailné a presné čítanie notového zápisu
- Pestovanie vytrvalosti a cieľavedomosti
- Psychologická príprava na verejné vystúpenia – analýza pocitu trémy
- Príprava žiaka a skladby na pódiové predvedenie skladby
- Hra durových a molových stupníc a akordov v rôznych tempách
- Interpretácia rôznych melodických ozdôb – trilok, opora, obal
- Rozvoj hudobnej logiky – využitie poznatkov o enharmonických tónoch pri hre
- Zväčšovanie rozsahu
- Skoky v rýchlejších tempách
- Dohliadať na správnu artikuláciu
- Hra jednoduchších skladieb z listu
- Komorná hra
- Improvizácia

Základné učivo:
- Ľudové a umelé piesne
- Hra z listu, komorná hra
- Improvizácia
- Stupnice durové , molové kvintakordom a jeho obratmi
- Technické cvičenia, etudy, skladby barokové, klasické, romantické, skladby hudby tanečnej, populárnej, filmová hudba ,prednesové skladby, skladby iných národov a národností…....

Študijný plán pre daný ročník:

Prvý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Upevňovať správne zručnosti a návyky pri hre
- Osvojiť si hru melodických ozdôb – trilok, opora
- Zdokonaľovať technickú zručnosť a obohacovať ju o ďalšie technické prvky
- Zdokonaľovať tónovú a rytmickú vyrovnanosť pri hre
- Pestovať rozvoj hudobných predstáv
- Zvyšovať nároky na štýlovosť, charakter a vystihnutie nálady pri interpretácii skladieb
- Usmerniť zvýšenú emocionalitu, formovať vôľu pri cvičení
- Pestovať pozornosť a precíznosť pri čítaní notového zápisu
- Dosiahnuť takú technickú vyspelosť, aby žiak vedel realizovať svoje hudobné predstavy
- Orientovať žiaka na reprodukciu skladieb rôznych žánrov pri zachovaní výrazových prostriedkov obdobia, štýlu a hudobného vkusu
- Rozvíjať kompetencie ku komornej hre
- Zdokonaľovať hru stupníc – zrýchľovať tempo – práca na jemnej motorike prstov, dychovej opore, jazykovej technike
- Osvojiť si nové a špecifické hmaty, ktoré prispejú k zlepšeniu intonačnej čistoty a k zvýšeniu plynulosti hudobného prejavu
- Hra osminovej pomlčky vrámci rôznych rytmických modelov – zlepšiť pohotovosť pri čítaní a následnej interpretácii
- Využívať znalosti o enharmonickej zámene pri rýchlom výbere vhodnejšieho hmatu vrámci melodického sledu
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Druhý polrok:

- Rozvíjať hudobnú predstavu a sluchovú kontrolu
- Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces
- Nacvičiť prepojenie hmatov pri striedaní tónov h2,c3,d3
- Oboznámiť sa so spôsobom zadeľovania dôb a počítania pri hre reťazca synkop
- Precvičovať hru synkopy v spojení s ligatúrou a pomlčkami
- Osvojiť si hru melodickej ozdoby „obal“
- Analyzovať v tabuľke hmatov hmaty pre tón cis3 – vybrať najznelejší a najlepšie ladiaci pre daný nástroj
- Zadeliť v rôznych rytmických modeloch noty s dvoma bodkami
- Zvládnuť preklenúť väčšie intervalové vzdialenosti
- Osvojiť si hmat na najvyšší hrateľný tón na zobcovej flaute – es3
- Precvičiť hmaty pri hre chromatických postupov a rôznych intervalových skokov
- Upevniť hru osvojených melodických ozdôb
- Zamerať sa na prehlbovanie a obohacovanie technických a výrazových schopností, dosiahnuť vyrovnanosť hry v rýchlejších tempách
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu
- Zlepšovať orientáciu žiaka pri využívaní technických ovládačov nástroja
- Analyzovať a vedieť zhodnotiť význam zmeny rôznych technických parametrov a ich odzrkadlenie sa na charakterovo výstižnom prevedení skladby
- Pestovať vytrvalosť a cieľavedomosť
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávanie výrazových prostriedkov hudby
- Pri hre osvojenej skladby dosiahnuť určitý stupeň technického nadhľadu
- Pripravovať žiaka na verejné vystúpenia – analýza trémy
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Stupnice:

Durové stupnice: C, G, D, A, E – dur; F,B, Es, As - dur

Molové stupnice: a, e, h, fis, cis – mol; d, g, c, f - mol

- nahor a nadol tenuto, legato – spájaním dvoch nôt, legato spájaním štyroch nôt, legato celá stupnica (rozsahovo vrámci osvojených hmatov)

Akordy:

Rozložený tonický kvintakord a jeho obraty – tenuto – rozsahovo vrámci osvojených hmatov

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- 11 lekcií - výber zo školy hry na sopránovú zobcovú flautu (aj etudy a technické cvičenia) z každej lekcie minimálne 3 cvičenia alebo skladby
- 4 prednesové skladby
- 8 etúd
- 2 piesne alebo skladbičky zamerané na rozvoj multikulturálneho cítenia žiakov
- durové stupnice s krížikmi a bé

Výkonový štandard

✓ majú osvojené základné návyky pri hre na nástroji (postoj, držanie nástroja, reberno-bránicové dýchanie -vzhľadom na prechod na väčšítyp nástroja –altovú zobcovú flautu,
✓ majú zvládnuté preorientovanie sa na altový nástroj in F (žiaci, ktorí nespĺňajú fyziologické predpoklady na tento typ nástroja pokračujú, vštúdiu hry na sopránovej alebo sopraninovej flaute,
✓ ovládajú hru stupníc dura mol do 2 predznamenaní,
✓ zahrajú akordy T_5 srozloženým T_5v tenute, legate,
✓ zahrajú jednoduché piesne, alebo krátke prednesové skladby so sprievodom klavíra, príp. duetá.

Obsahový štandard

Upevňovanie základných návykov azručnosti (dýchanie reberno-bránicové, držanie nástroja, postoj, tvorba kultivovaného plného a čistého tónu)
Preorientovanie žiaka na hmatovú orientáciu altovej zobcovej flauty.
Rozsah hmatového záberu chromaticky od f_1–es_3.
Hra na podklade všetkých základných rytmických hodnôt (celá, polová,štvrťová, osminová, šestnástinovánota aj pomlčka, bodka prinote.
Upevňovanie metro -rytmického cítenia.
Hra tenuto a legato.

Artikulácia -ukončovanie fráz.
Tónový rozsah f_1–es_3.
Stupnice C, G, D, F, a, e, h, malý rozklad akordu.
Čítanie notového zápisu a aplikácia teoretických poznatkov, nadobudnutých v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja.
Hra krátkych melodicko-rytmických motívov imitáciou.
Hra jednoduchých duet, trií.
Rytmická sebakontrola žiaka pri hre bodkovaného asynkopického rytmu.

PREDMET: Komorná hra
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1
CIELE:
Do komornej hry možno zaradiť žiakov, ktorí majú o predmet záujem a ktorí už vedia svoju technickú zručnosť a hudobnú vyspelosť samostatne uplatniť v spoločnom hraní. Výsledky práce v komornej hre možno prezentovať na školských vystúpeniach, v kultúrnych programoch v mieste pôsobenia školy a na súťažiach a hudobných festivaloch.

OBSAH:
- Naučiť žiakov počúvať melodické línie iných nástrojov.
- Zosúladiť hru viacerých hráčov, naučiť sa vzájomne prispôsobiť.
- Viesť k rešpektovaniu základných princípov komornej hry.
- Naučiť sa správne reagovať na vedúceho telesa a na dirigenta.
- Rozvíjať zmysel pre súhru a pohotovosť pri čítaní pártov z listu.
- Viesť žiakov k zhodnocovaniu významu jednotlivých hlasov.
- Nadobúdať kompetencie k vnímaniu potreby spoločného frázovania, dynamického prejavu, výrazu v skladbe a farebnej vyrovnanosti skladby.

Študijný plán pre danom ročník:

Prvý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Druhý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Druhý ročník, druhej časti, I. stupňa štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

PREDMET: Hra na zobcovej flaute
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:

- Upevňovať a zdokonaľovať správne zručnosti a návyky pri hre na zobcovej flaute
- Zdokonaľovať technickú zručnosť a interpretačnú pohotovosť
- Zamerať štúdium na zvládnutie náročnejších skladieb rôznych štýlových období – skladby barokové, klasické, romantické ale aj skladby hudby tanečnej, populárnej a jazzovej
- Pestovať hudobnú predstavivosť
- Zvyšovanie nárokov na štýlovosť, charakter a náladu interpretovaných skladieb
- Usmerniť zvýšenú emocionalitu
- Dosiahnuť takú technickú vyspelosť, aby žiak vedel realizovať svoje hudobné predstavy
- Rozvíjať hru z listu a pohotovosť pri čítaní notového zápisu
- Rozvoj improvizačných schopností
- Rozvíjať hudobnú predstavu a sluchovú kontrolu
- Oboznamovať žiaka s odbornou terminológiou
- Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces
- Zamerať sa na prehlbovanie a obohacovanie technických a výrazových schopností, dosiahnuť vyrovnanosť hry v rýchlejších tempách
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávanie výrazových prostriedkov hudby
- Rozvíjať u žiaka schopnosť samostatne cvičiť a správne postupovať pri štúdiu a nacvičovaní skladby rôzneho typu a charakteru
- Pestovať zmysel pre precízne čítanie notového zápisu a ostatných značiek v zápise
- Osvojiť si kompetenciu sluchovej sebakontroly pri nacvičovaní skladby i jej produkcii

OBSAH:

- Naďalej rozvíjať a prehlbovať vedomosti, zručnosti a návyky získané v edukačnom procese
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávanie výrazových prostriedkov hudby, hudobnej tvorivosti, hudobného myslenia, fantázie, predstavy, pamäti, vnímania
- Zintenzívnenie psychických procesov účasťou viacerých analyzátorov: motorický, sluchový, zrakový
- Rozvoj hudobnej predstavy a sluchovej kontroly
- Rozvoj harmonického cítenia - spoločná analýza
- Analyzovať hudobnú formu osvojovanej skladby
- Oboznamovať žiaka s odbornou terminológiou
- Zlepšovať, zintenzívňovať a zefektívňovať domácu prípravu
- Detailne vypracovávať skladby
- Psychologická príprava na verejné vystúpenia – analýza pocitu trémy
- Príprava žiaka a skladby na pódiové predvedenie skladby
- Hra durových a molových stupníc a akordov v rýchlejšom tempe - artikulácie
- Rozšíriť hru akordov o D7v durových stupniciach a zmenšeno zmenšeného septakordu n na siedmom stupni v molových stupniciach
- Upevňovanie správnej interpretácie rôznych melodických ozdôb
- Dosiahnuť určitý stupeň technického nadhľadu pri hre osvojených skladieb
- Rozvíjať hudobnú logiku
- Pestovať plasticitu hry
- Upevňovať rozsah
- Logicky členiť skladbu na úseky – vnímanie frázy
- Technicky zvládať prekonávanie väčších intervalových vzdialeností v rýchlejšom tempe

Základné učivo:
- Ľudové a umelé piesne
- Hra z listu, komorná hra
- Improvizácia
- Stupnice durové i molové tonickým kvintakordom vo štvorzvuku a jeho obratmi a s D7 a zmenšeno malým septakordom siedmeho stupňa
- Technické cvičenia, etudy, skladby barokové, klasické, romantické, skladby hudby tanečnej, populárnej a jazzovej, filmová hudba ,prednesové skladby, skladby iných národov a národností.

Študijný plán pre daný ročník:

Druhý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Nadviazať na zručnosti z predchádzajúcich ročníkov
- Zdokonaľovať technickú zručnosť a obohacovať ju o ďalšie technické prvky
- Viesť žiaka k štúdiu skladieb rôznych štýlových období – skladby barokové, klasické, romantické, ,
- skladby hudby tanečne i, populárnej
- Zvyšovať nároky na štýlovú interpretáciu skladieb
- Rozvíjať improvizačné schopnosti
- Hra durových stupníc a akordov v rýchlejšom tempe - artikulácie
- Rozšíriť hru akordov o D7v durových stupniciach
- Rozvíjať hudobné predstavy a tvorivosť
- Usmerniť zvýšenú emocionalitu a vôľové vlastnosti pri cvičení
- Logicky členiť skladbu na úseky – vnímanie frázy
- Kontrolovať prácu dychovej opory
- Synchronizovať prácu rúk, dychu a jazyka
- Pracovať na tvorbe správneho vibráta pri hre
- Oboznamovať žiaka s odbornou terminológiou
- Oboznámiť žiaka s princípmi vzájomného ovplyvňovania sa dynamiky a intonácie pri hre na zobcovej flaute
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Druhý polrok:

- Zamerať sa na prehlbovanie a obohacovanie technických a výrazových kompetencií dosiahnuť vyrovnanosť hry v rýchlejších tempách
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávanie výrazových prostriedkov hudby
- Pestovať spôsobilosť pohotovejšieho osvojovania si nového notového materiálu
- Zlepšovať, zintenzívňovať a zefektívňovať domácu prípravu
- Zdokonaľovať hru staccata v rýchlych tempách
- Hra molových stupníc a akordov v rýchlejšom tempe - artikulácie
- Osvojiť si hru zmenšeného septakordu tvoreného v molových stupniciach na siedmom stupni
- Zvládnuť preklenúť väčšie intervalové vzdialenosti vyžadujúce synchronizáciu práce rúk a dychovej
- opory
- Využívať hru dvojitým jazykom pri hre v rýchlom tempe
- Psychologická príprava na verejné vystúpenia

- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na
- národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Stupnice:

Durové stupnice: C- Cis – dur; F- Ces - dur
Molové stupnice: a - ais – mol; d - as - mol

- nahor a nadol tenuto, legato – spájaním dvoch nôt, legato spájaním štyroch nôt, legato celá stupnica
(rozsahovo vrámci osvojených hmatov)

Akordy:

- Rozložený tonický kvintakord vo štvorzvuku a jeho obraty – tenuto, legato
- Dominantný a zmenšený septakord vo vybraných stupniciach

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: **tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.**

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- 13 etúd
- 4 prednesové skladby
- 2 piesne alebo skladbičky zamerané na rozvoj multikulturálneho cítenia žiakov
- Všetky durové a molové stupnice s # a b

Výkonový štandard

✓ praktizujú hru stupníc dur a mol do 3 predznamenaní,
✓ zahrajú akordy T_5 srozloženým T_5v tenute, legate,
✓ ovládajú nástrojhmatovo aj rytmicky,
✓ zahrajú jednoduché prevažne barokové skladby (vzhľadom na typ nástroja) vmiernejších tempách so sprievodom klavíra, prípadnevkomornom zoskupení.

Obsahový štandard

Prehlbovanie afixovanie reberno-bránicového dýchania.
Práca na zdokonaľovaní kvality tónu a prstovej technike.
Práca na zdokonaľovaní palcovej techniky pri hre tónov vo vyšších registroch.
Rôzne spôsoby artikulácie (tenuto, legato, staccato).
Hmatový ambit vrozsahu od f_1–po g_3 .

Aplikácia teoretických poznatkov, nadobudnutých vpredmete hudobná náuka primerane kšpecifikám nástroja.
Hra stupníc do 3 predznamenaní durové aj molové (harmonická,melodická), malý rozklad akordu so zavedením rozloženého T_5.
V oblasti výrazu práca na tvorivej samostatnosti žiaka svyužívanímvýrazových prostriedkov.
Pestovanie estetického cítenia (tvorba kultivovaného plného a čistého tónu).

PREDMET: Komorná hra
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1
CIELE:
Do komornej hry možno zaradiť žiakov, ktorí majú o predmet záujem a ktorí už vedia svoju technickú zručnosť a hudobnú vyspelosť samostatne uplatniť v spoločnom hraní. Výsledky práce v komornej hre možno prezentovať na školských vystúpeniach, v kultúrnych programoch v mieste pôsobenia školy a na súťažiach a hudobných festivaloch.

OBSAH:
- Naučiť žiakov počúvať melodické línie iných nástrojov.
- Zosúladiť hru viacerých hráčov, naučiť sa vzájomne prispôsobiť.
- Viesť k rešpektovaniu základných princípov komornej hry.
- Naučiť sa správne reagovať na vedúceho telesa a na dirigenta.
- Rozvíjať zmysel pre súhru a pohotovosť pri čítaní pártov z listu.
- Viesť žiakov k zhodnocovaniu významu jednotlivých hlasov.
- Nadobúdať kompetencie k vnímaniu potreby spoločného frázovania, dynamického prejavu, výrazu v skladbe a farebnej vyrovnanosti skladby.

Študijný plán pre danom ročník:

Druhý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Druhý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Tretí ročník, druhej časti, I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

PREDMET: Hra na zobcovej flaute
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:
- Podporovať osobnostno-špecifický prístup žiaka k nástrojovej hre
- Motivovať žiaka k pocitu tvorivej slobody a samostatnosti
- Zdokonaľovať technické zručnosti a návyky
- Zlepšovať interpretačné kompetencie
- Participovať na rozvoji melodickej a harmonickej predstavy
- Pestovať vkus pre správnu a štýlovú interpretáciu
- Dosiahnuť takú technickú vyspelosť, aby bol žiak schopný realizovať svoje hudobné predstavy
- Rozvíjať hru z listu a pohotovosť pri čítaní notového zápisu
- Zlepšovať technické zručnosti

OBSAH:

- Zdokonaľovanie nadobudnutých zručností a návykov, naďalej rozvíjať hráčskych kompetencie
- Viesť k správnej analýze možností nástroja
- Využívať technické danosti nástroja k zlepšeniu interpretačného efektu
- Rozvoj hudobnej predstavy a sluchovej kontroly
- Budovanie rytmickej, tónovej a tempovej vyrovnanosti hry
- Viesť žiaka k samostatnému domácemu naštudovaniu skladby
- Naučiť žiaka ako samostatne cvičiť a ako postupovať pri štúdiu skladby
- Detailné vypracovávanie skladieb, štúdium skladby po úsekoch
- Pestovanie vytrvalosti a cieľavedomosti
- Psychologická príprava - zvládanie stresových situácií, trémy, rôznych reakcií publika...
- Príprava žiaka na pódiové predvedenie skladby
- Hra durových a molových stupníc a akordov v rôznych tempách
- Zlepšovať flexibilitu hracieho aparátu
- Správne interpretovať rôzne melodické ozdoby
- Rozvíjať hudobnú logiku
- Zapájať žiaka do komornej hry
- Viesť žiaka k improvizácií

Základné učivo:

- Ľudové a umelé piesne
- Hra z listu, komorná hra
- Improvizácia
- Stupnice durové i molové s tonickým, D7 a zmenšeným kvintakordom vo štvorzvuku
- Technické cvičenia, etudy, skladby barokové, klasické, romantické, skladby hudby tanečnej, populárnej, filmová hudba ,prednesové skladby, skladby iných národov a národností…....

Študijný plán pre daný ročník:

Tretí ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Podporovať osobnostno-špecifický prístup žiaka k nástrojovej hre
- Zdokonaľovať technické zručnosti a upevňovať správne návyky pri hre
- Participovať na rozvoji melodickej predstavy

- Pestovať vkus pre štýlovo adekvátnu interpretáciu skladieb
- Dosiahnuť takú technickú vyspelosť, aby žiak vedel realizovať svoje hudobné predstavy
- Rozvíjať hru z listu a pohotovosť pri čítaní notového zápisu
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku

Druhý polrok:

- Ďalej rozvíjať hráčske kompetencie
- Podporovať prejavy improvizačných schopností
- Viesť k správnej analýze možností nástroja
- Rozvíjať hudobnú predstavu a sluchovú kontrolu
- Rozvíjať u žiaka schopnosť samostatne cvičiť a správne postupovať pri štúdiu a nacvičovaní skladby rôzneho typu a charakteru
- Pestovať vytrvalosť a cieľavedomosť
- Zlepšovať flexibilitu hracieho aparátu
- Osvojiť s hru sputata a prstové glissando
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Stupnice:

Durové stupnice: C- Cis – dur; F- Ces – dur - výber
Molové stupnice: a - ais – mol; d - as – mol - výber

- nahor a nadol tenuto, legato – spájaním dvoch nôt, legato spájaním štyroch nôt, legato celá stupnica
(rozsahovo vrámci osvojených hmatov)

Akordy:

- Rozložený tonický kvintakord vo štvorzvuku a jeho obraty – tenuto, legato
- Dominantný a zmenšený septakord vo vybraných stupniciach

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- 8 etúd
- 2 prednesové skladby
- 1 piesne alebo skladbičky zamerané na rozvoj multikulturálneho cítenia žiakov
- Durové a molové stupnice s # a b – výber

Výkonový štandard

✓ ovládajú hru stupníc dur a mol do 3 predznamenaní,
✓ dokážu zahrať stupnice dur amol (harmonickú aj melodickú) do 3 predznamenaní,
✓ zahrajú akordy T_5 , D_7,zm_7srozloženým T_5a D_7,zm_7v tenute, legate,
✓ zahrajú náročnejšie skladby vrýchlejších tempách so sprievodom klavíra, alebovkomornom zoskupení (duo,trio, kvarteto ....).

Obsahový štandard
Prehlbovanie afixovanie reberno-bránicového dýchania vzhľadom na možnosť prechodu na väčší typ nástroja -tenorový nástroj in C.
Pri prechode na tenorový nástroj preorientovania žiaka na hmatovú orientáciu tenorovej zobcovej flauty.
Rozvíjanie schopností voblasti agogiky.
Využívanie ornamentiky
Rozširovanie hmatového záberu vrozsahu f_1–as_3.
Rozvíjanie schopnosti hry zlistu hrou jednoduchých skladieb alebo hrou jednoduchých duet.
Pohotovejšie čítanie notového zápisu a aplikácia teoretických poznatkov, nadobudnutých v predmete hudobná náuka primeranek špecifikám nástroja.
Hra stupníc do 3 predznamenaní durové aj molové (harmonická, melodická) T_5 ,D_7,zm_7srozloženým T_5,D_7,zm_7v tenute, legate.
Zvládnutie náročnejších sólových aj komorných skladieb rôznych štýlových období.
Pestovanie estetického cítenia (zvuková predstava plného a čistého tónu).
Zdokonaľovanie rytmickej súhry a intonácie pri komornej hre / duo,trio, kvarteto/ vkombinácii sinými hudobnými nástrojmi.

PREDMET: Komorná hra
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1
CIELE:
Do komornej hry možno zaradiť žiakov, ktorí majú o predmet záujem a ktorí už vedia svoju technickú zručnosť a hudobnú vyspelosť samostatne uplatniť v spoločnom hraní. Výsledky práce v komornej hre možno prezentovať na školských vystúpeniach, v kultúrnych programoch v mieste pôsobenia školy a na súťažiach a hudobných festivaloch.

OBSAH:

- Naučiť žiakov počúvať melodické línie iných nástrojov.
- Zosúladiť hru viacerých hráčov, naučiť sa vzájomne prispôsobiť.
- Viesť k rešpektovaniu základných princípov komornej hry.
- Naučiť sa správne reagovať na vedúceho telesa a na dirigenta.
- Rozvíjať zmysel pre súhru a pohotovosť pri čítaní pártov z listu.
- Viesť žiakov k zhodnocovaniu významu jednotlivých hlasov.
- Nadobúdať kompetencie k vnímaniu potreby spoločného frázovania, dynamického prejavu, výrazu v skladbe a farebnej vyrovnanosti skladby.

Študijný plán pre danom ročník:

Tretí ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Druhý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Štvrtý ročník, druhej časti, I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

PREDMET: Hra na zobcovej flaute
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:
- Podporovať osobnostno-špecifický prístup žiaka k nástrojovej hre
- Motivovať žiaka k pocitu tvorivej slobody a samostatnosti
- Zdokonaľovať technické zručnosti a návyky
- Zlepšovať interpretačné kompetencie
- Participovať na rozvoji melodickej a harmonickej predstavy
- Pestovať vkus pre správnu a štýlovú interpretáciu
- Dosiahnuť takú technickú vyspelosť, aby bol žiak schopný realizovať svoje hudobné predstavy
- Rozvíjať hru z listu a pohotovosť pri čítaní notového zápisu
- Zlepšovať technické zručnosti
- Zvoliť vhodný a individuálnym schopnostiam i nadobudnutým vedomostiam a zručnostiam primeraný absolventský program

OBSAH:

- Zdokonaľovanie nadobudnutých zručností a návykov, naďalej rozvíjať hráčskych kompetencie
- Viesť k správnej analýze možností nástroja
- Využívať technické danosti nástroja k zlepšeniu interpretačného efektu
- Rozvoj hudobnej predstavy a sluchovej kontroly
- Budovanie rytmickej, tónovej a tempovej vyrovnanosti hry
- Viesť žiaka k samostatnému domácemu naštudovaniu skladby
- Naučiť žiaka ako samostatne cvičiť a ako postupovať pri štúdiu skladby
- Detailné vypracovávanie skladieb, štúdium skladby po úsekoch
- Pestovanie vytrvalosti a cieľavedomosti
- Psychologická príprava - zvládanie stresových situácií, trémy, rôznych reakcií publika...
- Príprava žiaka na pódiové predvedenie skladby
- Hra durových a molových stupníc a akordov v rôznych tempách
- Zlepšovať flexibilitu hracieho aparátu
- Správne interpretovať rôzne melodické ozdoby
- Rozvíjať hudobnú logiku
- Zapájať žiaka do komornej hry
- Viesť žiaka k improvizácií
- Zvládnuť vybraný absolventský program a odprezentovať ho na požadovanej kvalitatívnej úrovni

Základné učivo:

- Ľudové a umelé piesne
- Hra z listu, komorná hra
- Improvizácia
- Stupnice durové i molové s tonickým, D7 a zmenšeným kvintakordom vo štvorzvuku
- Technické cvičenia, etudy, skladby barokové, klasické, romantické, skladby hudby tanečnej, populárnej, filmová hudba ,prednesové skladby, skladby iných národov a národností…....

Študijný plán pre daný ročník:

Štvrtý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Podporovať osobnostno-špecifický prístup žiaka k nástrojovej hre

- Zdokonaľovať technické zručnosti a upevňovať správne návyky pri hre
- Participovať na rozvoji melodickej predstavy
- Pestovať vkus pre štýlovo adekvátnu interpretáciu skladieb
- Dosiahnuť takú technickú vyspelosť, aby žiak vedel realizovať svoje hudobné predstavy
- Rozvíjať hru z listu a pohotovosť pri čítaní notového zápisu
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku

Druhý polrok:

- Ďalej rozvíjať hráčske kompetencie
- Podporovať prejavy improvizačných schopností
- Viesť k správnej analýze možností nástroja
- Rozvíjať hudobnú predstavu a sluchovú kontrolu
- Rozvíjať u žiaka schopnosť samostatne cvičiť a správne postupovať pri štúdiu a nacvičovaní skladby rôzneho typu a charakteru
- Pestovať vytrvalosť a cieľavedomosť
- Zlepšovať flexibilitu hracieho aparátu
- Osvojiť s hru sputata a prstové glissando
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Stupnice:

Durové stupnice: C- Cis – dur; F- Ces – dur - výber
Molové stupnice: a - ais – mol; d - as – mol - výber

- nahor a nadol tenuto, legato – spájaním dvoch nôt, legato spájaním štyroch nôt, legato celá stupnica
(rozsahovo vrámci osvojených hmatov)

Akordy:

- Rozložený tonický kvintakord vo štvorzvuku a jeho obraty – tenuto, legato
- Dominantný a zmenšený septakord vo vybraných stupniciach

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- 8 etúd
- 2 prednesové skladby
- 1 piesne alebo skladbičky zamerané na rozvoj multikulturálneho cítenia žiakov
- Durové a molové stupnice s # a b – výber

Výkonový štandard

✓ ovládajú správne držanie nástroja a postavenie rúk aprstov,
✓ majú osvojenú hru stupníc zhľadiska tempa (durové amolové -harmonické aj melodické) do 4 predznamenaní,
✓ vedia zahrať akordy T_5,D_7,zm_7sobratmi T_5a D_7,zm_7v tenute, legate, staccate vcelom rozsahu nástroja,
✓ dokážu sa zapojiť do komornej alebo súborovej hry,
✓ vedia zahrať technicky náročnejšiu aj rozsahovo dlhšiu skladbu,
✓ vedia kriticky zhodnotiť vlastný výkon avýkony iných.

Obsahový štandard
Prehlbovanie afixovanie reberno-bránicového dýchania vzhľadom na možnosť prechodu na väčší typ nástroja -basový nástroj.
Pri prechode na basový nástroj viesť žiaka kschopnosti hrať basso continuo (generálbas).
Pri prechode na basový nástroj viesť žiaka k správnemu držaniu nástroja a postavenie rúk aprstov, vzhľadom na prechodu na väčší typ nástroja.
Používanie rôznych spôsobov artikulácie (tenuto, legato, portamento, staccato, rôzne spôsoby nasadenia tónu jazykom (mäkké, tvrdénasadenie).
Riešenie technických problémov podriadiť hudobnému výrazu ainterpretácii skladby.
Hmatový ambit v celomrozsahu od f_1-po as_3.
Obohatenie hry onové melodické ozdoby (skupinový príraz, odraz, obal, obal na note sbodkou).
Aplikácia teoretických poznatkov, nadobudnutých vpredmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja.
Melodické ozdoby (skupinový príraz, odraz, obal, obal na note sbodkou).
Stupnice do 4 predznamenaní dur aj mol (harmonický aj melodický variant) srozložením T_5 aj D7 azm7.
Hrazložitejších rytmických motívov.
Melodické atechnické cvičenia zamerané na problematiku vyskytujúcu sa vprednesových skladbách.
Prednesové skladby sprihliadnutím na možnosti aj schopnosti žiaka, ktoré mu umožnia úspešne prezentovať sa na absolventskom koncerte.

Záverečná skúška:

- 2 stupnice -1 durová, 1 molová,
- 2 etudy rozličného charakteru,
- 2 prednesové skladbyrozličného charakteru.

PREDMET: Komorná hra
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1
CIELE:
Do komornej hry možno zaradiť žiakov, ktorí majú o predmet záujem a ktorí už vedia svoju technickú zručnosť a hudobnú vyspelosť samostatne uplatniť v spoločnom hraní. Výsledky práce v komornej hre možno prezentovať na školských vystúpeniach, v kultúrnych programoch v mieste pôsobenia školy a na súťažiach a hudobných festivaloch.

OBSAH:
- Naučiť žiakov počúvať melodické línie iných nástrojov.
- Zosúladiť hru viacerých hráčov, naučiť sa vzájomne prispôsobiť.
- Viesť k rešpektovaniu základných princípov komornej hry.
- Naučiť sa správne reagovať na vedúceho telesa a na dirigenta.
- Rozvíjať zmysel pre súhru a pohotovosť pri čítaní pártov z listu.
- Viesť žiakov k zhodnocovaniu významu jednotlivých hlasov.
- Nadobúdať kompetencie k vnímaniu potreby spoločného frázovania, dynamického prejavu, výrazu v skladbe a farebnej vyrovnanosti skladby.

Študijný plán pre danom ročník:

Štvrtý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Druhý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Výkonový štandard

- ✓ vedome regulujú pohybové činnosti hracieho aparátu počas interpretácie,
- ✓ udržia rytmus a melodickú líniu vlastného partu počas súhry s inými hráčmi,
- ✓ artikulujú spoločne melodické ozdoby interpretovaných skladieb,
- ✓ súčasne reagujú na rytmické, dynamickéa tempové zmeny počas skladby, pohotovo reagujú na nástupy a ukončenia na odlišných miestach v jednotlivých hlasoch,
- ✓ poznajú noty, prstoklady, hmaty vlastného partu,
- ✓ aplikujú v hre všetky tempové, rytmické, dynamické, artikulačné, agogické označenia zaznačené v notovom materiáli (decrescendo, ritardando, accelerando, con moto, animato, piu, ...),

✓ poznajú základné znaky a spôsob interpretácie sonátovej formy, suitového cyklu, viaccasťových hudobných skladieb,
✓ vnímajú interpretáciu v harmónii,
✓ demonštrujú spoločne v rámci súhry rovnaké chápanie frázovania, použitia dynamiky, výrazových, artikulačných prostriedkov a agogiky,
✓ dokážu sa doladiť aintonačne sa podriadiť zneniu orchestra,
✓ vnímajú interpretáciu ako celok, dokážu sa so spoluhráčmi navzájom počúvať,
✓ regulujú počas súhry intonačnú čistotu, farbu a kvalitu tónu,
✓ dokážu počas interpretácie sledovať notový zápis,
✓ aplikujú pri samostatnom nácviku zásady efektívneho cvičenia,
✓ majú prehľado známych komorných skladbách,
✓ využívajú hudobnú terminológiu v diskusiách o hudobnej skladbe, dokážu porovnať a ohodnotiť vlastný interpretačný výkon i iných hráčov,
✓ demonštrujú cvičenia na pohotovú reakciu pri zmene tempa, dynamiky podľa gesta určenéhohráča.

Obsahový štandard

Hrací aparát.
Melodický arytmický kontrast.
Melodické ozdoby.
Hrapodľa gest určeného hráča.
Štúdium jednotlivých partov po hlasoch, neskôr kombinovaním.
Samostatná analýza notového materiálu svojho partu.
Hudobno-výrazové prostriedky.
Zdokonaľovanie spoločnej artikulácie využitých hudobných prostriedkov.
Sonátová forma, suitový cyklus, viaccasťové hudobné skladby.
Rozvoj melodickej, rytmickej a harmonickej predstavivosti.
Interpretácia v súhre.
Tvorba tónu.
Rozvíjanie schopnosti plynule a zároveň s počúvaním ďalších hlasov viesť vlastnú melodickú líniu v dialógu so spoluhráčmi.
Pohotové reagovanie nielen na notový zápis, ale aj na výrazové označenia v skladbe.
Samostatné štúdium hudobného materiálu komornej hry.
Delené skúšky.
Hudobná literatúra pre komornú hru.
Analýza hudobnej skladby.
Počúvanie a poznávanie komorných skladieb rôznych hudobných žánrov a štýlov.
Vyjadrovanie vlastných názorov o hudobnej skladbe, porovnávanie a hodnotenie vlastných interpretačných výkonov i iných.
Nácvik reakcií na gestá určeného hráča pri precvičovaní tvorby spoločnej dynamiky na určenom melodickom úseku skladby.
Precvičovanie reakcií spoluhráčov na tempové gestá určeného hráča skupiny počas jednoduchej skladby.
Osvojovanie gestikulácie aj inými hráčmi komornej hry.

Školský vzdelávací program pre primárny stupeň vzdelávania

HLASOVÁ VÝCHOVA, SPEV

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Spev patrí k najstarším umeleckým prejavom ľudstva. Od prvopočiatkov existencie človeka je neoddeliteľnou súčasťou jeho života. Zároveň sa stal tým najprirodzenejším spôsobom kontaktu s hudobným umením. Hudobný obsah viazaný na spievané slovo ho robí najzrozumiteľnejším a vďaka materiálnej nenáročnosti aj najprístupnejším umením pre široké masy.

Celoživotná spätosť človeka s vokálnym prejavom je daná i tým faktom, že svoj „hudobný nástroj“ si každý nosí so sebou. Sprevádza ho od kolísky až po hrob. Je súčasťou školskej výchovy, náboženských obradov, mnohokrát nám vytvára kulisu pri práci a vypĺňa voľný čas. Je jedným z prostriedkov, ktorý zušľachťuje našu dušu a uvoľňuje našu myseľ. Ak teda zastáva spev v našom živote také dôležité miesto, je vhodné ba až nutné venovať vokálnemu prejavu človeka patričnú pozornosť a to hlavne v čase, keď sa rozvíja a formuje, teda v období školskej dochádzky. Aby sa upriamila pozornosť na potrebu venovať sa zušľachťovaniu vokálneho prejavu detí, bol spev ako predmet zaradený do štruktúry hudobno-edukačného systému na ZUŠ.

Obsahovo sa predmet zaoberá rozvojom vokálneho prejavu spevácky nadaných žiakov. Jeho cieľom je intenzívna starostlivosti o spevácky nadaných žiakov v rámci procesu organizovanej a cieľavedomej edukačnej činnosti na ZUŠ, vytvárajúcej fundamentálne možnosti vokálneho rozvoja celej detskej populácie. Zaoberá sa špecifikami detského hlasu a objasňuje základné pojmy z fyziológie hlasu. Žiak sa naučí dodržiavať základné princípy hlasovej hygieny, oboznámi sa so spôsobom prípravy hlasu na spev, osvojí si základy správneho spôsobu využívania dychu a artikulácie pri speve.

V priebehu štúdia je potrebné u žiaka vytvoriť taký vzťah ku spevu, aby sa spev stal preňho trvalým vyjadrovacím prostriedkom jeho hudobných predstáv. Získané vedomosti majú tvoriť základ pre úspešné štúdium na II. stupni, na konzervatóriu prípadne na školách pedagogického zamerania.

Keďže spevácke dispozície sa u žiakov rozvíjajú veľmi individuálne je možné zaradiť na štúdium spevu deti od 5 rokov, ale aj starších záujemcov.

Prípravný ročník prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

PREDMET: Spev
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1. polrok - 0,5 (2 žiaci na vyučovacej hodine)
2. polrok – 1 (2 žiaci na vyučovacej hodine)

CIELE:
- Overiť dispozície pre ďalší hudobný a hlasový vývoj žiaka
- Prebudiť hudobnú vnímavosť a predstavivosť
- Poskytnúť žiakovi motiváciu pre vytváranie jeho vzťahu k hudbe a spevu
- Formovať základné fyziologické návyky pri speve
- Naučiť dieťa hudbu pochopiť a milovať, objaviť jej krásny, bohatý svet
- Učebný proces aktivizovať rôznymi formami práce a ich striedaním – dominantne využívať hravú formu a zásady názornosti
- Vytvárať predpoklady na získanie systematických pracovných návykov žiaka

OBSAH:
- Zistiť hudobné dispozície žiaka
- Formovať intonačnú predstavivosť žiakov
- Začať formovať návyk sebakontroly sluchom
- Utvárať správne fyziologické návyky: postoj pri speve, prirodzené držanie tela
- Nácvik reberno-bráničného dýchania – nacvičiť pokojný nádych do hĺbky celých pľúc na základe predstavy ovoniavania kvetu
- Nácvik nasadenia tónu – navodzovanie hlavového tónu
- Uvoľňovať bradu
- Kontrolovať artikuláciu
- Prebúdzať emocionálne reakcie
- Rozvíjať rytmické cítenie
- Začiatky formovania hudobno- interpretačného myslenia
- Rozvoj hudobnej pamäti
- Hravou formou sa zoznámiť so zásadami hlasovej hygieny
- Začať formovať správne vokálne návyky

Základné učivo:

- Riekanky, detské hry, hádanky, rozprávky
- Ľudové a umelé piesne

Študijný plán pre daný ročník:

Prípravný ročník:

Prvý polrok:

- Zistiť hudobné dispozície žiaka
- Oboznámiť žiaka s hlasovým a dychovým aparátom
- Formovať intonačnú predstavivosť žiakov
- Začať formovať návyk sebakontroly sluchom

- Utvárať správne fyziologické návyky: postoj pri speve, držanie tela
- Nácvik reberno-bráničného dýchania
- Navodzovanie hlavového tónu
- Nácvik nasadenia tónu
- Notová osnova, husľový kľúč, hudobná abeceda
- Taktová čiara, dvojštvrťový takt
- Hodnoty nôt

Druhý polrok:

- Prebúdzať emocionálne reakcie
- Rozvíjať rytmické cítenie – usmerniť žiaka pri speve základných metrorytmických prvkov (celá, polová štvrťová nota a pomlčka; metrické predpisy v taktoch: 2/4, 3/4, 4/4)
- Artikulačné cvičenia
- Uvoľňovanie brady
- Kontrolovať artikuláciu
- Začiatky formovania hudobno- interpretačného myslenia
- Rozvoj hudobnej pamäti
- Čítanie nôt v basovom kľúči
- Vlastnosti tónu

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet piesní zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- Dychové cvičenia – trojfázový dych
- Hlasové cvičenia – v rozsahu tercie
- Minimálne 5 ľudových alebo umelých piesní - rôzny charakter a štýl podľa individuálnych dispozícii žiaka

Výkonový štandard

- ✓ interpretujú spamäti so sprievodom klavíra minimálne 4 piesne,
- ✓ na úrovni hry zvládnu dychové, spevácke auvoľňovacie pohybové cvičenia,
- ✓ ovládajú základy správnej výslovnosti,
- ✓ preukážu schopnosť sledovania notového zápisu priinterpretácii,
- ✓ disponujú systematickými pracovnými návykmi.

Obsahový štandard

Jednoduché ľudové a detské umelé piesne v strednej hlasovej polohe v rozsahu 5-6 tónov.
Správne a prirodzené držanie tela pri speve, pokojný nádych a predlžovaný výdych prostredníctvom aktivačných cvičení, dodržanie troch fáz (nádych, zadržanie, výdych), osvojenie si mäkkého nasadenia tónu.
Správne ovládanie artikulačného aparátu.
Spájanie notového zápisu spredstavou výšky tvoreného tónu.
Spôsobilosti zapamätať si a zopakovať elementárne hudobné motívy, cvičenia, frázy.

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:
2 piesne odlišného charakteru primeranej náročnosti.

Prvý ročník, prvej časti, I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

PREDMET: Hlasová výchova
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (2 žiaci na vyučovacej hodine)
CIELE:
- Rozvíjať hudobné dispozície žiaka
- Vzbudiť u žiaka záujem o spev ako prostriedok hudobného vyjadrenia
- Pestovať zmysel pre metrorytmiku
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu a rytmické cítenie
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť
- Upevňovať a naďalej formovať správne návyky pri speve – dych, rezonancia, artikulácia
- Pracovať na automatizácii reberno-bránicového dýchania
- Rozvíjať zmysel pre kantilénu
- Pripravovať spev s inštrumentálnym sprievodom

OBSAH:
- Správne a prirodzené držanie tela pri speve
- Pokojné a hlboké dýchanie – dodržiavanie troch fáz dychu: nádych, zadržanie, výdych)
- Dbať na správnu artikuláciu a vokalizáciu – uvoľňovať bradu
- Spievať v strednej hlasovej polohe – používať vzostupné i zostupné hlasové cvičenia
- Navodzovať hlavový tón
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu
- Cieľavedome napomáhať pri rozvoji rytmickej sebakontroly pri speve

- Nácvik legata
- Rozčlenenie skladby na logické úseky – zadelenie dychu
- Základy frázovania
- Pestovať vnímanie taktu ako základnej metrickej jednotky
- Vysvetliť princíp spievania bodky pri note a pomlčke
- Cvičiť spievanie spamäti
- Zamerať sa na cvičenie intonačnej, rytmickej a harmonickej predstavivosť

Základné učivo:

- Uvoľňovacie cvičenia
- Dychové, hlasové a artikulačné cvičenia
- Ľudové a umelé piesne, riekanky, hádanky

Študijný plán pre daný ročník:

Prvý ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Rozvíjať hudobné dispozícií a technické zručnosti žiaka
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu, rytmické a harmonické cítenie
- Upevňovať návyk trojfázového dýchania
- Budovať vedomú sebakontrolu správneho držania tela
- Uvoľňovať bradu
- Vyrovnávať všetkých vokálov na jednom tóne v strednej hlasovej polohe
- Spájanie notového zápisu s hudobnou predstavou
- Nácvik legata
- Vnímať takt ako základnú metrickú jednotku
- Spievať v strednej hlasovej polohe - mf
- Práca na upevňovaní návyku trojfázového dychu
- Nácvik mäkkého nasadenia tónu
- Rozčleniť skladbu na logické úseky
- Plynulé čítať notový zápis a presne ho reprodukovať so správnou artikuláciou
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb

Druhý polrok:

- Plynulé čítanie nôt, presná reprodukcia pri hre z nôt, správna artikulácia
- Dôraz na rozvoj sluchu
- Pestovať zmysel pre metrorytmiku
- Rozvíjať kvalitu tónu a rytmické cítenie
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť

- Zdokonaľovať dychovú techniku
- Nacvičovať tvorbu hlavového tónu
- Upevňovať návyk mäkkého a ľahkého nasadenia tónu
- Chápať význam predtaktia
- Vedieť zadefinovať a v notovom zápise správne prečítať bodku za notou a fermatu
- Osvojiť si kompetencie k samostatnému štúdiu
- Realizovať cvičenia na rozvoj melodickej, rytmickej a tonálnej predstavivosti – ozveny, dialógy
- Zadeliť nádychovú fázu v spievanom parte
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet piesní zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- Dychové cvičenia – trojfázový dych
- Hlasové cvičenia – v rozsahu tercie až kvinty
- Uvoľňovacie cvičenia

6 ľudových piesní - rôzny charakter a štýl podľa individuálnych dispozícii žiaka

5 umelých piesní - rôzny charakter a štýl podľa individuálnych dispozícii žiaka

1 pieseň s vianočnou tematikou

2 piesne zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

Výkonový štandard

- ✓ interpretujú spamäti minimálne 8 piesní v strednej hlasovejpolohe v rozsahu 6-8 tónov,
- ✓ zvládnu na elementárnej úrovni základy dychovej techniky,
- ✓ zvládnu správnu a funkčnú artikuláciu,
- ✓ preukážu mäkké a opreté nasadenie tónu,
- ✓ aplikujú pri speve elementárne hudobno-výrazové prostriedky,
- ✓ rozpoznajú pedagógom zámerne demonštrované chyby,
- ✓ spájajú správne znejúce tóny s vlastným sluchovým vnemom anotovým zápisom.

Obsahový štandard

Ľudové a detské umelé piesne so sprievodom klavíra alebo CD nosiča.

Základy dýchania pri speve -tri fázy hlbokého bránicového dýchania (nádych -zadržanie -výdych).
Správna vokalizácia: uvoľnená brada s funkčným ovládaním úst.
Tvorba tónu vstrednej hlasovej polohe.
Hudobno-výrazové prostriedky: výška, dĺžka asila tónu.
Hlasové cvičenia.
Cvičenie intonačnej, rytmickej a harmonickej predstavivosti.

PREDMET: Obligátny nástroj (Hra na klavíri, keyboarde, gitare a zobcovej flaute)
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 0,5
CIELE:

Vzbudiť u detí záujem o hudbu, učiť ich počúvať a prežívať ju. Ciele dosahovať na základe názornosti, hravou formou. Zoznámiť žiaka s nástrojom a jeho históriou. Prebudiť hudobnú vnímavosť a predstavivosť. Začať formovať inštrumentálne návyky.

OBSAH:
- zoznámiť sa s nástrojom;
- správne držať telo pri hre;
- uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu;
- hra podľa sluchu;
- začiatky hry z nôt.

Študijný plán pre daný ročník:

Prvý ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- budovanie správnych návykov pri hre;
- správne držanie tela pri hre;
- uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu;
- hra non legato;
- hra podľa sluchu.

Druhý polrok:

- upevňovanie správnych návykov;
- uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu;
- začiatky hry z nôt;
- hra legato

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- 3 skladby - výber zo škôl pre jednotlivé nástroje (aj etudy a technické cvičenia)
- 3 ľudové piesne

Výkonový štandard

✓ aplikujú základy správneho používania hracieho aparátu pri hre na nástroji,
✓ získajú prstokladové návyky,
✓ definujú noty, hodnoty nôt, pomlčiek a označenia hudobno-výrazových prostriedkov vnotovom texte vštudovanej skladbe.

Obsahový štandard
- Uvoľnenie hracieho aparátu aosvojenie si správneho spôsobu jeho používania,koordinácia rúk anôh.
- Budovanie apostupné rozširovanie spôsobu hry aúderovejgramotnosti (non legato).
- Orientácia na klaviatúre.-
- Notopis (vhusľovom kľúči: g -g2, vbasovom: c -g1), hodnoty nôt, pomlčiek, poznatky o hudobno-výrazových prostriedkoch.

Druhý ročník prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

PREDMET: Hlasová výchova
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (2 žiaci na vyučovacej hodine)
CIELE:

- Naďalej osvojovať a rozvíjať základné princípy spevu
- Rozvíjať hudobné cítenie, estetický vkus, tvorivé schopnosti a technické zručnosti žiakov
- Prebudiť hudobnú vnímavosť, predstavivosť a formovať správne spevácke návyky
- Venovať pozornosť psychologickým faktorom- prirodzená túžba po tvorivosti, speve a improvizácií
- Učebný proces aktivizovať rôznymi formami práce a ich striedaním
- Zdokonaľovať spievanie kantilény
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu piesní
- Rozširovať hlasový rozsah

- Vypestovať vôľu, trpezlivosť, disciplínu pri budovaní cvičebných návykov
- Príprava na spievanie elementárneho dvojhlasu
- Rozvíjať spev s inštrumentálnym sprievodom
- Rozširovať hudobný obzor žiaka poznávaním piesní rôznych nálad a rozličného obsahu
- Mäkko nasadzovať tón
- Rozvíjať kompetenciu k samostatnému štúdiu
- Oboznámiť žiaka s fyziologickou funkčnosťou bránice – prehlbovať reberno-bránicové dýchanie
- Formovať schopnosť rozlišovať artikulácie staccato, legato
- Zdokonaľovať dychovú, artikulačnú techniku a kvalitu tónu
- Rozvíjať zmysel pre rytmus a intonáciu
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb

OBSAH:
- Dbať na správne a prirodzené držanie tela pri speve
- Uvoľnenie pohybového aparátu, zdokonaľovanie práce s dychovou oporou
- Rozvíjať vnímanie kantilény, realizovať vnútornú predstavu skladby
- Nácvik elementárnych úkonov – čítanie zápisu, rytmická, intonačná a výrazová stránka piesne - rozbor
- Zdokonaľovať využívanie pokojného, hlbokého, trojfázového dychu
- Rozširovať hlasový rozsah
- Dbať na funkčné a prirodzené ovládanie rečových orgánov – poloha jazyka, uvoľnenie brady
- Zdokonaľovať spievanie kantilény
- Vyrovnávať hlas v celom rozsahu
- Rozvíjať pamäťové schopnosti
- Spievať elementárny dvojhlas
- Zdokonaľovať uvedomelý prednes na základe pochopenia hudobného a textového obsahu piesne
- Rozvíjať intonačnú, rytmickú a harmonickú predstavivosť
- Realizovanie vnútornej predstavy skladby, oboznámiť sa s názvoslovím základných prednesových označení
- Rozvíjať sluchovú sféru ako hlavný prvok hudobného prejavu

Základné učivo:
- Ľudové a umelé piesne
- Stupnice s tonickým kvintakordom
- Hlasové technické cvičenia, dychové cvičenia, skladby iných národov a národností….

Študijný plán pre daný ročník:

Druhý ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Rozvíjať hudobné dispozícií a technické zručnosti žiaka
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu, rytmické a harmonické cítenie
- Prebudiť hudobnú vnímavosť, predstavivosť a formovať správne spevácke návyky
- Venovať pozornosť psychologickým faktorom- prirodzená túžba po tvorivosti
- Upevňovať návyk trojfázového dýchania
- Vyrovnávať vokály v strednej hlasovej podobe
- Osvojiť si vybrané prednesové označenia z talianskeho názvoslovia
- Podporovať správnu a prirodzenú artikuláciu
- Upevňovať legato
- Viesť k vnímaniu fráz v skladbe
- Dbať na funkčné a prirodzené ovládanie rečových orgánov – spúšťanie brady, poloha jazyka
- Rozvíjať kompetenciu k samostatnému štúdiu
- Plynulé čítať notový zápis a presne ho reprodukovať so správnou artikuláciou
- Rozširovať hlasový rozsah
- Príprava dvojhlasného spievania
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb

Druhý polrok:

- Naďalej osvojovať a rozvíjať základné spevácke návyky
- Zamerať sa na prehlbovanie a obohacovanie technických a výrazových schopností
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu
- Rozvíjať osobitosť prejavov žiaka, chrániť ho pred vyumelkovaným alebo povrchným spôsobom spevu
- Pestovať vôľu, trpezlivosť, disciplínu a nadšenie pre spev, záujem o hudbu
- Vysvetliť a zaspievať rytmický model : synkopa
- Osvojiť si vybrané prednesové označenia z talianského názvoslovia
- Rozvíjať kompetencie k samostatnému štúdiu
- Vyrovnávať hlas v celom hlasovom rozsahu žiaka
- Rozvíjať pamäťové schopnosti žiaka

- Uvoľňovať pohybový aparát – zabrániť strnulosti šije a ramien, zdokonaľovať prácu s dychovou oporou
- Zdokonaľovať prednes na základe pochopenia hudobného a textového obsahu
- Rozvíjať vnímanie kantilény, realizovať vnútornú predstavu skladby
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa
- na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet piesní zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- Dychové cvičenia – trojfázový dych
- Hlasové cvičenia – v rozsahu tercie až kvinty
- Uvoľňovacie cvičenia

5 ľudových piesní - rôzny charakter a štýl podľa individuálnych dispozícii žiaka

4 umelých piesní - rôzny charakter a štýl podľa individuálnych dispozícii žiaka

1 pieseň s vianočnou tematikou

2 dvojhlasné piesne

2 piesne zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

Výkonový štandar

- ✓ preukážu vyššiu úroveň dychovej techniky,
- ✓ aplikujú funkčnú artikuláciu pri tvorbe vokálov vstrednej hlasovej polohe,
- ✓ ovládajú spevácke kompetencie na elementárnej úrovni,
- ✓ zvládnu prednes kantilény,
- ✓ majú intonačnú, rytmickú a tempovú predstavivosť.

Obsahový štandard

Ľudové a jednoduché umelé piesne so sprievodom klavíra alebo CD nosiča.
Cvičenie pokojného a hlbokého dýchania na bránici.
Zásady správnej speváckej výslovnosti.
Technické cvičenia na mäkké nasadzovanie tónu, navodeniehlavového tónu, vyrovnávanie hlasu v celej hlasovej polohe, bezhlasového zlomu, rozširovanie hlasového rozsahu smerom hore.
Technické cvičenia na osvojovanie si kantilény.
Technické cvičenia na rozvíjanie intonačnej, rytmickej aharmonickej predstavivosti a rozvíjanie čistej intonácie ako prípravy pre komorný alebo zborový spev.

PREDMET: Obligátny nástroj (Hra na klavíri, keyboarde, gitare a zobcovej flaute)
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 0,5
CIELE:

Prehlbovať hudobnú vnímavosť, predstavivosť i budovať a upevňovať správne návyky pri hre. Klásť dôraz na rozvoj rytmicko – harmonického cítenia.

OBSAH:
- zoznámiť sa s nástrojom;
- správne držať telo pri hre;
- uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu;
- hra podľa sluchu;
- začiatky hry z nôt.

Študijný plán pre daný ročník:

Druhý ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- upevňovanie správnych návykov pri hre;
- motorický rozvoj hry;
- uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu;
- hra non legato a legato;
- hra v rôznych dynamických odtienkoch.

Druhý polrok:

- upevňovanie správnych návykov;
- uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu;
- hra z nôt;
- rozvoj motoriky pri hre;

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:
- 4 skladby - výber zo škôl pre jednotlivé nástroje (aj etudy a technické cvičenia)
- 2 ľudové piesne

- 2 skladby zamerané na multikulturálny rozvoj žiaka

Výkonový štandard

- ✓ aplikujú základy správneho používania hracieho aparátu pri hre na nástroji,
- ✓ používajú správny prstoklad pri interpretácii skladieb (aj podkladanie anadkladanie palca),
- ✓ aplikujú poznatky zoblasti frázovania.

Obsahový štandard

Utvrdzovanie správneho spôsobu používania hracieho aparátu akoordinácie rúk anôh.
Technické cvičenia: vhodné prstové ainé cvičenia zklavírnych škôl.
Spôsoby hry: non legato, legato, staccato, portamento, kantiléna vobidvoch rukách.

Tretí ročník, prvej časti, I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

PREDMET: Spev
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:
- Upevňovať a rozvíjať elementárne spevácke návyky
- Vytvárať základ pre ďalšie využitie schopností žiaka a jeho uplatnení vrámci hudobnej praxe
- Rozvíjať hudobné cítenie, estetický vkus, tvorivé schopnosti a technické zručnosť žiaka
- Prebúdzať hudobnú vnímavosť, predstavivosť a formovaťsprávne návyky
- Venovať pozornosť psychologickým faktorom- prirodzená túžba po tvorivosti, hre a improvizácií
- Učebný proces aktivizovať rôznymi formami práce a ich striedaním
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu
- Dbať na uvedomelé vedenie kantilény
- Rozširovať dynamickú a agogickú škálu prednesu
- Zdokonaľovať schopnosť žiakovej spoluúčasti na dvojhlasnom speve
- Zdokonaľovať schopnosť spevu s inštrumentálnym sprievodom
- Viesť žiaka k uvedomelému štúdiu piesní spamäti
- Vypestovať vôľu, trpezlivosť, disciplínu a nadšenie pre spev, záujem o hudbu
- Zapájať žiakov do zborového alebo komorného spevu
- Rozvíjať schopnosť k samostatnému štúdiu

- Motivovať žiaka k štúdiu možnosťou verejne sa prezentovať a tak mu vytvoriť priestor pre sebarealizáciu
- Odblokovať pocit trémy
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

OBSAH:
- Naďalej rozvíjať vedomosti, zručnosti a návyky pri hre na zobcovej flaute
- Pracovať na rozvoji hudobných schopností žiakov
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Prehlbovať spoznávanie výrazových prostriedkov hudby, hudobnej tvorivosti, hudobného myslenia, fantázie, predstavy, pamäti, vnímania
- Zintenzívniť funkcie psychických procesov pri učení zapájaním čím viacerých analyzátorov v edukačnom procese: motorický, sluchový, zrakový
- Rozvíjať sluchovú kontrolu
- Rozvíjať harmonické cítenie prostredníctvom analyzovania piesní v spolupráci s pedagógom
- Hlasové cvičenia spievať v náročnejších variáciách
- Vysvetliť a nacvičiť vrámci metrorytmiky prvok: ligatúra
- Oboznámiť žiaka so základnými dynamickými a tempovými predpismi
- Rozširovať hlasový rozsah
- Spevňovať dychovú oporu
- Naučiť žiaka ako doma správne a efektívne cvičiť
- Pestovanie trpezlivosti a cieľavedomosti
- Uvedomele spájať a zvukovo vyrovnávať vokály
- Dbať na funkčné, prirodzené a pohotové ovládanie rečových orgánov
- Rozširovať melodickú a agogickú škálu
- Uvedomelo rozvíjať pamäťové schopnosti

Základné učivo:

- Ľudové a umelé piesne
- Technické hlasové cvičenia, dychové cvičenia, uvoľňovacie cvičenia, piesne iných národov a národností….

Študijný plán pre daný ročník:

Tretí ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Sústavne dbať na prirodzené držanie tela pri speve
- Pracovať na zdokonaľovaní hlavového tónu
- Spevňovať dychovú oporu
- Uvedomelo spájať vokály
- Naďalej rozvíjať hudobné cítenie, upevniť hudobné schopnosti sústavným opakovaním, zlepšiť technickú zručnosť a formovať estetický vkus žiakov
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť a formovať inštrumentálne návyky
- Pri vyučovaní brať do úvahy psychologické faktory, ktoré znamenajú prirodzenú túžbu dieťaťa po tvorivosti, hre a improvizácii
- Naučiť žiaka hudbu pochopiť a objaviť jej krásy
- Rozvoj sluchovej sebakontroly
- Zoznámiť žiaka so základnými tempovými a dynamickými predpismi
- Hra prirodzenej, harmonickej a melodickej molovej stupnice
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)
- Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces
- Rozširovanie hlasového rozsahu

Druhý polrok:

- Prehlbovať spoznávanie výrazových prostriedkov hudby
- Dodržiavať zásady správnej výslovnosti
- Zvukovo vyrovnávať vokály
- Dbať na funkčné, prirodzené a pohotové ovládanie rečových orgánov
- Melodicky obohacovať hlasové cvičenia
- Rozširovať dynamickú škálu pri speve
- Rozvíjať pamäťové schopnosti
- Aktivizovať hudobnú predstavivosť a tvorivosť
- Rozvíjať zmysel pre sluchovú kontrolu
- Spev prirodzeného, harmonického a melodického molového radu
- Pochopiť pojem ligatúra
- Osvojiť si zadelenie rytmických hodnôt v osminových taktoch
- Oboznámiť žiaka so základnými tempovými predpismi
- Odbúravanie pocitu trémy - analýza
- Pracovať na synchronizácii práce dychu a fonačného ústrojenstva
- Zväčšovanie hlasového rozsahu
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciam žiaka.

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- Dychové cvičenia – trojfázový dych
- Hlasové cvičenia – v rozsahu tercie až kvinty
- Uvoľňovacie cvičenia

  6 ľudových piesní - rôzny charakter a štýl podľa individuálnych dispozícii žiaka

  5 umelých piesní - rôzny charakter a štýl podľa individuálnych dispozícii žiaka

  1 pieseň s vianočnou tematikou

  2 dvojhlasné piesne

  2 piesne zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

Výkonový štandard

✓ demonštrujú prirodzený detský hudobný prejav na interpretácii 8 -10 piesní spamäti, bez hlasových zlomov so sprievodom klavíra alebo CD,
✓ majú zafixované správne spevácke návyky,
✓ pri speve využívajú dynamické kontrasty, agogiku,
✓ spievajú vcelom svojom hlasovom rozsahu,
✓ prebraté technické a výrazové prvky spájajú s

Obsahový štandard

Jednoduchšie piesne rôzneho charakteru ažánru.
Správne a prirodzené držanie tela pri speve, upevňovanie a zdokonaľovanie vedomého ovládania rečových orgánov s dôrazom na uvoľňovanie brady, sústavné zdokonaľovanie troch fáz správneho dýchania sprípravou zmiešaného reberno-bránicového dýchania.
Uvedomelý prednes na základe porozumenia hudobnej štruktúryaobsahu piesne, vedomé rozvíjanie pamäťových schopností žiaka.
Spájanie a zvukové vyrovnávanie vokálov v celej hlasovej polohe, rozširovanie hlasového rozsahu smerom nahor inadol, spájanie a zvukové vyrovnávanie tónov pri používaní hlavovej rezonancie.
Interpretácia skladieb primeraných schopnostiam aveku žiaka.

PREDMET: Obligátny nástroj (Hra na klavíri, keyboarde, gitare a zobcovej flaute)
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 0,5
CIELE:

Naďalej osvojovať a rozvíjať správne zručnosti a návyky inštrumentálnej hry. Viesť žiaka k osobitosti prejavu, učiť ho hudobnému vkusu. Motivovať k trpezlivosti, vytrvalosti a disciplíne. Rozvíjať kompetenciu k samostatnému štúdiu. Hra podľa sluchu.

OBSAH:
- zdokonaľovanie správnych návykov pri hre;
- rozširovanie základných hráčskych kompetencií;
- uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu;
- hra podľa sluchu;
- frázovanie.

Študijný plán pre daný ročník:

Tretí ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:
- upevňovanie správnych návykov pri hre;
- motorický rozvoj hry;
- uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu;
- vnímanie členenia skladby na frázy;
- hra v rôznych dynamických odtienkoch.

Druhý polrok:
- upevňovanie správnych návykov;
- uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu;
- hra z nôt;
- rozvoj motoriky pri hre;

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:
- 4 skladby - výber zo škôl pre jednotlivé nástroje (aj etudy a technické cvičenia)
- 2 ľudové piesne
- 2 skladby zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

Výkonový štandard

- ✓ používajú správne sedenie, resp. státie, postavenie rúk,
- ✓ zvládnu hru durových stupníc s# asb cez dve oktávy vrovnom pohybe vsúlade sobsahovými štandardmi,
- ✓ zvládnu hru tonického kvintakordu sobratmi spolu + malý rozklad zvlášť,
- ✓ aplikujú spôsoby hry vklavírnej interpretácii: tenuto, legato, staccato,
- ✓ pracujú správne s kvalitou tvorby tónu ajeho intenzitou primerane danému ročníku,
- ✓ používajú správne predpísaný prstoklad vskladbe,
- ✓ interpretujú vybrané skladby.

Obsahový štandard

Cvičenia na správne používanie hracieho aparátu, zväčšovanie rozpätia ruky.
Hra stupníc.
Hra akordov: tonický kvintakord sobratmi spolu + malý rozklad zvlášť.
Skladby etudového charakteru kratšieho rozsahu zamerané na riešenie rôznych technických problémov.
Práca na kvalite tvorby tónu ajeho intenzite.
Systematický nácvik hudobného materiálu.
Základy používania pedálu.

PREDMET: Príprava k súhre
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 0,5
CIELE:
Hlavným cieľom predmetu je naučiť žiaka učiť sa a vybudovať si systém pre štúdium spamäti. Zvládnutie základov spolupráce s klavírnym sprievodom. Prehlbovanie intonačnej a rytmickej presnosti. Dôraz na štúdium spamäti. Pestovať v žiakovi cit pre rozdiel medzi interpretáciou ľudovej a umelej piesne.

OBSAH:
Nácvik ľudových a umelých piesní so sprievodom klavíra. Dôraz sa kladie na rytmiskú a intonačnú presnosť a na vzájomnú spoluprácu korepetítora a speváka. Naučiť žiaka vnímať klvírny sprievod ako súčasť svojej prezentácie.

Študijný plán pre daný ročník:

Tretí ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:
- ľudové a umelé piesne, ktoré tvoria obsah učiva predmetu: Spev v tomto ročníku.

Druhý polrok:
- ľudové a umelé piesne, ktoré tvoria obsah učiva predmetu: Spev v tomto ročníku.

PREDMET: Zborový spev

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 2
CIELE:
Cieľom predmetu zborový spev je naučiť žiakov základom techniky zborového spevu a práce v speváckom zbore. Žiaci si spievaním v zbore upevňujú nadobudnuté technické, intonačné i rytmické zručnosti a rozvíjajú harmonické cítenie. Práca v zbore vedie k budovaniu vnútornej i vonkajšej disciplíny a formuje žiaka, nielen odborne ale aj sociálne.

OBSAH:
- dýchanie pri speve, správne tvorenie speváckeho tónu;
- správne vedenie spevného hlasu a jeho dynamické stvárnenie;
- vyrovnávanie hlasových registra z hľadiska rozsahu, farby a dynamiky;
- formovať správnu a pohotovú reakciu na dirigentské gesto;
- v orientácii a vystupovaní počas verejných vystúpení;
- učiť žiaka orientoivať sa v speváckom parte.

Študijný plán pre daný ročník:

Tretí ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:
- 4 piesne rôzneho charakteru a tempa

Druhý polrok:
- 4 piesne rôzneho charakteru a tempa

Štvrtý ročník, prvej časti, I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

PREDMET: Spev
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:
- Naďalej osvojovať a rozvíjať základné technické zručnosti pri speve
- Naďalej rozvíjať hudobné cítenie, zlepšiť technickú zručnosť a formovať estetický vkus žiakov
- Zdokonaľovať plynulé spievanie kantilény
- Zvládať spev náročnejších ľudových a umelých piesní
- Zdokonaľovať hudobnú pamäť a tónovú predstavivosť
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť a formovať inštrumentálne návyky
- Pri vyučovaní brať do úvahy psychologické faktory, ktoré znamenajú prirodzenú túžbu dieťaťa po tvorivosti, hre a improvizácii

- Naučiť žiaka hudbu pochopiť a objaviť jej krásy
- Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces
- Zamerať sa na prehlbovanie a obohacovanie technických a výrazových schopností
- Zapájať žiaka do komorného alebo zborového spevu
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávanie výrazových prostriedkov hudby
- Naučiť žiaka samostatne cvičiť a ako má postupovať pri osvojovaní si piesne
- Pestovať zmysel pre rozlišovanie hudobných štýlov
- Naučiť žiaka sluchovej sebakontrole od samého začiatku štúdia piesne a sledovať tak tónovú kvalitu, rytmickú pregnantnosť, štýlovosť, charakter skladby
- Do vyučovacieho procesu zapojiť abstraktnú predstavu a sebakontrolu
- Dosiahnuť určitý stupeň technického nadhľadu pri speve naštudovaných skladieb
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

OBSAH:

- rozširovanie hlavového tónu
- zväčšovať hlasový rozsahu podľa individuálnych schopností žiaka
- prepájať hlavovú a hrudnú resonanciu
- osvojiť si odsadzovanie a opätovné nasadzovanie tónu na jednom dychu
- upevňovať legato
- osvojiť si staccato
- zvládnuť hlasové cvičenia v rozsahu oktávy
- precvičovať plynulosť vedenia kantilény na skladbách rôzneho tempa a charakteru
- prehlbovať dychovú oporu
- zdokonaľovať artikuláciu
- zvládnuť spev ľahších melodických ozdôb
- všímať si pozíciu jazyk
- upevňovať metrorytmické cítenie a rytmickú predstavivosť
- venovať pozornosť spevu bodkovaného rytmu
- postupne oboznamovať žiaka s odbornou terminológiou
- zapájať žiaka do komorného alebo zborového spevu

Základné učivo:

- Ľudové piesne
- Umelé piesne
- Technické hlasové cvičenia v rozsahu kvinty až oktávy
- Dychové cvičenia
- Uvoľňovacie cvičenia
- Durový a molový tónový rad
- Populárne piesne, filmová hudba, pisene iných národov a národností…....

Študijný plán pre daný ročník:

Štvrtý ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Naďalej osvojovať a rozvíjať základné technické zručnosti pri speve
- Naďalej rozvíjať hudobné cítenie, upevniť hudobné schopnosti sústavným opakovaním a formovať
  - estetický vkus žiakov
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť a formovať inštrumentálne návyky
- Pri vyučovaní brať do úvahy psychologické faktory, ktoré znamenajú prirodzenú túžbu dieťaťa po
- tvorivosti, hre a improvizácii
- Naučiť žiaka hudbu pochopiť a objaviť jej krásy
- Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces
- Zamerať sa na prehlbovanie a obohacovanie technických a výrazových schopností, dosiahnuť
- technickú vyrovnanosť pri speve väčších intervalových skokov
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu
- Práca na prehlbovaní a spevňovaním dychovej opory
- Osvojiť si kompetenciu spevu legato a staccato
- Vnímať kantilénu a dokázať členiť skladbu na logické úseky - frázy
- Zväčšovať hlasový rozsah
- Zlepšovať orientáciu v notovom zápise
- Osvojiť si spev rôznych rytmických modelov s využitím šestnástinových a osminových hodnôt
- Zapájať žiaka do komorného alebo zborového spevu
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na
- národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Druhý polrok:

- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Prepájať hlavovú a hrudnú resonanciu
- Odsadzovanie a spätné nasadenie tónu na jednom dychu
- Hlasové cvičenia v rozsahu oktávy
- Intenzívnejšie spoznávať výrazové prostriedky hudby
- Postupne viesť žiaka k osvojovaniu kompetencií samostatného štúdia
- Pestovať zmysel pre presnú reprodukciu notového zápisu
- Učiť sa postrehnúť hudobný- obsahový zámer skladateľa
- využívať agogické zmeny ako výrazový prostriedok
- Dôsledne dodržať pokyny v notovom zápise
- Učiť žiaka sluchovej sebakontrole od samého začiatku štúdia skladby a sledovať tak tónovú kvalitu,
- rytmickú pregnantosť, štýlovosť, charakter skladby
- Do vyučovacieho procesu zapojiť proces predstavy a sebakontroly
- Pri hre osvojenej skladby dosiahnuť určitý stupeň technického nadhľadu
- Zapájať žiaka do komorného alebo zborového spevu
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na
- národnostné menšiny žijúce na Slovensku)
- Príprava na absolventskú skúšku prvej časti prvého stupňa základného štúdia

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- Dychové cvičenia – trojfázový dych
- Hlasové cvičenia – v rozsahu tercie až kvinty
- Uvoľňovacie cvičenia

6 ľudových piesní - rôzny charakter a štýl podľa individuálnych dispozícii žiaka

5 umelých piesní - rôzny charakter a štýl podľa individuálnych dispozícii žiaka

1 pieseň s vianočnou tematikou

1 dvojhlasná pieseň

1 pieseň zameraná na spoznávanie speváckej literatúra – výber žiakom
2 piesne zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

Výkonový štandard

- ✓ interpretujú spamäti 8 -10 piesní so sprievodom klavíra, alebo CD nosiča,
- ✓ ovládajú tvorbu tónu opretého na bránici (dychovú oporu),
- ✓ ovládajú mäkké nasadenie tónu,
- ✓ ovládajú plynulý prednes kantilény,
- ✓ prirodzene frázujú s použitím dynamických a agogických výrazových
- ✓ vedome tvoria staccato alegato,
- ✓ pri spievaní preukazujú schopnosť zvukovo vyrovnávať vokály vcelom svojom hlasovom rozsahu,
- ✓ orientujú sa v notovom zápise speváckych partov,
- ✓ chápu textový obsah prednesených skladieb,
- ✓ samostatne pracujú s notovým materiálom.

Obsahový štandard

Piesne rôzneho charakteru ažánru.
Sústavné zdokonaľovanie zmiešaného reberno-bránicového dýchania, uvedomené budovanie dychovej opory.
Cvičenia na mäkké nasadenie tónu.
Cvičenia plynulej kantilény na rôznorodých melódiách, rozširovanie a vyrovnávanie hlasového rozsahu podľa individuálnych schopností žiakov hlasovými cvičeniami smerom nadol i nahor.
Rozširovanie a obohacovanie dynamickej a agogickej škály.
Technické cvičenia na správne použitie dychu na bránici pri spievaní staccata.
Technické cvičenia na spájanie hlavovej a hrudnej rezonancie –voix mixt.
Spájanie notového materiálu s hudobnou predstavou.
Zdokonaľovanie uvedomelého prednesu na základe pochopenia hudobného atextového obsahu piesne.

Záverečná skúška:
- 1 solmizačné cvičenie,
- 1 ľudová pieseň v úprave skladateľa,
- 1 umelá pieseň.

PREDMET: Obligátny nástroj (Hra na klavíri, keyboarde, gitare a zobcovej flaute)
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 0,5
CIELE:

Naďalej osvojovať a rozvíjať správne zručnosti a návyky hry. Viesť žiaka k osobitosti prejavu, učiť ho hudobnému vkusu. Motivovať k trpezlivosti, vytrvalosti a disciplíne. Rozvíjať kompetenciu k samostatnému štúdiu. Rozvíjať kantilénu. Hra v rýchlejších tempách.

OBSAH:

- zdokonaľovanie technických zručností pri hre;
- rozširovanie základných hráčskych kompetencií;
- hra v rýchlejších tempách;
- hra podľa sluchu;
- frázovanie, dynamika.

Študijný plán pre daný ročník:

Štvrtý ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- motorický rozvoj hry;
- uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu;
- využívanie technických možnosti nástroja;
- práca na výrazovom predvedení skladieb.

Druhý polrok:
- upevňovanie správnych návykov;
- uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu;
- hra spamäti;
- hra v rýchlejších tempách;
- rozvoj motoriky pri hre;
- hra skladieb rôznych štýlových období.

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- 4 skladby - výber zo škôl pre jednotlivé nástroje (aj etudy a technické cvičenia)
- 2 ľudové piesne
- 2 skladby zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

Výkonový štandard

- ✓ používajú správne sedenie za klavírom, postavenie rúk,
- ✓ zvládnu hru durových stupníc s# asb cez dve oktávy vrovnom pohybe aprotipohybe,
- ✓ zvládnu hru molových stupníc harmonických,
- ✓ zvládnu hru tonického kvintakordu sobratmi,

- ✓ dokážu frázovať dlhšie melodické celky,
- ✓ používajú správne predpísaný prstoklad vskladbe.

Obsahový štandard

- Práca s technikou na základe zvukovej predstavy, pri ktorej sa koordinujú pohybové reakcie - rozvíja sa
  hrací aparát dieťaťa.
- Zvládnutie durových stupníc poznámka: podľa individuálnych schopností žiaka).
- Molové stupnice (poznámka: podľa individuálnych schopností žiaka).
- Hra akordov: tonický kvintakord sobratmi spolu + malý rozklad zvlášť.
- Skladby etudového charakteru kratšieho rozsahu zamerané na riešenie rôznych technických problémov.
- Návyky správneho prstokladu.

PREDMET: Príprava k súhre
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 0,5
CIELE:
Hlavným cieľom predmetu je naučiť žiaka učiť sa a vybudovať si systém pre štúdium spamäti. Zvládnutie základov spolupráce s klavírnym sprievodom. Prehlbovanie intonačnej a rytmickej presnosti. Dôraz na štúdium spamäti. Pestovať v žiakovi cit pre rozdiel medzi interpretáciou ľudovej a umelej piesne.

OBSAH:
Nácvik ľudových a umelých piesní so sprievodom klavíra. Dôraz sa kladie na rytmiskú a intonačnú presnosť a na vzájomnú spoluprácu korepetítora a speváka. Naučiť žiaka vnímať klvírny sprievod ako súčasť svojej prezentácie.

Študijný plán pre daný ročník:

Štvrtý ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:
- ľudové a umelé piesne, ktoré tvoria obsah učiva predmetu: Spev v tomto ročníku.

Druhý polrok:
- ľudové a umelé piesne, ktoré tvoria obsah učiva predmetu: Spev v tomto ročníku.

PREDMET: Zborový spev
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 2
CIELE:
Cieľom predmetu zborový spev je naučiť žiakov základom techniky zborového spevu a práce v speváckom zbore. Žiaci si spievaním v zbore upevňujú nadobudnuté technické, intonačné i rytmické zručnosti a rozvíjajú harmonické

cítenie. Práca v zbore vedie k budovaniu vnútornej i vonkajšej disciplíny a formuje žiaka, nielen odborne ale aj sociálne.

OBSAH:
- dýchanie pri speve, správne tvorenie speváckeho tónu;
- správne vedenie spevného hlasu a jeho dynamické stvárnenie;
- vyrovnávanie hlasových registra z hľadiska rozsahu, farby a dynamiky;
- formovať správnu a pohotovú reakciu na dirigentské gesto;
- v orientácii a vystupovaní počas verejných vystúpení;
- učiť žiaka orientoivať sa v speváckom parte.

Študijný plán pre daný ročník:

Štvrtý ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:
- 4 piesne rôzneho charakteru a tempa

Druhý polrok:
- 4 piesne rôzneho charakteru a tempa

Prvý ročník, druhej časti, I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

PREDMET: Spev
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:
- Nadviazať na získané vedomosti z predchádzajúcich ročníkov
- Upevňovať a kultivovať spevácke návyky a zručnosti
- Zlepšovať kvalitu tónu – jeho stabilitu a vyrovnanosť
- Viesť k dodržiavaniu zásad hlasovej hygieny
- Zohľadňovať v edukácii predmutačné a mutačné zmeny – šetrná práca s hlasom, správny výber cvičení podľa individuálneho vývoja žiaka
- Predchádzať vzniku mutačného šelestu a hlasového zlomu
- Budovať vnímanie správneho vedenia kantilény
- Zjednotiť vokalizáciu, spevácku dikciu s obsahom spievaného textu
- Zvyšovať nároky na interpretačné prevedenie
- Upevňovať spôsob spevu jednoduchších melodických ozdôb
- Zdokonaľovať technické zručnosti a interpretačnú pohotovosť
- Viesť žiaka k štúdiu rozmanitých hudobných žánrov – skladby barokové, klasické, romantické ale aj skladby hudby tanečnej populárnej

- Pestovať hudobnú predstavivosť
- Zvyšovanie nárokov na štýlovosť, charakter a náladu interpretovaných piesní
- Usmerniť zvýšenú emocionalitu, formovať vôľu pri cvičení
- Pestovať hudobný vkus
- Dosiahnuť takú technickú vyspelosť, aby žiak vedel realizovať svoje hudobné predstavy
- Zlepšovať pohotovosť pri čítaní notového zápisu
- Rozvíjať kompetencie ku komornému spevu
- Rozvíjať improvizačné schopnosti
- Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávanie výrazových prostriedkov hudby
- Rozvíjať u žiaka schopnosť samostatne cvičiť a správne postupovať pri štúdiu a nacvičovaní skladieb
- Pestovať zmysel pozorné a sústredené čítanie notového text
- Učiť žiaka sluchovej sebakontrole od samého začiatku štúdia skladby
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

OBSAH:
- Naďalej rozvíjať a prehlbovať získané poznatky, zručnosti a návyky pri speve
- Zdokonaľovať reberno - bránicové dýchanie
- Uvedomelo budovať dychovú oporu
- Vyrovnávať hlas v celom rozsahu
- Nacvičiť spev prechodných tónov na základe budovania správnej predstavy – „ spievanie zhora“
- Zaradiť cvičenia na predchádzanie vzniku mutačných šelestov a hlasových zlomov – brumendo s vysokým nasadením v strednej polohe s dychovou oporou
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávanie výrazových prostriedkov hudby, hudobnej tvorivosti, hudobného myslenia, fantázie, predstavy, pamäti, vnímania
- Zintenzívniť funkcie psychických procesov pri učení zapájaním čím viacerých analyzátorov v edukačnom procese: motorický, sluchový, zrakový
- Rozvoj sluchovej predstavy o piesňach
- Viesť žiaka k samostatnému domácemu naštudovaniu piesní
- Naučiť žiaka ako samostatne cvičiť a ako sa má postupovať pri štúdiu piesne
- Detailné vypracovávanie piesní - študovať po úsekoch
- Rozvoj zmyslu pre detailné a presné čítanie notového zápisu
- Pestovať vytrvalosť a cieľavedomosť

- Psychologická príprava na verejné vystúpenia – analýza pocitu trémy
- Príprava žiaka a skladby na pódiové predvedenie piesní
- Spievať durové a molové stupnicové rady
- Upevňovať interpretáciu melodických ozdôb
- Rozvoj hudobnej logiky
- Zväčšovanie rozsahu
- Využívať poznatky o práci s dychom a predstave o výške tónu, pri prekonávaní väčších intervalových skokov
- Dohliadať na správnu artikuláciu
- Zapájať žiaka do komorného alebo zborového spevu

Základné učivo:

- Ľudové piesne
- Umelé piesne
- Technické hlasové cvičenia v rozsahu kvinty až oktávy
- Dychové cvičenia
- Uvoľňovacie cvičenia
- Durový a molový tónový rad
- Populárne piesne, filmová hudba, piesne iných národov a národností…....

Študijný plán pre daný ročník:

Prvý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Upevňovať správne zručnosti a návyky pri speve
- Zdokonaľovať spev technických cvičení vzostupne využívať dychovú oporu, rezonancie, správnu artikuláciu - melodicky obohacovať hlasové cvičenia – zväčšovať ich intervalový rozsah
- Upevniť spev melodických ozdôb
- Zdokonaľovať technické zručnosti a obohacovať ich o ďalšie technické prvky
- Uvedomelo budovať dychovú oporu
- Vyrovnávať hlas v celom rozsahu
- Zapájať žiaka do komorného alebo zborového spevu
- Synchronizovať zadeleného dychu, vysoké a mäkké nasadenie tónu a artikuláciu
- Nacvičiť spev prechodných tónov na základe budovania správnej predstavy – „ spievanie zhora“
- Zaradiť cvičenia na predchádzanie vzniku mutačných šelestov a hlasových

zlomov – brumendo s vysokým nasadením v strednej polohe s dychovou oporou

- Rozvíjať a formovať vytváranie sluchovej predstavy o piesňach
- Zdokonaľovať tónovú a rytmickú vyrovnanosť pri speve
- Spievať durové stupnicové rady
- Zdokonaľovanie súhry s korepetítorom
- Pestovať rozvoj hudobných predstáv
- Zvyšovať nároky na štýlovosť, charakter a vystihnutie nálady pri interpretácii piesní
- Pestovať pozornosť a precíznosť pri čítaní notového zápisu
- Dosiahnuť takú technickú vyspelosť, aby žiak vedel realizovať svoje hudobné predstavy
- Orientovať žiaka na reprodukciu piesní rôznych žánrov pri zachovaní výrazových prostriedkov obdobia, štýlu a hudobného vkusu
- Rozvíjať kompetencie ku komornému alebo zborovému spev
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Druhý polrok:

- Rozvíjať hudobnú predstavu a sluchovú kontrolu
- Upevňovať správny spôsob tvorby vokálov, neutralizácia vokálov
- Osvojiť si základné pojmy z oblasti fyziológie hlasu
- Zvládnuť preklenúť väčšie intervalové vzdialenosti – budovať predstavu o intervalovom skoku a pevnej dychovej opore
- Synchronizovať prácu dychu, predstavu o nasadení a artikuláciu
- Zväčšovať hlasový rozsah
- Vedome zlepšovať funkčnosť dychovej opory
- Klásť dôraz na zrozumiteľnosť artikulácie
- Spievať molový tónový rad
- Upevniť spev osvojených melodických ozdôb
- Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces
- Oboznámiť sa so spôsobom zadeľovania dôb a počítania pri speve reťazca synkop
- Precvičovať synkopy v spojení s ligatúrou a pomlčkami
- Zadeliť v rôznych rytmických modeloch noty s dvoma bodkami
- Zvládnuť preklenúť väčšie intervalové vzdialenosti
- Upevniť spev osvojených melodických ozdôb

- Zamerať sa na prehlbovanie a obohacovanie technických a výrazových schopností, dosiahnuť vyrovnanosť vokálneho prejavu v rýchlejších tempách
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu
- Pestovať vytrvalosť a cieľavedomosť
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávanie výrazových prostriedkov hudby
- Pri speve osvojenej skladby dosiahnuť určitý stupeň technického nadhľadu
- Pripravovať žiaka na verejné vystúpenia – analýza trémy
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- Dychové cvičenia – trojfázový dych
- Hlasové cvičenia – v rozsahu tercie až kvinty
- Uvoľňovacie cvičenia

6 ľudových piesní - rôzny charakter a štýl podľa individuálnych dispozícii žiaka

5 umelých piesní - rôzny charakter a štýl podľa individuálnych dispozícii žiaka

1 pieseň s vianočnou tematikou

1 dvojhlasná pieseň

1 pieseň charakterizujúca určité štýlové obdobie (baroko, klasicizmus, romantizmus...) – výber žiakom

2 piesne zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

Výkonový štandard

✓ interpretujú spamäti zvukovo vyrovnaným hlasom v celej hlasovej polohe 8-10 piesní so sprievodom klavíra alebo CD,
✓ ovládajú tvorbu staccata so správnym použitím dychovej opory,
✓ preukazujú zmysel pre krásu plynulej kantilény a hudobnej frázy,
✓ dodržiavajú zásady hlasovej hygieny, čím predchádzajú mutačným šelestom a hlasovým zlomom,

- ✓ interpretujú piesne so správnym výrazom primeraným svojmu veku,
- ✓ samostatne pracujú s notovým materiálom.

Obsahový štandard

Piesne rôzneho charakteru a žánru,
Tvorba staccata so správnym použitím dychu na bránici.
Sústavné zdokonaľovanie zmiešaného dýchania a budovania dychovej opory, vyrovnávanie hlasu v celej hlasovej polohe na základe voix mixtu, rozširovanie hlasového rozsahu obomi smermi, spievanie prechodných tónov s nasadením zhora.
Predchádzanie prípadným mutačným šelestom a hlasovým zlomom vhodným a šetrným výberom hlasových cvičení.
Rozširovanie hudobného rozhľadu žiaka hudobným materiálom, ktorý je svojím obsahom a náročnosťou primeraný ich veku a schopnostiam.

PREDMET: Obligátny nástroj (Hra na klavíri, keyboarde, gitare a zobcovej flaute)
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 0,5
CIELE:

Prehlbovať a upevňovaťsprávne návyky pri hre. Zoznamovať žiaka s klavírnou literatúrou rôznych štýlovýchobdobí. Motivovať k trpezlivosti, vytrvalosti a disciplíne. Rozvíjať kompetenciu k samostatnému štúdiu.Hra v rýchlejších tempách.

OBSAH:
- zdokonaľovanie technických zručností pri hre;
- rozširovanie základných hráčskych kompetencií;
- hra v rýchlejších tempách;
- hra podľa sluchu;
- frázovanie, dynamika;
- zoznamovanie s náročnejším klavírnym repertoárom rôznych štýlových období.

Študijný plán pre daný ročník:

Prvý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:
- zdokonaľovť motoriku pri hre;
- zrýchľovať tempá;
- zlepšovať výraz pri hraných skladbách;
- zdokonaľovať pedalizáciu.

Druhý polrok:
- upevňovanie správnych návykov;
- hra spamäti;
- hra v rýchlejších tempách;
- rozvoj motoriky pri hre;
- hra skladieb rôznych štýlových období.

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:
- 4 skladby - výber zo škôl pre jednotlivé nástroje (aj etudy a technické cvičenia)
- 2 ľudové piesne
- 2 skladby zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

Výkonový štandard

✓ dokážu uvedomele a samostatne pracovať smelodickou líniou zvládnu základnú techniku nástroja,
✓ dokážu efektívne pracovať s hudobnou asluchovou predstavou,
✓ počúvajú sa pri hre,
✓ dokážu správne frázovať dlhšie melodické útvary acharakterovo stvárniť skladbu.

Obsahový štandard

Koordinácia oboch rúk atechnická zručnosť: osamostatňovanie funkcie pravej aľavej ruku.
Legato vtempe: vyrovnanie.
Sluchovo-hudobná predstava: rozvíjanie.
Uvedomovanie si svojich rozvojových možností, akceptovanie spätnej väzby.
Zmyselpre rozlišovanie charakteru skladieb podľa obsahu, nálady atempa: formovanie.

PREDMET: Príprava k súhre
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 0,5
CIELE:
Hlavným cieľom predmetu je naučiť žiaka učiť sa a vybudovať si systém pre štúdium spamäti. Zvládnutie základov spolupráce s klavírnym sprievodom. Prehlbovanie intonačnej a rytmickej presnosti. Dôraz na štúdium spamäti. Pestovať v žiakovi cit pre rozdiel medzi interpretáciou ľudovej a umelej piesne.

OBSAH:

Nácvik ľudových a umelých piesní so sprievodom klavíra. Dôraz sa kladie na rytmiskú a intonačnú presnosť a na vzájomnú spoluprácu korepetítora a speváka. Naučiť žiaka vnímať klvírny sprievod ako súčasť svojej prezentácie.

Študijný plán pre daný ročník:

Prvý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:
- ľudové a umelé piesne, ktoré tvoria obsah učiva predmetu: Spev v tomto ročníku.

Druhý polrok:
- ľudové a umelé piesne, ktoré tvoria obsah učiva predmetu: Spev v tomto ročníku.

PREDMET: Zborový spev
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 2
CIELE:
Cieľom predmetu zborový spev je naučiť žiakov základom techniky zborového spevu a práce v speváckom zbore. Žiaci si spievaním v zbore upevňujú nadobudnuté technické, intonačné i rytmické zručnosti a rozvíjajú harmonické cítenie. Práca v zbore vedie k budovaniu vnútornej i vonkajšej disciplíny a formuje žiaka, nielen odborne ale aj sociálne.

OBSAH:
- dýchanie pri speve, správne tvorenie speváckeho tónu;
- upevňovanie dychovej opory – budovanie kantilény;
- správne vedenie spevného hlasu a jeho dynamické stvárnenie;
- vyrovnávanie hlasových registra z hľadiska rozsahu, farby a dynamiky;
- formovať správnu a pohotovú reakciu na dirigentské gesto;
- v orientácii a vystupovaní počas verejných vystúpení;
- učiť žiaka orientoivať sa v speváckom parte.

Študijný plán pre daný ročník:

Prvý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:
- 4 piesne rôzneho charakteru a tempa

Druhý polrok:
- 4 piesne rôzneho charakteru a tempa

Druhý ročník, druhej časti I. stupňa štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:
- Upevňovať a zdokonaľovať správne zručnosti a návyky pri speve
- Zdokonaľovať technickú zručnosť a interpretačnú pohotovosť
- Kultivovať spevácky prejav
- Sledovať mutačné zmeny u žiaka
- Zamerať štúdium na zvládnutie náročnejších piesní rôznych štýlových období – skladby barokové, klasické, romantické ale aj skladby hudby tanečnej, populárnej a jazzovej
- Pestovať hudobnú predstavivosť
- Zvyšovanie nárokov na štýlovosť, charakter a náladu interpretovaných piesní
- Usmerniť zvýšenú emocionalitu
- Dosiahnuť takú technickú vyspelosť, aby žiak vedel realizovať svoje hudobné predstavy
- Rozvíjať pohotovosť pri čítaní notového zápisu
- Rozvíjať hudobnú predstavu a sluchovú kontrolu
- Oboznamovať žiaka s odbornou terminológiou
- Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces
- Zamerať sa na prehlbovanie a obohacovanie technických a výrazových schopností, dosiahnuť hlasovú vyrovnanosť
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávanie výrazových prostriedkov hudby
- Rozvíjať u žiaka schopnosť samostatne cvičiť a správne postupovať pri štúdiu a nacvičovaní piesní rôzneho typu a charakteru
- Pestovať zmysel pre precízne čítanie notového zápisu a ostatných značiek v zápise
- Osvojiť si kompetenciu sluchovej sebakontroly pri nacvičovaní skladby i jej produkcii
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

OBSAH:

- Naďalej rozvíjať a prehlbovať vedomosti, zručnosti a návyky získané v edukačnom procese
- Uvedomelo používať reberno - bránicové dýchanie a dychovú oporu
- Vyrovnávať vokály
- Plynule prepájať hlavový a hrudný register
- Realizovať cvičenia na predchádzanie mutačných šelestov a hlasových zlomov
- Osvojiť si staccato v strednej hlasovej polohe

- Zdokonaľovať dychovú oporu
- Predlžovať výdychovú fázu
- Rozvíjať plynulú kantilénu
- Pripraviť spev mezza di voce v primeranej dynamike
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávanie výrazových prostriedkov hudby, hudobnej tvorivosti, hudobného myslenia, fantázie, predstavy, pamäti, vnímania
- Zintenzívnenie psychických procesov účasťou viacerých analyzátorov: motorický, sluchový, zrakový
- Rozvoj hudobnej predstavy a sluchovej kontroly
- Rozvoj harmonického cítenia - spoločná analýza
- Oboznamovať žiaka s odbornou terminológiou
- Zlepšovať, zintenzívňovať a zefektívňovať domácu prípravu
- Detailne vypracovávať piesne po technickej stránke
- Psychologická príprava na verejné vystúpenia – analýza pocitu trémy
- Príprava žiaka a skladby na pódiové predvedenie skladby
- Upevňovanie správnej interpretácie rôznych melodických ozdôb
- Dosiahnuť určitý stupeň technického nadhľadu pri hre osvojených piesní
- Rozvíjať hudobnú logiku
- Upevňovať rozsah a zväčšovať rozsah
- Logicky členiť skladbu na úseky – vnímanie frázy
- Technicky zvládať prekonávanie väčších intervalových vzdialeností

Základné učivo:

- Ľudové piesne
- Umelé piesne
- Technické hlasové cvičenia v rozsahu kvinty až oktávy
- Dychové cvičenia
- Uvoľňovacie cvičenia
- Durový a molový tónový rad
- Populárne piesne, filmová hudba, piesne iných národov a národností…....

Študijný plán pre daný ročník:

Druhý ročník, druhej časti prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Naďalej rozvíjať a prehlbovať vedomosti, zručnosti a návyky získané v edukačnom procese
- Uvedomelo používať reberno - bránicové dýchanie a dychovú oporu
- Vyrovnávať vokály
- Plynule prepájať hlavový a hrudný register

- Realizovať cvičenia na predchádzanie mutačných šelestov a hlasových zlomov
- Zdokonaľovať technickú zručnosť a obohacovať ju o ďalšie technické prvky
- Viesť žiaka k štúdiu piesní rôznych štýlových období – barokové, klasické, romantické, piesne tanečné i populárne
- Zvyšovať nároky na štýlovú interpretáciu piesní
- Rozvíjať hudobné predstavy a tvorivosť
- Usmerniť zvýšenú emocionalitu a vôľové vlastnosti pri cvičení
- Logicky členiť pieseň na úseky – vnímanie frázy
- Kontrolovať prácu dychovej opory
- Synchronizovať prácu dychu, predstavu správneho nasadenia tónu a artikuláciu
- Pracovať na tvorbe správneho vibráta pri speve
- Oboznamovať žiaka s odbornou terminológiou
- Oboznámiť žiaka s princípmi možného vzájomného ovplyvňovania sa dynamiky a intonácie pri speve
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Druhý polrok:

- Zamerať sa na prehlbovanie a obohacovanie technických a výrazových kompetencií dosiahnuť vyrovnanosť hlasu v celom rozsahu
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu
- Predlžovať výdychovú fázu
- Rozvíjať plynulú kantilénu
- Pripraviť spev mezza di voce v primeranej dynamike
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávanie výrazových prostriedkov hudby
- Pestovať spôsobilosť pohotovejšieho osvojovania si nového notového materiálu
- Zlepšovať, zintenzívňovať a zefektívňovať domácu prípravu
- Osvojiť si spev staccato v pomalom tempe
- Spev molového radu
- Zvládnuť preklenúť väčšie intervalové vzdialenosti vyžadujúce synchronizáciu práce dychovej opory a správnej predstavy o výške a spôsobe nasadenia tónu
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- Dychové cvičenia – trojfázový dych
- Hlasové cvičenia – v rozsahu tercie až kvinty
- Uvoľňovacie cvičenia

6 ľudových piesní - rôzny charakter a štýl podľa individuálnych dispozícii žiaka

5 umelých piesní - rôzny charakter a štýl podľa individuálnych dispozícii žiaka

1 pieseň s vianočnou tematikou

1 dvojhlasná pieseň

1 pieseň charakterizujúca určité štýlové obdobie (barok, klasicizmus, romantizmus...) – výber žiakom

2 piesne zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

Výkonový štandard

✓ disponujú spoľahlivým technicky vyspelejším akultivovanejším hudobným prejavom, potrebným na zvládnutie 8 -10 náročnejších ľudových a umelých piesní so sprievodom klavíra alebo CD,
✓ spájajú teoretické poznatky s hudobnou predstavivosťou,
✓ plne využívajú dychovú oporu,
✓ rozvíjajú hudobnej predstavivosti prepojením notového zápisu so zvukovou predstavou,
✓ ovládajú zásady hlasovej hygieny z dôvodu predmutačného amutačného obdobia,
✓ prejavujú záujem o hudobnú literatúru, o kultúru a o aktuálne dianie vumeleckom svete podľa svojho záujmu,
✓ zrozumiteľné reprodukujú text aj v cudzom jazyku.

Obsahový štandard

Piesne rôzneho charakteru ažánru.
Neustále upevňovanie speváckej techniky a rozširovanie o ďalšie prvky.
Rozvíjanie plynulej kantilény s predlžovaním a zdokonaľovaním dychových fráz (striedanie staccata alegata).
Spievanie vokalíz.
Odstraňovanie mutačného šelestu a hlasových zlomov.
Štúdiu skladieb rôzneho štýlu a žánru.
Štúdium piesní vcudzom jazyku.

PREDMET: Obligátny nástroj (Hra na klavíri, keyboarde, gitare a zobcovej flaute)
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 0,5
CIELE:

Prehlbovať a upevňovaťsprávne návyky pri hre. Zoznamovať žiaka s klavírnou literatúrou rôznych štýlovýchobdobí. Motivovať k trpezlivosti, vytrvalosti a disciplíne. Rozvíjať kompetenciu k samostatnému štúdiu.Hra v rýchlejších tempách.

OBSAH:
- zdokonaľovanie technických zručností pri hre;
- rozširovanie základných hráčskych kompetencií;
- hra v rýchlejších tempách;
- hra podľa sluchu;
- frázovanie, dynamika;
- zoznamovanie s náročnejším klavírnym repertoárom rôznych štýlových období.

Študijný plán pre daný ročník:

Druhý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:
- zdokonaľovť motoriku pri hre;
- zrýchľovať tempá;
- zlepšovať výraz pri hraných skladbách;
- zdokonaľovať pedalizáciu.

Druhý polrok:
- upevňovanie správnych návykov;
- hra spamäti;
- hra v rýchlejších tempách;
- rozvoj motoriky pri hre;
- hra skladieb rôznych štýlových období.

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- 4 skladby - výber zo škôl pre jednotlivé nástroje (aj etudy a technické cvičenia)
- 2 ľudové piesne
- 2 skladby zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

Výkonový štandard

- ✓ rozumejú umeleckej atechnickej zložke interpretácie študovaných skladieb,
- ✓ dokážu efektívne pracovať s hudobnou asluchovou predstavou,
- ✓ ovládajú hru durových a molových stupníc (harmonických amelodických),
- ✓ rozpoznajú základné harmonické funkcie, vedia ich analyzovať,
- ✓ interpretujú skladby rôznych štýlových období.

Obsahový štandard

Rozvíjanie azdokonaľovanie vedomostí azručností nadobudnutých vpredchádzajúcom štúdiu.
Rozvíjanie umeleckej atechnickej zložky interpretácie študovaných skladieb.
Durové amolové stupnice v primeranom tempe, počet: podľa individuálnych predpokladov žiaka.
Hraľudových piesní podľa sluchu.
Zvládnutie skladieb: tance, menuety, fughetty apod., prednesové skladby rôzneho charakteru aštýlu.

PREDMET: Príprava k súhre
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 0,5
CIELE:
Hlavným cieľom predmetu je naučiť žiaka učiť sa a vybudovať si systém pre štúdium spamäti. Zvládnutie základov spolupráce s klavírnym sprievodom. Prehlbovanie intonačnej a rytmickej presnosti. Dôraz na štúdium spamäti. Pestovať v žiakovi cit pre rozdiel medzi interpretáciou ľudovej a umelej piesne.

OBSAH:
Nácvik ľudových a umelých piesní so sprievodom klavíra. Dôraz sa kladie na rytmiskú a intonačnú presnosť a na vzájomnú spoluprácu korepetítora a speváka. Naučiť žiaka vnímať klvírny sprievod ako súčasť svojej prezentácie.

Študijný plán pre daný ročník:

Druhý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:
- ľudové a umelé piesne, ktoré tvoria obsah učiva predmetu: Spev v tomto ročníku.

Druhý polrok:

- ľudové a umelé piesne, ktoré tvoria obsah učiva predmetu: Spev v tomto ročníku.

PREDMET: Zborový spev
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 2
CIELE:
Cieľom predmetu zborový spev je naučiť žiakov základom techniky zborového spevu a práce v speváckom zbore. Žiaci si spievaním v zbore upevňujú nadobudnuté technické, intonačné i rytmické zručnosti a rozvíjajú harmonické cítenie. Práca v zbore vedie k budovaniu vnútornej i vonkajšej disciplíny a formuje žiaka, nielen odborne ale aj sociálne.

OBSAH:
- dýchanie pri speve, správne tvorenie speváckeho tónu;
- upevňovanie dychovej opory – budovanie kantilény;
- správne vedenie spevného hlasu a jeho dynamické stvárnenie;
- vyrovnávanie hlasových registra z hľadiska rozsahu, farby a dynamiky;
- formovať správnu a pohotovú reakciu na dirigentské gesto;
- v orientácii a vystupovaní počas verejných vystúpení;
- učiť žiaka orientoivať sa v speváckom parte.

Študijný plán pre daný ročník:

Druhý ročník, druhej, časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:
- 4 piesne rôzneho charakteru a tempa

Druhý polrok:
- 4 piesne rôzneho charakteru a tempa

Tretí ročník, druhej časti, I. stupňa štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:
- Podporovať osobnostno-špecifický prístup žiaka k spevu
- Motivovať žiaka k pocitu tvorivej slobody a samostatnosti

- Zdokonaľovať technické zručnosti a návyky
- Zlepšovať interpretačné kompetencie
- Participovať na rozvoji melodickej a harmonickej predstavy
- Pestovať vkus pre správnu a štýlovú interpretáciu
- Dosiahnuť takú technickú vyspelosť, aby bol žiak schopný realizovať svoje hudobné predstavy
- Rozvíjať pohotovosť pri čítaní notového zápisu
- Zlepšovať technické zručnosti
- Zvoliť vhodný a individuálnym schopnostiam i nadobudnutým vedomostiam a zručnostiam primeraný absolventský program

OBSAH:
- Zdokonaľovanie nadobudnutých zručností a návykov, naďalej rozvíjať spevácke kompetencie
- Viesť k správnej analýze speváckych možností
- Zdokonaľovať technické zručnosti a upevňovať správne návyky pri speve
- Upevňovať predstavu vysokého a mäkkého nasadenia tónu vo zvuku
- Spevňovať dychovú oporu, rozširovať výdychovú fázu
- Zlepšovať artikuláciu
- Využívať technické danosti nástroja k zlepšeniu interpretačného efektu
- Rozvoj hudobnej predstavy a sluchovej kontroly
- Budovanie rytmickej, tónovej a tempovej vyrovnanosti hry
- Viesť žiaka k samostatnému domácemu štúdiu piesní
- Naučiť žiaka ako samostatne cvičiť a ako postupovať pri štúdiu piesní
- Detailné vypracovávať piesne, štúdium piesne po úsekoch
- Pestovanie vytrvalosti a cieľavedomosti
- Psychologická príprava - zvládanie stresových situácií, trémy, rôznych reakcií publika...
- Príprava žiaka na pódiové predvedenie skladby
- Spev durového a molového radu
- Zlepšovať flexibilitu hlasového a dychového aparátu
- Správne interpretovať rôzne melodické ozdoby
- Rozvíjať hudobnú logiku
- Zapájať žiaka do komorného alebo zborového spevu
- Viesť žiaka k improvizácií
- Zvládnuť vybraný absolventský program a prezentovať ho na požadovanej kvalitatívnej úrovni

Základné učivo:
- Ľudové piesne
- Umelé piesne
- Technické hlasové cvičenia v rozsahu kvinty až oktávy

- Dychové cvičenia
- Uvoľňovacie cvičenia
- Durový a molový tónový rad
- Populárne piesne, filmová hudba, piesne iných národov a národností…....

Študijný plán pre daný ročník:

Tretí ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Podporovať osobnostno-špecifický prístup žiaka k spevu
- Zdokonaľovať technické zručnosti a upevňovať správne návyky pri speve
- Upevňovať predstavu vysokého a mäkkého nasadenia tónu vo zvuku
- Spevňovať dychovú oporu, rozširovať výdychovú fázu
- Zlepšovať artikuláciu
- Participovať na rozvoji melodickej predstavy
- Pestovať vkus pre štýlovo adekvátnu interpretáciu piesní
- Dosiahnuť takú technickú vyspelosť, aby žiak vedel realizovať svoje hudobné predstavy
- Rozvíjať spev z listu a pohotovosť pri čítaní notového zápisu
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Druhý polrok:

- Ďalej rozvíjať spevácke kompetencie
- Zdokonaľovať technické zručnosti a upevňovať správne návyky pri speve
- Upevňovať predstavu vysokého a mäkkého nasadenia tónu vo zvuku
- Spevňovať dychovú oporu, rozširovať výdychovú fázu
- Zlepšovať artikuláciu
- Viesť k správnej analýze hlasových možností
- Rozvíjať hudobnú predstavu a sluchovú kontrolu
- Rozvíjať u žiaka schopnosť samostatne cvičiť a správne postupovať pri štúdiu a nacvičovaní piesní
- rôzneho typu a charakteru
- Pestovať vytrvalosť a cieľavedomosť
- Zlepšovať flexibilitu hlasového a dychového aparátu
    - Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- Dychové cvičenia – trojfázový dych
- Hlasové cvičenia – v rozsahu tercie až kvinty
- Uvoľňovacie cvičenia

6 ľudových piesní - rôzny charakter a štýl podľa individuálnych dispozícii žiaka

5 umelých piesní - rôzny charakter a štýl podľa individuálnych dispozícii žiaka

1 pieseň s vianočnou tematikou

1 dvojhlasná pieseň

1 pieseň charakterizujúca určité štýlové obdobie (baroko, klasicizmus, romantizmus...) – výber žiakom

2 piesne zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiak

Výkonový štandard

- ✓ zvládnu s primeraným výrazom interpretáciu vokalíz a 8 skladieb so sprievodom klavíra alebo CD,
- ✓ vedome demonštrujú rozširujúcu sa kapacitu dýchania,
- ✓ využívajú nadobudnuté technické schopnosti kprepojeniu tvorby tónu adychu azdokonaľovaniu ľahkosti aprirodzenosti hlasu,
- ✓ zvládajú spevácku artikuláciu, výslovnosť aznelosť tónu,
- ✓ sú schopní dynamicky a agogicky rozlíšiť obsahovú a výrazovú
- ✓ sú schopní interpretácie piesní rôznych štýlových období, interpretujú piesne i v cudzom jazyku,
- ✓ uvedomene sa koncentrujú a sústredia pred verejným sólovým vystúpením,
- ✓ preukážu kultivovaný prejav na verejnosti.

Obsahový štandard

Štúdium primerane náročných vokalíz a skladieb rôznych štýlových období.
Predlžovanie a zdokonaľovanie dychových fráz, zdokonaľovanie reberno-bránicového dýchania a dychovej opory.
Spájanie hlavovej a hrudnej rezonancie -voix mixte, zdokonaľovanie plynulej kantilény, navodzujúce vety, heslá avýzvy učiteľa pri technických cvičeniach.
Rozvíjanie primeranej technickej vyspelosti a kultivovanosti hudobného prejavu žiaka.
Rozširovanie hudobného obzoru žiaka neustálym spoznávaním nových piesní.
Vystupovanie na interných averejných koncertoch školy.

PREDMET: Obligátny nástroj (Hra na klavíri, keyboarde, gitare a zobcovej flaute)
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 0,5
CIELE:

Prehlbovať a upevňovaťsprávne návyky pri hre. Zoznamovať žiaka s klavírnou literatúrou rôznych štýlovýchobdobí. Motivovať k trpezlivosti, vytrvalosti a disciplíne. Rozvíjať kompetenciu k samostatnému štúdiu.Hra v rýchlejších tempách.

OBSAH:
- zdokonaľovanie technických zručností pri hre;
- rozširovanie základných hráčskych kompetencií;
- hra v rýchlejších tempách;
- hra podľa sluchu;
- frázovanie, dynamika;
- zoznamovanie s náročnejším klavírnym repertoárom rôznych štýlových období.

Študijný plán pre daný ročník:

Tretí ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:
- zdokonaľovť motoriku pri hre;
- zrýchľovať tempá;
- zlepšovať výraz pri hraných skladbách;
- zdokonaľovať pedalizáciu.

Druhý polrok:
- upevňovanie správnych návykov;
- hra spamäti;
- hra v rýchlejších tempách;
- rozvoj motoriky pri hre;
- hra skladieb rôznych štýlových období.

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- 4 skladby - výber zo škôl pre jednotlivé nástroje (aj etudy a technické cvičenia)
- 2 ľudové piesne
- 2 skladby zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

Výkonový štandard

- ✓ dokážu samostatne,správne,dostatočne a efektívne pracovať na vokálnych skladbách,
- ✓ rozpoznajú hudobnú formu skladby, jej štruktúru, jednotlivé časti,
- ✓ zvládnu interpretáciu skladieb, dokážu sami naštudovať jednoduché skladby,
- ✓ improvizujú.

Obsahový štandard
Vedomosti azručnosti nadobudnuté vpredchádzajúcom štúdiu: rozvíjanie azdokonaľovanie.
Hudobná forma skladby, jej štruktúra, analýza jednotlivých častí.
prednesové skladby rôzneho charakteru, obdobia aštýlu: klasické, moderné.
Samostatná a efektívna práca na daných skladbách.

PREDMET: Príprava k súhre
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 0,5
CIELE:
Hlavným cieľom predmetu je naučiť žiaka učiť sa a vybudovať si systém pre štúdium spamäti. Zvládnutie základov spolupráce s klavírnym sprievodom. Prehlbovanie intonačnej a rytmickej presnosti. Dôraz na štúdium spamäti. Pestovať v žiakovi cit pre rozdiel medzi interpretáciou ľudovej a umelej piesne.

OBSAH:
Nácvik ľudových a umelých piesní so sprievodom klavíra. Dôraz sa kladie na rytmiskú a intonačnú presnosť a na vzájomnú spoluprácu korepetítora a speváka. Naučiť žiaka vnímať klvírny sprievod ako súčasť svojej prezentácie.

Študijný plán pre daný ročník:

Tretí ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:
- ľudové a umelé piesne, ktoré tvoria obsah učiva predmetu: Spev v tomto ročníku.

Druhý polrok:
- ľudové a umelé piesne, ktoré tvoria obsah učiva predmetu: Spev v tomto ročníku.

PREDMET: Zborový spev

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 2
CIELE:
Cieľom predmetu zborový spev je naučiť žiakov základom techniky zborového spevu a práce v speváckom zbore. Žiaci si spievaním v zbore upevňujú nadobudnuté technické, intonačné i rytmické zručnosti a rozvíjajú harmonické cítenie. Práca v zbore vedie k budovaniu vnútornej i vonkajšej disciplíny a formuje žiaka, nielen odborne ale aj sociálne.

OBSAH:
- dýchanie pri speve, správne tvorenie speváckeho tónu;
- upevňovanie dychovej opory – budovanie kantilény;
- správne vedenie spevného hlasu a jeho dynamické stvárnenie;
- vyrovnávanie hlasových registra z hľadiska rozsahu, farby a dynamiky;
- formovať správnu a pohotovú reakciu na dirigentské gesto;
- v orientácii a vystupovaní počas verejných vystúpení;
- učiť žiaka orientoivať sa v speváckom parte.

Študijný plán pre daný ročník:

Tretí ročník, druhej, časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:
- 4 piesne rôzneho charakteru a tempa

Druhý polrok:
- 4 piesne rôzneho charakteru a tempa

Štvrtý ročník, druhej časti, I. stupňa štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:
- Podporovať osobnostno-špecifický prístup žiaka k spevu
- Motivovať žiaka k pocitu tvorivej slobody a samostatnosti
- Zdokonaľovať technické zručnosti a návyky
- Zlepšovať interpretačné kompetencie
- Participovať na rozvoji melodickej a harmonickej predstavy
- Pestovať vkus pre správnu a štýlovú interpretáciu

- Dosiahnuť takú technickú vyspelosť, aby bol žiak schopný realizovať svoje hudobné predstavy
- Rozvíjať pohotovosť pri čítaní notového zápisu
- Zlepšovať technické zručnosti
- Zvoliť vhodný a individuálnym schopnostiam i nadobudnutým vedomostiam a zručnostiam primeraný absolventský program

OBSAH:
- Zdokonaľovanie nadobudnutých zručností a návykov, naďalej rozvíjať spevácke kompetencie
- Viesť k správnej analýze speváckych možností
- Zdokonaľovať technické zručnosti a upevňovať správne návyky pri speve
- Upevňovať predstavu vysokého a mäkkého nasadenia tónu vo zvuku
- Spevňovať dychovú oporu, rozširovať výdychovú fázu
- Zlepšovať artikuláciu
- Využívať technické danosti nástroja k zlepšeniu interpretačného efektu
- Rozvoj hudobnej predstavy a sluchovej kontroly
- Budovanie rytmickej, tónovej a tempovej vyrovnanosti hry
- Viesť žiaka k samostatnému domácemu štúdiu piesní
- Naučiť žiaka ako samostatne cvičiť a ako postupovať pri štúdiu piesní
- Detailné vypracovávať piesne, štúdium piesne po úsekoch
- Pestovanie vytrvalosti a cieľavedomosti
- Psychologická príprava - zvládanie stresových situácií, trémy, rôznych reakcií publika...
- Príprava žiaka na pódiové predvedenie skladby
- Spev durového a molového radu
- Zlepšovať flexibilitu hlasového a dychového aparátu
- Správne interpretovať rôzne melodické ozdoby
- Rozvíjať hudobnú logiku
- Zapájať žiaka do komorného alebo zborového spevu
- Viesť žiaka k improvizácií
- Zvládnuť vybraný absolventský program a prezentovať ho na požadovanej kvalitatívnej úrovni

Základné učivo:
- Ľudové piesne
- Umelé piesne
- Technické hlasové cvičenia v rozsahu kvinty až oktávy
- Dychové cvičenia
- Uvoľňovacie cvičenia
- Durový a molový tónový rad
- Populárne piesne, filmová hudba, piesne iných národov a národností…....

Študijný plán pre daný ročník:

Štvrtý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Podporovať osobnostno-špecifický prístup žiaka k spevu
- Zdokonaľovať technické zručnosti a upevňovať správne návyky pri speve
- Upevňovať predstavu vysokého a mäkkého nasadenia tónu vo zvuku
- Spevňovať dychovú oporu, rozširovať výdychovú fázu
- Zlepšovať artikuláciu
- Participovať na rozvoji melodickej predstavy
- Pestovať vkus pre štýlovo adekvátnu interpretáciu piesní
- Dosiahnuť takú technickú vyspelosť, aby žiak vedel realizovať svoje hudobné predstavy
- Rozvíjať spev z listu a pohotovosť pri čítaní notového zápisu
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Druhý polrok:

- Ďalej rozvíjať spevácke kompetencie
- Zdokonaľovať technické zručnosti a upevňovať správne návyky pri speve
- Upevňovať predstavu vysokého a mäkkého nasadenia tónu vo zvuku
- Spevňovať dychovú oporu, rozširovať výdychovú fázu
- Zlepšovať artikuláciu
- Viesť k správnej analýze hlasových možností
- Rozvíjať hudobnú predstavu a sluchovú kontrolu
- Rozvíjať u žiaka schopnosť samostatne cvičiť a správne postupovať pri štúdiu a nacvičovaní piesní
- rôzneho typu a charakteru
- Pestovať vytrvalosť a cieľavedomosť
- Zlepšovať flexibilitu hlasového a dychového aparátu
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa
  - na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)
- Príprava na absolventskú skúšku

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- Dychové cvičenia – trojfázový dych
- Hlasové cvičenia – v rozsahu tercie až kvinty
- Uvoľňovacie cvičenia

6 ľudových piesní - rôzny charakter a štýl podľa individuálnych dispozícii žiaka

5 umelých piesní - rôzny charakter a štýl podľa individuálnych dispozícii žiaka

1 pieseň s vianočnou tematikou

1 dvojhlasná pieseň

1 pieseň charakterizujúca určité štýlové obdobie (baroko, klasicizmus, romantizmus...) – výber žiakom

2 piesne zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiak

Výkonový štandard

- ✓ zvládnu so sprievodom klavíra interpretáciu 2 vokalíz a6-8 piesní,
- ✓ aplikujú získané spevácke zručnosti anávyky pri interpretácii,
- ✓ rešpektujú problémy vyplývajúce zmutácie,
- ✓ majú schopnosť využívať technické možnosti IKT,
- ✓ zaujímajú vlastný postoj k hodnote umeleckého diela,
- ✓ preukážu dostatočnú technickú vyspelosť a vedomosti, aby mohli s úspechom nadviazať na štúdium vyššieho sekundárneho umeleckého vzdelávania

Obsahový štandard

2 primerane náročné vokalízy a6-8 piesní rôzneho charakteru a štýlového obdobia.
Udržanie správnej speváckej techniky.
Ľahké a prirodzené zaobchádzanie s celým fonačným aparátom.
Spoznávanie nových skladieb a piesní a cez počúvanie svetoznámych interpretov rozlišovanie ich štýlovej interpretácie, (získavanie notovéhomateriálu, hudobných nahrávok).
Pripravovanie absolventského repertoáru, ktorý odznie na verejnom absolventskom koncerte a absolventskej skúške.

<u>Záverečná skúška:</u>

- 1 vokalíza,
- 2 ľudové charakterovo odlišné piesne,

- 2 umelé charakterovo a štýlovo rozdielne piesne

PREDMET: Obligátny nástroj (Hra na klavíri, keyboarde, gitare a zobcovej flaute)
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 0,5
CIELE:

Prehlbovať a upevňovaťsprávne návyky pri hre. Zoznamovať žiaka s klavírnou literatúrou rôznych štýlovýchobdobí. Motivovať k trpezlivosti, vytrvalosti a disciplíne. Rozvíjať kompetenciu k samostatnému štúdiu.Hra v rýchlejších tempách.

OBSAH:
- zdokonaľovanie technických zručností pri hre;
- rozširovanie základných hráčskych kompetencií;
- hra v rýchlejších tempách;
- hra podľa sluchu;
- frázovanie, dynamika;
- zoznamovanie s náročnejším klavírnym repertoárom rôznych štýlových období.

Študijný plán pre daný ročník:

Štvrtý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:
- zdokonaľovť motoriku pri hre;
- zrýchľovať tempá;
- zlepšovať výraz pri hraných skladbách;
- zdokonaľovať pedalizáciu.

Druhý polrok:
- upevňovanie správnych návykov;
- hra spamäti;
- hra v rýchlejších tempách;
- rozvoj motoriky pri hre;
- hra skladieb rôznych štýlových období.

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- 4 skladby - výber zo škôl pre jednotlivé nástroje (aj etudy a technické cvičenia)
- 2 ľudové piesne
- 2 skladby zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

Výkonový štandard

- ✓ dokážu samostatne,správne,dostatočne a efektívne pracovať na skladbách daného ročníka,
- ✓ pracujú správne shudobnou frázou skladby,
- ✓ rozpoznajú hudobnú formu skladby, jej štruktúru, jednotlivé časti,
- ✓ zvládnu interpretáciu skladieb: polyfonické skladby náročnejšieho charakteru, prednesové skladby rôzneho charakteru, obdobia aštýlu: klasické, moderné,
- ✓ aplikujú základy tvorby harmonického sprievodu.

Obsahový štandard

Vedomosti azručnosti nadobudnuté vpredchádzajúcom štúdiu: rozvíjanie azdokonaľovanie.
Presná artikulácia skladieb zhľadiska umeleckého atechnického.
Hudobná forma skladby, jej štruktúra, analýza jednotlivých častí.
Interpretácia skladieb z hľadiska štýlových období.
Harmonické cítenie..

PREDMET: Príprava k súhre
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 0,5
CIELE:
Hlavným cieľom predmetu je naučiť žiaka učiť sa a vybudovať si systém pre štúdium spamäti. Zvládnutie základov spolupráce s klavírnym sprievodom. Prehlbovanie intonačnej a rytmickej presnosti. Dôraz na štúdium spamäti. Pestovať v žiakovi cit pre rozdiel medzi interpretáciou ľudovej a umelej piesne.

OBSAH:
Nácvik ľudových a umelých piesní so sprievodom klavíra. Dôraz sa kladie na rytmiskú a intonačnú presnosť a na vzájomnú spoluprácu korepetítora a speváka. Naučiť žiaka vnímať klvírny sprievod ako súčasť svojej prezentácie.

Študijný plán pre daný ročník:

Štvrtý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- ľudové a umelé piesne, ktoré tvoria obsah učiva predmetu: Spev v tomto ročníku.

Druhý polrok:
- ľudové a umelé piesne, ktoré tvoria obsah učiva predmetu: Spev v tomto ročníku.

PREDMET: Zborový spev
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 2
CIELE:
Cieľom predmetu zborový spev je naučiť žiakov základom techniky zborového spevu a práce v speváckom zbore. Žiaci si spievaním v zbore upevňujú nadobudnuté technické, intonačné i rytmické zručnosti a rozvíjajú harmonické cítenie. Práca v zbore vedie k budovaniu vnútornej i vonkajšej disciplíny a formuje žiaka, nielen odborne ale aj sociálne.

OBSAH:
- dýchanie pri speve, správne tvorenie speváckeho tónu;
- upevňovanie dychovej opory – budovanie kantilény;
- správne vedenie spevného hlasu a jeho dynamické stvárnenie;
- vyrovnávanie hlasových registra z hľadiska rozsahu, farby a dynamiky;
- formovať správnu a pohotovú reakciu na dirigentské gesto;
- v orientácii a vystupovaní počas verejných vystúpení;
- učiť žiaka orientoivať sa v speváckom parte.

Študijný plán pre daný ročník:

Štvrtý ročník, druhej, časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:
- 4 piesne rôzneho charakteru a tempa

Druhý polrok:
- 4 piesne rôzneho charakteru a tempa

Prvý ročník II. stupňa štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:
- Podporovať osobnostno-špecifický prístup žiaka k spevu
- Motivovať žiaka k pocitu tvorivej slobody a samostatnosti
- Zdokonaľovať technické zručnosti a návyky získané na prvom stupni štúdia
- Zlepšovať interpretačné kompetencie
- Participovať na rozvoji melodickej a harmonickej predstavy
- Pestovať vkus pre správnu a štýlovú interpretáciu
- Dosiahnuť takú technickú vyspelosť, aby bol žiak schopný realizovať svoje hudobné predstavy
- Rozvíjať pohotovosť pri čítaní notového zápisu
- Zlepšovať technické zručnosti

OBSAH:
- Zdokonaľovanie nadobudnutých zručností a návykov, naďalej rozvíjať spevácke kompetencie
- Viesť k správnej analýze speváckych možností
- Rozširovať hlasový rozsah
- Upevňovať predstavu vysokého a mäkkého nasadenia tónu vo zvuku
- Spevňovať dychovú oporu, rozširovať výdychovú fázu
- Zlepšovať artikuláciu
- Vyrovnávať vokály v celom hlasovom rozsahu
- Využívať technické danosti nástroja k zlepšeniu interpretačného efektu
- Rozvoj hudobnej predstavy a sluchovej kontroly
- Viesť žiaka k samostatnému domácemu štúdiu piesní
- Pestovanie vytrvalosti a cieľavedomosti
- Psychologická príprava - zvládanie stresových situácií, trémy, rôznych reakcií publika...
- Zdokonaľovania používania výrazových prostriedkov pri pódiovom predvedení skladby
- Zlepšovať flexibilitu hlasového a dychového aparátu
- Správne interpretovať rôzne melodické ozdoby
- Rozvíjať hudobnú logiku
- Zapájať žiaka do komorného alebo zborového spevu
- Viesť žiaka k improvizácií

Základné učivo:
- Ľudové piesne
- Umelé piesne
- Technické hlasové cvičenia v rozsahu oktávy až decimy
- Dychové cvičenia

- Uvoľňovacie cvičenia
- Populárne piesne, filmová hudba, piesne iných národov a národností…....

Študijný plán pre daný ročník:

- **Prvý ročník, druhého stupňa:**

- **Prvý polrok:**

- nadviazať na zručnosti a návyky nadobudnuté na prvom stupni štúdia
- neutralizácia vokálov a ich vyrovnávanie
- výber notového materiálu - intonácia z listu
- práca s notovým materiálom: naštudovanie jednotlivých piesní po určitých úsekoch s použitím správnej
- práce dychu, artikulácie s využitím správnej predstavy o nasadení tónu - vysoko mäkko, vo zvuku
- vedome kontrolovať prácu dychovej opory – predlžovanie výdychovej fázy
- detailná práca na technicky náročnejších úsekoch skladieb
- precvičovanie staccata
- uvedomelo používať reberno - bránicové dýchanie a dychovú oporu
- zdôrazňovať zmysel pravidelnej a systematickej prípravy na vyučovanie
- zapájať žiaka do komorného alebo zborového spevu
- viesť žiaka k progresívnemu, logickému a hudobno-esteticky správnemu využitiu hudobných
- vyjadrovacích prostriedkov
- synchronizovať prácu dychu, predstavy o nasadení a artikulácie
- precvičovať spev melodických ozdôb
- hlbšie oboznamovať žiaka s odbornou terminológiou
- vyrovnávať vokály
- analyzovať pocit trémy
- rozširovať hlasový rozsah
- zdokonaľovať technické zručnosti
- realizovať cvičenia na predchádzanie mutačných šelestov a hlasových zlomov
- aktivizovať interpretačnú pohotovosť
- viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na
- národnostné menšiny žijúce na Slovensku

Druhý polrok:

- naďalej rozvíjať spevácke kompetencie
  - rozširovať hlasový rozsah
  - zrýchľovať tempo pri technických cvičeniach
  - prepájať hudobné predstavy s praktickými technickými zručnosťami
  - plynule prepájať hlavový a hrudný register
  - zlepšovať pohotovosť pri interpretácii notového zápisu
  - nácvik spevu v znelom piane
  - zdokonaľovať dychovú oporu – jej plasticitu a flexibilitu
  - predlžovať výdychovú fázu
  - rozvíjať plynulú kantilénu
  - osvojiť si spev staccato v pomalom tempe
  - detailne vypracúvať technicky náročnejšie úseky
  - zvládnuť preklenúť väčšie intervalové vzdialenosti
  - vyžadujúce synchronizáciu práce dychovej
  - opory, tónovej predstavy, nasadenia tónu a artikulácie
  - pripraviť spev mezza di voce v primeranej dynamike
  - upevňovať rozsah a zväčšovať rozsah
  - Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- Dychové cvičenia – trojfázový dych
- Hlasové cvičenia – v rozsahu tercie až kvinty
- Uvoľňovacie cvičenia

  6 ľudové piesne

  5 umelé piesne alebo ľahšie árie

  1 pieseň s vianočnou tematikou

  1 pieseň charakterizujúca určité štýlové obdobie (barok, klasicizmus, romantizmus...)

  2 pieseň zameraná na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

  Technické cvičenia

Výkonový štandard

✓ zvládnu so správnym výrazom a so sprievodom klavíra alebo CDinterpretáciu 2 vokalíz a 8 piesní,
✓ aplikujú do interpretácie piesní správne používanie funkcie hlasového adychového ústrojenstva arezonancie,
✓ preukážu širšie technické možnosti svojho hlasového prejavu,
✓ preukážu schopnosť správneho aplikovania speváckej techniky vprednese piesní,
✓ dodržiavajú zásady hlasovej hygieny pri prípadnej mutácii ahlasovom šeleste,
✓ preukážu orientáciu v kultúrnom a najmä hudobnom živote so zreteľom na spev a jeho funkciu v rôznych štýloch ažánroch.

Obsahový štandard

2 volalízy a8 piesní rôzneho charakteru aštýlu.
Dychové cvičenia na upevnenie dychovej opory, rozširovanie azdokonaľovanie stavby hlasu.
Vyrovnávanie hlasu vcelej hlasovej polohe (voix mix, messa di voce).
Neustále zdokonaľovanie speváckej artikulácie so zreteľom na uvoľňovanie rečových orgánov (spodná čelusť).
Oboznamovanie sa so základnými pojmami fyziológie hlasu.

PREDMET: Obligátny nástroj (Hra na klavíri, keyboarde, gitare a zobcovej flaute)
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 0,5
CIELE:

Prehlbovať a upevňovaťsprávne návyky pri hre. Zoznamovať žiaka s klavírnou literatúrou rôznych štýlovýchobdobí. Motivovať k trpezlivosti, vytrvalosti a disciplíne. Rozvíjať kompetenciu k samostatnému štúdiu.Hra v rýchlych tempách.

OBSAH:
- zdokonaľovanie technických zručností pri hre;
- rozširovanie základných hráčskych kompetencií;
- hra v rýchlejších tempách;
- hra podľa sluchu;
- frázovanie, dynamika;
- zoznamovanie s náročnejším klavírnym repertoárom rôznych štýlových období.

Študijný plán pre daný ročník:

Prvý ročník, duhého stupňa:

Prvý polrok:
- zdokonaľovť motoriku pri hre;
- zrýchľovať tempá;
- zlepšovať výraz pri hraných skladbách;

- zdokonaľovať pedalizáciu.

Druhý polrok:
- upevňovanie správnych návykov;
- hra spamäti;
- hra v rýchlejších tempách;
- rozvoj motoriky pri hre;
- hra skladieb rôznych štýlových období.

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:
- 4 skladby - výber zo škôl pre jednotlivé nástroje (aj etudy a technické cvičenia)
- 2 ľudové piesne
- 2 skladby zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

Výkonový štandard

- ✓ zdokonaľujú návyky hudobno-interpretačných prostriedkov,
- ✓ interpretujú prednesové skladby rôzneho charakteru primeranej náročnosti,
- ✓ zdokonaľujú harmonickú vyváženosť medzi sluchovou amotorickou stránkou,
- ✓ aplikujú princípy tvorby sprievodu pri hre podľa akordických značiek.

Obsahový štandard

Rozvíjanie zručností nadobudnutých v predošlom štúdiu.
Interpretácia skladieb rôzneho charakteru aštýlu.
Rozvíjanie sluchovo-motorických zručností.
Hra ľudových piesní, improvizácia.

PREDMET: Korepetícia spevu
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 0,5
CIELE:
Hlavným cieľom predmetu je naučiť žiaka učiť sa a vybudovať si systém pre štúdium spamäti. Zlepšovať a zdokonaľovať spoluprácu s klavírnym sprievodom. Prehlbovanie intonačnej a rytmickej presnosti. Zlepšovať výrazové interpretačné

kompetencie.Dôraz na štúdium spamäti. Pestovať v žiakovi cit pre rozdiel medzi interpretáciou ľudovej a umelej piesne. Zlepšovať rozhľad v speváckej literatúre. Repertoár rozširovať o ľahšie operné árie.

OBSAH:
Nácvik ľudových, náročnejších umelých piesní a operných árii so sprievodom klavíra. Dôraz sa kladie na rytmiskú a intonačnú presnosť a na vzájomnú spoluprácu korepetítora a speváka. Vnímať klvírny sprievod ako súčasť svojej prezentácie a to po umeleckej, výrazovej i hudobnej stránke.

Študijný plán pre daný ročník:

Prvý ročník, druhého stupňa:

Prvý polrok:
- ľudové piesne, umelé piesne a operné árie, ktoré tvoria obsah učiva predmetu: Spev v tomto ročníku.

Druhý polrok:
- ľudové piesne, umelé piesne a operné árie, ktoré tvoria obsah učiva predmetu: Spev v tomto ročníku.

Druhý ročník II. stupňa štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:
- Podporovať osobnostno-špecifický prístup žiaka k spevu
- Motivovať žiaka k pocitu tvorivej slobody a samostatnosti
- Zdokonaľovať technické zručnosti a návyky získané predchádzajúcim štúdiom
- Zlepšovať interpretačné kompetencie
- Participovať na rozvoji melodickej a harmonickej predstavy
- Pestovať vkus pre správnu a štýlovú interpretáciu
- Dosiahnuť takú technickú vyspelosť, aby bol žiak schopný realizovať svoje hudobné predstavy
- Rozvíjať pohotovosť pri čítaní notového zápisu
- Zlepšovať technické zručnosti

OBSAH:
- Zdokonaľovanie nadobudnutých zručností a návykov, naďalej rozvíjať spevácke kompetencie
- Viesť k správnej analýze speváckych možností

- Rozširovať hlasový rozsah
- Upevňovať predstavu vysokého a mäkkého nasadenia tónu vo zvuku
- Spevňovať dychovú oporu, rozširovať výdychovú fázu
- Zlepšovať artikuláciu
- Vyrovnávať vokály v celom hlasovom rozsahu
- Využívať technické danosti nástroja k zlepšeniu interpretačného efektu
- Rozvoj hudobnej predstavy a sluchovej kontroly
- Viesť žiaka k samostatnému domácemu štúdiu piesní
- Pestovanie vytrvalosti a cieľavedomosti
- Psychologická príprava - zvládanie stresových situácií, trémy, rôznych reakcií publika...
- Zdokonaľovania používania výrazových prostriedkov pri pódiovom predvedení skladby
- Zlepšovať flexibilitu hlasového a dychového aparátu
- Správne interpretovať rôzne melodické ozdoby
- Rozvíjať hudobnú logiku
- Zapájať žiaka do komorného alebo zborového spevu
- Viesť žiaka k improvizácií

Základné učivo:

- Ľudové piesne
- Umelé piesne
- Technické hlasové cvičenia v rozsahu oktávy až decimy
- Dychové cvičenia
- Uvoľňovacie cvičenia
- Populárne piesne, filmová hudba, piesne iných národov a národností…....

Študijný plán pre daný ročník:

Druhý ročník, druhého stupňa:

Prvý polrok:

- nadviazať na zručnosti a návyky nadobudnuté predchádzajúcim štúdiom
- neutralizácia vokálov a ich vyrovnávanie
- výber notového materiálu - intonácia z listu
- práca s notovým materiálom: naštudovanie jednotlivých piesní po určitých úsekoch s použitím správnej práce dychu, artikulácie s využitím správnej predstavy o nasadení tónu - vysoko mäkko, vo zvuku
- vedome kontrolovať prácu dychovej opory – predlžovanie výdychovej fázy

- detailná práca na technicky náročnejších úsekoch skladieb
- precvičovanie staccata
- uvedomelo používať reberno - bránicové dýchanie a dychovú oporu
- zdôrazňovať zmysel pravidelnej a systematickej prípravy na vyučovanie
- zapájať žiaka do komorného alebo zborového spevu
- viesť žiaka k progresívnemu, logickému a hudobno-esteticky správnemu využitiu hudobných vyjadrovacích prostriedkov
- synchronizovať prácu dychu, predstavy o nasadení a artikulácie
- precvičovať spev melodických ozdôb
- hlbšie oboznamovať žiaka s odbornou terminológiou
- vyrovnávať vokály
- analyzovať pocit trémy
- rozširovať hlasový rozsah
- zdokonaľovať technické zručnosti
- realizovať cvičenia na predchádzanie mutačných šelestov a hlasových zlomov
- aktivizovať interpretačnú pohotovosť
- viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Druhý polrok:

- naďalej rozvíjať spevácke kompetencie
- rozširovať hlasový rozsah
- zrýchľovať tempo pri technických cvičeniach
- prepájať hudobné predstavy s praktickými technickými zručnosťami
- plynule prepájať hlavový a hrudný register
- zlepšovať pohotovosť pri interpretácii notového zápisu
- nácvik spevu v znelom piane
- zdokonaľovať dychovú oporu – jej plasticitu a flexibilitu
- predlžovať výdychovú fázu
- rozvíjať plynulú kantilénu
- osvojiť si spev staccato v pomalom tempe
- detailne vypracúvať technicky náročnejšie úseky
- zvládnuť preklenúť väčšie intervalové vzdialenosti
- vyžadujúce synchronizáciu práce dychovej
- opory, tónovej predstavy, nasadenia tónu a artikulácie
- pripraviť spev mezza di voce v primeranej dynamike
- upevňovať rozsah a zväčšovať rozsah

- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- Dychové cvičenia – trojfázový dych
- Hlasové cvičenia – v rozsahu tercie až kvinty
- Uvoľňovacie cvičenia

6 ľudové piesne

5 umelé piesne alebo ľahšie árie

1 pieseň s vianočnou tematikou

1 pieseň charakterizujúca určité štýlové obdobie (barok, klasicizmus, romantizmus...)

2 pieseň zameraná na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

Technické cvičenia

Výkonový štandard

- ✓ zvládnu so správnym výrazom a so sprievodom klavíra, alebo interpretáciu 2 vokalíz a8 piesní rôzneho charakteru ažánru,
- ✓ preukážu základy speváckej techniky rozšírené onové technické prvky,
- ✓ preukážu schopnosť samostatnej prípravy,
- ✓ demonštrujú získané kompetencie na triednom, internom alebo verejnom koncerte.

Obsahový štandard

Vokalízy, piesne(môžu byť iľahšie operné árie, alebo muzikálové piesne).
Technické cvičenia na upevnenie dychovejahlasovej techniky (striedanie staccata alegata splným využitím dychovej opory. Rozširovanie hlasového rozsahu astavby hlasu vrozsahu oktávy adecimy. Spájanie hlavovej ahrudnej rezonancie scieľom budovania aupevňovania jednotného registra a uvedomenie si prechodných tónov.
Vedenie žiaka ksamostatnosti pri štúdiu piesní.
Príprava na triedne, interné averejné koncerty.

PREDMET: Obligátny nástroj (Hra na klavíri, keyboarde, gitare a zobcovej flaute)
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 0,5
CIELE:

Prehlbovať a upevňovaťsprávne návyky pri hre. Zoznamovať žiaka s klavírnou literatúrou rôznych štýlovýchobdobí. Motivovať k trpezlivosti,

vytrvalosti a disciplíne. Rozvíjať kompetenciu k samostatnému štúdiu.Hra v rýchlych tempách.

OBSAH:
- zdokonaľovanie technických zručností pri hre;
- rozširovanie základných hráčskych kompetencií;
- hra v rýchlejších tempách;
- hra podľa sluchu;
- frázovanie, dynamika;
- zoznamovanie s náročnejším klavírnym repertoárom rôznych štýlových období.

Študijný plán pre daný ročník:

Druhý ročník, duhého stupňa:

Prvý polrok:
- zdokonaľovť motoriku pri hre;
- zrýchľovať tempá;
- zlepšovať výraz pri hraných skladbách;
- zdokonaľovať pedalizáciu.

Druhý polrok:
- upevňovanie správnych návykov;
- hra spamäti;
- hra v rýchlejších tempách;
- rozvoj motoriky pri hre;
- hra skladieb rôznych štýlových období.

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:
- 4 skladby - výber zo škôl pre jednotlivé nástroje (aj etudy a technické cvičenia)
- 2 ľudové piesne
- 2 skladby zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

Výkonový štandard

- ✓ zdokonaľujú štýlovú interpretáciu po technickej avýrazovej stránke,
- ✓ demonštrujú hudobno-teoretické vedomosti spredchádzajúcich ročníkov,
- ✓ aplikujú princípy tvorby sprievodu pri hre podľa akordických značiek

Obsahový štandard

Interpretácia skladieb primeranej náročnosti.
Samostatné transponovanie jednoduchých melodických útvarov.
Tvorba sprievodu podľa akordických značiek.

PREDMET: Korepetícia spevu
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 0,5
CIELE:
Hlavným cieľom predmetu je naučiť žiaka učiť sa a vybudovať si systém pre štúdium spamäti. Zlepšovať a zdokonaľovať spoluprácu s klavírnym sprievodom. Prehlbovanie intonačnej a rytmickej presnosti. Zlepšovať výrazové interpretačné kompetencie.Dôraz na štúdium spamäti. Pestovať v žiakovi cit pre rozdiel medzi interpretáciou ľudovej a umelej piesne. Zlepšovať rozhľad v speváckej literatúre. Repertoár rozširovať o ľahšie operné árie.

OBSAH:
Nácvik ľudových, náročnejších umelých piesní a operných árii so sprievodom klavíra. Dôraz sa kladie na rytmiskú a intonačnú presnosť a na vzájomnú spoluprácu korepetítora a speváka. Vnímať klvírny sprievod ako súčasť svojej prezentácie a to po umeleckej, výrazovej i hudobnej stránke.

Študijný plán pre daný ročník:

Druhý ročník, druhého stupňa:

Prvý polrok:
- ľudové piesne, umelé piesne a operné árie, ktoré tvoria obsah učiva predmetu: Spev v tomto ročníku.

Druhý polrok:
- ľudové piesne, umelé piesne a operné árie, ktoré tvoria obsah učiva predmetu: Spev v tomto ročníku.

Tretí ročník II. stupňa štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:
- Podporovať osobnostno-špecifický prístup žiaka k spevu

- Motivovať žiaka k pocitu tvorivej slobody a samostatnosti
- Zdokonaľovať technické zručnosti a návyky získané predchádzajúcim štúdiom
- Zlepšovať interpretačné kompetencie
- Participovať na rozvoji melodickej a harmonickej predstavy
- Pestovať vkus pre správnu a štýlovú interpretáciu
- Dosiahnuť takú technickú vyspelosť, aby bol žiak schopný realizovať svoje hudobné predstavy
- Rozvíjať pohotovosť pri čítaní notového zápisu
- Zlepšovať technické zručnosti

OBSAH:

- Zdokonaľovanie nadobudnutých zručností a návykov, naďalej rozvíjať spevácke kompetencie
- Viesť k správnej analýze speváckych možností
- Rozširovať hlasový rozsah
- Upevňovať predstavu vysokého a mäkkého nasadenia tónu vo zvuku
- Spevňovať dychovú oporu, rozširovať výdychovú fázu
- Zlepšovať artikuláciu
- Vyrovnávať vokály v celom hlasovom rozsahu
- Využívať technické danosti nástroja k zlepšeniu interpretačného efektu
- Rozvoj hudobnej predstavy a sluchovej kontroly
- Viesť žiaka k samostatnému domácemu štúdiu piesní
- Pestovanie vytrvalosti a cieľavedomosti
- Psychologická príprava - zvládanie stresových situácií, trémy, rôznych reakcií publika...
- Zdokonaľovania používania výrazových prostriedkov pri pódiovom predvedení skladby
- Zlepšovať flexibilitu hlasového a dychového aparátu
- Správne interpretovať rôzne melodické ozdoby
- Rozvíjať hudobnú logiku
- Zapájať žiaka do komorného alebo zborového spevu
- Viesť žiaka k improvizácií

Základné učivo:

- Ľudové piesne
- Umelé piesne
- Technické hlasové cvičenia v rozsahu oktávy až decimy
- Dychové cvičenia
- Uvoľňovacie cvičenia
- Populárne piesne, filmová hudba, piesne iných národov a národností…....

Študijný plán pre daný ročník:

Tretí ročník, druhého stupňa:

Prvý polrok:

- nadviazať na zručnosti a návyky nadobudnuté predchádzajúcim štúdiom
- neutralizácia vokálov a ich vyrovnávanie
- výber notového materiálu - intonácia z listu
- práca s notovým materiálom: naštudovanie jednotlivých piesní po určitých úsekoch s použitím správnej práce dychu, artikulácie s využitím správnej predstavy o nasadení tónu - vysoko mäkko, vo zvuku
- vedome kontrolovať prácu dychovej opory – predlžovanie výdychovej fázy
- detailná práca na technicky náročnejších úsekoch skladieb
- precvičovanie staccata
- uvedomelo používať reberno - bránicové dýchanie a dychovú oporu
- zdôrazňovať zmysel pravidelnej a systematickej prípravy na vyučovanie
- zapájať žiaka do komorného alebo zborového spevu
- viesť žiaka k progresívnemu, logickému a hudobno-esteticky správnemu využitiu hudobných vyjadrovacích prostriedkov
- synchronizovať prácu dychu, predstavy o nasadení a artikulácie
- precvičovať spev melodických ozdôb
- hlbšie oboznamovať žiaka s odbornou terminológiou
- vyrovnávať vokály
- analyzovať pocit trémy
- rozširovať hlasový rozsah
- zdokonaľovať technické zručnosti
- realizovať cvičenia na predchádzanie mutačných šelestov a hlasových zlomov
- aktivizovať interpretačnú pohotovosť
- viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Druhý polrok:

- naďalej rozvíjať spevácke kompetencie
- rozširovať hlasový rozsah

- zrýchľovať tempo pri technických cvičeniach
- prepájať hudobné predstavy s praktickými technickými zručnosťami
- plynule prepájať hlavový a hrudný register
- zlepšovať pohotovosť pri interpretácii notového zápisu
- nácvik spevu v znelom piane
- zdokonaľovať dychovú oporu – jej plasticitu a flexibilitu
- predlžovať výdychovú fázu
- rozvíjať plynulú kantilénu
- osvojiť si spev staccato v pomalom tempe
- detailne vypracúvať technicky náročnejšie úseky
- zvládnuť preklenúť väčšie intervalové vzdialenosti
- vyžadujúce synchronizáciu práce dychovej
- opory, tónovej predstavy, nasadenia tónu a artikulácie
- pripraviť spev mezza di voce v primeranej dynamike
- upevňovať rozsah a zväčšovať rozsah
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:
- Dychové cvičenia – trojfázový dych
- Hlasové cvičenia – v rozsahu tercie až kvinty
- Uvoľňovacie cvičenia

6 ľudové piesne

5 umelé piesne alebo ľahšie árie

1 pieseň s vianočnou tematikou

1 pieseň charakterizujúca určité štýlové obdobie (barok, klasicizmus, romantizmus...)

2 pieseň zameraná na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

Technické cvičenia

Výkonový štandard

✓ zvládnu so správnym výrazom a so sprievodom klavíra, alebo CD interpretáciu 2 vokalíz a8 piesní rôzneho štýlu ažánru,
✓ interpretujú uvoľneným a vyrovnaným hlasom v celom rozsahu,
✓ aplikujú jednoduché technické ozdoby vo vokálnej interpretácii,

- ✓ výrazovo aagogicky rozlišujú obsahovú stránku skladby,
- ✓ pri cvičení aplikujú vytrvalosť, disciplínu a tvorivú predstavivosť,
- ✓ aplikujú vpraxi teoretické poznatky o anatómii a fyziológii tvorenia hlasu -fonácie, artikulácie vinterpretácii piesní,
- ✓ interpretujú skladby s vyjadrením nálady, sporozumením obsahu skladby, s výrazom,
- ✓ interpretujú piesnev slovenskom iv cudzom jazyku.

Obsahový štandard

Vokalízy apiesne rôzneho štýlu ažánru.
Dychové atechnické hlasové cvičenia na upevňovanie akultivovanie speváckych návykov avedomostí (zdokonaľovanie mezza di voce).
Technický nácvik jednoduchých melodických ozdôb.
Zdokonaľovanie agogických avýrazových prvkov vnaštudovaných piesňach.
Oboznamovanie sa zanatómiou afyziológiou hlasu.
Príprava textovej stránky vokálnej skladby.
Aplikovanie sprirodzenej dikcie rečového prejavu a zrozumiteľnosť textu vslovenskom aj cudzom jazyku.

PREDMET: Obligátny nástroj (Hra na klavíri, keyboarde, gitare a zobcovej flaute)
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 0,5
CIELE:

Prehlbovať a upevňovaťsprávne návyky pri hre. Zoznamovať žiaka s klavírnou literatúrou rôznych štýlovýchobdobí. Motivovať k trpezlivosti, vytrvalosti a disciplíne. Rozvíjať kompetenciu k samostatnému štúdiu.Hra v rýchlych tempách.

OBSAH:
- zdokonaľovanie technických zručností pri hre;
- rozširovanie základných hráčskych kompetencií;
- hra v rýchlejších tempách;
- hra podľa sluchu;
- frázovanie, dynamika;
- zoznamovanie s náročnejším klavírnym repertoárom rôznych štýlových období.

Študijný plán pre daný ročník:

Tretí ročník, duhého stupňa:

Prvý polrok:
- zdokonaľovť motoriku pri hre;
- zrýchľovať tempá;
- zlepšovať výraz pri hraných skladbách;
- zdokonaľovať pedalizáciu.

Druhý polrok:
- upevňovanie správnych návykov;
- hra spamäti;
- hra v rýchlejších tempách;
- rozvoj motoriky pri hre;
- hra skladieb rôznych štýlových období.

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- 4 skladby - výber zo škôl pre jednotlivé nástroje (aj etudy a technické cvičenia)
- 2 ľudové piesne
- 2 skladby zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

Výkonový štandard

✓ interpretujú skladby rôzneho technického zamerania na väčších plochách avrýchlejších tempách,
✓ venujú pozornosť kultivovanému hudobno-interpretačnému prejavu,
✓ preukážu základy improvizácie,
✓ zahrajú ľudové piesne podľa sluchu spoužitím základných harmonických funkcií.

Obsahový štandard

Rozvíjanie technických zručností.
Kultivovanie hudobno-interpretačných výrazových prostriedkov.
Využívanie hudobno-teoretických poznatkov.
Tvorba sprievodu podľa akordických značiek.

PREDMET: Korepetícia spevu
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 0,5
CIELE:
Hlavným cieľom predmetu je naučiť žiaka učiť sa a vybudovať si systém pre štúdium spamäti. Zlepšovať a zdokonaľovať spoluprácu s klavírnym sprievodom. Prehlbovanie intonačnej a rytmickej presnosti. Zlepšovať výrazové interpretačné kompetencie.Dôraz na štúdium spamäti. Pestovať v žiakovi cit pre rozdiel medzi

interpretáciou ľudovej a umelej piesne. Zlepšovať rozhľad v speváckej literatúre. Repertoár rozširovať o ľahšie operné árie.

OBSAH:
Nácvik ľudových, náročnejších umelých piesní a operných árii so sprievodom klavíra. Dôraz sa kladie na rytmiskú a intonačnú presnosť a na vzájomnú spoluprácu korepetítora a speváka. Vnímať klvírny sprievod ako súčasť svojej prezentácie a to po umeleckej, výrazovej i hudobnej stránke.

Študijný plán pre daný ročník:

Tretí ročník, druhého stupňa:

Prvý polrok:
- ľudové piesne, umelé piesne a operné árie, ktoré tvoria obsah učiva predmetu: Spev v tomto ročníku.

Druhý polrok:
- ľudové piesne, umelé piesne a operné árie, ktoré tvoria obsah učiva predmetu: Spev v tomto ročníku.

Štvrtý ročník II. stupňa štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:
- Podporovať osobnostno-špecifický prístup žiaka k spevu
- Motivovať žiaka k pocitu tvorivej slobody a samostatnosti
- Zdokonaľovať technické zručnosti a návyky získané predchádzajúcim štúdiom
- Zlepšovať interpretačné kompetencie
- Participovať na rozvoji melodickej a harmonickej predstavy
- Pestovať vkus pre správnu a štýlovú interpretáciu
- Dosiahnuť takú technickú vyspelosť, aby bol žiak schopný realizovať svoje hudobné predstavy
- Rozvíjať pohotovosť pri čítaní notového zápisu
- Zlepšovať technické zručnosti

OBSAH:
- Zdokonaľovanie nadobudnutých zručností a návykov, naďalej rozvíjať spevácke kompetencie
- Viesť k správnej analýze speváckych možností

- Rozširovať hlasový rozsah
- Upevňovať predstavu vysokého a mäkkého nasadenia tónu vo zvuku
- Spevňovať dychovú oporu, rozširovať výdychovú fázu
- Zlepšovať artikuláciu
- Vyrovnávať vokály v celom hlasovom rozsahu
- Využívať technické danosti nástroja k zlepšeniu interpretačného efektu
- Rozvoj hudobnej predstavy a sluchovej kontroly
- Viesť žiaka k samostatnému domácemu štúdiu piesní
- Pestovanie vytrvalosti a cieľavedomosti
- Psychologická príprava - zvládanie stresových situácií, trémy, rôznych reakcií publika...
- Zdokonaľovania používania výrazových prostriedkov pri pódiovom predvedení skladby
- Zlepšovať flexibilitu hlasového a dychového aparátu
- Správne interpretovať rôzne melodické ozdoby
- Rozvíjať hudobnú logiku
- Zapájať žiaka do komorného alebo zborového spevu
- Viesť žiaka k improvizácií

Základné učivo:

- Ľudové piesne
- Umelé piesne
- Technické hlasové cvičenia v rozsahu oktávy až decimy
- Dychové cvičenia
- Uvoľňovacie cvičenia
- Populárne piesne, filmová hudba, piesne iných národov a národností…....

Študijný plán pre daný ročník:

Štvrtý ročník, druhého stupňa:

Prvý polrok:

- nadviazať na zručnosti a návyky nadobudnuté predchádzajúcim štúdiom
- neutralizácia vokálov a ich vyrovnávanie
- výber notového materiálu - intonácia z listu
- práca s notovým materiálom: naštudovanie jednotlivých piesní po určitých úsekoch s použitím správnej práce dychu, artikulácie s využitím správnej predstavy o nasadení tónu - vysoko mäkko, vo zvuku

- vedome kontrolovať prácu dychovej opory – predlžovanie výdychovej fázy
- detailná práca na technicky náročnejších úsekoch skladieb
- precvičovanie staccata
- uvedomelo používať reberno - bránicové dýchanie a dychovú oporu
- zdôrazňovať zmysel pravidelnej a systematickej prípravy na vyučovanie
- zapájať žiaka do komorného alebo zborového spevu
- viesť žiaka k progresívnemu, logickému a hudobno-esteticky správnemu využitiu hudobných vyjadrovacích prostriedkov
- synchronizovať prácu dychu, predstavy o nasadení a artikulácie
- precvičovať spev melodických ozdôb
- hlbšie oboznamovať žiaka s odbornou terminológiou
- vyrovnávať vokály
- analyzovať pocit trémy
- rozširovať hlasový rozsah
- zdokonaľovať technické zručnosti
- realizovať cvičenia na predchádzanie mutačných šelestov a hlasových zlomov
- aktivizovať interpretačnú pohotovosť
- viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Druhý polrok:

- naďalej rozvíjať spevácke kompetencie
- rozširovať hlasový rozsah
- zrýchľovať tempo pri technických cvičeniach
- prepájať hudobné predstavy s praktickými technickými zručnosťami
- plynule prepájať hlavový a hrudný register
- zlepšovať pohotovosť pri interpretácii notového zápisu
- nácvik spevu v znelom piane
- zdokonaľovať dychovú oporu – jej plasticitu a flexibilitu
- predlžovať výdychovú fázu
- rozvíjať plynulú kantilénu
- osvojiť si spev staccato v pomalom tempe
- detailne vypracúvať technicky náročnejšie úseky
- zvládnuť preklenúť väčšie intervalové vzdialenosti
- vyžadujúce synchronizáciu práce dychovej
- opory, tónovej predstavy, nasadenia tónu a artikulácie

- pripraviť spev mezza di voce v primeranej dynamike
- upevňovať rozsah a zväčšovať rozsah
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb
  (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- Dychové cvičenia – trojfázový dych
- Hlasové cvičenia – v rozsahu tercie až kvinty
- Uvoľňovacie cvičenia

6 ľudové piesne

5 umelé piesne alebo ľahšie árie

1 pieseň s vianočnou tematikou

1 pieseň charakterizujúca určité štýlové obdobie (barok, klasicizmus, romantizmus...)

2 pieseň zameraná na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

Technické cvičenia

Výkonový štandard

✓ zvládnu so správnym výrazom, spamäti a so sprievodom klavíra alebo CD interpretáciu 2 vokalíz a6 piesní,
✓ preukážu všetky doposiaľ získané vedomosti aspevácke návyky,
✓ interpretujú diela rôznych štýlových období s uvedomelým prednesom
✓ preukážu samostatný prístup knaštudovaniu nových piesní,
✓ preukážu dostatočnú technickú vyspelosť a zručnosť na ukončenie verejným absolventským vystúpením,
✓ zvlášť talentovaní žiaci zvládnu prípravu na ďalšie štúdium podľa požiadaviek na prijímacie skúškyprislušnej školy umeleckého zamerania.

Obsahový štandard

Primerane náročné vokalízy, piesne alebo ľahšie árie rôzneho štýlového obdobia (alternatívne zoblasti tanečnej alebo muzikálovej tvorby, zodpovedajúcej úrovni štúdia na II. stupni),
Upevňovanie primeranej technickej pohotovosti avyspelosti (výrazové prostriedky -tempo, frázovanie, prízvuky, dynamika, náročnejšie cvičenia v rozsahu oktávy až decimy, stupnicové behy).
Uvedomovanie prednesových možností interpretácie.
Spoznávanie nových skladieb apiesní počúvaním svetoznámych interpretov a rozlišovaním ich štýlovej interpretácie.
Verejné prezentovanie nacvičeného repertoáru na absolventských

skúškach a absolventskom koncerte.

Záverečná skúška
- 1 pieseň z obdobia baroka,
- 1 pieseň z obdobia klasicizmu,
- 1 pieseň z obdobia romantizmu,
- 1 pieseň z obdobia 20. a 21. storočia.

PREDMET: Obligátny nástroj (Hra na klavíri, keyboarde, gitare a zobcovej flaute)
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 0,5
CIELE:

Prehlbovať a upevňovaťsprávne návyky pri hre. Zoznamovať žiaka s klavírnou literatúrou rôznych štýlovýchobdobí. Motivovať k trpezlivosti, vytrvalosti a disciplíne. Rozvíjať kompetenciu k samostatnému štúdiu.Hra v rýchlych tempách.

OBSAH:
- zdokonaľovanie technických zručností pri hre;
- rozširovanie základných hráčskych kompetencií;
- hra v rýchlejších tempách;
- hra podľa sluchu;
- frázovanie, dynamika;
- zoznamovanie s náročnejším klavírnym repertoárom rôznych štýlových období.

Študijný plán pre daný ročník:

Štvrtý ročník, druhého stupňa:

Prvý polrok:
- zdokonaľovať motoriku pri hre;
- zrýchľovať tempá;
- zlepšovať výraz pri hraných skladbách;
- zdokonaľovať pedalizáciu.

Druhý polrok:
- upevňovanie správnych návykov;

- hra spamäti;
- hra v rýchlejších tempách;
- rozvoj motoriky pri hre;
- hra skladieb rôznych štýlových období.

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- 4 skladby - výber zo škôl pre jednotlivé nástroje (aj etudy a technické cvičenia)
- 2 ľudové piesne
- 2 skladby zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

Výkonový štandard

✓ systematizujú hudobno-teoretické vedomosti zpredchádzajúcich ročníkov,
✓ interpretujú klavírne skladby avokálne sprievody rôznych štýlov -transponujú samostatne jednoduché melodické útvary,
✓ tvoria sprievod.

Obsahový štandard

Systematizácia arozvíjanie hudobno-teoretických vedomostí zpredchádzajúcich ročníkov.
- Interpretácia klavírnych skladieb avokálnych sprievodov zodpovedajúcich technickým ainterpretačným požiadavkám jednotlivých žiakov.
- Tvorba sprievodu.

PREDMET: Korepetícia spevu
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 0,5
CIELE:
Hlavným cieľom predmetu je naučiť žiaka učiť sa a vybudovať si systém pre štúdium spamäti. Zlepšovať a zdokonaľovať spoluprácu s klavírnym sprievodom. Prehlbovanie intonačnej a rytmickej presnosti. Zlepšovať výrazové interpretačné kompetencie.Dôraz na štúdium spamäti. Pestovať v žiakovi cit pre rozdiel medzi interpretáciou ľudovej a umelej piesne. Zlepšovať rozhľad v speváckej literatúre. Repertoár rozširovať o ľahšie operné árie.

OBSAH:
Nácvik ľudových, náročnejších umelých piesní a operných árii so sprievodom klavíra. Dôraz sa kladie na rytmiskú a intonačnú presnosť a na vzájomnú

spoluprácu korepetítora a speváka. Vnímať klvírny sprievod ako súčasť svojej prezentácie a to po umeleckej, výrazovej i hudobnej stránke.

Študijný plán pre daný ročník:

Štvrtý ročník, druhého stupňa:

Prvý polrok:
- ľudové piesne, umelé piesne a operné árie, ktoré tvoria obsah učiva predmetu: Spev v tomto ročníku.

Druhý polrok:
- ľudové piesne, umelé piesne a operné árie, ktoré tvoria obsah učiva predmetu: Spev v tomto ročníku.

Školský vzdelávací program pre primárny stupeň vzdelávania

ZBOROVÝ SPEV

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Zborový spev má na základnej umeleckej škole všetky prednosti kolektívnej činnosti a pôsobí na citový, etický aestetický rozvoj mladého človeka. Zborový spev je krása súzvuku hlasov, harmónie, radosti zo spoločnej tvorby uceleného diela, ktorá sa dá dosiahnuť len na základe kvalitnej hlasovej prípravy. Práca v speváckom zbore plní funkciu edukačno-relaxačnú pre všetky vekové kategórie žiakov ZUŠ. Poskytuje žiakom možnosť zmysluplného odreagovania sa, radosť zo spoločnej tvorby hudobného diela, prehlbuje ich emocionalitu, rozširuje hudobnú gramotnosť a pomáha tak utvárať harmonicky rozvinuté osobnosti. Cieľom predmetu je poskytnúť možnosť vzdelávania sa všetkým, ktorí prejavia záujem o účinkovanie v speváckom zbore (záujem sa považuje za prvoradý, nadradený nad spevácke schopnosti). Učivo vyberá učiteľ podľa úrovneumeleckej vyspelosti speváckeho zboru, veku žiakov aďalších faktorov, ktoré majú význam pre správny

výber učebného materiálu.V speváckom zbore sa rozvíjajú jazykové schopnosti jednotlivcov študovaním diel v originálnom jazyku, uplatňujú sa medzipredmetové vzťahy (architektúra, literatúra, výtvarné umenie, dejiny, etika). Práca sa orientuje prevažne na interpretáciu úprav ľudových piesní slovenských i inonárodných, prípadne sa špecializuje na interpretáciu diel z obdobia renesancie či iných období, spirituálu či gospelu. V repertoári zboru by však nemali chýbať skladby súčasných domácich či svetových skladateľov. Obohatením môžu byť aj úpravy populárnej hudby. Žiaci systematicky nadobúdajú správne spevácke návyky, techniky ovládania hlasu vo všetkých polohách hlasového registra, rozvíjajú zmysel pre kultivovaný spev, primeraný výraz, prejav, vkus. Žiaci prezentujú výsledky svojej práce na rôznych verejných vystúpeniach a podujatiach školy. V prípade, že na škole existuje komorný alebo symfonický orchester, je možne naštudovať aj diela vokálno-inštrumentálne (nielen a capella), čím na jednej strane takáto spolupráca motivuje aj členov inštrumentálnych telies k práci, na druhej strane prináša radosť a uspokojenie z kolektívnej práce a v neposlednom rade vedie k rozširovaniu skúseností a repertoáru.

Prvý ročník, prvej časti, I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

PREDMET: Hlasová príprava
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1 (8-10 žiakov tvorí jednu skupinu)
CIELE:
- Rozvíjať hudobné dispozície žiaka
- Vzbudiť u žiaka záujem o spev ako prostriedok hudobného vyjadrenia
- Pestovať zmysel pre metrorytmiku
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu a rytmické cítenie
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť
- Osvojiť si základy správneho reberno-bráničného dýchania
- Pracovať na automatizácii reberno-bránicového dýchania
- Rozvíjať zmysel pre kantilénu
- Rozlišovať základné dynamické odtienky

OBSAH:
- Správne a prirodzené držanie tela pri speve

- Pokojné a hlboké dýchanie – dodržiavanie troch fáz dychu: nádych, zadržanie, výdych)
- Dbať na správnu artikuláciu a vokalizáciu – uvoľňovať bradu
- Spievať v strednej hlasovej polohe – používať vzostupné i zostupné hlasové cvičenia
- Navodzovať hlavový tón
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu
- Cieľavedome napomáhať pri rozvoji rytmickej sebakontroly pri speve
- Nácvik legata
- Rozčlenenie skladby na logické úseky – zadelenie dychu
- Základy frázovania
- Pestovať vnímanie taktu ako základnej metrickej jednotky
- Vysvetliť princíp spievania bodky pri note a pomlčke
- Cvičiť spievanie spamäti
- Zamerať sa na cvičenie intonačnej, rytmickej a harmonickej predstavivosť

Základné učivo:

- Uvoľňovacie cvičenia
- Dychové, hlasové a artikulačné cvičenia

Študijný plán pre daný ročník:

Prvý ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Rozvíjať hudobné dispozícií a technické zručnosti žiaka
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu, rytmické a harmonické cítenie
- Upevňovať návyk trojfázového dýchania
- Budovať vedomú sebakontrolu správneho držania tela
- Uvoľňovať bradu
- Vyrovnávať všetkých vokálov na jednom tóne v strednej hlasovej polohe
- Spájanie notového zápisu s hudobnou predstavou
- Nácvik legata
- Vnímať takt ako základnú metrickú jednotku
- Spievať v strednej hlasovej polohe - mf

Druhý polrok:

- Plynulé čítanie nôt, presná reprodukcia pri hre z nôt, správna artikulácia
- Dôraz na rozvoj sluchu
- Pestovať zmysel pre metrorytmiku

- Rozvíjať kvalitu tónu a rytmické cítenie
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť
- Zdokonaľovať dychovú techniku
- Nacvičovať tvorbu hlavového tónu
- Upevňovať návyk mäkkého a ľahkého nasadenia tónu
- Chápať význam predtaktia
- Vedieť zadefinovať a v notovom zápise správne prečítať bodku za notou a fermatu
- Osvojiť si kompetencie k samostatnému štúdiu
- Realizovať cvičenia na rozvoj melodickej, rytmickej a tonálnej predstavivosti – ozveny, dialógy
- Zadeliť nádychovú fázu v spievanom parte
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb

Žiak realizuje:

- Dychové cvičenia – trojfázový dych
- Hlasové cvičenia – v rozsahu tercie až kvinty
- Uvoľňovacie cvičenia

Výkonový štandard

✓ rozoznajú základné tóny hudobnej abecedy vnotovom texte,
✓ pomenujú noty, hodnoty nôt, pomlčiek vštudovanýchskladbách,
✓ rozoznajú označenia hudobno-výrazových prostriedkov vnotovom texte,
✓ vysvetlia základné hudobné aumelecké termíny vsúlade sobsahovými štandardmi študijného zamerania Hudobnej náuky,
✓ rozlišujú časti jednoduchých dvojdielnych hudobných foriem:sloha -refrén, smutná -veselá, pomalá -rýchla,
✓ aplikujú základy speváckeho dýchania,
✓ zvládnu základy správneho nasadenia tónu,
✓ zvládnu základy čistého intonovania vprirodzenom diapazóne,
✓ dokážu správne artikulovať text v skladbe,
✓ interpretujú skladby v primeranom zvukovom diapazóne,
✓ aplikujú základnú dynamiku pri interpretácii skladieb,
✓ interpretujú správne pomalé melodické skladby s dôrazom na kantilénu,
✓ interpretujú ľudové piesne s dôrazom na prirodzený prejav,
✓ aplikujú poznatky z frázovania,
✓ použijú pri speve správne podľa notového zoznamu dynamiku skladby,
✓ vyjadrujú prostredníctvom základných hudobno-výrazových prostriedkov umelecký obsah skladby,
✓ používajú pri interpretácii rôznu dynamiku: forte, piano, mf, mp, dim, crescendo,
✓ dokážu interpretovať skladby v rôznych tempách: moderato, allegro,
✓ aplikujú pri interpretácii základné rytmické útvary,
✓ aplikujú základy rytmizácie a melodizácie textu.

Obsahový štandard

Základné spevácke návyky.
Hudobno-teoretické poznatky ahudobná terminológia vsúlade sovzdelávacími štandardmi študijného zamerania hudobnej náuky a soštudovanými skladbami.
Poznatky o hudobno-výrazových prostriedkoch: dynamika, tempo, frázovanie.
Základné poznatky ohudobných formách: piesňová forma.
Formovanie tónu.
Organizácia speváckeho dýchania.
Rozvíjanie čistého intonovania.
Rozširovanie zvukového diapazónu.
Rozširovanie dynamického diapazónu podľa veku žiaka.
Rozvíjanie návykov správnej artikulácie.
Výchova kumeleckej interpretácii skladby: obsah, emocionálna stránka skladby.
Interpretácia pomalých melodických skladieb: uspávanky apod., čo pomáha vypracovaniu vokálnej kantilény.
Interpretácia ľudových piesní vjednoduchej úprave.
Správne frázovanie jednoduchých melodických útvarov.
Rozlišovanie aaplikácia základnej dynamiky vinterpretovaných skladbách: forte, piano, mf, mp.
Základy realizácie umeleckého obrazu skladby: charakter, nálada aobsah hudby.
Formovanie sluchovo hudobných skúseností žiakov.
Vývin kontroly sluchu aj prostredníctvom interpretácie vokálnych skladieb pedagógom.
Rozvíjanie metro -rytmického cítenia.
Rozvoj hudobno-tvorivých schopností žiakov formou hudobno-didaktických hier: ozvena, doplňovačka, hra na hudobného skladateľa apod.
Samostatná rytmizácia textu, samostatná melodizácia textu.

PREDMET: Prípravný zborový spev
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1
CIELE:
- Rozvíjať hudobné dispozície žiaka
- Vzbudiť u žiaka záujem o zborový spev ako prostriedok hudobného vyjadrenia
- Pestovať zmysel pre metrorytmiku
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu a rytmické cítenie
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť
- Pracovať na automatizácii reberno-bránicového dýchania
- Rozvíjať zmysel pre kantilénu
- Rozlišovať základné dynamické odtienky
- Zoznámiť sa s dirigentským gestom
- Rozvíjať poznatky o hudobnej forme

OBSAH:
- dejiny zborového spevu;
- rozvoj hlasového aparátu;
- rozvoj intonačných schopností;

- rozvoj artikulácie;
- budovanie dychovej opory;
- dirigentské gesto

Základné učivo:

- Jednoduché detské ľudové a umelé piesne pre zbor

Študijný plán pre daný ročník:

Prvý ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

5 piesní rôzneho charakteru a tempa

Druhý polrok:

5 piesní rôzneho charakteru a tempa

Výkonový štandard

- ✓ definujú umenie zborového spevu,
- ✓ rozlišujú vzborovej partitúre hudobno-výrazové prostriedky: dynamika, tempo,
- ✓ definujú jednoduché hudobné formy: piesňová dvojdielna forma,
- ✓ rozoznajú základné dirigentské gestá,
- ✓ aplikujú správne spevácke návyky pri interpretácii zborových skladieb,
- ✓ interpretujú kontrastné prednesové zborové skladby primeranej náročnosti,
- ✓ interpretujú ľudové piesne pre zbor vúprave skladateľa: canon, ozveny, pedálový tón, melodický viachlas, základy harmonického viachlasu,
- ✓ aplikujú návyky správneho frázovania pri interpretácii skladieb pre zbor,
- ✓ rozlišujú aaplikujú základnú dynamiku vinterpretovaných skladbách: forte, piano, mf, mp, dim, crescendo,
- ✓ interpretujú skladby pre zbor v rôznych tempách,
- ✓ realizujú základnými hudobno-výrazovými prostriedkami umelecký obraz skladieb,
- ✓ interpretujú kontrastné prednesové zborové skladby,
- ✓ interpretujú ľudové piesne vúprave pre zbor,
- ✓ orientujú sa vzborovej partitúre,
- ✓ kontrolujú sa sluchovo pri interpretácii zborových skladieb,
- ✓ definujú metrum, rytmus interpretovanýchskladieb,
- ✓ aplikujú teoretické poznatky orytmických útvaroch vinterpretácii zborových skladieb,
- ✓ navrhujú riešenia technických, vokálnych problémov na úrovní cvičení, alebo pri analýze študovaných skladieb,
- ✓ preukážu základy spevu zlistu,
- ✓ kontrolujú sa sluchom pri speve,
- ✓ ovládajú metrické arytmické základy,
- ✓ analyzujú elementárnym spôsobom študované skladby.

Obsahový štandard

Poznatky oumení zborového spevu.
Hudobno-teoretické poznatky ahudobná terminológia vsúlade sovzdelávacími štandardmi študijného zamerania hudobnej náuky aso študovanými skladbami.
Poznatky o hudobno-výrazových prostriedkoch: dynamika, tempo, frázovanie.
Základné poznatky ohudobných formách: dvojdielna piesňová forma.
Základné dirigentské gesta: nástup azáver celého zboru apo partoch.
Vokálna technika.
Formovanie anasadenie tónu: guľatý tón, mäkké nasadenie.
Organizácia speváckeho dýchania: po frázach.
Rozvíjanie čistého intonovania.
Rozširovanie zvukového diapazónu podľa veku žiaka.
Rozširovanie dynamického diapazónu.
Rozvíjanie návykov správnej artikulácie.
Výchova kumeleckej interpretácii skladby: zámer skladateľa acharakter skladby.
Interpretácia kontrastných prednesových zborových skladieb primeranej náročnosti: pomalá –rýchla, nežná –razantná, tichá –hlasná apod.
Interpretácia ľudových piesní pre zbor vjednoduchej úprave skladateľa: canon, ozveny, pedálový tón, melodický viachlas, základy harmonického viachlasu.
Interpretácia skladieb v rôznych tempách: moderato, allegro, základy agogiky.
Základy realizácie umeleckého obrazu skladby: charakter, nálada aobsah hudby.
Rozvíjanie správneho frázovania.
Organizácia zborového speváckeho dýchania: po frázach.
Rozlišovanie aaplikácia základnej dynamiky vinterpretovaných skladbách: forte, piano, mf, mp, dim, crescendo.
Základy spevu zlistu: orientácia vzborovej partitúre.
Vývin kontroly sluchu pri interpretácii zborových skladieb.
Rozvíjanie metro -rytmického cítenia: dvojdobé, trojdobé metrum. Pravidelný, bodkovaný rytmus.
Aplikácia teoretických poznatkov orytmických útvaroch vinterpretácii skladieb pre zbor.
Analýza študovaných skladieb.

PREDMET: Obligátny nástroj (Hra na klavíri, keyboarde, gitare a zobcovej flaute)
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 0,5
CIELE:

Vzbudiť u detí záujem o hudbu, učiť ich počúvať a prežívať ju. Ciele dosahovať na základe názornosti, hravou formou. Zoznámiť žiaka s nástrojom a jeho históriou. Prebudiť hudobnú vnímavosť a predstavivosť. Začať formovať inštrumentálne návyky.

OBSAH:
- zoznámiť sa s nástrojom;
- správne držať telo pri hre;

- uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu;
- hra podľa sluchu;
- začiatky hry z nôt.

Študijný plán pre daný ročník:

Prvý ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- budovanie správnych návykov pri hre;
- správne držanie tela pri hre;
- uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu;
- hra non legato;
- hra podľa sluchu.

Druhý polrok:

- upevňovanie správnych návykov;
- uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu;
- začiatky hry z nôt;
- hra legato

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- 3 skladby - výber zo škôl pre jednotlivé nástroje (aj etudy a technické cvičenia)
- 3 ľudové piesne

Výkonový štandard

✓ aplikujú základy správneho používania hracieho aparátu pri hre na nástroji,
✓ získajú prstokladové návyky,
✓ definujú noty, hodnoty nôt, pomlčiek a označenia hudobno-výrazových prostriedkov vnotovom texte vštudovanej skladbe.

Obsahový štandard
- Uvoľnenie hracieho aparátu aosvojenie si správneho spôsobu jeho používania,koordinácia rúk anôh.
- Budovanie apostupné rozširovanie spôsobu hry aúderovejgramotnosti (non legato).

- Orientácia na klaviatúre.-
- Notopis (vhusľovom kľúči: g -g2, vbasovom: c -g1), hodnoty nôt, pomlčiek, poznatky o hudobno-výrazových prostriedkoch.

Druhý ročník prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

PREDMET: Hlasová príprava
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1 (8-10 žiakov tvorí jednu skupinu)
CIELE:

- Osvojiť si základy hlasovej hyieny
- Rozvíjať hudobné cítenie, estetický vkus, tvorivé schopnosti a technické zručnosti žiakov
- Prebudiť hudobnú vnímavosť, predstavivosť a formovať správne spevácke návyky
- Venovať pozornosť psychologickým faktorom- prirodzená túžba po tvorivosti, speve a improvizácií
- Učebný proces aktivizovať rôznymi formami práce a ich striedaním
- Zdokonaľovať spievanie kantilény
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu piesní
- Rozširovať hlasový rozsah
- Vypestovať vôľu, trpezlivosť, disciplínu pri budovaní cvičebných návykov
- Rozširovať hudobný obzor žiaka poznávaním piesní rôznych nálad a rozličného obsahu
- Mäkko nasadzovať tón
- Rozvíjať kompetenciu k samostatnému štúdiu
- Prehlbovať reberno-bránicové dýchanie
- Formovať schopnosť rozlišovať artikulácie staccato, legato
- Zdokonaľovať dychovú, artikulačnú techniku a kvalitu tónu
- Rozvíjať zmysel pre rytmus a intonáciu
- Viesť žiakov k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb

OBSAH:

- Dbať na správne a prirodzené držanie tela pri speve
- Uvoľnenie pohybového aparátu, zdokonaľovanie práce s dychovou oporou
- Rozvíjať vnímanie kantilény, realizovať vnútornú predstavu skladby
- Nácvik elementárnych úkonov – čítanie zápisu, rytmická, intonačná a výrazová stránka piesne - rozbor
- Zdokonaľovať využívanie pokojného, hlbokého, trojfázového dychu

- Rozširovať hlasový rozsah
- Dbať na funkčné a prirodzené ovládanie rečových orgánov – poloha jazyka, uvoľnenie brady
- Zdokonaľovať spievanie kantilény
- Vyrovnávať hlas v celom rozsahu
- Rozvíjať pamäťové schopnostiO
- Zdokonaľovať uvedomelý prednes na základe pochopenia hudobného a textového obsahu piesne
- Rozvíjať intonačnú, rytmickú a harmonickú predstavivosť
- Realizovanie vnútornej predstavy skladby, oboznámiť sa s názvoslovím základných prednesových označení
- Rozvíjať sluchovú sféru ako hlavný prvok hudobného prejavu

Žiak realizuje:

- Dychové cvičenia – trojfázový dych
- Hlasové cvičenia – v rozsahu tercie až kvinty
- Uvoľňovacie cvičenia

Výkonový štandard

✓ využívajú vinterpretácii metro -rytmické základy,
✓ preukazujú poznatky zovzdelávacích štandardov vyučovacieho predmetu hudobnánáukapri vokálnej interpretácii,
✓ používajú spevácke návyky: postoj, dýchanie, tvorba tónu,
✓ ovládajú základy hlasovej hygieny,
✓ aplikujú základné hudobno-výrazové prostriedky,
✓ využívajú poznatky o základných hudobných formách: piesňová forma,
✓ zvládnu formovanie anasadenie tónu: guľatý tón, mäkké nasadenie,
✓ používajú správnespevácke dýchanie: po frázach,
✓ aplikujú teoretické východiska (tempo, dynamika) pri interpretácii skladieb,
✓ zvládnu správnu artikuláciu,
✓ uvedomujú si charakter skladby: obsah, emocionálna stránka skladby,
✓ realizujú umelecký obraz skladby: charakter, nálada aobsah hudby,
✓ interpretujú kontrastné skladby,
✓ interpretujú ľudové piesní vúprave hudobného skladateľa,
✓ interpretujú jednoduché umelé prednesové vokálne skladby,
✓ aplikujú správne frázovanie,
✓ rozlišujú aaplikujú základnú dynamiku vinterpretovaných skladbách: forte, piano, mf, mp, dim, crescendo,
✓ interpretujú skladby v rôznych tempách: moderato, allegro,
✓ vyjadria základnými hudobno-výrazovými prostriedkami charakter, nálada aobsahhudby,
✓ hodnotia interpretáciuvypočutých vokálnych skladieb,
✓ venujú pozornosť kontrole sluchu pri interpretácii vokálnych skladieb,
✓ aplikujú teoretické poznatky orytmických útvaroch pri vokálnej interpretácii,
✓ rytmizujú samostatne text,
✓ vytvárajú samostatne (vymýšľajú) melódiu textu.

Obsahový štandard

Hudobno-teoretické poznatky ahudobná terminológia vsúlade sovzdelávacími štandardmi študijného zamerania Hudobnej náuky aso študovanými skladbami.
Poznatky o hudobno-výrazových prostriedkoch: dynamika, tempo, frázovanie.
Základné poznatky ohudobných formách: piesňová forma.
Spevácke návyky: postoj, dýchanie, tvorba tónu.
Hlasová hygiena: hlasová indispozícia, regulácia sily hlasu pri spievaní ahovorení, hlasová poloha.
Formovanie anasadenie tónu: guľatý tón, mäkké nasadenie.
Organizácia speváckeho dýchania: po frázach.
Rozvíjanie čistého intonovania.
Rozširovanie zvukového diapazónu podľa veku žiaka.
Rozširovanie dynamického diapazónu.
Rozvíjanie návykov správnej artikulácie.
Výchova kumeleckej interpretácii skladby: obsah, emocionálna stránka skladby.
Interpretácia kontrastných skladieb: rýchla, pomalá, smutná, veselá apod.
Interpretácia ľudových piesní vúprave skladateľa.
Interpretácia jednoduchých umelých prednesových piesní.
Správne frázovanie.
Rozlišovanie aaplikácia základnej dynamiky vinterpretovaných skladbách: forte, piano, mf, mp, dim, crescendo.
Interpretácia skladieb v rôznych tempách: moderato, allegro.
Základy realizácie umeleckého obrazu skladby: charakter, nálada aobsah hudby.
Formovanie sluchovohudobných skúseností žiakov.
Vývin kontroly sluchu aj prostredníctvom interpretácie vokálnych skladieb pedagógom.
Vývin kontroly sluchu pri interpretácii zborových skladieb.
Rozvíjanie metro -rytmického cítenia: dvojdobý, trojdobý metrum, pravidelný, bodkovaný rytmus.
Aplikácia teoretických poznatkov orytmických útvaroch vinterpretácii vokálnych skladieb.
Rozvoj hudobno-tvorivých schopností žiakov formou hudobno-didaktických hier: ozvena, doplňovačka, hra na hudobného skladateľa apod.
Samostatná rytmizácia textu, samostatná melodizácia textu.

PREDMET: Prípravný zborový spev
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1
CIELE:
- Rozvíjať hudobné dispozície žiaka
- Vzbudiť u žiaka záujem o spev ako prostriedok hudobného vyjadrenia
- Pestovať zmysel pre metrorytmiku
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu a rytmické cítenie
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť
- Osvojiť si základy správneho reberno-bráničného dýchania
- Pracovať na automatizácii reberno-bránicového dýchania
- Rozvíjať zmysel pre kantilénu
- Rozlišovať základné dynamické odtienky

OBSAH:
- dejiny zborového spevu;

- rozvoj hlasového aparátu;
- rozvoj intonačných schopností;
- rozvoj artikulácie;
- budovanie dychovej opory

Základné učivo:

- Jednoduché detské ľudové a umelé piesne pre zbor

Študijný plán pre daný ročník:

Druhý ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

5 piesní rôzneho charakteru a tempa

Druhý polrok:

5 piesní rôzneho charakteru a tempa

Výkonový štandard

- ✓ definujúumenie zborového spevu,
- ✓ rozlišujú vzborovej partitúre hudobno-výrazové prostriedky: dynamika, tempo,
- ✓ definujú jednoduché hudobné formy: piesňová dvojdielna forma,
- ✓ rozoznajú základné dirigentské gestá,
- ✓ aplikujú správne spevácke návyky pri interpretácii zborových skladieb,
- ✓ interpretujú kontrastné prednesové zborové skladby primeranej náročnosti,
- ✓ interpretujú ľudové piesne pre zbor vúprave skladateľa: canon, ozveny, pedálový tón, melodický viachlas, základy harmonického viachlasu,
- ✓ aplikujú návyky správneho frázovania pri interpretácii skladieb pre zbor,
- ✓ rozlišujú aaplikujú základnú dynamiku vinterpretovaných skladbách: forte, piano, mf, mp, dim, crescendo,
- ✓ interpretujú skladby pre zbor v rôznych tempách,
- ✓ realizujú základnými hudobno-výrazovými prostriedkami umelecký obraz skladieb,
- ✓ interpretujú kontrastné prednesové zborové skladby,
- ✓ interpretujú ľudové piesne vúprave pre zbor,
- ✓ orientujú sa vzborovej partitúre,
- ✓ kontrolujú sa sluchovo pri interpretácii zborových skladieb,
- ✓ definujú metrum, rytmus interpretovanýchskladieb,
- ✓ aplikujú teoretické poznatky orytmických útvaroch vinterpretácii zborových skladieb,
- ✓ navrhujú riešenia technických, vokálnych problémov na úrovní cvičení, alebo pri analýze študovaných skladieb,
- ✓ preukážu základy spevu zlistu,
- ✓ kontrolujú sa sluchom pri speve,
- ✓ ovládajú metrické arytmické základy,

✓ analyzujú elementárnym spôsobom študované skladby.

Obsahový štandard

Poznatky oumení zborového spevu.
Hudobno-teoretické poznatky ahudobná terminológia vsúlade sovzdelávacími štandardmi študijného zamerania hudobnej náuky aso študovanými skladbami.
Poznatky o hudobno-výrazových prostriedkoch: dynamika, tempo, frázovanie.
Základné poznatky ohudobných formách: dvojdielna piesňová forma.
Základné dirigentské gesta: nástup azáver celého zboru apo partoch.
Vokálna technika.
Formovanie anasadenie tónu: guľatý tón, mäkké nasadenie.
Organizácia speváckeho dýchania: po frázach.
Rozvíjanie čistého intonovania.
Rozširovanie zvukového diapazónu podľa veku žiaka.
Rozširovanie dynamického diapazónu.
Rozvíjanie návykov správnej artikulácie.
Výchova kumeleckej interpretácii skladby: zámer skladateľa acharakter skladby.
Interpretácia kontrastných prednesových zborových skladieb primeranej náročnosti: pomalá –rýchla, nežná –razantná, tichá –hlasná apod.
Interpretácia ľudových piesní pre zbor vjednoduchej úprave skladateľa: canon, ozveny, pedálový tón, melodický viachlas, základy harmonického viachlasu.
Interpretácia skladieb v rôznych tempách: moderato, allegro, základy agogiky.
Základy realizácie umeleckého obrazu skladby: charakter, nálada aobsah hudby.
Rozvíjanie správneho frázovania.
Organizácia zborového speváckeho dýchania: po frázach.
Rozlišovanie aaplikácia základnej dynamiky vinterpretovaných skladbách: forte, piano, mf, mp, dim, crescendo.
Základy spevu zlistu: orientácia vzborovej partitúre.
Vývin kontroly sluchu pri interpretácii zborových skladieb.
Rozvíjanie metro -rytmického cítenia: dvojdobé, trojdobé metrum. Pravidelný, bodkovaný rytmus.
Aplikácia teoretických poznatkov orytmických útvaroch vinterpretácii skladieb pre zbor.
Analýza študovaných skladieb.

PREDMET: Obligátny nástroj (Hra na klavíri, keyboarde, gitare a zobcovej flaute)
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 0,5
CIELE:

Prehlbovať hudobnú vnímavosť, predstavivosť i budovať a upevňovať správne návyky pri hre. Klásť dôraz na rozvoj rytmicko – harmonického cítenia.

OBSAH:
- zoznámiť sa s nástrojom;
- správne držať telo pri hre;
- uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu;
- hra podľa sluchu;

- začiatky hry z nôt.

Študijný plán pre daný ročník:

Druhý ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- upevňovanie správnych návykov pri hre;
- motorický rozvoj hry;
- uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu;
- hra non legato a legato;
- hra v rôznych dynamických odtienkoch.

Druhý polrok:

- upevňovanie správnych návykov;
- uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu;
- hra z nôt;
- rozvoj motoriky pri hre;

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- 4 skladby - výber zo škôl pre jednotlivé nástroje (aj etudy a technické cvičenia)
- 2 ľudové piesne
- 2 skladby zamerané na multikulturálny rozvoj žiaka

Výkonový štandard

- ✓ aplikujú základy správneho používania hracieho aparátu pri hre na nástroji,
- ✓ používajú správny prstoklad pri interpretácii skladieb (aj podkladanie anadkladanie palca),
- ✓ aplikujú poznatky zoblasti frázovania.

Obsahový štandard

Utvrdzovanie správneho spôsobu používania hracieho aparátu akoordinácie rúk anôh.
Technické cvičenia: vhodné prstové ainé cvičenia zklavírnych škôl.
Spôsoby hry: non legato, legato, staccato, portamento, kantiléna vobidvoch rukách.

Tretí ročník, prvej časti, I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

PREDMET: Zborový spev
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 2
CIELE:
- Upevňovať a rozvíjať elementárne spevácke návyky
- Vytvárať základ pre ďalšie využitie schopností žiaka a jeho uplatnení vrámci hudobnej praxe
- Rozvíjať hudobné cítenie, estetický vkus, tvorivé schopnosti a technické zručnosť žiaka
- Prebúdzať hudobnú vnímavosť, predstavivosť a formovaťsprávne návyky
- Venovať pozornosť psychologickým faktorom- prirodzená túžba po tvorivosti, hre a improvizácií
- Učebný proces aktivizovať rôznymi formami práce a ich striedaním
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu
- Dbať na uvedomelé vedenie kantilény
- Rozširovať dynamickú a agogickú škálu prednesu
- Zdokonaľovať orientáciu v zborovej partitúre
- Zdokonaľovať vnímaniedirigentského gesta
- Viesť žiakov k uvedomelému štúdiu piesní spamäti
- Vypestovať vôľu, trpezlivosť, disciplínu a nadšenie pre spev, záujem o hudbu
- Odblokovať pocit trémy
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

OBSAH:
- Naďalej rozvíjať vedomosti, zručnosti a návyky pri speve
- Pracovať na rozvoji hudobných schopností žiakov
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Prehlbovať spoznávanie výrazových prostriedkov hudby, hudobnej tvorivosti, hudobného myslenia, fantázie, predstavy, pamäti, vnímania
- Zintenzívniť funkcie psychických procesov pri učení zapájaním čím viacerých analyzátorov v edukačnom procese: motorický, sluchový, zrakový
- Rozvíjať sluchovú kontrolu
- Rozvíjať harmonické cítenie prostredníctvom analyzovania piesní v spolupráci s pedagógom
- Hlasové cvičenia spievať v náročnejších variáciách
- Vysvetliť a nacvičiť vrámci metrorytmiky prvok: ligatúra – zborový dych

- Oboznámiť žiaka so základnými dynamickými a tempovými predpismi
- Rozširovať hlasový rozsah
- Spevňovať dychovú oporu
- Pestovanie trpezlivosti a cieľavedomosti
- Uvedomele spájať a zvukovo vyrovnávať vokály
- Dbať na funkčné, prirodzené a pohotové ovládanie rečových orgánov
- Rozširovať melodickú a agogickú škálu
- Uvedomelo rozvíjať pamäťové schopnosti

Základné učivo:

- Ľudové a umelé piesne v úprave pre detský zbor
- Technické hlasové cvičenia, dychové cvičenia, uvoľňovacie cvičenia, piesne iných národov a národností….

Študijný plán pre daný ročník:

Tretí ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Sústavne dbať na prirodzené držanie tela pri speve
- Pracovať na zdokonaľovaní tvorby tónu
- Spevňovať dychovú oporu
- Uvedomelo spájať vokály
- Orientácia v zborovej partitúre
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť a formovať inštrumentálne návyky
- Rozvoj sluchovej sebakontroly
- Zoznámiť žiakov so základnými tempovými a dynamickými značkami v zborovej partitúre a ich realizácia vo vokálnom prejave
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)
- Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces
- Rozširovanie hlasového rozsahu

Druhý polrok:

- Prehlbovať spoznávanie výrazových prostriedkov hudby
- Dodržiavať zásady správnej výslovnosti
- Zvukovo vyrovnávať vokály

- Dbať na funkčné, prirodzené a pohotové ovládanie rečových orgánov
- Melodicky obohacovať hlasové cvičenia
- Rozširovať dynamickú škálu pri speve
- Rozvíjať pamäťové schopnosti
- Aktivizovať hudobnú predstavivosť a tvorivosť
- Rozvíjať zmysel pre sluchovú kontrolu
- Spev prirodzeného, harmonického a melodického molového radu
- Osvojiť si zadelenie rytmických hodnôt v osminových taktoch
- Oboznámiť žiaka so základnými tempovými predpismi
- Odbúravanie pocitu trémy - analýza
- Pracovať na synchronizácii práce dychu a fonačného ústrojenstva
- Zväčšovanie hlasového rozsahu
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciam žiaka.

Minimálny počet skladieb zvládnutých za daný daný ročník

10 ľudových alebo umelých piesní v úprave pre detský spevácky zbor

PREDMET: Obligátny nástroj (Hra na klavíri, keyboarde, gitare a zobcovej flaute)
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 0,5
CIELE:

Naďalej osvojovať a rozvíjať správne zručnosti a návyky inštrumentálnej hry. Viesť žiaka k osobitosti prejavu, učiť ho hudobnému vkusu. Motivovať k trpezlivosti, vytrvalosti a disciplíne. Rozvíjať kompetenciu k samostatnému štúdiu. Hra podľa sluchu.

OBSAH:
- zdokonaľovanie správnych návykov pri hre;
- rozširovanie základných hráčskych kompetencií;
- uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu;
- hra podľa sluchu;
- frázovanie.

Študijný plán pre daný ročník:

Tretí ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:
- upevňovanie správnych návykov pri hre;
- motorický rozvoj hry;
- uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu;
- vnímanie členenia skladby na frázy;
- hra v rôznych dynamických odtienkoch.

Druhý polrok:
- upevňovanie správnych návykov;
- uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu;
- hra z nôt;
- rozvoj motoriky pri hre;

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:
- 4 skladby - výber zo škôl pre jednotlivé nástroje (aj etudy a technické cvičenia)
- 2 ľudové piesne
- 2 skladby zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

Výkonový štandard

- ✓ používajú správne sedenie, resp. státie, postavenie rúk,
- ✓ zvládnu hru durových stupníc s# asb cez dve oktávy vrovnom pohybe vsúlade sobsahovými štandardmi,
- ✓ zvládnu hru tonického kvintakordu sobratmi spolu + malý rozklad zvlášť,
- ✓ aplikujú spôsoby hry vklavírnej interpretácii: tenuto, legato, staccato,
- ✓ pracujú správne s kvalitou tvorby tónu ajeho intenzitou primerane danému ročníku,
- ✓ používajú správne predpísaný prstoklad vskladbe,
- ✓ interpretujú vybrané skladby.

Obsahový štandard

Cvičenia na správne používanie hracieho aparátu, zväčšovanie rozpätia ruky.
Hra stupníc.
Hra akordov: tonický kvintakord sobratmi spolu + malý rozklad zvlášť.
Skladby etudového charakteru kratšieho rozsahu zamerané na riešenie rôznych technických problémov.

Práca na kvalite tvorby tónu ajeho intenzite.
Systematický nácvik hudobného materiálu.
Základy používania pedálu.

Štvrtý ročník, prvej časti, I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

PREDMET: Zborový spev
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 2
CIELE:

- Naďalej osvojovať a rozvíjať základné technické zručnosti pri speve
- Naďalej rozvíjať hudobné cítenie, zlepšiť technickú zručnosť a formovať estetický vkus žiakov
- Zdokonaľovať plynulé spievanie zborovej kantilény
- Zvládať spev jednohlasných, dvojhlasnách i trojhlasných skladieb (podľa vyspelosti zboru) so sprievodom i a capella.
- Zdokonaľovať hudobnú pamäť a tónovú predstavivosť
- Pri vyučovaní brať do úvahy psychologické faktory, ktoré znamenajú prirodzenú túžbu detí po tvorivosti, hre a improvizácii
- Naučiť žiaka hudbu pochopiť a objaviť jej krásy
- Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces
- Zamerať sa na prehlbovanie a obohacovanie technických a výrazových schopností
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávanie výrazových prostriedkov hudby
- Pestovať u žiakov zmysel pre rozlišovanie rôznych hudobných štýlov a žánrov
- Naučiť žiakov sluchovej sebakontrole od samého začiatku štúdia piesne a sledovať tak tónovú kvalitu, rytmickú pregnantnosť, štýlovosť, charakter skladby
- Do vyučovacieho procesu zapojiť abstraktnú predstavu a sebakontrolu
- Dosiahnuť určitý stupeň technického nadhľadu pri speve naštudovaných skladieb
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

OBSAH:

- rozširovanie rozsahu
- prepájať hlavovú a hrudnú resonanciu
- osvojiť si odsadzovanie a opätovné nasadzovanie tónu na jednom dychu

- upevňovať legato
- osvojiť si staccato
- zvládnuť hlasové cvičenia v rozsahu oktávy
- precvičovať plynulosť vedenia kantilény na skladbách rôzneho tempa a charakteru
- prehlbovať dychovú oporu
- zdokonaľovať artikuláciu
- upevňovať metrorytmické cítenie a rytmickú predstavivosť
- postupne oboznamovať žiakov s odbornou terminológiou
- počúvať nahrávky interpretovaných skladieb

Základné učivo:

- Ľudové piesne a umelé piesne v úprave pre detský spevácky zbor
- Technické hlasové cvičenia v rozsahu kvinty až oktávy
- Dychové cvičenia
- Uvoľňovacie cvičenia
- Durový a molový tónový rad
- Populárne piesne, filmová hudba, pisene iných národov a národností…....

Študijný plán pre daný ročník:

Štvrtý ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Naďalej osvojovať a rozvíjať základné technické zručnosti pri zborovom speve
- Naďalej rozvíjať hudobné cítenie, upevniť hudobné schopnosti sústavným opakovaním a formovať estetický vkus žiakov
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť a formovať inštrumentálne návyky
- Pri vyučovaní brať do úvahy psychologické faktory, ktoré znamenajú prirodzenú túžbu detí po tvorivosti, hre a improvizácii
- Naučiť žiaka hudbu pochopiť a objaviť jej krásy
- Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces
- Zamerať sa na prehlbovanie a obohacovanie technických a výrazových schopností, dosiahnuť vrámci telesa technickú a zvukovú vyrovnanosť medzu hlasmi.
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu

- Práca na prehlbovaní a spevňovaním dychovej opory
- Osvojiť si kompetenciu spevu legato a staccato
- Vnímať kantilénu a dokázať členiť skladbu na logické úseky - frázy
- Zväčšovať hlasový rozsah
- Zlepšovať orientáciu v notovom zápise
- Osvojiť si spev rôznych rytmických modelov s využitím šestnástinových a osminových hodnôt
- Zapájať žiaka do komorného alebo zborového spevu
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Druhý polrok:

- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Prepájať hlavovú a hrudnú resonanciu
- Odsadzovanie a spätné nasadenie tónu na jednom dychu
- Hlasové cvičenia v rozsahu oktávy
- Intenzívnejšie spoznávať výrazové prostriedky hudby
- Pestovať zmysel pre presnú reprodukciu notového zápisu
- Učiť sa postrehnúť hudobný- obsahový zámer skladateľa
- Využívať agogické zmeny ako výrazový prostriedok
- Dôsledne dodržať pokyny v notovom zápise
- Učiť žiakov sluchovej sebakontrole od samého začiatku štúdia skladby a sledovať tak tónovú kvalitu, rytmickú pregnantosť, štýlovosť, charakter skladby
- Viesť žiakov k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)
- Príprava na absolventskú skúšku prvej časti prvého stupňa základného štúdia

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- Dychové cvičenia – trojfázový dych
- Hlasové cvičenia – v rozsahu tercie až oktávy
- Uvoľňovacie cvičenia

10 ľudových alebo umelách piesní rôzneho charakter v úprave pre detský spevácky zbor

Výkonový štandard

- ✓ definujú umenie zborového spevu,
- ✓ zdokonaľujú návyky teoretickej orientácie vzborovej partitúre,
- ✓ reagujú správne na dirigentské gestá, základy taktovania,
- ✓ preukážu spevácke návyky,
- ✓ aplikujú zásady rozospievania,
- ✓ venujú pozornosť cvičeniam na nenásilné rozširovanie hlasového rozsahu,
- ✓ zdokonaľujú návyky intonácie,
- ✓ venujú pozornosť dodržiavaniu hlasovej hygieny,
- ✓ aplikujú hudobno-výrazové prostriedky,
- ✓ používajú zborové spevácke návyky,
- ✓ interpretujú: skladby rôzneho charakteru, jednohlasné skladby so sprievodom ibez neho,
- ✓ interpretujú a študujú ukážky zborovej tvorby rozmanitých období, žánrov primeranej náročnosti,
- ✓ venujú pozornosť vyjadrovaniu charakteru zborovej skladby,
- ✓ realizujú koncertnú prax speváckeho zboru,
- ✓ počúvajú sa pri zborovej interpretácii,
- ✓ počúvajú dostupné nahrávky sinterpretáciou študovanej skladby,
- ✓ docielia rozvíjanie metro -rytmického cítenia,
- ✓ venujú pozornosť rozvoju hudobno-tvorivých schopností.

Obsahový štandard

Poznatky oumení zborového spevu.
Poznatky vrozsahu študijného zamerania hudobnej náuky aštudovaných skladieb.
Návyky teoretickej orientácie vzborovej partitúre.
Poznanie dirigentských gest, základov taktovania.
Vokálna technika.
Formovanie speváckych návykov: správny postoj, dýchanie, práca stónom. Zásady rozospievania: brumendo -zvolený vokál (v rozsahu do 5 tónov), viactónové cvičenia na zvolené vokály vtranspozíciách na poltónoch do výšky ahĺbky, pokiaľ žiaci spievajú bez námahy, terciové cvičenia aprecvičovanie aj iných harmonicko-melodických problémov: intervaly, akordy.
Cvičenia na nenásilné rozširovanie hlasového rozsahu.
Intonácia: stupnicové postupy aopakované tóny vdur –molovom amodálnom systéme, skoky nahor inadol, myslené tóny, pamäťové tóny.
Dodržiavanie hlasovej hygieny.
Hudobno-výrazové prostriedky: rytmus atempo, dynamika.
Rozvíjanie a používanie zborových speváckych návykov: zborové dýchanie, zborové unisono, spev po partoch, tutti, spoločná dynamika apod.
Nácvik ainterpretácia: skladby rôzneho charakteru, jednohlasné skladby so sprievodom ibez neho, podľa vyspelosti zboru zaraďovať iskladby dvoj-aviac-hlasné, napr. Jednoduché canony, ozveny, delenie hlavnej melódie po partoch apod.
Ukážky zborovej tvorby rozmanitých období, žánrov primeranej náročnosti.
Vyjadrovanie charakteru zborovej skladby spomocou hudobno-výrazových prostriedkov.
Koncertná prax speváckeho zboru.
Počúvanie sa pri zborovej interpretácii.
Počúvanie dostupných nahrávok sinterpretáciou študovaných skladieb.
Rozvíjanie metro -rytmického cítenia.

Hudobno-tvorivéschopností žiakov: tvorivé úlohy, cvičenia, hudobno-didaktické hry, diskusia oskladbách, obdobiach, návrhy na: spôsoby interpretácie, rozdelenie po partoch, výber sólistu apod.

Záverečná skúška

- intonačné cvičenia v dur a mol,
- ovládanie svojho partu, podľavýberuskúšajúceho,
- zaspievanie základnej melódiezborovej piesne.

PREDMET: Obligátny nástroj (Hra na klavíri, keyboarde, gitare a zobcovej flaute)
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 0,5
CIELE:

Naďalej osvojovať a rozvíjať správne zručnosti a návyky hry. Viesť žiaka k osobitosti prejavu, učiť ho hudobnému vkusu. Motivovať k trpezlivosti, vytrvalosti a disciplíne. Rozvíjať kompetenciu k samostatnému štúdiu. Rozvíjať kantilénu. Hra v rýchlejších tempách.

OBSAH:
- zdokonaľovanie technických zručností pri hre;
- rozširovanie základných hráčskych kompetencií;
- hra v rýchlejších tempách;
- hra podľa sluchu;
- frázovanie, dynamika.

Študijný plán pre daný ročník:

Štvrtý ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- motorický rozvoj hry;
- uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu;
- využívanie technických možnosti nástroja;
- práca na výrazovom predvedení skladieb.

Druhý polrok:
- upevňovanie správnych návykov;
- uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu;
- hra spamäti;
- hra v rýchlejších tempách;
- rozvoj motoriky pri hre;

- hra skladieb rôznych štýlových období.

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- 4 skladby - výber zo škôl pre jednotlivé nástroje (aj etudy a technické cvičenia)
- 2 ľudové piesne
- 2 skladby zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

Výkonový štandard

- ✓ používajú správne sedenie za klavírom, postavenie rúk,
- ✓ zvládnu hru durových stupníc s# asb cez dve oktávy vrovnom pohybe aprotipohybe,
- ✓ zvládnu hru molových stupníc harmonických,
- ✓ zvládnu hru tonického kvintakordu sobratmi,
- ✓ dokážu frázovať dlhšie melodické celky,
- ✓ používajú správne predpísaný prstoklad vskladbe.

Obsahový štandard

- Práca s technikou na základe zvukovej predstavy, pri ktorej sa koordinujú pohybové reakcie - rozvíja sa
hrací aparát dieťaťa.
- Zvládnutie durových stupníc poznámka: podľa individuálnych schopností žiaka).
- Molové stupnice (poznámka: podľa individuálnych schopností žiaka).
- Hra akordov: tonický kvintakord sobratmi spolu + malý rozklad zvlášť.
- Skladby etudového charakteru kratšieho rozsahu zamerané na riešenie rôznych technických problémov.
- Návyky správneho prstokladu.

Prvý ročník, druhej časti, I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

PREDMET: Zborový spev
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 2
CIELE:
- Nadviazať na získané vedomosti z predchádzajúcich ročníkov

- Upevňovať a kultivovať spevácke návyky a zručnosti
- Zlepšovať kvalitu tónu – jeho stabilitu a vyrovnanosť
- Viesť k dodržiavaniu zásad hlasovej hygieny
- Zohľadňovať v edukácii predmutačné a mutačné zmeny – šetrná práca s hlasom, správny výber cvičení podľa individuálneho vývoja žiaka
- Predchádzať vzniku mutačného šelestu a hlasového zlomu
- Budovať vnímanie správneho vedenia kantilény
- Zjednotiť vokalizáciu, spevácku dikciu s obsahom spievaného textu
- Zvyšovať nároky na interpretačné prevedenie
- Upevňovať spôsob spevu jednoduchších melodických ozdôb
- Zdokonaľovať technické zručnosti a interpretačnú pohotovosť
- Viesť žiakov k štúdiu rozmanitých hudobných žánrov – skladby barokové, klasické, romantické ale aj skladby hudby tanečnej populárnej
- Pestovať hudobnú predstavivosť
- Zvyšovanie nárokov na štýlovosť, charakter a náladu interpretovaných piesní
- Usmerniť zvýšenú emocionalitu, formovať vôľu pri cvičení
- Pestovať hudobný vkus
- Dosiahnuť takú technickú vyspelosť, aby žiaci vedel realizovať svoje hudobné predstavy
- Zlepšovať pohotovosť pri čítaní notového zápisu a orientácii v partitúre
- Rozvíjať improvizačné schopnosti
- Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávanie výrazových prostriedkov hudby
- Pestovať zmysel pozorné a sústredené čítanie notového text
- Učiť žiakov sluchovej sebakontrole od samého začiatku štúdia skladby
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

OBSAH:

- Naďalej rozvíjať a prehlbovať získané poznatky, zručnosti a návyky pri zborovom speve
- Zdokonaľovať reberno - bránicové dýchanie
- Uvedomelo budovať dychovú oporu
- Vyrovnávať hlas v celom rozsahu
- Zaradiť cvičenia na predchádzanie vzniku mutačných šelestov a hlasových zlomov – brumendo s vysokým nasadením v strednej polohe s dychovou oporou
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum

- Intenzívnejšie spoznávanie výrazových prostriedkov hudby, hudobnej tvorivosti, hudobného myslenia, fantázie, predstavy, pamäti, vnímania
- Zintenzívniť funkcie psychických procesov pri učení zapájaním čím viacerých analyzátorov v edukačnom procese: motorický, sluchový, zrakový
- Rozvoj sluchovej predstavy o piesňach
- Detailné vypracovávanie piesní - študovať po úsekoch
- Rozvoj zmyslu pre detailné a presné čítanie notového zápisu
- Pestovať vytrvalosť a cieľavedomosť
- Psychologická príprava na verejné vystúpenia – analýza pocitu trémy
- Príprava žiakov na pódiové predvedenie piesní
- Spievať durové a molové stupnicové rady
- Upevňovať interpretáciu melodických ozdôb
- Rozvoj hudobnej logiky
- Zväčšovanie rozsahu
- Využívať poznatky o práci s dychom a predstave o výške tónu, pri prekonávaní väčších intervalových skokov
- Dohliadať na správnu artikuláciu

Základné učivo:

- Ľudové piesne
- Umelé piesne
- Piesne rôznych štýlových období
- Technické hlasové cvičenia v rozsahu kvinty až oktávy
- Dychové cvičenia
- Uvoľňovacie cvičenia
- Durový a molový tónový rad
- Populárne piesne, filmová hudba, piesne iných národov a národností…....

Študijný plán pre daný ročník:

Prvý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Upevňovať správne zručnosti a návyky pri speve
- Zdokonaľovať spev technických cvičení vzostupne využívať dychovú oporu, rezonancie, správnu artikuláciu - melodicky obohacovať hlasové cvičenia – zväčšovať ich intervalový rozsah
- Upevniť spev melodických ozdôb
- Zdokonaľovať technické zručnosti a obohacovať ich o ďalšie technické prvky
- Uvedomelo budovať dychovú oporu

- Vyrovnávať hlas v celom rozsahu
- Synchronizovať zadeleného dychu, vysoké a mäkké nasadenie tónu a artikuláciu
- Nacvičiť spev prechodných tónov na základe budovania správnej predstavy – „ spievanie zhora“
- Zaradiť cvičenia na predchádzanie vzniku mutačných šelestov a hlasových zlomov – brumendo s vysokým nasadením v strednej polohe s dychovou oporou
- Rozvíjať a formovať vytváranie sluchovej predstavy o piesňach
- Zdokonaľovať tónovú a rytmickú vyrovnanosť pri speve
- Spievať durové stupnicové rady
- Pestovať rozvoj hudobných predstáv
- Zvyšovať nároky na štýlovosť, charakter a vystihnutie nálady pri interpretácii piesní
- Pestovať pozornosť a precíznosť pri čítaní notového zápisu
- Dosiahnuť takú technickú vyspelosť, aby žiaci vedeli realizovať svoje hudobné predstavy
- Orientovať žiakov na reprodukciu piesní rôznych žánrov pri zachovaní výrazových prostriedkov obdobia, štýlu a hudobného vkusu
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Druhý polrok:

- Rozvíjať hudobnú predstavu a sluchovú kontrolu
- Upevňovať správny spôsob tvorby vokálov, neutralizácia vokálov
- Osvojiť si základné pojmy z oblasti fyziológie hlasu
- Zvládnuť preklenúť väčšie intervalové vzdialenosti – budovať predstavu o intervalovom skoku a pevnej dychovej opore
- Synchronizovať prácu dychu, predstavu o nasadení a artikuláciu
- Zväčšovať hlasový rozsah
- Vedome zlepšovať funkčnosť dychovej opory
- Klásť dôraz na zrozumiteľnosť artikulácie
- Spievaťdurový a molový tónový rad
- Upevniť spev osvojených melodických ozdôb
- Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces

- Oboznámiť sa so spôsobom zadeľovania dôb a počítania pri speve reťazca synkop
- Precvičovať synkopy v spojení s ligatúrou a pomlčkami
- Zadeliť v rôznych rytmických modeloch noty s dvoma bodkami
- Zvládnuť preklenúť väčšie intervalové vzdialenosti
- Upevniť spev osvojených melodických ozdôb
- Zamerať sa na prehlbovanie a obohacovanie technických a výrazových schopností, dosiahnuť vyrovnanosť vokálneho prejavu v rýchlejších tempách
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu
- Pestovať vytrvalosť a cieľavedomosť
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávanie výrazových prostriedkov hudby
- Pri speve osvojenej skladby dosiahnuť určitý stupeň technického nadhľadu
- Pripravovať žiakov na verejné vystúpenia
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka a úrovni zboru.

Minimálny počet skladieb:

- Dychové cvičenia – trojfázový dych
- Hlasové cvičenia – v rozsahu tercie až kvinty
- Uvoľňovacie cvičenia

4 ľudových piesní - rôzny charakter a štýl podľa individuálnych dispozícii žiaka

4 umelých piesní - rôzny charakter a štýl podľa individuálnych dispozícii žiaka

2 piesne zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

PREDMET: Obligátny nástroj (Hra na klavíri, keyboarde, gitare a zobcovej flaute)
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 0,5
CIELE:

Prehlbovať a upevňovaťsprávne návyky pri hre. Zoznamovať žiaka s klavírnou literatúrou rôznych štýlovýchobdobí. Motivovať k trpezlivosti, vytrvalosti a disciplíne. Rozvíjať kompetenciu k samostatnému štúdiu.Hra v rýchlejších tempách.

OBSAH:
- zdokonaľovanie technických zručností pri hre;
- rozširovanie základných hráčskych kompetencií;
- hra v rýchlejších tempách;
- hra podľa sluchu;
- frázovanie, dynamika;
- zoznamovanie s náročnejším klavírnym repertoárom rôznych štýlových období.

Študijný plán pre daný ročník:

Prvý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:
- zdokonaľovť motoriku pri hre;
- zrýchľovať tempá;
- zlepšovať výraz pri hraných skladbách;
- zdokonaľovať pedalizáciu.

Druhý polrok:
- upevňovanie správnych návykov;
- hra spamäti;
- hra v rýchlejších tempách;
- rozvoj motoriky pri hre;
- hra skladieb rôznych štýlových období.

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:
- 4 skladby - výber zo škôl pre jednotlivé nástroje (aj etudy a technické cvičenia)
- 2 ľudové piesne

- 2 skladby zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

Výkonový štandard

✓ dokážu uvedomele a samostatne pracovať smelodickou líniou zvládnu základnú techniku nástroja,
✓ dokážu efektívne pracovať s hudobnou asluchovou predstavou,
✓ počúvajú sa pri hre,
✓ dokážu správne frázovať dlhšie melodické útvary acharakterovo stvárniť skladbu.

Obsahový štandard

Koordinácia oboch rúk atechnická zručnosť: osamostatňovanie funkcie pravej aľavej ruku.
Legato vtempe: vyrovnanie.
Sluchovo-hudobná predstava: rozvíjanie.
Uvedomovanie si svojich rozvojových možností, akceptovanie spätnej väzby.
Zmyselpre rozlišovanie charakteru skladieb podľa obsahu, nálady atempa: formovanie.

Druhý ročník, druhej časti I. stupňa štúdia základnej umeleckej školy

PREDMET: Zborový spev
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 2
CIELE:
- Upevňovať a zdokonaľovať správne zručnosti a návyky pri zborovom speve
- Zdokonaľovať technickú zručnosť a interpretačnú pohotovosť
- Kultivovať spevácky prejav
- Sledovať mutačné zmeny u žiakov
- Zamerať štúdium na zvládnutie náročnejších piesní rôznych štýlových období – skladby barokové, klasické, romantické ale aj skladby hudby tanečnej, populárnej a jazzovej
- Pestovať hudobnú predstavivosť
- Zvyšovanie nárokov na štýlovosť, charakter a náladu interpretovaných piesní
- Usmerniť zvýšenú emocionalitu
- Dosiahnuť takú technickú vyspelosť, aby žiakov vedel realizovať svoje hudobné predstavy
- Rozvíjať pohotovosť pri čítaní notového zápisu
- Rozvíjať hudobnú predstavu a sluchovú kontrolu
- Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces
- Zamerať sa na prehlbovanie a obohacovanie technických a výrazových schopností, dosiahnuť hlasovú vyrovnanosť
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávanie výrazových prostriedkov hudby
- Pestovať zmysel pre precízne čítanie notového zápisu a ostatných značiek v zápise

- Osvojiť si kompetenciu sluchovej sebakontroly pri nacvičovaní skladieb i jej produkcii
- Viesť žiakov k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

OBSAH:

- Naďalej rozvíjať a prehlbovať vedomosti, zručnosti a návyky získané v edukačnom procese
- Uvedomelo používať reberno - bránicové dýchanie a dychovú oporu
- Vyrovnávať hlasy
- Plynule prepájať hlasové registre
- Realizovať cvičenia na predchádzanie mutačných šelestov a hlasových zlomov
- Zdokonaľovať dychovú oporu
- Predlžovať výdychovú fázu
- Rozvíjať plynulú kantilénu
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávanie výrazových prostriedkov hudby, hudobnej tvorivosti, hudobného myslenia, fantázie, predstavy, pamäti, vnímania
- Zintenzívnenie psychických procesov účasťou viacerých analyzátorov: motorický, sluchový, zrakový
- Rozvoj hudobnej predstavy a sluchovej kontroly
- Rozvoj harmonického cítenia - spoločná analýza
- Oboznamovať žiakov s odbornou terminológiou
- Zlepšovať, zintenzívňovať a zefektívňovať domácu prípravu
- Detailne vypracovávať piesní po technickej stránke
- Psychologická príprava na verejné vystúpenia – analýza pocitu trémy
- Príprava žiakov na pódiové predvedenie skladby
- Dosiahnuť určitý stupeň technického nadhľadu pri hre osvojených piesní
- Rozvíjať hudobnú logiku
- Upevňovať rozsah a zväčšovať rozsah
- Logicky členiť skladbu na úseky – vnímanie frázy
- Technicky zvládať prekonávanie väčších intervalových vzdialeností

Základné učivo:

- Ľudové piesne
- Umelé piesne
- Piesne rôznych žánrov a štýlových období
- Technické hlasové cvičenia v rozsahu kvinty až oktávy
- Dychové cvičenia
- Uvoľňovacie cvičenia
- Durový a molový tónový rad

- Populárne piesne, filmová hudba, piesne iných národov a národností…....

Študijný plán pre daný ročník:

Druhý ročník, druhej časti prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Naďalej rozvíjať a prehlbovať vedomosti, zručnosti a návyky získané v edukačnom procese
- Uvedomelo používať reberno - bránicové dýchanie a dychovú oporu
- Vyrovnávať vokály
- Plynule prepájať hlavový a hrudný register
- Realizovať cvičenia na predchádzanie mutačných šelestov a hlasových zlomov
- Zdokonaľovať technickú zručnosť a obohacovať ju o ďalšie technické prvky
- Viesť žiakov k štúdiu piesní rôznych štýlových období – barokové, klasické, romantické, piesne tanečné i populárne
- Zvyšovať nároky na štýlovú interpretáciu piesní
- Rozvíjať hudobné predstavy a tvorivosť
- Usmerniť zvýšenú emocionalitu a vôľové vlastnosti pri cvičení
- Logicky členiť pieseň na úseky – vnímanie frázy
- Kontrolovať prácu dychovej opory
- Synchronizovať prácu dychu, predstavu správneho nasadenia tónu a artikuláciu
- Oboznamovať žiakov s odbornou terminológiou
- Oboznámiť žiakov s princípmi možného vzájomného ovplyvňovania sa dynamiky a intonácie pri speve
- Viesť žiakov k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Druhý polrok:

- Zamerať sa na prehlbovanie a obohacovanie technických a výrazových kompetencií dosiahnuť vyrovnanosť hlasov ako celku
- Predlžovať výdychovú fázu
- Rozvíjať plynulú kantilénu
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávanie výrazových prostriedkov hudby
- Pestovať spôsobilosť pohotovejšieho osvojovania si nového notového materiálu
- Spev durového a molového radu

- Zvládnuť preklenúť väčšie intervalové vzdialenosti vyžadujúce synchronizáciu práce dychovej opory a správnej predstavy o výške a spôsobe nasadenia tónu
- Viesť žiakov k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje dispozíciám žiakov a úrovni zboru.

Minimálny počet skladieb:
- Dychové cvičenia – trojfázový dych
- Hlasové cvičenia – v rozsahu tercie až kvinty
- Uvoľňovacie cvičenia

8 piesní pre detský
2 piesne zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiakov

PREDMET: Obligátny nástroj (Hra na klavíri, keyboarde, gitare a zobcovej flaute)
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 0,5
CIELE:

Prehlbovať a upevňovaťsprávne návyky pri hre. Zoznamovať žiaka s klavírnou literatúrou rôznych štýlovýchobdobí. Motivovať k trpezlivosti, vytrvalosti a disciplíne. Rozvíjať kompetenciu k samostatnému štúdiu.Hra v rýchlejších tempách.

OBSAH:
- zdokonaľovanie technických zručností pri hre;
- rozširovanie základných hráčskych kompetencií;
- hra v rýchlejších tempách;
- hra podľa sluchu;
- frázovanie, dynamika;
- zoznamovanie s náročnejším klavírnym repertoárom rôznych štýlových období.

Študijný plán pre daný ročník:

Druhý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:
- zdokonaľovť motoriku pri hre;

- zrýchľovať tempá;
- zlepšovať výraz pri hraných skladbách;
- zdokonaľovať pedalizáciu.

Druhý polrok:
- upevňovanie správnych návykov;
- hra spamäti;
- hra v rýchlejších tempách;
- rozvoj motoriky pri hre;
- hra skladieb rôznych štýlových období.

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje dispozíciám žiakov a úrovni zboru.

Minimálny počet skladieb:
- 8 skladieb - výber zo škôl pre jednotlivé nástroje (aj etudy a technické cvičenia)
- 2 ľudové piesne
- 2 skladby zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

Výkonový štandard

- ✓ rozumejú umeleckej atechnickej zložke interpretácie študovaných skladieb,
- ✓ dokážu efektívne pracovať s hudobnou asluchovou predstavou,
- ✓ ovládajú hru durových a molových stupníc (harmonických amelodických),
- ✓ rozpoznajú základné harmonické funkcie, vedia ich analyzovať,
- ✓ interpretujú skladby rôznych štýlových období.

Obsahový štandard

Rozvíjanie azdokonaľovanie vedomostí azručností nadobudnutých vpredchádzajúcom štúdiu.
Rozvíjanie umeleckej atechnickej zložky interpretácie študovaných skladieb.
Durové amolové stupnice v primeranom tempe, počet: podľa individuálnych predpokladov žiaka.
Hraľudových piesní podľa sluchu.
Zvládnutie skladieb: tance, menuety, fughetty apod., prednesové skladby rôzneho charakteru aštýlu.

Tretí ročník, druhej časti, I. stupňa štúdia základnej umeleckej školy

PREDMET: Zborový spev

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:

- Motivovať žiakov k pocitu tvorivosti
- Zdokonaľovať technické zručnosti a návyky pri zborovom speve
- Zlepšovať interpretačné kompetencie
- Participovať na rozvoji melodickej a harmonickej predstavy
- Pestovať vkus pre správnu a štýlovú interpretáciu
- Dosiahnuť takú technickú vyspelosťspeváckeho zboru
- Rozvíjať pohotovosť pri čítaní notového zápisu
- Zlepšovať technické zručnosti

OBSAH:
- Zdokonaľovanie nadobudnutých zručností a návykov, naďalej rozvíjať spevácke kompetencie
- Viesť k správnej analýze speváckych možností
- Zdokonaľovať technické zručnosti a upevňovať správne návyky pri zborovom speve
- Spevňovať dychovú oporu, rozširovať výdychovú fázu
- Zlepšovať artikuláciu
- Využívať technické danosti nástroja k zlepšeniu interpretačného efektu
- Rozvoj hudobnej predstavy a sluchovej kontroly
- Budovanie rytmickej, tónovej a tempovej vyrovnanosti pri speve
- Detailné vypracovávať piesne, štúdium piesne po úsekoch
- Príprava žiakov na pódiové predvedenie skladieb
- Spev durového a molového radu
- Zlepšovať flexibilitu hlasového a dychového aparátu
- Viesť žiakov k improvizácií

Základné učivo:
- Ľudové piesne
- Umelé piesne
- Piesne rôznych štýlových období
- Technické hlasové cvičenia v rozsahu kvinty až oktávy
- Dychové cvičenia
- Uvoľňovacie cvičenia
- Durový a molový tónový rad
- Populárne piesne, filmová hudba, piesne iných národov a národností…....

Študijný plán pre daný ročník:

Tretí ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Podporovať osobnostno-špecifický prístup žiakov k zborovému spevu
- Zdokonaľovať technické zručnosti a upevňovať správne návyky pri zborovom speve
- Upevňovať predstavu vysokého a mäkkého nasadenia tónu vo zvuku
- Spevňovať dychovú oporu, rozširovať výdychovú fázu
- Zlepšovať artikuláciu
- Participovať na rozvoji melodickej predstavy
- Pestovať vkus pre štýlovo adekvátnu interpretáciu piesní
- Zdokonaľovať technickú vyspelosť zboru
- Rozvíjať spev z listu a pohotovosť pri čítaní notového zápisu
- Viesť žiakov k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Druhý polrok:

- Ďalej rozvíjať spevácke kompetencie
- Zdokonaľovať technické zručnosti a upevňovať správne návyky pri zborovom speve
- Upevňovať predstavu správneho nasadenia tónu vo zvuku
- Spevňovať dychovú oporu, rozširovať výdychovú fázu
- Zlepšovať artikuláciu
- Viesť k správnej analýze hlasových možností
- Rozvíjať hudobnú predstavu a sluchovú kontrolu
- Pestovať vytrvalosť a cieľavedomosť
- Zlepšovať flexibilitu hlasového a dychového aparátu
- Viesť žiakov k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje dispozíciám žiakov a úrovni zboru.

Minimálny počet skladieb:

- Dychové cvičenia – trojfázový dych
- Hlasové cvičenia – v rozsahu tercie až kvinty
- Uvoľňovacie cvičenia

8 piesní - rôzny charakter a štýlové obdobie

2 piesne zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiak

PREDMET: Obligátny nástroj (Hra na klavíri, keyboarde, gitare a zobcovej flaute)
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 0,5
CIELE:

Prehlbovať a upevňovaťsprávne návyky pri hre. Zoznamovať žiaka s klavírnou literatúrou rôznych štýlovýchobdobí. Motivovať k trpezlivosti, vytrvalosti a disciplíne. Rozvíjať kompetenciu k samostatnému štúdiu.Hra v rýchlejších tempách.

OBSAH:
- zdokonaľovanie technických zručností pri hre;
- rozširovanie základných hráčskych kompetencií;
- hra v rýchlejších tempách;
- hra podľa sluchu;
- frázovanie, dynamika;
- zoznamovanie s náročnejším klavírnym repertoárom rôznych štýlových období.

Študijný plán pre daný ročník:

Tretí ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:
- zdokonaľovť motoriku pri hre;
- zrýchľovať tempá;
- zlepšovať výraz pri hraných skladbách;
- zdokonaľovať pedalizáciu.

Druhý polrok:
- upevňovanie správnych návykov;
- hra spamäti;
- hra v rýchlejších tempách;
- rozvoj motoriky pri hre;
- hra skladieb rôznych štýlových období.

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- 4 skladby - výber zo škôl pre jednotlivé nástroje (aj etudy a technické cvičenia)
- 2 ľudové piesne
- 2 skladby zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

Výkonový štandard

- ✓ dokážu samostatne,správne,dostatočne a efektívne pracovať na vokálnych skladbách,
- ✓ rozpoznajú hudobnú formu skladby, jej štruktúru, jednotlivé časti,
- ✓ zvládnu interpretáciu skladieb, dokážu sami naštudovať jednoduché skladby,
- ✓ improvizujú.

Obsahový štandard

Vedomosti azručnosti nadobudnuté vpredchádzajúcom štúdiu: rozvíjanie azdokonaľovanie.
Hudobná forma skladby, jej štruktúra, analýza jednotlivých častí.
prednesové skladby rôzneho charakteru, obdobia aštýlu: klasické, moderné.
Samostatná a efektívna práca na daných skladbách.

Štvrtý ročník, druhej časti, I. stupňa štúdia základnej umeleckej školy

PREDMET: Zborový spev
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 2
CIELE:

- Motivovať žiakov k pocitu tvorivosti
- Zdokonaľovať technické zručnosti a návyky pri zborovom speve
- Zlepšovať interpretačné kompetencie
- Participovať na rozvoji melodickej a harmonickej predstavy
- Pestovať vkus pre správnu a štýlovú interpretáciu
- Dosiahnuť takú technickú vyspelosťspeváckeho zboru
- Rozvíjať pohotovosť pri čítaní notového zápisu
- Zlepšovať technické zručnosti

OBSAH:

- Zdokonaľovanie nadobudnutých zručností a návykov, naďalej rozvíjať spevácke kompetencie
- Viesť k správnej analýze speváckych možností

- Zdokonaľovať technické zručnosti a upevňovať správne návyky pri zborovom speve
- Spevňovať dychovú oporu, rozširovať výdychovú fázu
- Zlepšovať artikuláciu
- Využívať technické danosti nástroja k zlepšeniu interpretačného efektu
- Rozvoj hudobnej predstavy a sluchovej kontroly
- Budovanie rytmickej, tónovej a tempovej vyrovnanosti pri speve
- Detailné vypracovávať piesne, štúdium piesne po úsekoch
- Príprava žiakov na pódiové predvedenie skladieb
- Spev durového a molového radu
- Zlepšovať flexibilitu hlasového a dychového aparátu
- Viesť žiakov k improvizácií

Základné učivo:

- Ľudové piesne
- Umelé piesne
- Piesne rôznych štýlových období
- Technické hlasové cvičenia v rozsahu kvinty až oktávy
- Dychové cvičenia
- Uvoľňovacie cvičenia
- Durový a molový tónový rad
- Populárne piesne, filmová hudba, piesne iných národov a národností…....

Študijný plán pre daný ročník:

Štvrtý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Podporovať osobnostno-špecifický prístup žiakov k zborovému spevu
- Zdokonaľovať technické zručnosti a upevňovať správne návyky pri zborovom speve
- Upevňovať predstavu vysokého a mäkkého nasadenia tónu vo zvuku
- Spevňovať dychovú oporu, rozširovať výdychovú fázu
- Zlepšovať artikuláciu
- Participovať na rozvoji melodickej predstavy
- Pestovať vkus pre štýlovo adekvátnu interpretáciu piesní
- Zdokonaľovať technickú vyspelosť zboru
- Rozvíjať spev z listu a pohotovosť pri čítaní notového zápisu
- Viesť žiakov k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Druhý polrok:

- Ďalej rozvíjať spevácke kompetencie
- Zdokonaľovať technické zručnosti a upevňovať správne návyky pri zborovom speve
- Upevňovať predstavu správneho nasadenia tónu vo zvuku
- Spevňovať dychovú oporu, rozširovať výdychovú fázu
- Zlepšovať artikuláciu
- Viesť k správnej analýze hlasových možností
- Rozvíjať hudobnú predstavu a sluchovú kontrolu
- Pestovať vytrvalosť a cieľavedomosť
- Zlepšovať flexibilitu hlasového a dychového aparátu
- Viesť žiakov k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje dispozíciám žiakov a úrovni zboru.

Minimálny počet skladieb:

- Dychové cvičenia – trojfázový dych
- Hlasové cvičenia – v rozsahu tercie až kvinty
- Uvoľňovacie cvičenia

8 piesní - rôzny charakter a štýlové obdobie

2 piesne zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiak

Výkonový štandard

- ✓ rozširujú poznatky oumení zborového spevu, obdobiach, skladateľoch, zboroch,
- ✓ aplikujú poznatky z hudobnej náuky vštudovaných skladbách,
- ✓ zdokonaľujú návyky teoretickej orientácie vzborovej partitúre, napr. čítanie zlistu,
- ✓ reagujú správne na dirigentské gestá,
- ✓ preukážu správne spevácke návyky,
- ✓ aplikujú zásady rozospievania,
- ✓ reprodukujú terciové cvičenia aprecvičovanie aj iných harmonicko-melodických problémov, dynamické cvičenia,
- ✓ venujú pozornosť cvičeniam na nenásilné rozširovanie hlasového rozsahu,
- ✓ zdokonaľujú intonáciu pomocoucvičení,

- ✓ používajú správne spevácke návykyv zborovom speve,
- ✓ venujú pozornosť dodržiavaniu hlasovej hygieny,
- ✓ reprodukujú správnym spôsobom intonačné cvičenia,
- ✓ použijú základy hlasovej hygieny,
- ✓ aplikujú hudobno-výrazové prostriedky,

✓ interpretujú zborové skladby v úprave: melodicko-harmonickáviachlasná úprava, skladby sprvkami polyfónie, úpravy ľudových piesní pre zbor, skladby a´capella,
✓ interpretujú: zborovú tvorbu rozmanitých období, žánrov akompozičných techník, vrátane skladieb populárnej hudby vúprave pre zbor,
✓ venujú pozornosť vyjadrovaniu charakteru zborovejskladby pomocou hudobno-výrazových prostriedkov,
✓ preukážu návyky koncertných vystúpení,
✓ počúvajú sa pri zborovej interpretácii,
✓ počúvajú dostupné nahrávky sinterpretáciou študovaných skladieb,
✓ venujú pozornosť rozvíjaniumetro -rytmického cítenia, harmonického sluchu,
✓ venujú pozornosť rozvoju hudobno-tvorivých schopností.

Obsahový štandard

Poznatky oumení zborového spevu, obdobiach, skladateľoch, zboroch.
Poznatky vrozsahu študijného zamerania hudobnej náuky aštudovaných skladieb.
Návyky teoretickej orientácie vzborovej partitúry, čítanie zlistu.
Poznanie dirigentských gest: nádych, nástup, agogika, dynamika, fermáta, ukončenie.
Správne spevácke návyky, pokojné a hlboké dýchanie bránicou (bráničné dýchanie), uvoľňovanie brady, mäkké tvorenie a nasadenie tónu, spev v strednej hlasovej polohe (používať intonačné cvičenia smerom hore a nadol). Výsledkom je mäkký, ľahký, čistý, zvonivý tón.
Zásady rozospievania: brumendo –zvolený vokál (v rozsahu do 5 tónov), viactónové cvičenia na zvolené vokály vtranspozíciách na poltónoch do výšky ahĺbky, pokiaľ žiaci spievajú bez námahy.
Terciové cvičenia aprecvičovanie aj iných harmonicko-melodických problémov: intervaly, akordy, harmonické útvary. Dynamické cvičenia.
Cvičenia na nenásilné rozširovanie hlasového rozsahu, výberom správnych intonačných cvičení predchádzať mutačnému šelestu ahlasovému zlomu –prechodné tóny spievať snasadením zhora –v p amf.
Intonácia: stupnicové postupy aopakované tóny vdur -molovom amodálnom systéme, skoky nahor inadol, myslené tóny, pamäťové tóny, kvintakord ajeho obraty, tonálna intonácia, chromatické tóny, tonálne vybočenie, modulácia.
Dodržiavanie hlasovej hygieny: nespievať vhlasovej indispozícii, zvládnuť problémy vmutačnom období vhodným výberom intonačných cvičení -neprepínať hlas, aby nedošlo khlasovému zlomu, alebo poruchám hlasu, vojedinelých prípadoch (viac uchlapcov) na základe foniatrického vyšetrenia odporučiť hlasový pokoj.
Hudobno-výrazové prostriedky: rytmus atempo, dynamika, agogika, ozdoby, fermáta.
Rozvíjanie a používanie zborových speváckych návykov: zborové dýchanie, zborové unisono, spev po partoch, tutti, spoločná dynamika apod.
Úprava interpretovaných zborových skladieb: melodicko-harmonická viachlasná úprava, skladby sprvkami polyfónie, úpravy ľudových piesní pre zbor, skladby a´capella.
Dramaturgia repertoáru: do repertoáru zaraďovať zborovú tvorbu rozmanitých období, žánrov akompozičných techník, vrátane skladieb populárnej hudby vúprave pre zbor.
Vyjadrovaniecharakteru zborovej skladbypomocou hudobno-výrazových prostriedkov.
Schopnosť zosúladiť spev s gestami dirigenta arozvíjanie kultivovaného hudobného prejavu.
Koncertná prax speváckeho zboru.
Počúvanie sa pri zborovej interpretácii.
Počúvanie dostupných nahrávok sinterpretáciou študovaných skladieb.
Rozvíjanie metro -rytmického cítenia.
Rozvíjanie harmonického sluchu, nakoľko interpretácia viachlasných skladieb vyžaduje harmonický spôsob intonácie.

Rozvoj hudobno-tvorivých schopností žiakov formou primeraných metód aforiem: tvorivé úlohy, cvičenia, hudobno-didaktické hry, diskusia oskladbách, obdobiach, návrhy na spôsoby interpretácie, rozdelenie po partoch, výber sólistu apod.

Záverečná skúška:
- intonačné cvičenia vdur amol,
- z naštudovaného repertoáru -ovládanie svojho partu,
- zaspievanie základnej melódie zborovej piesne a zvládnutie elementárneho dvojhlasu.

PREDMET: Obligátny nástroj (Hra na klavíri, keyboarde, gitare a zobcovej flaute)
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 0,5
CIELE:

Prehlbovať a upevňovaťsprávne návyky pri hre. Zoznamovať žiaka s klavírnou literatúrou rôznych štýlovýchobdobí. Motivovať k trpezlivosti, vytrvalosti a disciplíne. Rozvíjať kompetenciu k samostatnému štúdiu.Hra v rýchlejších tempách.

OBSAH:
- zdokonaľovanie technických zručností pri hre;
- rozširovanie základných hráčskych kompetencií;
- hra v rýchlejších tempách;
- hra podľa sluchu;
- frázovanie, dynamika;
- zoznamovanie s náročnejším klavírnym repertoárom rôznych štýlových období.

Študijný plán pre daný ročník:

Štvrtý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:
- zdokonaľovť motoriku pri hre;
- zrýchľovať tempá;
- zlepšovať výraz pri hraných skladbách;
- zdokonaľovať pedalizáciu.

Druhý polrok:
- upevňovanie správnych návykov;
- hra spamäti;
- hra v rýchlejších tempách;

- rozvoj motoriky pri hre;
- hra skladieb rôznych štýlových období.

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- 4 skladby - výber zo škôl pre jednotlivé nástroje (aj etudy a technické cvičenia)
- 2 ľudové piesne
- 2 skladby zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

Výkonový štandard

- ✓ dokážu samostatne,správne,dostatočne a efektívne pracovať na skladbách daného ročníka,
- ✓ pracujú správne shudobnou frázou skladby,
- ✓ rozpoznajú hudobnú formu skladby, jej štruktúru, jednotlivé časti,
- ✓ zvládnu interpretáciu skladieb: polyfonické skladby náročnejšieho charakteru, prednesové skladby rôzneho charakteru, obdobia aštýlu: klasické, moderné,
- ✓ aplikujú základy tvorby harmonického sprievodu.

Obsahový štandard

Vedomosti azručnosti nadobudnuté vpredchádzajúcom štúdiu: rozvíjanie azdokonaľovanie.
Presná artikulácia skladieb zhľadiska umeleckého atechnického.
Hudobná forma skladby, jej štruktúra, analýza jednotlivých častí.
Interpretácia skladieb z hľadiska štýlových období.
Harmonické cítenie..

HRA NA GITARE

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Záujem o umenie v laických kruhoch prezrádza, že dnešná spoločnosť chce rozvíjať u nastupujúcej generácie okrem vedomostno-technickej i umelecko-estetickú zložku osobnosti.

Gitara je hudobný nástroj so všestranným využitím, uplatňujúcim sa vo všetkých hudobných žánroch. Táto skutočnosť vychádza z historicky známych hráčskych i nástrojárskych tradícií a bohatej literatúry všetkých štýlových období. Bolo vypracovaných množstvo gitarových škôl , metodických a didaktických materiálov a rôznych publikácií, ktoré zásadným spôsobom menia prístup k utváraniu technických a výrazových prostriedkov pri hre na gitare. Ciele uvedené v učebných osnovách zabezpečujú, v prípade ich správneho použitia , možnosť získané zručnosti a vedomosti využiť pri ďalšom štúdium na konzervatóriu, ale aj možnosť uplatniť sa žiakom v rôznych záujmových útvaroch, skupinách či kapelách. Žiak si prostredníctvom získaných zručností vytvára trvalý vzťah k hudbe a k nástroju a postupne si osvojuje kompetencie k samostatnému štúdiu a tvorbe vlastného repertoáru.

Optimálny vek pre prijatie dieťaťa na štúdium hry na gitare je 9 rokov. Prijatie mladších i starších žiakov je tiež možné, v prípade preukázania adekvátneho stupňa nadania a tiež fyziologických a psychomotorických predpokladov pre hru na gitare.

Práca učiteľa so žiakmi v predmete hra na gitare je charakteristická individuálnym prístupom a používaním adekvátnych metodických postupov a foriem práce nielen v súvislosti s vekom dieťaťa, ale aj s ohľadom na jeho celkové nadania a úroveň talentu. Literatúra a metodické materiály slúžiace k základnej orientácii učiteľa je možné podľa uváženia vhodne kombinovať i nahrádzať inými materiálmi. Učiteľ volí také metódy a formy práce, ktoré rešpektujú individuálne schopnosti žiaka a zabezpečujú súbežné budovanie technických a výrazových prostriedkov. Tvorivá práca učiteľa so žiakmi zabezpečí splnenie cieľových zámerov na požadovanej úrovni.

Prípravný ročník prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

PREDMET: Hra na gitare
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1. polrok - 0,5 (2 žiaci na hodine)
2. polrok – 1 (2 žiaci na hodine)

CIELE:

- Posúdiť hudobné a manuálne schopnosti žiaka pre hru na gitare
- Vzbudiť v deťoch záujem a lásku k hudbe, naučiť ich hudbu počúvať, prežívať a tešiť sa z hry na nástroji
- Rozvíjať sluchovú a rytmickú predstavivosť a zmysel pre kvalitu hraných tónov.
- Naučiť dieťa hudbu pochopiť a milovať, objaviť jej krásny, bohatý svet
- zvládnuť základné prvky hry
- Učebný proces aktivizovať rôznymi formami práce a ich striedaním – dominantne využívať hravú formu vedenia edukačného procesu
- Rozvíjať sluchovú a rytmickú predstavivosť, hudobnú pamäť a harmonické cítenie
- Postupovať od živého pozorovania k abstraktnému, od hry podľa sluchu k teoretickým vedomostiam

OBSAH:

- vybrať primeraný nástroj pre žiaka,
- oboznámiť žiaka s nástrojom,
- správna fyziologická poloha tela hráča pri hre na gitare,
- umiestniť nástroj pri hre,
- statická poloha pravého ramena – fyziologická poloha,
- prípravné cvičenia prstov pravej ruky i, m,
- začať komplexne formovať hudobno- interpretačné myslenie
- nadobúdať základ návyky pre rozvíjanie ďalších zručností pri hre
- začať rozvíjať hudobnú pamäť
- prebúdzať elementárne harmonické cítenie
- prípravné cvičenia palca pravej ruky - základný úder
- postupne uvoľňovať ľavé rameno
- rytmizovať slová, hra rytmických ozvien a riekaniek
- zvládnuť elementárny sprievod

Základné učivo:

- Riekanky, detské hry, hádanky, rozprávky
- Ľudové piesne

Študijný plán pre daný ročník:

Prípravný ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Zistiť hudobné dispozície žiaka
- Oboznámiť žiaka s nástrojom
- Formovať intonačnú predstavivosť žiakov
- Začať formovať návyk sebakontroly sluchom
- Utvárať prvé inštrumentálne návyky: postoj pri hre, držanie nástroja, postavenie ruky, orientácia na hmatníku gitary
- Nácvik úderu
- Upevniť pojmy notová osnova, husľový kľúč, hudobná abeceda, taktová čiara, takt, dvojdobé, trojdobé a štvordobé takty
- Hra na prázdnych strunách
- Osvojenie základného prstokladu
- Identifikácia hodnôt jednotlivých nôt

Druhý polrok:

- Upevňovanie správnych návykov
- Orientácia na hmatníku
- Prebúdzať emocionálne reakcie, vývin kontroly sluchu aj prostredníctvom interpretácie gitarových skladieb pedagógom
- Dynamické značky
- Orientácia v notovom zápise
- Čítanie notového zápisu
- Uvoľňovanie hracieho aparátu
- Zoznamovať sa s notovým písmom, hra podľa nôt
- Komplexne formovať hudobno- interpretačné myslenie, nadobúdať základ pre rozvoj rôznych gitarových výrazových prostriedkov
- Nacvičovať úder palcom a prstami
- Uvoľňovať hrací aparát
- Začiatky formovania hudobno- interpretačného myslenia
    - Rozvoj hudobnej pamäti

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- Minimálne 8 skladbičiek – cvičenia, ľudové piesne - piesni rôzneho charakteru a štýlu podľa individuálnych dispozícii žiaka

Výkonový štandard

- ✓ spoznajú fyziologicky správne držanie nástroja,polohu tela arúk pri hre,
- ✓ zvládnu elementárne technické prvky hry na gitare,
- ✓ orientujú sa v1. polohe hmatníka,
- ✓ skoordinujú hru oboch rúk,
- ✓ interpretujú jednoduchú jednohlasnú ľudovú pieseň,
- ✓ aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete prípravná hudobná náuka,
- ✓ poznajú základné hudobné pojmy,
- ✓ porozumejú rytmickej hodnote polová nota sbodkou,
- ✓ hrajú so sprievodom učiteľa,
- ✓ aplikujú melodickú, rytmickú, harmonickú predstavivosť ahudobnú pamäť pri interpretácii hudobných hier,
- ✓ rozpoznajú vhre dynamiku piano aforte.

Obsahový štandard

Správne sedenie a poloha tela arúk pri hre.
Prípravné cvičenia hry palcom aprstami pravej ruky na prázdnych strunách.
Orientácia na hmatníku v1. polohe na strunách e-h-g-d.
Koordinácia hry oboch rúk.
Hra jednoduchých jednohlasných piesní ariekaniek.
Základy hudobnej teórie podľa obsahu PHV.
Rytmické hodnoty nôt celej, polovej, štvrťovej, osminovej.
Pochopenie rytmickej hodnoty polovej noty sbodkou.
Rytmizácia amelodizácia riekaniek.
Hudobné hry.
Piano aforte.

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia
Hra spamäti:
2 piesne alebo riekanky.

Prvý ročník prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

PREDMET: Hra na gitare
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:
- Rozvíjať hudobné dispozície žiaka
- Vzbudiť u žiaka záujem o hru na gitare ako prostriedok hudobného vyjadrenia
- Pestovať zmysel pre metrorytmiku
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu a rytmické cítenie
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť
- Upevňovať a naďalej formovať inštrumentálne návyky

- Viesť k nadobúdaniu systematických pracovných návykov
- Aktivizovať cizelovanie základných intonačných návykov
- Upevňovať a rozvíjať technické a výrazové prostriedky pri hre
- Zdokonaľovať prstovú techniku – dbať na správny prstoklad ľavej i pravej ruky
- Rozvíjať hru podľa sluchu a hru spamäti

OBSAH:
- Dbať na správnu fyziologickú polohu tela pri hre
- Kontrolovať umiestnenie nástroja
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu
- Cieľavedome napomáhať pri rozvoji rytmickej sebakontroly pri hre
- Upevňovať správny spôsob úderu prstami a palcom pravej ruky
- Striedať hru jednotlivých prstov na susedných strunách
- Prenášať palec a prsty pravej ruky priečne cez struny
- Aktívne zapájať prsty ľavej ruky do hry
- Prípravné cvičenia ku hre stupníc
- Rozvíjať harmonickú predstavivosť hrou jednoduchých kadencií
- Hra dvojhlasu
- Rozčlenenie skladby na logické úseky
- Základy frázovania
- Pestovať vnímanie taktu ako základnej metrickej jedno
    - Zopakovať a upevniť technické zručnosti
    - Pohotovo sa orientovať v prvej polohe

Základné učivo:

- Ľudové a umelé piesne, riekanky, hádanky
- Príprava k hre stupníc, stupnice
- Skladby zo škôl pre výučbu hry na gitare

Študijný plán pre daný ročník:

- **Prvý ročník, prvej časti, prvého stupňa:**

- **Prvý polrok:**

- Rozvíjať hudobné dispozícií a technické zručnosti žiaka
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu, rytmické a harmonické cítenie
- Držanie nástroja – uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu
- Identifikácia prázdnych strún
- Tvorenie tónu – striedanie prstov
- Hra v trojdobom a štvordobom takte
- Nadobúdanie správnych návykov pri údere palcom a prstami

- Vnímať takt ako základnú metrickú jednotku
- Pripraviť hru stupníc, hra durových stupníc
- Osvojiť si hru non legato
- Rozčleniť skladbu na logické úseky
- Plynulé čítať notový zápis a presne ho reprodukovať so správnou artikuláciou
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na
- národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

- **Druhý polrok:**

- Plynulé čítanie nôt, presná reprodukcia pri hre z nôt, správna artikulácia
- Dôraz na rozvoj sluchu
- Pestovať zmysel pre metrorytmiku
- Tvorenie a striedanie tónov – jednoduché arpeggio v pravej ruke
- Pracovať na uvoľňovaní rúk
- Orientácia v prvej polohe
- Stabilizácia ľavej ruky
- Rozvíjať kvalitu tónu a rytmické cítenie
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť
- Zdokonaľovať prstovú techniku
- Chápať význam predtaktia
- Vedieť zadefinovať a v notovom zápise správne prečítať bodku za notou a fermatu
- Osvojiť si kompetencie k samostatnému štúdiu
- Rozvíjať hru podľa sluchu na elementárnej úrovni
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na
- národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Stupnice:

- Príprava ku hre stupníc, hra durových stupníc
- Počet zvoliť podľa dispozícii žiaka- minimálne C dur- G dur
- Hra kadencií

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb a stupníc zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

Minimálne 2 skladby s prvkami klasickej hudby
Minimálne 2 prednesové skladby
Minimálne 8 technických cvičení alebo etúd
Minimálne 2 ľudové piesne alebo skladbičky zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

Výkonový štandard

- ✓ ovládajú správne sedenie a elementárne technické prvkyhry na gitare,
- ✓ zahrajú tirando aapoyando prstami aj palcom,
- ✓ spájajú notový zápis s orientáciou v1. polohe hmatníka na všetkých strunách,
- ✓ zahrajú jednoduchý dvojhlas spoužitím prázdnych strún,
- ✓ interpretujú jednoduchú dvojhlasnú skladbu,
- ✓ skoordinujú prihre obidve ruky,
- ✓ zahrajú jednooktávové stupnice,
- ✓ aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu,
- ✓ poznajú základné vlastnosti tónu.

Obsahový štandard

Fyziologicky správne držanie nástroja, tela arúk pri hre.
Hra tirando iapoyando prstami ipalcom.
Spájanie notového zápisu sorientáciou na hmatníku.
Hra v1. polohe hmatníka na všetkých strunách.
Dvojhlas.
Koordinácia oboch rúk.
Hra jednooktávových durových a stupníc vrozsahu jednej oktávy (minimum C dur, G dur).
Rozpoznanie výšky, sily adĺžky tónu.
Elementárne rytmické hodnoty nôt apomlčiek.
Základné typy taktov (4/4, 3/4, 3/8), bodka pri note, ligatúra. posuvky.

Druhý ročník prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

PREDMET: Hra na gitare
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:

- Naďalej osvojovať a rozvíjať základné princípy hry na gitare
- Zlepšovať kvalitu tónu z hľadiska sily, farby
- Budovať progresívnu dynamiku
- Rozvíjať hudobné cítenie, estetický vkus, tvorivé schopnosti a technické zručnosti žiakov
- Prebudiť hudobnú vnímavosť, predstavivosť a formovať inštrumentálne návyky
- Venovať pozornosť psychologickým faktorom- prirodzená túžba po tvorivosti, hre a improvizácií
- Učebný proces aktivizovať rôznymi formami práce a ich striedaním
- Dosiahnuť vyrovnanosť hry v rýchlejších tempách
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu skladieb
- Pestovať hru z listu
- Vypestovať vôľu, trpezlivosť, disciplínu a nadšenie pre hru na gitare i celkový záujem o hudbu
- Rozvíjať kompetenciu k samostatnému štúdiu
- Zdokonaľovať hudobnú pamäť
- Zdokonaľovať prstovú techniku a kvalitu tónu
- Rozvíjať zmysel pre rytmus a intonáciu
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb

(zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

OBSAH:

- Uvoľnenie hracieho aparátu
- Rozvíjať vnímanie kantilény, realizovať vnútornú predstavu skladby
- Nácvik elementárnych úkonov – čítanie zápisu, rytmická, intonačná a výrazová stránka skladby - rozbor
- Nacvičiť arpeggio
- Osvojiť si hru legato - jednoduché
- Venovať pozornosť štúdiu stupníc a hre kadencií
- Hra jednoduchých ľudových piesní
- Realizovanie vnútornej predstavy skladby, oboznámiť sa s názvoslovím základných prednesových označení
- Rozvíjať sluchovú sféru ako hlavný prvok hudobného prejavu

Základné učivo:

- Ľudové a umelé piesne
- Hra z listu
- Stupnice s kadenciami
- Technické cvičenia, etudy, prednesové skladby, skladby iných národov a národností….
-

Študijný plán pre daný ročník:

Druhý ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Rozvíjať hudobné dispozícií a technické zručnosti žiaka
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu, rytmické a harmonické cítenie
- Prebudiť hudobnú vnímavosť, predstavivosť a formovať inštrumentálne návyky
- Venovať pozornosť psychologickým faktorom- prirodzená túžba po tvorivosti, hre a improvizácií
- jednoduchých skladieb
- Upevňovať hru jednoduchého legata
- Plynule sa orientovať sa v prvom kvadrante hmatníka
- Osvojiť si vybrané prednesové označenia z talianského názvoslovia
- Pripraviť hru stupníc, hra durových stupníc
- Skvalitnenie tvorby tónu v ľavej ruke
- Osvojenie si nových hmatov
- Rozširovať znalosti o technických dispozíciách nástroja
- Naučiť sa využívať pri tvorbe jednoduchého sprievodu aktívny basový tón
- nacvičovať prenášanie rúk pri zmene polohy a hmatu
- Upevniť hru non legato
- Viesť k vnímaniu fráz v skladbe
- Rozvíjať kompetenciu k samostatnému štúdiu
- Plynulé čítať notový zápis a presne ho reprodukovať so správnou artikuláciou
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na
- národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Druhý polrok:

- Naďalej osvojovať a rozvíjať základné princípy hry na gitare
- Zamerať sa na prehlbovanie a obohacovanie technických a výrazových schopností, dosiahnuť
- vyrovnanosť hry v rýchlejších tempách
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu
- Rozvíjať osobitosť prejavov žiaka, chrániť ho pred vyumelkovaným alebo povrchným spôsobom hry
- Pestovať vôľu, trpezlivosť, disciplínu a nadšenie pre hru na gitare, záujem o hudbu
- Oboznámiť sa s pojmom paralelná stupnica
- Vysvetliť a zahrať rytmický model : synkopa

- Vnímať rozdiely v artikulácii pri hre legato, arpeggio a tenuto
- Osvojovať si nové hmaty
- Osvojiť si vybrané prednesové označenia z talianského názvoslovia
- Rozvíjať kompetencie k samostatnému štúdiu
- Postupne rozvíjať hru z listu zvlášť a pri jednoduchých skladbičkách
- Uvoľňovať hrací aparát, zdokonaľovať prácu oboch rúk
- Rozvíjať vnímanie kantilény, realizovať vnútornú predstavu skladby
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Stupnice:

Durové stupnice s krížikmi: C, G, D, A, E - dur ;
Molové stupnice s krížikmi: a, e, h, fis, cis - mol;

- nahor a nadol - legato, non legato
- kadencie k prebratým stupniciam

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: **tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.**

Minimálny počet skladieb a stupníc zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- 8 etúd – technických cvičení
- 2 prednesové skladby
- 2 piesne alebo skladbičky zamerané na rozvoj multikulturálneho cítenia žiakov
- 10 stupníc s kadenciami
- 1 vianočná kole

Výkonový štandard

- ✓ zahrajú trojzvuk vsúzvuku iarpegiu,
- ✓ hrajú jednooktávové stupnice akadencie,
- ✓ spájajú notový zápis sorientáciou v1.a2.polohe,
- ✓ hrajú s aplikovaním dynamiky,
- ✓ vedia hrať zlistu primeraný zápis,
- ✓ zahrajú synkopu,
- ✓ poznajú hudobný termín Da Capo al Fine,

- ✓ predvedú zmysel pre výstavbu melódie afrázovanie,
- ✓ rozpoznajú charakter skladby podľa nálady,
- ✓ zahrajú rôzne variácie arpeggia.

Obsahový štandard

Hra trojhlasu vsúzvuku ivarpeggiu spoužitím dvoch prstov apalca pravej ruky.
Uvoľňovanie svalového tonusu hracieho aparátu.
Hra jednooktávových stupníc dur amol do 4 # a1 b spoužitím základných akordov (bez barré).
Orientácia v1. a2. polohe hmatníka.
Základné dynamické stupne (p, mf, f), akcent.
Hra zlistu.
Rytmické zadelenie synkopy.
Da Capo al Fine.
Vnímanie melodických fráz v piesni.
Rozlíšenie durového amolového tónorodu.

Tretí ročník prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

PREDMET: Hra na gitare
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:
- Naďalej osvojovať a rozvíjať základné princípy hry na gitare
- Rozvíjať hudobné cítenie, estetický vkus, tvorivé schopnosti a technickú zručnosť žiaka
- Prebúdzať hudobnú vnímavosť, predstavivosť a formovať inštrumentálne návyky
- Venovať pozornosť psychologickým faktorom- prirodzená túžba po tvorivosti, hre a improvizácií
- Učebný proces aktivizovať rôznymi formami práce a ich striedaním
- Dosiahnuť vyrovnanosť hry v rýchlejších tempách
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu
- Pestovať hru z listu
- Vypestovať vôľu, trpezlivosť, disciplínu a nadšenie pre hru na gitare, záujem o hudbu
- Zapájať žiakov do komornej hry
- Rozvíjať schopnosť k samostatnému štúdiu
- Motivovať žiaka k štúdiu možnosťou verejne sa prezentovať a tak mu vytvoriť priestor pre sebarealizáciu

- Odblokovať pocit trémy
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

OBSAH:

- Upevniť hru arpeggio a jednoduché legato
- Upriamiť pozornosť na dynamickú funkciu pravého ramena, aktívne zapájať svalové skupiny pravého ramena do hry
- Prenášať prsty a palec pravej ruky priečne cez struny a pozdĺžne po strunách (sul ponticelo, nad otvorom, sul tasto)
- Koordinovať dynamickú činnosť prstov a palca pravej ruky vo vzájomnej kontinuite na už osvojené základné princípy tvorenia tónu
- Skvalitňovať úder
- Koordinovať činnosť ľavej ruky, ramena, zápästia a prstov
- Naďalej rozvíjať vedomosti, zručnosti a návyky pri hre na gitare
- Pracovať na rozvoji hudobných schopností žiakov
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Prehlbovať spoznávanie výrazových prostriedkov hudby, hudobnej tvorivosti, hudobného myslenia, fantázie, predstavy, pamäti, vnímania
- Zintenzívniť funkcie psychických procesov pri učení zapájaním čím viacerých analyzátorov v edukačnom procese: motorický, sluchový, zrakový
- Rozvíjať sluchovú kontrolu
- Rozvíjať harmonické cítenie prostredníctvom analyzovania skladieb v spolupráci s pedagógom
- Nácvik ornamentiky v hraných skladbách
- Vysvetliť a nacvičiť vrámci metrorytmiky prvok: ligatúra
- Oboznámiť žiaka so základnými dynamickými a tempovými predpismi
- Hra stupníc a kadencií
- Naučiť žiaka ako doma správne a efektívne cvičiť
- Pestovanie trpezlivosti a cieľavedomosti
- Uvoľňovanie hracieho aparátu
- Hra jednoduchších skladieb z listu

Základné učivo:

- Ľudové a umelé piesne
- Stupnice durové a molové s rozloženým kvintakordom a jeho obratmi
- Technické cvičenia, etudy, prednesové skladby (výber z klasickej i populárnej hudby), skladby iných národov a národností….

Študijný plán pre daný ročník:

Tretí ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Naďalej osvojovať a rozvíjať základné princípy hry na gitare
- Naďalej rozvíjať hudobné cítenie, upevniť hudobné schopnosti sústavným opakovaním, zlepšiť technickú zručnosť a formovať estetický vkus žiakov
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť a formovať inštrumentálne návyky
- Pri vyučovaní brať do úvahy psychologické faktory, ktoré znamenajú prirodzenú túžbu dieťaťa po
- tvorivosti, hre a improvizácii
- Naučiť žiaka hudbu pochopiť a objaviť jej krásy
- Rozvoj sluchovej sebakontroly
- Oboznámiť žiaka so základnými tempovými a dynamickými predpismi
- Upevňovanie hry arpeggio so zapojením palca
- Upevňovať hru jednoduchého legata
- Zlepšovať orientáciu v prvom kvadrante hmatníka
- Rozširovať úderovú škálu palca a prstov pravej ruky
- Zlepšovať orientáciu v gitarových akordických značkách
- Hra durového radu
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na
- národnostné menšiny žijúce na Slovensku)
- Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces
- Rozširovanie tónového rozsahu

Druhý polrok:

- Prehlbovať spoznávanie výrazových prostriedkov hudby
- Aktivizovať hudobnú predstavivosť a tvorivosť
- Rozvíjať zmysel pre sluchovú kontrolu
- Hra molového radu
- Hra chromatickej stupnice
- Rozvíjanie pohotovosti pri hre z listu
- Osvojovanie si hry malého barré
- Pochopiť pojem ligatúra
- Osvojiť si zadelenie rytmických hodnôt v osminových taktoch
- Oboznámiť žiaka so základnými tempovými a dynamickými predpismi
- Odbúravanie pocitu trémy - analýza
- Pracovať na synchronizácii práce rúk

- Nacvičiť hru trojzvuku – palec a dvojica prstov pravej ruky
- Rozširovanie kompetencií pri hre arpeggia
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na
- národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Stupnice:

Durové stupnice s # a b: H, Fis, Cis- dur ; F, B, Es, As
Molové stupnice s krížikmi: gis, dis, ais - mol;

Chromatické stupnice – výber podľa schopností žiaka
- nahor a nadol - legato, non legato

- kadencie k prebratým stupniciam s využitím barré a arpeggia

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: **tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.**

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- 8 etúd alebo technických cvičení
- 2 prednesové skladby
- 2 skladby z populárnej hudby
- 2 piesne alebo skladbičky zamerané na rozvoj multikulturálneho cítenia žiakov
- durové, molové a chromatické stupnice - výber

Výkonový štandard

- ✓ spájajú notový zápis sorientáciou v1.,2. a3.polohe,
- ✓ hrajú jednoduché legáto,
- ✓ používajú farebné registre pri hre,
- ✓ zahrajú štvorzvuk hraný súčasne palcom atrojicou prstov pravej ruky,
- ✓ hrajú malé barré,
- ✓ hrajú dvojoktávové stupnice,
- ✓ vedia hrať zlistu primeraný zápis,
- ✓ hrajú vkomornom, súborovom zoskupení,
- ✓ aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu,
- ✓ vnímajú charakter skladby,
- ✓ hrajú so sprievodom učiteľa.

Obsahový štandard

Orientácia v1.2., a3. polohe hmatníka.
Jednoduché legato spoužitím prázdnej struny.
Farebných registre (sull tasto, sull ponticcelo).
Štvorzvuk.
Arpeggio so zapojením palca atrojice prstov pravej ruky.
Nácvik malého barré.
Dvojoktávové stupniceskadenciou spoužitím malého barré.
Hra zlistu.
Komorná hra, alebo hra vsúbore. Hra šestnástinových nôt abodkovaného rytmu.
Základné tempá skladieb (Andante, Moderato, Allegro, Allegretto).
Vnímanie rôzneho tempa, dynamiky análady vskladbách.
Rozvíjanie harmonického cítenia.

PREDMET: Komorná hra
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1
CIELE:

Do komornej hry možno zaradiť žiakov, ktorí majú o predmet záujem, a ktorí už vedia svoju technickú zručnosť a hudobnú vyspelosť samostatne uplatniť v spoločnom hraní. Výsledky práce v komornej hre možno prezentovať na školských vystúpeniach, v kultúrnych programoch v mieste pôsobenia školy a na súťažiach a hudobných festivaloch.

OBSAH:

- Naučiť žiakov počúvať melodické línie iných nástrojov.
- Zosúladiť hru viacerých hráčov, naučiť sa vzájomne prispôsobiť.
- Viesť k rešpektovaniu základných princípov komornej hry.
- Naučiť sa správne reagovať na vedúceho telesa a na dirigenta.
- Rozvíjať zmysel pre súhru a pohotovosť pri čítaní pártov z listu.
- Viesť žiakov k zhodnocovaniu významu jednotlivých hlasov.
- Nadobúdať kompetencie k vnímaniu potreby spoločného frázovania, dynamického prejavu, výrazu v skladbe a farebnej vyrovnanosti skladby.

Študijný plán pre daný ročník:

Tretí ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Druhý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Štvrtý ročník prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

PREDMET: Hra na gitare
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:

- Nadviazať na získané zručnosti a vedomosti z nižších ročníkov
- Naďalej rozvíjať hudobné cítenie, upevniť hudobné schopnosti sústavným opakovaním, zlepšiť technickú zručnosť a formovať estetický vkus žiakov
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť a formovať inštrumentálne návyky
- Pri vyučovaní brať do úvahy psychologické faktory, ktoré znamenajú prirodzenú túžbu dieťaťa po tvorivosti, hre a improvizácii
- Rozširovať škálu technických a výrazových prostriedkov a tak vytvárať dispozíciu na zvládanie náročnejších sólových a komorných skladieb
- Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces
- Rozvíjanie pohotovosti pri hre z listu
- Zapájať žiaka do komornej hry
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávanie výrazových prostriedkov hudby
- Naučiť žiaka samostatne cvičiť a ako má postupovať pri osvojovaní si skladby
- Pestovať zmysel pre rozlišovanie hudobných štýlov
- Naučiť žiaka sluchovej sebakontrole od samého začiatku štúdia skladby a sledovať tak tónovú kvalitu, rytmickú pregnantnosť, štýlovosť, charakter skladby
- Do vyučovacieho procesu zapojiť formovanie abstraktnej predstavy a sebakontroly
- Dosiahnuť určitý stupeň technického nadhľadu pri hre naštudovaných skladieb
- Rozvoj prstovej techniky hry

OBSAH:

- rozvoj technických zručností
- prehlbovať nezávislosť v činnosti prstov ľavej ruky
  osvojiť si hru základných druhov vibráta

orientovať sa v prvom, druhom a treťom kvadrante hmatníka
hrať v treťom kvadrante hmatníka
- nacvičiť veľké barré
- upevňovať hru malého barré
- hudobný materiál z nižších ročníkov používať na hru z listu,
- upevňovať metrorytmické cítenie a rytmickú predstavivosť
- osvojiť si hru staccato
- hrať v pozdĺžnej, priečnej, zmiešanej a kombinovanej polohe ramena ruky –
plynulé prepájanie
- automatizovať hru arpeggia všetkými prstami pravej ruky
- orientovať sa notovom zápise i v akordických značkách
- nacvičovať hru terasovitej a progresívnej dynamiky
- postupne oboznamovať žiaka s odbornou terminológiou a gitarovou literatúrou
- zapájať žiaka do komornej hry
- stupnice durové a molové

Základné učivo:

- Ľudové a umelé piesne
- Hra z listu
- Komorná hra
- Stupnice durové a molové; kadncie
- Technické cvičenia, etudy, prednesové skladby klasického charakteru, populárne piesne, filmová hudba, skladby iných národov a národností…....

Študijný plán pre daný ročník:

Štvrtý ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Naďalej osvojovať a rozvíjať základné princípy hry na gitare
- Naďalej rozvíjať hudobné cítenie, upevniť hudobné schopnosti sústavným opakovaním, zlepšiť
- technickú zručnosť a formovať estetický vkus žiakov
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť a formovať inštrumentálne návyky
- Pri vyučovaní brať do úvahy psychologické faktory, ktoré znamenajú prirodzenú túžbu dieťaťa po

- tvorivosti, hre a improvizácii
- Naučiť žiaka hudbu pochopiť a objaviť jej krásy
- Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces
- Zamerať sa na prehlbovanie a obohacovanie technických a výrazových schopností, dosiahnuť
- vyrovnanosť hry v rýchlejších tempách
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu
- Práca na rozvoji technických zručností rúk – synchronizácia práce rúk
- Osamostatňovať prsty ľavej ruky
- Vnímať kantilénu a dokázať členiť skladbu na logické úseky - frázy
- Pracovať na automatizovaní striedania priečnej, pozdĺžnej, zmiešanej a kombinovanej polohy ľavej
- ruky
- Automatizovať plynulú orientáciu v prvom, druhom a treťom kvadrante hmatníka
- Zlepšovať orientáciu v notovom zápise
- Osvojiť si hru rôznych rytmických modelov s využitím šestnástinových a osminových hodnôt
- Zadeliť rytmicky správne i menšie rytmické hodnoty v zložitejších rytmických útvaroch
- Rozvíjanie pohotovosti pri hre z listu
- Zapájať žiaka do komornej hry
- Osvojiť si hru veľkého barré
- Upevňovať hru rôznych druhov vibráta na gitare
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na
- národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Druhý polrok:

- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávať výrazové prostriedky hudby
- Postupne viesť žiaka k osvojovaniu kompetencií samostatného štúdia
- Pestovať zmysel pre presnú reprodukciu notového zápisu
- Učiť sa postrehnúť hudobný- obsahový zámer skladateľa,
- Dôsledne dodržať pokyny v notovom zápise
- Učiť žiaka sluchovej sebakontrole od samého začiatku štúdia skladby a sledovať tak tónovú kvalitu,
- rytmickú pregnantosť, štýlovosť, charakter skladby
- Do vyučovacieho procesu zapojiť proces predstavy a sebakontroly
- Pri hre osvojenej skladby dosiahnuť určitý stupeň technického nadhľadu
- Osvojiť si hru rôznych rytmických modelov - bodkovaný rytmus

- Zadeliť rytmicky správne i menšie rytmické hodnoty v zložitejších rytmických útvaroch
- Rozvíjať pohotovosti pri hre z listu
- Zapájať žiaka do komornej hry
- Osvojiť si hru staccato
- Nacvičiť priame a nepriame tlmenie prstov pravej ruky pri hre
- Integrovať činnosť jednotlivých častí pravého ramena
- Zrýchľovať hru podľa akordických značiek
- Upevňovať hru veľkého barré
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na
- národnostné menšiny žijúce na Slovensku)
- Príprava na absolventskú skúšku prvej časti prvého stupňa základného štúdia

Stupnice:

Durové stupnice: C- Cis – dur; F- Ces – dur – výber minimálne 5 s # a 5 s b
Molové stupnice: a- ais – mol; d - as- mol - výber minimálne 5 s # a 5 s b

- nahor a nadol s dynamickými odtieňmi v rôznych rytmických a úderových variantoch s použitím
  rôznych prstokladov ľavej ruky
- Durové a molové kadencie s rytmickými variáciami

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: **tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.**

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- 10 etudy- technické cvičenia
- 4 prednesové skladby
- 3 pop skladby
- 2 piesne alebo skladbičky zamerané na rozvoj multikulturálneho cítenia žiakov
- durové a molové s krížikmi a bé

Výkonový štandard

- ✓ hrajú suvoľneným hracím aparátom,
- ✓ hrajú legáto,
- ✓ spájajú notový zápis s orientáciou v1.až v5.polohe,
- ✓ zvládajú spôsob hry malého barré,
- ✓ ovládajú tlmenie askracovanie tónov,

- ✓ hrajú skvalitným tónom,
- ✓ ovládajú zložitejšie arpeggia,
- ✓ hrajú sdynamikou,
- ✓ zahrajú stupnice stypovými prstokladmi,
- ✓ vedia hrať zlistu primeraný zápis,
- ✓ hrajú vkomornom, súborovom zoskupení,
- ✓ aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu,
- ✓ spoznajú základné typy rytmického sprievodu,
- ✓ vnímajú melodickú frázu vskladbách,
- ✓ rozlíšia melódiu od sprievodu,
- ✓ osvoja si jednoduchý sprievod.

Obsahový štandard

Vedomé uvoľňovanie svalového tonusu hracieho aparátu.
Hra vzostupného azostupného legata vrôznych kombináciách.
Orientácia v5. polohe hmatníka.
Upevňovanie hry malého barré.
Tlmenie prstami pravej ruky astaccato.
Rozširovanie azdokonaľovanie úderov hry prstami pravej ruky.
Arpeggio prstami pravej ruky vrôznych variáciách.
Hra progresívnej dynamiky (p,mf,f, crescendo, decrescendo).
Durové amolové stupnice skadenciou spoužitím typových prstokladov ľavej ruky a rytmických variácii pravej ruky.
Hra zlistu.
Komorná hra, alebo hra vsúbore.
Zložitejšie rytmické útvary (triola, zložitejší bodkovaný rytmus).
Rytmický sprievod (valčík, polka).
Melodická fráza.
Melódia a sprievod.
Rozvíjanie harmonického cítenia.

Záverečná skúška

- 1 dvojoktávová stupnica,
- 1 etuda,
- 1 prednesová skladba.

PREDMET: Komorná hra

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1

CIELE:

Do komornej hry možno zaradiť žiakov, ktorí majú o predmet záujem a ktorí už vedia svoju technickú zručnosť a hudobnú vyspelosť samostatne uplatniť v spoločnom hraní. Výsledky práce v komornej hre možno prezentovať na školských vystúpeniach, v kultúrnych programoch v mieste pôsobenia školy a na súťažiach a hudobných festivaloch.

OBSAH:

- Naučiť žiakov počúvať melodické línie iných nástrojov.
- Zosúladiť hru viacerých hráčov, naučiť sa vzájomne prispôsobiť.

- Viesť k rešpektovaniu základných princípov komornej hry.
- Naučiť sa správne reagovať na vedúceho telesa a na dirigenta.
- Rozvíjať zmysel pre súhru a pohotovosť pri čítaní pártov z listu.
- Viesť žiakov k zhodnocovaniu významu jednotlivých hlasov.
-Nadobúdať kompetencie k vnímaniu potreby spoločného frázovania, dynamického prejavu, výrazu v skladbe a farebnej vyrovnanosti skladby.

Študijný plán pre daný ročník:

Štvrtý ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Druhý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Výkonový štandard

- ✓ aplikujú doposiaľ získané teoretické a individuálne interpretačné kompetencie v komornej hre,
- ✓ demonštrujú správne postavenie (sedenie) a kontrolujú pohybové činnosti hracieho aparátu počas interpretácie,
- ✓ flexibilne reagujú na gestá určeného hráča, rozumejú nástupnému gestu, gestu ukončenia skladby alebo frázy,
- ✓ reagujú adekvátnym tempom a dynamikou na gesto ukázané určeným hráčom na začiatku skladby,
- ✓ dokážu sledovať svoj part a nastúpiť na určenom mieste v priebehu skladby,
- ✓ aplikujú hudobno-výrazové prostriedky (tempové, rytmické, dynamické, artikulačné, agogické) podľa notového zápisu,
- ✓ reprodukujú účelové cvičenia zamerané na súčasné vnímanie melodickej línie, spoločné frázovanie, tempo, zreteľnú artikuláciu rytmických hodnôt, dynamiku a artikuláciu,
- ✓ reprodukujú krátke melodické a rytmické úseky po predhraní učiteľom,
- ✓ aplikujú v hre znamienka repetícia, prima volta, sekunda volta,
- ✓ rozoznávajú základné znaky hudobných foriem, vedia určiť tempo, metrum a charakter študovaných skladieb,
- ✓ prispôsobujú sa intonačne a farebne spoluhráčom v priebehu skladby,
- ✓ rozumejú stavbe a frázovaniu interpretovanej skladby,
- ✓ uplatňujú vsúhre logické frázovanie, určia hlavnú myšlienku, predohru, dohru, spomalenie, vrchol skladby v konkrétnych vybraných skladbách,
- ✓ dynamicky sa prispôsobujú v dominantných a sprievodných úsekoch jednotlivých hlasov,
- ✓ uvedomujú si zodpovednosť za spoločnú interpretáciu hudobnej skladby,
- ✓ vedia zaujať svoje miesto vzoskupení na pódiu,
- ✓ demonštrujú zásady kultúrneho správania na koncertných podujatiach,
- ✓ interpretujú štýlovo ažánrovo rôznorodý repertoár,

- ✓ vyjadrujú verbálne emocionálne zážitky vyvolané interpretáciou,
- ✓ aplikujú kreatívne metódy počas spoločnej interpretácie,
- ✓ reprodukujú krátke melodické alebo rytmické úseky.

Obsahový štandard

Spoločný zvukový a umelecký prejav.
Hrací aparát.
Interpretácia podľa gest určeného hráča.
Flexibilná orientácia v notovom zápise.
Jednohlasné, kánonické piesne acvičenia.
Spoločná artikulácia využitých hudobných prostriedkov. Spoločné rytmické a výrazové cítenie.
Individuálne, neskôr v súhre precvičovanie technicky náročnejších miest v skladbe.
Repetícia, prima volta, sekunda volta.
Analýza študovaných hudobných skladieb.
Rozvoj intonačnej predstavy a jednotnej intonácie.
Rozvíjanie schopnosti vyrovnávania zvukových možností rôznych hudobných nástrojov.
Hudobná téma –rozoznávanie hlavnej myšlienky v interpretovanej skladbe.
Elementárne chápanie hudobnej logiky v hudobných skladbách.
Hudobná komunikácia (rozlišovanie sólových a sprievodných častí).
Pravidelná, presná účasť na vyučovaní a smerovanie k vzájomnej úcte a tolerancii.
Skupinové rozostavenie na pódiu.
Kultúra správania sa na koncertných podujatiach, formovanie estetického vkusu.
Hudobná literatúra pre komornú hru.
Nácvik repertoáru k rôznym významným príležitostiam (vianočný repertoár, veľkonočný, ...).
Striedanie sa hráčov jednotlivých hlasov v priebehu skladby za účelom plynulého čítania a orientácie v notovom zápise.
Hra na ozvenu.

Prvý ročník druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

PREDMET: Hra na gitare
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)

CIELE:

- Upevňovať a kultivovať získané zručnosti a návyky
- Zvyšovať podiel sluchovej kontroly na zvukovej a intonačnej kvalite tónu
- Zlepšovať kvalitu tónu – jeho stabilitu a vyrovnanosť
- Obohacovať hru o nové technické prvky a výrazové prostriedky
- Zdokonaľovať technické zručnosti a interpretačnú pohotovosť
- Viesť žiaka k štúdiu rozmanitých hudobných žánrov – skladby barokové, klasické, romantické ale aj skladby hudby tanečnej populárnej
- Pestovať hudobnú predstavivosť
- Zvyšovanie nárokov na štýlovosť, charakter a náladu interpretovaných skladieb
- Usmerniť zvýšenú emocionalitu, formovať vôľu pri cvičení
- Pestovať hudobný vkus
- Dosiahnuť takú technickú vyspelosť, aby žiak vedel realizovať svoje hudobné predstavy
- Rozvíjať hru z listu a pohotovosť pri čítaní notového zápisu
- Rozvíjať kompetencie ku komornej hre
    - Rozvoj improvizačných schopností
- Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávanie výrazových prostriedkov hudby
- Rozvíjať u žiaka schopnosť samostatne cvičiť a správne postupovať pri štúdiu a nacvičovaní skladieb
- Pestovať zmysel pozorné a sústredené čítanie notového text
- Učiť žiaka sluchovej sebakontrole od samého začiatku štúdia skladby

OBSAH:

- Naďalej rozvíjať a prehlbovať získané poznatky, zručnosti a návyky pri hre
- Nacvičiť legato na trojici tónov vzostupne a zostupne na všetkých strunách a vo všetkých polohách
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávanie výrazových prostriedkov hudby, hudobnej tvorivosti, hudobného myslenia, fantázie, predstavy, pamäti, vnímania
- Plynule spájať všetky polohy ľavého ramena a koordinovať činnosť všetkých

  častí ľavej hornej končatiny
- Zintenzívniť funkcie psychických procesov pri učení zapájaním čím viacerých analyzátorov v edukačnom procese: motorický, sluchový, zrakový
- Zdokonaliť orientáciu vo všetkých troch kvadrantoch hmatníka
- Rozvoj sluchovej predstavy o skladbe

    - Samostatná, vzájomne nezávislá činnosť prstov pravej ruky
    - Rozširovať úderové možnosti prstov pravej ruky
- Skvalitňovať tón pri hre základným úderom i úderom fixáciou
- Viesť žiaka k samostatnému domácemu naštudovaniu skladby
- Naučiť žiaka ako samostatne cvičiť a ako sa má postupovať pri štúdiu skladby
- Nacvičiť pizzicato
- Zdokonaliť hru staccato
- Detailné vypracovávanie skladieb, štúdium skladby po úsekoch
- Rozvoj zmyslu pre detailné a presné čítanie notového zápisu
- Pestovanie vytrvalosti a cieľavedomosti
- Psychologická príprava na verejné vystúpenia – analýza pocitu trémy
- Príprava žiaka a skladby na pódiové predvedenie skladby
- Hra durových a molových stupníc a akordov v rôznych tempách
- Nacvičiť a interpretovať melodické ozdoby
- Rozvoj hudobnej logiky – využitie poznatkov o enharmonických tónoch pri hre
- Cvičiť zväčšovanie a zmenšovanie rozsahu prstov ľavej ruky na hmatníku horizontálnym a vertikálnym smerom
- Hrať akordické značky s použitím veľkého barré
- Používať progresívnu dynamiku na väčších plochách
- Hra jednoduchších skladieb z listu
- Komorná hra
    - Improvizácia

Základné učivo:

    - Ľudové a umelé piesne
    - Hra z listu, komorná hra
    - Improvizácia
    - Stupnice durové , molové
    - Technické cvičenia, etudy, skladby barokové, klasické, romantické, skladby
    hudby tanečnej, populárnej, filmová hudba ,prednesové skladby, skladby
    iných národov a národností…....

Študijný plán pre daný ročník:

Prvý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

    - Upevňovať správne zručnosti a návyky pri hre
- Osvojiť si hru jednoduchších melodických ozdôb

- Zdokonaľovať technickú zručnosť a obohacovať ju o ďalšie technické prvky
- Zdokonaľovať tónovú a rytmickú vyrovnanosť pri hre
- Pestovať rozvoj hudobných predstáv
- Zvyšovať nároky na štýlovosť, charakter a vystihnutie nálady pri interpretácii skladieb
- Usmerniť zvýšenú emocionalitu, formovať vôľu pri cvičení
- Pestovať pozornosť a precíznosť pri čítaní notového zápisu
- Dosiahnuť takú technickú vyspelosť, aby žiak vedel realizovať svoje hudobné predstavy
- Orientovať žiaka na reprodukciu skladieb rôznych žánrov pri zachovaní výrazových prostriedkov
- obdobia, štýlu a hudobného vkusu
- Rozvíjať kompetencie ku komornej hre
- Osvojiť si hru pizzicatto
- Precvičovať flažolety
- Zdokonaľovať hru stupníc – zrýchľovať tempo – práca na jemnej motorike prstov
- Synchronizovať a koordinovať prácu rúk
- Upevňovať plynulé prepájanie všetkých polôh ľavého ramena
- Hra osminovej pomlčky vrámci rôznych rytmických modelov – zlepšiť pohotovosť pri čítaní
- a následnej interpretácii
- Využívať znalosti o enharmonickej zámene pri rýchlom výbere vhodnejšieho hmatu vrámci
- melodického sledu
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na
- národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Druhý polrok:

- Rozvíjať hudobnú predstavu a sluchovú kontrolu
- Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces
- Nacvičiť prepojenie hmatov pri striedaní tónov
- Oboznámiť sa so spôsobom zadeľovania dôb a počítania pri hre reťazca synkop
- Precvičovať hru synkopy v spojení s ligatúrou a pomlčkami
- Zdokonaľovať hru staccato a pizzicato
- Pri hre akordov používať barré a arpeggio
- Skvalitňovať tón pri hre základným úderom a údermi fixácie
- Zadeliť v rôznych rytmických modeloch noty s dvoma bodkami
- Zvládnuť preklenúť väčšie intervalové vzdialenosti

- Precvičiť hmaty pri hre chromatických postupov a rôznych intervalových skokov
- Upevniť hru osvojených melodických ozdôb
- Zamerať sa na prehlbovanie a obohacovanie technických a výrazových schopností, dosiahnuť
- vyrovnanosť hry v rýchlejších tempách
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu
- Pestovať vytrvalosť a cieľavedomosť
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávanie výrazových prostriedkov hudby
- Pri hre osvojenej skladby dosiahnuť určitý stupeň technického nadhľadu
- Pripravovať žiaka na verejné vystúpenia – analýza trémy
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na
- národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Stupnice:

Durový prstoklad od A struny – H,C, Cis, D, Es
od E struny - E, F, Fis, G

Molový prstoklad od A struny – b,h,c,cis,d,es – harmonická, melodická stupnica

- Chromatika na 2-3 strunách

- Kadencie, tercie, oktávy

Akordy:

Rozložený kvintakord a jeho obraty

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: **tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.**

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- 10 etúd
- 4 prednesové skladby
- 2 populárne skladby
- 2 piesne alebo skladbičky zamerané na rozvoj multikulturálneho cítenia žiakov
- durové stupnice s krížikmi a bé

Výkonový štandard

- ✓ ovládajú plynulú výmenu polohy ľavej ruky,
- ✓ zahrajú veľké barré,
- ✓ zahrajú legáto astaccato,
- ✓ ovládajú zložitejšie arpeggia aj vrýchlejších tempách,
- ✓ zahrajú jednoduché melodické ozdoby,
- ✓ hrajú stupnice akadencie,
- ✓ vedia hrať zlistu primeraný zápis,
- ✓ hrajú vkomornom, súborovom zoskupení,
- ✓ poznajú zápis jednoduchých melodických ozdôb,
- ✓ aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.

Obsahový štandard

Výmena polohy ľavej ruky vrôznych polohách hmatníka.
Hra aupevňovanie veľkého barré ajeho využitie vakordoch.
Upevnenie hry legato, staccato.
Hra arpeggií vrôznych prstokladových variáciách.
Nácvik aaplikácia jednoduchých melodických ozdôb vetudách askladbách (príraz, nátril, mordent).
Hra dvojoktávových stupníc (dur, mol) vrôznych tempách arytmických variantoch pravej ruky.
Hra akordov spoužitím veľkého barré.
Hra zlistu, komorná hra, alebo hra vsúbore.
Zápis jednoduchých melodických ozdôb.
Zložitejšie rytmické útvary (kvintoly, sextoly).
Rytmický sprievod (polka, valčík, pochod, tango apod.).

PREDMET: Komorná hra
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1
CIELE:
Do komornej hry možno zaradiť žiakov, ktorí majú o predmet záujem a ktorí už vedia svoju technickú zručnosť a hudobnú vyspelosť samostatne uplatniť v spoločnom hraní. Výsledky práce v komornej hre možno prezentovať na školských vystúpeniach, v kultúrnych programoch v mieste pôsobenia školy a na súťažiach a hudobných festivaloch.

OBSAH:
- Naučiť žiakov počúvať melodické línie iných nástrojov.
- Zosúladiť hru viacerých hráčov, naučiť sa vzájomne prispôsobiť.
- Viesť k rešpektovaniu základných princípov komornej hry.
- Naučiť sa správne reagovať na vedúceho telesa a na dirigenta.
- Rozvíjať zmysel pre súhru a pohotovosť pri čítaní pártov z listu.
- Viesť žiakov k zhodnocovaniu významu jednotlivých hlasov.
- Nadobúdať kompetencie k vnímaniu potreby spoločného frázovania, dynamického

prejavu, výrazu v skladbe a farebnej vyrovnanosti skladby.

Študijný plán pre danom ročník:

Prvý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Druhý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Druhý ročník, druhej časti, I. stupňa štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

PREDMET: Hra na gitare
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:

- Upevňovať a zdokonaľovať správne zručnosti a návyky pri hre na gitare
- Zdokonaľovať technickú zručnosť a interpretačnú pohotovosť
- Zamerať štúdium na zvládnutie náročnejších skladieb rôznych štýlových období – skladby barokové, klasické, romantické ale aj skladby hudby tanečnej, populárnej a jazzovej
- Pestovať hudobnú predstavivosť
- Zvyšovanie nárokov na štýlovosť, charakter a náladu interpretovaných skladieb
- Usmerniť zvýšenú emocionalitu
- Dosiahnuť takú technickú vyspelosť, aby žiak vedel realizovať svoje hudobné predstavy
- Rozvíjať hru z listu a pohotovosť pri čítaní notového zápisu
- Rozvoj improvizačných schopností
- Rozvíjať hudobnú predstavu a sluchovú kontrolu
- Oboznamovať žiaka s odbornou terminológiou a gitarovou literatúrou
- Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces

- Zamerať sa na prehlbovanie a obohacovanie technických a výrazových schopností, dosiahnuť vyrovnanosť hry v rýchlejších tempách
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávanie výrazových prostriedkov hudby
- Rozvíjať u žiaka schopnosť samostatne cvičiť a správne postupovať pri štúdiu a nacvičovaní skladby rôzneho typu a charakteru
- Pestovať zmysel pre precízne čítanie notového zápisu, akordických značiek a ostatných značiek v zápise
- Osvojiť si kompetenciu sluchovej sebakontroly pri nacvičovaní skladby i jej produkcii

OBSAH:
- Naďalej rozvíjať a prehlbovať vedomosti, zručnosti a návyky získané v edukačnom procese
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávanie výrazových prostriedkov hudby, hudobnej tvorivosti, hudobného myslenia, fantázie, predstavy, pamäti, vnímania
- Zintenzívnenie psychických procesov účasťou viacerých analyzátorov: motorický, sluchový, zrakový
- Rozvoj hudobnej predstavy a sluchovej kontroly
- Rozvoj harmonického cítenia - spoločná analýza
- Analyzovať hudobnú formu osvojovanej skladby
- Oboznamovať žiaka s odbornou terminológiou
- Zlepšovať, zintenzívňovať a zefektívňovať domácu prípravu
- Detailne vypracovávať skladby
- Psychologická príprava na verejné vystúpenia – analýza pocitu trémy
- Príprava žiaka a skladby na pódiové predvedenie skladby
- Hra durových a molových stupníc a akordov v rýchlejšom tempe - artikulácie
- Rozšíriť hru akordov o D7v durových stupniciach a zmenšeno zmenšeného septakordu n na siedmom stupni v molových stupniciach
- Upevňovanie správnej interpretácie zložitejších melodických ozdôb
- Dosiahnuť určitý stupeň technického nadhľadu pri hre osvojených skladieb
- Rozvíjať hudobnú logiku
- Pestovať plasticitu hry
- Zväčšovať rozsah prstov ľavej ruky
- Osamostatniť prsty ľavej ruky
- Nacvičiť legato na štvorici a pätici tónov na všetkých strunách a vo všetkých polohách
- Koordinovať činnosť všetkých časti ľavej a pravej ruky
- Skvalitňovať tón a rozširovať možnosti úderových variantov prstov pravej ruky
- Zlepšovať schopnosť hrať podľa akordických značiek
- Logicky členiť skladbu na úseky – vnímanie frázy

Základné učivo:
- Ľudové a umelé piesne
- Hra z listu, komorná hra
- Improvizácia
- Stupnice durové i molové, hra D7 a zmenšeno malým septakordom siedmeho stupňa
- Technické cvičenia, etudy, skladby barokové, klasické, romantické, skladby hudby tanečnej, populárnej a jazzovej, filmová hudba ,prednesové skladby, skladby iných národov a národností…....

Študijný plán pre daný ročník:

Druhý ročník, druhej časti prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Nadviazať na zručnosti z predchádzajúcich ročníkov
- Zdokonaľovať technickú zručnosť a obohacovať ju o ďalšie technické prvky
- Zdokonaľovať hru stupníc – zrýchľovať tempo, práca na jemnej motorike prstov s použitím rozšírených prstokladov ľavej ruky
- Precvičovať striedanie zväčšovania a zmenšovania rozsahu ľavej ruky na hmatníku
- Rozširovať možnosti rôznych úderových variantov prstov pravej ruky
- Aktivizovať improvizačnú pohotovosť
- Viesť žiaka k štúdiu skladieb rôznych štýlových období – skladby barokové, klasické, romantické, ,
- skladby hudby tanečne i, populárnej
- Zvyšovať nároky na štýlovú interpretáciu skladieb
- Rozvíjať improvizačné schopnosti
- Hra durových stupníc a akordov v rýchlejšom tempe - artikulácie
  - Rozšíriť hru akordov o D7v durových stupniciach
  - Rozvíjať hudobné predstavy a tvorivosť
  - Usmerniť zvýšenú emocionalitu a vôľové vlastnosti pri cvičení
- Logicky členiť skladbu na úseky – vnímanie frázy
  - Kontrolovať prácu oboch rúk

- Synchronizovať prácu rúk
- Pracovať na tvorbe správneho vibráta pri hre
- Oboznamovať žiaka s odbornou terminológiou
- Pracovať na využívaní dynamických zmien pri výrazovom predvedení skladby
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Druhý polrok:

- Zamerať sa na prehlbovanie a obohacovanie technických a výrazových kompetencií dosiahnuť
- Vyrovnanosť hry v rýchlejších tempách
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávanie výrazových prostriedkov hudby
- Pestovať spôsobilosť pohotovejšieho osvojovania si nového notového materiálu
- Zlepšovať, zintenzívňovať a zefektívňovať domácu prípravu
- Zdokonaľovať hru staccata v rýchlych tempách
- Hra molového radu a kadencií v rýchlejšom tempe
- Osvojiť si hru zmenšeného septakordu tvoreného v molových stupniciach na siedmom stupni
- Zvládnuť preklenúť väčšie intervalové vzdialenosti vyžadujúce synchronizáciu práce rúk
- Prepájať hudobné predstavy s praktickými technickými zručnosťami
- Zvládnuť rýchlejšie a pohotovejšie preklenúť väčšie vzdialenosti na hmatníku
- Upevňovať hru vzostupného, zostupného a miešaného legata na štvorici a pätici tónov na všetkých
- strunách a vo všetkých polohách
- Chápať význam progresívnej dynamiky pre umocnenie výrazovej hry
- Zlepšovať hru podľa akordických značiek
- Zlepšovať mobilitu rúk a flexibilitu prstov
- Psychologická príprava na verejné vystúpenia
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Stupnice:

Durový prstoklad od E struny – 3 oktávové E, Fis, G, As, A, B
Durový prstoklad od A struny – 3 oktávové H, C, Cis,, A, D, Es, F

Molový prstoklad od a struny – 2 oktávové b, h, c, cis, d, es
Molový prstoklad od e struny – 2 oktávové e, f, fis, g, gis, a

Intervaly: tercie, oktávy, decimy
Chromatika na 2-3 strunách

Akordy:

- Kadencie (obraty) dur, mol s využitím barré a arpeggia
- Rozložený kvintakord
- Dominantný septakord H7, A7

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- 8 etúd
- 6 prednesové skladby
- 2 piesne alebo skladbičky zamerané na rozvoj multikulturálneho cítenia žiakov
- 2 pop skladby
- Durové a molové stupnice s # a b

Výkonový štandard

- ✓ hrajú nechtami (individuálny prístup,podľa fyzických dispozícií žiaka),
- ✓ demonštrujú vhre nové technicko-výrazové prostriedky,
- ✓ poznajú akordické značky,
- ✓ hrajú stupnice akadencie,
- ✓ vedia hrať zlistu primeraný zápis,
- ✓ hrajú vkomornom, súborovom zoskupení,
- ✓ ovládajú harmonickú funkciu akordov,
- ✓ poznajú skladateľov gitarovej literatúry z obdobia klasicizmu aromantizmu,
- ✓ poznajú zápis flažoletov,
- ✓ vnímajú agogické adynamické zmeny vhudbe,
- ✓ sprevádzajú svyužitím kadencií.

Obsahový štandard

Úvod do hry snechtami.
Nácvik hry pizzicato.
Hra prirodzených flažoletov.
Vzostupné, zostupné akombinované legato na viacerých tónoch.
Upevňovanie hry jednoduchých melodických ozdôb.
Zdokonaľovanie hry podľa akordických značiek.
Durové amolové stupnice spoužitím rôznych prstokladov pravej ruky.
Hra zlistu.
Komorná hra, alebo hra vsúbore.
Uplatnenie kadencií vsprievode piesní.
Využitie poznatkov ovedení hlasov amelódie vskladbe.
Klasicizmus aromantizmus vgitarovej literatúre.
Zápis aspôsob hry flažoletov.
Vedomé vnímanie agogických adynamických zmien vhudbe.
Rozvíjanie harmonického cítenia.

PREDMET: Komorná hra
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5
CIELE:
Do komornej hry možno zaradiť žiakov, ktorí majú o predmet záujem a ktorí už vedia svoju technickú zručnosť a hudobnú vyspelosť samostatne uplatniť v spoločnom hraní. Výsledky práce v komornej hre možno prezentovať na školských vystúpeniach, v kultúrnych programoch v mieste pôsobenia školy a na súťažiach a hudobných festivaloch.

OBSAH:
- Naučiť žiakov počúvať melodické línie iných nástrojov.
- Zosúladiť hru viacerých hráčov, naučiť sa vzájomne prispôsobiť.
- Viesť k rešpektovaniu základných princípov komornej hry.
- Naučiť sa správne reagovať na vedúceho telesa a na dirigenta.
- Rozvíjať zmysel pre súhru a pohotovosť pri čítaní pártov z listu.
- Viesť žiakov k zhodnocovaniu významu jednotlivých hlasov.
- Nadobúdať kompetencie k vnímaniu potreby spoločného frázovania, dynamického prejavu, výrazu v skladbe a farebnej vyrovnanosti skladby.

Študijný plán pre danom ročník:

Druhý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Druhý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Tretí ročník, druhej časti, I. stupňa štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

PREDMET: Hra na gitare
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:
- Podporovať osobnostno-špecifický prístup žiaka k nástrojovej hre
- Motivovať žiaka k pocitu tvorivej slobody a samostatnosti
- Zdokonaľovať technické zručnosti a návyky
- Zlepšovať interpretačné kompetencie
- Participovať na rozvoji melodickej a harmonickej predstavy
- Pestovať vkus pre správnu a štýlovú interpretáciu
- Dosiahnuť takú technickú vyspelosť, aby bol žiak schopný realizovať svoje hudobné predstavy
- Rozvíjať hru z listu a pohotovosť pri čítaní notového zápisu
- Zlepšovať technické zručnosti

OBSAH:
- Zdokonaľovanie nadobudnutých zručností a návykov, naďalej rozvíjať hráčskych kompetencie
- Viesť k správnej analýze možností nástroja
- Využívať technické danosti nástroja k zlepšeniu interpretačného efektu
- Rozvoj hudobnej predstavy a sluchovej kontroly
- Budovanie rytmickej, tónovej a tempovej vyrovnanosti hry
- Viesť žiaka k samostatnému domácemu naštudovaniu skladby
- Naučiť žiaka ako samostatne cvičiť a ako postupovať pri štúdiu skladby
- Detailné vypracovávanie skladieb, štúdium skladby po úsekoch
- Pestovanie vytrvalosti a cieľavedomosti
- Psychologická príprava - zvládanie stresových situácií, trémy, rôznych reakcií publika...
- Príprava žiaka na pódiové predvedenie skladby
- Hra durových a molových stupníc a akordov v rôznych tempách
- Zvládnuť vytvoriť improvizovaný sprievod k piesňam
- Zdokonaliť pohotovosť pri hre akordických značiek
- Zlepšovať flexibilitu hracieho aparátu koordinovať a synchronizovať jeho činnosť
- Správne interpretovať rôzne melodické ozdoby
- Rozvíjať hudobnú logiku
- Zapájať žiaka do komornej hry
- Viesť žiaka k improvizácií

- Zvládnuť vybraný absolventský program a odprezentovať ho na požadovanej kvalitatívnej úrovni

Základné učivo:

- Ľudové a umelé piesne
- Hra z listu, komorná hra
- Improvizácia
- Stupnice durové i molové s tonickýmkvintakordom, D7 a zmenšeným septakordom, kadencie
- Technické cvičenia, etudy, skladby barokové, klasické, romantické, skladby hudby tanečnej, populárnej, filmová hudba ,prednesové skladby, skladby iných národov a národností…....

Študijný plán pre daný ročník:

Tretí ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Podporovať osobnostno-špecifický prístup žiaka k nástrojovej hre
- Zdokonaľovať technické zručnosti a upevňovať správne návyky pri hre
- Participovať na rozvoji melodickej predstavy
- Zdokonaľovať hru stupníc – práca na zdokonaľovaní jemnej motoriky prstov
- Synchronizovať prácu rúk a uvedomovať si samostatnú prácu jednotlivých prstov
- Technicky upevniť hru melodických ozdôb
- Pestovať vkus pre štýlovo adekvátnu interpretáciu skladieb
- Dosiahnuť takú technickú vyspelosť, aby žiak vedel realizovať svoje hudobné predstavy
- Rozvíjať hru z listu a pohotovosť pri čítaní notového zápisu
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku

Druhý polrok:

- Ďalej rozvíjať hráčske kompetencie
- Podporovať prejavy improvizačných schopností

- Viesť k správnej analýze možností nástroja
- Rozvíjať hudobnú predstavu a sluchovú kontrolu
- Rozvíjať u žiaka schopnosť samostatne cvičiť a správne postupovať pri štúdiu a nacvičovaní skladby rôzneho typu a charakteru
- Pestovať vytrvalosť a cieľavedomosť
- Zlepšovať flexibilitu hracieho aparátu
- Zlepšovať orientáciu v treťom a štvrtom kvadrante hmatníky
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Stupnice:

Durový prstoklad od E struny – 3 oktávové E, Fis, G, As, A, B
Durový prstoklad od A struny – 3 oktávové H, C, Cis, D, Es, F

Molový prstoklad od a struny – 2 oktávové b, h, c, cis, d, es
Molový prstoklad od e struny – 2 oktávové e, f, fis, g, gis, a

Intervaly: tercie, oktávy, decimy
Chromatika na 2-3 strunách

Akordy:

- Kadencie (obraty) dur, mol s využitím barré a arpeggia
- Rozložený kvintakord
  Dominantný septakord - vo vybraných stupniciach

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: **tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.**

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- 8 etúd- technické cvičenia
- 6 prednesových skladieb
- 1 pop skladba
- 1 piesne alebo skladbičky zamerané na rozvoj multikulturálneho cítenia žiakov
- Durové a molové stupnice s # a b – výber, septakordy

Výkonový štandard

- ✓ ovládajú hru nechtami (individuálny prístup, podľa fyzických dispozícií žiaka),
- ✓ demonštrujú vhre nové zložitejšie technicko-výrazové prostriedky,
- ✓ aplikujú zásady interpretácie hudby baroka
- ✓ skoordinujú hru oboch rúk,
- ✓ zahrajú dvojoktávové atrojoktávové stupnice skadenciou.
- ✓ vedia hrať zlistu primeraný zápis,
- ✓ hrajú vkomornom, súborovom zoskupení,
- ✓ aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.
- ✓ poznajú skladateľov gitarovej literatúry z obdobia baroka arenesancie,
- ✓ ovládajú hru zložitejšieho rytmického sprievodu podľa akordických značiek,
- ✓ vnímajú polyfóniu.

Obsahový štandard

Zdokonaľovanie hry snechtami.
Nácvik zložitejších melodických ozdôb (skupinka, obal, trilok).
Zdokonaľovanie hry prirodzených flažoletov a nácvik umelých flažoletov.
Aplikácia melodických ozdôb aflažoletov vskladbách.
Samostatné vedenie hlasov aecho dynamika vbarokových skladbách.
Zdokonaľovanie činnosti akoordinácie oboch rúk.
Cvičenia na zväčšenie rozsahu ľavej ruky.
Durové amolové stupnice dvojoktávové atrojoktávové skadenciou.
Hra zlistu.
Komornáhra, alebo hra vsúbore.
Barok arenesancia vgitarovej literatúre.
Rytmický akordický sprievod (bossa-nova, samba a pod.).
Vnímanie jednotlivých hlasov vinterpretovaných skladbách.

PREDMET: Komorná hra

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5

CIELE:

Do komornej hry možno zaradiť žiakov, ktorí majú o predmet záujem a ktorí už vedia svoju technickú zručnosť a hudobnú vyspelosť samostatne uplatniť v spoločnom hraní. Výsledky práce v komornej hre možno prezentovať na školských vystúpeniach, v kultúrnych programoch v mieste pôsobenia školy a na súťažiach a hudobných festivaloch.

OBSAH:

- Naučiť žiakov počúvať melodické línie iných nástrojov.
- Zosúladiť hru viacerých hráčov, naučiť sa vzájomne prispôsobiť.
- Viesť k rešpektovaniu základných princípov komornej hry.
- Naučiť sa správne reagovať na vedúceho telesa a na dirigenta.
- Rozvíjať zmysel pre súhru a pohotovosť pri čítaní pártov z listu.
- Viesť žiakov k zhodnocovaniu významu jednotlivých hlasov.
- Nadobúdať kompetencie k vnímaniu potreby spoločného frázovania, dynamického prejavu, výrazu v skladbe a farebnej vyrovnanosti skladby.

Študijný plán pre danom ročník:

Tretí ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Druhý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Štvrtý ročník, druhej časti, I. stupňa štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

PREDMET: Hra na gitare
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:
- Podporovať osobnostno-špecifický prístup žiaka k nástrojovej hre
- Motivovať žiaka k pocitu tvorivej slobody a samostatnosti
- Zdokonaľovať technické zručnosti a návyky
- Zlepšovať interpretačné kompetencie
- Participovať na rozvoji melodickej a harmonickej predstavy
- Pestovať vkus pre správnu a štýlovú interpretáciu
- Dosiahnuť takú technickú vyspelosť, aby bol žiak schopný realizovať svoje hudobné predstavy
- Rozvíjať hru z listu a pohotovosť pri čítaní notového zápisu
- Zlepšovať technické zručnosti
- Zvoliť vhodný a individuálnym schopnostiam i nadobudnutým vedomostiam a zručnostiam primeraný absolventský program

OBSAH:
- Zdokonaľovanie nadobudnutých zručností a návykov, naďalej rozvíjať hráčskych kompetencie
- Viesť k správnej analýze možností nástroja
- Využívať technické danosti nástroja k zlepšeniu interpretačného efektu
- Rozvoj hudobnej predstavy a sluchovej kontroly
- Budovanie rytmickej, tónovej a tempovej vyrovnanosti hry
- Viesť žiaka k samostatnému domácemu naštudovaniu skladby
- Naučiť žiaka ako samostatne cvičiť a ako postupovať pri štúdiu skladby
- Detailné vypracovávanie skladieb, štúdium skladby po úsekoch

- Pestovanie vytrvalosti a cieľavedomosti
- Psychologická príprava - zvládanie stresových situácií, trémy, rôznych reakcií publika...
- Príprava žiaka na pódiové predvedenie skladby
- Hra durových a molových stupníc a akordov v rôznych tempách
- Zvládnuť vytvoriť improvizovaný sprievod k piesňam
- Zdokonaliť pohotovosť pri hre akordických značiek
- Zlepšovať flexibilitu hracieho aparátu koordinovať a synchronizovať jeho činnosť
- Správne interpretovať rôzne melodické ozdoby
- Rozvíjať hudobnú logiku
- Zapájať žiaka do komornej hry
- Viesť žiaka k improvizácií
- Zvládnuť vybraný absolventský program a odprezentovať ho na požadovanej kvalitatívnej úrovni

Základné učivo:

- Ľudové a umelé piesne
- Hra z listu, komorná hra
- Improvizácia
- Stupnice durové i molové s tonickýmkvintakordom, D7 a zmenšeným septakordom, kadencie
- Technické cvičenia, etudy, skladby barokové, klasické, romantické, skladby hudby tanečnej, populárnej, filmová hudba ,prednesové skladby, skladby iných národov a národností…....

Študijný plán pre daný ročník:

Štvrtý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Podporovať osobnostno-špecifický prístup žiaka k nástrojovej hre
- Zdokonaľovať technické zručnosti a upevňovať správne návyky pri hre
- Participovať na rozvoji melodickej predstavy
- Zdokonaľovať hru stupníc – práca na zdokonaľovaní jemnej motoriky prstov
- Synchronizovať prácu rúk a uvedomovať si samostatnú prácu jednotlivých prstov
- Technicky upevniť hru melodických ozdôb

- Pestovať vkus pre štýlovo adekvátnu interpretáciu skladieb
- Dosiahnuť takú technickú vyspelosť, aby žiak vedel realizovať svoje hudobné predstavy
- Rozvíjať hru z listu a pohotovosť pri čítaní notového zápisu
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku

Druhý polrok:

- Ďalej rozvíjať hráčske kompetencie
- Podporovať prejavy improvizačných schopností
- Viesť k správnej analýze možností nástroja
- Rozvíjať hudobnú predstavu a sluchovú kontrolu
- Rozvíjať u žiaka schopnosť samostatne cvičiť a správne postupovať pri štúdiu a nacvičovaní skladby rôzneho typu a charakteru
- Pestovať vytrvalosť a cieľavedomosť
- Zlepšovať flexibilitu hracieho aparátu
- Zlepšovať orientáciu v treťom a štvrtom kvadrante hmatníky
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Stupnice:

Durový prstoklad od E struny – 3 oktávové E, Fis, G, As, A, B
Durový prstoklad od A struny – 3 oktávové H, C, Cis, D, Es, F

Molový prstoklad od a struny – 2 oktávové b, h, c, cis, d, es
Molový prstoklad od e struny – 2 oktávové e, f, fis, g, gis, a

Intervaly: tercie, oktávy, decimy
Chromatika na 2-3 strunách

Akordy:

- Kadencie (obraty) dur, mol s využitím barré a arpeggia
- Rozložený kvintakord
  Dominantný septakord - vo vybraných stupniciach

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: **tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.**

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- 8 etúd- technické cvičenia
- 6 prednesových skladieb
- 1 pop skladba
- 1 piesne alebo skladbičky zamerané na rozvoj multikulturálneho cítenia žiakov
- Durové a molové stupnice s # a b – výber, septakordy

Výkonový štandard

- ✓ vedia samostatne pracovať so skladbou,
- ✓ hrajú suvoľneným hracím aparátom,
- ✓ demonštrujú vhre nové zložitejšie technicko-výrazové prostriedky,
- ✓ hrajú stupnice akadencie.
- ✓ vedia hrať zlistu primeraný zápis,
- ✓ hrajú vkomornom, súborovom zoskupení,
- ✓ zanalyzujú skladbu zhľadiska formy aharmónie,
- ✓ poznajú slovenskú gitarovú literatúru,
- ✓ vedia objektívne zhodnotiť vlastnú interpretáciu.

Obsahový štandard

Samostatná práca so skladbou ztechnickej avýrazovejstránky.
Aplikovanie osvojených poznatkov do interpretácie skladieb.
Vedomé uvoľňovanie svalového tonusu hracieho aparátu.
Zdokonaľovanie hry melodických ozdôb, flažoletov, pizzicato, legato, arpeggia.
Úvod do hry tremola.
Nácvik apoužitie rasguada.
Durové amolové typové stupnice skadenciou vrozsahu celého hmatníka. Používanie akordických sprievodov.
Hra zlistu.
Komorná hra, alebo hra vsúbore.
Aplikovanie hudobno-teoretických poznatkov do hry skladieb.
Analýza skladieb zhľadiska formy aharmónie.
Súčasná hudba vgitarovej literatúre a slovenská gitarová literatúra.
Sluchová kontrola vlastnej interpretácie ajej zhodnotenie.

Záverečná skúška:
- 1 durová a1 molová stupnica,
- 1etudy rozličného technického charakteru,
- 2 prednesové skladby.

PREDMET: Komorná hra
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5

CIELE:
Do komornej hry možno zaradiť žiakov, ktorí majú o predmet záujem a ktorí už vedia svoju technickú zručnosť a hudobnú vyspelosť samostatne uplatniť v spoločnom hraní. Výsledky práce v komornej hre možno prezentovať na školských vystúpeniach, v kultúrnych programoch v mieste pôsobenia školy a na súťažiach a hudobných festivaloch.

OBSAH:
- Naučiť žiakov počúvať melodické línie iných nástrojov.
- Zosúladiť hru viacerých hráčov, naučiť sa vzájomne prispôsobiť.
- Viesť k rešpektovaniu základných princípov komornej hry.
- Naučiť sa správne reagovať na vedúceho telesa a na dirigenta.
- Rozvíjať zmysel pre súhru a pohotovosť pri čítaní pártov z listu.
- Viesť žiakov k zhodnocovaniu významu jednotlivých hlasov.
- Nadobúdať kompetencie k vnímaniu potreby spoločného frázovania, dynamického prejavu, výrazu v skladbe a farebnej vyrovnanosti skladby.

Študijný plán pre danom ročník:

Štvrtý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Druhý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Výkonový štandard

- ✓ vedome regulujú pohybové činnosti hracieho aparátu počas interpretácie,
- ✓ udržia rytmus a melodickú líniu vlastného partu počas súhry s inými hráčmi,
- ✓ artikulujú spoločne melodické ozdoby interpretovaných skladieb,
- ✓ súčasne reagujú na rytmické, dynamickéa tempové zmeny počas skladby, pohotovo reagujú na nástupy a ukončenia na odlišných miestach v jednotlivých hlasoch,
- ✓ poznajú noty, prstoklady, hmaty vlastného partu,
- ✓ aplikujú v hre všetky tempové, rytmické, dynamické, artikulačné, agogické označenia zaznačené v notovom materiáli (decrescendo, ritardando, accelerando, con moto, animato, piu, ...),
- ✓ poznajú základné znaky a spôsob interpretácie sonátovej formy, suitového cyklu, viaccčasťových hudobných skladieb,
- ✓ vnímajú interpretáciu v harmónii,
- ✓ demonštrujú spoločne v rámci súhry rovnaké chápanie frázovania, použitia dynamiky, výrazových, artikulačných prostriedkov a agogiky,
- ✓ dokážu sa doladiť aintonačne sa podriadiť zneniu orchestra,
- ✓ vnímajú interpretáciu ako celok, dokážu sa so spoluhráčmi navzájom počúvať,
- ✓ regulujú počas súhry intonačnú čistotu, farbu a kvalitu tónu,

- ✓ dokážu počas interpretácie sledovať notový zápis,

- ✓ aplikujú pri samostatnom nácviku zásady efektívneho cvičenia,
- ✓ majú prehľado známych komorných skladbách,
- ✓ využívajú hudobnú terminológiu v diskusiách o hudobnej skladbe, dokážu porovnať a ohodnotiť vlastný interpretačný výkon i iných hráčov,
- ✓ demonštrujú cvičenia na pohotovú reakciu pri zmene tempa, dynamiky podľa gesta určenéhohráča.

Obsahový štandard

Hrací aparát.
Melodický arytmický kontrast.
Melodické ozdoby.
Hrapodľa gest určeného hráča.
Štúdium jednotlivých partov po hlasoch, neskôr kombinovaním.
Samostatná analýza notového materiálu svojho partu.
Hudobno-výrazové prostriedky.
Zdokonaľovanie spoločnej artikulácie využitých hudobných prostriedkov.
Sonátová forma, suitový cyklus, viaccasťové hudobné skladby.
Rozvoj melodickej, rytmickej a harmonickej predstavivosti.
Interpretácia v súhre.
Tvorba tónu.
Rozvíjanie schopnosti plynule a zároveň s počúvaním ďalších hlasov viesť vlastnú melodickú líniu v dialógu so spoluhráčmi.
Pohotové reagovanie nielen na notový zápis, ale aj na výrazové označenia v skladbe.
Samostatné štúdium hudobného materiálu komornej hry.
Delené skúšky.
Hudobná literatúra pre komornú hru.
Analýza hudobnej skladby.
Počúvanie a poznávanie komorných skladieb rôznych hudobných žánrov a štýlov.
Vyjadrovanie vlastných názorov o hudobnej skladbe, porovnávanie a hodnotenie vlastných interpretačných výkonov i iných.
Nácvik reakcií na gestá určeného hráča pri precvičovaní tvorby spoločnej dynamiky na určenom melodickom úseku skladby.
Precvičovanie reakcií spoluhráčov na tempové gestá určeného hráča skupiny počas jednoduchej skladby.
Osvojovanie gestikulácie aj inými hráčmi komornej hry.

Školský vzdelávací program pre primárny stupeň vzdelávania

HRA NA KLARINETE

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Vyučovanie hry na klarinete vychádza zo širokého uplatnenia nástroja v symfonickej, komornej, ľudovej, dychovej, tanečnej, džezovej a v sólovej hre. Podmienkou prijatia žiaka do ZUŠ pre hru na klarinete je hudobné nadanie, sluch, rytmus, telesná vyspelosť, spôsobilé pery, zdravé dýchacie orgány a zuby. V priebehu celého štúdia sa vyžaduje lekárske potvrdenie o dobrom zdravotnom stave žiaka.

Cieľom vyučovania hry na klarinete je viest žiaka k tvorivej interpretácii hudobných skladieb a vychovať z neho dobrého, aktívneho hráča – amatéra, schopného pokračovať v samostatnej tvorivej práci alebo hrať v niektorom zvolenom amatérskom súbore. Predmet obsahuje štúdium základnej literatúry, hry z listu, komornú, súborovú, orchestrálnu hru

Prvý ročník, prvej časti, I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

PREDMET: Hra na klarinete
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:

- Zistiť dispozície žiaka pre hru na klarinete
- Vzbudiť u žiaka záujem o hru na klarinete ako prostriedok hudobného vyjadrenia
- Oboznámiť žiaka s nástrojom, jeho vznikom a vývojom.
- Zvládnuť základnú údržbu nástroja a plátkov
- Pestovať zmysel pre metrorytmiku
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu a rytmické cítenie
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť
- Formovať a upevňovať inštrumentálne návyky
- Pracovať na automatizácii reberno-bránicového dýchania
- Naučiť žiaka správne nasadzovať tón
- Poukázať na rozdiel v hre tenuto, legato a detaché
- Zdokonaľovať prstovú techniku

OBSAH:

- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu
- dokonale zvládnuť šalmajový register a pokračovať v nácviku klarinetového registra
- Cieľavedome napomáhať pri rozvoji rytmickej sebakontroly pri hre
- Hra tenuto, legato a detaché
- Rozčlenenie skladby na logické úseky – zadelenie dychu
- Základy frázovania
- Pestovať vnímanie taktu ako základnej metrickej jednotky
- Vysvetliť princíp hry bodky pri note a pomlčke
  - Zopakovať a upevniť technické zručnosti
  - Zvládnuť hru obidvoma malíčkami f, e, h1, c2

Základné učivo:

- Ľudové piesne, riekanky
- Príprava k hre stupníc, stupnice
- Skladby zo škôl pre výučbu hry na klarinete

Študijný plán pre daný ročník:

Prvý ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Rozvíjať hudobné dispozícií a technické zručnosti žiaka
- Údržba nástroja a plátkov
- Držanie tela, nástroja a rúk pri hre
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu, rytmické a harmonické cítenie
- Nasadenie tónu
- Upevňovať návyk trojfázového dýchania
- Osvojiť si hmaty
- Vydržiavané tóny
- Vedieť zadeliť rytmus v 2/4, ¾ a 4/4 takte
- Vnímať takt ako základnú metrickú jednotku
- Pripraviť hru stupníc, hra durových stupníc
- Osvojiť si hru non legato
- Rozčleniť skladbu na logické úseky
- Plynulé čítať notový zápis a presne ho reprodukovať so správnou artikuláciou

- Rozlišovanie výšky, dĺžky a silovej intenzity tónu
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb
  (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Druhý polrok:

- Plynulé čítanie nôt, presná reprodukcia pri hre z nôt, správna artikulácia
- Dôraz na rozvoj sluchu
- Pestovať zmysel pre metrorytmiku
- Rozvíjať kvalitu tónu a rytmické cítenie
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť
- Zdokonaľovať prstovú techniku
- Chápať význam predtaktia
- Hra staccato
- Vedieť zadefinovať a v notovom zápise správne prečítať bodku za notou a fermatu
- Osvojiť si kompetencie k samostatnému štúdiu
- Upevňovanie orientácie v osvojených hmatoch
- Rozvíjať hru podľa sluchu na elementárnej úrovni
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb
  (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Stupnice:

- Príprava ku hre stupníc
- Počet potenciálne upraviť podľa dispozícii žiaka
- C, F, G dur - non legato a legato v rozsahu osvojených hmatov a kvintakord

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: **tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.**

Minimálny počet skladieb a stupníc zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

Minimálne 30-35 cvičenia zo školy hry na klarinete
Minimálne 2 piesne alebo skladbičky zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

Výkonový štandard

- ✓ sa oboznamujú snástrojom, jeho zložením a starostlivosťou,
- ✓ majú osvojené základné návyky pri hre na nástroji (postoj, držanie, nástroja, postavenie prstov, základy reberno-bránicového dýchania),
- ✓ vedia nasadiť aukončiť tón, dbajú za kultúrnosť tónu,
- ✓ hrajú vydržované tóny,
- ✓ zvládajú hru vrozsahu e –c2,
- ✓ vrámci artikulácie ovládajú hru tenuto, legato,
- ✓ ovládajú základné durové amolové stupnice do 2 predznamenaní sT5,
- ✓ interpretujú jednoduché ľudové a umelé piesne.

Obsahový štandard

Oboznámenie sa snástrojom, jeho zložením a starostlivosťou.
Správne držanie tela, držanie nástroja -postavenie prstov.
Bránicové dýchanie -nátisk.
Výslovnosť -nasadenie, ukončenie tónu -kultúra tonu.
Hra vydržovaných tónov.
Zvládnuť tony vrozsahu e -c2.
Tenuto a legato.
Hra základných durových stupníc amolových do 2 predznamenaní sT5.
Jednoduché ľudové aumelé piesne.

PREDMET: Sprievod
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 0,5
CIELE:
Hlavným cieľom predmetu je naučiť žiaka učiť sa a vybudovať si systém pre štúdium spamäti. Zlepšovať a zdokonaľovať spoluprácu s klavírnym sprievodom. Prehlbovanie intonačnej a rytmickej presnosti. Zlepšovať výrazové interpretačné kompetencie.Dôraz na štúdium spamäti. Pestovať v žiakovi cit pre rozdiel v štýlovej interpretácii skladieb rôzneho charakteru. Zlepšovať rozhľad v klarinetovej literatúre.

OBSAH:
Nácvik ľudových piesní a ľahších skladbičiek so sprievodom klavíra. Dôraz sa kladie na rytmiskú a intonačnú presnosť a na vzájomnú spoluprácu korepetítora a hráča na klarinete. Vnímať klvírny sprievod ako súčasť svojej prezentácie a to po umeleckej, výrazovej i hudobnej stránke.

Študijný plán pre daný ročník:

Prvý ročník, prvej časti,prvého stupňa:

Prvý polrok:
- ľudové piesne a skladbičky ľahšieho charakteru, ktoré tvoria obsah učiva predmetu: Hra na klarinete v tomto ročníku.

Druhý polrok:
- ľudové piesne a skladbičky ľahšieho charakteru, ktoré tvoria obsah učiva predmetu: Hra na klarinete v tomto ročníku.

Druhý ročník, prvej časti, I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

PREDMET: Hra na klarinete
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:
- Zdokonaľovať kultúru tónu
- Vzbudiť u žiaka záujem o hru na klarinete ako prostriedok hudobného vyjadrenia
- Pestovať zmysel pre metrorytmiku
- Rozvíjať motorické schopnosti
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť
- Formovať a upevňovať inštrumentálne návyky
- Pracovať na automatizácii reberno-bránicového dýchania
- Zdokonaľovať správne nasadzovanie tón
- Upevňovať hru tenuto, legato, detaché a staccato.
- Zdokonaľovať prstovú techniku
- Zdokonaľovať hudobnú pamäť a cibriť sluch.

OBSAH:
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu
- Rozširovať rozsah od e – d3 (es3)
- Hra v základných dynamických odtienkoch
- Dbať na presnú a vyrovnanú prácu prstov v legate
- Cvičiť artikuláciu po 3 a 4 tónoch

- Práca s tónom – rozvíjať hru od p po f a späť crescendom vo vydržiavaných tónoch v stupniciach
- Hra spamäti
- Hra z listu
- Cieľavedome napomáhať pri rozvoji rytmickej sebakontroly pri hre
- Hra tenuto, legato, detaché a staccato
- Rozčlenenie skladby na logické úseky – zadelenie dychu
- Základy frázovania
- Pestovať vnímanie taktu ako základnej metrickej jednotky
  - Zopakovať a upevniť technické zručnosti

Základné učivo:

- Ľudové piesne
- Stupnice
- Skladby zo škôl pre výučbu hry na klarinete

Študijný plán pre daný ročník:

Druhý ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Rozvíjať hudobné dispozícií a technické zručnosti žiaka
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu, rytmické a harmonické cítenie
- Zlepšovanie nasadenia tónu
- Upevňovať návyk trojfázového dýchania – rozširovanie dychu
- Rozširovať rozsah osvojovaním si nových hmatov
- Vydržiavané tóny
- Vnímať takt ako základnú metrickú jednotku
- Hra durových stupníc
- Osvojiť si hru non legato, legato, staccato
- Rozčleniť skladbu na logické úseky
- Plynulé čítať notový zápis a presne ho reprodukovať so správnou artikuláciou
- Rozlišovanie výšky, dĺžky a silovej intenzity tónu
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb
  (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Druhý polrok:

- Plynulé čítanie nôt, presná reprodukcia pri hre z nôt, správna artikulácia
- Dôraz na rozvoj sluchu
- Pestovať zmysel pre metrorytmiku
- Rozvíjať kvalitu tónu a rytmické cítenie
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť
- Zdokonaľovať prstovú techniku
- Chápať význam predtaktia
- Hra staccato, legato
- Zdokonaľovanie hry v rôznych dynamických odtienkoch
- Osvojiť si kompetencie k samostatnému štúdiu
- Upevňovanie orientácie v osvojených hmatoch a osvojovanie nových hmatov
- Rozvíjať hru podľa sluchu na elementárnej úrovni
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb
  (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Stupnice:

- Počet potenciálne upraviť podľa dispozícii žiaka
- C, F, G, A, F, E, Es dur - non legato a legato v rozsahu osvojených hmatov a kvintakord

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb a stupníc zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

Minimálne 30-35 cvičenia zo školy hry na klarinete
Minimálne 2 piesne alebo skladbičky zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

Výkonový štandard

- ✓ upevňujú si správne základné hráčske návyky,
- ✓ naďalej pracujú na zdokonaľovaní reberno-bránicového dýchania,

- ✓ pracujú sa na kultúre tónu,
- ✓ poznajú metódu správneho rozohrávania so zameraním na stabilitu tónu –vydržiavané tóny,
- ✓ pracujú stechnikou hry staccata,
- ✓ hrajú vdynamických odtieňoch, rozlišujú crescendo, decrescendo,
- ✓ praktizujú azdokonaľujú sa vzákladných durových amolových stupniciach do 4 predznamenaní sT5,
- ✓ aplikujú hru vrozsahu e -g2,
- ✓ používajú nové rytmické prvky (hra vosminových notách apomlčkách),
- ✓ zahrajú piesne aľahšie inštruktívne skladby sólo alebo so sprievodom klavíra.

Obsahový štandard

Upevňovanie správnychzákladných hráčskych návykov.
Zdokonaľovanie správneho reberno-bránicového dýchania.
Kultúra tónu.
Význam vydržovaných tónov.
Technika hry staccata.
Dynamické odtiene -crescendo adecrescendo.
Základné durové a molové stupnice do 4 predznamenaní s T5.
Hra vrozsahu e -g2.
Hra vcelých, polových, štvrťových iosminových hodnotách.
Osvojovanie si základných hudobno-teoretických pojmov: pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo.
Budovanie intonačnej a rytmickej predstavy.
Rozlišovanie durového amolového tónorodu, intervaly v.2, m.2.
Piesne aľahšie inštruktívne skladby sólo alebo so sprievodom klavíra.
Hra vdvojhlase (žiak, učiteľ).

Záverečná skúška:
- 2 stupnice,
- 1 etuda,
- 1 prednesová skladba.

PREDMET: Sprievod
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 0,5
CIELE:
Hlavným cieľom predmetu je naučiť žiaka učiť sa a vybudovať si systém pre štúdium spamäti. Zlepšovať a zdokonaľovať spoluprácu s klavírnym sprievodom. Prehlbovanie intonačnej a rytmickej presnosti. Zlepšovať výrazové interpretačné kompetencie.Dôraz na štúdium spamäti. Pestovať v žiakovi cit pre rozdiel v štýlovej interpretácii skladieb rôzneho charakteru. Zlepšovať rozhľad v klarinetovej literatúre.

OBSAH:

Nácvik ľudových piesní a ľahších skladbičiek so sprievodom klavíra. Dôraz sa kladie na rytmiskú a intonačnú presnosť a na vzájomnú spoluprácu korepetítora a hráča na klarinete. Vnímať klvírny sprievod ako súčasť svojej prezentácie a to po umeleckej, výrazovej i hudobnej stránke.

Študijný plán pre daný ročník:

Druhý ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- ľudové piesne a skladbičky ľahšieho charakteru, ktoré tvoria obsah učiva predmetu: Hra na klarinete v tomto ročníku.

Druhý polrok:

- ľudové piesne a skladbičky ľahšieho charakteru, ktoré tvoria obsah učiva predmetu: Hra na klarinete v tomto ročníku.

Výkonový štandard

- ✓ aplikujú získané teoretické a individuálne interpretačné kompetencie vskupinovom predmete,
- ✓ rozumejú základným princípom kolektívneho muzicírovania,
- ✓ reagujú interpretačne na gestá spoluhráča (nástupné a ukončujúce gestá skladby alebo frázy),
- ✓ reagujú adekvátnym tempom a dynamikou na gesto ukázané určeným hráčom na začiatku skladby,
- ✓ vnímajú vlastnú hru pri súčasnom počúvaní spoluhráča,
- ✓ kontrolujú spomocou učiteľa intonačnú čistotu arytmickú presnosť,
- ✓ reprodukujú účelové cvičenia zamerané na súčasné vnímanie melodickej línie, spoločného frázovania, tempa, zreteľnú artikuláciu rytmických hodnôt, dynamiky a artikulácie,
- ✓ vyjadrujú charakter skladby pomocou hudobno-výrazových prostriedkov označených vnotovom zápise,
- ✓ interpretujú správne podľa znamienok repetícia, prima volta, sekunda volta,
- ✓ rozumejú stavbe a frázovaniu interpretovanej skladby,
- ✓ uplatňujú vsúhre logické frázovanie, určia hlavnú myšlienku, predohru, dohru, spomalenie, vrchol skladby v konkrétnych vybraných skladbách,
- ✓ dynamicky sa prispôsobia v dominantných a sprievodných úsekoch jednotlivých hlasov,
- ✓ aplikujú akordy alebo tóny základných harmonických funkcií pri sprievode ľudových piesní a jednoduchých skladieb
- ✓ interpretujú štýlovo ažánrovo rôznorodý repertoár,
- ✓ interpretujú v súhre s iným žiakom jednoduché viachlasné skladby podľa notového zápisu,
- ✓ aplikujú kreatívne nápady počas spoločnej interpretácie.

Obsahový štandard

Základné princípy kolektívneho muzicírovania.
Spoločná interpretácia.

Sluchová arytmická sebakontrola.
Hudobno-výrazové prostriedky.
Interpretačné označenia.
Stavba hudobnej skladby.
Základné harmonické funkcie.
Hudobný repertoár.
Hudobná tvorivosť.

Prvý ročník, druhej časti, I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

PREDMET: Hra na klarinete
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:

- Zdokonaľovať tónovú kultúru
- Vzbudiť u žiaka záujem o hru na klarinete ako prostriedok hudobného vyjadrenia
- Dbat na zvukovú vyrovnanost tónov
- Zrýchlovat hru staccato a vyrovnať ju s prstovou technikou
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť
- Formovať a upevňovať inštrumentálne návyky
- Rozvíjat výrazové schopnosti rozširovaním hry rôznych dynamických odtienkou a využívaním agogiky
- Pracovať na automatizácii reberno-bránicového dýchania
- Zdokonaľovať správne nasadzovanie tón

- Zdokonaľovať prstovú techniku
- Hra prednesových skladieb vo volnejších tempách
- Nácvik portamenta.
- Zdokonaľovať hudobnú pamäť a cibriť sluch.

OBSAH:
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu
- Rozširovať rozsah od e – f3 (g3)
- Zvládnut presnú hru bodkovaného rytmu (osminová hodnota s bodkou a šestnástinová hodnota)
- Zrýchľovať hru stupníc v osminových hodnotách
- Zvládnuť čítanie v osminových taktoch a čítanie alla breve
- Hra v rôznych dynamických odtienkoch
- Dbať na presnú a vyrovnanú prácu prstov v legate
- Upevňovaťhruv artikuláciách
- Práca s tónom – rozvíjať hru od p po f a späť crescendom vo vydržiavaných tónoch v stupniciach
- Hra spamäti
- Hra z listu
- Cieľavedome napomáhať pri rozvoji rytmickej sebakontroly pri hre
- Hra tenuto, legato, detaché a staccato
- Rozčlenenie skladby na logické úseky – zadelenie dychu
- Základy frázovania
- Precvičiť čítanie drobnejších notových hodnôt
- Zopakovať a upevniť technické zručnosti

Základné učivo:

- Ľudové piesne
- Stupnice
- Skladby zo škôl pre výučbu hry na klarinete
- Prednesové skladby

Študijný plán pre daný ročník:

Prvý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Rozvíjať hudobné dispozícií a technické zručnosti žiaka
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu, rytmické a harmonické cítenie
- Zlepšovanie nasadenia tónu

- Upevňovať návyk trojfázového dýchania – rozširovanie dychu
- Rozširovať rozsah osvojovaním si nových hmatov
- Vydržiavané tóny, artikulácie
- Precvičiť čítanie drobnejších notových hodnôt
- Hra durových stupníc
- Osvojiť si hru non legato, legato, staccato
- Rozčleniť skladbu na logické úseky
- Plynulé čítať notový zápis a presne ho reprodukovať so správnou artikuláciou
- Rozlišovanie výšky, dĺžky a silovej intenzity tónu
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb
(zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Druhý polrok:

- Plynulé čítanie nôt, presná reprodukcia pri hre z nôt, správna artikulácia
- Dôraz na rozvoj sluchu
- Pestovať zmysel pre metrorytmiku
- Rozvíjať kvalitu tónu a rytmické cítenie
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť
- Zdokonaľovať prstovú techniku
- Chápať význam prednesových označení
- Vníma výrazovú stránku interpretácie
- Hra staccato, legato, non legato
- Zdokonaľovanie hry v rôznych dynamických odtienkoch
- Osvojiť si kompetencie k samostatnému štúdiu
- Upevňovanie orientácie v osvojených hmatoch a osvojovanie nových hmatov
- Rozvíjať hru podľa sluchu
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb
(zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Stupnice:

- Počet potenciálne upraviť podľa dispozícii žiaka
- C, G,D, A, E, F, B, Es, As dur, chromatické stupnice – artikulácie – trioly, kvartoly, v rozsahu osvojených hmatov a kvintakord

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb a stupníc zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

Minimálne 20 cvičení zo školy hry na klarinete
Minimálne 2 piesne alebo skladbičky zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka
Prednesové skladby 2

Výkonový štandard

- ✓ poznajú časti nástroja, zvládajú zloženie arozloženie nástroja,
- ✓ zvládajú prstovú ajazykovú techniku,
- ✓ hrajúvrozsahu e –f_3,
- ✓ ovládajú hru tenuto, staccato alegato,
- ✓ aplikujú hru durových amolových stupníc do štyroch predznamenaní aprislušných tonických kvintakordov aD_7po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu,
- ✓ ovládajú plynulé čítanie nôt,
- ✓ orientujú savnotovom zápise asú schopní hrať jednoduché skladby zlistu,
- ✓ aplikujú elementárne hudobno-výrazové prostriedky (dynamika, zmeny tempa, frázovanie, agogika),
- ✓ hrajú zo zápisu celých, polových, štvrťových,osminových, šestnástinových nôt apomlčiek,
- ✓ ovládajú prechod medzi osminovými triolami a šestnástinovými notami,
- ✓ ovládajú hru polovej ,štvrťovej aosminovej noty sbodkou,
- ✓ sú schopní hrať so sprievodom a vedome rozlišujú silu, dĺžku, výšku afarbu tónu,
- ✓ interpretujú viachlasé skladby so spolužiakmi, alebo učiteľom.

Obsahový štandard

Hygiena a údržby nástroja.
Dôraz na plynulé reberno-bránicové dýchanie.
Budovanie nátisku.
Hra dlhých tónov v dosiahnutom rozsahu (e -f_3) výraznou dychovou oporou.
Hra tenuto, staccato.
Zdokonaľovanie väzieb legáta pri prechode do dvojčiarkovanej oktávy.
Hra durových amolových stupníc do štyroch predznamenaní,T_5aD_7 rôznymi artikuláciami vmierne rýchlom tempe v dosiahnutom rozsahu.
Elementárne hudobno-výrazové prostriedky (dynamika, zmeny tempa, frázovanie, agogika.
Nácvik kratších skladieb apiesní spamäti.
Hra so sprievodom a vedome rozlíšenie sily, dĺžky, výšky afarby tónu.
Nácvik partov (orchestrálnych, súborových).
Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov v praxi: stupnica, durový amolový kvintakord, D_7ajeho obraty, primavolta, seconda volta, Da Capo, D.C. al Fine, dal segno.

Pojmy: celá, polová, štvrťová,osminová ašestnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo, melódia, pieseň, skladba, motív, veta, časť, forma, predohra, dohra, medzihra.
Budovanie intonačnej a rytmickej predstavy.
Rozlišovanie durového amolového kvintakordu, D_7, intervalov v.2, m2,

PREDMET: Komorná hra
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1
CIELE:

Do komornej hry možno zaradiť žiakov, ktorí majú o predmet záujem, a ktorí už vedia svoju technickú zručnosť a hudobnú vyspelosť samostatne uplatniť v spoločnom hraní. Výsledky práce v komornej hre možno prezentovať na školských vystúpeniach, v kultúrnych programoch v mieste pôsobenia školy a na súťažiach a hudobných festivaloch.

OBSAH:

- Naučiť žiakov počúvať melodické línie iných nástrojov.
- Zosúladiť hru viacerých hráčov, naučiť sa vzájomne prispôsobiť.
- Viesť k rešpektovaniu základných princípov komornej hry.
- Naučiť sa správne reagovať na vedúceho telesa a na dirigenta.
- Rozvíjať zmysel pre súhru a pohotovosť pri čítaní pártov z listu.
- Viesť žiakov k zhodnocovaniu významu jednotlivých hlasov.
- Nadobúdať kompetencie k vnímaniu potreby spoločného frázovania, dynamického prejavu, výrazu v skladbe a farebnej vyrovnanosti skladby.

Študijný plán pre daný ročník:

Prvý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Druhý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Druhý ročník, druhej časti, I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

PREDMET: Hra na klarinete
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:

- Dbat na zvukovú vyrovnanost vo všetkých registroch
- Zrýchlovať hru staccato a vyrovnať ju s prstovou technikou
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť

- Formovať a upevňovať inštrumentálne návyky
- Rozvíjat výrazové schopnosti rozširovaním hry rôznych dynamických odtienkou a využívaním agogiky
- Pracovať na automatizácii reberno-bránicového dýchania
- Zdokonaľovať správne nasadzovanie tón
- Nácvik lahších melodických ozdôb (opora, príraz, skupinka, nátril)
- Zdokonaľovať prstovú techniku
- Hra prednesových skladieb vo volnejších tempách
- Zdokonaľovať hudobnú pamäť a cibriť sluch.

OBSAH:
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu
- Rozširovať rozsah
- Zvládnut presnú hru bodkovaného rytmu (osminová hodnota s bodkou a šestnástinová hodnota)
- Zrýchľovať hru stupníc v osminových hodnotách
- Zvládnuť čítanie v osminových taktoch a čítanie alla breve
- Hra v rôznych dynamických odtienkoch
- Dbať na presnú a vyrovnanú prácu prstov v legate
- Upevňovaťhruv artikuláciách
- Práca s tónom – rozvíjať hru od p po f a späť crescendom vo vydržiavaných tónoch v stupniciach
- Hra spamäti
- Hra z listu
- Cieľavedome napomáhať pri rozvoji rytmickej sebakontroly pri hre
- Hra tenuto, legato, detaché a staccato
- Rozčlenenie skladby na logické úseky – zadelenie dychu
- Správne frázovanie
- Zopakovať a upevniť technické zručnosti

Základné učivo:

- Ľudové piesne
- Stupnice
- Skladby zo škôl pre výučbu hry na klarinete
- Prednesové skladby

Študijný plán pre daný ročník:

Druhý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Rozvíjať hudobné dispozícií a technické zručnosti žiaka
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu, rytmické a harmonické cítenie
- Zlepšovanie nasadenia tónu
- Upevňovať návyk trojfázového dýchania – rozširovanie dychu
- Rozširovať rozsah osvojovaním si nových hmatov
- Vydržiavané tóny, artikulácie
- Precvičiť čítanie drobnejších notových hodnôt
- Hra durových stupníc
- Osvojiť si hru non legato, legato, staccato
- Rozčleniť skladbu na logické úseky
- Plynulé čítať notový zápis a presne ho reprodukovať so správnou artikuláciou
- Rozlišovanie výšky, dĺžky a silovej intenzity tónu
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb
  (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Druhý polrok:

- Plynulé čítanie nôt, presná reprodukcia pri hre z nôt, správna artikulácia
- Dôraz na rozvoj sluchu
- Pestovať zmysel pre metrorytmiku
- Rozvíjať kvalitu tónu a rytmické cítenie
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť
- Zdokonaľovať prstovú techniku
- Chápať význam prednesových označení
- Vníma výrazovú stránku interpretácie
- Hra staccato, legato, non legato
- Zdokonaľovanie hry v rôznych dynamických odtienkoch
- Osvojiť si kompetencie k samostatnému štúdiu
- Upevňovanie orientácie v osvojených hmatoch a osvojovanie nových hmatov
- Rozvíjať hru podľa sluchu
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb
  (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Stupnice:

- Počet potenciálne upraviť podľa dispozícii žiaka

- C, G,D, A, E, F, B, Es, As dur, chromatické stupnice – artikulácie – trioly, kvartoly, v rozsahu osvojených hmatov a kvintakord

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb a stupníc zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

Minimálne 20 cvičení zo školy hry na klarinete
Minimálne 2 piesne alebo skladbičky zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka
Prednesové skladby 2

Výkonový štandard

- ✓ poznajú základnú starostlivosť o nástroj (zloženie, rozloženie, čistenie),
- ✓ zvládajú prstovú ajazykovú techniku vrýchlejších tempách,
- ✓ hrajú vrozsahu e –f3,
- ✓ ovládajú hru tenuto, staccato, legato,
- ✓ zvládnu hru durových amolových stupníc do šiestich predznamenaní aprislušných tonických kvintakordov,D7azm7po trocha po štyroch, v dosiahnutom rozsahu,
- ✓ uplatňujú intonačnú istotu vdosiahnutom rozsahu,
- ✓ rozlišujú aovládajú hru osminových triol abodkovaného rytmu, hru veľkej trioly,
- ✓ sú schopní hrať rozsiahlejšie prednesové skladby so sprievodom znôt aj spamäti,
- ✓ sú schopní práce vsúboroch,
- ✓ verejným účinkovaním získajú osobné skúsenosti vzvládnutí trémy, psychického afyzického zaťaženia vo vypätej situácii.

Obsahový štandard

Starostlivosť onástroj.
Dôraz na plynulé reberno-bránicové dýchanie.
Budovanie nátisku atónovej vyrovnanosti vcelom používanom rozsahu,
Prstová ajazyková technika.
Hra dlhých tónov v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou.
Využívanie širokej dynamickej škály (p až ff).
Hra tenuto, staccato, plynulé väzby legáta sprechodom do dvojčiarkovanej oktávy.
Hra durových amolových stupníc do šiestich predznamenaní,T5,D7a zm7 rôznymi artikuláciami vstredne rýchlom tempe.

Nácvik rozsiahlejších skladieb apiesní spamäti.
Nácvik partov (orchestrálnych, súborových).
Uvedenie hudobno-teoretických poznatkov vpraxi: dur amol kvintakord, D7 ajeho obraty,zm7 ajeho obraty, prima volta, seconda volta, Da Capo, D.C. al Fine, dal segno.
Pojmy: celá, polová, štvrťová,osminová ašestnástinová nota, pomlčka,
bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo,
melódia, pieseň, skladba, motív, veta, časť, predohra, forma, dohra, medzihra.
Rozlišovanie durového amolového kvintakordu, D7, zm7, intervalov v2, m2, v3, m3, č4, č5, v6, m6, zv4.
Striedanie osminových nôt,osminových triol a šestnástinových nôt, bodkovaný rytmus osminové, šestnástinové hodnoty, hraveľkej trioly.

Tretí ročník, druhej časti, I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

PREDMET: Hra na klarinete
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:
- Zdokonaľovať tónovú kultúru
- Dbat na zvukovú vyrovnanost vo všetkých registroch
- Zrýchlovat hru a zdokonaľovať prstovú techniku
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť
- Formovať a upevňovať inštrumentálne návyky
- Prehlbovať reberno-bránicové dýchanie
- Zdokonaľovať hru melodických ozdôb
- Zdokonaľovať prstovú techniku
- Hra prednesových skladieb
- Hra z listu
- Zdokonaľovať hudobnú pamäť

OBSAH:
- Zdokonaľovať kvalitu tónu
- Nácvik oéktávovej transpozície
- Nácvik hry kadencie
- Hra v rôznych dynamických odtienkoch
- Dbať na presnú a vyrovnanú prácu prstov
- Upevňovaťhruv artikuláciách
- Hra spamäti
- Hra z listu
- Cieľavedome napomáhať pri rozvoji rytmickej sebakontroly pri hre
- Zopakovať a upevniť technické zručnosti

- Príprava na záverečnú skúški

Základné učivo:

- Ľudové piesne
- Stupnice
- Skladby zo škôl pre výučbu hry na klarinete
- Prednesové skladby

Študijný plán pre daný ročník:

Tretí ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Upevňovať správne návyky pri hre
- Hra melodických ozdôb
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu, rytmické a harmonické cítenie
- Zlepšovanie kvalitu tónu
- Upevňovať návyk trojfázového dýchania – rozširovanie dychu
- Rozširovať rozsah osvojovaním si nových hmatov
- Vydržiavané tóny, artikulácie
- Hra durových a molových stupníc
- Plynulé čítať notový zápis a presne ho reprodukovať so správnou artikuláciou
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Druhý polrok:

- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť
- Zdokonaľovať prstovú techniku
- Chápať význam prednesových označení
- Vníma výrazovú stránku interpretácie
- Hra staccato, legato, non legato
- Zdokonaľovanie hry v rôznych dynamických odtienkoch
- Osvojiť si kompetencie k samostatnému štúdiu
- Upevňovanie orientácie v osvojených hmatoch a osvojovanie nových hmatov
- Rozvíjať hru podľa sluchu

- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb
  (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Stupnice:

- Počet potenciálne upraviť podľa dispozícii žiaka
- Durové a molové stupnice - výber – trioly, kvartoly, v rozsahu osvojených hmatov a kvintakord

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb a stupníc zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

Minimálne 20 cvičení zo školy hry na klarinete
Minimálne 2 piesne alebo skladbičky zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka
Prednesové skladby 2

Výkonový štandard

- ✓ ovládajú starostlivosť onástroj,
- ✓ upevňujú prstovú ajazykovú techniku,
- ✓ zahrajú vrozsahu e –g_3,
- ✓ bezpečne ovládajú akombinujú hru tenuto, staccato,
- ✓ aplikujú hru portamento,
- ✓ zvládnuhru durových amolových stupníc do siedmich predznamenaní aprislušných tonických kvintakordov,D_7azm_7po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu,
- ✓ zvládnu hru chromatickej stupnice ,
- ✓ demonštrujú kvalitu tónu a intonačnú istotu vdosiahnutom rozsahu,
- ✓ využívajú široké spektrum výrazových adynamických možností pri interpretácii rozsiahlejších prednesových skladieb (znôt aj spamäti),
- ✓ sú schopní samostatnej práce pri štúdiu partov a hre v súboroch,
- ✓ verejným účinkovaním získajú osobné skúsenosti vzvládnutí trémy, psychického afyzického zaťaženia vo vypätej situácii.

Obsahový štandard

Starostlivosť onástroj -jednoduchá údržba, čistenie.
Plynulé reberno-bránicové dýchanie.

Budovanie nátisku, snaha otónovú vyrovnanosť vcelom používanom rozsahu.
Hra dlhých tónov v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou využívanie širokej dynamickej škály (p až ff).
Hra 1. –7. poloha.
Tenuto, staccato, plynulé väzby legáta vdvojčiarkovanej oktáve, hra portamento.
Zvládanie prstovej ajazykovej techniky.
Hra durových amolových stupníc do šiestich predznamenaní,T5, D7a zm7 rôznymi artikuláciami vstredne rýchlom tempe.
Hra chromatickej stupnice.
Nácvik rozsiahlejších skladieb apiesní spamäti.
Nácvik partov (orchestrálnych, súborových).
Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov vpraxi: stupnica, durovýamolový kvintakord, D7 ajeho obraty, zm7 ajeho obraty, portamento, chromatickástupnica, prima volta, seconda volta, Da Capo, D.C. al Fine, dal segno, pojmy: celá, polová, štvrťová,osminová ašestnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo, melódia, pieseň, skladba, motív, veta, časť, forma, predohra, dohra, medzihra, diatonika, chromatika,celotónová stupnica.
Rozlišovanie durového amolového kvintakordu, D7, zm7, intervalov v2, m2, v3, m3, č4, č5, v6, m6, zv4, v7, m7, striedanie osminových nôt,osminových triol a šestnástinových nôt, bodkovaný rytmus osminové, šestnástinové hodnoty, triolové frázovanie.
Hra veľkej trioly.

PREDMET: Komorná hra
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1
CIELE:
Do komornej hry možno zaradiť žiakov, ktorí majú o predmet záujem a ktorí už vedia svoju technickú zručnosť a hudobnú vyspelosť samostatne uplatniť v spoločnom hraní. Výsledky práce v komornej hre možno prezentovať na školských vystúpeniach, v kultúrnych programoch v mieste pôsobenia školy a na súťažiach a hudobných festivaloch.

OBSAH:
- Naučiť žiakov počúvať melodické línie iných nástrojov.
- Zosúladiť hru viacerých hráčov, naučiť sa vzájomne prispôsobiť.
- Viesť k rešpektovaniu základných princípov komornej hry.
- Naučiť sa správne reagovať na vedúceho telesa a na dirigenta.
- Rozvíjať zmysel pre súhru a pohotovosť pri čítaní pártov z listu.
- Viesť žiakov k zhodnocovaniu významu jednotlivých hlasov.
- Nadobúdať kompetencie k vnímaniu potreby spoločného frázovania, dynamického prejavu, výrazu v skladbe a farebnej vyrovnanosti skladby.

Študijný plán pre daný ročník:

Tretí ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Druhý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Štvrtý ročník, druhej časti, I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

PREDMET: Hra na klarinete
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:
- Zdokonaľovať tónovú kultúru
- Dbat na zvukovú vyrovnanost vo všetkých registroch
- Zrýchlovat hru a zdokonaľovať prstovú techniku
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť
- Formovať a upevňovať inštrumentálne návyky
- Prehlbovať reberno-bránicové dýchanie
- Zdokonaľovať hru melodických ozdôb
- Zdokonaľovať prstovú techniku
- Hra prednesových skladieb
- Hra z listu
- Zdokonaľovať hudobnú pamäť

OBSAH:
- Zdokonaľovať kvalitu tónu
- Nácvik oéktávovej transpozície
- Nácvik hry kadencie
- Hra v rôznych dynamických odtienkoch
- Dbať na presnú a vyrovnanú prácu prstov
- Upevňovaťhruv artikuláciách
- Hra spamäti
- Hra z listu

- Cieľavedome napomáhať pri rozvoji rytmickej sebakontroly pri hre
- Zopakovať a upevniť technické zručnosti
- Príprava na záverečnú skúški

Základné učivo:

- Ľudové piesne
- Stupnice
- Skladby zo škôl pre výučbu hry na klarinete
- Prednesové skladby

Študijný plán pre daný ročník:

Štvrtý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Upevňovať správne návyky pri hre
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu, rytmické a harmonické cítenie
- Zlepšovanie kvalitu tónu
- Upevňovať návyk trojfázového dýchania – rozširovanie dychu
- Rozširovať rozsah osvojovaním si nových hmatov
- Vydržiavané tóny, artikulácie
- Hra durových a molových stupníc
- Plynulé čítať notový zápis a presne ho reprodukovať so správnou artikuláciou
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb
  (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Druhý polrok:

- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť
- Zdokonaľovať prstovú techniku
- Chápať význam prednesových označení
- Vníma výrazovú stránku interpretácie
- Hra staccato, legato, non legato
- Zdokonaľovanie hry v rôznych dynamických odtienkoch
- Osvojiť si kompetencie k samostatnému štúdiu
- Upevňovanie orientácie v osvojených hmatoch a osvojovanie nových hmatov
- Rozvíjať hru podľa sluchu

- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb
  (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Stupnice:

- Počet potenciálne upraviť podľa dispozícii žiaka
- Durové a molové stupnice - výber – trioly, kvartoly, v rozsahu osvojených hmatov a kvintakord

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb a stupníc zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

Minimálne 20 cvičení zo školy hry na klarinete
Minimálne 2 piesne alebo skladbičky zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka
Prednesové skladby 2

Výkonový štandard

- ✓ bezpečne ovládajú prstovú a jazykovú techniku aj v rýchlych tempách,
- ✓ zvládajú hru vrozsahu e -g3,
- ✓ využívajú rôzne druhy artikulácie (tenuto, staccato, legato, portamento),
- ✓ ovládajú plynule čítanie nôt,
- ✓ ovládajú hru durových amolových stupníc aprislušných tonických kvintakordov,D7azm7po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu, hrajú chromatické stupnice,
- ✓ sú schopní samostatnej práce pri štúdiu partov ahre vsúboroch,
- ✓ vedia vhodne uplatňovať frázovanie, agogiku adynamické možnosti nástroja aj pri interpretácii rozsiahlejších prednesových skladieb rôznych období (znôt aj spamäti),
- ✓ sú schopní samostatne naladiť nástroj,
- ✓ verejným účinkovaním získajú osobné skúsenosti vzvládnutí trémy, psychického afyzického zaťaženia vo vypätej situácii.

Obsahový štandard

Plynulé reberno-bránicové dýchanie.
Tónová vyrovnanosť vcelom používanom rozsahu, budovanie nátisku.

Hra dlhých tónov v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou Tenuto, staccato, plynulé väzby legáta pri prechode do dvojčiarkovanej oktávy,vtrojčiarkovanej oktáve avspodnej polohe.
Bezpečné ovládanie prstovej ajazykovej techniky v rýchlejších tempách.
Hra durových amolových stupníc,T5, D7a zm7 rôznymi artikuláciami vrýchlejšom tempe.
Hra chromatických a celotónových stupníc.
Nácvik rozsiahlejších skladieb apiesní spamäti, sústavné rozvíjanie hudobnej pamäte.
Nácvik partov (orchestrálnych, súborových).
Kadencia T-S-D.
Improvizácia atranspozícia in C ain A.
Aplikácia hudobno-teoretických vedomosti vpraxi: durový amolový kvintakord, durové amolové septakordy,D7ajeho obraty, zm7 ajeho obraty tenorový a altový kľúč, melodické ozdoby, trilok.
Pojmy: celá, polová, štvrťová,osminová ašestnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo,melódia, pieseň, skladba, motív, veta, časť, forma, predohra, dohra, medzihra, diatonika, chromatika, celotónová stupnica.
Rozlišovanie durového amolového kvintakordu, D7, zm7, intervalov v2, m2, v3, m3, č4, č5, v6, m6, zv4, v7, m7.
Striedanie osminových nôt,osminových triol a šestnástinových nôt, bodkovaný rytmus osminové, šestnástinové hodnoty, triolové frázovanie, hra veľkej trioly.

Záverečná skúška:
- 2 stupnice,
- 2 etudy rôzneho charakteru,
- 2 tempovo rozdielne prednesové skladby.

PREDMET: Komorná hra
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1
CIELE:
Do komornej hry možno zaradiť žiakov, ktorí majú o predmet záujem a ktorí už vedia svoju technickú zručnosť a hudobnú vyspelosť samostatne uplatniť v spoločnom hraní. Výsledky práce v komornej hre možno prezentovať na školských vystúpeniach, v kultúrnych programoch v mieste pôsobenia školy a na súťažiach a hudobných festivaloch.

OBSAH:
- Naučiť žiakov počúvať melodické línie iných nástrojov.
- Zosúladiť hru viacerých hráčov, naučiť sa vzájomne prispôsobiť.
- Viesť k rešpektovaniu základných princípov komornej hry.
- Naučiť sa správne reagovať na vedúceho telesa a na dirigenta.
- Rozvíjať zmysel pre súhru a pohotovosť pri čítaní pártov z listu.
- Viesť žiakov k zhodnocovaniu významu jednotlivých hlasov.
- Nadobúdať kompetencie k vnímaniu potreby spoločného frázovania, dynamického prejavu, výrazu v skladbe a farebnej vyrovnanosti skladby.

Študijný plán pre daný ročník:

Štvrtý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Druhý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Výkonový štandard

- ✓ vedome regulujú pohybové činnosti hracieho aparátu počas interpretácie,
- ✓ udržia rytmus a melodickú líniu vlastného partu počas súhry s inými hráčmi,
- ✓ artikulujú spoločne melodické ozdoby interpretovaných skladieb,
- ✓ súčasne reagujú na rytmické, dynamickéa tempové zmeny počas skladby, pohotovo reagujú na nástupy a ukončenia na odlišných miestach v jednotlivých hlasoch,
- ✓ poznajú noty, prstoklady, hmaty vlastného partu,
- ✓ aplikujú v hre všetky tempové, rytmické, dynamické, artikulačné, agogické označenia zaznačené v notovom materiáli (decrescendo, ritardando, accelerando, con moto, animato, piu, ...),
- ✓ poznajú základné znaky a spôsob interpretácie sonátovej formy, suitového cyklu, viaccasťových hudobných skladieb,
- ✓ vnímajú interpretáciu v harmónii,
- ✓ demonštrujú spoločne v rámci súhry rovnaké chápanie frázovania, použitia dynamiky, výrazových, artikulačných prostriedkov a agogiky,
- ✓ dokážu sa doladiť aintonačne sa podriadiť zneniu orchestra,
- ✓ vnímajú interpretáciu ako celok, dokážu sa so spoluhráčmi navzájom počúvať,
- ✓ regulujú počas súhry intonačnú čistotu, farbu a kvalitu tónu,
- ✓ dokážu počas interpretácie sledovať notový zápis,
- ✓ aplikujú pri samostatnom nácviku zásady efektívneho cvičenia,
- ✓ majú prehľado známych komorných skladbách,
- ✓ využívajú hudobnú terminológiu v diskusiách o hudobnej skladbe, dokážu porovnať a ohodnotiť vlastný interpretačný výkon i iných hráčov,
- ✓ demonštrujú cvičenia na pohotovú reakciu pri zmene tempa, dynamiky podľa gesta určenéhohráča.

Obsahový štandard

Hrací aparát.
Melodický arytmický kontrast.
Melodické ozdoby.
Hrapodľa gest určeného hráča.
Štúdium jednotlivých partov po hlasoch, neskôr kombinovaním.
Samostatná analýza notového materiálu svojho partu.
Hudobno-výrazové prostriedky.
Zdokonaľovanie spoločnej artikulácie využitých hudobných prostriedkov.
Sonátová forma, suitový cyklus, viaccasťové hudobné skladby.

Rozvoj melodickej, rytmickej a harmonickej predstavivosti.
Interpretácia v súhre.
Tvorba tónu.
Rozvíjanie schopnosti plynule a zároveň s počúvaním ďalších hlasov viesť vlastnú melodickú líniu v dialógu so spoluhráčmi.
Pohotové reagovanie nielen na notový zápis, ale aj na výrazové označenia v skladbe.
Samostatné štúdium hudobného materiálu komornej hry.
Delené skúšky.
Hudobná literatúra pre komornú hru.
Analýza hudobnej skladby.
Počúvanie a poznávanie komorných skladieb rôznych hudobných žánrov a štýlov.
Vyjadrovanie vlastných názorov o hudobnej skladbe, porovnávanie a hodnotenie vlastných interpretačných výkonov i iných.
Nácvik reakcií na gestá určeného hráča pri precvičovaní tvorby spoločnej dynamiky na určenom melodickom úseku skladby.
Precvičovanie reakcií spoluhráčov na tempové gestá určeného hráča skupiny počas jednoduchej skladby.
Osvojovanie gestikulácie aj inými hráčmi komornej hry.

Školský vzdelávací program pre primárny stupeň vzdelávania

HRA NA KONTRABASE

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Hra na kontrabase je hlavný predmet hudobného odboru ZUŠ a patrí k svojim charakterom k predmetom, kde je vhodné prijímať skôr starších začiatočníkov. Je dobré získavať žiakov, ktorí už majú za sebou začiatky výučby na nejakom inom strunovom nástroji (violončelo, husle, gitara), i keď to nie je podmienkou. Rozšírené vyučovanie dáva možnosť prípravy na hru na kontrabase záujemcom, ktorí prejavujú výrazné predpoklady pre ďalšie odborné štúdium, prípadne štúdium na konzervatóriách.

Kontrabas nachádza uplatnenie hlavne ako orchestrálny nástroj, preto treba výučbu viesť tak, aby žiaci bol schopní hrať v orchestroch a súboroch (symfonických, ľudových, tanečných, country, jazzových) podľa ich predpokladov a sféry záujmov.

Okrem hudobných dispozícií treba pri prijímaní uchádzačov zhodnocovať i ich fyzicko-motorické dispozície s ohľadom na veľkosť kontrabasu a dĺžku hmatníka.

Vo vyučovacom procese je potrebný a nutný individuálny prístup pedagóga ku každému žiakovi podľa jeho osobnostných daností, miery jeho talentu i stupňa jeho technickej a umeleckej spôsobilosti.

Prvý ročník, prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

PREDMET: Hra na kontrabase
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:
- Zistiť dispozície žiaka pre hru na kontrabase
- Vzbudiť u žiaka záujem o hru na kontrabase ako prostriedok hudobného vyjadrenia
- Oboznámiť žiaka s nástrojom, jeho vznikom a vývojom
- Pochopiť základy sláčikovej techniky – vedenie sláčika, hra detaché, legato
- Zvládnuť postavenie pravej a ľavej ruky
- Naučiť žiaka správne nasadzovať tón
- Pestovať zmysel pre metrorytmiku
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu a rytmické cítenie
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť
- Formovať a upevňovať inštrumentálne návyky

OBSAH:
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu
- Cieľavedome napomáhať pri rozvoji rytmickej sebakontroly pri hre
- Hra tenuto, legato a detaché
- Rozčlenenie skladby na logické úseky
- Základy frázovania
- Pestovať vnímanie taktu ako základnej metrickej jednotky
- Vysvetliť princíp hry bodky pri note a pomlčke
- Zopakovať a upevniť technické zručnosti
- Zvládnuť hru v medzipolohe a v prvej polohe
- Plynule zmeniť polohu ruky z medzipolohy do prvej polohy
- Zdokonaľovať prstovú techniku
-

Základné učivo:

- Ľudové piesne
- Príprava k hre stupníc, stupnice
- Skladby zo škôl pre výučbu hry na kontrabase

Študijný plán pre daný ročník:

Prvý ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Zistiť u žiaka hudobné a fyzicko-motorické predpoklady pre štúdium hry na kontrabase
- Držanie tela, nástroja a rúk pri hre
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu, rytmické a harmonické cítenie
- Držanie sláčika
- Uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu
- Identifikácia prázdnych strún
- Nasadenie tónu
- Prípravné cvičenia – vedenie sláčika
- Uvoľňovanie pravého ramena
- Orientácia v medzipolohe
- Vedieť zadeliť rytmus v 2/4, ¾ a 4/4 takte
- Vnímať takt ako základnú metrickú jednotku
- Pripraviť hru stupníc, hra durových stupníc
- Osvojiť si hru non legato
- Rozčleniť skladbu na logické úseky
- Plynulé čítať notový zápis a presne ho reprodukovať so správnou artikuláciou
- Rozlišovanie výšky, dĺžky a silovej intenzity tónu
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Druhý polrok:

- Plynulé čítanie nôt, presná reprodukcia pri hre z nôt, správna artikulácia
- Dôraz na rozvoj sluchu
- Pestovať zmysel pre metrorytmiku
- Rozvíjať kvalitu tónu a rytmické cítenie
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť
- Zdokonaľovať prstovú techniku
- Chápať význam predtaktia
- Hra legato
- Zmena polohy ruky z medzipolohy do prvej polohy

- Vedieť zadefinovať a v notovom zápise správne prečítať bodku za notou a fermatu
- Osvojiť si kompetencie k samostatnému štúdiu
- Pravidelné striedanie prstov
- Rozvíjať hru podľa sluchu na elementárnej úrovni
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Stupnice:

- Príprava ku hre stupníc, hra durových stupníc
- Počet zvoliť podľa dispozícii žiaka- minimálne C- dur, G- dur, F- dur, B-dur -

  v medzipolohe a v prvej polohe

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb a stupníc zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

Minimálne 6 cvičenia etúd

Minimálne 1 prednesová skladba

Minimálne 2 piesne alebo skladbičky zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

Výkonový štandard

- ✓ pomenujú časti kontrabasu a sláčika,
- ✓ používajú celý hrací aparát počas interpretácie,
- ✓ ovládajú správne, prirodzené a uvoľnené držanie nástroja a postoj počas hry,
- ✓ preukážu znalosti o základnej údržbe a hygiene nástroja,
- ✓ definujú noty v notovom zápise v basovom kľúči podľa obsahu vzdelávania HN alebo minimálne interpretovaných skladieb,
- ✓ používajú sláčik primerane hodnote trvania nôt so zreteľom na dynamickú vyváženosť tónu,
- ✓ ovládajú rovnomerný ťah celým sláčikom a vo všetkých jeho častiach so zameraním na vyváženosť tlaku pravej ruky na sláčik a dynamickú stabilitu tónu,
- ✓ dbajú na správne nasadzovanie sláčika, výmenu pri žabke, špičke,
- ✓ interpretujú v druhej polohe na všetkých strunách (u fyzicky menej disponovaných žiakoch je možné obmedziť hru len na struny G, D, A1) podľa notového zápisu i spamäti,
- ✓ aplikujú v hre technické spôsoby hry détaché, legato, staccato, pizzicato aich rytmické obmeny,
- ✓ korigujú intonačnú čistotu dolaďovaním,
- ✓ reprodukujú intonačne čisto a rytmicky presne učiteľom predhrané hudobné motívy,
- ✓ majú vytvorenú predstavu okvalitnom tóne počúvaním hry pedagóga,

- ✓ rozlíšia tému interpretovanej skladby,
- ✓ rozpoznajú predohru, dohru, vrchol skladby, frázovanie,
- ✓ interpretačne rozlíšia artikulačné avýrazové hudobné prostriedky vhudobnej skladbe,
- ✓ majú prehľad ohistorickom vývoji kontrabasu,
- ✓ dodržia rytmus a melodické vedenie svojho partu v súhre,
- ✓ vedia vytvoriť jednoduchú sprievodnú basovú linku k ľudovej piesni využitím tónov z kadencie,
- ✓ aplikujú v hre výrazové prostriedky predpísané v notovom zápise,
- ✓ uplatňujú znalosti metriky a delenia rytmu pri rytmizácii melodickej línie,
- ✓ interpretujú ľudové piesne a jednoduché melódie naučenými prstokladmi spamäti.

Obsahový štandard

Stavba kontrabasu a sláčika.
Hrací aparát.
Základy hry na nástroji.
Koordinácia činností pohybov obidvoch rúk.
Notopis v basovom kľúči.
Držanie sláčika a tvorba tónu.
Stupnice, technické cvičenia, etudy a hudobné skladby.
Détaché, legato, staccato.
Intonačná čistota akvalitný tón.
Nácvik a fixácia preberaných prstokladov.
Sluchová a rytmická predstavivosť.
Analýza hudobnej skladby.
Elementárne chápanie hudobnej logiky v skladbách, frázovanie, predohra, dohra, spomalenie, vrchol skladby v konkrétnych vybraných skladbách.
Artikulačné a výrazové prostriedky v interpretácii.
Vznik a vývoj kontrabasu.
Komorná hra, hra vsúbore, orchestri.
Tvorivé hudobno-didaktické hry.
Hra spamäti.

PREDMET: Sprievod
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 0,5
CIELE:
Hlavným cieľom predmetu je naučiť žiaka učiť sa a vybudovať si systém pre štúdium spamäti. Zlepšovať a zdokonaľovať spoluprácu s klavírnym sprievodom. Prehlbovanie intonačnej a rytmickej presnosti. Zlepšovať výrazové interpretačné kompetencie.Dôraz na štúdium spamäti. Pestovať v žiakovi cit pre rozdiel v štýlovej interpretácii skladieb rôzneho charakteru. Zlepšovať rozhľad v kontrabasovej literatúre.

OBSAH:
Nácvik ľudových piesní a ľahších skladbičiek so sprievodom klavíra. Dôraz sa kladie na rytmiskú a intonačnú presnosť a na vzájomnú spoluprácu korepetítora

a hráča na kontrabase. Vnímať klvírny sprievod ako súčasť svojej prezentácie a to po umeleckej, výrazovej i hudobnej stránke.

Študijný plán pre daný ročník:

Prvý ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:
- ľudové piesne a skladbičky ľahšieho charakteru, ktoré tvoria obsah učiva predmetu: Hra na kontrabase v tomto ročníku.

Druhý polrok:
- ľudové piesne a skladbičky ľahšieho charakteru, ktoré tvoria obsah učiva predmetu: Hra na kontrabase v tomto ročníku.

Druhý ročník, prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

PREDMET: Hra na kontrabase
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:
- Zdokonaľovať muzukalitu a interpretačné schopnosti
- Vzbudiť u žiaka záujem o hru na kontrabase ako prostriedok hudobného vyjadrenia
- Rozvíjať sláčikovú techniku
- Zvládnuť prácu pravej a ľavej ruky pri hre
- Zlepšovať správne nasadzovanie tónu
- Pestovať zmysel pre metrorytmiku
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu a rytmické cítenie
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť
- Formovať a upevňovať inštrumentálne návyky

OBSAH:
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu
- Cieľavedome napomáhať pri rozvoji rytmickej sebakontroly pri hre
- Hra tenuto, legato a detaché
- Rozčlenenie skladby na logické úseky –
- Základy frázovania

- Zopakovať a upevniť technické zručnosti
- Zvládnuť hru v medzipolohe a v prvej polohe
- Plynule zmeniť polohu ruky z medzipolohy do prvej polohy
- Zdokonaľovať prstovú techniku

Základné učivo:

- Ľudové piesne
- Príprava k hre stupníc, stupnice
- Skladby zo škôl pre výučbu hry na kontrabase

Študijný plán pre daný ročník:

Druhý ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Držanie tela, nástroja a rúk pri hre
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu, rytmické a harmonické cítenie
- Vedenie sláčika
- Uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu
- Zlepšovať nasadenie tónu
- Zadeliť rytmus v rôznych taktoch
- Vnímať takt ako základnú metrickú jednotku
- Hra durových stupníc
- Osvojiť si hru non legato
- Rozčleniť skladbu na logické úseky
- Plynulé čítať notový zápis a presne ho reprodukovať so správnou artikuláciou
- Rozlišovanie výšky, dĺžky a silovej intenzity tónu
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Druhý polrok:

- zdokonaľovanie palcovej polohy v celom rozsahu nástroja;
- automatizácia výmen polôh;
- zlepšovanie sláčikovej techniky;
- nácvik spizzata;
- docieliť čo najvyššiu technickú, interpretačnú a umeleckú úroveň pri akceptácií individuálnych dispozícií žiaka;

- hra etúd rôznej technickej problematiky;
- rozširovať prednesový repertoár;
- vytvárať kompetencie k samostatnému naštudovaniu skladieb;
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Stupnice:

- Príprava ku hre stupníc, hra durových stupníc
- Počet zvoliť podľa dispozícii žiaka- minimálne a - mol, e – mol, f – mol, g - mol - v medzipolohe a v prvej polohe
-

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb a stupníc zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

Minimálne 6 etúd
Minimálne 1 prednesová skladba
Minimálne 2 piesne alebo skladbičky zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

Výkonový štandard

- ✓ demonštrujú základné návyky správneho postoja (posedu), držania nástroja a sláčika,
- ✓ kontrolujú koordináciu činností hracieho aparátu počas interpretácie,
- ✓ korigujú intonačnú čistotu sluchom i hmatom, kvalitu tónu a rytmickú presnosť v skladbách,
- ✓ plynule definujú noty v basovom kľúči aj s posuvkami minimálne interpretovaných skladieb,
- ✓ používajú sláčik za účelom dosiahnutia kvalitného tónuvrôznej dynamickej intenzite,
- ✓ demonštrujú presné a plynulé intonačne čisté výmeny v rozsahu do II. až III. polohy,
- ✓ interpretujú intonačne čisto hudobný materiál v I. až III. polohe naučenými prstokladmi podľa prebraných stupníc,
- ✓ demonštrujú plynulé prechody do vyšších polôh podľa stupňa vyspelosti a individuálnych dispozícií,
- ✓ aplikujú v hre technické spôsoby détaché, legato, pizzicato, staccato, portamento,
- ✓ prispôsobia dĺžku sláčika podľa technického spôsobu hry, tempa a dynamiky,
- ✓ dokážu určiť tóninu, takt, tempo a použité hudobno-výrazové prostriedky v hranej skladbe z notového zápisu,
- ✓ rozpoznajú diely acharakteristické znaky malej piesňovej formy alebo iných interpretovaných skladieb,
- ✓ zahrajú rytmicky správne triolu, synkopu, noty s bodkou,
- ✓ majú prehľad o uplatnení kontrabasu vrôznych štýloch a žánroch,

✓ rozlíšia rozdiely vinterpretačnom štýle kontrabasovej hry v ľudovej, populárnej a klasickej hudbe,
✓ aplikujú počas interpretácie okrem výrazových prostriedkov predpísaných v notovom zápise aj prostriedky vyjadrujúce vlastnú predstavu skladby a frázovanie,
✓ preukážu svoje schopnosti na verejnom vystúpení v sólovej alebo súborovej hre,
✓ interpretujú prednesový materiál spamäti,
✓ dodržia rytmus amelodické vedenie hlasu vsúhre,
✓ demonštrujú zásady kultúrneho správania sa na koncertných, podujatiach ako percipienti hudby i ako interpreti,
✓ aplikujú znalosti výrazových prostriedkov a vlastné improvizačné schopnosti pri tvorivej práci s hudobnou témou

Obsahový štandard

Základy hry na nástroji.
Hrací aparát.
Intonácia arytmus.
Notopis v basovom kľúči.
Tvorba kvalitného tónu v rôznej dynamickej intenzite.
II. a III. poloha.
Durové stupnice a paralelné molové stupnice, cvičenia, etudy ahudobné skladby.
Hra vpolohách amedzipolohové výmeny.
Détaché, legato, staccato, staccato a portamento.
Sláčiková technika.
Analýza interpretovanej hudobnej skladby.
Malá dvojdielna, trojdielna piesňová forma.
Triola, bodkovaný rytmus, synkopa.
Hudobná literatúra pre kontrabas.
Dynamické, výrazové cítenie žiaka a jednoduché frázovanie.
Počúvanie hudobných skladieb s uplatnením kontrabasu so zameraním na osvojenie interpretačných poznatkov.
Verejné vystúpenie.
Výchova mladého percipienta hudby a interpreta.
Hra spamäti. orivé hudobno-didaktické hry.

Záverečná skúška

-1 durová a1 molová jednooktávová stupnica spríslušnými tonickými kvintakordmi v rovnomernom tempe zvoleným technickým spôsobom hry,
-1etuda, alebo technické cvičenie,
-1 prednesová skladba.

PREDMET: Sprievod
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 0,5
CIELE:
Hlavným cieľom predmetu je naučiť žiaka učiť sa a vybudovať si systém pre štúdium spamäti. Zlepšovať a zdokonaľovať spoluprácu s klavírnym sprievodom.

Prehlbovanie intonačnej a rytmickej presnosti. Zlepšovať výrazové interpretačné kompetencie.Dôraz na štúdium spamäti. Pestovať v žiakovi cit pre rozdiel v štýlovej interpretácii skladieb rôzneho charakteru. Zlepšovať rozhľad v kontrabasovej literatúre.

OBSAH:
Nácvik ľudových piesní a ľahších skladbičiek so sprievodom klavíra. Dôraz sa kladie na rytmiskú a intonačnú presnosť a na vzájomnú spoluprácu korepetítora a hráča na kontrabase. Vnímať klvírny sprievod ako súčasť svojej prezentácie a to po umeleckej, výrazovej i hudobnej stránke.

Študijný plán pre daný ročník:

Druhý ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:
- ľudové piesne a skladbičky ľahšieho charakteru, ktoré tvoria obsah učiva predmetu: Hra na kontrabase v tomto ročníku.

Druhý polrok:
- ľudové piesne a skladbičky ľahšieho charakteru, ktoré tvoria obsah učiva predmetu: Hra na kontrabase v tomto ročníku.

Výkonový štandard

- ✓ aplikujú získané teoretické a individuálne interpretačné kompetencie vskupinovom predmete,
- ✓ rozumejú základným princípom kolektívneho muzicírovania,
- ✓ reagujú interpretačne na gestá spoluhráča (nástupné a ukončujúce gestá skladby alebo frázy),
- ✓ reagujú adekvátnym tempom a dynamikou na gesto ukázané určeným hráčom na začiatku skladby,
- ✓ vnímajú vlastnú hru pri súčasnom počúvaní spoluhráča,
- ✓ kontrolujú spomocou učiteľa intonačnú čistotu arytmickú presnosť,
- ✓ reprodukujú účelové cvičenia zamerané na súčasné vnímanie melodickej línie, spoločného frázovania, tempa, zreteľnú artikuláciu rytmických hodnôt, dynamiky a artikulácie,
- ✓ vyjadrujú charakter skladby pomocou hudobno-výrazových prostriedkov označených vnotovom zápise,
- ✓ interpretujú správne podľa znamienok repetícia, prima volta, sekunda volta,
- ✓ rozumejú stavbe a frázovaniu interpretovanej skladby,
- ✓ uplatňujú vsúhre logické frázovanie, určia hlavnú myšlienku, predohru, dohru, spomalenie, vrchol skladby v konkrétnych vybraných skladbách,
- ✓ dynamicky sa prispôsobia v dominantných a sprievodných úsekoch jednotlivých hlasov,
- ✓ aplikujú akordy alebo tóny základných harmonických funkcií pri sprievode ľudových piesní a jednoduchých skladieb
- ✓ interpretujú štýlovo ažánrovo rôznorodý repertoár,
- ✓ interpretujú v súhre s iným žiakom jednoduché viachlasné skladby podľa notového zápisu,

✓ aplikujú kreatívne nápady počas spoločnej interpretácie.

Obsahový štandard

Základné princípy kolektívneho muzicírovania.
Spoločná interpretácia.
Sluchová arytmická sebakontrola.
Hudobno-výrazové prostriedky.
Interpretačné označenia.
Stavba hudobnej skladby.
Základné harmonické funkcie.
Hudobný repertoár.
Hudobná tvorivosť.

Prvý ročník, druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

PREDMET: Hra na kontrabase
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:
- Zdokonaľovať muzukalitu a interpretačné schopnosti
- Vzbudiť u žiaka záujem o hru na kontrabase ako prostriedok hudobného vyjadrenia
- Rozvíjať sláčikovú techniku
- Zvládnuť prácu pravej a ľavej ruky pri hre
- Zlepšovať správne nasadzovanie tónu
- Pestovať zmysel pre metrorytmiku
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu a rytmické cítenie
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť
- Formovať a upevňovať inštrumentálne návyky

OBSAH:
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu
- Cieľavedome napomáhať pri rozvoji rytmickej sebakontroly pri hre
- Hra tenuto, legato a detaché
- Rozčlenenie skladby na logické úseky –
- Základy frázovania
- Zopakovať a upevniť technické zručnosti

- Zvládnuť hru v medzipolohe a v prvej polohe
- Plynule zmeniť polohu ruky z medzipolohy do prvej polohy
- Zdokonaľovať prstovú techniku

Základné učivo:

- Ľudové piesne
- Príprava k hre stupníc, stupnice
- Skladby zo škôl pre výučbu hry na kontrabase

Študijný plán pre daný ročník:

Prvý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Držanie tela, nástroja a rúk pri hre
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu, rytmické a harmonické cítenie
- Vedenie sláčika
- Uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu
- Zlepšovať nasadenie tónu
- Zadeliť rytmus v rôznych taktoch
- Vnímať takt ako základnú metrickú jednotku
- Hra durových stupníc
- Osvojiť si hru non legato
- Rozčleniť skladbu na logické úseky
- Plynulé čítať notový zápis a presne ho reprodukovať so správnou artikuláciou
- Rozlišovanie výšky, dĺžky a silovej intenzity tónu
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Druhý polrok:

- zdokonaľovanie palcovej polohy v celom rozsahu nástroja;
- automatizácia výmen polôh;
- zlepšovanie sláčikovej techniky;
- nácvik spizzata;
- docieliť čo najvyššiu technickú, interpretačnú a umeleckú úroveň pri akceptácií individuálnych dispozícií žiaka;
- hra etúd rôznej technickej problematiky;

- rozširovať prednesový repertoár;
- vytvárať kompetencie k samostatnému naštudovaniu skladieb;
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Stupnice:

- Príprava ku hre stupníc, hra durových stupníc
- Počet zvoliť podľa dispozícii žiaka- minimálne C- dur, G- dur, D - dur, A – dur, E – dur, F- dur, B-dur, Es – dur, As – dur.

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb a stupníc zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

Minimálne 8 etúd
Minimálne 2 prednesová skladba
Minimálne 2 piesne alebo skladbičky zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

Výkonový štandard

✓ koordinujú samostatne pohyby obidvoch rúk pri zvýšenej technickej úrovni hry,
✓ kontrolujú uvoľnenosť hracieho aparátu a odstraňujú zbytočné pohyby,
✓ docielia dynamicky rovnomerné a uvoľnené vedenie sláčika po strunách,
✓ demonštrujú hladkú výmenu sláčika pri žabke, špičke a v iných jeho častiach aj vlegátovejhre,
✓ regulujú kvalitu tónu pri nasadení sláčika a hre vo vyšších polohách,
✓ interpretujú intonačne čisto a rytmicky presne v hraných polohách v rýchlejších tempách vrozsahu po V. polohu alebo podľa individuálnych dispozícií žiaka,
✓ orientujú sa v tónovom usporiadaní na hmatníku v rozsahu I. až V. polohy na všetkých strunách,
✓ pohotovo čítajú noty v basovom kľúči, poznajú ich umiestnenie na hmatníku v spojení s hrajúcim prstom v nacvičovaných polohách,
✓ demonštrujú plynulú výmenu medzi polohami na všetkých strunách s rozsahom do IV. až V. polohy alebo podľa individuálnych dispozícií žiaka,
✓ interpretujú stupnice, etudy a skladby v rozsahu I. až V. polohy,
✓ budujú si cit apoužívajú potrebnú silu v ľavej ruke pre dohmat strún na hmatníku v rozsahu I. až V. polohy,
✓ regulujú kvalitu tónu v doposiaľ prebraných hudobno-výrazových prostriedkoch a technických spôsoboch hry,
✓ reprodukujú prípravné cvičenia pre osvojenie vibráta,
✓ majú prehľad o známych hudobných dielach klasickej a súčasnej hudby s uplatnením kontrabasu,

- ✓ definujú tému v interpretovaných skladbách,
- ✓ naladia kontrabas pomocou prirodzených flažoletov v piatej polohe,
- ✓ zahrajú zložitejšie rytmické útvary,
- ✓ rozlíšia v skladbe ligatúru, predtaktie,
- ✓ rozpoznajú sluchom interval veľkej a malej sekundy aj v hlbších registroch nástroja,
- ✓ demonštrujú náladu a charakter interpretovanej skladby správnym frázovaním, využívaním farebných tónových, dynamických odtieňov, artikulačných prostriedkov a agogiky,
- ✓ vnímajú počúvanú hudobnú skladbu ako prostriedok
- ✓ naštudujú samostatne jednoduchú skladbu, orchestrálne party,
- ✓ prezentujú interpretačné schopnosti na koncertných vystúpeniach v sólovej, komornej, či súborovej hre,
- ✓ interpretujú prednesový materiál spamäti,
- ✓ preukazujú schopnosť suverénnej interpretácie basových liniek v komornej, súborovej alebo orchestrálnej hre,
- ✓ interpretujú rytmicky správne v štvrťovom, osminovom a polovom takte,
- ✓ interpretujú skladby z nižších ročníkov ajednoduché orchestrálne party zlistu,
- ✓ uplatňujú doposiaľ naučené interpretačné prostriedky pri improvizácii,
- ✓ doplnia chýbajúci melodický alebo rytmický úsek v hudobnej skladbe,
- ✓ vytvoria rytmický sprievod v určenom štvrťovom, osminovom, šestnástinovom takte s využitím doposiaľ naučených zložitejších rytmických útvarov,
- ✓ Práca s melodickým úsekom: využitie doposiaľ osvojených výrazových prostriedkov.

Obsahový štandard

Hrací aparát.
Technika hry sláčikom.
Tvorba tónu. Hra vpolohách, medzipolohová výmena.
Notopis vbasovom kľúči v rozsahu I. až V. polohy.
Diatonické stupnice, technické cvičenia, etudy, prednesové skladby.
Intonačná čistota akvalita tónu.
Vibráto.
Hudobná literatúra pre kontrabas.
Analýza hudobnej skladby.
Ladenie kontrabasu.
Ligatúra, predtaktie.
Hlbšie registre hudobného nástroja.
Hudobno-výrazové prostriedky.
Štúdium hudobnej skladby sporozumením.
Percepcia.
Systematická aracionálna samostatná príprava.
Prezentácia na verejnosti.
Hra spamäti.
Basová linka.
Metrum arytmus.
Hrazlistu.
Hudobná tvorivosť.

PREDMET: Komorná hra
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1
CIELE:

Do komornej hry možno zaradiť žiakov, ktorí majú o predmet záujem a ktorí už vedia svoju technickú zručnosť a hudobnú vyspelosť samostatne uplatniť v spoločnom hraní. Výsledky práce v komornej hre možno prezentovať na školských vystúpeniach, v kultúrnych programoch v mieste pôsobenia školy a na súťažiach a hudobných festivaloch.

OBSAH:

- Naučiť žiakov počúvať melodické línie iných nástrojov.
- Zosúladiť hru viacerých hráčov, naučiť sa vzájomne prispôsobiť.
- Viesť k rešpektovaniu základných princípov komornej hry.
- Naučiť sa správne reagovať na vedúceho telesa a na dirigenta.
- Rozvíjať zmysel pre súhru a pohotovosť pri čítaní pártov z listu.
- Viesť žiakov k zhodnocovaniu významu jednotlivých hlasov.
- Nadobúdať kompetencie k vnímaniu potreby spoločného frázovania, dynamického prejavu, výrazu v skladbe a farebnej vyrovnanosti skladby.

Študijný plán pre danom ročník:

Prvý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- dve skladby rôzneho druhu a charakteru

Druhý polrok:

- dve skladby rôzneho druhu a charakteru

Druhý ročník, druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

PREDMET: Hra na kontrabase
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:

- Zdokonaľovať muzukalitu a interpretačné schopnosti

- Vzbudiť u žiaka záujem o hru na kontrabase ako prostriedok hudobného vyjadrenia
- Rozvíjať sláčikovú techniku
- Zdôrazňovať štýlovú interpretáciu
- Zdokonaľovať výrazové prostriedky
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu a rytmické cítenie
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť
- Formovať a upevňovať inštrumentálne návyky

OBSAH:

- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu
- Nácvik melodických ozdôb
- Nácvik vibráta
- Cieľavedome napomáhať pri rozvoji rytmickej sebakontroly pri hre
- Hra tenuto, legato a detaché
- Zopakovať a upevniť technické zručnosti
- Zdokonaľovať techniku pravej ruky – spiccato, pizzicato
- Plynule zmeniť polohu ruky v jednotlivých polohách
- Zdokonaľovať prstovú techniku
-

Základné učivo:

- Ľudové piesne
- Hra stupníc
- Skladby zo škôl pre výučbu hry na kontrabase

Študijný plán pre daný ročník:

Druhý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu, rytmické a harmonické cítenie
- Vedenie sláčika
- Uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu
- Zlepšovať nasadenie tónu
- Hra durových stupníc
- Osvojiť si hru non legato, legato, spizzato, pizzicato
- Plynulé čítať notový zápis a presne ho reprodukovať so správnou artikuláciou
- Rozlišovanie výšky, dĺžky a silovej intenzity tónu

- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Druhý polrok:

- zdokonaľovanie techniky ľavej ruky - precvičovanie melodických ozdôb, zdokonaľovanie vibrata;
- zdokonaľovanie techniky pravej ruky – spiccato, pizzicato; skvalitňovať tón;
- hra etúd rôznej technickej problematiky;
- interpretovať sólovú skladbu (časti koncertu alebo sonáty);
- docieliť čo najvyššiu technickú, interpretačnú a umeleckú úroveň pri akceptácií individuálnych dispozícií žiaka;
- rozširovať poznatky o štýlovej interpretácii rómskej hudby hrou rómskych piesní;
- vytvárať kompetencie k samostatnému naštudovaniu skladieb;
- rozširovať prednesový repertoár;
- vytvárať kompetencie k samostatnému naštudovaniu skladieb;
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Stupnice:

- Príprava ku hre stupníc, hra durových stupníc s príslušnými akordami rôznymi spôsobmi - minimálne: F- dur, B- dur, C- dur, A dur, D-dur , f-mol, h- mol, c-mol, d-mol v medzipolohe a v prvej polohe.
- Počet zvoliť podľa dispozícii žiaka.

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb a stupníc zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

Minimálne 8 etúd
Minimálne 2 prednesová skladba

Minimálne 2 piesne alebo skladbičky zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

Výkonový štandard

- ✓ koordinujú činnosť obidvoch rúk pri hre technicky náročnejších skladieb,
- ✓ regulujú ťah a prispôsobujú tlak na sláčik za účelom dosiahnutia vyrovnanej intenzity tónu,
- ✓ regulujú čistotu intonácie a kvalitu tónu počas hry,
- ✓ interpretujú hudobný materiál v rozsahu po VIII. polohu,
- ✓ aplikujú zručnosti nadobudnuté pri nácviku prstokladovo zložitejších dvojoktávových diatonických stupníc a rozložených akordov, náročnejších technických cvičení a etúd pri štúdiu prednesových skladieb,
- ✓ dokážu správne zadeľovať sláčik pri artikulácii rytmických hodnôt vrámci metra počas hry,
- ✓ interpretujú technické cvičenia, etudy a skladby zamerané na správnu artikuláciu náročnejších rytmických útvarov a zložitejších technických spôsobov hry,
- ✓ flexibilne reagujú na rytmické zmeny a zmeny metra počas skladby,
- ✓ tvoria jednoduché basové linky ku nenáročným piesňamz oblasti klasickej, popovej alebo jazzovej hudby, popr. iného hudobného žánru,
- ✓ zahrajú skladby nižších ročníkov z listu,
- ✓ interpretujú podľa akordických značiek,
- ✓ majú prehľad o hudobnej kultúre a tradíciách svojho mesta,
- ✓ demonštrujú kvalitný kontrabasový tón v hraných pasážach, širokú škálu dynamických odtieňov, správne frázovanie, kantilénu a agogiku v prednesových etudách a skladbách,
- ✓ prispôsobujú farbu tónu charakteru hraného úseku v skladbe,
- ✓ uplatňujú v hre vlastný osobitý výrazový prejav podľaemocionálneho cítenia skladby,
- ✓ interpretujú prednesové skladby na vyššej úrovni spamäti,
- ✓ aplikujú počas interpretácie prvky improvizácie atvorivosti,
- ✓ uplatňujú fantáziu akreativitu počas improvizácie v ľudových piesňach alebo jednoduchých skladbách,
- ✓ (žiaci, ktorí prejavia záujem oblues) tvoria improvizovaný sprievod (12 –taktová bluesová forma, správne vedenie basu a iné)
- ✓ aplikujú melodické ozdoby ako prostriedok improvizácie,
- ✓ experimentujú s farebnými odtieňmi tónu.

Obsahový štandard

Hrací aparát.
Technika hry na nástroji.
Tvorba kultivovaného tónu.
Hra vpolohách apolohové výmeny.
Dvojoktávové diatonické stupnice a rozložených akordy, technické cvičenia aetudy.
Artikulácia rytmických hodnôt.
Kvintoly, sextoly, veľké trioly, iné náročnejšie rytmické útvary.
Kombinovaný rytmus ametrum.
Basová linka.
Hra z listu.
Akordické značky.
Hudobná kultúra a tradície mesta a regiónu.
Hudobno-výrazové prostriedky.
Prednesová stránka hry.
Farba tónu.
Individuálny interpretačný prejav.

Hra spamäti.
Hudobná tvorivosť.

PREDMET: Komorná hra
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1
CIELE:
Do komornej hry možno zaradiť žiakov, ktorí majú o predmet záujem a ktorí už vedia svoju technickú zručnosť a hudobnú vyspelosť samostatne uplatniť v spoločnom hraní. Výsledky práce v komornej hre možno prezentovať na školských vystúpeniach, v kultúrnych programoch v mieste pôsobenia školy a na súťažiach a hudobných festivaloch.

OBSAH:
- Naučiť žiakov počúvať melodické línie iných nástrojov.
- Zosúladiť hru viacerých hráčov, naučiť sa vzájomne prispôsobiť.
- Viesť k rešpektovaniu základných princípov komornej hry.
- Naučiť sa správne reagovať na vedúceho telesa a na dirigenta.
- Rozvíjať zmysel pre súhru a pohotovosť pri čítaní pártov z listu.
- Viesť žiakov k zhodnocovaniu významu jednotlivých hlasov.
- Nadobúdať kompetencie k vnímaniu potreby spoločného frázovania, dynamického prejavu, výrazu v skladbe a farebnej vyrovnanosti skladby.

Študijný plán pre danom ročník:

Druhý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- dve skladby rôzneho druhu a charakteru

Druhý polrok:

- dve skladby rôzneho druhu a charakteru

Tretí ročník, druhej časti, I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

PREDMET: Hra na kontrabase
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)

CIELE:
- Zdokonaľovať muzukalitu a interpretačné schopnosti
- Vzbudiť u žiaka záujem o hru na kontrabase ako prostriedok hudobného vyjadrenia
- Rozvíjať sláčikovú techniku
- Zdôrazňovať štýlovú interpretáciu
- Zdokonaľovať výrazové prostriedky
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu a rytmické cítenie
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť
- Formovať a upevňovať inštrumentálne návyky

OBSAH:
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu
- Zdokonaľovanie hry melodických ozdôb
- Zdokonaľovanie vibráta
- Zopakovať a upevniť technické zručnosti
- Zdokonaľovať techniku oboch rúk
- Plynule zmeniť polohu ruky v jednotlivých polohách
- Zdokonaľovať prstovú techniku
- Zrýchľovať tempo pri hre

Základné učivo:

- Ľudové piesne
- Hra stupníc
- Skladby zo škôl pre výučbu hry na kontrabase
- Hra prednesových skladieb

Študijný plán pre daný ročník:

Tretí ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Zdokonaľovanie techniky ľavej ruky - precvičovanie melodických ozdôb, zdokonaľovanie vibrata;
- Zdokonaľovanie techniky pravej ruky – spiccato, pizzicato; skvalitňovať tón;
- Zvyšovať nároky na výrazovú stránku hry;
- Hra etúd rôznej technickej problematiky;

- Interpretovať sólovú skladbu;
- Docieliť čo najvyššiu technickú, interpretačnú a umeleckú úroveň pri akceptácií individuálnych dispozícií žiaka;
- Rozširovať poznatky o štýlovej interpretácii rómskej hudby hrou rómskych piesní;
- Vytvárať kompetencie k samostatnému naštudovaniu skladieb;
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Druhý polrok:

- Zdokonaľovanie techniky pravej a ľavej ruky;
- Skvalitňovať tón;
- Hra etúd rôznej technickej problematiky;
- Interpretovať sólovú skladbu (časti koncertu alebo sonáty);
- Docieliť čo najvyššiu technickú, interpretačnú a umeleckú úroveň pri akceptácií individuálnych dispozícií žiaka;
- Rozširovať poznatky o štýlovej interpretácii rómskej hudby hrou rómskych piesní;
- Vytvárať kompetencie k samostatnému naštudovaniu skladieb;
- Rozširovať prednesový repertoár;
- Vytvárať kompetencie k samostatnému naštudovaniu skladieb;
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Stupnice:

- Príprava ku hre stupníc, hra durových a molových stupníc s príslušnými akordami rôznymi spôsobmi - minimálne F- dur, B- dur, C- dur, A dur, D- dur , E – dur, H dur, f-mol, h- mol, c-mol, d-mol, e – mol, h - mol v polohách. Stupnice so sláčikovými spôsobmi hry.
- Počet zvoliť podľa dispozícii žiaka.

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb a stupníc zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

Minimálne 8 etúd
Minimálne 2 prednesová skladba
Minimálne 2 piesne alebo skladbičky zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

Výkonový štandard

- ✓ samostatne kontrolujú uvoľnenosť a pravidelnosť pohybov pravej ruky pri hre technicky náročnejšieho hudobného materiálu,
- ✓ interpretujú stupnice, technické cvičenia, etudy a prednesové skladby zamerané na zvyšovanie úrovne flexibility pravej ruky so zreteľom na uvoľnenosť a pravidelnosť pohybov pri hre náročnejších technických spôsobov,
- ✓ sústredia sa počas polohových výmen na čistú intonáciu, a formovanie postavenia ľavej ruky vo vyšších polohách,
- ✓ demonštrujú intonačne čisto a plynule nacvičené polohové výmeny v rozsahu minimálne do X. polohy, alebo aj do XII. polohy podľa individuálnych dispozícií,
- ✓ aplikujú prstoklady a hmaty prebraných dvojoktávových diatonických stupníc a rozložených akordov,
- ✓ majú poznatky o využití kontrabasu v rôznych žánroch súčasnosti,
- ✓ analyzujú samostatne formálnu stavbu a využité hudobné prostriedky v hraných skladbách alebo vskladbách určených k sebavzdelávaniu,
- ✓ samostatneregulujú čistotu intonácie a kvalitu tónu,
- ✓ artikulujú precízne rytmické hodnoty vrámci metra,
- ✓ interpretujú rytmicky správne náročnejšie rytmické útvary a úseky s náročnejším kombinovaným rytmom úseky vskladbe,
- ✓ formujú vlastný interpretačný štýl aplikovaním poznatkov a zručností získaných počúvaním skladieb pre kontrabas počas hry,
- ✓ znázorňujú charakter skladby dôsledným frázovaním, využitím širokej škály dynamických odtieňov, tónovej farebnosti, vibráta, agogiky a ďalších hudobno-výrazových prostriedkov,
- ✓ aplikujú rôzne druhy vibráta podľa charakteru hraných úsekov,
- ✓ vedia prejaviť vlastné emócie počas hry,
- ✓ ohodnotia vlastný interpretačný výkon,
- ✓ interpretujú na vyššej technickej ahudobno-výrazovej úrovni hudobný materiál,
- ✓ podriaďujú sa spoločnému zneniu sinými hudobnými nástrojmi, interpretujú súborových alebo orchestrálnychpartov,
- ✓ interpretujú z listu hudobný materiál nižších ročníkov,
- ✓ uplatňujú vlastné kreatívne a improvizačné schopnosti počas individuálneho alebo spoločného muzicírovania,
- ✓ transponujú piesne a jednoduché skladby do iných tónin podľa sluchu,
- ✓ uplatňujú technické spôsoby hry (viacnásobné détaché, staccato, legato, a iné) a výrazové možnosti počas tvorivej práce s témou.

Obsahový štandard

Technika hry sláčikom.
Dvojoktávové diatonické stupnice arozložené akordy, technické cvičenia, etudy a prednesové skladby.

Polohové výmenya hra vpolohách.
Prstoklad, hmatová istota.
Uplatnenie kontrabasu v súčasnosti.
Analýza hudobnej skladby.
Intonačná čistota akvalita tónu.
Rytmus, metrum.
Artikulácia rytmických prvkov a úsekov.
Percepcia hudobného diela.
Interpretácia.
Hudobno-výrazové prostriedky.
Vibráto.
Individuálny prejav.
Analýza interpretácie.
Interpretácia na vyššej úrovni.
Súborové aorchestrálne party.
Hra z listu.
Hudobná tvorivosť.
Transpozícia.

PREDMET: Komorná hra
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1
CIELE:
Do komornej hry možno zaradiť žiakov, ktorí majú o predmet záujem a ktorí už vedia svoju technickú zručnosť a hudobnú vyspelosť samostatne uplatniť v spoločnom hraní. Výsledky práce v komornej hre možno prezentovať na školských vystúpeniach, v kultúrnych programoch v mieste pôsobenia školy a na súťažiach a hudobných festivaloch.

OBSAH:
- Naučiť žiakov počúvať melodické línie iných nástrojov.
- Zosúladiť hru viacerých hráčov, naučiť sa vzájomne prispôsobiť.
- Viesť k rešpektovaniu základných princípov komornej hry.
- Naučiť sa správne reagovať na vedúceho telesa a na dirigenta.
- Rozvíjať zmysel pre súhru a pohotovosť pri čítaní pártov z listu.
- Viesť žiakov k zhodnocovaniu významu jednotlivých hlasov.
-Nadobúdať kompetencie k vnímaniu potreby spoločného frázovania, dynamického

prejavu, výrazu v skladbe a farebnej vyrovnanosti skladby.

Študijný plán pre danom ročník:

Tretí ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- dve skladby rôzneho druhu a charakteru

Druhý polrok:

- dve skladby rôzneho druhu a charakteru

Štvrtý ročník, druhej časti, I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

PREDMET: Hra na kontrabase
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)

CIELE:
- Zdokonaľovať muzukalitu a interpretačné schopnosti
- Vzbudiť u žiaka záujem o hru na kontrabase ako prostriedok hudobného vyjadrenia
- Rozvíjať sláčikovú techniku
- Zdôrazňovať štýlovú interpretáciu
- Zdokonaľovať výrazové prostriedky
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu a rytmické cítenie
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť
- Formovať a upevňovať inštrumentálne návyky

OBSAH:
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu
- Zdokonaľovanie hry melodických ozdôb
- Zdokonaľovanie vibráta
- Zopakovať a upevniť technické zručnosti
- Zdokonaľovať techniku oboch rúk
- Plynule zmeniť polohu ruky v jednotlivých polohách
- Zdokonaľovať prstovú techniku
- Zrýchľovať tempo pri hre

Základné učivo:

- Ľudové piesne
- Hra stupníc
- Skladby zo škôl pre výučbu hry na kontrabase
- Hra prednesových skladieb

Študijný plán pre daný ročník:

Štvrtý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Zdokonaľovanie techniky ľavej ruky - precvičovanie melodických ozdôb, zdokonaľovanie vibrata;
- Zdokonaľovanie techniky pravej ruky – spiccato, pizzicato; skvalitňovať tón;
- Zvyšovať nároky na výrazovú stránku hry;
- Hra etúd rôznej technickej problematiky;
- Interpretovať sólovú skladbu;
- Docieliť čo najvyššiu technickú, interpretačnú a umeleckú úroveň pri akceptácií individuálnych dispozícií žiaka;
- Rozširovať poznatky o štýlovej interpretácii rómskej hudby hrou rómskych piesní;
- Vytvárať kompetencie k samostatnému naštudovaniu skladieb;
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Druhý polrok:

- Zdokonaľovanie techniky pravej a ľavej ruky;
- Skvalitňovať tón;
- Hra etúd rôznej technickej problematiky;
- Interpretovať sólovú skladbu (časti koncertu alebo sonáty);
- Docieliť čo najvyššiu technickú, interpretačnú a umeleckú úroveň pri akceptácií individuálnych dispozícií žiaka;
- Rozširovať poznatky o štýlovej interpretácii rómskej hudby hrou rómskych piesní;
- Vytvárať kompetencie k samostatnému naštudovaniu skladieb;

- Rozširovať prednesový repertoár;
- Vytvárať kompetencie k samostatnému naštudovaniu skladieb;
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Stupnice:

- Príprava ku hre stupníc, hra durových a molových stupníc s príslušnými akordami rôznymi spôsobmi- minimálne F- dur, B- dur, C- dur, A dur, D- dur , E – dur, H dur, f-mol, h- mol, c-mol, d-mol, e – mol, h - mol v polohách. Stupnice so sláčikovými spôsobmi hry.
-
- Počet zvoliť podľa dispozícii žiaka.

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb a stupníc zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

Minimálne 8 etúd
Minimálne 2 prednesová skladba
Minimálne 2 piesne alebo skladbičky zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

Výkonový štandard

✓ dokážu koordinovať pohyby celého hracieho aparátu pri interpretácii náročnejšieho hudobného materiálu,
✓ regulujú intonačnú čistotu akvalitu tónu v osvojených polohových výmenách a hre v polohách,
✓ reprodukujú hudobný materiál zameraný na polohové
interpretujú v rozsahu prvej, prípadne druhej palcovej polohy,
✓ aplikujú prstoklad s používaním tretieho prsta od X. polohy,
✓ interpretujú na vyššom stupni vyspelosti dvojoktávové durové a molové stupnice, technické cvičenia, etudy a prednesové skladby,
✓ demonštrujú artikulačne zreteľne a kvalitným tónom technické spôsoby hry détaché, legato, staccato, martelé a ich kombinácie,
✓ aplikujú vedomé cítenie hudobných fráz, kvalitný tón, progresívnu dynamiku, farbu tónu, agogiku a ďalšie hudobno-výrazové prostriedky v prednesových etudách a skladbách predpísané v notovom materiáli,
✓ použijú druh pizzicato v závislosti od interpretovaného štýlu,
✓ spájajú čítanie nôt s vybavením si miesta na hmatníku a hrajúceho prsta,
✓ analyzujú použité hudobno-výrazové prostriedky v interpretovanej skladbe,

✓ rozlíšia osobitosti interpretácie výrazových prvkov charakteristických pre jednotlivé štýlové obdobia so zameraním sa na svoj prednes a uplatňujú ich počas hry,
✓ formujú vlastný interpretačný štýl počúvaním hudobných skladieb rôznych žánrov s uplatnením kontrabasu,
✓ uplatňujú rôzne druhy vibráta, progresívnu dynamiku, farebné odtiene tónu a agogiku pri vyjadrovaní vlastných hudobných predstáv v skladbe,
✓ preukážu hudobné kompetencie v komornej, súborovej alebo orchestrálnej hre nielen interpretáciou skladieb klasickej hudobnej literatúry,

Obsahový štandard

Hrací aparát.
Výmeny polôh a hra v polohách
Tvorba tónu
Prstoklad spoužívaním tretieho prsta.
Dvojoktávové diatonické stupnice, technické cvičenia, etudy aprednesové skladby.
Technické spôsoby hry.
Interpretácia.
Pizzicato.
Čítanie notového zápisu.
Analýza hudobnej skladby.
Špecifické interpretačné prvky aprostriedky.
Individuálny interpretačný prejav.
Hudobný materiál podľa intelektu a záujmu žiaka.
Skupinová interpretácia.
Hra zlistu.
Slovenskí hudobní skladatelia a ich tvorba pre kontrabas.
Analýza interpretačného výkonu.

Záverečná skúška

- 1 prednesová skladba,
- 2 charakterovo odlišné etudy.

PREDMET: Komorná hra

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1

CIELE:

Do komornej hry možno zaradiť žiakov, ktorí majú o predmet záujem a ktorí už vedia svoju technickú zručnosť a hudobnú vyspelosť samostatne uplatniť v spoločnom hraní. Výsledky práce v komornej hre možno prezentovať na školských vystúpeniach, v kultúrnych programoch v mieste pôsobenia školy a na súťažiach a hudobných festivaloch.

OBSAH:

- Naučiť žiakov počúvať melodické línie iných nástrojov.
- Zosúladiť hru viacerých hráčov, naučiť sa vzájomne prispôsobiť.
- Viesť k rešpektovaniu základných princípov komornej hry.
- Naučiť sa správne reagovať na vedúceho telesa a na dirigenta.
- Rozvíjať zmysel pre súhru a pohotovosť pri čítaní pártov z listu.
- Viesť žiakov k zhodnocovaniu významu jednotlivých hlasov.

-Nadobúdať kompetencie k vnímaniu potreby spoločného frázovania, dynamického
prejavu, výrazu v skladbe a farebnej vyrovnanosti skladby.

Študijný plán pre danom ročník:

Štvrtý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- dve skladby rôzneho druhu a charakteru

Druhý polrok:

- dve skladby rôzneho druhu a charakteru

Výkonový štandard

- ✓ vedome regulujú pohybové činnosti hracieho aparátu počas interpretácie,
- ✓ udržia rytmus a melodickú líniu vlastného partu počas súhry s inými hráčmi,
- ✓ artikulujú spoločne melodické ozdoby interpretovaných skladieb,
- ✓ súčasne reagujú na rytmické, dynamickéa tempové zmeny počas skladby, pohotovo reagujú na nástupy a ukončenia na odlišných miestach v jednotlivých hlasoch,
- ✓ poznajú noty, prstoklady, hmaty vlastného partu,
- ✓ aplikujú v hre všetky tempové, rytmické, dynamické, artikulačné, agogické označenia zaznačené v notovom materiáli (decrescendo, ritardando, accelerando, con moto, animato, piu, ...),
- ✓ poznajú základné znaky a spôsob interpretácie sonátovej formy, suitového cyklu, viaccasťových hudobných skladieb,
- ✓ vnímajú interpretáciu v harmónii,
- ✓ demonštrujú spoločne v rámci súhry rovnaké chápanie frázovania, použitia dynamiky, výrazových, artikulačných prostriedkov a agogiky,
- ✓ dokážu sa doladiť aintonačne sa podriadiť zneniu orchestra,
- ✓ vnímajú interpretáciu ako celok, dokážu sa so spoluhráčmi navzájom počúvať,
- ✓ regulujú počas súhry intonačnú čistotu, farbu a kvalitu tónu,
- ✓ dokážu počas interpretácie sledovať notový zápis,

- ✓ aplikujú pri samostatnom nácviku zásady efektívneho cvičenia,
- ✓ majú prehľado známych komorných skladbách,
- ✓ využívajú hudobnú terminológiu v diskusiách o hudobnej skladbe, dokážu porovnať a ohodnotiť vlastný interpretačný výkon i iných hráčov,
- ✓ demonštrujú cvičenia na pohotovú reakciu pri zmene tempa, dynamiky podľa gesta určenéhohráča.

Obsahový štandard

Hrací aparát.
Melodický arytmický kontrast.
Melodické ozdoby.
Hrapodľa gest určeného hráča.

Štúdium jednotlivých partov po hlasoch, neskôr kombinovaním.
Samostatná analýza notového materiálu svojho partu.
Hudobno-výrazové prostriedky.
Zdokonaľovanie spoločnej artikulácie využitých hudobných prostriedkov.
Sonátová forma, suitový cyklus, viaccasťové hudobné skladby.
Rozvoj melodickej, rytmickej a harmonickej predstavivosti.
Interpretácia v súhre.
Tvorba tónu.
Rozvíjanie schopnosti plynule a zároveň s počúvaním ďalších hlasov viesť vlastnú melodickú líniu v dialógu so spoluhráčmi.
Pohotové reagovanie nielen na notový zápis, ale aj na výrazové označenia v skladbe.
Samostatné štúdium hudobného materiálu komornej hry.
Delené skúšky.
Hudobná literatúra pre komornú hru.
Analýza hudobnej skladby.
Počúvanie a poznávanie komorných skladieb rôznych hudobných žánrov a štýlov.
Vyjadrovanie vlastných názorov o hudobnej skladbe, porovnávanie a hodnotenie vlastných interpretačných výkonov i iných.
Nácvik reakcií na gestá určeného hráča pri precvičovaní tvorby spoločnej dynamiky na určenom melodickom úseku skladby.
Precvičovanie reakcií spoluhráčov na tempové gestá určeného hráča skupiny počas jednoduchej skladby.
Osvojovanie gestikulácie aj inými hráčmi komornej hry.

Školský vzdelávací program pre primárny stupeň vzdelávania

HRA NA HUSLIACH

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Učebné osnovy sú vypracované na základe už v praxi overených metodických postupov progresívnych husľových škôl. Tieto využívajú poznatky z dôkladných fyzických analýz husľovej hry, z ľudskej anatómie, neurológie, psychológie atd., ktoré posúvajú teóriu husľovej hry dopredu. Nejde o žiadne zásadné zmeny v kvantite preberaného učiva, ale len o racionálne využitie prirodzenej pohyblivosti dieťaťa, jeho schopnosti aktívneho (ale krátkodobého) sústredenia, odbúrava sa dlhodobá fixácia ľavej ruky v prvej polohe a od začiatku

sa pestuje uvoľnená orientácia na celom hmatníku. Samozrejme, že výnimočné prípady – žiaci so slabšou pohybovou koordináciou, menšími fyziologickými predpokladmi, psychickými danosťami, ale s vyhrane pozitívnym vzťahom k nástroju (hudbe) budú postupovať pomalšie. Individuálny systém výučby huslí to umožňuje. Základné umelecké školy nevychovávajú len dorast pre stredné umelecké školstvo a zanietených členov amatérskych folklórnych súborov, amatérskych tanečných skupín a pod. Ich hlavnou úlohou je budovať širokú základňu duchovne všestranne rozvinutých osobností, ktoré budú vychovávať a modelovať nasledujúce generácie.

Učebné osnovy sú pre učiteľov len orientáciou v preberanom učive, v žiadnom prípade nie sú striktným predpisom „povolenej“ husľovej literatúry, požadovaných cvičení, etúd. Mnohé technické problémy sa dajú vypracovať aj bez použitia uvádzanej literatúry. Záleží na vynaliezavosti pedagóga, na orientácii žiaka (tanečná, klasická, ľudová hudba), na schopnostiach dieťaťa, na jeho časovej vyťaženosti, rodinnom zázemí atd. Podstatnou požiadavkou je, aby účel preberaných cvičení, etúd bol jasný nielen učiteľovi, ale aj žiakovi, od prvého pizzicata na prázdnych strunách po náročné nácviky polohových výmen či prstových cvičení.

Treba ešte pripomenúť, že „rutina“ zvádza niektorých pedagógov k šablónovitosti. Preto odporúčame študovať nové husľové školy, husľové metodiky, konfrontovať ich s vlastnou praxou a nebáť sa používať vlastné nápady.

Učebné osnovy sú zostavené tak, aby žiak počas štúdia v ZUŠ získal všetky základné odborné vedomosti z hry na husliach, ktoré mu umožňujú uplatniť sa podľa jeho schopností, zručností a záujmov. Mal by zvládnuť účinkovanie v amatérskych hudobných zoskupeniach, samostatne naštudovať jednoduchšie skladbičky rôznych štýlových období a byt dostatočne vyspelým konzumentom hudby, ktorý má rozvinuté hudobno-estetické cítenie.

Prípravný ročník prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

PREDMET: Hra na husliach
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1. polrok - 0,5 (2 žiaci na hodine)
2. polrok – 1 (2 žiaci na hodine)

CIELE:
- Posúdiť hudobné a fyziologické schopnosti žiaka pre hru na husliach
- Oboznámiť dieťa s nástrojom, jeho časťami
- Osvojiť si správny postoj a držanie tela pri hre
- Uvoľňovacie cvičenia
- Nacvičiť správne držanie huslí a sláčika

- Postavenie prstov
- Nacvičovať ťah sláčika
- Orientovať sa na hmatníku
- Vzbudiť v deťoch záujem a lásku k hudbe, naučiť ich hudbu počúvať, prežívať a tešiť sa z hry na nástroji
- Rozvíjať sluchovú a rytmickú predstavivosť a zmysel pre kvalitu hraných tónov.
- Naučiť dieťa hudbu pochopiť a milovať, objaviť jej krásny, bohatý svet
- Učebný proces aktivizovať rôznymi formami práce a ich striedaním – dominantne využívať hravú formu vedenia edukačného procesu
- Rozvíjať sluchovú a rytmickú predstavivosť, hudobnú pamäť a harmonické cítenie
- Postupovať od živého pozorovania k abstraktnému, od hry podľa sluchu k teoretickým vedomostiam

OBSAH:
- vybrať primeraný nástroj pre žiaka,
- oboznámiť žiaka s nástrojom,
- správna fyziologická poloha tela hráča pri hre na husliach
- umiestniť nástroj pri hre
- uloženie prstov
- pizzicato ľavou rukou v strednej polohe
- cvičenie držania sláčika
- nasadzovanie sláčika
- hra sláčikom na prázdnych strunách
- cvičenie pohybu po hmatníku bez zvuku, neskôr so sláčikom
- viesť žiaka k správnej tvorbe tónu
- začať rozvíjať hudobnú pamäť
- hra podľa sluchu
- čítanie notového zápisu
- počiatky hry z nôt
- spievať hraný motív

Základné učivo:

- Riekanky, detské hry, hádanky, rozprávky
- Ľudové piesne

Študijný plán pre daný ročník:

Prípravný ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Zistiť hudobné dispozície žiaka
- Oboznámiť žiaka s nástrojom – jeho časťami
- Formovať intonačnú predstavivosť žiakov
- Začať formovať návyk sebakontroly sluchom
- Utvárať prvé inštrumentálne návyky: postoj pri hre, držanie nástroja, postavenie ruky, orientácia na hmatníku huslí
- Postavenie prstov
- Nasadzovanie tónu
- Nácvik ťahu sláčika
- Upevniť pojmy notová osnova, husľový kľúč, hudobná abeceda, taktová čiara, takt, dvojdobé, trojdobé a štvordobé takty
- Hra na prázdnych strunách
- Identifikácia hodnôt jednotlivých nôt

Druhý polrok:

- Upevňovanie správnych návykov
- Orientácia na hmatníku – základný prstoklad
- Prebúdzať emocionálne reakcie, vývin kontroly sluchu aj prostredníctvom interpretácie husľových skladieb pedagógom
- Dynamické značky
- Orientácia v notovom zápise
- Čítanie notového zápisu
- Uvoľňovanie hracieho aparátu
- Zoznamovať sa s notovým písmom, hra podľa nôt
- Komplexne formovať hudobno- interpretačné myslenie, nadobúdať základ pre rozvoj rôznych výrazových prostriedkov husľovej hry
- Nasmerovanie sláčika, obmedzovanie fixácie niektorých častí ruky
- Uvoľňovať hrací aparát
- Začiatky formovania hudobno- interpretačného myslenia
- Rozvoj hudobnej pamäti

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- Minimálne 5 technických cvičení z husľovej školy
- 2 ľudových piesní

Výkonový štandard

✓ demonštrujú elementárne základy postavenia a držania huslí a sláčika pri hre,
✓ uplatňujú kreatívne didaktické hry za účelom dosiahnutia uvoľneného držania sláčika,
✓ reprodukujú účelové cvičenia zamerané na zapojenie všetkých častí pravej ruky od ramena až po prsty pri hre,
✓ uložia slák podľa určeného smeru ademonštrujú rovnomerný ťah celým sláčikom po jednej strune bez rušivých pazvukov,
✓ aplikujú počas hry détaché celým sláčikom, dve krátke noty pri žabke, špičke, vstrede alebo kombinujú dlhé ťahy skrátkymi,
✓ rozoznajú v notovom zápise znaky charakteristické pre sláčikové nástroje (žabka, špička, stred, hp, dp),
✓ rozlíšia sluchom durovú a molovú tóninu,
✓ reprodukujú technické cvičenia zamerané na uvoľnené a mäkké ukladanie prstov ľavej ruky na hmatník bez zvuku, neskôr hrou pizzicato, arco,
✓ uplatňujú v hre prstoklady podľa uváženia pedagóga (zvyčajne v prstoklade durovej tóniny),
✓ definujú noty v rozsahu minimálne interpretovaných skladieb,
✓ reprodukujú po učiteľovom predhraní krátke melodické útvary pizzicato, arco a rytmickéútvary sláčikom,
✓ elementárny rytmický sprievod na prázdnych strunách slákom k spievaným riekankám a piesňam.
✓ používajú dĺžku sláčika adekvátnu hodnote trvania noty,
✓ dokážu vytlieskať rytmus skladby pred jej interpretáciou,
✓ aplikujú v svojom hudobnom prejave elementárne hudobno-výrazové prostriedky,
✓ uplatňujú v hre základy dynamického cítenia,

✓ opíšu vlastnými slovami náladu, tempo, dynamiku a charakter jednoduchej hudobnej skladby,
✓ interpretujú ľudové piesne a jednoduché prednesové skladby spamäti,
✓ opíšu emocionálne zážitky z počúvanej skladby.

Obsahový štandard

Základy hry na nástroji.
Sústavná kontrola uvoľneného, ale aktívneho hracieho aparátu pedagógom.
Synchronizácia obidvoch rúk počas hry.
Technika hry sláčikom.
Technické cvičenia na uvoľnené držanie sláčika.
Détaché.
Hra pri žabke, špičke a v strede.
Sluchová predstavivosť.
Technika hry ľavej ruky.
Prstoklad vprvej polohe.
Notopis vhusľovom kľúči.
Intonačná arytmická predstavivosť.
Rytmizácia.
Celá, polová, štvrťová, osminová nota.
Rytmické riekanky.
Charakter análada hudobnej skladby, piesne.

Základné delenie dynamiky (f, mf, p).
Elementárne základy dynamického cítenia.
Tvorivé hudobné didaktické hry.
Hra spamäti.
Rozvoj rytmickej, intonačnej a harmonickej predstavivosti počúvaním hry pedagóga a hudobných nahrávok skladieb blízkych veku žiaka.

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:
- správne držanie huslí a sláčika,
- hra spamäti: 1 ľudová pieseň, 1 prednesová skladba z literatúry pre prípravné štúdium.

Prvý ročník, prvej časti, I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

PREDMET: Hra na husliach
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:
- Rozvíjať hudobné dispozície žiaka
- Práca na postoji a činnosti oboch rúk
- Hra na prázdnych strunách
- Skvalitňovanie tónu
- Vzbudiť u žiaka záujem o hru na husliach ako prostriedok hudobného vyjadrenia
- Pestovať zmysel pre metrorytmiku
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu a rytmické cítenie

- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť
- Upevňovať a naďalej formovať inštrumentálne návyky
- Viesť k nadobúdaniu systematických pracovných návykov
- Aktivizovať cizelovanie základných intonačných návykov
- Upevňovať a rozvíjať technické a výrazové prostriedky pri hre
- Budovať základy prstovej techniky
- Rozvíjať hru podľa sluchu

OBSAH:
- Dbať na správnu fyziologickú polohu tela pri hre
- Kontrolovať umiestnenie nástroja a nasadenie sláčika
- Zapájať všetky časti ruky do ťahu sláčika
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu
- Upevňovať dur a mol hmat
- Cvičiť orientáciu na prázdnych strunách
- Pestovať tónovú predstavu o cieľovom intonačnom efekte skladby na základe predhrávania pedagógom
- Smykové cvičenia
- Cieľavedome napomáhať pri rozvoji rytmickej sebakontroly pri hre
- Prípravné cvičenia ku hre stupníc
- Rozčlenenie skladby na logické úseky
- Základy frázovania
- Pestovať vnímanie taktu ako základnej metrickej jednotky
- Zopakovať a upevniť technické zručnosti

Základné učivo:

- Ľudové piesne, riekanky, hádanky
- Príprava k hre stupníc, stupnice
- Skladby zo škôl pre výučbu hry na husle

Študijný plán pre daný ročník:

Prvý ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Rozvíjať hudobné dispozícií a technické zručnosti žiaka
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu, rytmické a harmonické cítenie
- Držanie nástroja – uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu

- Identifikácia prázdnych strún
- Tvorenie tónu
- Smykové cvičenia
- Upevňovať dur a mol hmat
- Hra v trojdobom a štvordobom takte
- Nadobúdanie správnych návykov pri ťahu sláčika
- Vnímať takt ako základnú metrickú jednotku
- Pripraviť hru stupníc, hra durových stupníc
- Upevňovať hru non legato, legato
- Rozčleniť skladbu na logické úseky
- Plynulé čítať notový zápis a presne ho reprodukovať so správnou artikuláciou
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Druhý polrok:

- Plynulé čítanie nôt, presná reprodukcia pri hre z nôt, správna artikulácia
- Upevniť intonáciu v 1. polohe
- Smykové cvičenia
- Hra détaché v rôznych častiach sláčika
- Upevňovať hru legato
- Kontrolovať nasadenie sláčika a umiestnenie huslí
- Dôraz na rozvoj sluchu
- Pestovať zmysel pre metrorytmiku
- Tvorenie a striedanie tónov
- Pracovať na uvoľňovaní rúk
- Rozvíjať kvalitu tónu a rytmické cítenie
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť
- Zdokonaľovať prstovú techniku
- Chápať význam predtaktia
- Vedieť zadefinovať a v notovom zápise správne prečítať bodku za notou a fermatu
- Osvojiť si kompetencie k samostatnému štúdiu
- Rozvíjať hru podľa sluchu na elementárnej úrovni
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Stupnice:

- Príprava ku hre stupníc, hra durových stupníc
- Počet zvoliť podľa dispozícii žiaka- minimálne C dur- G dur

- Hra kadencií

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb a stupníc zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

Minimálne 8 technických cvičení z husľovej školy
Minimálne 6 etúd
Minimálne 2 ľudové piesne
Minimálne 2 prednesové skladby
Minimálne 2 ľudové piesne alebo skladbičky zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

Výkonový štandard

- ✓ demonštrujú vzpriamený a uvoľnený postoj,
- ✓ kontrolujú spomocou učiteľa prirodzené a uvoľnené držanie huslí asláčika,
- ✓ koordinujú prácu obidvoch rúk počas hry,
- ✓ upravia spomocou učiteľa činnosť,pohyby ramena a predlaktia ľavej ruky,
- ✓ kladú dôraz na uvoľnené aprirodzené postavenie zápästia ľavej ruky asprávne, mäkké ukladanie prstov na hmatník,
- ✓ kontrolujú pomocou učiteľa intonačnú čistotu akvalitu tónu,
- ✓ uložia sláčik na struny od žabky alebo od špičky podľa zápisu v notách alebo pokynov učiteľa,
- ✓ ovládajú ťah celým sláčikom, polovicou, tretinou a štvrtinou sláčika, so zreteľom na plynulú výmenu pri žabke a špičke, hru v hornej a dolnej polovici sláčika,
- ✓ reprodukujú cvičenia zamerané na rovnomerný ťah sláčikom po strunách a prechod cez struny bez sprievodných pazvukov,
- ✓ poznajú umiestnenie prsta na strune a spájajú s názvom noty, ktorú prst hrá,
- ✓ reprodukujú jednoduchú skladbu vdurovej, molovej tónine podľa notového zápisu,
- ✓ použijú dĺžku sláčika adekvátnu hodnote trvania noty,
- ✓ správne spomocou učiteľa zadelia sláčik pri kombinovaní krátkych smykov s dlhšími rytmickými hodnotami,
- ✓ určia smer ťahu sláčikom ajeho umiestnenie podľa označení charakteristických pre sláčikové nástroje,
- ✓ aplikujú v hre základné dynamické, artikulačné aopakovacie znamienka podľa notového zápisu,
- ✓ reprodukujú prípravné cvičenia na nácvik vibráta,
- ✓ ovládajú technické spôsoby hry détaché, legato, staccato,

- ✓ zahrajú plynule stupnicu a kvintakord minimálne v rozsahu jednej oktávy naučeným technickým spôsobom podľa návrhu učiteľa (výber C, G, D, A, alebo iné),

✓ reprodukujú rytmicky aintonačne správne po učiteľovom predhraní krátke melodické a rytmické útvary,
✓ interpretujú intonačne a rytmicky správne, so správnym zadelením sláčika podľa rytmu piesne a jednoduché skladby spamäti,
✓ udržujú tempo a rytmus v súhre s melodickým alebo harmonickým nástrojom,
✓ uplatňujú základné pravidlá počas interpretácie na verejnosti (príchod, úklon, postavenie na pódiu, správanie),
✓ vytvoria elementárny rytmus k básni využitím celej, polovej, štvrťovej a osminovej noty a pomlčiek,
✓ vedia vytvoriť melódiu k riekanke s využitím dvoch –troch tónov.

Obsahový štandard

Základy hry na nástroji.
Technika hry ľavej ruky.
Tvorba tónu.
Technika hry sláčikom.
Znalosť nôt vhusľovom kľúči vrozsahu g-h2.
Prstoklad.
Celá, polová, štvrťová, osminová nota a príslušné pomlčky.
Žabka, špička, stred, hp (horná polovica), dp (dolná polovica).
Repetícia, prima volta, seconda volta.
Dynamika. Hudobno-výrazové prostriedky.
Vibráto.
Détaché celým sláčikom avrôznych jeho častiach avobidvoch smeroch, jednoduché staccato, legato.
Stupnice, technické cvičenia aetudy.
Intonačná arytmická predstavivosť.
Hra spamäti.
Rytmická, intonačná a harmonická predstavivosť.
Súhra.
Estetický prejav.
Rytmizácia.
Melodizácia.

Druhý ročník, prvej časti, I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

PREDMET: Hra na husliach
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:
- Naďalej osvojovať a rozvíjať základné princípy hry na husliach
- Zlepšovať kvalitu tónu z hľadiska sily, farby
- Budovať progresívnu dynamiku

- Rozvíjať hudobné cítenie, estetický vkus, tvorivé schopnosti a technické zručnosti žiakov
- Prebudiť hudobnú vnímavosť, predstavivosť a formovať inštrumentálne návyky
- Venovať pozornosť psychologickým faktorom- prirodzená túžba po tvorivosti, hre a improvizácií
- Učebný proces aktivizovať rôznymi formami práce a ich striedaním
- Dosiahnuť vyrovnanosť hry v stredných tempách
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu skladieb
- Základy hry z listu
- Vypestovať vôľu, trpezlivosť, disciplínu a nadšenie pre hru na husliach i celkový záujem o hudbu
- Rozvíjať kompetenciu k samostatnému štúdiu
- Zdokonaľovať hudobnú pamäť
- Zdokonaľovať prstovú techniku, vedenie sláčika a kvalitu tónu
- Upevňovanie intonácie v prvej polohe
- Rozvíjať zmysel pre rytmus a intonáciu
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

OBSAH:

- pozorne sledovať vyvážený postoj, zapájanie všetkých častí rúk do činnosti a hľadať
- najoptimálnejšie podmienky pre aktívne uvoľnenie
- dbať na rýchly (nie silový) pružný dopad a vycvičovanie rýchleho odskoku prstov od struny
- fixácia prstokladu
- upozorňovať na chyby v ťahu sláčika – chyby v činnosti pravej ruky, hladké prechody cez struny
- nácvik staccato
- stupnica podľa prebraných prstokladov
- rozvíjať sluchovú sebakontroly
- prednesy náročnejšie na pamäť
- rozvíjať vnímanie kantilény, realizovať vnútornú predstavu skladby
- nácvik elementárnych úkonov – čítanie zápisu, rytmická, intonačná a výrazová stránka skladby - rozbor
- realizovanie vnútornej predstavy skladby, oboznámiť sa s názvoslovím základných prednesových označení
- rozvíjať sluchovú sféru ako hlavný prvok hudobného prejavu

Základné učivo:

- Ľudové piesne
- Hra z listu

- Stupnice s kadenciami
- Technické cvičenia, etudy, prednesové skladby, skladby iných národov a národností….

Študijný plán pre daný ročník:

- **Druhý ročník, prvej časti, prvého stupňa:**

- **Prvý polrok:**

- Rozvíjať hudobné dispozícií a technické zručnosti žiaka
- Uvoľňovacie cvičenia
- Kontrola držania nástroja a vedenia sláčika
- Nácvik dopadu a odskoku prsta od struny
- Dbať na správny sklon prstov
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu, rytmické a harmonické cítenie
- Prebudiť hudobnú vnímavosť, predstavivosť a formovať inštrumentálne návyky
- Venovať pozornosť psychologickým faktorom- prirodzená túžba po tvorivosti, hre a improvizácií jednoduchých skladieb
- Osvojiť si vybrané prednesové označenia z talianského názvoslovia
- Pripraviť hru stupníc, hra durových stupníc
- Skvalitnenie tvorby tónu
- Rozširovať znalosti o technických dispozíciách nástroja
- Viesť k vnímaniu fráz v skladbe
- Rozvíjať kompetenciu k samostatnému štúdiu
- Plynulé čítať notový zápis a presne ho reprodukovať so správnou artikuláciou
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Druhý polrok:

- Naďalej osvojovať a rozvíjať základné princípy hry na husliach
- Zamerať sa na prehlbovanie a obohacovanie technických a výrazových schopností, dosiahnuť vyrovnanosť hry v stredných tempách
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu
- Rozvíjať osobitosť prejavov žiaka, chrániť ho pred vyumelkovaným alebo povrchným spôsobom hry

- Pestovať vôľu, trpezlivosť, disciplínu a nadšenie pre hru na husliach, záujem o hudbu
- Nácvik staccata
- Vysvetliť a zahrať rytmický model : synkopa
- Osvojiť si vybrané prednesové označenia z talianského názvoslovia
- Rozvíjať kompetencie k samostatnému štúdiu
- Postupne rozvíjať hru z listu zvlášť a pri jednoduchých skladbičkách
- Uvoľňovať hrací aparát, zdokonaľovať prácu oboch rúk
- Rozvíjať vnímanie kantilény, realizovať vnútornú predstavu skladby
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Stupnice:

- Durové stupnice s krížikmi : C, G, D, A - dur ;
- nahor a nadol - legato, non legato
- kadencie k prebratým stupniciam

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: **tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.**

Minimálny počet skladieb a stupníc zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- 8 etúd
- 6 technických cvičení
- 2 prednesové skladby
- 2 piesne alebo skladbičky zamerané na rozvoj multikulturálneho cítenia žiakov
- 4 stupníc s kadenciami
- 1 vianočná koleda

Výkonový štandard

- ✓ sústavne kontrolujú prirodzený, uvoľnený postoj a držanie hudobného nástroja.
- ✓ vnímajú kvalitný husľový tón počúvaním hry pedagóga alebo nahrávky.
- ✓ demonštrujú uvedomelú hru v prvej polohe,
- ✓ definujú noty znotového zápisu vrozsahu g-h2 aj sposuvkami,
- ✓ reprodukujú tóny podľa notového zápisu i podľa pokynu učiteľa aj s posuvkami,
- ✓ určia podľa notového zápisu notu, jej umiestnenie na hmatníku vspojení s hrajúcim prstom,

✓ interpretujú jednoduché skladby s prstokladmi v durovej a molovej tónine, so zvýšeným 3. a zníženým 1. prstom,
✓ interpretujú 2-3 tónové motívy podľa sluchu na rôznych miestach hmatníka,
✓ dokážu sa podľa sluchu alebo spomocou učiteľa intonačne doladiť,
✓ používajú tlak na sláčik za účelom dosiahnutia dynamického rozpätia požadovaného v hre,
✓ aplikujú počas hry dynamické rozdiely forte, mezzoforte a piano, crescendo a decrescendo,
✓ zahrajú rytmicky správne polovú a štvrťovú notu s bodkou,
✓ zvládnu techniku hry détaché, legato, staccato,
✓ uplatňujú jednoduché hudobno-výrazové prostriedky podľa notového zápisu alebo podľa návrhu učiteľa,
✓ aplikujú v hre tempové označenia allegro, moderato, adagio alebo iné podľa interpretovanej hudobnej skladby,
✓ dokážu rytmicky obmieňať určený jednoduchý model,
✓ demonštrujú prípravné pohybové cvičenia ľavej ruky zamerané na nácvik vibráta bez sláčika,
✓ transponujú podľa sluchu krátke melodické úseky do iných tónin,
✓ rytmicky obmieňajú jednoduchý melodický motív,
✓ interpretujú ľudové piesne alebo prednesové skladby spamäti,
✓ sústredia sa na melodickú líniu svojho hlasu pri interpretácii vdvojhlase alebo sharmonickým nástrojom.

Obsahový štandard

Hrací aparát.
Predstava o kvalite husľového tónu počúvaním hry pedagóga a iných interpretov husľovej hry.
Hra v prvej polohe.
Čítanie nôt v rozsahu g –h2 aj s posuvkami.
Prstoklad, hmaty.
Nácvik a kontrola činnosti ľavej ruky počas hry na rôznych miestach hmatníka.
Pohyblivosť prstov ľavej ruky, pružný dopad a rýchly odskok.
Sluchová sebakontrola, tvorba tónu.
Zdokonaľovanie tvorby kultivovaného tónu.
Delenie dynamiky podľa sluchu i v zápise (p, mf, f, crescendo, decrescendo).
Polová a štvrťová nota s bodkou, triola, synkopa.
Rytmická a intonačná predstavivosť.
Zvyšovanie tempa hry.
Hudobno-výrazové prostriedky.
Vibráto.
Transpozícia krátkych melodických úsekov do iných tónin podľa sluchu.
Improvizácia pri obmieňaní jednoduchého rytmického modelu.
Zdokonaľovanie pamäti interpretáciou ľudových piesní a prednesových skladieb hrou bez nôt.
Hra v dvojhlase alebo s harmonickým sprievodom.

Tretí ročník, prvej časti, I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

PREDMET: Hra na husliach
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)

CIELE:

- Naďalej osvojovať a rozvíjať základné princípy hry na husliach
- Nácvik vibráta
- Rozvíjať hudobné cítenie, estetický vkus, tvorivé schopnosti a technickú zručnosť žiaka
- Prebúdzať hudobnú vnímavosť, predstavivosť a formovať inštrumentálne návyky
- Venovať pozornosť psychologickým faktorom- prirodzená túžba po tvorivosti, hre a improvizácií
- Učebný proces aktivizovať rôznymi formami práce a ich striedaním
- Dosiahnuť vyrovnanosť hry v stredných tempách
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu
- Pestovať hru z listu
- Vypestovať vôľu, trpezlivosť, disciplínu a nadšenie pre hru na husle, záujem o hudbu
- Zapájať žiakov do komornej hry
- Rozvíjať schopnosť k samostatnému štúdiu
- Motivovať žiaka k štúdiu možnosťou verejne sa prezentovať a tak mu vytvoriť priestor pre sebarealizáciu
- Odblokovať pocit trémy
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

OBSAH:

- zdokonaľovať hmatovú istotu v prebraných polohách
- stupnice a akordické kadencie cez 2 oktávy,
- hra dvojhmatov,
- kombinácie rôznych smykov a ich precízne vypracovávanie s dôrazom na kontrolu súčinnosti všetkých častí ruky,
- po prípravných cvičeniach bez zvuku začať používať vibrato v cvičeniach, etudách, piesňach a prednesoch,
- dbať na výrazovú stránku hraných skladieb (aj etúd),
- zapájať žiakov do koncertnej činnosti školy,
- cvičenie improvizácie – krátke dur motívy meniť na molové a opačne,
- skvalitňovať tón
- koordinovať činnosť rúk
- naďalej rozvíjať vedomosti, zručnosti a návyky pri hre na husliach
- rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- prehlbovať spoznávanie výrazových prostriedkov hudby, hudobnej tvorivosti, hudobného myslenia,
- fantázie, predstavy, pamäti, vnímania

- zintenzívniť funkcie psychických procesov pri učení zapájaním čím viacerých analyzátorov
- v edukačnom procese: motorický, sluchový, zrakový
- rozvíjať sluchovú kontrolu
- nácvik ornamentiky v hraných skladbách
- vysvetliť a nacvičiť vrámci metrorytmiky prvok: ligatúra
- oboznámiť žiaka so základnými dynamickými a tempovými predpismi
- hra stupníc a kadencií
- naučiť žiaka ako doma správne a efektívne cvičiť
- pestovanie trpezlivosti a cieľavedomosti
- uvoľňovanie hracieho aparátu
- hra jednoduchších skladieb z listu

Základné učivo:

- Ľudové a umelé piesne
- Stupnice durové a molové s rozloženým kvintakordom a jeho obratmi
- Technické cvičenia, etudy, prednesové skladby (výber z klasickej i populárnej hudby), skladby iných národov a národností….

Študijný plán pre daný ročník:

Tretí ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Naďalej osvojovať a rozvíjať základné princípy hry na husliach
- Skvalitňovať tón
- Zdokonaľovať hmatovú istotu v prebraných polohách
- Upevňovať hru dvojhmatov
- Zdokonaľovať vedenie sláčika
- Naďalej rozvíjať hudobné cítenie, upevniť hudobné schopnosti sústavným opakovaním, zlepšiť technickú zručnosť a formovať estetický vkus žiakov
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť a formovať inštrumentálne návyky
- Pri vyučovaní brať do úvahy psychologické faktory, ktoré znamenajú prirodzenú túžbu dieťaťa po tvorivosti, hre a improvizácii
- Naučiť žiaka hudbu pochopiť a objaviť jej krásy
- Rozvoj sluchovej sebakontroly
- Oboznámiť žiaka so základnými tempovými a dynamickými predpismi

- Upevňovanie hry staccato, legato
- Zlepšovať orientáciu na hmatníku
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb
  (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)
- Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces
- Rozširovanie tónového rozsahu

Druhý polrok:

- Prehlbovať spoznávanie výrazových prostriedkov hudby
- Aktivizovať hudobnú predstavivosť a tvorivosť
- Rozvíjať zmysel pre sluchovú kontrolu
- Kombinovať smyky a precízne ich vypracovávať
- Rozvíjanie pohotovosti pri hre z listu
- Cvičiť improvizáciu – durové motívy meniť na molové a opačne
- Pochopiť pojem ligatúra
- Osvojiť si zadelenie rytmických hodnôt v osminových taktoch
- Oboznámiť žiaka so základnými tempovými a dynamickými predpismi
- Odbúravanie pocitu trémy - analýza
- Pracovať na synchronizácii práce rúk
- Upevniť hru dvojhmatov
- Rozširovanie kompetencií pri hre vibrata
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb
  (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Stupnice:

Durové stupnice s # a b: C- A-dur; F, B - dur
- nahor a nadol – rôzne spôsoby
- kadencie k prebratým stupniciam

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: **tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.**

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- 8 etúd alebo technických cvičení
- 2 prednesové skladby
- 2 ľudové piesne

- 2 piesne alebo skladbičky zamerané na rozvoj multikulturálneho cítenia žiakov
- durové a molové stupnice

Výkonový štandard

✓ samostatne kontrolujú svoj postoj, držanie huslí a sláčika,
✓ korigujú intonačnú čistotu počas hry podľa pokynov učiteľa alebo samostatne,
✓ zahrajú intonačne čisto hudobné skladbičky vprvej polohe,
✓ reprodukujú dvojoktávové stupnice s príslušnými rozloženými kvintakordami, technické cvičenia a etudy zamerané na osvojenie a zdokonalenie intonačnej čistoty, kvality tónu, rytmu, hry v polohách, polohových výmen, technických spôsobov hry, výrazových prostriedkov,
✓ aplikujú technické spôsoby détaché pri žabke, špičke, v strede sláčika, legato (2, 3,4 noty), staccato, martelé, portamento,
✓ používajú tlak ruky na sláčik s cieľom dosiahnutia požadovanej dĺžky a intenzity zvuku,
✓ interpretujú podľa individuálnych zručností v iných, než v I. polohe,
✓ kladú dôraz na uvoľnený pohyb ľavej ruky pri prechodoch do polôh so zreteľom na súčasný plynulý kĺzavý pohyb palca a prvého prsta,
✓ definujú noty znotového zápisu vrozsahu po III. polohu,
✓ používajú dĺžku sláčika adekvátnu hodnote noty,
✓ zahrajú rytmicky správne triolu, synkopu,
✓ interpretujú precízne rytmické hodnoty vrámci daného metra,
✓ aplikujú hudobno-výrazové prostriedky predpísané v notovom zápise,
✓ používajú interpretačné prostriedky pri znázorňovaní charakteru a nálady skladby,
✓ rozlíšia interpretačne v skladbe predohru, dohru, hudobnú tému, frázu, spomalenie, vrchol skladby v konkrétnych vybraných skladbách,
✓ uplatňujú znalosti metriky a delenia rytmu pri rytmizácii melodickej línie,
✓ sústredia sa popri vlastnej hre na harmonický sprievod, prípadne ďalšie súčasne znejúce hlasy,
✓ interpretujú piesne a prednesové skladby spamäti,
✓ používajú vibráto na dlhých notách,
✓ rozlíšia na základe počúvania klasickú, ľudovú, modernú hudbu,
✓ zahrajú jednoduché skladbičky, piesne zlistu.

Obsahový štandard

Hrací aparát.
Tvorba intonačne čistého tónu.
Zvyšovanie technickej, interpretačnej úrovne a tempa skladieb.
Prstoklady v zníženej polohe, prvý s druhým prstom a zvýšený tretí prst.
Dvojoktávové stupnice, technické cvičenia, etudy.
Technika pravej ruky.
Technické spôsoby hry.
Hudobno-výrazové prostriedky.
Zvyšovanie tempa a pohyblivosti oboch rúk počas hry.
Hra na iných miestach na hmatníku.
Medzipolohové výmeny.
Prstoklad ahmaty vIII. polohe.
Plynulé čítanie nôt od „g“ po „d3“.
Dvoj-, troj-, štvordobý a osminový takt.
Triola, synkopa.
Rytmická presnosť počas hry vdanom metre.
Bodkovaný rytmus vo štvrťovom a osminovom takte.

Hudobno-výrazové prostriedky.
Tempové označenia andante, allegretto, lento.
Interpretácia.
Rytmizácia melodickej línie.
Komorné, súborové a orchestrálne zoskupenia.
Hra spamäti.
Technické cvičenia zamerané na nácvik vibráta.
Hudobné žánre.
Hra jednoduchých skladieb z listu.

PREDMET: Komorná hra
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1
CIELE:

Do komornej hry možno zaradiť žiakov, ktorí majú o predmet záujem, a ktorí už vedia svoju technickú zručnosť a hudobnú vyspelosť samostatne uplatniť v spoločnom hraní. Výsledky práce v komornej hre možno prezentovať na školských vystúpeniach, v kultúrnych programoch v mieste pôsobenia školy a na súťažiach a hudobných festivaloch.

OBSAH:

- Naučiť žiakov počúvať melodické línie iných nástrojov.
- Zosúladiť hru viacerých hráčov, naučiť sa vzájomne prispôsobiť.
- Viesť k rešpektovaniu základných princípov komornej hry.
- Naučiť sa správne reagovať na vedúceho telesa a na dirigenta.
- Rozvíjať zmysel pre súhru a pohotovosť pri čítaní pártov z listu.
- Viesť žiakov k zhodnocovaniu významu jednotlivých hlasov.
- Nadobúdať kompetencie k vnímaniu potreby spoločného frázovania, dynamického prejavu, výrazu v skladbe a farebnej vyrovnanosti skladby.

Študijný plán pre daný ročník:

Tretí ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Druhý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Štvrtý ročník, prvej časti, I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

PREDMET: Hra na husliach
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:
- Nadviazať na získané zručnosti a vedomosti z nižších ročníkov
- Nácvik nových technických prvkov
- Zdokonaľovať intonačnú precíznosť
- Zlepšovať kvalitu tónu
- Zvyšovať nároky na pohybovú zručnosť a pamäť
- Naďalej rozvíjať hudobné cítenie, upevniť hudobné schopnosti sústavným opakovaním, zlepšiť technickú zručnosť a formovať estetický vkus žiakov
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť a formovať inštrumentálne návyky
- Pri vyučovaní brať do úvahy psychologické faktory, ktoré znamenajú prirodzenú túžbu dieťaťa po tvorivosti, hre a improvizácii
- Rozširovať škálu technických a výrazových prostriedkov a tak vytvárať dispozíciu na zvládanie náročnejších sólových a komorných skladieb
- Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces
- Rozvíjanie pohotovosti pri hre z listu
- Zapájať žiaka do komornej hry
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávanie výrazových prostriedkov hudby
- Naučiť žiaka samostatne cvičiť a ako má postupovať pri osvojovaní si skladby
- Pestovať zmysel pre rozlišovanie hudobných štýlov
- Naučiť žiaka sluchovej sebakontrole od samého začiatku štúdia skladby a sledovať tak tónovú kvalitu, rytmickú pregnantnosť, štýlovosť, charakter skladby
- Do vyučovacieho procesu zapojiť formovanie abstraktnej predstavy a sebakontroly
- Dosiahnuť určitý stupeň technického nadhľadu pri hre naštudovaných skladieb
- Rozvoj prstovej a sláčikovej techniky hry

OBSAH:
- cvičenie stupníc a akordických kadencií v prebraných polohách a rôznych

spôsobov smykov,
- cvičenie dvojhmatov v polohách,
- zvyšovať nároky na pohyblivosť so stálym dôrazom na aktívne uvoľnenú činnosť všetkých častí oboch rúk a na koordináciu a plynulosť pohybov,
- zdokonaľovať rytmické cítenie (trioly, bodkovaný rytmus, synkopy),
- smykové kombinácie, nácvik spiccata,
- využívať vibrato, dynamiku a agogiku pri výrazovom zvládnutí skladieb (i etúd) s uplatnením na verejných koncertoch,
- podnecovať žiakov k vlastnému hudobnému výrazu,
- pokračovať v komornej hre, hre z listu,
- v improvizácii pokračovať používaním ozdôb a kombinovať už zvládnuté prvky - rozvoj technických zručností
- upevňovať metrorytmické cítenie a rytmickú predstavivosť
- upevňovať hru spiccato
- orientovať sa notovom zápise
- nacvičovať hru terasovitej a progresívnej dynamiky
- postupne oboznamovať žiaka s odbornou terminológiou a husľovou literatúrou
- zapájať žiaka do komornej hry
- stupnice durové a molové

Základné učivo:

- Ľudové a umelé piesne
- Hra z listu
- Komorná hra
- Stupnice durové a molové; kadencie
- Technické cvičenia, etudy, prednesové skladby klasického charakteru, populárne piesne, filmová hudba, skladby iných národov a národností…….

Študijný plán pre daný ročník:

Štvrtý ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Naďalej osvojovať a rozvíjať základné princípy hry na husliach
- Naďalej rozvíjať hudobné cítenie, upevniť hudobné schopnosti sústavným opakovaním, zlepšiť technickú zručnosť a formovať estetický vkus žiakov
- Cvičiť stupnice a akordické kadencie v prebraných polohách rôznym spôsobom smykov

- Precvičovať 2. a 3. polohu
- Zvyšovať nároky na pohyblivosť všetkých častí oboch rúk
- Precvičovanie smykových kombinácií
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť a formovať inštrumentálne návyky
- Pri vyučovaní brať do úvahy psychologické faktory, ktoré znamenajú prirodzenú túžbu dieťaťa po tvorivosti, hre a improvizácii
- Naučiť žiaka hudbu pochopiť a objaviť jej krásy
- Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces
- Zamerať sa na prehlbovanie a obohacovanie technických a výrazových schopností, dosiahnuť vyrovnanosť hry v rýchlejších tempách
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu
- Práca na rozvoji technických zručností rúk – synchronizácia práce rúk
- Vnímať kantilénu a dokázať členiť skladbu na logické úseky - frázy
- Automatizovať plynulú orientáciu na hmatníku
- Zlepšovať orientáciu v notovom zápise
- Osvojiť si hru rôznych rytmických modelov s využitím šestnástinových a osminových hodnôt
- Zadeliť rytmicky správne i menšie rytmické hodnoty v zložitejších rytmických útvaroch
- Rozvíjanie pohotovosti pri hre z listu
- Zapájať žiaka do komornej hry
- Nácvik hry vibráto
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Druhý polrok:

- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávať výrazové prostriedky hudby
- Využívať vibráto, dynamiku a agogiku pri výrazovom zvládaní skladieb
- Precvičovať hru v 2. a 3. polohe
- Precvičovať rôzne smykové kombinácie
- Postupne viesť žiaka k osvojovaniu kompetencií samostatného štúdia
- Pestovať zmysel pre presnú reprodukciu notového zápisu
- Učiť sa postrehnúť hudobný- obsahový zámer skladateľa,
- Dôsledne dodržať pokyny v notovom zápise
- Učiť žiaka sluchovej sebakontrole od samého začiatku štúdia skladby a sledovať tak tónovú kvalitu, rytmickú pregnantosť, štýlovosť, charakter skladby

- Do vyučovacieho procesu zapojiť proces predstavy a sebakontroly
- Pri hre osvojenej skladby dosiahnuť určitý stupeň technického nadhľadu
- Osvojiť si hru rôznych rytmických modelov - bodkovaný rytmus
- Zadeliť rytmicky správne i menšie rytmické hodnoty v zložitejších rytmických útvaroch
- Rozvíjať pohotovosti pri hre z listu
- Zapájať žiaka do komornej hry
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb
  (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)
- Príprava na záverečnú skúšku prvej časti, prvého stupňa základného štúdia

Stupnice:

Durové stupnice: C, G,D, A – dur; F, B, Es- dur
Molové stupnice: a, e, h-mol; g-mol

- nahor a nadol v prebraných polohách, rôznymi spôsobmi smykov
- durové a molové kadencie

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- 10 etudy- technické cvičenia
- 2 prednesové skladby
- 3 ľudové piesne
- 1 koleda
- 2 piesne alebo skladbičky zamerané na rozvoj multikulturálneho cítenia žiakov
- durové a molové s krížikmi a bé - výber

Výkonový štandard

✓ korigujú správny postoj apoužívanie hracieho aparátu počas inštrumentácie,
✓ kontrolujú činnosť obidvoch rúk počas interpretácie,
✓ ovládajú hygienu a základnú údržbu hudobného nástroja,
✓ prepájajú vedome získané teoretické poznatky spraktickými zručnosťami v inštrumentácii,
✓ používajú hudobnú terminológiu v rozsahu podľa obsahu vyučovania a individuálnych dispozícií žiaka,
✓ pohotovo definujú noty v husľovom kľúči vo vyšších polohách alebo minimálne interpretovaných skladieb,

✓ interpretujú durové a molové stupnice cez dve oktávy s rozloženým kvintakordom s prechodom do vyšších polôhs využitím technických spôsobov hry détaché celým sláčikom a v rôznych jeho častiach, 2,3,4 legato, staccato, spiccato, martelé,
✓ používajú správnu časť sláčika, tlak na slák adĺžku pri interpretácii technických spôsobov hry, tempa, dynamiky,
✓ kladú dôraz na dopad aodskok prstov zhmatníka pri zvyšovaní tempa hry,
✓ prenášajú ľavú ruku do vyšších polôh (III.poloha), s dôrazom na súčasné prenášanie palca,
✓ reprodukujú stupnice, technické cvičenia aetudyzamerané na osvojenie prstokladov a získanie hmatovej istoty v III. alebo v inej hranej polohe,
✓ doladia samostatne intonačné nedostatky pomocou prázdnych strún,
✓ zahrajú rytmicky precízne vrámci daného metra so
správnym zadelením sláčika náročnejšie rytmické útvary,
✓ interpretujú hudobné skladby svýrazným rytmom akombináciami rôznych rytmických prvkov,
✓ disponujú husľovým tónom adekvátnym používanému hudobnému nástroju a fyziologickým danostiam žiaka,
✓ uplatňujú v interpretácii agogiku,
✓ intenzívnejšie pracujú s dynamickou škálou,
✓ používajú vibráto,
✓ definujú spomocou učiteľa tóninu, metrum, tónový rozsah, dynamiku, rytmické prvky, použité hudobno-výrazové prostriedky vinterpretovanej skladbe,
✓ rozlíšia spomocou učiteľa formálnu výstavbu, (diely) časti, charakteristické znaky interpretovanej skladby,
✓ demonštrujú zásady správania a etikety na koncertných vystúpeniach ako interpreti aj ako poslucháči,
✓ interpretujú prednesové skladby spamäti,
✓ aplikujú hudobné kompetencie získané na predmetoch individuálnehovyučovania v komornej, súborovej a orchestrálnej hre,
✓ zahrajú z listu jednoduché skladby a piesne,
✓ aplikujú elementárne prvky tvorivosti v jednoduchých skladbách a ľudových piesňach,
✓ používajú technické spôsoby (viacnásobné détaché, staccato, legato, spiccato), hudobno-výrazové prostriedky pri práci shudobnou témou.

Obsahový štandard
Hrací aparát.
Starostlivosť o hudobný nástroj.
Hudobná terminológia.
Notopis vhusľovom kľúči.
Dvojoktávové diatonické stupnice, technické cvičenia, etudy.
Technika hry sláčikom.
Technické spôsoby hry.
Spiccato.
Technika hry ľavej ruky.
Zvyšovanie tempa hry.
Hry vpolohách, medzipolohová výmena.
Prstoklad, hmaty vIII. polohe.
Sluchová sebakontrola.
Triola, synkopa, bodkovaný rytmus.
Tvorba intonačne čistého akvalitného tónu.
Hudobno-výrazové prostriedky.
Analýza hudobnej skladby.
Malá dvojdielna, trojdielna piesňová forma.
Štýlové tance.

Štúdium interpretovanej skladby s porozumením.
Kultúra správania sa na koncertných podujatiach, formovanie estetického vkusu.
Hra spamäti.
Hudobná komunikácia.
Hra zlistu.
Hudobná tvorivosť.

Záverečná skúška
- 1 durová a 1 molová melodická stupnica v dvoch oktávach,
- 1 etuda,
- 1 prednesová skladba.

PREDMET: Komorná hra
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1
CIELE:
Do komornej hry možno zaradiť žiakov, ktorí majú o predmet záujem a ktorí už vedia svoju technickú zručnosť a hudobnú vyspelosť samostatne uplatniť v spoločnom hraní. Výsledky práce v komornej hre možno prezentovať na školských vystúpeniach, v kultúrnych programoch v mieste pôsobenia školy a na súťažiach a hudobných festivaloch.

OBSAH:
- Naučiť žiakov počúvať melodické línie iných nástrojov.
- Zosúladiť hru viacerých hráčov, naučiť sa vzájomne prispôsobiť.
- Viesť k rešpektovaniu základných princípov komornej hry.
- Naučiť sa správne reagovať na vedúceho telesa a na dirigenta.
- Rozvíjať zmysel pre súhru a pohotovosť pri čítaní pártov z listu.
- Viesť žiakov k zhodnocovaniu významu jednotlivých hlasov.
- Nadobúdať kompetencie k vnímaniu potreby spoločného frázovania, dynamického prejavu, výrazu v skladbe a farebnej vyrovnanosti skladby.

Študijný plán pre daný ročník:

Štvrtý ročník, prvej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Druhý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Výkonový štandard

- ✓ aplikujú doposiaľ získané teoretické a individuálne interpretačné kompetencie v komornej hre,
- ✓ demonštrujú správne postavenie (sedenie) a kontrolujú pohybové činnosti hracieho aparátu počas interpretácie,
- ✓ flexibilne reagujú na gestá určeného hráča, rozumejú nástupnému gestu, gestu ukončenia skladby alebo frázy,
- ✓ reagujú adekvátnym tempom a dynamikou na gesto ukázané určeným hráčom na začiatku skladby,
- ✓ dokážu sledovať svoj part a nastúpiť na určenom mieste v priebehu skladby,
- ✓ aplikujú hudobno-výrazové prostriedky (tempové, rytmické, dynamické, artikulačné, agogické) podľa notového zápisu,
- ✓ reprodukujú účelové cvičenia zamerané na súčasné vnímanie melodickej línie, spoločné frázovanie, tempo, zreteľnú artikuláciu rytmických hodnôt, dynamiku a artikuláciu,
- ✓ reprodukujú krátke melodické a rytmické úseky po predhraní učiteľom,
- ✓ aplikujú v hre znamienka repetícia, prima volta, sekunda volta,
- ✓ rozoznávajú základné znaky hudobných foriem, vedia určiť tempo, metrum a charakter študovaných skladieb,
- ✓ prispôsobujú sa intonačne a farebne spoluhráčom v priebehu skladby,
- ✓ rozumejú stavbe a frázovaniu interpretovanej skladby,
- ✓ uplatňujú vsúhre logické frázovanie, určia hlavnú myšlienku, predohru, dohru, spomalenie, vrchol skladby v konkrétnych vybraných skladbách,
- ✓ dynamicky sa prispôsobujú v dominantných a sprievodných úsekoch jednotlivých hlasov,
- ✓ uvedomujú si zodpovednosť za spoločnú interpretáciu hudobnej skladby,
- ✓ vedia zaujať svoje miesto vzoskupení na pódiu,
- ✓ demonštrujú zásady kultúrneho správania na koncertných podujatiach,
- ✓ interpretujú štýlovo ažánrovo rôznorodý repertoár,
- ✓ vyjadrujú verbálne emocionálne zážitky vyvolané interpretáciou,
- ✓ aplikujú kreatívne metódy počas spoločnej interpretácie,
- ✓ reprodukujú krátke melodické alebo rytmické úseky.

Obsahový štandard

Spoločný zvukový a umelecký prejav.
Hrací aparát.
Interpretácia podľa gest určeného hráča.
Flexibilná orientácia v notovom zápise.
Jednohlasné, kánonické piesne acvičenia.
Spoločná artikulácia využitých hudobných prostriedkov. Spoločné rytmické a výrazové cítenie.
Individuálne, neskôr v súhre precvičovanie technicky náročnejších miest v skladbe.
Repetícia, prima volta, sekunda volta.
Analýza študovaných hudobných skladieb.
Rozvoj intonačnej predstavy a jednotnej intonácie.
Rozvíjanie schopnosti vyrovnávania zvukových možností rôznych hudobných nástrojov.
Hudobná téma –rozoznávanie hlavnej myšlienky v interpretovanej skladbe.
Elementárne chápanie hudobnej logiky v hudobných skladbách.
Hudobná komunikácia (rozlišovanie sólových a sprievodných častí).
Pravidelná, presná účasť na vyučovaní a smerovanie k vzájomnej úcte a tolerancii.
Skupinové rozostavenie na pódiu.
Kultúra správania sa na koncertných podujatiach, formovanie estetického vkusu.
Hudobná literatúra pre komornú hru.

Nácvik repertoáru k rôznym významným príležitostiam (vianočný repertoár, veľkonočný, ...).
Striedanie sa hráčov jednotlivých hlasov v priebehu skladby za účelom plynulého čítania a orientácie v notovom zápise.
Hra na ozvenu.

Prvý ročník, druhej časti, I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

PREDMET: Hra na husliach
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:

- Nadviazať na získané zručnosti a vedomosti z nižších ročníkov
- Nácvik nových technických prvkov
- Zdokonaľovať intonačnú precíznosť
- Zlepšovať kvalitu tónu
- Zvyšovať nároky na technickú zručnosť oboch rúk
- Zdokonaľovať pamäť a hru
- Naďalej rozvíjať hudobné cítenie, upevniť hudobné schopnosti sústavným opakovaním, zlepšiť a formovať estetický vkus žiakov
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť a formovať inštrumentálne návyky
- Pri vyučovaní brať do úvahy psychologické faktory, ktoré znamenajú prirodzenú túžbu dieťaťa po tvorivosti, hre a improvizácii
- Rozširovať škálu technických a výrazových prostriedkov a tak vytvárať dispozíciu na zvládanie náročnejších sólových a komorných skladieb
- Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces
- Rozvíjanie pohotovosti pri hre z listu
- Zapájať žiaka do komornej hry
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Naučiť žiaka samostatne cvičiť a ako má postupovať pri osvojovaní si skladby
- Pestovať zmysel pre rozlišovanie hudobných štýlov
- Učiť žiaka sluchovej sebakontrole od samého začiatku štúdia skladby a sledovať tak tónovú kvalitu, rytmickú pregnantnosť, štýlovosť, charakter skladby
- Do vyučovacieho procesu zapojiť formovanie abstraktnej predstavy
- Dosiahnuť určitý stupeň technického nadhľadu pri hre naštudovaných skladieb

- Rozvoj prstovej a sláčikovej techniky hry

OBSAH:
- cvičenie 3-oktávových stupníc, akordických kadencií (aj v rôznych melodických moduloch),
- zdokonaľovať predvedenia rôznych smykov, nácvik sautillé,
- zdokonaľovať výmeny polôh podľa zvolených postupov,
- cvičenie dvojhmatov,
- pokračovať v nácviku výrazových prvkov – vibrato, dynamika, frázovanie,
- usmerňovať žiaka na správny postup pri samostatnom nácviku skladby – výber vhodného materiálu,
- výber náročnejších materiálov na hru z listu,
- improvizovat na dlhších motívoch (piesňach)

Základné učivo:

- Ľudové piesne - improvizácia
- Hra z listu
- Komorná hra
- Stupnice durové a molové; kadencie
- Technické cvičenia, etudy, prednesové skladby klasického charakteru, populárne piesne, filmová hudba, skladby iných národov a národností…....

Študijný plán pre daný ročník:

Prvý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Naďalej rozvíjať základné princípy hry na husliach
- Rozvíjať hudobné cítenie, upevniť hudobné schopnosti, zlepšiť technickú zručnosť a formovať estetický vkus žiakov
- Cvičiť stupnice a akordické kadencie v prebraných polohách rôznym spôsobom smykov (tri oktávy)
- Upevňovať hru v jednotlivých polohe
- Zvyšovať nároky na zvyšovanie technických zručností oboch rúk
- Precvičovanie smykových kombinácií
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť a prehlbovať inštrumentálne návyky
- Pri vyučovaní brať do úvahy psychologické faktory, ktoré znamenajú prirodzenú túžbu dieťaťa po tvorivosti, hre a improvizácii
- Naučiť žiaka hudbu pochopiť a objaviť jej krásy
- Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces
- Zamerať sa na prehlbovanie a obohacovanie technických a výrazových

schopností, dosiahnuť vyrovnanosť hry v rýchlejších tempách
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu
- Práca na rozvoji technických zručností rúk – synchronizácia práce rúk
- Vnímať kantilénu a členenie skladby na frázy
- Automatizovať plynulú orientáciu na hmatníku
- Osvojiť si hru rôznych rytmických modelov s využitím kombinácie rôznych rytmických hodnôt
- Zadeliť zložitejšie rytmické útvary
- Rozvíjanie pohotovosti pri hre z listu
- Zapájať žiaka do komornej hry
- Nácvik hry vibráto spiccato
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb
(zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Druhý polrok:

- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávať výrazové prostriedky hudby
- Využívať vibráto, dynamiku a agogiku pri výrazovom zvládaní skladieb
- Nacvičiť sautillé
- Precvičovať hru v polohách
- Precvičovať rôzne smykové kombinácie
- Postupne viesť žiaka k osvojovaniu kompetencií samostatného štúdia
- Pestovať zmysel pre presnú reprodukciu notového zápisu
- Učiť sa postrehnúť hudobný- obsahový zámer skladateľa,
- Dôsledne dodržať pokyny v notovom zápise
- Učiť žiaka sluchovej sebakontrole od samého začiatku štúdia skladby a sledovať
tak tónovú kvalitu, rytmickú pregnantosť, štýlovosť, charakter skladby
- Do vyučovacieho procesu zapojiť proces predstavy a sebakontroly
- Pri hre osvojenej skladby dosiahnuť určitý stupeň technického nadhľadu
- Osvojiť si hru rôznych rytmických modelov
- Zadeliť i rytmicky zložitejšie útvary
- Rozvíjať pohotovosti pri hre z listu
- Zapájať žiaka do komornej hry
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb
(zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Stupnice:

Durové stupnice: C, G,D, A – dur; F, B, Es- dur
Molové stupnice: a, e, h-mol; g-mol

- nahor a nadol v prebraných polohách, rôznymi spôsobmi smykov
- durové a molové kadencie

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- 10 etudy- technické cvičenia
- 2 prednesové skladby
- 3 ľudové piesne
- 1 koleda
- 2 piesne alebo skladbičky zamerané na rozvoj multikulturálneho cítenia žiakov
- durové a molové s krížikmi a bé – výber

Výkonový štandard

✓ majú osvojenú základnú hudobnú gramotnosť a odbornú terminológiu z doterajšej hudobnej praxe,
✓ doladia sa využitím pomocných tónov v polohách.
✓ interpretujú stupnice v rozsahu minimálne do tretej polohy s rozloženým kvintakordom doposiaľ osvojenými technickými spôsobmi hry,
✓ kladú dôraz na plynulý pohyb palca súčasne sprotiľahlými prstami ľavej ruky pri polohových výmenách,
✓ používajú správne sláčik pri hre technických spôsobov détaché, legato, staccato, spiccato, martelé aich rytmických obmien,
✓ demonštrujú plynulú hru détaché a spiccato v ťažisku sláčika,
✓ uložia sláčik na miesto hrania sul tasto a sul ponticello,
✓ uplatňujú v hre flažolety a prehmaty,
✓ interpretačne rozlíšia akcentované noty,
✓ rozpoznajú z notového zápisu miesta so zdvihom,
✓ použijú pri hre zdvihu primeranú dĺžku a smer sláčika,
✓ reprodukujú technické cvičenia zamerané na súčasného ukladania prstov v dvojhmatovej hre,
✓ použijú správny pomer sláčika a kombináciu dvojzvuku pri hre trojtónových a štvortónových akordov,
✓ použijú vibráto vsúlade scharakterom hraného úseku,
✓ uplatňujú na základe porozumenia interpretovanej skladbe správne frázovanie, uvádzanie a ukončovanie hudobných myšlienok počas hry,
✓ umocňujú expresivitu skladby vibrátom, logickým frázovaním, uplatnením progresívnej dynamiky, výrazových a artikulačných prostriedkov, agogiky,
✓ vnímajú na základe počúvania osobitosti interpretácie hudobných skladieb vrôznych štýlových obdobiach a žánroch,
✓ uplatňujú zvukovú farebnosť nástroja počas hry v polohách,

- ✓ definujú charakteristické znaky formy rondo nižšieho typu alebo formy iných interpretovaných skladieb,
- ✓ demonštrujú aspoň jednu prednesovú skladbu plynule bez pamäťových výpadkov,
- ✓ zahrajú z listu skladbu úrovne nižšieho ročníka individuálne aj v súhre,
- ✓ uplatňujú osobnostnú verbálnu aj nonverbálnu komunikáciu v súhre s inými nástrojmi,
- ✓ aplikujú trilky alebo iné melodické ozdoby v hre aj pri improvizácii s melódiou,
- ✓ uplatňujú tvorivé schopnosti pri dopĺňaní závetia hudobnej vety alebo záveru skladby.

Obsahový štandard

Stupňovanie nárokov na interpretačnú úroveň.
Intonačná čistota a rytmická presnosť v stredne rýchlych tempách.
Ladenie hudobného nástroja.
Hmatová istota a intonácia v III. polohe.
Dvojoktávové stupnice, technické cvičenia, etudyahudobné skladby.
Hra vpolohách, medzipolohové výmeny.
Technické spôsoby hry.
Sul tasto, sul ponticello.
Jednooktávové stupnice na jednej strune prvým a druhým prstom s prehmatom a flažoletom.
Technické cvičenia, etudy, skladby (podľa zváženia pedagóga) s obsahom prvkov už zvládnutých a ďalších prvkov -zdvihy, akcenty.
Dvojhmaty.
Akordická hra.
Prstové a zápästné vibráto.
Interpretácia.
Štýlové špecifiká vhudobných skladbách.
Počúvanie nahrávok významných huslistov.
Husľová literatúra v rôznych štýlových obdobiach a žánroch.
Rondo nižšieho typu.
Hra spamäti.
Hra zlistu v rámci komornej hry alebo hry vsúbore alebo orchestri.
Melodické ozdoby využívané pri obmieňaní melódie.
Hudobná veta.

PREDMET: Komorná hra

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1

CIELE:

Do komornej hry možno zaradiť žiakov, ktorí majú o predmet záujem a ktorí už vedia svoju technickú zručnosť a hudobnú vyspelosť samostatne uplatniť v spoločnom hraní. Výsledky práce v komornej hre možno prezentovať na školských vystúpeniach, v kultúrnych programoch v mieste pôsobenia školy a na súťažiach a hudobných festivaloch.

OBSAH:

- Naučiť žiakov počúvať melodické línie iných nástrojov.
- Zosúladiť hru viacerých hráčov, naučiť sa vzájomne prispôsobiť.
- Viesť k rešpektovaniu základných princípov komornej hry.
- Naučiť sa správne reagovať na vedúceho telesa a na dirigenta.
- Rozvíjať zmysel pre súhru a pohotovosť pri čítaní pártov z listu.

- Viesť žiakov k zhodnocovaniu významu jednotlivých hlasov.
-Nadobúdať kompetencie k vnímaniu potreby spoločného frázovania, dynamického prejavu, výrazu v skladbe a farebnej vyrovnanosti skladby.

Študijný plán pre danom ročník:

Prvý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Druhý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Druhý ročník druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

PREDMET: Hra na husliach
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:

- Nadviazať na získané zručnosti a vedomosti z nižších ročníkov
- Nácvik nových technických prvkov
- Zdokonaľovať intonačnú precíznosť
- Zlepšovať kvalitu tónu
- Zvyšovať nároky na technickú zručnosť oboch rúk
- Zdokonaľovať pamäť a hru
- Naďalej rozvíjať hudobné cítenie, upevniť hudobné schopnosti sústavným opakovaním, zlepšiť a formovať estetický vkus žiakov
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť a formovať inštrumentálne návyky
- Pri vyučovaní brať do úvahy psychologické faktory, ktoré znamenajú prirodzenú túžbu dieťaťa po tvorivosti, hre a improvizácii
- Rozširovať škálu technických a výrazových prostriedkov a tak vytvárať dispozíciu na zvládanie náročnejších sólových a komorných skladieb
- Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces
- Rozvíjanie pohotovosti pri hre z listu
- Zapájať žiaka do komornej hry

- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Naučiť žiaka samostatne cvičiť a ako má postupovať pri osvojovaní si skladby
- Pestovať zmysel pre rozlišovanie hudobných štýlov
- Učiť žiaka sluchovej sebakontrole od samého začiatku štúdia skladby a sledovať tak tónovú kvalitu, rytmickú pregnantnosť, štýlovosť, charakter skladby
- Do vyučovacieho procesu zapojiť formovanie abstraktnej predstavy
- Dosiahnuť určitý stupeň technického nadhľadu pri hre naštudovaných skladieb
- Rozvoj prstovej a sláčikovej techniky hry

OBSAH:

- cvičenie stupníc a akordických kadencií v prebraných polohách a rôznych spôsobov smykov,
- cvičenie dvojhmatov v polohách,
- zvyšovať nároky na pohyblivosť oboch rúk so stálym dôrazom na aktívne uvoľnenú činnosť
- a na koordináciu a plynulosť pohybov,
- zdokonaľovať rytmické cítenie (trioly, bodkovaný rytmus, synkopy),
- precvičovať smykové kombinácie,
- využívať vibrato, dynamiku a agogiku pri výrazovom zvládnutí skladieb (i etúd)
- nacvičiť sautillé
- podnecovať žiakov k vlastnému hudobnému výrazu,
- pokračovať v komornej hre, hre z listu,
- prehlbovať technické zručnosti
- upevňovať metrorytmické cítenie a rytmickú predstavivosť
- upevňovať hru spiccato
- upevňovať hru terasovitej a progresívnej dynamiky
- postupne oboznamovať žiaka s odbornou terminológiou a husľovou literatúrou
- zapájať žiaka do komornej hry
- stupnice durové a molové (tri oktávy, kadencie)

Základné učivo:

- Ľudové piesne - improvizácia
- Hra z listu
- Komorná hra
- Stupnice durové a molové; kadencie
- Technické cvičenia, etudy, prednesové skladby klasického charakteru, populárne piesne, filmová hudba, skladby iných národov a národností…....

Študijný plán pre daný ročník:

Druhý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Naďalej rozvíjať základné princípy hry na husliach
- Rozvíjať hudobné cítenie, upevniť hudobné schopnosti, zlepšiť technickú zručnosť a formovať estetický vkus žiakov
- Cvičiť stupnice a akordické kadencie v prebraných polohách rôznym spôsobom smykov (tri oktávy)
- Upevňovať hru v jednotlivých polohe
- Zvyšovať nároky na zvyšovanie technických zručností oboch rúk
- Precvičovanie smykových kombinácií
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť a prehlbovať inštrumentálne návyky
- Pri vyučovaní brať do úvahy psychologické faktory, ktoré znamenajú prirodzenú túžbu dieťaťa po tvorivosti, hre a improvizácii
- Naučiť žiaka hudbu pochopiť a objaviť jej krásy
- Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces
- Zamerať sa na prehlbovanie a obohacovanie technických a výrazových schopností, dosiahnuť vyrovnanosť hry v rýchlejších tempách
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu
- Práca na rozvoji technických zručností rúk – synchronizácia práce rúk
- Vnímať kantilénu a členenie skladby na frázy
- Automatizovať plynulú orientáciu na hmatníku
- Osvojiť si hru rôznych rytmických modelov s využitím kombinácie rôznych rytmických hodnôt
- Zadeliť zložitejšie rytmické útvary
- Rozvíjanie pohotovosti pri hre z listu
- Zapájať žiaka do komornej hry
- Nácvik hry vibráto spiccato
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb
  (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Druhý polrok:

- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávať výrazové prostriedky hudby
- Využívať vibráto, dynamiku a agogiku pri výrazovom zvládaní skladieb
- Nacvičiť sautillé

- Precvičovať hru v polohách
- Precvičovať rôzne smykové kombinácie
- Postupne viesť žiaka k osvojovaniu kompetencií samostatného štúdia
- Pestovať zmysel pre presnú reprodukciu notového zápisu
- Učiť sa postrehnúť hudobný- obsahový zámer skladateľa,
- Dôsledne dodržať pokyny v notovom zápise
- Učiť žiaka sluchovej sebakontrole od samého začiatku štúdia skladby a sledovať
  tak tónovú kvalitu, rytmickú pregnantosť, štýlovosť, charakter skladby
- Do vyučovacieho procesu zapojiť proces predstavy a sebakontroly
- Pri hre osvojenej skladby dosiahnuť určitý stupeň technického nadhľadu
- Osvojiť si hru rôznych rytmických modelov
- Zadeliť i rytmicky zložitejšie útvary
- Rozvíjať pohotovosti pri hre z listu
- Zapájať žiaka do komornej hry
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb
  (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Stupnice:

Durové stupnice: C, G,D, A, E – dur; F, B, Es, As- dur
Molové stupnice: a, e, h-mol; d, g-mol

- nahor a nadol v prebraných polohách, rôznymi spôsobmi smykov
- durové a molové kadencie

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- 10 etudy- technické cvičenia
- 2 prednesové skladby
- 3 ľudové piesne
- 1 koleda
- 2 piesne alebo skladbičky zamerané na rozvoj multikulturálneho cítenia žiakov
- durové a molové s krížikmi a bé – výber

Výkonový štandard

- ✓ majú prehľad o hudobnej kultúre svojho mesta a regiónu,

- ✓ aplikujú počas interpretácie prednesovej skladby všetky dynamické, výrazové, artikulačné prostriedky aagogiku predpísané v notovom zápise,
- ✓ interpretujú etudy a prednesové skladby s náročnejšími technickými spôsobmi hry a dvojhmatmi,
- ✓ interpretujú artikulačne zrozumiteľne v rovnakom tempe stupnice a akordické kadencie cez dve, tri oktávy,
- ✓ plynule prechádzajú do druhej a tretej polohy
- ✓ samostatne regulujú intonačnú čistotu a kvalitu tónu vo IV. polohe,
- ✓ doladia sa samostatne pomocou susedných prázdnych strún a pomocných tónov v sextách, terciách,
- ✓ aplikujú prstoklady ahmaty naučené vstupniciach vhudobných skladbách,
- ✓ interpretujú v rýchlejšom tempe s koordinovanými pohybmi obidvoch rúk,
- ✓ reagujú na rytmické a tempové zmeny počas skladby,
- ✓ poznajú charakteristické znaky hudobnej formy variácií,

alebo iných interpretovaných skladieb,

- ✓ zahrajú trilok, nátril, obal alebo iné melodické ozdoby podľa notového zápisu,
- ✓ flexibilne reagujú na rytmické a tempové zmeny počas skladby,
- ✓ zahrajú rytmicky správne náročnejšie rytmické útvary vrámci metra,
- ✓ experimentujú sfarbou tónuv prednesových skladbách a etudách,
- ✓ prejavujú vlastné emocionálne cítenie v interpretovanej skladbe,

- ✓ interpretujú skladby s vyšším stupňom náročnosti spamäti,
- ✓ samostatne naštudujú primerane náročnú skladbu,
- ✓ určia tóninu, tempo, technické spôsoby hry, hudobno-výrazové prostriedky v novej skladbe,
- ✓ pohotovejšie čítajú notový zápis pri hre zlistu,
- ✓ uplatňujú elementárne improvizačné prvky v piesňach a jednoduchých skladbách,
- ✓ udržia spoločné tempo, rytmus, dynamiku počas súhry.

Obsahový štandard

Hudobná kultúra a tradície mesta a regiónu.
Hudobná kultúra minulosti.
Interpretácia.
Dvojhmatová hra.
Dvojoktávové, trojoktávové stupnice a akordické kadencie.
Medzipolohové výmeny ahra vpolohách.
II. a IV. poloha (výber podľa pedagóga).
Intonačná čistota a kvalita tónu vhraných polohách.
Prstoklad.
Čítanie nôt z notového zápisu a hmatová orientácia v druhej a štvrtej polohe.
Synchronizácia obidvoch rúk vrýchlejšom tempe arytmických zmenách.
Variácie.
Melodické ozdoby.
Interpretácia.
Kvintoly, sextoly, veľké trioly.
Osobitý interpretačný prejav.
Muzikálny prejav žiaka v prednesových skladbách.

Hra spamäti.
Samostatné štúdium.
Analýza hudobnej skladby.
Hra zlistu.
Hudobná tvorivosť.
Uplatňovanie melodických ozdôb v improvizácii.
Skupinová interpretácia.

PREDMET: Komorná hra
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1
CIELE:
Do komornej hry možno zaradiť žiakov, ktorí majú o predmet záujem a ktorí už vedia svoju technickú zručnosť a hudobnú vyspelosť samostatne uplatniť v spoločnom hraní. Výsledky práce v komornej hre možno prezentovať na školských vystúpeniach, v kultúrnych programoch v mieste pôsobenia školy a na súťažiach a hudobných festivaloch.

OBSAH:
- Naučiť žiakov počúvať melodické línie iných nástrojov.
- Zosúladiť hru viacerých hráčov, naučiť sa vzájomne prispôsobiť.
- Viesť k rešpektovaniu základných princípov komornej hry.
- Naučiť sa správne reagovať na vedúceho telesa a na dirigenta.
- Rozvíjať zmysel pre súhru a pohotovosť pri čítaní pártov z listu.
- Viesť žiakov k zhodnocovaniu významu jednotlivých hlasov.
- Nadobúdať kompetencie k vnímaniu potreby spoločného frázovania, dynamického prejavu, výrazu v skladbe a farebnej vyrovnanosti skladby.

Študijný plán pre danom ročník:

Druhý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Druhý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Tretí ročník, druhej časti, I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

PREDMET: Hra na husliach
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:

- Nadviazať na získané zručnosti a vedomosti z nižších ročníkov
- Nácvik nových technických prvkov
- Zdokonaľovať intonačnú precíznosť
- Zlepšovať kvalitu tónu
- Zvyšovať nároky na technickú zručnosť oboch rúk
- Zdokonaľovať pamäť a hru
- Naďalej rozvíjať hudobné cítenie, upevniť hudobné schopnosti sústavným opakovaním, zlepšiť a formovať estetický vkus žiakov
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť a formovať inštrumentálne návyky
- Pri vyučovaní brať do úvahy psychologické faktory, ktoré znamenajú prirodzenú túžbu dieťaťa po tvorivosti, hre a improvizácii
- Rozširovať škálu technických a výrazových prostriedkov a tak vytvárať dispozíciu na zvládanie náročnejších sólových a komorných skladieb
- Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces
- Rozvíjanie pohotovosti pri hre z listu
- Zapájať žiaka do komornej hry
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Naučiť žiaka samostatne cvičiť a ako má postupovať pri osvojovaní si skladby
- Pestovať zmysel pre rozlišovanie hudobných štýlov

- Učiť žiaka sluchovej sebakontrole od samého začiatku štúdia skladby a sledovať tak tónovú kvalitu, rytmickú pregnantnosť, štýlovosť, charakter skladby
- Do vyučovacieho procesu zapojiť formovanie abstraktnej predstavy
- Dosiahnuť určitý stupeň technického nadhľadu pri hre naštudovaných skladieb
- Rozvoj prstovej a sláčikovej techniky hry

OBSAH:

- sústreditť sa na intonačnú a tónovú sebakontrolu,
- ďalej rozvíjat techniku ľavej ruky, zdokonaľovať pohybovú súčinnostť celej ruky pri rôznych druhoch sláčikových ťahov,
- skvalitnovať výrazovú stránku hry (kvalitu vibrata, dynamika, agogika, frázovanie),
- počúvať nahrávky vynikajúcich huslistov a fixovat v žiakovi hlavné zásady
- interpretácie rôznych štýlových období,
- cvičenie stupníc (dur, mol) v 3 oktávach aj v dvojhmatoch, akordické kadencie do rýchlejšieho tempa,
- inšpirovať žiaka k vyžívaniu improvizacných prvkov aj pri spoločnom muzicírovaní.

Základné učivo:

- Ľudové piesne - improvizácia
- Hra z listu
- Komorná hra
- Stupnice durové a molové; kadencie
- Technické cvičenia, etudy, prednesové skladby klasického charakteru, populárne piesne, filmová hudba, skladby iných národov a národností…....

Študijný plán pre daný ročník:

Tretí ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Naďalej rozvíjať základné princípy hry na husliach
- Rozvíjať hudobné cítenie, upevniť hudobné schopnosti, zlepšiť technickú zručnosť a formovať estetický vkus žiakov
- Cvičiť stupnice a akordické kadencie v prebraných polohách rôznym spôsobom smykov (tri oktávy)
- Upevňovať hru v jednotlivých polohe

- Zvyšovať nároky na zvyšovanie technických zručností oboch rúk
- Precvičovanie smykových kombinácií
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť a prehlbovať inštrumentálne návyky
- Pri vyučovaní brať do úvahy psychologické faktory, ktoré znamenajú prirodzenú túžbu dieťaťa po tvorivosti, hre a improvizácii
- Naučiť žiaka hudbu pochopiť a objaviť jej krásy
- Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces
- Zamerať sa na prehlbovanie a obohacovanie technických a výrazových schopností, dosiahnuť vyrovnanosť hry v rýchlejších tempách
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu
- Práca na rozvoji technických zručností rúk – synchronizácia práce rúk
- Vnímať kantilénu a členenie skladby na frázy
- Automatizovať plynulú orientáciu na hmatníku
- Osvojiť si hru rôznych rytmických modelov s využitím kombinácie rôznych rytmických hodnôt
- Zadeliť zložitejšie rytmické útvary
- Rozvíjanie pohotovosti pri hre z listu
- Zapájať žiaka do komornej hry
- Nácvik hry vibráto spiccato
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb
  (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Druhý polrok:

- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávať výrazové prostriedky hudby
- Využívať vibráto, dynamiku a agogiku pri výrazovom zvládaní skladieb
- Nacvičiť sautillé
- Precvičovať hru v polohách
- Precvičovať rôzne smykové kombinácie
- Postupne viesť žiaka k osvojovaniu kompetencií samostatného štúdia
- Pestovať zmysel pre presnú reprodukciu notového zápisu
- Učiť sa postrehnúť hudobný- obsahový zámer skladateľa,
- Dôsledne dodržať pokyny v notovom zápise
- Učiť žiaka sluchovej sebakontrole od samého začiatku štúdia skladby a sledovať
  tak tónovú kvalitu, rytmickú pregnantosť, štýlovosť, charakter skladby
- Do vyučovacieho procesu zapojiť proces predstavy a sebakontroly
- Pri hre osvojenej skladby dosiahnuť určitý stupeň technického nadhľadu
- Osvojiť si hru rôznych rytmických modelov

- Zadeliť i rytmicky zložitejšie útvary
- Rozvíjať pohotovosti pri hre z listu
- Zapájať žiaka do komornej hry
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb
  (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Stupnice:

Durové stupnice: C, G,D, A, E – dur; F, B, Es, As- dur
Molové stupnice: a, e, h-mol; d, g-mol

- nahor a nadol v prebraných polohách, rôznymi spôsobmi smykov
- durové a molové kadencie

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- 10 etudy- technické cvičenia
- 2 prednesové skladby
- 3 ľudové piesne
- 1 koleda
- 2 piesne alebo skladbičky zamerané na rozvoj multikulturálneho cítenia žiakov
- durové a molové s krížikmi a bé – výber

Výkonový štandard

✓ interpretujú stupnice a akordické kadencie s použitím D7, technické cvičenia, etudy askladby, zamerané na zvyšovanie tempa technických spôsobov hry so zreteľom na
✓ použijú správne sláčik počas hry technických spôsobov so zreteľom na precíznu artikuláciu,
✓ interpretujú v rozsahu minimálne do IV. polohy naučenými technickými spôsobmi v rýchlejšom tempe so zreteľom na zrozumiteľnú artikuláciu,
✓ formujú postavenie ľavej ruky počas plynulých výmen do polôh nahor aj nadol so zreteľom na čistú intonáciu a kvalitný tón,
✓ rozlíšia, a následne zahrajú zapísané intervalové vzdialenosti v polohách,
✓ uplatňujú počas hry vpolohách prstoklady ahmaty znácviku stupníc atechnických cvičení,
✓ kontrolujú vizuálne a sluchom celkový interpretačný prejav (postoj a súčinnosť rúk počas hry, intonácia a kvalita tónu),
✓ aplikujú na základe porozumenia skladbe všetky doposiaľ nadobudnuté poznatky a zručnosti: dôsledné frázovanie, uplatňovanie širokej dynamickej škály, využívanie rôznych farebných tónových odtieňov, zmeny tempa a ďalšie výrazové prostriedky vyjadrujúce charakter skladby,
✓ precízne artikulujú rytmické úseky s náročnejším

kombinovaným rytmom,
- ✓ samostatne analyzujú primerane náročnú skladbu (určia tóninu, metrum, tempo, frázu, výrazové prostriedky),
- ✓ zahrajú melodické ozdoby zapísané v notovom zápise,
- ✓ zahrajú intonačne čisto krátky úsek v dvojhmatoch,
- ✓ uplatňujú rôzne druhy vibráta podľa charakteru úseku skladby,
- ✓ vyjadrujú v skladbe vlastné emócie,
- ✓ analyzujú interpretačné prostriedky vhraných hudobných formách,
- ✓ pohotovo čítajú noty znotového zápisu pri hre z listu,
- ✓ transponujú podľa sluchu jednoduché piesne do iných tónin,
- ✓ aplikujú rytmické kombinácie a poznané technické spôsoby hry pri variáciách na tému,
- ✓ interpretačné kompetencie aktívne demonštrujú v sólovej alebo skupinovej hre pred publikom.

Obsahový štandard
Dominantný septakord.
Technické spôsoby hry.
Détaché (rytmické obmeny), martelé, legato (s viacerým počtom nôt), spiccato.
Diatonické stupnice minimálne v rozsahu do IV. polohy, technické cvičenia aetudy.
Tvorba tónu.
Prstoklad.
Interpretácia.
Artikulácia rytmu.
Analýza hudobnej skladby.
Melodické ozdoby.
Dvojhmaty.
Vibráto.
Osobitý interpretačný prejav.
Koncertíno, sonatína.
Hra zlistu.
Transpozícia.
Práca s hudobnou témou.
Variácie na rytmické modely.
Skupinová interpretácia.

PREDMET: Komorná hra
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1
CIELE:
Do komornej hry možno zaradiť žiakov, ktorí majú o predmet záujem a ktorí už vedia svoju technickú zručnosť a hudobnú vyspelosť samostatne uplatniť v spoločnom hraní. Výsledky práce v komornej hre možno prezentovať na školských vystúpeniach, v kultúrnych programoch v mieste pôsobenia školy a na súťažiach a hudobných festivaloch.

OBSAH:
- Naučiť žiakov počúvať melodické línie iných nástrojov.
- Zosúladiť hru viacerých hráčov, naučiť sa vzájomne prispôsobiť.
- Viesť k rešpektovaniu základných princípov komornej hry.
- Naučiť sa správne reagovať na vedúceho telesa a na dirigenta.

- Rozvíjať zmysel pre súhru a pohotovosť pri čítaní pártov z listu.
- Viesť žiakov k zhodnocovaniu významu jednotlivých hlasov.
-Nadobúdať kompetencie k vnímaniu potreby spoločného frázovania, dynamického prejavu, výrazu v skladbe a farebnej vyrovnanosti skladby.

Študijný plán pre danom ročník:

Tretí ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Druhý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Štvrtý ročník, druhej časti, I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

PREDMET: Hra na husliach
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)
CIELE:

- Zdokonaľovať intonačnú precíznosť
- Zlepšovať kvalitu tónu
- Zvyšovať nároky na technickú zručnosť oboch rúk
- Zdokonaľovať pamäť a hru
- Naďalej rozvíjať hudobné cítenie, upevniť hudobné schopnosti sústavným opakovaním, zlepšiť a formovať estetický vkus žiakov
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť a formovať inštrumentálne návyky
- Pri vyučovaní brať do úvahy psychologické faktory, ktoré znamenajú prirodzenú túžbu dieťaťa po tvorivosti, hre a improvizácii
- Rozširovať škálu technických a výrazových prostriedkov a tak vytvárať dispozíciu na zvládanie náročnejších sólových a komorných skladieb
- Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces
- Rozvíjanie pohotovosti pri hre z listu
- Zapájať žiaka do komornej hry

- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Naučiť žiaka samostatne cvičiť a ako má postupovať pri osvojovaní si skladby
- Pestovať zmysel pre rozlišovanie hudobných štýlov
- Učiť žiaka sluchovej sebakontrole od samého začiatku štúdia skladby a sledovať tak tónovú kvalitu, rytmickú pregnantnosť, štýlovosť, charakter skladby
- Do vyučovacieho procesu zapojiť formovanie abstraktnej predstavy
- Dosiahnuť určitý stupeň technického nadhľadu pri hre naštudovaných skladieb
- Rozvoj prstovej a sláčikovej techniky hry

OBSAH:

- sústreditť sa na intonačnú a tónovú sebakontrolu,
- ďalej rozvíjat techniku ľavej ruky, zdokonaľovať pohybovú súčinnostť celej ruky pri rôznych druhoch sláčikových ťahov,
- skvalitnovať výrazovú stránku hry (kvalitu vibrata, dynamika, agogika, frázovanie),
- počúvať nahrávky vynikajúcich huslistov a fixovat v žiakovi hlavné zásady
- interpretácie rôznych štýlových období,
- cvičenie stupníc (dur, mol) v 3 oktávach aj v dvojhmatoch, akordické kadencie do rýchlejšieho tempa,
- inšpirovať žiaka k vyžívaniu improvizacných prvkov aj pri spoločnom muzicírovaní.

Základné učivo:

- Ľudové piesne - improvizácia
- Hra z listu
- Komorná hra
- Stupnice durové a molové; kadencie
- Technické cvičenia, etudy, prednesové skladby klasického charakteru, populárne piesne, filmová hudba, skladby iných národov a národností…....

Študijný plán pre daný ročník:

Štvrtý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- Naďalej rozvíjať základné princípy hry na husliach

- Rozvíjať hudobné cítenie, upevniť hudobné schopnosti, zlepšiť technickú zručnosť a formovať estetický vkus žiakov
- Cvičiť stupnice a akordické kadencie v prebraných polohách rôznym spôsobom smykov (tri oktávy)
- Upevňovať hru v jednotlivých polohe
- Zvyšovať nároky na zvyšovanie technických zručností oboch rúk
- Precvičovanie smykových kombinácií
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť a prehlbovať inštrumentálne návyky
- Pri vyučovaní brať do úvahy psychologické faktory, ktoré znamenajú prirodzenú túžbu dieťaťa po tvorivosti, hre a improvizácii
- Naučiť žiaka hudbu pochopiť a objaviť jej krásy
- Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces
- Zamerať sa na prehlbovanie a obohacovanie technických a výrazových schopností, dosiahnuť vyrovnanosť hry v rýchlejších tempách
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu
- Práca na rozvoji technických zručností rúk – synchronizácia práce rúk
- Vnímať kantilénu a členenie skladby na frázy
- Automatizovať plynulú orientáciu na hmatníku
- Osvojiť si hru rôznych rytmických modelov s využitím kombinácie rôznych rytmických hodnôt
- Zadeliť zložitejšie rytmické útvary
- Rozvíjanie pohotovosti pri hre z listu
- Zapájať žiaka do komornej hry
- Nácvik hry vibráto spiccato
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb

  (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Druhý polrok:

- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávať výrazové prostriedky hudby
- Využívať vibráto, dynamiku a agogiku pri výrazovom zvládaní skladieb
- Nacvičiť sautillé
- Precvičovať hru v polohách
- Precvičovať rôzne smykové kombinácie
- Postupne viesť žiaka k osvojovaniu kompetencií samostatného štúdia
- Pestovať zmysel pre presnú reprodukciu notového zápisu
- Učiť sa postrehnúť hudobný- obsahový zámer skladateľa,
- Dôsledne dodržať pokyny v notovom zápise

- Učiť žiaka sluchovej sebakontrole od samého začiatku štúdia skladby a sledovať
  tak tónovú kvalitu, rytmickú pregnantosť, štýlovosť, charakter skladby
- Do vyučovacieho procesu zapojiť proces predstavy a sebakontroly
- Pri hre osvojenej skladby dosiahnuť určitý stupeň technického nadhľadu
- Osvojiť si hru rôznych rytmických modelov
- Zadeliť i rytmicky zložitejšie útvary
- Rozvíjať pohotovosti pri hre z listu
- Zapájať žiaka do komornej hry
- Pripraviť žiaka na záverečnú skúšku
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb
  (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Stupnice:

Durové stupnice: C, G,D, A, E – dur; F, B, Es, As- dur
Molové stupnice: a, e, h-mol; d, g-mol

- nahor a nadol v prebraných polohách, rôznymi spôsobmi smykov
- durové a molové kadencie

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka.

Minimálny počet skladieb zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

- 10 etudy- technické cvičenia
- 2 prednesové skladby
- 3 ľudové piesne
- 1 koleda
- 2 piesne alebo skladbičky zamerané na rozvoj multikulturálneho cítenia žiakov
- durové a molové s krížikmi a bé – výber

Výkonový štandard

- ✓ uložia prsty ľavej ruky na hmatník bez vzájomnej fixácie,
- ✓ preukážu zručnosť pri tvorbe spevného husľového tónu
- ✓ demonštrujú hru na husliach v rozsahu celého hmatníka vo všetkých naučených tóninách,
- ✓ zahrajú intonačne čisto asplynulým prechodom do polôh jednooktávovú stupnicu od prvého s druhýmprstom do V. polohy na jednej strune,
- ✓ definujú noty z notového zápisu v rozsahu do V. polohy alebo minimálne interpretovaných hudobných skladieb,

- ✓ aplikujú vhodný prstoklad v interpretovaných skladbách,
- ✓ dokážu sa priestorovo orientovať na hmatníku za účelom dosiahnutia intonačne čistých polohových výmen ačistého, kultivovaného tónu vo vyšších polohách,
- ✓ uplatňujú dĺžku sláčika a tlak na sláčik adekvátny tempu, technickému spôsobu, dynamickej intenzite, použitým hudobno-výrazovým prostriedkom,
- ✓ aplikujú v hretechnické spôsoby détaché, legato, martelé, spiccato, staccato, radové staccato, sautillé, ich kombinácie arytmické obmeny,
- ✓ interpretujú skladby suplatnením dvojhmatov aakordov,
- ✓ vyjadrujú emocionálny charakter skladby a vlastné pocity vedomým frázovaním, využívaním progresívnej dynamiky, agogiky a iných hudobno-výrazových prostriedkov,
- ✓ použijú vibráto podľa charakteru hraného úseku,
- ✓ reagujú pohotovo a samostatne na predložený notový materiál,
- ✓ zahrajú fragment melódie alebo obľúbenú hudobnú skladbu (pieseň) bez notovej predlohy,
- ✓ aplikujú zásady uvedomelého nácviku skladby pri samostatnom štúdiu,
- ✓ aplikujú nadobudnuté teoretické poznatky z hudobnej náuky, dejín hudby pri štúdiu skladieb a interpretácii,
- ✓ definujú charakteristické znaky hudobných foriem koncertu asonáty alebo iných interpretovaných skladieb,
- ✓ interpretačne rozlíšia žánre a štýlové osobitosti v hre technických spôsobov a hudobno-výrazových prvkov v sólovej, komornej, súborovej a orchestrálnej hre,
- ✓ majú prehľad otvorbe slovenských skladateľov minimálne pre svoj hudobný nástroj,
- ✓ majú prehľad o hudobných telesách a osobnostiach svojho mesta alebo regiónu,
- ✓ naštudované skladby interpretujú s klavírnym sprievodom, prípadne s iným harmonickým nástrojom na koncertnom pódiu spamäti,
- ✓ v rámci sebareflexie dokážu verbálne vyjadriť svoj názor na vlastný výkon, vlastnú hru,
- ✓ transponujú jednoduché melódie do blízkych tónin podľa sluchu,
- ✓ aplikujú technické spôsoby hry a výrazové prostriedky pri sólovej improvizácii aj pri spoločnom muzicírovaní,
- ✓ preukážu teoretické poznatky, technické a interpretačné zručnosti podľa obsahu vzdelávania na I. stupni základného štúdia.

Obsahový štandard

Stupnice, technické cvičenia aetudy, prednesové skladby.
Medzipolohové výmeny ahra vpolohách.
Notopis v rozsahu g –f3.
Prstoklad a hmatová istota v V. polohe.
Tónová a intonačná sebakontrola.
Technika hry sláčikom.
Technické spôsoby hry.
Radové staccato, sautillé.
Dvojhmaty, akordická hra.
Interpretácia.
Vibráto.
Samostatné štúdium.
Analýza hudobnej skladby.
Koncert, sonáta.
Štýlová interpretácia.
Slovenskí hudobní skladatelia a ich tvorba v minulosti a súčasnosti.
Kultúrny život a hudobné dianie mesta alebo regiónu.
Hra spamäti.
Analýza interpretácie.

Transpozícia.
Hudobná tvorivosť.
Improvizačné prvky pri spoločnom muzicírovaní.
Dôsledný nácvik technicky, rytmicky a interpretačne náročných miest, úsekov a fráz etúd a prednesových skladieb určených na absolventské skúšky a koncert.

Záverečná skúška
-jedna molová a jedna durová dvojoktávovástupnica,
-dve etudy rôzneho technického zamerania,
-jedna prednesová skladba alebo jedna časť koncertu.

PREDMET: Komorná hra

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1
CIELE:
Do komornej hry možno zaradiť žiakov, ktorí majú o predmet záujem a ktorí už vedia svoju technickú zručnosť a hudobnú vyspelosť samostatne uplatniť v spoločnom hraní. Výsledky práce v komornej hre možno prezentovať na školských vystúpeniach, v kultúrnych programoch v mieste pôsobenia školy a na súťažiach a hudobných festivaloch.

OBSAH:
- Naučiť žiakov počúvať melodické línie iných nástrojov.
- Zosúladiť hru viacerých hráčov, naučiť sa vzájomne prispôsobiť.
- Viesť k rešpektovaniu základných princípov komornej hry.
- Naučiť sa správne reagovať na vedúceho telesa a na dirigenta.
- Rozvíjať zmysel pre súhru a pohotovosť pri čítaní pártov z listu.
- Viesť žiakov k zhodnocovaniu významu jednotlivých hlasov.
-Nadobúdať kompetencie k vnímaniu potreby spoločného frázovania, dynamického prejavu, výrazu v skladbe a farebnej vyrovnanosti skladby.

Študijný plán pre danom ročník:

Štvrtý ročník, druhej časti, prvého stupňa:

Prvý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Druhý polrok:

- štyri skladby rôzneho druhu a charakteru

Výkonový štandard

- ✓ vedome regulujú pohybové činnosti hracieho aparátu počas interpretácie,
- ✓ udržia rytmus a melodickú líniu vlastného partu počas súhry s inými hráčmi,
- ✓ artikulujú spoločne melodické ozdoby interpretovaných skladieb,
- ✓ súčasne reagujú na rytmické, dynamickéa tempové zmeny počas skladby, pohotovo reagujú na nástupy a ukončenia na odlišných miestach v jednotlivých hlasoch,
- ✓ poznajú noty, prstoklady, hmaty vlastného partu,
- ✓ aplikujú v hre všetky tempové, rytmické, dynamické, artikulačné, agogické označenia zaznačené v notovom materiáli (decrescendo, ritardando, accelerando, con moto, animato, piu, ...),
- ✓ poznajú základné znaky a spôsob interpretácie sonátovej formy, suitového cyklu, viaccčasťových hudobných skladieb,
- ✓ vnímajú interpretáciu v harmónii,
- ✓ demonštrujú spoločne v rámci súhry rovnaké chápanie frázovania, použitia dynamiky, výrazových, artikulačných prostriedkov a agogiky,
- ✓ dokážu sa doladiť aintonačne sa podriadiť zneniu orchestra,
- ✓ vnímajú interpretáciu ako celok, dokážu sa so spoluhráčmi navzájom počúvať,
- ✓ regulujú počas súhry intonačnú čistotu, farbu a kvalitu tónu,
- ✓ dokážu počas interpretácie sledovať notový zápis,

- ✓ aplikujú pri samostatnom nácviku zásady efektívneho cvičenia,
- ✓ majú prehľado známych komorných skladbách,
- ✓ využívajú hudobnú terminológiu v diskusiách o hudobnej skladbe, dokážu porovnať a ohodnotiť vlastný interpretačný výkon i iných hráčov,
- ✓ demonštrujú cvičenia na pohotovú reakciu pri zmene tempa, dynamiky podľa gesta určenéhohráča.

Obsahový štandard

Hrací aparát.
Melodický arytmický kontrast.
Melodické ozdoby.
Hrapodľa gest určeného hráča.
Štúdium jednotlivých partov po hlasoch, neskôr kombinovaním.
Samostatná analýza notového materiálu svojho partu.
Hudobno-výrazové prostriedky.
Zdokonaľovanie spoločnej artikulácie využitých hudobných prostriedkov.
Sonátová forma, suitový cyklus, viaccčasťové hudobné skladby.
Rozvoj melodickej, rytmickej a harmonickej predstavivosti.
Interpretácia v súhre.
Tvorba tónu.
Rozvíjanie schopnosti plynule a zároveň s počúvaním ďalších hlasov viesť vlastnú melodickú líniu v dialógu so spoluhráčmi.
Pohotové reagovanie nielen na notový zápis, ale aj na výrazové označenia v skladbe.
Samostatné štúdium hudobného materiálu komornej hry.
Delené skúšky.
Hudobná literatúra pre komornú hru.
Analýza hudobnej skladby.
Počúvanie a poznávanie komorných skladieb rôznych hudobných žánrov a štýlov.
Vyjadrovanie vlastných názorov o hudobnej skladbe, porovnávanie a hodnotenie vlastných interpretačných výkonov i iných.
Nácvik reakcií na gestá určeného hráča pri precvičovaní tvorby spoločnej dynamiky na určenom melodickom úseku skladby.

Precvičovanie reakcií spoluhráčov na tempové gestá určeného hráča skupiny počas jednoduchej skladby.
Osvojovanie gestikulácie aj inými hráčmi komornej hry.

Školský vzdelávací program pre primárny stupeň vzdelávania

TANEČNÁ A DŽEZOVÁ SKUPINA

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Zameranie populárna a džezová skupina má oproti iným zameraniam svoje špecifiká, ktoré sú dané vysokou mierou individuálnych predpokladov akompetencií tak jednotlivých členov, ako aj pedagóga, ktorý skupinu vedie. Tieto individuálne predpoklady sa rôznia mierou hudobných daností astupňom ich rozvinutosti, nie menej dôležitú úlohu zohráva aj otázka hudobného vkusu aprirodzenej preferencie určitých žánrov. Podstatnú rolu zohráva aj obsadenie skupiny,ktoré podlieha prirodzeným personálnym zmenám. Skupina je živý organizmus, vktorom sa odrazí na celkovej úrovni vyspelosť každého hráča. Snahou pedagóga je využiť schopnosti každého člena skupiny a poskytnúť mu primeraný priestor na slobodný umelecký prejav. Vtomto zameraní ide ovyužívanie vyšších hudobných schopností, akými sú hudobná predstavivosť, hudobná fantázia ahudobná tvorivosť, ktoré ureprodukčných činností ostávajú nedotknuté.
Úzke prepojenie a medzipredmetová spolupráca je potrebná s predmetom hudobná náuka zameraná na džez, pretože jednotlivé témy obidvoch predmetov sú veľmi úzko prepojené. Konkrétne náuka o harmónii, základy hudobnej skladby, jednotlivé štýly a žánre džezu a modernej populárnej hudby, hudobné formy ahudobná terminológia.
Študijné zameranie Tanečná a džezová skupina zahŕňa aj základy hudobnej skladby, náuku ohudbe, dejiny džezu a modernej populárnej hudby a improvizáciu.

Prvý ročník II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

PREDMET: Hra v tanečnej alebo džezovej skupine
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1
CIELE:
- Výchova hudbou k hudbe
- Rozvíjať hudobné dispozície žiakov
- Vzbudiť u žiakov záujem o hru v tanečnej a džezovej skupine ako prostriedok hudobného vyjadrenia
- Pestovať zmysel pre metrorytmiku
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu a rytmické cítenie
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť
- Formovať inštrumentálne návyky
- Viesť k nadobúdaniu systematických pracovných návykov

OBSAH:
- Dbať na správnu fyziologickú polohu tela pri hre
- Kontrolovať umiestnenie nástroja
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu
- Cieľavedome napomáhať pri rozvoji rytmickej sebakontroly pri hre
- Spájať hru jednotlivých nástrojov
- Učiť sa vnímať svoj part a hru samostatne i ako súčasť telesa
- Rozvíjať harmonickú predstavivosť hrou jednoduchých kadencií
- Rozčlenenie skladieb na logické úseky
- Základy frázovania
- Pestovať vnímanie taktu ako základnej metrickej jedno
- Zopakovať a upevniť technické zručnosti

- Orientovať sa v zápise
- Hra v swingovom trilovom štýle
- Hra v rovnakých osminových hodnotách v štýle bossanova

Základné učivo:

Skladby populárnej hudby, džezové, filmová hudba, muzikálová hudba...

Študijný plán pre daný ročník:

Prvý ročník, druhého stupňa:

Prvý polrok:

- Hygiena hracieho aparátu
- Uvoľňovacie cvičenia
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu, rytmické a harmonické cítenie
- Intonácia pri hre v skupine
- Ladenie nástrojov
- Spájanie hry jednotlivých nástrojov
- Význam jednotlivých nástrojov v kapele
- Vnímať takt ako základnú metrickú jednotku
- Rozčleniť skladbu na logické úseky
- Dynamika pri hre v kapele
- Počúvanie produkcie hudobných kapiel
- Plynulé čítať notový zápis a presne ho reprodukovať so správnou artikuláciou
- Hra v swingovom trilovom štýle
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

- **Druhý polrok:**

- Plynulé čítanie nôt, presná reprodukcia pri hre z nôt, správna artikulácia
- Dôraz na rozvoj sluchu
- Hra v rovnakých osminových hodnotách v štýle bossanova
- Pestovať zmysel pre metrorytmiku
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť
- Osvojiť si kompetencie k samostatnému naštudovaniu svojho partu
- Rozvíjať hru podľa sluchu
- Viesť žiaka k sebakontrole
- Viesť žiaka k správnemu osvojovaniu si nových skladieb

- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: **tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám jednotlivých hráčov kapely.**

Minimálny počet skladieb žiakmi za daný ročník na individuálnej úrovni danej ich talentom, možnosťami a dispozíciami:

Minimálne 6 skladieb rôzneho štýlu a tempa
Minimálne 2 ľudové piesne alebo skladbičky zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

PREDMET: Základy hudobnej skladby
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1
CIELE:
- Porozumieť teoretickému základu hudby
- Osvojiť si základné hudobné pojmy
- Zoznámiť sa so zvukovým základom hudby
- Definovať tón, vytvoriť jeho charakteristiku a popísať jeho vlastnosti
- Spoznať európsku tónovú sústavu
- Osvojiť si tempové, výrazové a dynamické značky
- Charakterizovať pojmy: stupnica a tónorod
- Spoznať systém, stupníc, intervalov a akordov.

OBSAH:
- Vlastnosti tónu
- Alikvotné tóny
- Zápis dĺžky, výšky a sily tónu
- Technické značky
- Tónová sústava európskej hudby
- Posuvky a enharmonické tóny
- Stupnice
- Intervaly
- Tempo, takt
- Zadelenie rytmických hodnôt v takte, odchýlky a metrické nepravidelnosti
- Kvintakordy, obraty kvintakordov
- Septakordy, obraty septakordov
- Akordy vyšších terciových sústav

PREDMET: Náuka o hudbe
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1
CIELE:
- Získať prehľad o jednotlivých vývinových štádiách hudby
- Rozčleniť vývoj hudby do jednotlivých etáp
- Charakterizovať jednotlivé vývinové etapy hudby
- Charakterizovať džezovú hudbu
- Popísať hlavné znaky predchodcov džezovej hudby
- Charakterizovať a popísať vývinové etapy džezu

OBSAH:
Základný prehľad dejín hudby (periodizácia)
(časové zaradenie, vnútorné členenie, charakteristické znaky, najvýznamnejší predstavitelia)
Džezová hudba
Základná charakteristika; predchodcovia: pracovné piesne a spirituály afrických černochov, produkcia belošských promenádnych dychových orchestrov, hudba z okruhu tzv. minstrel show
Ragtime; country a city blues; boogie woogie; hlavní protagonisti
Tzv. tradičný jazz; marching bands; dixieland; New Orleans style; Chicago style; symfonický jazz; hlavní predstavitelia a skupiny
30. roky: éra swingu; charakteristické znaky, významné orchestrálne telesá, ich kapelníci, 50. roky: tzv. cool jazz a west coast; hard bop; charakteristické znaky, hlavní predstavitelia
Modálny jazz; vplyv a prenikanie prvkov iných hudobných kultúr a žánrov; latinskoamerická a karibská hudba; bossa nova; hlavní predstavitelia
Avantgarda 60. rokov; free jazz; charakteristické znaky, významné osobnosti
Soul jazz; jazzrock; funky; fusion; významní predstavitelia, speváci, inštrumentalisti a kapely
Súčasné podoby a osobnosti jazzu
skladatelia, aranžéri a sólisti
40. roky: tzv. progresívny jazz; be-bop; charakteristické znaky, hlavní protagonisti

Druhý ročník, II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

PREDMET: Hra v tanečnej alebo džezovej skupine
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1
CIELE:
- Naďalej osvojovať a rozvíjať základné princípy hry v kapele
- Zlepšovať kvalitu tónu z hľadiska sily, farby
- Budovať progresívnu dynamiku

- Rozvíjať hudobné cítenie, estetický vkus, tvorivé schopnosti a technické zručnosti žiakov
- Prebudiť hudobnú vnímavosť, predstavivosť a formovať inštrumentálne návyky
- Venovať pozornosť psychologickým faktorom- prirodzená túžba po tvorivosti, hre a improvizácií
- Učebný proces aktivizovať rôznymi formami práce a ich striedaním
- Dosiahnuť vyrovnanosť hry v rýchlejších tempách
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu skladieb
- Vypestovať vôľu, trpezlivosť, disciplínu a nadšenie pre hru v kapele celkový záujem o hudbu
- Rozvíjať kompetenciu k samostatnému naštudovaniu skladby
- Zdokonaľovať hudobnú pamäť
- Rozvíjať zmysel pre rytmus a intonáciu
- Viesť žiakov k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

OBSAH:

- Uvoľnenie hracieho aparátu
- Rozvíjať vnímanie kantilény, realizovať vnútornú predstavu skladby
- Venovať pozornosť hre kadencií
- Realizovanie vnútornej predstavy skladby, oboznámiť sa s názvoslovím základných prednesových označení
- Rozvíjať sluchovú sféru ako hlavný prvok hudobného prejavu
- Intonácia pri hre v skupine
- Ladenie nástrojov
- Spájanie hry jednotlivých nástrojov
- Postavenie jednotlivých nástrojov v kapele
- Osvojovať si postupne rôzne štýly tanečnej hudby
- Rozvíjať schopnosť improvizácie vrámci osvojených štýlov tanečnej hudby

Základné učivo:

Skladby populárnej hudby, džezové, filmová hudba, muzikálová hudba...

Študijný plán pre daný ročník:

Druhý ročník, druhého stupňa:

Prvý polrok:

- Rozvíjať hudobné dispozícií a technické zručnosti žiakov pri hre v kapele
- Rozvíjať zmysel pre kvalitu tónu, rytmické a harmonické cítenie
- Prebudiť hudobnú vnímavosť, predstavivosť a formovať inštrumentálne návyky
- Venovať pozornosť psychologickým faktorom- prirodzená túžba po tvorivosti, hre a improvizácií
- jednoduchých skladieb
- Rozširovať znalosti o technických dispozíciách jednotlivých nástrojov
- Naučiť sa využívať pri tvorbe jednoduchého sprievodu aktívny basový tón
- Hrať kadencie v rôznych tóninách
- Viesť k vnímaniu fráz v skladbe
- Rozvíjať kompetenciu k samostatnému štúdiu svojho partu
- Osvojovať si postupne rôzne štýly tanečnej hudby
- Rozvíjať schopnosť improvizácie vrámci osvojených štýlov tanečnej hudby
- Viesť žiakov k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Druhý polrok:

- Naďalej osvojovať a rozvíjať základné princípy hry v skupine
- Zamerať sa na prehlbovanie a obohacovanie technických a výrazových schopností, dosiahnuť vyrovnanosť hry v rýchlejších tempách
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu
- Rozvíjať osobitosť prejavov žiakov, chrániť ho pred vyumelkovaným alebo povrchným spôsobom hry
- Pestovať vôľu, trpezlivosť, disciplínu a nadšenie pre hru v skupine, záujem o hudbu
- Implementovať špecifické výrazové a technické spôsoby hry na jednotlivých nástrojoch do kolektívnej hry v skupine
- Rozvíjať kompetencie k samostatnému štúdiu svojho partu u jednotlivých hráčov v skupine
- Rozvíjať vnímanie kantilény, realizovať vnútornú predstavu skladby
- Osvojovať si postupne rôzne štýly tanečnej hudby
- Rozvíjať schopnosť improvizácie vrámci osvojených štýlov tanečnej hudby
- Viesť žiakov k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám jednotlivých hráčov kapely.

Minimálny počet skladieb žiakmi za daný ročník na individuálnej úrovni danej ich talentom, možnosťami a dispozíciami:

Minimálne 6 skladieb rôzneho štýlu a tempa
Minimálne 2 ľudové piesne alebo skladbičky zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

PREDMET: Základy hudobnej skladby
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1
CIELE:
Osvojiť si základy funkčnej harmónie
Analyzovať kvitakory a ich obraty
Definovať kadenciu
Definovať hlavné harmonické funkcie
Popísať charakter akordov na vedľajších stupňoch
Nahradzať pri harmonizácii hlavné harmonické funkcie vedľajšími stupňami

OBSAH:
Východiská tonálne-funkčnej harmónie
Tónina, hlavné harmonické funkcie, základný tonálny rad (kadencia)
Zásady vedenia hlasov v klasickom štvorhlase
Príbuznosti akordov
Spájanie kvintakordov hlavných funkcií – kadencia
Harmonická analýza
Harmonizácia melódie
Harmonická analýza
Melodické tóny
Charakteristika jednotlivých druhov melodických tónov
Sextakordy – použitie
Kvartsextakordy – použitie
Harmonizácia melódie s využitím obratov kvintakordov
Harmonická analýza

PREDMET: Náuka o hudbe
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1
CIELE:
Zoznámiť sa so základnou charakteristikou modernej populárnej hudby.
Analyzovať vznik populárnej hudby.
Popísať počiatky populárnej hudby a analyzovať charakteristické znaky jej predchodcov.

Charakterizovať jednotlivé etapy vo vývoji populárnej hudby.
Zoznámiť sa s osobnosťami tvorcov populárnej hudby v jej jednotlivých vývojových etapách.
Charakterizovať tvorbu významných tvorcov populárnej hudby.
Vypočuť si diela vrcholné diela významných tvorcov populárnej hudby.

OBSAH:
Opakovanie a upevňovanie základov hudobnej teórie
Moderná populárna hudba
Základná charakteristika; počiatky a predchodcovia (operná a operetná produkcia, európska ľudová a jarmočná pieseň, kuplety, šansóny, ľudové a spoločenské tance, skladby z repertoáru dychových, salónnych, promenádnych orchestrov a cigánskych
kapiel, podnety afro- a latinskoamerického folklóru)
Raná piesňová tvorba na prelome 19./ 20. storočia – piesne z okruhu tzv. minstrel shows, variety a vaudevillu; ragtime songs a nová tanečná vlna (onestep, twostep, quickstep, foxtrot); vznik hudobných nakladateľstiev, varietných a vaudevillových divadiel
20. roky: „jazzový vek“; moderné tanečné orchestre, rozmach hudobného divadla –
vznik tzv. revue, musical comedy a musical play; významná tvorba skladateľov – songwriterov (I. Berlin, G. Gershwin, C. Porter, J. Kern a i.)
30. roky: hudobný film a filmový muzikál; country music, bluegrass a trampská pieseň;
vlna swingu
40. roky: začiatok éry veľkých speváckych hviezd (B. Crosby, F. Sinatra, E. Fitzgerald
a i.)
2.6 50-te roky: vznik rockovej hudby; rhythm and blues, rock and roll. E. Presley. Britská rocková scéna. Beatles, Rolling Stones a i.
Americká hudba 60-tych rokov: éra hippies; folk a tzv. protest song; undergroundové
hnutie; soul; tzv. stredný prúd. B. Dylan, J. Joplin, J. Hendrix, F. Zappa a i.
Moderná populárna hudba a rock od 70. rokov po súčasnosť – hlavné smery (tzv. art
rock, hard rock, heavy metal, glam rock, disco music, punk rock, reggae, ska, synthipop, new romantic, elektronický rock resp. new age pop, grunge, alternatívny
rock, britpop, rap, hiphop, techno, house, crossover, world music a i.) a ich predstavitelia
Moderná populárna hudba v Čechách
Moderná populárna hudba na Slovensku

PREDMET: Improvizácia

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1

CIELE:

Aplikovať improvizačné postupy vjednej stupnici: sekvencie postupov vterciách, kvintakordoch, septakordoch, frázy spridanými chromatickými tónmi
Používať tieto postupy aj pri zmene tóniny vpostupoch po celých tónoch, poltónoch, malých aveľkých terciách, zväčšených kvartách všetko smerom hore, aj opačne,
Osvojiť si džezovú kadenciu, spoj II. –V. –I. stupňa, vdurovej aj vmolovej tónine,
Precvičiť tento spoj posúvaním tonálneho centra vyššie uvedeným spôsobom vrôznych tóninách,
Zvládnuť formu blues,
Posúvať sa na vyššiu úroveň svojich schopností vyjadriť sa hudbou.

OBSAH:

Riffová technika, sekvencie, variácie, téma, chorus, rozklad akordov, stupnicový sled, bluesová stupnica, blue tón, tritón, frázovanie,artikulácia, akcent, tón: melodický, akordický, chromatický, priechodný, prieťažný, striedavý...
Spoj II-V-I.
Forma blues.

Tretí ročník, II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

PREDMET: Hra v tanečnej alebo džezovej skupine
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 2
CIELE:

- Naďalej osvojovať a rozvíjať základné princípy hry v skupine
- Rozvíjať hudobné cítenie, estetický vkus, tvorivé schopnosti a technickú zručnosť žiakov
- Prebúdzať hudobnú vnímavosť, predstavivosť a formovať inštrumentálne návyky
- Venovať pozornosť psychologickým faktorom- prirodzená túžba po tvorivosti, hre a improvizácií
- Učebný proces aktivizovať rôznymi formami práce a ich striedaním
- Dosiahnuť vyrovnanosť hry v rýchlejších tempách
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu
- Vypestovať vôľu, trpezlivosť, disciplínu a nadšenie pre hru v kapele, záujem o hudbu
- Rozvíjať schopnosť k samostatnému štúdiu svojho partu
- Motivovať žiakov k štúdiu možnosťou verejne sa prezentovať a tak mu vytvoriť priestor pre sebarealizáciu vrámci hry v hudobnom telese

- Odblokovať pocit trémy
- Viesť žiakov k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

OBSAH:
- Naďalej rozvíjať vedomosti, zručnosti a návyky pri hre v skupine
- Pracovať na rozvoji hudobných schopností žiakov cez osvojovanie si džezových štandardov
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Prehlbovať spoznávanie výrazových prostriedkov hudby, hudobnej tvorivosti, hudobného myslenia, fantázie, predstavy, pamäti, vnímania
- Zintenzívniť funkcie psychických procesov pri učení zapájaním čím viacerých analyzátorov v edukačnom procese: motorický, sluchový, zrakový
- Rozvíjať sluchovú kontrolu
- Rozvíjať harmonické cítenie prostredníctvom analyzovania skladieb v spolupráci s ostatnými hráčmi kapely a pedagógom
- Nácvik ornamentiky v hraných skladbách
- Vysvetliť a nacvičiť vrámci metrorytmiky prvok
- Oboznámiť žiaka so základnými dynamickými a tempovými predpismi
- Hra kadencií
- Naučiť žiaka ako doma správne a efektívne cvičiť
- Pestovanie trpezlivosti a cieľavedomosti
- Uvoľňovanie hracieho aparátu

Základné učivo:

Skladby populárnej hudby, džezové, filmová hudba, muzikálová hudba...

Študijný plán pre daný ročník:

Tretí ročník, duhého stupňa:

Prvý polrok:

- Naďalej osvojovať a rozvíjať základné princípy hry v skupine
- Naďalej rozvíjať hudobné cítenie, upevniť hudobné schopnosti sústavným opakovaním, zlepšiť technickú zručnosť a formovať estetický vkus žiakov

- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť a formovať inštrumentálne návyky pri hre v kapele
- Pri vyučovaní brať do úvahy psychologické faktory, ktoré znamenajú prirodzenú túžbu po tvorivosti, hre a improvizácii
- Naučiť žiaka hudbu pochopiť a objaviť jej krásy
- Rozvoj sluchovej sebakontroly
- Oboznámiť žiaka so základnými tempovými a dynamickými predpismi
- Zoznámiť žiakov s hrou džezových štandardov
- Zlepšovať orientáciu vo funkčných akordických značkách
- Viesť žiakov k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)
- Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces

Druhý polrok:

- Prehlbovať spoznávanie výrazových prostriedkov hudby
- Aktivizovať hudobnú predstavivosť a tvorivosť
- Rozvíjať zmysel pre sluchovú kontrolu
- Zoznámiť žiakov s hrou džezových štandardov
- Zlepšovať orientáciu vo funkčných akordických značkách
- Osvojiť si zadelenie rôznych zložitejších rytmických útvarov
- Zoznámiť žiakov s hrou džezových štandardov
- Zlepšovať orientáciu vo funkčných akordických značkách
- Oboznámiť žiaka so základnými tempovými a dynamickými predpismi
- Odbúravanie pocitu trémy - analýza
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Viesť žiaka k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: **tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám jednotlivých hráčov kapely.**

Minimálny počet skladieb žiakmi za daný ročník na individuálnej úrovni danej ich talentom, možnosťami a dispozíciami:

Minimálne 6 skladieb rôzneho štýlu a tempa
Minimálne 2 ľudové piesne alebo skladbičky zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

PREDMET: Základy hudobnej skladby

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1

CIELE:

Vysvetliť pojem charakteristická disonancia.
Osvojiť si funkčné označenia septakordov a ich obratov.
Charakterizovať postup pri rozvedení dominantného septakordu.
Popísať charakter septakordov na II. a VII. stupni.
Charakterizovať postup pri rozvedení septakordu II. a VII. stupňa.
Popísať tvorbu a hru akordickej stupnice.
Vytvoriť a vymenovať rôzne typy dominant - primárne, sekundárne (dominanty kII., III., IV., V., VI. stupňu), rozšírené (extended).

OBSAH:

Charakteristické disonancie
Dominantný septakord
Obraty dominantného septakordu a ich použitie
Nástup a rozvedenie
Harmonická analýza
Harmonická analýza
Akordické stupnice, dominanta, typy dominánt: primárne, sekundárne (dominanty kII., III., IV., V., VI. stupňu), rozšírené (extended).

PREDMET: Improvizácia

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1

CIELE:

Aplikovať okrem základnej schémy aj harmonické obmeny,
Vytvárť sóla svyužitím pentatonickej abluesovej stupnice,
Transponovať sóla aj do iných tónin,
Osvojiť si harmonické postupy, vktorých sa strieda viac akordov
smerujúcich ktonike „hojdačky“ svyužitím harmonických zámen asubstitúcií,
Ovládať tieto postupy vrôznych tóninách, napr. vsekvenciách vyššie uvedených postupov,
Posúvať sa na vyššiu úroveň svojich schopností vyjadriť sa hudbou.

OBSAH:

Forma blues.
Improvizácia vbluesovej, pentatonickej stupnici.
Sled akordov III-VI-II-V.
Improvizácia vakordických stupniciach.

Štvrtý ročník, II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

PREDMET: Hra v tanečnej alebo džezovej skupine

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 2

CIELE:

- Nadviazať na získané zručnosti a vedomosti z nižších ročníkov
- Naďalej rozvíjať hudobné cítenie, upevniť hudobné schopnosti sústavným opakovaním, zlepšiť technickú zručnosť a formovať estetický vkus žiakov
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť a formovať inštrumentálne návyky
- Pri vyučovaní brať do úvahy psychologické faktory, ktoré znamenajú prirodzenú túžbu po tvorivosti, hre a improvizácii
- Rozširovať škálu technických a výrazových prostriedkov a tak vytvárať dispozíciu na zvládanie náročnejších skladieb
- Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces
- Rozvíjanie pohotovosti pri improvizácii
- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Intenzívnejšie spoznávanie výrazových prostriedkov hudby
- Naučiť žiakov samostatne cvičiť a ako má postupovať pri osvojovaní si svojho partu skladby
- Pestovať zmysel pre rozlišovanie hudobných štýlov
- Pestovať zmysel pre spoločné muzicírovanie
- Naučiť žiaka sluchovej sebakontrole od samého začiatku štúdia skladby a sledovať tak tónovú kvalitu, rytmickú pregnantnosť, štýlovosť, charakter skladby a zároveň sa vnímať ako člen telesa
- Do vyučovacieho procesu zapojiť formovanie abstraktnej predstavy a sebakontroly
- Dosiahnuť určitý stupeň technického nadhľadu pri hre naštudovaných skladieb vrámci telesa
- Rozvoj techniky hry jednotlivých nástrojov vrámci telesa

OBSAH:

- rozvoj technických zručností
- upevňovať metrorytmické cítenie a rytmickú predstavivosť
- orientovať sa notovom zápise i v akordických značkách
- nacvičovať hru terasovitej a progresívnej dynamiky
- postupne oboznamovať žiakov s odbornou terminológiou

Základné učivo:

Skladby populárnej hudby, džezové, filmová hudba, muzikálová hudba...

Študijný plán pre daný ročník:

Štvrtý ročník, druhého stupňa:

Prvý polrok:

- Naďalej osvojovať a rozvíjať základné princípy hry v kapele
- Naďalej rozvíjať hudobné cítenie, upevniť hudobné schopnosti sústavným opakovaním, zlepšiť technickú zručnosť a formovať estetický vkus žiakov
- Skladba, alebo cvičenie so swingovým rytmom.
- Skladba, alebo cvičenie srovnakým delením rytmických hodnôt.
- Triola, synkopa, swing, predrazená, es-ta (oneskorená), ťažká doba,
- stoptime (generálna pauza), fade out (postupné stíšenie dostratena), polyrytmus, nepravidelné takty
- Prehlbovať hudobnú vnímavosť a predstavivosť a formovať inštrumentálne návyky hráčov na jednotlivé nástroje
- Pri vyučovaní brať do úvahy psychologické faktory, ktoré znamenajú prirodzenú túžbu po tvorivosti, hre a improvizácii
- Naučiť žiaka hudbu pochopiť a objaviť jej krásy
- Využívať rôzne formy práce, striedať ich a tým aktivizovať učebný proces
- Zamerať sa na prehlbovanie a obohacovanie technických a výrazových schopností, dosiahnuť vrovnanosť hry v rýchlejších tempách
- Rozvíjať zmysel pre štýlovú reprodukciu
- Vnímať kantilénu a dokázať členiť skladbu na logické úseky - frázy
- Zlepšovať orientáciu v notovom zápise a v čítaní značiek
- Osvojiť si hru rôznych rytmických modelov s využitím šestnástinových a osminových hodnôt
- Zadeliť rytmicky správne i menšie rytmické hodnoty v zložitejších rytmických útvaroch
- Viesť žiakov k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)

Druhý polrok:

- Rozvíjať cítenie: harmonické, tempové, rytmické, dynamické, formové a cit pre metrum
- Skladba, alebo cvičenie so swingovým rytmom.
- Skladba, alebo cvičenie srovnakým delením rytmických hodnôt.
- Triola, synkopa, swing, predrazená, es-ta (oneskorená), ťažká doba,
- stoptime (generálna pauza), fade out (postupné stíšenie dostratena), polyrytmus, nepravidelné takty
- Intenzívnejšie spoznávať výrazové prostriedky hudby
- Postupne viesť žiakov k osvojovaniu kompetencií samostatnej improvizácie

- Pestovať zmysel pre presnú reprodukciu notového zápisu i hry značiek
- Učiť sa postrehnúť hudobný- obsahový zámer skladateľa,
- Učiť žiakov sluchovej sebakontrole od samého začiatku štúdia skladby a sledovať tak tónovú kvalitu, rytmickú pregnantosť, štýlovosť, charakter skladby
- Do vyučovacieho procesu zapojiť proces predstavy a sebakontroly
- Pri hre osvojenej skladby dosiahnuť určitý stupeň technického nadhľadu
- Osvojiť si hru rôznych rytmických modelov - bodkovaný rytmus
- Zadeliť rytmicky správne i menšie rytmické hodnoty v zložitejších rytmických útvaroch
- Viesť žiakov k multikulturálnemu vnímaniu hudby vhodným výberom skladieb (zamerať sa na národnostné menšiny žijúce na Slovensku)
- Príprava na záverečnú skúšku druhého stupňa základného štúdia

Učivo zvládnuté za jeden školský rok: **tempo priebehu učenia a zvládnutia učiva, počet, charakter a štýl sa vždy prispôsobuje individuálnym dispozíciám jednotlivých hráčov kapely.**

Minimálny počet skladieb žiakmi za daný ročník na individuálnej úrovni danej ich talentom, možnosťami a dispozíciami:

Minimálne 6 skladieb rôzneho štýlu a tempa
Minimálne 2 ľudové piesne alebo skladbičky zamerané na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

Výkonový štandard

- ✓ dokážu hrať vswingovom triolovom štýle,
- ✓ dokážu hrať vrovnakých osminových hodnotách, napríklad vštýle bossanova,
- ✓ zvládnu rôzne štýly tanečnej, džezovej avsúčasnosti čoraz populárnejšej latino hudby,
- ✓ porozumejú členeniu aperiodickému opakovaniu avariovaniu rytmickej zložky vsúvislosti sformovou výstavbou skladby,
- ✓ dokážu aplikovať získané poznatky na charakterovo vhodné skladby
- ✓ analyzujú jednotlivé rytmické prvky pri počúvaní,
- ✓ dokážu rytmickéštruktúry pomenovať aurčiť,
- ✓ získajú bohatú zásobu možností rytmického členenia pri improvizácii,
- ✓ aplikujú získané poznatky pri vytváraní vlastných rytmických štruktúr

Obsahový štandard

Skladba, alebo cvičenie so swingovým rytmom.
Skladba, alebo cvičenie srovnakým delením rytmických hodnôt.
Triola, synkopa, swing, predrazená, es-ta (oneskorená), ťažká doba,
stoptime (generálna pauza), fade out (postupné stíšenie dostratena), polyrytmus, nepravidelné takty...

Záverečná skúška

Interpretácia dvoch charakterom odlišných skladieb pred trojčlennou skúšobnou komisiou. Za záverečnú skúšku možno považovať aj verejné vystúpenie skupiny za účasti skúšobnej komisie (napríklad na absolventskom koncerte), pri ktorom odznejú najmenej dve charakterom odlišné skladby.

PREDMET: Základy hudobnej skladby
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1
CIELE:
Charakterizovať podstatu chromatiky v hudbe.
Porozumel významu chromatiky v harmonickej štruktúre skladby.
Definovať a identifikovať mimotonálne akordy.
Pochopiť význam používania mimotonálnych akordov a oceniť ich prínos pri zvyšovaní harmonického napätia v skladbe.
Porozumieť zložitejším vzťahom mimotonálnych akordov.
Prakticky využiť vedomosti o mimotonálnych akordoch pri hre.
Charakterizovať moduláciu.
Rozlíšiť druhy modulácií a popísať ich preiebeh.

OBSAH:
Modálna harmónia
Vedľajšie (modifikované) funkcie
Vznik, rozdelenie, charakteristika
II. stupeň (modifikovaná subdominanta)
VI. stupeň (modifikovaná tonika, druhá modifikácia subdominanty)
III. stupeň (druhá modifikácia toniky a dominanty)
VII. stupeň (modifikovaná dominanta)
Sled mimotonálnych dominánt, substituovaná dominanta, dominanta so špeciálnou funkciou, dominanta na zníženom VII. stupni.
Modulácie.

Výkonový štandard

- ✓ spoznajú systém intervalov, akordov, stupníc,
- ✓ porozumejú hlavným harmonickým funkciám, ich substitúciám akordmi na vedľajších stupňoch, vzťahom vkadencii, úlohe avariabilite dominanty, vzťahu akordu ajeho akordickej stupnice vo funkčnej aneskôr imodálnej harmónii,
- ✓ dokážu tieto poznatky aplikovaťvharmonizácii džezových apopulárnych skladieb,
- ✓ dokážu tieto poznatky aj analyzovaťči už sluchovou analýzou, alebo harmonickým rozborom študovaných skladieb,
- ✓ aplikujú vo vlastných kompozíciách poznatky zo štúdia harmónie,
- ✓ vytvoria si vlastný „rukopis“ aštýl.

Obsahový štandard

Intervaly, stupnice, akordy.
Kadencia, spoj II.-V.-I. stupňa, tenzie (pridaná terciová nadstavba akordu), typy akordov na vedľajších stupňoch, modálne stupnice, alterované akordy, akordické stupnice, dominanta, typy dominánt: primárne, sekundárne (dominanty kII., III., IV., V., VI. stupňu), rozšírené (extended), sled mimotonálnych dominánt, substituovaná dominanta, dominanta so špeciálnou funkciou, dominanta na zníženom VII. stupni, modulácia.

PREDMET: Improvizácia
POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1
CIELE:
Osvojiť si použitie akordických stupníc krôznym akordom aich alteráciám: mixolydickú, celotónovú, zmenšenú, dórsku, lokrickú...,
Pochopiť hudobné súvislosti medzi akordmi -ako harmonickým astupnicami –melodickým vyjadrením tej istej množiny tónov,
Aplikovať všetky doteraz naučené postupy v sólových i kolektívnych improvizáciách,
Analyzovať sóla iných,
Zhodnotiť prijaté hudobné informácie v praktickej hre,
Posúvať sa na vyššiu úroveň svojich schopností vyjadriť sa hudbou.

OBSAH:
Riffová technika, sekvencie, variácie, téma, chorus, rozklad akordov, stupnicový sled, pentatonika, bluesová stupnica, blue tón, tritón, frázovanie,artikulácia, akcent, tón: melodický, akordický, chromatický, priechodný, prieťažný, striedavý...
Spoj II-V-I.
Forma blues.
Improvizácia vbluesovej, pentatonickej stupnici.
Sled akordov III-VI-II-V.
Improvizácia vakordických stupniciach.

Výkonový štandard

- ✓ aplikujú improvizačné postupy vjednej stupnici: sekvencie postupov vterciách, kvintakordoch, septakordoch, frázy spridanými chromatickými tónmi...,
- ✓ použijú tieto postupy aj pri zmene tóniny vpostupoch po celých tónoch, poltónoch, malých aveľkých terciách, zväčšených kvartách všetko smerom hore, aj opačne,
- ✓ osvoja si džezovú kadenciu, spoj II. –V. –I. stupňa, vdurovej aj vmolovej tónine,
- ✓ precvičia tento spoj posúvaním tonálneho centra vyššie uvedeným spôsobom vrôznych tóninách,
- ✓ zvládnu formu blues,
- ✓ aplikujú okrem základnej schémy aj harmonické obmeny,
- ✓ vytvárajú sóla svyužitím pentatonickej abluesovej stupnice,
- ✓ transponujú sóla aj do iných tónin,
- ✓ osvoja si harmonické postupy, vktorých sa strieda viac akordov smerujúcich ktonike „hojdačky“ svyužitím harmonických zámen asubstitúcií,
- ✓ ovládajú tieto postupy vrôznych tóninách, napr. vsekvenciách vyššie uvedených postupov,
- ✓ osvoja si použitie akordických stupníc krôznym akordom aich alteráciám: mixolydickú, celotónovú, zmenšenú, dórsku, lokrickú...,
- ✓ pochopia hudobné súvislosti medzi akordmi -ako harmonickým astupnicami –melodickým vyjadrením tej istej množiny tónov,

- ✓ dokážuaplikovať tieto postupy vimprovizáciách,
- ✓ analyzujú sóla iných,
- ✓ zhodnocujú prijaté hudobné informácie,
- ✓ posúvajú sa na vyššiu úroveň svojich schopností vyjadriť sa hudbou.

Obsahový štandard

Riffová technika, sekvencie, variácie, téma, chorus, rozklad akordov, stupnicový sled, pentatonika, bluesová stupnica, blue tón, tritón, frázovanie,artikulácia, akcent, tón: melodický, akordický, chromatický, priechodný, prieťažný, striedavý...
Spoj II-V-I.
Forma blues.
Improvizácia vbluesovej, pentatonickej stupnici.
Sled akordov III-VI-II-V.
Improvizácia vakordických stupniciach.

Literárno-dramatický odbor

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA ODBORU:

Literárno-dramatický odbor je syntetizujúcim odborom, ktorý obsahuje dramatické, pohybové, rečové, prednesové a slovesné tvorivé činnosti, prostredníctvom ktorých pôsobí na celkový rozvoj myslenia, cítenia a konania žiakov. Harmonicky rozvíja osobnosť, aktívny tvorivý prístup k základným postojom a premenlivej skutočnosti, pomáha vyrovnávať sa vždy s novými situáciami, ktoré prináša hra, škola, život, práca. Žiaci nadobúdajú schopnosť osobitého a kultivovaného prejavu v divadelnej, prednesovej a slovesnej oblasti. Rovnako tiež odbor pomáha odhaľovať a rozvíjať danosti, vlohy a talenty žiakov, ktoré môžu neskôr rozširovať v štúdiu umeleckých a humanitných smerov.

CIELE

Žiaci

- rovnomerne sa rozvíjajú v oblasti citových, rozumových a morálnych kvalít

- získajú schopnosť kolektívne cítiť a aktívne sa podieľať na vytváraní vzájomnej spolupráce

- získajú vedomé, osobité, prirodzené a pritom kultivované vyjadrovanie v sociálnej a umeleckej komunikácii
- ovládajú základné odborné schopnosti v dramatickom a slovesnom prejave do takej miery:

a) aby mohol pokračovať vo vzdelávaní na vyššom stupni,

b) aby sa mohol aktívne uplatňovať v kultúrno–spoločenskej záujmovej činnosti.

- aplikujú získané vedomosti a schopnosti v podobe kvalitných divadelníkov, režisérov, scenáristov pre amatérske súbory a kvalitných uchádzačov pre štúdium na konzervatóriách a vysokej škole umeleckého a pedagogického zamerania

PROFIL ABSOLVENTA

Žiaci po ukončení celého štúdia v literárno-dramatickom odbore majú osvojené základy komplexného pestovania citu pre rytmus, reč a pohyb. Vedome sa vyjadrujú v dramatickom a slovesnom prejave z hľadiska vlastných mravných a estetických postojov k svetu. Uplatňujú nadobudnuté vedomostí a schopností v kolektívnych alebo individuálnych témach a úlohách dramatických, prednesových a slovesných.

PRÍPRAVNÉ ŠTÚDIUM

(1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Prehľad tematických celkov, ciele

- naučiť sa základné pravidlo dramatickej hry, t.j. aktívne sa zúčastňovať spoločnej hry,

- v cvičeniach a v hrách s pravidlom zvládnuť základné prvky pohyblivosti, pružnosti, obratnosti, získať schopnosť aktívne a pasívne sa uvoľniť, sústrediť sa a pohotovo reagovať,

- v cvičeniach a v hrách s pravidlom zoznámiť sa so základným priestorovým cítením

(orientácia v priestore, rešpektovanie ostatných členov kolektívu pri voľnom pohybe v priestore),

- v cvičeniach a hrách s pravidlom zvládnuť jednoduchý rytmus a dynamiku

a) pohybom

b) zvukom

- hrou na jednoduché nástroje

- hrou na telo

- slovným a hlasovým prejavom

Obsah

- rozvíjať sociabilitu detí kolektívnou a individuálnou činnosťou a osobným vzájomným

stykom,

- rozvíjať pohybové dispozície a ich rytmické cítenie v pohybovom a zvukovom prejave ako základ pre dramatický výraz,

- zisťovať predpoklady detí pre odbornú výchovu v dramatickom odbore.

Do elementárnej tvorivej činnosti uvádzať deti predovšetkým vlastnou aktívnou účasťou a príkladom. Viesť deti k tomu, aby si osvojili základné pravidlá dramatickej hry, t. j. osobnej aktivite v tejto hre. Učiť deti podieľať sa svojím pohybovým a zvukovým dramatickým prejavom na skupinovej činnosti. Dbať na vekovú, obsahovú a formálnu primeranosť, umeleckú kvalitu, podnetnosť a vhodnosť predlohy.

Individuálnym prístupom ku každému dieťaťu vytvárať medzi žiakom a učiteľom a deťmi navzájom osobné puto, ktoré je základom dobrej skupinovej klímy.

K citovej a sociálnej výchove dieťaťa prispievať zážitkom z umeleckého diela, okrem iného aj vlastným umeleckým prednesom a tým zároveň postupne vytvárať v deťoch potrebu stretávať sa s umením.

Sústavne rozvíjať základné dispozície detí pre pohybový výraz a rytmické cítenie v pohybovom a zvukovom prejave.

V priebehu roka pozývať rodičov na schôdzky spojené s ukážkami práce detí s metodickým zdôvodnením výchovných postupov a cieľov dramatickej výchovy.

Kritériá pre postup do 1. ročníka:

Podmienkou je zvládnutie a rozvoj vlastných pohybových dispozícií, rytmu, reči a schopnosť aktívne sa zapojiť do kolektívnej tvorivej činnosti.

<u>1. ročník 1.časť I. stupeň</u>

Predmet: Dramatická príprava

Časová dotácia: 2 hod týždenne

CIELE:

Vytvoriť neformálnu sociálnu skupinu. Rozvíjať samostatné slovné vyjadrovanie, obohatiť slovnú zásobu, zvládnuť správne dýchanie, držanie tela, reč tela, artikuláciu, zvládnuť jednoduchý rytmus a dynamiku, zvládnuť jednoduchý dialóg s partnerom.

OBSAH:

- artikulačné cvičenia,
- pohybové skupinové cvičenia v priestore,
- jednoduchý dramatický text

Dramatická hra – ciele

- reagujú na partnerov v jednoduchej dramatickej hre v priestore,
- zvládnu jednoduchú partnerskú hru so zástupnou rekvizitou,
- realizujú jednoduchú partnerskú hru so zástupným textom,
- poznajú možnosti hry s predmetmi, s jednoduchými výtvarnými znakmi ,
- improvizujú s bábkami a v cvičeniach zvládajú základné princípy ich oživovania.

Dramatická hra - obsah

- Kontaktná dramatická hra podľa Evy Machkovej.
- Dramatické činnosti so zástupnou rekvizitou.
- Partnerská hra so zástupným textom.
- Hra s predmetmi a jednoduchými výtvarnými znakmi.
- Hra s bábkou

Pohybová príprava - ciele

- získajú prvé návyky správneho držania tela,
- zapájajú jednotlivé svalové skupiny v polohách na mieste k fixovaniu tohto návyku,
- poznajú jednoduché cvičenia na rozvoj svojich fyzických
- dispozícií,

- vedome prenášajú váhu tela v jednoduchých cvičeniach v stoji na mieste z jednej dolnej končatiny na druhú ,
- získavajú návyky pri akrobatických cvičeniach.

Obsah

- Ľah vzad: priehlavky, sedacie svaly, panva, bedrové kĺby, brušné svaly„„sviečka“.
- Ľah vpred: sedacie svaly a dolné končatiny, bedrové kĺby, chrbtové svaly.
- Sed znožný: dolné končatiny, chrbtica a dolné končatiny.
- Váhy, lastovička.
- Akrobatické cvičenia:
- kotrmelec vpred do sedu znožného alebo roznoženého,
- kotrmelec vzad do drepu.

1.ročník 1. časť I. stupeň
Predmet: Prednes
Časová dotácia:1 hodina týždenne
Ciele

- uvedomujú si proces správneho dýchania, v jednoduchých artikulačných cvičeniach zvládnu vyslovovanie všetkých hlások,
- uvedomujú si rytmus a melódiu reči v riekankách ,
- zvládnu mäkký hlasový začiatok,
- uplatňujú zvládnuté rečové schopnosti v individuálnom alebo kolektívnom prednese
- vedome sa pokúšajú o samostatné jednoduché slovné vyjadrenie,
- poznajú vhodné literárne diela prostredníctvom aktívnej hry.

Obsah

- Dychové cvičenia.
- Básničky
- riekanky
- vyčítanky
- Mám básničku na jazýčku.
- Ľudová slovesnosť.
- Uvoľňovacie hlasové cvičenia.
- Vyčítanky, riekanky.
- Rétorika, dotvorenie príbehu alebo rozprávky.
- Dramatizácia slovenských ľudových rozprávok.

Kritériá pre postup do 2. ročníka:

Podmienkou postupu je schopnosť spolupracovať s partnermi v jednoduchej hre.

MATERIÁL:

ľahkoovládateľné nástroje, jednoduché rekvizity, výber textov z literatúry pre deti (M. R. Martáková, M. Ďuríčková, D. Hevier, Ľ. Feldek, J. Mokoš, ...)
Zásobník dramatických hier a iná dostupná literatúra.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Skupinové hry, cvičenia na zlepšenie artikulácie a pohyblivosti, či uvedomovania si vlastného tela v priestore pomocou hry; pomocou dramatického textu naučiť žiaka vnímať text a pochopiť ho.

Naučiť žiaka uzatvárať študijné prvky do širších celkov Schopnosť žiaka uzatvárať študijné prvky do širších celkov. Špecifikovať nápaditosť a improvizáciu v rôznych žánroch a typoch hudobnej formy a dôrazom na štýlovosť

2. ročník 1. časť I. stupeň
Predmet: Dramatická príprava

Časová dotácia: 2 hod týždenne

Obsah
Obsahom práce je prehlbovať sociálne vzťahy v skupine. Zvládnuť základné pravidlá dramatickej hry. Vedome uplatňovať osvojené prvky odborných vedomostí v dramatickej hre. Upevňovať vzťah detí ku kolektívu pri plnom rešpektovaní individuálnych odlišností. Dbať o rozvoj prirodzeného a osobitého vyjadrenia vzťahu k reálnemu životu a vybraným témam. Rozvíjať ich vnímavosť, zmysel pre krásu a spravodlivosť a pomáhať im vytvárať citový vzťah k našej zemi.
V pohybovej výchove, okrem cvikov na uvedomenie si tela ako celku, precvičovať s deťmi v prízemných polohách obratnosť.

Dramatická hra – výkonový štandard
- reagujú na partnerov v etude,
- zvládnu jednoduchú charakterizácia v hre,
- realizujú jednoduchý dramatický príbeh a podľa toho konajú,
- predvedú tvorbu jednoduchej improvizovanej bábky,
- improvizujú s bábkami , ich oživovanie vrátane zvuku ,
- dokážu vytvoriť jednoduchý dramatizovaný príbeh s bábkou.

Obsahový štandard

- Etuda podľa témy.
- Hra a charakter postavy.
- Etuda na základe príbehu.
- Tvorba bábky.
- Oživovanie improvizovanej bábky.

Pohybová príprava – výkonový štandard
- získajú prvé návyky správneho držania tela,
- zapájajú jednotlivé svalové skupiny v polohách na mieste k fixovaniu tohto návyku,
- poznajú jednoduché cvičenia na rozvoj svojich fyzických dispozícií,
- vedome prenášajú váhu tela v jednoduchých cvičeniach v stoji na mieste z jednej dolnej končatiny na druhú ,
- získavajú návyky pri akrobatických cvičeniach

Obsah – obsahový štandard

- Držanie tela, svalové napätie a uvoľnenie.
- Jednoduché koordinačno-dynamické cvičenia.

- Priestorové tvary (zástup, kruh, voľný rozostup , atď.)
- Jednoduchá dramatická akcia.
- Akrobatické cvičenia:
- kolíska na bruchu, na chrbte
- kotrmelec vzad do stoja.

2.ročník 1. časť I. stupeň
Predmet: Prednes
Časová dotácia: 1 hodina týždenne

V rečových cvičeniach sledovať zretelnosť a znelosť rečového prejavu. Pri týchto cvičeniach využívať aj hudobno - rytmické prvky.

Výkonový štandard

- zvládnu predĺžený výdych a základy dychovej opory,
- v jednoduchých hlasových cvičeniach si uvedomujú funkciu rezonancie ,
- uvedomujú si rytmus a melódiu reči v náročnejších artikulačných cvičeniach,
- vedome sa pokúšajú o samostatné jednoduché slovné vyjadrenie,
- poznajú vhodné literárne diela prostredníctvom aktívnej hry.

Obsahový štandard

- Dychové cvičenia.
- Hlasové cvičenia.
- Artikulačné cvičenia
- Rétorika, dotvorenie príbehu alebo rozprávky.
- Dramatizácia slovenských ľudových rozprávok a príbehov z vhodnej detskej literatúry.

Kritériá pre postup do 3. ročníka:

Podmienkou postupu je zvládnutie základného pravidla dramatickej hry v jednoduchej kolektívnej ukážke.

3. ročník 1.časť I. stupeň
Predmet: Dramatika a slovesnosť
Časová dotácia: 1,5 hod týždenne

Dramatika a slovesnosť – výkonový štandard

- konajú v jednoduchých daných okolnostiach,
- zvládnu jednoduchú danú etudu alebo improvizáciu a vedia zachovať jej formu pri zámene postáv,
- realizujú jednoduchý dramatický príbeh a podľa toho konajú,
- predvedú v cvičeniach hru s predmetom,
- dokážu vytvoriť jednoduché krátke pointované vyjadrenie zážitku .

Obsahový štandard

- Etuda podľa témy.
- Improvizácia a zámena postáv.
- Etuda na základe vymysleného príbehu.
- Hra s predmetom.
- Autorská tvorba slovom i písomne.

Predmet: Pohyb
Časová dotácia: 1 hod týždenne
Výkonový štandard

- získajú správne držania tela,
- zapájajú jednotlivé svalové skupiny v cvičeniach na centrálny a periférny pohyb,
- poznajú jednoduché cvičenia na priestorové cítenie – priestorové vzťahy,
- vedome prenášajú váhu tela v jednoduchých cvičeniach v stoji na mieste z jednej dolnej končatiny na druhú , získavajú návyky v prízemnej obratnosti.

Obsahový štandard

- Pocit osi.
- Zabalenie, rozbaľovanie, uvoľnenie chrbtice.
- Priestorové tvary – dvojice, trojice, skupiny.
- Pred, za, nad, pod a hore, dolu.
- Koordinačné cvičenia z miesta.
- Akrobatické cvičenia:
- preliezania, podliezania,
- hojdačky, turecké bubny.

Predmet: Prednes
Časová dotácia: 1 hod týždenne

Výkonový štandard

- zvládnu prácu s textom pripravenom dramatickou hrou,
- uplatňujú texty, ktoré dávajú možnosť dialogického spracovania,
- uvedomujú si , že vhodnou voľbou textu vyjadrujú svoje názory, zážitky a vzťah k literárnemu textu,
- zvládnu prirodzeným spôsobom interpretovať zvolený text,
- venujú pozornosť myšlienke a gradácií textu ,
- uplatňujú zvládnuté rečové schopnosti vo výrazových variantoch v individuálnom umeleckom prednese

Obsahový štandard

- Poetické , prozaické texty.
- Text podľa výberu.
- Práca s hovoreným slovom.
- Dramaturgia prednesu.
- Interpretácia textu.

Predmet: Práca v súbore

Časová dotácia: 1 hod týždenne

Výkonový štandard

- vedome sa pokúšajú o samostatné jednoduché slovné vyjadrenie,
- poznajú vhodné literárne diela prostredníctvom aktívnej hry.
- aplikujú vlastnú tvorivú činnosť konkrétnymi umeleckými dielami : dramatickými, výtvarnými, hudobnými a tiež mimoumeleckými, prírodnými skutočnosťami a javmi.

Obsahový štandard

- Rétorika, dotvorenie príbehu alebo rozprávky.
- Dramatizácia slovenských ľudových rozprávok a príbehov z vhodnej detskej literatúry.
- Vlastná tvorivá činnosť.

Kritériá pre postup do 4. ročníka:

Podmienkou postupu je preukázať v kolektívnej, skupinovej alebo individuálnej ukážke zvládnutie stanovených úloh v predmete dramatika a slovesnosť a prednes.

4.ročník1.časť I. stupeň

Predmet: Dramatika a slovesnosť

Časová dotácia: 1,5 hod týždenne

Výkonový štandard

- dokážu v kolektívnej improvizácii vyriešiť jednoduchú dramatickú situáciu,
- zvládnu v technických cvičeniach základné princípy stavby jednoduchého dramatického tvaru,
- vedia nadviazať v jednoduchých cvičeniach a etudách kontakt s partnerom ,
- predvedú v cvičeniach dialóg s predmetom ako s partnerom,
- dokážu v písanom texte vyjadriť vzťah

Obsahový štandard

- Improvizácia s jednoduchou dramatickou situáciou .
- Stavba jednoduchého dramatického tvaru.
- Etuda kontakt s partnerom.
- Dialóg s predmetom.
- Autorská tvorba – vzťah k partnerovi v hre

Predmet: Pohyb

Časová dotácia: 1 hod týždenne

Výkonový štandard

- zvládnu základné prvky prízemnej gymnastiky až akrobacie
- ovládajú náročnejšie cviky obratnosti
- zvládnu ďalšie koordinačné cvičenia v pohybe z miesta
- vedome uplatňujú jednoduchú tanečnú hru so spevom
- zdokonaľujú návyky v prízemnej obratnosti

Obsahový štandard

- Rôzne druhy skokov, príprava na stojky.
- Prepojovanie skokov a prízemný pohyb.
- Koordinačné cvičenia z miesta.
- Polka, valčík
- Akrobatické cvičenia:

- preliezania, podliezania,
- hojdačky, turecké bubny.

Predmet: Prednes

Časová dotácia: 1 hod týždenne

Výkonový štandard

- zvládnu správne technické návyky rečového prejavu,
- v jednoduchých hlasových cvičeniach si uvedomujú funkciu rezonancie ,
- uvedomujú si rytmus a melódiu reči v náročnejších artikulačných cvičeniach,
- zvládnu mäkký hlasový začiatok v prednese cvičných textov,
- aplikujú správnu výslovnosť záverových spoluhlások podľa ortoepických zákonov výslovnosti,

Obsahový štandard

- Dychová opora, rezonancia v maske.
- Práca s hovoreným slovom.
- Artikulačné cvičenia.
- Práca s textom podľa výberu.
- Logopedické cvičenia

Predmet: Práca v súbore
Časová dotácia: 1 hod týždenne
Výkonový štandard

- zvládnu úlohy zadané v súborovej práci,
- uplatňujú svoje vedomosti a schopnosti v súborovej práci.

Obsahový štandard

- Súborová práca.
- Prezentácia divadelného predstavenia

Záverečná skúška:
- 1 prednes podľa výberu z poézie alebo prózy,

- 1 autorská literárna tvorba, kde aplikujú hru so slovami ,

- divadelné predstavenie podľa literárnej predlohy.

1.ročník 2.časť I. stupeň

Predmet: Dramatika a slovesnosť

Časová dotácia: 1,5 hod týždenne

Výkonový štandard

- dokážu v kolektívnej improvizácii vyriešiť dramatickú situáciu a rozhodnú o svojom konaní,
- zvládnu v technických cvičeniach základné princípy stavby jednoduchého dramatického tvaru
- vedia nadviazať v jednoduchých cvičeniach a etudách kontakt s partnerom ,
- zvládnu v cvičeniach dialóg s predmetom ako s partnerom,
- dokážu v písanom texte vyjadriť vzťah - dialóg

Obsahový štandard

- Improvizácia - dramatická situácia .
- Stavba jednoduchého dramatického tvaru.
- Etuda kontakt s partnerom.
- Dialóg s predmetom.
- Autorská tvorba – vzťah k partnerovi v hre.

Predmet: Prednes
Časová dotácia:1 hod týždenne
Výkonový štandard:

- zvládnu správne technické návyky rečového prejavu,

- ovládajú v jednoduchých hlasových cvičeniach funkciu hlavovej rezonancie,
- zvládnu rytmus a melódiu reči v náročnejších artikulačných cvičeniach,
- aplikujú mäkký hlasový začiatok v prednese cvičných textov,
- aplikujú správnu výslovnosť záverových spoluhlások podľa ortoepických zákonov výslovnosti,
- uplatňujú zvládnuté rečové schopnosti vo výrazových variantoch v individuálnom alebo kolektívnom prednese

Obsahový štandard:

Dychová opora, aktivizácia brušných stien a rečových ústrojov.
Práca s hovoreným slovom.
Artikulačné cvičenia.
Prednes literárneho textu.
Práca s textom podľa výberu.
Poetické , prozaické texty.

Predmet: Pohyb

Časová dotácia:1 hod týždenne

Výkonová štandard:

- zvládnu základné prvky prízemnej gymnastiky až akrobacie,
- ovládajú náročnejšie cviky obratnosti,
- zvládnu ďalšie koordinačné cvičenia v pohybe z miesta s posunom rytmického dôrazu ,
- vedome uplatňujú jednoduchú tanečnú hru so spevom,

Obsahový štandard

- Rôzne druhy skokov, príprava na stojky.
- Prepojovanie skokov a prízemný pohyb.
- Koordinačné cvičenia z miesta.
- Polka, valčík.

Predmet: Práca v súbore

Časová dotácia: 1 hod týždenne

Výkonový štandard:

- zvládnu úlohy zadané v súborovej práci,
- uplatňujú svoje vedomosti a schopnosti v súborovej práci.

Obsahový štandard:

- Súborová práca
- Tvorba divadelného predstavenia

2.roč.1.časť I. stupeň

Predmet: Dramatika a slovesnosť
Časová dotácia: 1,5 hod týždenne
Výkonový štandard:

- zvládnu v dramatickej etude vlastné vyjadrenie námetu,
- fixujú tvar etudy – pravdivým konaním vyjadrujú cieľ postavy,
- zvládnu daný hudobný námet formou dramatickej pohybovej improvizácie,
- aplikujú jednoduchú slovnú improvizáciu,
- dokážu písomne spracovať vlastné zážitky alebo predstavy .

Obsahový štandard:

- Dramatická etuda .
- Pravdivé konanie postavy v etude.
- Improvizácia na daný hudobný námet.
- Konferovanie, reportáž.
- Autorská tvorba – jednoduchý scenár

Predmet: Prednes

Časová dotácia: 1 hod týždenne

Výkonový štandard:

- upevňujú správne technické návyky rečového prejavu,
- ovládajú v jednoduchých hlasových cvičeniach funkciu hlavovej rezonancie,
- zvládnu rytmus a melódiu reči v náročnejších artikulačných cvičeniach,
- aplikujú mäkký hlasový začiatok v prednese cvičných textov,
- aplikujú výslovnosť úžinových a polozáverových spoluhlások,
- zvládnu v nadsádzke rôzne výrazové varianty rečových cvičení,
- analyzujú logicky myšlienku autorovho textu,
- uvedomujú si , že vhodnou voľbou textu vyjadrujú svoje názory, zážitky a vzťah k literárnemu textu,
- zvládnu prirodzeným spôsobom interpretovať zvolený text,
- uplatňujú základné výrazové prvky prednesu (intonácia, temporytmus, dôraz, pauza),

Obsahový štandard:

- Práca s technikou hlavovej rezonancie.
- Artikulačné cvičenia.
- Prednes literárneho textu.
- Výslovnosť úžinových a polozáverových spoluhlások
- Cvičenia na vyjadrenie výrazových variantov .
- Rozbor textu.
- Dramaturgia prednesu.
- Interpretácia textu.
- Poetické , prozaické texty - práca s intonáciou, temporytmom, dôrazom a pauzou.

Predmet: Pohyb

Časová dotácia: 1 hod týždenne

Výkonový štandard:

- zvládnu požadovaný pohybový tréning,
- ovládajú náročnejšie cviky obratnosti,
- zvládnu ďalšie koordinačné cvičenia s predmetom ,
- vedome uplatňujú jednoduchý ľudový tanec,
- zdokonaľujú návyky v prízemnej obratnosti.

Obsahový štandard:

- Pohybový tréning.
- Spojovanie skokov s kotúľom.
- Koordinačné cvičenia s predmetom.
- Ľudový tanec – jednokročka, dvojkročka.
- Akrobatické cvičenia:
- premety bokom.

Predmet: Práca v súbore

Časová dotácia: 1 hod týždenne

Výkonový štandard:

- zvládnu úlohy zadané v súborovej práci,

- uplatňujú svoje vedomosti a schopnosti v súborovej práci.

Obsahový štandard:

- Vytváranie súborových programov.
- Tvorba divadelného predstavenia

3.roč.1.časť I.stupeň
Predmet: Dramatika a slovesnosť

Časová dotácia: 1,5 hod týždenne

Výkonový štandard:

- zvládnu v dramatickej etude využitie humoru,
- fixujú tvar etudy – využiť výmenu rolí,
- zvládnu vystavanie príbehu ako reťaze príčin a následkov,
- aplikujú náznakové scénické prvky,
- zvládnu písomne spracovať vlastné zážitky alebo predstavy .

Obsahový štandard:

- Dramatická etuda s vtipnou pointou.
- Etuda s výmenou rolí.
- Etuda na základe príbehu.
- Etuda – konečný tvar.
- Autorská tvorba – jednoduchý scenár

Predmet: Pohyb

Časová dotácia: 1 hod týždenne

Výkonový štandard:

- zdokonaľujú požadovaný pohybový tréning,
- zvládnu náročnejšie cviky obratnosti,
- ovládajú koordinačné cvičenia s predmetom ,
- vedome uplatňujú jednoduchý ľudový tanec so spevom,
- zdokonaľujú návyky v prízemnej obratnosti.

Obsahový štandard:

- Pohybový tréning.
- Spojovanie skokov s kotúľom.
- Koordinačné cvičenia s predmetom.
- Ľudový tanec so spevom.
- Akrobatické cvičenia: stoj na rukách.

Predmet: Prednes

Časová dotácia: 1 hod týždenne

Výkonový štandard:

- zvládnu rôzne výrazové varianty rečových cvičení,
- zvládnu gradáciu v umeleckom prednese,
- analyzujú logicky myšlienku autorovho textu s vlastným prínosom,
- uvedomujú si , že vhodnou voľbou textu vyjadrujú svoje názory, zážitky a vzťah k literárnemu textu,
- zvládnu prirodzeným spôsobom interpretovať zvolený text,
- uplatňujú základné výrazové prvky prednesu (intonácia, temporytmus, dôraz, pauza),

Obsahový štandard:

- Cvičenia na vyjadrenie výrazových variantov .
- Gradácia v prednese.
- Rozbor textu.
- Dramaturgia prednesu.
- Interpretácia textu.
- Technika umeleckého prednesu.

Predmet: Práca v súbore

Časová dotácia: 1 hod týždenne

Výkonový štandard:

- zvládnu úlohy zadané v súborovej práci,
- uplatňujú svoje vedomosti a schopnosti v súborovej práci.

Obsahový štandard:

- Vytváranie súborových programov.
- Tvorba divadelného predstavenia

4.ročník 2.časť I. stupeň

Predmet: Dramatika a slovesnosť

Časová dotácia: 2 hod týždenne

Výkonový štandard:

- zvládnu prípravu a realizáciu absolventského predstavenia,

- zvládnu divadelné techniky s potrebným výrazom kultivovanej prirodzenosti,
- uplatňujú v pohybových dramatických improvizáciách na daný hudobný námet priestorové, rytmické i dynamické cítenie,
- aplikujú náznakové scénické prvky,
- zvládnu písomne spracovať vlastné zážitky alebo predstavy

Obsahový štandard:

- Absolventské predstavenie.
- Úloha v absolventskom predstavení.
- Pohybová improvizácia na daný hudobný námet.

Predmet: Pohyb

Časová dotácia: 1 hod týždenne

Výkonový štandard:

- zdokonaľujú požadovaný pohybový tréning,
- zvládnu ďalšie cviky obratnosti,
- ovládajú koordinačné cvičenia s predmetom ,
- zvládnu súčasný tanec so spevom,
- zvládnu pohyb v súlade s absolventským predstavením.

Obsahový štandard:

- Pohybový tréning.
- Spojovanie cvikov obratnosti.
- Koordinačné cvičenia s predmetom.
- Súčasný tanec so spevom.
- Pohyb v absolventskom predstavení.

Predmet: Prednes

Časová dotácia: 1 hod týždenne

Výkonový štandard:

- zvládnu rôzne výrazové varianty rečových cvičení,
- zvládnu gradáciu v umeleckom prednese,
- analyzujú logicky myšlienku autorovho textu s vlastným prínosom,
- uvedomujú si , že vhodnou voľbou textu vyjadrujú svoje názory, zážitky a vzťah k literárnemu textu,
- zvládnu prirodzeným spôsobom interpretovať zvolený text,

- zvládnu samostatný výber a interpretáciu vhodného textu.

Obsahový štandard:

- Cvičenia na vyjadrenie výrazových variantov .
- Gradácia v prednese.
- Rozbor textu.
- Dramaturgia prednesu.
- Interpretácia textu.
- Absolventský umelecký prednes

Predmet: Práca v súbore

Časová dotácia: 1 hod týždenne

Výkonový štandard:

- zvládnu úlohy zadané v súborovej práci,
- uplatňujú svoje vedomosti a schopnosti v súborovej práci.

Obsahový štandard:

- Vytváranie súborových programov.
- Tvorba absolventského divadelného predstavenia

Záverečná skúška:

- absolventské divadelné predstavenie,

- etuda podľa vylosovanej témy,

- umelecký prednes podľa samostatného výberu,

- seminárna práca z dejín dramatickej tvorby,

- 2 samostatné autorské literárne práce,

- pohyb v súlade s absolventským predstavením .

TANEČNÝ ODBOR

Prípravné štúdium základnej umeleckej školy

2 vyučovacie hodiny týždenne (66 hodín za školský rok)

Ciele

V hravých pohybových činnostiach a cvičeniach získavajú deti prvé návyky správneho

držania tela, základy rytmiky, intonácie, dynamiky. Učia sa jednoduché cviky obratnosti,

získavajú schopnosť reagovať pohybom na zmeny taktu, orientovať sa v priestore. Pri

všetkých týchto činnostiach overuje učiteľ predpoklady jednotlivých žiakov pre ďalšie

štúdium.

Obsah

1. Pohybová príprava (cvičenia v základných polohách na mieste a cviky obratnosti).

2. Pohyb v priestore (elementárne tanečné kroky v rozmanitých priestorových formáciách).

3. Pohybové hry so spevom (poznanie ľudových aj neľudových detských piesní).

4. Rytmické cvičenia (precvičovanie v riekankách, vyčítankach, podupoch, potleskoch).

Výkonový štandard

 formujú prvé náznaky návykovsprávneho držania tela,
 ovládajú základy rytmiky, intonácie,
 reagujú pohybom na zmeny hudobného tempa,
 ovládajú elementárnu orientáciu vpriestore tanečnej sály,
 zatancujú jednoduché hudobno-pohybové kombinácie,
 poznajú ľudové aj neľudové piesne.

Obsahový štandard

Pohybová príprava-elementárnecvičenia vzákladných polohách na mieste.
Pohyb vpriestore-elementárne tanečné kroky.
Pohybové hry so spevom-poznanie ľudových aj neľudových detských piesní.
Rytmické cvičenia-precvičovanie vriekankách, vyčítankách.

1. ročník 1. časť I. stupňa

3 vyučovacie hodiny týždenne (99 hodín za školský rok)

Tanečná príprava (2 hodiny)

Ciele

Formovať návyk správneho držania tela; v polohách na mieste pripravovať jednotlivé svalové skupiny k fixovaniu tohto návyku a rozvíjať dispozície.

Hudobné vzdelávanie zamerať na rytmus, tempo, takt, dynamiku, frázovanie –

teoreticky aj prakticky.

Obsah

Pohybová príprava (cvičenia v základných polohách na mieste s určitým zameraním).

Pohyb v priestore (elementárna tanečnosť, vytočenosť pri chôdzi, elegantné držanie tela, vnímanie umelej hudby).

Rozvoj hudobného cítenia (tempo, nota, rytmické hodnoty a pomlčky, takt, dynamika, výraz)

Výkonový štandard

- získajú prvé návyky správneho držania tela,
- zapájajú jednotlivé svalové skupiny v polohách na mieste k fixovaniu tohto návyku,

- poznajú jednoduché cvičenia na rozvoj svojich fyzických dispozícií,
- realizujú niektoré cvičenia na podlahe s DK vytočene,
- vedome prenášajú váhu tela v jednoduchých cvičeniach v stoji na mieste z jednej DK na druhú DK

Obsahový štandard

- Ľah vzad: priehlavky, sedacie svaly, panva, bedrové kĺby, brušné svaly, „sviečka“.
- ľah vpred: sedacie svaly a DK, bedrové kĺby, chrbtové svaly,
- sed znožný: dolné končatiny, chrbtica a DK,
- sed roznožný: dolné končatiny a chrbtica, sedacie svaly, panva – podsadenie,
- sed roznožný skrčmo: bedrové kĺby, sedacie svaly, panva podsadenie, chrbtica,
- sed na pätách: sedacie svaly, panva, chrbtica, hlava, ramená,
- sed skrížmo (turecký sed): hlava, ramená, trup,
- kľak spojný: stehenné svaly, chrbtica,
- Podpor kľačmo: chrbtica, panva,

  stoj v I. poz. paralelne aj prirodzene vytočene: dolné končatiny paralelne aj vytočene (prednoženie, unoženie, zanoženie, podrepy, drepy, výpony, perovanie kolien a priehlavkov), trup, hlava, ramená (rovný predklon, okrúhly záklon, rotácia ramien, otáčanie a úklony hlavy), horné končatiny (predpaženie, upaženie, vzpaženie, krúženie časťami HK, aj celými HK).

  - Akrobatické cvičenia:
  - kotrmelec vpred do sedu znožného alebo roznoženého,
  - kotrmelec vzad do drepu,
  - kotrmelec vpred zo stoja do stoja,
  - kotrmelec vzad do sedu roznožného,
  - Premet stranou (prípravná fáza)..

POHYB V PRIESTORE

Výkonový štandard

- zvládnu orientáciu v priestore v elementárnych priestorových formáciách,
- v priestore zvládnu elementárny estetický pohyb bez súčasnej kombinácie práce horných končatín,
- realizujú jednotlivé druhy cvičení v úzkej spolupráci s hudobnopohybovým cítením,

- zvládnu elementárne skoky a kroky realizovať v jednoduchých kombináciách bez súčasného kombinovania práce s hornými končatinami,
- zvládnu princíp odrazu a dopadu jednotlivých skupín skokov,
- poznajú základný princíp práce hlavy pri pomalých otáčaniach o 360°,
- predvedú jednoduché pohybovo - tanečné kombinácie podľa zadania pedagóga,
- poznajú názvoslovie jednoduchých tanečných krokov a skokov,
- s realizujú jednoduché tanečné kroky a skoky v rôznych priestorových formáciách bez vzájomného kombinovania,
- spoznajú pojem diagonála a v rámci elementárnych tanečných krokov a skokov tento priestor využívajú.

Obsahový štandard

- Priestorové formácie: kruh, osmička, rad, zástup, diagonála, dvojice, trojice, voľné skupiny.
- Chôdza:
- s postupom vpred a vzad vytočene, s postupom vpred vo výpone – vytočene,
- Počas chôdze používame základné možnosti držania HK: v zníženom upažení, vbok, na pleciach, v záhlaví, v opozícii s DK (chôdza prirodzená).
- Beh: s postupom vpred a vzad prirodzený, s prednožovaním aj zanožovaním skrčmo paralelne s postupom vpred - „koníčkový cval“, kombinovanie chôdze a behu v rozmanitých priestorových formáciách.
- Poskočný krok: s postupom vpred, vzad a bočne s nízkym prednožovaním skrčmo v 2/4 takte - pravidelný rytmus, kombinovanie poskočného kroku s „koníčkovým cvalom“, s postupom vpred s vysokým prednožovaním skrčmo v2/4 takte - bodkovaný rytmus.
- Polkový krok: s postupom vpred, vzad a bočne v rozmanitých formáciách najčastejšie v kruhu, v kombináciách s podupmi, potleskami, poskokmi, cvalom bočným.
- Valčíkový krok: s postupom vpred a bočne. Otáčanie: 90°, 180°, 360° stupňov v pomalom tempe, vpravo aj vľavo, orientácia priestoru podľa klasického tanca - body 1až 8 elementárne skoky v piatich základných skupinách skokov: 1. z dvoch DK na dve DK (v I. a II. poz. paralelnej a prirodzene vytočenej), 2. z jednej DK na dve DK, 3. z jednej DK na druhú DK, 4. z dvoch DK na jednu DK, 5. z jednej DK na tú istú DK

TANEČNÉ MOTÍVY
Výkonový štandard

 zatancujú základné tanečné motívy z techniky ľudového tanca,
 poznajú názvoslovie základných tanečných motívov ztechniky ľudového tanca,
 realizujú jednoduché tanečné motívy vrôznych priestorových formáciách,
 poznajú rozdiel prevedenia medzi perovaním váhou aperovaním ťahom vchôdzi, jednokročke, dvojkročke.

Obsahový štandard

Perovanie váhou:
vstoji, vchôdzi, vjednokročke, vdvojkročke (bočne).
Dvojité perovanie váhou:
vstoji, vchôdzi, vjednokročke, vdvojkročke (bočne),
Premenný krok:
dvojdobý (vpred, vzad abočne),trojdobý (vpred, vzad abočne).
Perovanie ťahom:
vstoji, vchôdzi, vjednokročke, vdvojkročke (bočne).
Drobné premenné krôčiky:
na mieste, zmiesta.

ROZVOJ HUDOBNÉHO CÍTENIA
Výkonový štandard

 poznajú 2 ľudové piesne,
 poznajú základy hudobnej náuky,
 rozlišujú párne anepárne takty,
 rozlišujú pohyb na ľudovú hudbu a hudbu umelú.

Obsahový štandard

Tempo: rovnomerné, zrýchľované, spomaľované (najviac používané talianske názvy),
tón -nota:celá, polová, štvrťová, osminová,
pomlčky: celé, polové, štvrťové, osminové,
takt-2/4, 3/4, 4/4: zápis na tabuľu, improvizácia na zadanú hudobnú skladbu,
Rytmické cvičenia:v2/4, 3/4, 4/4 takte smožnosťou využitia rytmických nástrojov.
Dynamické cvičenia:forte apiano vhudbe aj vpohybe.
Výrazové cvičenia: legato astaccato vhudbe aj vpohybe.

Tanečná prax (1 hodina)

Ciele

V priestore získavať estetický pohyb a hudobno-pohybové cítenie, vedieť odlíšiť pohyb na ľudovú hudbu a hudbu umelú.

Obsah

Tanečné motívy (pohyb so zameraním na ľudový tanec, perovanie, hry so spevom).

Výkonový štandard

zatancujú na verejnom vystúpení choreografie na ľudovú alebo umelú hudbu vrozsahu minimálne 2 min.

Obsahový štandard

Prvkový materiál vrozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu tanečná príprava.

2 ročník 1.časť I.stupeň

3 vyučovacie hodiny týždenne (99 hodín za školský rok)

Predmety: Tanečná príprava (2 hodiny)

Ciele

V pohybovej príprave trénovať dolné končatiny pre potreby klasického tanca.

Zväčšovať rozsah pohybu, vytočenosť DK, pevnosť svalstva, elastickosť. Zafixovať správne držanie tela a pozície horných končatín z klasického tanca.

Pri pohybe v priestore sa naďalej zamerať na estetický pohyb. Vypracovať skok.

Obsah

Pohybová príprava (cvičenia v polohách na mieste sú náročnejšie na výdrž aj na pamäť. Zamerané sú na maximálny a všestranný rozvoj jednotlivých častí tela).

Pohyb v priestore charakterizuje systematické zapájanie HK do kombinácií, vychádzajúc z princípov klasického tanca. Získava sa prvá koordinácia pohybu celého tela.

Charakteristická skoková kombinácia poskok, preskok, zoskok, výskok je technické maximum tohto ročníka.

POHYBOVÁ PRÍPRAVA

Výkonový štandard

predvedú pozície horných končatín,
vedome udržia správne držanie tela,
vpráci dolných končatín realizujú pohyb vytočene ako prípravu na predmet klasický tanec,
poznajú náročnejšie cvičenia na rozvoj svojich fyzických dispozícií,
poznajú základné pozície HK ztechniky klasického tanca.

Obsahový štandard

Ľah vzad:
priehlavky (vytočene so zdvihom jednej DK na 45°), sedacie svaly, panva, bedrové kĺby, svaly aväzivá DK(zdvih jednej DK aj švihom vytočene sprepnutým priehlavkom), brušné svaly zdvih trupu do polosedu), „Sviečka“ sroznožením.
Ľah vpred:
sedacie svaly (vytočene sprepnutými DK),bedrové kĺby (passé, žaba), chrbtové svaly(HK vupažení, na ramenách,vzapažení).
Ľah na boku:
svaly aväzivá DK (príprava battement développé bočne, švihy DK).
Sed znožný:
dolné končatiny, chrbtica, sedacie svaly(prechod zľahu vpred do prekážkového sedu, vytlačenie panvy anávrat do VP).
Sed roznožný:
dolné končatiny, chrbtica.
Sed roznožný skrčmo:
bedrové kĺby, chrbtica, panva (vysúvanie hrudníka, krúženie).
Sed na pätách:
sedacie svaly, stehenné svaly(podsadzovanie panvy až do kľaku spojného, rovný záklon),horné končatiny (rovné aj zaokrúhlené línie).
Sed skrížmo (turecký sed):
hlava, ramená, trup (horné končatiny-príprava na pozície zklasického tanca).
Kľak spojný:
stehenné svaly, chrbtica ,sedaciesvaly.
Podpor kľačmo:
chrbtové svaly (švihy do zanoženia).
Stoj vI. aII. poz. prirodzene vytočene aj paralelne:
dolné končatiny, trup, hlava, ramená (rovný predklon do 90°, vysúvanie hrudníka),horné končatiny (pozície HK zklasického tanca).
Akrobatické cvičenia:
príprava na stoj na rukách, premet stranou.

POHYB VPRIESTORE
Výkonový štandard

- *zvládnu orientáciu vpriestore vnáročnejších priestorových formáciách,*
- *v pohybe ovládajú základné tanečné kroky snatáčaním tela,*
- *vpohybe vpriestore dokážu žiaci koordinovane spojiť prácu HK aDK,*
- *poznajú rozdiely princípov skokov jednotlivých skupín skokov,*
- *vpráci skokov jednotlivých skupín zvládnu charakteristickú skokovú kombináciu (poskok - preskok -zoskok -výskok).*

Obsahový štandard
Priestorové formácie: kruh, vlásenka, vlnovka, osmička, rad, zástup, diagonála, dvojice, trojice, voľné skupiny, zmena smeru vkruhu,
delenie kruhu.
Chôdza:

s postupom vpred avzad vytočená, kombinovaná spohybom horných končatín, výpadová chôdza vpred, kombinovanie horných končatín schôdzou buď súčasne alebo samostatne vrytmickom slede pohybu.
Beh:
prirodzený spocitom dostredivosti pohybu vokrúhlych dráhach,
vytočený spostupom vpred avzad po rovných aokrúhlych dráhach, hladký, strihaný (vytočene vbodkovanom rytme, kolená apriehlavky napnuté),plynulý beh do diaľky vpodrepe.
Poskočný krok:
nízky sprepínaním priehlavku spostupom vpred, vzad aj bočne paralelne,
vysoký sprepínaním priehlavku spostupom vpred vbodkovanom rytme,
sprednožovaním vytočene snapnutým kolenom apriehlavkom
sprednožovaním pokrčmo snapnutým priehlavkom (attitude).
Polkový krok:
spostupom vpred, vzad aj bočne snatáčaním aotáčaním sväčším odrazom, vkombinácii sinými tanečnými krokmi,
„päta“ -špica krok sun krok“.
Valčíkový krok: vytočene zVP III. poz. spostupom vpred, vzad aj bočne.
Skoky:
skoky 1. skupiny na mieste (z dvoch DK na dve DK) vI. aII. poz. vytočene –výskoky,
skoky 2. skupiny zmiesta (z jednej DK na dve DK) –zoskoky,
skoky 3. skupiny zmiesta (z jednej DK na druhú DK) -preskoky
skoky do diaľky sakcentovaným odrazom zjednej DK -preskoky
kombinácia: poskok -preskok -zoskok –výskok.

TANEČNÉ MOTÍVY
Výkonový štandard

- *dokážu spájať základné tanečné motívy zľudového tanca do kombinácií,*
- *predvedú jednoduchú rotáciu o180°,*
- *poznajú názvoslovie elementárnych tanečných motívov.*

Obsahový štandard

Prenášanie váhy tela.
Perovanie ťahom: vstoji, v chôdzi, vjednokročke, vdvojkročke (bočne), vkaričke, perovanie ťahom aváhou striedavo: vstoji, vchôdzi,
jednokročka advojkročka vzadnom oblúku (perovanie ťahom, perovanie váhou),
cval bočný vo dvojici (párové držanie),
chôdza striedavo cez pätu perovaná ťahom,
polkový krok (ľudový),
valčíkový krok (ľudový),
valaský vo dvojku na pološpičku prinožovaný (na mieste, bočne),
valaský vo dvojku na pološpičku (vpred, vzad).
Rotácia na mieste: hladko, poskokmi o180°.
Nahadzovaný: na pološpičku, na pätu.

ROZVOJ HUDOBNÉHO CÍTENIA
Výkonový štandard

- *poznajú základy hudobnej terminológie,*
- *aplikujú základy hudobnej terminológie vpohybe na mieste,*
- *realizujú jednoduchý notový zápis.*

Obsahový štandard

Rytmické cvičenia v2/4 ,3/4, 4/4 takte so zapojením osminových hodnôt apomlčiek,
predtaktievrôznych pohybových kombináciách,
legato, staccato vrôznych pohybových kombináciách (vedený pohyb, švihový pohyb),
triola -vnotovom zápise aj pohybe eventuálne so sprievodom rytmických nástrojov,
bodkovaný rytmus -vnotovom zápise aj vpohybe eventuálne so sprievodom rytmických nástrojov,
zmena taktu -improvizácia vpriestore,
dynamické cvičenia -chápanie pohybu nielen odstupňovaním sily zvuku, ale aj sily emócií avnútorného svalového napätia.

Tanečná prax (1 hodina)

Ciele

V ľudových tanečných motívoch rozvíjať tanečnosť a spev.

Rytmické cvičenia obohatiť o nové náročnejšie poznatky.

Obsah

Tanečné motívy sú náročnejšie na pamäť aj tanečnosť v ľudovom tanci. Dôležitou

súčasťou práce v tomto ročníku je zapojenie hlavy v rotácii.

Rozvoj hudobného cítenia prebieha počas celej tanečnej prípravy aj tanečnej praxe.

Výkonový štandard

 zatancujú na verejnom vystúpení choreografie na ľudovú aj umelú hudbu vrozsahu minimálne 2min.

Obsahový štandard

Prvkový materiál vrozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu tanečná príprava.

<u>3. ročník 1.časť I.stupeň</u>

Klasický tanec

3. ročník 1. časť I. stupeň

1 hodina týždenne (33 hodín za školský rok)

Ciele

Rozvíjať fyzické a psychické dispozície. Nový predmet klasický tanec kladie nároky na sústredenosť, precíznosť a disciplínu pohybu, čo má veľký význam pri výchove k dôslednosti a vytrvalosti. Učí správnemu postaveniu tela pri tyči čelom aj bočne. Kladie za úlohu osvojiť si návyky správneho držania tela, rozvíjať vytočenosť kĺbov, flexibilitu šliach a kultúru tanečného pohybu.

Obsah

Určené cviky pri tyči a v priestore.

Nový cvik učiť v poradí bočne, vpred, vzad, najprv čelom, po zvládnutí bokom k tyči.

Precvičovať striedavo pravou a ľavou DK, v pomalom tempe, s výdržami.

Kombinovať najviac dva cviky v jednej kombinácii. Jeden cvik cvičiť jedným smerom štyrikrát.

Port de brass zaraďovať v kombinácii samostatne, nie súčasne a pohybom DK.

Rytmizovať pravidelne (bez „auf“ taktu).

Pri cvičeniach v priestore postupovať pri výučbe metodicky takmer rovnako ako pri tyči.

VP môže byť épaulement croisée, ale samotný cvik cvičiť en face.

Na každej hodine zaraďovať cviky na rozsah pohybu DK, pružnosť chrbtice, pevnosť brušných, sedacích a chrbtových svalov.

Pri skokoch sa sústrediť na správne demi-plié, vertikálu tela a prepnutosť DK počas skoku.

Pri port de bras dôsledne dodržiavať formu.

Výkonový štandard

- *aplikujú základné držanie tela vtechnike klasického tanca vpostavení tvárou abokom ktyči,*
- *ovládajú postavenie DK en dehors vrámci svojich anatomických dispozícií vzákladných cvičeniach techniky klasického tanca,*
- *realizujú základné cvičenia techniky klasického tanca vcvičení à la barre a au milieu,*
- *predvedú prípravné port de bras sdodržaním správneho držania tela,*
- *poznajú základnú terminológiu techniky klasického tanca slovom.*

Obsahový štandard

Exercices à la barre:
postavenie čelom ktyči, poloha HK na tyči,
I., II., V. poz. DK vpostavení čelom ktyči, v postavení bokom ktyči
Battement dégagé do II. poz.,
Demi-plié vI., II., V. poz. vpostavení čelom ktyči,
Battement tendu simple zI. aV. poz. vpostavení čelom ktyči,
postavenie bokom ktyči, poloha HK na tyči,
prípravné port de bras vpostavení bokom ktyči –préparation,
Révérence -vpriestore
Demi -plié vI., II., III., V. poz. vpostavení bokom ktyči,
Battement tendu simple zI. poz. vpostavení bokom ktyči,
Passé par terre -vpostavení čelom, bokom ktyči,
prípravné cvičenie na rond de jambe par terre vpostavení čelom ktyči -en dehors, endedans,
Battement tendu demi-plié vpostavení čelom ktyči,
Rond de jambe par terre vpostavení čelom ktyči,
Battement tendu soutenu vpostavení čelom ktyči,
Battement tendu soutenu vpostavení bokom ktyči,
prípravný cvik kbattement tendu jeté vpostavení čelom ktyči zI. poz. -30°,
prípravný cvik kbattement tendu jeté vpostavení bokom ktyči zI. poz. 30°,
polohy sur le cou de pied vpostavení čelom ktyči-základná poloha,
Battement frappé vpostavení čelom ktyči par terre,
Relevé-abaissé vI.aII. poz. vpostavení čelom ktyči,
Battement relevé lent do všetkých smerov na 45°,
záklon aúklon tela vpostavení čelom ktyči,
predklon tela bokom alebo chrbtom ktyči,
Temps-levé sauté vI. aII. poz. vpostavení čelom ktyči.
Exercices au milieu:
Demi -plié vI., II. poz. en face,
Battement dégagé do II. poz.,
Battement tendu simple zI. poz. en face,
prípravné cvičenie na rond de jambe par terre,
Battement tendu demi-plié zI. aV. poz. en face,
Battement tendu soutenu zI. aV. poz en face,
Relevé -abaissé vI. aII. poz.,
1.port de bras s DK vI. poz. en face,
prípravné port de bras en face, Allegro:
Temps -levé sauté vI. aII. poz.,
Pas échappé zI. do II. poz. (prípravná fáza).

Ľudový tanec

3. ročník 1. časť I. stupeň

1 hodina týždenne (33 hodín za školský rok)

Ciele

Všeobecné zoznámenie sa so slovenským folklórom. Rozdelenie Slovenska na tanečné folklórne oblasti a získanie základných poznatkov o nich (poloha, dediny, kroje, tance, piesne, hudba, zvyky).

Učivo metodicky nadväzuje na predchádzajúce ročníky, kde jedným z hlavných cieľov bolo správne držanie tela . Naďalej upevňovať a vyžadovať vzpriamené, pevné a elegantné držanie tela. Rozvíjať a zdokonaľovať rytmické cítenie, nakoľko sa do rytmického tanečného vyjadrovania zapájajú horné i dolné končatiny Zároveň rozvíjať aj dynamickú a výrazovú zložku. Uplatňovať párové i kolektívne tance, kde sa vypracúva partnerská súhra a tiež zmysel pre kolektívny prejav.

Obsah

Základne a jednoduché tanečné motívy z Liptova, Šariša,Zemplína, Horehronia, Myjavy a Oravy

Výkonový štandard

- *zatancujú základné tanečné motívy a kroky zoblastí Slovenska,*
- *zatancujú ľudovú mazúrku, ľudovú polku,*
- *poznajú terminológiu tanečných motívov atancov.*

Obsahový štandard

Jednoduché motívy ľudového tanca zoblastí Slovenska -Zemplín, Myjava, Liptov, Horehronie, Záhorie:
perovanie váhou -v stoji, chôdzi,jednokročke, dvojkročke (bočne, vzadnom oblúku), jednotlivo ivo dvojici, vkolese, vpárovom krútení,
perovanie ťahom -vstoji, chôdzi, jednokročke,dvojkročke (bočne, vzadnom oblúku), jednotlivo ivo dvojici, vkaričke, vpárovom krútení,
valaské-valaský jednoduchý, valaský vo dvojku na pološpičku prinožovaný (na mieste, bočne), valaský vo dvojku na pološpičku (vpred, vzad), valaský vo dvojku na pätu (vpred),
chôdza ťahom cez pätu(krok sukľaknutím),
premenný krok -dvojdobý (polkový), trojdobý (valčíkový),
nahadzovaný -na pološpičku (ťahom, váhou), na pätu (ťahom, váhou),
zrážaný súčasný,
záver sprednožením-kľúč (na pološpičku, na pätu).
Myjavský hravý vpredu (vytočene -vtočený, vtočene -vytočený).
Myjavské kyvadlo: vpredu, vzadu.
Myjavský dvojkladený vpredu (na pološpičku, na pätu).
Myjavské ukľakované,
hustý dupák (na celéchodidlo, na pätu)
trojdup striedavý (bočne, vzadnom oblúku)
chôdza spotleskom (pre dievčatá)
malé skoky vdrepe (bez potlesku, spotleskom).
Liptovský kladený (na pološpičku, na pätu)
Liptovský dvojkladený vpredu
karičkový krok (pre dievčatá) -hladký,sperovaním ťahom „koníčkami“ (pod seba),
karičkové podupy v rôznom rytme,

jednoduché čapáše (pre chlapcov),
podvrtka (dievčaťa pod rukou chlapca).
Hajduch (pre chlapcov) -prednožný na pätu, prednožný,
rotácia -hladko zmiesta, poskočnými krokmi zmiesta, sperovaním váhou zmiesta,
tanečné motívy -ľudovej mazúrky, ľudovej polky.

Kreatívny tanec

3. ročník 1. časť I. stupeň

1 hodina týždenne (33 hodín za školský rok)

Kreatívny tanec je prechodným stupňom kmodernému tancu. Obsahuje množstvo informácií opriebehu pohybu vtele, geometrických apsychologických vlastnostiach priestoru, onosnosti rytmickej amelodickej stránky hudby, ovýzname ticha vtanci, opotrebe vhodného kostýmu pre tanečníka. Sleduje arozvíja vzťahy pohyb -priestor, pohyb -hudba. Rozsah tém si svojou náročnosťou vyžaduje dôkladnú prípravu nielen pedagóga, ale aj korepetítora, ktorý musí vhodne meniť sprievodné skladby. Je vhodné tiež striedať živú areprodukovanú hudbu. Ideálny je korepetítor - improvizátor, ktorý strieda klavír sjednoduchými bicími nástrojmi (bubienok, tamburína, triangel, paličky ...).
Predmetom kreatívny tanec žiak získava nielen nový pohľad na seba vtanci, ale stáva sa aj vzdelanejším divákom tanečných predstavení.Kreatívny tanec svojím pohybom, priestorovou ahudobnou slobodou rozvíja tanečnosť aj tvorivosť dieťaťa. Kreatívny tanec oboznamuježiakov svlastnosťami priestoru, rozvojom akvalitou pohybu, učí počúvať, precítiť avytancovať hudbu. Všetky získané poznatky tohto predmetu sa dajú aplikovať aj viných tanečných technikách.

CIELE PREDMETU

- oboznámiť žiakovopriebehu pohybu vtele,
- rozvíjať prirodzený tanečný pohyb atvorivosť žiakov,
- viesť žiakov kslobodnému, individuálnemu prejavu,
- osvojiť si geometrické apsychologické vlastnosti priestoru,
- oboznámiť žiakov onosnosti rytmickej a melodickej stránky hudby a o význame ticha v tanci,
- sledovať arozvíjať vzťahy pohyb-priestor, pohyb-hudba,
- vychovať kvalitných uchádzačov pre štúdium na tanečných konzervatóriách.

Kreatívny tanec je tanečný smer, ktorý vznikol a začiatku 20. storočia a priniesol zmeny v poňatí tanečného umenia. Prísne pravidlá klasického tanca narušila americká tanečnica Isadora Duncanová (27. 5. 1878 – 14. 9. 1927) a vniesla do tanca nové kvality. Dominantná už nebola technika, alebo výraz celého tela, vyjadrenie hudby a využitie priestoru. Základným prístupom k tancu bolo oslobodenie tanečného prejavu v každom smere – v tvare kostýmu, vo výbere hudobného sprievodu, v prostredí, kde predstavenie prebiehalo. Kreatívny tanec akceptuje prirodzené anatomické možnosti ľudského tela, rozvíja individuálny výraz tanečníka a snaží sa o harmóniu všetkých zložiek tanečného umenia. Analýza vlastností ľudského tela (váha, dýchanie, svalová aktivita ...) sa stali východiskom pre nové techniky moderného tanca v ďalšej etape vývoja (M. Graham výdych – nádych, J. Limon – váha ...).Kreatívny tanec je prechodným stupňom k modernému tancu. Obsahuje množstvo informácií o priebehu pohybu v tele, geometrických a psychologických vlastnostiach 69 priestoru, o nosnosti rytmickej a melodickej stránky hudby, o význame ticha v tanci, o potrebe vhodného kostýmu pre tanečníka. Sleduje a rozvíja vzťahy pohyb – priestor, pohyb – hudba. Rozsah tém si svojou náročnosťou vyžaduje dôkladnú prípravu nielen pedagóga, ale aj korepetítora, ktorý musí vhodne meniť sprievodné skladby. Je vhodné tiež striedať živú a reprodukovanú hudbu. Ideálny je korepetítor – improvizátor, ktorý strieda klavír s jednoduchými bicími nástrojmi (bubienok, tamburína, triangel, paličky ...). Predmetom kreatívny tanec žiak získava nielen nový pohľad na seba v tanci, ale stáva sa aj vzdelanejším divákom tanečných predstavení.

Obsah

1. História kreatívneho tanca.

2. Pohyb.

3. Priestor.

4. Hudba.

Výkonový štandard

chápu pohyb prostredníctvom tela tanečníka vrôznych rovinách poznania v spojitosti srozvíjaním pohybu, dýchania asrdcovej činnosti a samotnou stavbou ľudského tela,
ovládajú si telo tanečníka ako suvoľnením tak aj napätím svalového ústrojenstva,
uplatňujú uvedomenie si tela tanečníka formou improvizácie či už vprirodzenom alebo akademickom tanečnom pohybe.

Obsahový štandard

Telo ako nástroj tanečníka:
stavba ľudského tela
dýchanie, srdcová činnosť
chrbtica (stavba, význam, oblé polohy)
pohybové možnosti jednotlivých častí ľudského tela aich využitie vtanečnej improvizácii
napätie auvoľnenie svalstva tela aich dôsledky na pohyb-tanec
dynamika pohybu, väzba shudbou avýrazom
telo tanečníka vpráci základných pohybov: rozvíjanie pohybu(vľahu, vstoji, chôdzi), civilný aumelecký pohyb, primárny asekundárny pohyb, rozvoj pohybu vhorizontálnom avertikálnom smere, impulzy, tvary pohybov(rovné, oblé), ťažisko, chôdza, beh.
hudba (vúzkej spojitosti stelom tanečníka): emocionálna väzba hudby apohybu(dur, mol)

Tanečná prax

3. ročník 1. časť I. stupeň

1 hodina týždenne (33 hodín za školský rok)

V tanečnej praxi žiak používa a praktizuje jednotlivé osvojené tanečné motívy všetkých tanečných štýlov a spája ich do ucelenejších tanečných celkov – variácií a choreografií.

Výkonový štandard
zatancujú na verejnom vystúpení choreografie vtechnike ľudového, kreatívneho alebo scénického, výrazového tanca svyužitímzákladných princípov techniky klasického tanca vrozsahu minimálne 3 min.

Obsahový štandard
Prvkový materiál vrozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec, klasický tanec alebo kreatívny tanec.

<u>4.ročník 1.časť I.stupeň</u>

Klasický tanec

4. ročník 1. časť I. stupeň

1 hodina týždenne (33 hodín za školský rok)

Ciele

Postupne získavať lepšiu vytočenosť a silu DK, precízne cítenie priehlavkov, rozsah pohybu DK a technickú a výrazovú presnosť každého cvičenia.

Obsah

Určené cviky pri tyči a v priestore.

Nový cvik učiť v poradí bočne, vpred, vzad, najprv čelom, po zvládnutí bokom k tyči.

Precvičovať striedavo pravou a ľavou DK, v pomalom tempe, s výdržami.

Kombinovať najviac dva cviky v jednej kombinácii. Jeden cvik cvičiť jedným smerom štyrikrát.

Port de brass zaraďovať v kombinácii samostatne, nie súčasne a pohybom DK.

Rytmizovať pravidelne (bez „auf“ taktu) aj s „auf“ taktom.

Pri cvičeniach v priestore postupovať pri výučbe metodicky takmer rovnako ako pri tyči.

V priestore samotný cvik cvičiť en face aj croisee

Na každej hodine zaraďovať cviky na rozsah pohybu DK, pružnosť chrbtice, pevnosť brušných, sedacích a chrbtových svalov.

Pri skokoch sa sústrediť na správne demi-plié, vertikálu tela a prepnutosť DK počas skoku.

Pri port de bras dôsledne dodržiavať formu.

Výkonový štandard

- *aplikujú elementárnu koordináciu pohybu DK, HK ahlavy vzákladných cvičeniach techniky klasického tanca (préparation krond de jambe par terre),*
- *zvládnu princípy vytočenosti aprincíp realizácie pohybu vjednotlivých základných cvičeniach techniky klasického tanca sefektívnym použitím prislúchajúcich svalov tela,*
- *použijú silu priehlavku kuspokojivému zvládnutiu jednotlivých cvičení techniky klasického tanca,*
- *poznajú základnú terminológiu techniky klasického tanca slovom.*

Obsahový štandard

Exercices à la barre:
Battement tendu double do II. poz.
Battement tendu simple zV. poz.
Battement tendu pour le pied
Battement tendu jeté zI. aV. poz. vpostavení čelom abokom ktyči -30°
Battement tendu jeté en cloche, vpostavení čelom abokom ktyči -30°
Battementtendu pour le pied do II. poz.
IV. poz. -battement dégagé do IV. poz.

záklon aúklon tela bokom kyči
Rélevé -abaissé vV. poz.
Demi -plié vIV. aV. poz.
Demi rond de jambe par terre
scénická poloha cou-de-pied
Battement soutenu par terre (cez cou-de-pied)
Demi -plié arelevé vI., II., V. poz.
préparation krond de jambe par terre (en dehors, en dedans)
Battement fondu par terre
Battement frappé enl'air-30°
prípravné cvičenie pre 3. port de bras 3. port de bras
Battement relevé lent na 90°
Grand battement jeté zI. poz.
Battement fondu en l´ air -45°
Battement rétiré (passé na 45° a90°)
Grand plié vI., II., V. poz.
prípravné cvičenie pre pas coupé
Exercices au milieu
Battement tendu simple z V. poz.
Battement tendu jeté zI. aV. poz. -30°
Épaulement (croisé, éffacé)
obraty par terre na dvoch DK
Battement frappé par terre
Rélevé -abaissé vI., II., V. poz.
Rond de jambe par terre
Demi -rond de jambe par terre
Battement soutenu par terre
Demi -plié V. poz.
préparation krond de jambe par terre (en dehors, en dedans)
Battement fondu par terre Battement relevé lent na 90° à la seconde zI. aV. poz.
2. port de bras v épaulement croisé
Allegro:
Temps -levé sauté vV. poz.
prípravné cvičenie pre pas échappé sauté do II. poz.

Záverečná skúška

- žiaci preukážu základné znalosti tanečnej techniky vrámci interpretačnej praxe v choreografiách výrazového, scénického tanca svyužitím základných princípov techniky klasického tanca vrozsahu minimálne 3 min.,

- žiaci predvedú nasledovný tréning vrámci postupových skúšok spamäti:

časový rozsah 60 min

Révérence
1. port de bras en face v1.poz.DK (4/4 T)
1. Exercices àla barre:
1.1. Rozcvička 164/4 T

préparation: 2 4/4 T (vých. poz. I.poz. vpostavení tvárou kyči) HK zprípravnej poz. na tyč
1.-3. T battement tendu pour le pied PDK-vpred, stranou, vzad,

4. T battement tendu dégagé cez II. poz. PDK,
5.-8. T celé zĽDK,
9.-12. T úklony vI.poz. DK (HK na tyči),
12.-16. TzáklonyvI.poz. DK (HK na tyči).
1.2. Pliés (vpostavení bokom ktyči)
32 4/4 T (vých. pozíciaI. poz. DK, HK vprípravnej pozícii) préparation: 2 4/4 T - prípravné port de bras
1.-2. T 2 x demi -plié,
3.-4. T1 x grand plié,
5.-6. T rovný predklon (príprava na 3. port de bras),
7. T 1x relevé -abaissé,
8. T battement tendu dégagé do II.poz DK,
9.-10. T 2 x demi -plié vII. poz.,
11.-12. T 1 x grand plié vII. poz.,
13.-15. T úklon ktyči -PHK do 3. poz.,
16. T battement tendu dégagé do III. poz. DK (fakultatívne do V. poz. DK) PHK súčasne prechádza z3. poz. cez 1. poz.do 2. poz.,
17.-18. T 2 x demi -plié,
19.-20. T 1 x grand plié,
21.-24. T 1.port de bras ,
25.-32. T3.port de bras.
1.3. Battement tendu simple zI. poz. (vpostavení bokom ktyči)

32 2/4 T (PHK vprípravnej poz.), préparation: 2 2/4 T -prípravné port de bras.
1.-2. T PDK 1 x battement tendu simple en avant,
3.-8. T PDK 3 x battement tendu en cloche/ vpred, vzad, vpred/,
9.-12. T PDK 2 x battement tendu simple à la seconde,
13.-16. T PDK 1 x battement tendu double à la seconde,
17.-32. T celá kombinácia en dedans.
1.4. Battement tendu simple zIII. poz. (fakultatívne zV. poz.)(vpostavení bokom ktyči)

32 2/4 T , préparation: 2 2/4 T -prípravné port de bras. 1.-2. T1x battement tendu simple en avant,
3.-4. T 2 x battement tendu simple en avant,
5.-8. T 1.port de bras en dehors,
9.-32. T celú kombináciu cvičiť en croix.
1.5. Battement tendu jetés zIII. poz. (fakultatívne zV. poz.) (vpostavení bokom ktyči)

32 2/4 T.
Rovnako ako kombinácia Battement tendu simple zI. poz. (kombinácia č.4.) srozdielom port de bras -1. port de bras en dedans.

1.6. Battement tendu jeté zI. poz. (vpostavení tvárou ktyči)

16 2/4 T-tvárou ktyči (kombinácia je fakultatívna), préparation: 2 2/4 T prípravné port de bras.
1.-4. T 4 x battement tendu jetés à la seconde PDK,
5.-8. T 4 x battement tendu jetés à la seconde ĽDK,
9.-10. T 2 x battement tendu jetés à la seconde PDK,
11.-12. T 2 x battement tendu jetés à la seconde ĽDK,
13. -14. T 2 x battement tendu jetés à la seconde PDK,
15.-16. T 2 x battement tendu jetés à la seconde ĽDK.
1.7. Rond de jambe par terre (vpostavení bokom ktyči)

64 3/4T (I. poz., HK vprípravnej poz.), préparation: 4 3/4 T-temps relevé par terre ako préparation pre rond de jambe par terre.
1.-8. T 4 x rond de jambe par terre en dehors,
9.-12. T 1x battement relevé lent 45° en avant,
13.-16. T 1. port de bras,
17.-32. T celá kombinácia en dedans, záver 1.port de bras en dedans,
33.-48. T 3. port de bras,
49.-64. T relevé vI. poz., obe HK do 1. poz.-výdrž.
1.8. Battement tendu soutenu aBattement soutenu (bez relevé)(vpostavení bokom ktyči)

16 4/4 T, vých. poz. III. poz. (fakultatívne V. poz.), HK vprípravnej poz., préparation: 1 4/4 T -prípravné port de bras. 1. T battement tendu soutenu en avant,
2. T battement soutenu par terre (bez relevé) en avant,
3.-4. T PHK z2. poz. do 3. poz. aspäť,
5.-8. T kombinácia à la seconde,
9.-12. T kombinácia en arrière,
13.-16. T kombinácia à la seconde.
1.9. Battement fondu par terre (vpostavení bokom ktyči)

8 4/4 T, vých. poz. III. poz. (fakultatívne V. poz.), PHK vprípravnej poz., préparation: 1 4/4 T -prípravné port de bras so súčasným vysunutím PDK spôsobom battement tendu simple à la seconde.
1.-2. T 2 x battement fondu par terre en avant,
3. T1 x battement fondu par terre à la seconde,
4. TPHK z2. poz. do 1. poz. aspäť,
5.-8. Tkombináciaen dedans.
1.10. Battement frappé (vpostavení bokom ktyči)

32 2/4 T vých.poz. III. poz. (fakultatívne V. poz.), PHK vprípravnej poz., préparation: 2 2/4 T -prípravné port de bras so súčasným vysunutím PDK spôsobom battement tendu jeté à la seconde (vprípade potreby PHK vbok).
1.-6. T 3 x battement frappé 30°en avant,
7.-8. TPDK piqué aostrý zdvih na 30°,
9.-32. T kombinácia 1. -8. Tàla seconde, en arrière, à la seconde.
1.11. Battement relevé lent60° (fakultatívne 90°) (vpostavení bokom ktyči)

32 4/4 T vých. poz. III. poz. (fakultatívne V. poz.), PHK vprípravnej poz.,préparation: 1 4/4 T -prípravné port de bras.
1.-4. T battement relevé lent en avant,
5.-8. T battement retiré (PHK súčasne vbok naspäť cez 1. poz. do 2. poz.),
9.-32. Tkombinácia1.-8. T à la seconde, en arrière, à la seconde.
1.12. Grand battement jeté (vpostavení bokom ktyči)
16 2/4 T, vých. poz. I. poz. (fakultatívne V. poz.),PHK vprípravnej poz., préparation: 2 2/4T -prípravné port de bras.
1.-4. T 2 x grand battement jeté en avant-rozložene,
5.-8. T 2x grand battement jeté à la seconde -rozložene,
9.-12. T2x grand battement jeté en arrière -rozložene,
13.-16. T 2x grand battement jeté à la seconde -rozložene.
1.13. Relevé vI. poz. -vpostavení tvárou ktyči

16 4/4 T vých. poz. I. poz., HK vprípravnej poz., préparation: 1 4/4 T -HK na tyč.
1.-4. T 4 x relevé vI. poz.,
5.-8. T úklon vpravo (bez HK),
9.-12. T4 x relevé vI. poz.,
13.-16. Túklon vľavo.
2. Exercices au milieu:
2.1.Pliés

32 4/4 T, vých. poz. I. poz. en face, HK vprípravnej poz., préparation: 2 4/4 T -prípravné port de bras.
1.-2. T 2 x demi -plié ,
3.-6. T rovný predklon (príprava na 3. port de bras),
7. T relevé vI. poz.,
8 .T battement tendu degagé do II.poz DK,
9.-10. T 2 x demi -plié v II. poz.,
11.-12. T2 x demi-degagé cez II. poz. -(vpravo, vľavo),
13. T HK do 1.poz., DK do II. poz. ,
14. TrelevévII. poz. en face,
15. T HK do 2. poz.,
16. T battement tendu dégagé do III. poz. DK (fakultatívne do V. poz. DK),

17.-20. T4 x demi -plié vIII. poz. (fakultatívne vV. poz.), 21.-22. Tnatočenie tela do épaulement croisé -bod 8 (DK vIII. poz.),
23. -24. T 1x prípravné port de bras
25.-28. T 1.port de brasvépaulement croisé en dehors,
29.-32. T 1.port de bras vépaulement croisé en dedans.
2.2.Battement tendu simple en face
32 2/4 T vých. poz. I. poz. en face, HK vprípravnej poz., préparation: 2 2/4 T - prípravné port de bras.

1.-2. T 1 x battement tendu simple en avant,
3.-4. T1 x battement tendu simple en avant,
5.-6. T relevé vI. poz.,
7.-8. T HK z2.poz. cez prípravnú do 1. poz.HK,
9.-12. T opakovať kombináciu 1.-4. T ale à la seconde,
13.-14. T relevé vI. poz.,
15.-16. T HK z1. poz. do 2.poz.,
17.-20. Topakovať 1.-4. T en arriére,
21.-22. Trelevé vI. poz.,
23.-24. THK z2. poz. do 3. poz.,
25.-28. T opakovať 1.-4. T à la seconde,
29. -30. Tstiahnuť III.poz.DK (fakultatívne V.oz.)anatočenie do épaulement croisé do B8,
31. -32. Tvýdrž, HK z3. poz. do prípravnej pozície.
2.3.Battement tendu jeté2/4T
- Rovnako ako kombinácia pri tyči č. 6. en face.

2.4.Rond de jambe par terre 3/4 T
- Rovnako ako kombinácia pri tyči bez prídavného port de bras vzávere kombinácie, préparation: vysunutie PDK spôsobom battement tendu simple en arrière.

2.5.Battement fondu, Battement soutenu 4/4 T

- Rovnako ako pri tyči, celá kombinácia en face. Fakultatívne je možné urobiť kombinácie zV. poz., vrámci postupových skúšok je možné vybrať si buď kombináciu Battement soutenu, alebo Battement fondu.

2.6.Battement frappé par terre 2/4 T
- Kombináciu cvičiť rovnako ako pri tyči, ale par terre srozdielom posledného taktu cvičiť vkaždom smere, namiesto piqué urobiť ostrý zdvih pracujúcej DK na 30°.

2.7. Port de bras, Adagio. 32 3/4 T

vých.poz. III. poz. épaulemet croisée do bodu 8 (fakultatívne V. poz.), HK vpríprávnej pozícii, préparation: 2 3/4 T príprava HK do pózy croisé (PHK do 2. poz., ĽHK do 3. poz.).
1.-8. T2.port de bras,
9. Tnatočenie tela en face,
10. TĽHK prechod do 2. poz.,
11.-12. T1 x demi -plié vIII. poz. (fakultatívne V. poz.) en face,
13.-14. T 1 x battement relevé lent 45° à la seconde PDK,zatvoriť PDK vzad,
15.T natočenie tela do bodu 2. III. poz. croisé (fakultatívneV. poz.),
16. T PHK prechádza do 3. poz.,
17.-32. T celé zĽDK.
3. Allegro:
3.1.Temps levé sauté zI.poz. 16 2/4

vých. poz. I.poz.enface, HK vpríprávnej poz.,préparation: 2 2/4 T výdrž vo vých. pozícii.
1.-2. Tdemi-plié vI. poz.,
a -temps levé sautévI. poz.,
3. T dopad, výdrž vdemi -plié,
4.T vystrieť DK,
5.-8. T opakovať 1. -4. T,
9. T demi -plié vI. poz., a -temps levé sauté vI. poz.,
10. Tdopad, výdrž vdemi -plié,
11.-12. T vystrieť DK,
13.T demi -plié vI. poz.,
a -temps levé sauté vI. poz.,
14. T dopad do demi -plié, zároveň odraz,
a -temps levé sauté vI. poz.,
15. T dopad do demi -plié vI.poz-výdrž,
16. TvystrieťDK.
3.2.Temps levé sauté vII. poz. 16 2/4 T
- rovnako ako kombinácia č.1.

3.3. Temps levé sauté zIII. poz. 16 2/4 T (fakultatívne V. poz.)
- rovnako ako kombinácia č.1.

3.4. prípravné cvičenie pre pas échappé do II. poz. (zV.poz. do II.poz.)16 2/4 T

vých. poz. V. poz. en face PDK vpredu, préparation: 2 2/4 T (HK do cvičenianezapájať).
1.-4. T pas échappé rozložene, svyperovaním vpozíciách (v2. a4.T)do V. poz. zatvoriť ĽDK,
5.-8. T celé zĽDK,

9.-16. T celú kombináciu zopakovať.
4. diagonála:
- tanečné kroky pas polka, valčíkový krok, poskoky vattitude en avant 45°, chôdza vytočene.

Ľudový tanec

4. ročník 1. časť I. stupeň

1 hodina týždenne (33 hodín za školský rok)

Ciele

Všeobecné zoznámenia sa so Zemplínskou tanečnou oblasťou a Horehronskou

tanečnou podoblasťou (poloha, dediny, kroje, tance, piesne, hudba, zvyky). Učivo metodicky nadväzuje na predchádzajúce ročníky, kde jedným z hlavných cieľov bolo správne držanie tela . V uvedených dvoch oblastiach vzpriamené, pevné a elegantné držanie tela naďalej upevňovať a vyžadovať. Motívy a tance sú neobyčajne rytmicky bohaté, a preto sú tiež vhodné pre tento ročník. Rozvíjať a zdokonaľovať tak rytmické cítenie, nakoľko sa do rytmického tanečného vyjadrovania zapájajú horné i dolné končatiny (tleskné a pľasné motívy, dupavé motívy). Zároveň rozvíjať aj dynamickú a výrazovú zložku. V tanečnej praxi uplatňovať párové i kolektívne tance, kde sa vypracúva partnerská súhra a tiež zmysel pre kolektívny prejav.

Obsah

ZEMPLÍNSKA TANEČNÁ OBLASŤ

Pod týmto názvom rozumieme podstatnú časť Zemplínskej župy (časťou zasahuje do

Maďarska) a zvyšky Užskej župy (okolo Sobraniec).Do Zemplínskej oblasti patria nasledovné mestá a mestečká so svojím okolím: na severe Medzilaborce, Snina, Humenné, Vranov nad Topľou, v strede Michalovce, Sobrance, Malčice, Zalužice, Trebišov, Strážske, Parchovany, na juhu Slovenské Nové Mesto, Zemplínske Jastrabie, Slance, Veľké Kapušany. Na severe a východe nájdeme aj ukrajinské a na juhu maďarské obyvateľstvo. Oblasť susedí s územím bývalej Abovskej či Abovsko-turnianskej župy (okolie Košíc, Moldavy nad Bodvou, Medzeva, Turnianskeho

Podhradia), pričom v Medzeve sa zachovali zvyšky nemeckého osídlenia (aj zaujímavé tance).

Tanečníci majú mať vzpriamené a pevné držanie tela, DK prevažne vystreté.

Charakteristické je tvrdé perovanie, ostré interpretovanie motívov a ich spájanie a tiež tzv. „zadržiavanie“ pohybov pri tanci.

Tanečníci tancujú rytmicky náročné motívy – „čapáše“ (údery rukami o stehná, päty,

resp. sáru čižmy).

V závere určitej časti alebo celého tanca sa vyskytujú i rytmicky členené krátke

dupavé motívy.

Tanečníci môžu mať ruky napríklad založené na bedrách, voľne upažené, vzpažené

von, jednu na bedrách a druhú vzpaženú von so zdvihnutým prstom. Tanečnice môžu mať ruky zovreté vpäsť vbok, alebo si niekedy držia sukňu.

Medzi tancami Zemplína sa uplatňujú: chorovody a chorovodové hry, dievocké kolesá (karičky), parobské kolesá (verbunky), čardáše (často čapášované). Hudobné dohrávky, ktorými čardáš vrcholí, sú tanečne vyjadrené treščakom.

HOREHRONSKÁ TANEČNÁ PODOBLASŤ

Táto podoblasť sa najvýraznejšie vyčleňuje z tanečného folklóru Gemerskej tanečnej

oblasti. Siaha na východ od Brezna pod Kráľovu hoľu a na horný tok rieky Hron. Patria sem obce Polomka, Závadka, Heľpa, Pohorelá, Šumiac, Švermovo (Telgárt) a na spišskej strane Nízkych Tatier Vernár. Tanečníci majú pevné, zomknuté držanie tela, ktoré sa nemení ani pri rýchlom tempe a zložitých rytmoch. Mierne perovanie pri niektorých motívoch nenarúša tento pevný postoj a vzpriamené držanie tela. Značnú časť tancov tvoria dupavé motívy na celom chodidle, prípadne na päte, ktoré sú razantné a veľmi presné aj v rýchlom tempe. Na ostatné motívy sa napájajú plynule,hladko. Charakteristické sú aj občasné potlesky v tanci. HK bývajú väčšinou voľne pripažené alebo vbok, u tanečníkov sú často založené vzadu na krížoch (držia sa za zápästie), alebo za opaskom, pri speve jedna vzpažená von a druhá za opaskom. Horehronie charakterizujú krútivé tance v rýchlom tempe, najčastejšie nazývané čardáše, s prímením horehronský alebo lokálny (šumiacky). Vyznačujú sa vydupávaním rozličných rytmicky bohatých a hlasitých motívov. Najčastejšie sa v

hornej časti tejto oblasti tancujú v radoch – šóroch.

Výkonový štandard

 zatancujú tanečné motívy ztanečnej oblasti Myjava aLiptov,

 poznajú rozdiely týchto tanečných oblastí formou tanečných motívov, typických tancov apiesní daného regiónu,

 poznajú základné informácie týkajúce sa regiónov Myjava aLiptov,

 poznajú terminológiu tanečných motívov atancov.

Obsahový štandard

Myjavská tanečná oblasť:
Tance:
Starobabská -párový tanec pomalého tempa
Verbunk sólový -mužský tanec mierne rýchleho tempa
Verbunk párový -párový tanec mierne rýchleho tempa
Čardáš -hustý -párový tanec rýchleho tempa
Novodobé ľudové tance (strofické tance) -„V širém poli...“, Šotyš, Hrozená, Židovka -párové tance s ustálenými motivickými väzbami.
Motívy:
chôdza vyperovaná váhou s postupom vpred avzad, v otvorenom držaní bočne, vo valčíkovom a čardášovom držaní
podupy na záver hudobnej frázy
poskokso sklzom a potleskami
rotácia váhou na mieste a z miesta, podvrtka
Starobabská vyperovaná
dvojkročka s prídupom v rôznych postaveniach a držaniach partnerov
dvojkročka so zanožením párové krútenie verbunkové v čardášovom držaní
zmena v párovom krútení
Verbunkový motív základný -vykopávaný a jeho obmeny
Valaský jednoduchý preskakovaný
Valaský vo dvojku vpred na polochodidlo
záver na polochodidlo -kľúč
zrazenie z II. do I. pozície
nahadzovaný a jeho obmeny
nahadzovaný so zrazením
nahadzovaný so zrazením aúderom na DK
nahadzovaný v rôznych postaveniach a držaniach partnerov, prechody z jednotlivýchpostavení a držaní partnerov
nahadzovaný v podvrtke partnerky
rotácia nahadzovaným o 180°
rotácia nahadzovaným so zrazením o 360°
ukľakované motívy
výskoky v stoji spojnom s otočením o 180° a 360°
párové krútenie v čardáši
párové krútenie polkovým premenným krokom
párové krútenie polkovým premenným krokom po obvode kruhu. Liptovská tanečná oblasť:
Tance:
Horný Liptov -Čuchom -ženský tanec

Cindruška
Do krutu -pomalý tanec 1 muža a 2 žien
Do skoku -rýchle pokračovanie tanca Do krutu
Dolný Liptov -Odzemok -mužský tanec
Koleso -ženský tanec
O sebe, resp. Šikovná -párový tanec rýchleho tempa.
Motívy:
perovanie váhou a rovnomerne váhou vstoji, chôdzi, jednokročke
hladká chôdza po kruhu s potleskami
poskoky, preskoky azoskoky vpohybe po priestore, viď tanec Osebe
kladený na polochodidlo a na pätu
dvojkladený ajeho obmeny
hravý jednoduchý
hravý s prekrížením
hravý so zdvihom (Vojtova cifra)
valaský jednoduchý sunutý valaský jednoduchý preskakovaný
valaský vo dvojku na polochodidlo a na pätu
poskok s oblúkom
rotácia poskokom
rotácia valaským vo dvojku
odzemkové oddychové motívy -hajduchový krok drobný, hajduchový krok premenný
odzemkové drepové motívy -hajduch predložný, hajduch jednoduchý prednožný, hajduch prednožný dvojitý, hajduch široký čelne,hajduchdo zanoženia s úderom na DK
valaský vo dvojku vzad s úderom na DK
Hajduch do výpadu bočne
kolesová chôdza vyperovaná váhou na vnútornú DK
párové krútenie akcentovaným preskokom z tanca O sebe
drepové motívy z tanca Cindruška
párové krútenie z tanca Do krutu

Záverečná skúška

- Žiaci preukážu základné znalosti tanečnej techniky vrámci interpretačnej praxe v choreografii ľudového tanca vscénickom prevedení na verejnom vystúpení vrozsahu minimálne 3 min.,

- žiaci predvedú nasledovný tréning vrámci postupových skúšok spamäti:
Časový rozsah 60 min
1. MYJAVA

1. 1. Perovanie váhou -pieseň „ Pred bučkom, za bučkom“ 8T

2 x chôdza váhou z PDK na 1/4 noty,
4 x chôdza váhou zPDKna 1/8 noty,
dvojité perovanie na 1/8 noty na PDK, ĽDK, PDK, otočenie na ĽDK vľavo,
2 x perovanie ťahom na mieste na 1/4 noty,
2 x chôdza ťahom zPDK na 1/4 noty,
2 x chôdza cez pätu PDK, ĽDK,
kľúč z PDK cez polchodidlo.
Môže sa opakovať zPDK alebo celé zĽDK.
1. 2. Verbunk-pieseň „ Zhory vietor veje“ 24T

Vpáre proti sebe -dvojkročka rovnomerná váhou vpred avzad (CH od ĽDK, D od PDK),
V páre vedľa seba -vpred spolobratom ksebe,
Vpáre proti sebe -dvojkročka svypérovaním ,
Spoločné točenie váhou 3 x apodtočka D,
Vykopávaný 4 x PDK,ĽDK,PDK,ĽDK,
Vykopávaný 2 x spoloblúkom aspostupom po kruhu po smeru HR,
Kľúč cez pätu od PDK.
1. 3. Ukľakovaný, Hustý -pieseň „Vysokolieta slavíček“ 24T
2 x nahadzovaný PDK, ĽDK,
2 x nahadzovaný skrižmo PDK, ĽDK,
Nahadzovaný so zrazením PDK,
Nahadzovaný so zrazením sotočkou PDK,
Úkľak vpred ĽDK, PDK,
Kyvadlo od ĽDK vzad avpred,
Kyvadlo od PDK vzad avpred,
Nahadzovaný so zrazením PDK,
Nahadzovaný so zrazenímĽDK,
Nahadzovaný spolobratom PDK kB1, ĽDK kB5, PDK kB1,tlesk.
1. 4. Rotácia č. 1po diagonále

2 x hladké točenie, 2 x točenie preskokom od PDK, ĽDK.
1. 5. Rotácia č.2 po diagonále

1 x točenie poskokom sprinožením od PDK, ĽDK.
2. LIPTOV

2. 1. Cindruška -pieseň „Ej Cindruška, cindruška“ 12T
I. sloha 1. -6.T chôdza po kruhu vproti smere HR,
7. -11.T skoky vdrepe na mieste tvárou do kruhu, HK vbok,
12.T zdvih do stoja.
II. sloha 1. -6.T chôdza po kruhu spotleskami pred telom vproti smere HR,
7. -11.T skoky vdrepe spostupom vpred spotleskami 4 x,6x s náklonmi tela von PB, dnu ĽB a HK držia sukňu,
12.T zdvih do stoja. III. sloha 1. -6.T chôdza po kruhu po smere HR,
7. -11.T 5x skoky vdrepe dnu PB, stred, von ĽB, stred s1 HK,
12.T zdvih do stoja.
IV. sloha 1. -6. T chôdza po kruhu spotleskami pred telom vproti smere HR,
7. -11.T dvojice proti sebe skoky vdrepe spotleskami proti sebe,
12.T zdvih do stoja.
2. 2. Odzemok -pieseň „Po valasky od zeme“ 12T
I. sloha 1.-4.T chôdza váhou na 1/8 noty po kruhu vproti smere HR,
5.-12.T jednoduchý hajdúch na ¼ noty na PDK, ĽDK odľahčená

vpred, stoj znožný.
II. sloha 1.-4. T premenný krok od PDK,
5. -12.T striedavý hajdúch na 1/8 noty na PDK, ĽDK, stoj roznožný.
III. sloha 1.-4. T premenný krok od PDK,
5. -12.T valaský krok vpred spostupom vpred.
IV. sloha 1.-4.T valaský krok vzad spostupom vpred,
5. -12.T hajdúch do výpadu.
2. 3. Do krutu -pieseň „Frajer môj lístoček“ 20T
I. sloha 1. -6.T jednokročka vpred ĽDK avzad PDK na mieste,
7. -13.T otáčanie trojice jednokročkou vsmere HR,
14. -20.T krútenie vtrojke na ĽDK vproti smere HR.
II. sloha 1. -6.T jednokročka vpred ĽDK, vzad PDK,
7. -11.T krútenie vtrojke na ĽDK vproti smere HR,
12. -20.T nadnesenie so zmenou smeru akrútenie vtrojke na PDK po smereHR.
2. 4. Do skoku -pieseň „Nechtela kašu“ 18T
I. sloha 1. -6.T jednokročka vpred ĽDK avzadPDK,
7. -12.T valaský vo dvojku od ĽDK,
13. -18.T kladený od ĽDK, 1 x poskok na ĽDK adup PDK.
II. sloha 1. -6.T dvojkladený od ĽDK, trojdup,
7. -12.T krútenie vtrojke poskokmi od ĽDK vproti smere HR,
13. -20.T krútenie vtrojke zoskokmi od ĽDK vproti smere HR.
2. 5. Osebe -pieseň „Pije, pije na doline vtáča“ 16T
alebo „Išli dievky ľan trhať“ 16T alebo 24T,
I. sloha 1.-4.T 2 x hravýjednoduchý od PDK, ĽDK,1 x hravý prekrížený od PDK,
5. -8.T 2 x hravý jednoduchý od ĽDK, PDK, Vojtova cifra od ĽDK,
9. -12.T 4 x kladený na polchodidlo od PDK, ĽDK, PDK, ĽDK,
13.-16.T výmena miest partnerov sposkokmi od ĽDK, PDK, ĽDK, dup PDK.
II. sloha 1.-4.T 4 x dvojkladený od PDK, ĽDK, PDK, ĽDK
5.-8.T 2 x dvojkladený PDK, 2 x dvojkladený ĽDK,
9.-12.T 4 x dvojkladený spostupom vzad PDK, ĽDK, PDK, ĽDK,
13.-16.T dvojkladený so zdvihom –odťahovaný PDK, ĽDK PDK, ĽDK,
III. sloha 1.-4.T valaský od ĽDK, PDK, ĽDK, PDK,
5.-8.T poskok ĽDK, poskok PDK, preskok od ĽDK, dup ĽDK.
9.-16.T párové krútenie preskokmi po smeru HR od PDK.

Kreatívny tanec

4. ročník 1. časť

1 hodina týždenne (33 hodín za školský rok)

Ciele

Kreatívny tanec akceptuje prirodzené anatomické možnosti ľudského tela a vo štvrtom ročníku ešte viac rozvíja individuálny výraz tanečníka a snaží sa o harmóniu všetkých zložiek tanečného umenia. Analyzuje vlastnosti ľudského tela (váha, dýchanie, svalová aktivita ...) Rozširuje množstvo informácií o priebehu pohybu v tele, geometrických a psychologických vlastnostiach priestoru, o nosnosti rytmickej a melodickej stránky hudby, o význame ticha v tanci, o potrebe vhodného kostýmu pre tanečníka. Sleduje a rozvíja vzťahy pohyb – priestor, pohyb – hudba. Rozsah tém si svojou náročnosťou vyžaduje dôkladnú prípravu pedagóga. Je vhodné tiež striedať živú a reprodukovanú hudbu. Ideálny je korepetítor – improvizátor, ktorý strieda klavír s jednoduchými bicími nástrojmi (bubienok, tamburína, triangel, paličky ...). Predmetom kreatívny tanec žiak štvrtého ročníka rozširuje svoj pohľad na seba v tanci, ale stáva sa aj vzdelanejším divákom tanečných predstavení.

Obsah

1. Pohyb.

2. Priestor.

3. Hudba.

4. Čas

Výkonový štandard

 uvedomuje si potrebu priestoru ahudby vtanci,
 využívajú prácu formou improvizácie rovnako ako vtreťom ročníku spridaním ďalších rozmerov tanečného umenia ato spriestorom ahudbou (oproti3.ročníku, kedy pochopenie pohybu bolo smerované kžiakovi, jeho vlastnému emocionálnemu prežívaniu atým aj poňatie samotnej improvizácie,vo4.ročníku žiaci uvedomelou improvizáciou využívajú priestor ahudbu ako neoddeliteľnú súčasť tanečného umenia).

Obsahový štandard

tanec -priestor -jeho technické aj psychologické vlastnosti
pohyb: pohyb vedený priamo anepriamo, vlna (špecifický tok pohybu), smery pohybov, pohyb vedený ťahom, švihom.
fókus, periférne videnie
priestor: technické vlastnosti priestoru (šírka, výška, hĺbka), diagonálasmerová (uhlopriečka), diagonály priestorové, horizontálne delenie priestoru, vertikála, symetria aasymetria
psychologické, respektíve výrazové, vlastnosti priestoru: miesta v priestore, na javisku, emočný význam bodov, cítenie stredu-centra priestoru, tvorba vlastného, fantazijného priestoru

hudba: rytmus, melódia-vyjadrenie pohybom, metrická vnímavosť, pamäť, tanec bez hudby.

Záverečná skúška
- Žiaci demonštrujú základné znalosti tanečnej techniky vrámci interpretačnej praxe v choreografiách kreatívneho tanca vscénickom prevedení vrozsahu minimálne 3 min.,

- žiaci demonštrujú nasledovný tréning vrámci postupových skúšok spamäti:

Časový rozsah 30 min
1. Úloha: Prechod pohybu cez kĺby achrbticu

Cvičenie začína vľahu na zemi a prechádza všetkýmihorizontálnymi rovinami akončívo vertikále vstoji avýskoku.
2. Úloha: Práca sťažiskom

Kombinácia obsahuje pohyb iniciovaný ťažiskom sdôrazom na čistý smer pohybu: do stredu -od stredu sály, vpred -vzad, vpravo -vľavo
3. Úloha: Švihový pohyb, 3/4 takt

Kombinácia obsahuje pohyb dolných končatín, horných končatín, hlavy, trupu. Aplikujeme úlohy:
a.) rozdelenie triedy na skupinu „A“, ktorá tlieska 3/4 takt a„B“, ktorá tancuje,
b.) prerušíme hudobný sprievod askupina musí udržať tempo cvičenia.
4. Úloha: Fókus aperiférne videnie

Improvizácia žiakov -vodca askupina, so zadaním striedania dynamickej škály pohybov (pp –ff) azmenou tvaru pohybov celého tela (oblý, hranatý).
Poznámka: úlohy 1. –3. sú vytvorené pedagógom, 4. úloha je improvizácia žiakov

Tanečná prax

4. ročník 1. časť

1,5 hodina týždenne

V tanečnej praxi žiak používa a praktizuje jednotlivé osvojené tanečné motívy všetkých tanečných štýlov a spája ich do ucelenejších tanečných celkov – variácií a choreografií.

Výkonový štandard

zatancujú na verejnom vystúpení choreografie vtechnike ľudového, kreatívneho ascénického, výrazového tanca svyužitím základných princípov techniky klasického tanca vrozsahu minimálne 3 min.

Obsahový štandard
Prvkový materiál vrozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetov ľudový tanec, klasický tanec akreatívny tanec.

Záverečná skúška
Žiaci zatancujú na verejnom vystúpení choreografie vrozsahu výkonového štandardu 4.ročníka prvej časti I. stupňa štúdia vtanečnom odbore ZUŠ.

1. ročník 2.časť I. stupeň

Klasický tanec

1. ročník 2.časť I. stupeň

1 hodina týždenne (33 hodín za školský rok)

Ciele

Náročnejšia rytmizácia cvikov prebratých v 3. a 4. ročníku. Väčšie nároky na pohybovú pamäť. Zvládnutie malého adagia s dôrazom na tanečnosť. Požiadavka na technické zvládnutie skokov 1. skupiny.

Obsah

Určené cviky pri tyči a v priestore.Batt. tendu simple, batt. tendu jeté, grand batt. jeté začínať v tomto ročníku na predlaktie, prípadne kombinovať s pravidelnou rytmizáciou. Batt. frappé cvičiťs akcentom na otvorenie DK. Petit battement sur le cou de pied cvičiť s akcentom na cou de pied. V kombináciách pridať počet opakovaní cviku jedným smerom, maximálne však osemkrát. Zvládnuté cviky z predchádzajúcich ročníkov tanečnejšie varírovať. Cviky, ktoré sú zvládnuté v priestore en face, postupne cvičiť v épaulement croisée – éffacée (plié, batt. tendu

simple, 3. port de bras). Nový cvik učiť v poradí bočne, vpred, vzad, najprv čelom, po zvládnutí bokom k tyči. Precvičovať striedavo pravou a ľavou DK v pomalom tempe, s výdržami. Na každej hodine zaraďovať cviky na rozsah pohybu DK, pružnosť chrbtice, pevnosť brušných, sedacích, chrbtových svalov. Pri skokoch sa sústrediť na výšku skoku, správne demi – plié, vertikálu tela a prepnutosť DK počas skoku. Adagio v priestore zamerať na pózy par terre, temps – lié, port de bras s dôrazom na tanečnosť. Pózy spájať spôsobom passé par terre.

Výkonový štandard

predvedú presnosť jednotlivých cvičení techniky klasického tancavrozsahu svojich anatomických dispozícií,
predvedú základné malé adagio vpriestore svyužitím jednotlivých cvičení techniky klasického tanca vépaulement sdôrazom na tanečnosť a koordináciu práce DK, HK ahlavy,
predvedú presné apohotové prenášanie váhy tela na DK vjednotlivých cvičeniach techniky vnáročnejších technických arytmických kombináciách,
realizujú základné skoky 1.skupiny skokov techniky klasického tanca sdôrazom na výšku skoku,
ovládajú slovom základnú terminológiu techniky klasického tanca vrozsahu obsahu predmetu.

Obsahový štandard

Exercices à la barre:
Grand battement jeté zV. poz.
Battement tendu pour le pied do IV. poz.
Battement relevé lent na 90° do všetkých smerov zV. poz.
Relevé -abaissé vIV. poz.
Battement tendu jeté piqué zI. aV. poz.-30°
Battement soutenu par terre (s pridaním relevé vV. poz.)
Grand plié vIV. poz.
Petit battement sur le cou de pied
Grand battement jeté piqué zI. aV. poz.
Battement développé do všetkých smerov
Pas coupé cez cou-de-pied (par terre)
Pas de bourréesimple en dehors
úklon svysunutou DK na piqué bočne
Battement double frappé par terre
Pas balancé.
Exercices au milieu:
Grand plié vI., II. poz. en face
Battement tendu jeté en cloche zI.aV. poz. do všetkých smerov
Battement fondu na 45° do všetkýchsmerov Battement soutenu na 45°do všetkých smerov
Battement rétiré
Grand battement jeté zI. poz.
Pas coupé en face
Demi -plié vIV. aV. poz. vépaulement croisée aj éffacée
Battement dégagé do IV. poz.
pózy: croisées, éffacées, á la seconde -par terre
Battement tendu jeté piqué zI. aj V. poz. en face -30°
Grand plié vV. poz. vépaulement
Battement tendu simple do všetkých smerov vépaulement croisé aéffacé
Battement relevé lent na 90° z I. poz. en face
3. port de bras vépaulement croisée
Pasde bourée simple en dehors -en face

úklon svysunutou DK na piqué bočne
Pas balancé en face
1., 2., 3. arabesques par terre
Battement double frappé par terre
Temps lié par terre en dehors, en dedans.Allegro: trampolínové skoky vI., II. poz. aj na jednej DK
Pas échappé sauté (petit) en face
Changement de pieds
Pas assemblé en face bočne.

Ľudový tanec

1. ročník 2.časť I.stupňa

1 hodina týždenne (33 hodín za školský rok)

Ciele

Všeobecné zoznámenie sa s Liptovskou a Goralskou tanečnou oblasťou (poloha, dediny, kroje, tance, piesne, hudba, zvyky). Upozorniť na dolný a horný Liptov. V týchto dvoch oblastiach je držanie tela prispôsobené požadovanému charakteru, zvyšujú sa nároky na koordináciu pohybov celého tela. V Liptovskej oblasti sa vyžaduje mäkké perovanie v kolenách, tzv. „posadenie“ charakteristický je predklon tela s prípadným pretáčaním, má svojské pohyby a polohy horných končatín a hlavy. Goralská oblasť vyžaduje tvrdú a dôraznú realizáciu motívov s typickým miernym rovným predklonom tela u tanečníkov, s náročnou prácou horných končatín. Obidve oblasti sa odlišujú aj po výrazovej stránke. Liptovský tanec je charakteristický hravosťou a srdečnosťou, goralský tanec obratnosťou a uzavretosťou v celkovom prejave. Rozvíjame aj výrazové cítenie, ktoré je u jednotlivých typov tancov rozdielne.

Obsah

LIPTOVSKÁ TANEČNÁ OBLASŤ

Leží na území povodia horného toku Váhu, Ohraničenom Vysokými a Nízkymi

Tatrami, Veľkou Fatrou, Chočskými vrchmi a Západnými Tatrami. Dĺžka regiónu (Kraľovany – Štrba) je asi 50 km. V údolí Váhu a jeho prítokov leží okolo 90 obcí. Základným postavením pri tanci je mäkký stoj, charakteristické je dvojité perovanie váhou s zdôraznením prvej doby. Toto sa objavuje aj samostatne ako oddychový motív alebo vo väčšine motívov ako charakteristická črta. Pri niektorých motívoch sa

tanečník mierne predkláňa, niekedy s natočením ku kročnej DK. DK bývajú uvoľnené, chodidlo citlivo pracuje (hlavne v krpcoch). HK môžu byť voľne pripažené, upažené, vzpažené, založené na krížoch, opreté zhora o opasok, u dievčat bývajú zovreté v päsť v bok, vbok dlaňami, alebo jedna robí vo vzpažení malý hravý pohyb. Motívy sa spájajú hladko, mäkko, ľahko. Liptovská oblasť je rozsiahla, a preto ťažko určiť jednotný štýl. Zjednodušene by sa dalo povedať, že v klasických tradičných motívoch sa na hornom Liptove viac vyskytuje jednoduchšie perovanie a menej sa objavuje natáčanie tela v páse v predklone ku kročnej DK. Je tu čistá, akoby starodávna, obradnejšia forma tanca. Dolný Liptov je pohybovo viac uvoľnený, veselší, hravý. Väčšina motívov sa objavuje s určitými odchýlkami v štýle na celom Liptove, niektoré však len v úzkom okruhu. Dolný Liptov (zhruba od Stankovian po Liptovskú Maru): charakteristické sú tu napríklad rôzne nazývané rýchle krútivé tance typu „do skoku“ (šikovná, do výskoku, čardáš, mrvenica, stankovská a i.), zvláštna forma tanca osebe, dievčenský tanec cipovička, tanečná hra kvečkovanec a ďalšie. Stredný Liptov /zhruba od Liptovskej Mary po Liptovský Hrádok): doznievajú tu tradičné tance hlavne horného Liptova a na prelome posledných storočí výrazne prenikli novšie tance (čardáš a ďalšie vtedy módne tance).Horný Liptov (od Liptovského Hrádku po Štrbu): typický je tu verbunk, pomalé do krutu, medvedí, cindruška, čuchom, spievané jarné chorovody, viachlasný spev a iné).

GORALSKÁ TANEČNÁ OBLASŤ

Goralská oblasť zahŕňa do jedného celku obce s prevažne juhopoľským nárečím,

s tradičnou karpatsko-slovenskou kultúrou. Na severovýchode Šariša je to Banč, ďalej niektoré obce severného Spiša (okolie Spišskej Starej Vsi), Lendak, Ždiar, v Liptove , Liptovská Teplička, Huty, Veľké a Malé Borové, na Orave Hladovka, Suchá Hora (dediny podhalanského typu) a Rabča, Oravská Polhora, Sihelné, Oravské Veselé, Oravská Lesná (dediny podbabohorského typu). Tanečníci držia telo pri tanci od pása nahor trochu meravejšie, niekedy v miernom predklone. DK majú v kolenách mierne pokrčené, motívy tancujú takmer na celých chodidlách s odľahčenými pätami. Pri poskokoch a preskokoch, ktoré sú prudké a nízke, nadnášajú len spodnú časť tela – po pás, hlavu majú stále približne v rovnakej výške. Motívy sa realizujú tvrdo, dôrazne. Pre tanečnice je charakteristické skromnejšie správanie v celkovom prejave a drobnejšie tancovanie motívov.

HK tanečníka môžu voľne visieť, kolísať sa popri tele, dlaňami sa opierať o bedrá alebo jedna je opretá a druhá voľne visí a kolíše sa pred telom. Tanečnice mávajú HK napríklad založené v páse (všetkými prstami dopredu) alebo voľne spustené pri tele.

Čo sa týka tancov, zachovali sa tu technicky neraz veľmi náročné a umelecky pôsobivé tanečné útvary: goralsky, kresany, kotka, goralská plocha, skokacka, košicek, zbojecky a ďalšie.

Výkonový štandard

- *zatancujútanečné motívy zHorehronskej aPodpolianskej tanečnej oblasti,*
- *zatancujú typické tance zoblasti Horehronia aPodpoľania,*
- *poznajú rozdiely týchto tanečných oblastí formou tanečných motívov, typických tancov apiesní daného regiónu,*
- *poznajú názvoslovie tanečných motívov zHorehronskej aPodpolianskej oblasti,*
- *poznajú základné informácie týkajúce sa regiónov,*
- *poznajú terminológiu tanečných motívov atancov.*

Obsahový štandard

Horehronská tanečná oblasť:
Tance:
Šorový -tanec mužov, alebo mužov ažien
Horehronský dupák (čardáš) -párový tanec
Koleso -ženský tanec
Vo trojo z Telgártu -ženský tanec.
Motívy:
perovanie oblasti vchôdzia vjednokročke
potlesky
valaský jednoduchý preskakovaný
valaský jednoduchý sunutý
valaský vo dvojku na polochodidlo
dupák jednoduchý stáčaný
trojdup striedavý
trojdup bez striedania poskočný dupák
poskočný dupák stáčaný
poskočný dupák a jednoduchý dupák stáčane
hustý dupák
hustý dupák stáčaný
špecifický ženský motív z Telgártu a jeho obmeny
zakladaný
hybký poskok
kolesový beh vyperovaný váhou až akcentovaným preskokom
rotácia poskokom o180° a 360°
rotácia akcentovanými preskokmi
zmena smeru krútenia v kolese tromi nízkymi poskokmi
zastavenie rotácie kolesa nízkym poskokom na vnútornej DK aprídupom vonkajšou DK
motív párového krútenia
zmena smeru párového krútenia.
Podpolianska tanečná oblasť:
Tance:
mužské a ženské cifrovanie Koleso -ženský tanec
Do vysoka -párový tanec
Tanierový -párový tanec
Váľaný -párový tanec.
Motívy:
perovanie oblasti vchôdzi,jednokročke advojkročke
sunutie súbežné

sunutie vtočene -vytočené
poskok soblúkom dnu
poskok drgom (pumpovaný)
detviansky kladený vpred
valaský jednoduchý (šuchaný)
valaský preskakovaný, valaský vo dvojku vpred na polochodidlo -detviansky
valaský vo dvojku snatočením
hravý na polochodidlo
hravý na pätu apolochodidlo a jeho obmeny
hravý vo vzduchu
hravý bočný
motív ženského sólového cifrovania a jeho obmeny mäkký zraz
pätáč nízky
pätáč vysoký
valaské cifrovanie („štrikovaný“) a jeho obmeny
zapojenie šatky do pohybu pri tanci dievčat
párové krútenie v tanci „Do vysoka“ (zoskokom)
zmena smeru párového krútenia v tanci “Do vysoka”
párové krútenie „tanierové“ poskokom avyperované váhou
párové krútenie „váľaný“
rotácia poskokmi
kolesový beh vyperovaný váhou na vnútornú DK.

DŽEZOVÝ TANEC

1. ročník 2.časť I. stupeň

1 hodina týždenne (33 hodín za školský rok)

Ciele

Džezová kultúra (hudba a tanec) pramení vafrickom ľudovom prejave abola súčasťou života kmeňov. Sprevádzala ho pri rôznych rituáloch, ceremóniách (svadby, iniciačné zvyky, pohreby, zaklínanie počasia, liečenie chorých...). Tance boli sprevádzané bohatou kmeňovou výzdobou (tetovanie, totemy, maľovanie) aovládal ich celý kmeň. Základným hudobným nástrojom bol samozrejme bubon, ktorý mal okrem hudobnej funkcie aj dorozumievaciu úlohu medzi osadami. Bubeníci opakovaním vlastnej rytmickej štruktúry pri súčasnom hraní vytvárali svojráznu až magickú atmosféru vedúcu tanečníkov kextáze.
Po objavení Ameriky roku 1492 apostupnej násilnej deportácii černochov na jej územie bol tanec, spev ahudba jediným prejavom emócií otrokov. Tu nastalo postupné prelínanie nielen afrického umenia rôznych kmeňov, ale aj splývanie seurópskou kultúrou otrokárov. Španieli, Francúzi aďalší otrokári katolíckeho vierovyznania podporovali udržiavanie afrického dedičstva čiernych, ktorí hľadali paralely medzi svätcami belochov asvojimi bohmi. Protestanti odmietali akceptovať prejavy otrokov azakazovali im hudbu atanec včase oddychu.Napriekprvotnému odporu kčiernemu umeniu prenikli jeho charakteristické prvky aj do vážneho umenia asilneho ovplyvnili hlavne v20. storočí. Jedným príkladom tejto konfúzie je muzikál -hudobný divadelný žáner vychádzajúci zdžezovej hudby aadekvátne používajúci džezový tanec.
Pohybové hudobné cítenie čiernej populácie so špecifickým temperamentom je nevyčerpateľným prameňom rôznych tanečných noviniek. Napríklad: charleston, rock´n roll, twist, brake dance, rap... Rovnako aj populárna hudba vyrástla zdžezovej hudby aje mládeži veľmi blízka svojou dynamikou, vitalitou amožnosťou individuálneho prejavu.

Potreba systému pre výchovu tanečníkov džezového tanca viedla kvypracovaniu metodiky tohto žánru. Uplatňuje prirodzené dispozície

žiakov, zlepšuje ich koordinačné schopnosti, pohybový rozsah, rozvíja tanečnosť. Tento druh tanca je vhodné vyučovať vdruhej časti I. stupňa. Talentovaní žiaci majú možnosť pokračovať vo svojom umeleckom raste vamatérskych súboroch moderného adžezového tanca.

CIELE PREDMETU

- osvojiť si pohybové pravidlá techniky, princípy aich väzby,
- rozvíjať koordinačné schopnosti žiaka,
- rozvíjať tanečnosť a individuálny prejav žiaka vtanci,
- zväčšovať pohybový rozsah,
- dosiahnuť cítenie hudby,
- vychovať kvalitných tanečníkov pre amatérske súbory a kvalitných uchádzačov pre štúdium na hudobno-dramatické konzervatóriá so študijným zameraním Tanec.

V 1. ročníku 2.časti v predmete džezový tanec zoznamovať žiakov s novým tanečným smerom, ktorý má mnoho špecifických pohybových princípov, s akými sa nestretli v iných technikách. Cieľom 1. ročníka 2.časti je oboznámiť deti s históriou džezového umenia, naučiť ich držanie tela, pochopiť a cítiť posunutie prízvuku na 2. dobu v pohybe, uvedomiť si izolovaný pohyb, zvládnuť poly rytmické cvičenia a všetky ostatné charakteristické črty tohto tanca v základnej jednoduchej forme.

Obsah

1. HISTORICKÝ PREHĽAD VÝVOJA DŽEZOVÉHO TANCA A HUDBY.

2. ZÁKLADNÉ DRŽANIE TELA A POZÍCIE DOLNÝCH A HORNÝCH KONČATÍN.

3. ZAHRIEVACIE CVIČENIA.

4. TECHNICKÉ CVIČENIA.

Výkonový štandard

- *aplikujú špecifické držanie tela vdžezovom tanci,*
- *aplikujú posunprízvuku na2.dobu v pohybe,*
- *majú osvojený izolovaný pohyb jednotlivých centier aich polyrytmický model vzákladnej forme,*
- *poznajú špecifické pozície horných adolných končatín,*
- *poznajú špecifické podoby technických cvičení,*
- *využívajú koordináciu pohybov pri príprave na točenie askoky vdžezovom tanci,*
- *poznajú odbornú terminológiu džezového tanca vrozsahu obsahu predmetu.*

Obsahový štandard

zahrievacie cvičenia:

perovanie vkolenách vI. aII. par. poz. sposunom prízvuku na 2. dobu, široká II. prir. vyt. poz.

vyťahovanie HK kolmo kstropu auvoľnenie

Prances (perovanie nad zem aodraz na 45°)
Table top.
technické cvičenia:
Knee bend (v I. aII. prirodzene vytočenej pozícií., HK prechádzajú zneutrálnej pozície do long jazz arm, spridaním table top)
Brush (pridávanie jednoduchých port de bras azachovávanie princípu opozície HK, zaraďovanie do kombináciíaj flexované chodidlo, knee bend, výpon)
Extension (do výšky 45° vpred, bočne, vzad, bočne)
Torso twist
Low kick (kombinovanie aj srôznymi pohybmiHK, krokmi cez vtočené passé apodobne)
izolácie (zvlášť len boky, hrudník, hlavu, ramená, stavba kombinácií izolácii na 4, 2, 1 dobu, HK pevne opreté oboky, alebo vpozícii long jazz arm)
polyrytmické cvičenia (spájanie len dvoch centier srozdielnym rytmom)
chôdza -základná džezová chôdza (obohatenie chôdze izoláciou ramien alebo hlavy)
chôdza cez passé
chôdza bočne
džezové chassé
točenie -realizácia točenia zo IV. par. poz.
švihy do štvorca -realizácia švihov na knee bend, HK long jazz arm švihy po diagonále -švih zo IV. poz. prir. vyt., HK long jazz arm.
skoky:
Passé jumps zo IV. par. poz. nakročením na pravú DK.

Tanečná prax

1. ročník 2.časť I. stupeň

1,5 hodina týždenne

V tanečnej praxi žiak používa a praktizuje jednotlivé osvojené tanečné motívy všetkých tanečných štýlov a spája ich do ucelenejších tanečných celkov – variácií a choreografií.

Výkonový štandard
zatancujú na verejnom vystúpení choreografie vtechnike ľudového, džezového alebo scénického, výrazového tanca svyužitím základných princípov techniky klasického tancavrozsahu minimálne 4:00 min.
Obsahový štandard
Prvkový materiál vrozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec, klasický tanec a džezový tanec.

2. ročník 2.časť I. stupeň

Klasický tanec

2. ročník 2.časť I. stupeň

1 hodina týždenne (33 hodín za školský rok)

Ciele

Získavať tanečnosť v adagiu, čistotu póz a štýl. Zdokonaľovať silu DK, stabilitu, rozsah pohybu, výšku skoku. Vypracovať silu priehlavku cvičením na relevé.

Obsah

Určené cviky pri tyči a v priestore.

Kombinácie tvoriť tak, aby exercices á la barre bol kratší, slúžil na rozcvičenie celého tela.

Cviky, ktoré sú technicky zvládnuté en face, postupne, podľa uváženia začať precvičovať v épaulement croisée a éffacée.

Nové cviky v priestore cvičiť stále en face. Podobne je to aj pri technicky náročnejších cvikoch.

Posilňovať priehlavky cvičením na pološpičkách a podľa individuálnych dispozícií cvičiťna relevé aj niektoré cviky (batt. fondu, plié-relevé s DK na 45°).

Výkonový štandard

- *interpretujú základné tanečné pózy en l´air, spojovacie kroky aport de bras vkombinácii malého adagia sdôrazom na tanečnosť acítenie hudby,*
- *realizujú uspokojivo niektoré cvičenia na relevé,*
- *využívajú silu DK pri odraze skokov,*
- *pri skokoch si uvedomujú začiatky princípu „ballon“,*
- *poznajú správne princípy realizácie jednotlivých základných cvičení vrámci obsahu,*
- *ovládajú slovom základnú terminológiu techniky klasického tanca vrozsahu obsahu predmetu.*

Obsahový štandard
Exercises à la barre:
Rond de jambe par terre vdemi-plié en dehors, en dedans
Battement soutenu na 45° (s pridaním relevé vV. poz.)
Plié arelevé sDK na 45°

polobraty vV. poz. na pološpičkách smerom ktyči aod tyče
Battement double frappé en l´ air -30°
Rond de jambe en l´air na 45°, prípravná fáza
Demi-rond de jambe na 45° en dehors, en dedans (porté o1/4 kruhu)
Temps-relevé (préparation krond de jambe en l'air)
Battement développé passé
Attitudes
predklon azáklon sDK vysunutou na piqué, sprepnutou stojnou DK aj vdemi-plié
Pas de bourrée bez výmeny DK čelom ktyči
Pas de bourrée simple en dedans
pózy croisées, éffacées par terre zaraďovať na záver kombinácií, so stojnou DK vystretou v kolene aj vdemi -plié
Battement fondu na relevé.
Exercices au milieu:
Grand plié vIV. poz. vépaulement croisée aj éffacée
4. port de bras
Pas balancé zépaulement croisée do épaulement croisée
Rond de jambe par terre vplié en dehors, en dedans en face
póza écartée par terre
Battement tendu jeté -30° vépaulement croisée aj éffacée
polobraty vV. poz. na pološpičkách zcroisée do croisée
Grand battement jeté zV. poz. en face
Battement frappé en l'air -30° vépaulement croisé aj éffacée
Tempslié par terre snáklonmi tela en dehors, en dedans
Battement tendu double do IV. poz. en face
Relevé-abaissé vIV. poz. en face
Plié arelevé sDK na 45° en face
Battement soutenu par terre (s pridaním relevé vV. poz.) en face
Petit battement sur le cou de pied en face
Pas de bourrée bez výmeny DK en face
Battement double frappé en l´air na 30° en face
Battement développé en face
1., 2., 3. arabesques sDK en l'air na 45°
pózy: croisées, éffacées sDK na l'air na 45°
4. arabesque par terre.
Allegro:
Changement de pieds vépaulement croisée
Sissonne simple en face, počiatočná fáza
Pas échappé zépaulement croisée do épaulement croisée
Pas assemblé vpred, vzad
Pas jeté bočne en face
Pas glissade en face, svýmenou aj bez výmeny DK.

Ľudový tanec

2. ročník 2.časť I.stupeň

1 hodina týždenne (33 hodín za školský rok)

Ciele

Všeobecné zoznámenie sa s Podpolianskou a Myjavskou tanečnou oblasťou (poloha,

dediny, kroje, piesne, hudba, zvyky). V Podpolianskej oblasti sa kladie na tanečníka zo všetkých tanečných charakterov najväčšia náročnosť na koordináciu pohybu všetkých častí tela. Tanečné kroky, pohyby a polohy horných končatín, hlavy a trupu sú rozmanité a bohaté a ich zharmonizovanie vyžaduje veľkú tanečnú vyspelosť, dobrú koordináciu a schopnosť pre vyváženie pohybu. Dominantný je individuálny – sólový – tanečný prejav.

V Myjavskej oblasti sú početné a zaujímavé párové tance so zdvíhanými a vyhadzovanými motívmi (ktoré sú neraz veľmi náročné), uplatňuje a rozvíja sa vzájomná súhra a spolupráca partnerov pri ich realizácii a v neposlednom rade aj výrazová stránka.

Obsah

PODPOLIANSKA TANEČNÁ OBLASŤ

Nazýva sa aj detvianska, vrchovská alebo laznícka. Jej stred je ohraničený obcami

v okolí vrchu Poľana a mestečka Detva: Slatinské Lazy, Očová, Hriňová, Detvianska Huta, Poniky, Horná Mičiná, Sliač, Zvolenská Slatina. Akýmsi centrom je Detva.

Tancuje sa tu väčšinou v mäkkom podrepe („posadiť sa“), DK sa tým odľahčia

a môžu sa tak vo všetkých zhyboch voľnejšie pohybovať. Uvoľnený je aj pás, telo od pása nahor strieda rôzne polohy, ktoré harmonizujú s pohybom horných končatín. Tieto majú bohatú pohybovú škálu, využívajú rôzne polohy (voľne vzpažené, polovzpažené, upažené, pokrčené aj vystreté), môžu pridržiavať klobúčik alebo kabanicu, často bývajú voľne pripažené, založené za opasok či na krížoch, prípadne voľne visia popri tele a robia len malé pohyby. U tanečníc môžu byť založené vbok,

na krížoch, založené pokrčené vpredu pred telom, upažené šikmo dolu. Niekedy robia hravý pohyb (vtáčanie a vytáčanie) alebo zapájajú do pohybu šatku v ruke.

Tancovanie motívov a ich spájanie je mäkké, plynulé, často sa uplatňuje princíp

hravosti (vtáčanie a vytáčanie dolných končatín). Vyžaduje sa harmónia celého tela, súlad pohybov dolných končatín, hornej časti tela, hlavy a horných končatín. Táto harmónia pri sólovom prejave je u každého tanečníka svojská. Dievčatá všetky motívy tancujú drobnejšie, jemnejšie. Pre túto oblasť je charakteristické sólové rozkazovanie tanečníkov pred muzikou. Typickými tancami sú ďalej napríklad: krútivé tance „vrchovský, vrchársky“. Pomalú podobu tanca volajú váľaný (lakťový), v rýchlom tempe hore, do vysoka, do vysosti. Potom sú to: tanečná hra šatkovec, dievčenské cipuruški, rôzne chorovodné hry, koleso pre dievčatá a pre chlapcov hajduch, odzemok.

MYJAVSKÁ TANEČNÁ OBLASŤ

Je nazývaná tiež kopaničiarska. Patrí do nej severovýchodná časť bývalej Nitrianskej župy (Myjavská pahorkatina) pri moravskej hranici. Strediskom je Myjava s priľahlými kopanicami a niekoľko obcí trenčianskeho a senického okresu. Akúsi hranicu tvoria okrajové obce – Vrbovce, Sobotište, Bukovec, Brezová pod Bradlom, Košariská, Krajné, Vaďovce, Lubina.

Tanečníci sa držia „frajersky“ – vzpriamene a elegantne, dievčatá sú pri tanci skromnejšie a pohyby majú jemnejšie. Motívy sa tancujú väčšinou mäkko, hlavne ak je tempo pomalšie. Perovanie sa používa aj ťahom (predovšetkým v sedliackych tancoch mladšieho pôvodu), aj váhou (zväčša u sedliackych tancov staršieho pôvodu). Tanečnice mávajú ruky prevažne vbok, v upažení dolu, alebo vo vzpažení von. Tanečníci najčastejšie vo vzpažení von, kde sa uplatňuje princíp hravosti. Oblasť charakterizujú párové – krútivé tance slovenského typu staršieho (pomalšie – starobabská) a mladšieho pôvodu (rýchlejšie – ukľakovaná) s typickými vyhadzovanými motívmi. Používajú sa rôzne spôsoby držania: za jednu ruku, za obe ruky, čardášové (protistojné, polobočné, bočné) a tiež valčíkové (odvrátené, vedľa seba) a iné. Často sa objavujú aj tanečné hry (metlový, zrkadélková), remeselnícke tance žartovného charakteru (kováčska, šusterská, kadlecká), alebo je to rytmická hra mládencov s prekladaním klobúkov (širiaková).

Výkonový štandard

 žiaci zatancujú tanečné motívy zo Zemplínskej tanečnej oblasti,
 žiaci zatancujú tanečné motívyGoralskej tanečnej oblasti,
 žiaci poznajú rozdiely tanečných oblastí formou tanečných motívov, typických tancov apiesní daného regiónu,
 poznajú základné informácie týkajúce sa regiónov,
 poznajú terminológiu tanečných motívov atancov.

Obsahový štandard

Zemplínska tanečná oblasť:
Tance:
jarné chorovody -ženské tance
Karička z Parchovian -ženský tanec
„Sarku raz!“ -mužský tanec
Čardáš z Parchovian -párový tanec
Motívy:
perovanie ťahom vstoji
perovanie ťahom v stoji s natáčaním piet,
perovanie ťahom v jednokročke, dvojkročke achôdzi
chôdza vyperovaná ťahom v karičke
podvrtka partnerky počas dvojkročky
krok sprídupom na pätu až celým chodidlom ana polochodidlo
poskok vyperovaný ťahom do zanoženia
trojdup vyperovaný ťahom
poskok spodupmi (karičkový záver spodupmi)
záver na polochodidlo (kľúč) vyperovaný ťahom
poskok zakladaný vyperovaný ťahom
zrážaný základný
zrážaný základný s čapášom
zrážaný sprídupom vyperovaný ťahom
zrážaný s prídupom vyperovaný ťahom a s čapášom
čapáš vprednožení azanožení
hladká chôdza v karičke
karičkový beh vyperovaný ťahom vdržaní skrížmo vzad ob jednu
preborenie karičky smerom do stredu kruhu
otvorenie karičky ajej vodenie po priestore
„plochá“ karička
pretáčania dievčat vkaričke
motív párového krútenia z čardáša
zmena smeru párového krútenia
podvrtka partnerky v čardáši
základný motív z tanca Sarku raz
povely a príslušné motívy z tanca Sarku raz.
Goralská tanečná oblasť, resp. tance z oblastí severného Slovenska:
Tance:
Goralský „skríža“ -párový tanec
Košiček z Hladovky -párový tanec
Polka zo Zuberca -párový tanec
Prostá zo Zuberca -párový tanec
Zajačí zo Zuberca -tanec 1 muža a 2 žien
Motívy:
jednokročka v prednom oblúku pri predspeve
valaský vo dvojku v pohybe po priestore

valaský vo dvojku prinožovaný v predozadnej línii

podupy
poskok so zanožením
poskok skresnutím päty do prednoženia
párové krútenie vpolke zo Zuberca
párové krútenie v tanci Prostá
zmena párového krútenia v tanci Prostá
drobný valaský vo dvojku prinožovaný
rotácia drobným valaským vo dvojku prinožovaným
rotácia zoskokom
zakladaný dvojitý (ozvodný vzad dvojitý) ajeho obmeny
podupy a ich rytmické obmeny
párové krútenie (zvíjaný azielona)
ozvodnýa jeho obmeny
ozvodný vpred (s dupom)
zakladaný jednoduchý (ozvodný vzad jednoduchý)
ovíjaný
vyrážaný
kresané motívy
zrážané goralské vrôznych obmenách
povely a príslušné motívy z tanca Košiček.

Džezový tanec

2. ročník 2.časť I. stupeň

1 hodina týždenne (33 hodín za školský rok)

Ciele

Cieľom tohto ročníka je zdokonaliť formu a cítenie jednotlivých cvičení a postupne rozvíjať ich technickú náročnosť. Kombináciami využívať viac priestorové a rytmické zmeny. Dbať na rozvoj tanečnosti a využitie individuálnych kvalít detí.

Obsah

ZAHRIEVACIE CVIČENIA

Vyťahovanie trupu ako v 5. ročníku, s pridaním deep knee bend v prvej fáze

cvičenia. Cvičíme na 8, 4, 2 doby. Vyťahovanie HK k stropu, ripple, TT, bounce a návrat vo VP.

Prances

Kombinované s krokmi cez paralelné passé vpred, vzad.

TECHNICKÉ CVIČENIA

Deep knee bend

Deep knee bend (grand plié) v I., II. poz. vytočenej, prechod do TT, podtiahnutie

panvy, prehnutie, hintch (toporný záklon na depp knee bend). Deep knee bend v V. poz., prechod do TT. Rôzne pozície HK, zachovávať opozíciu.

Brush

Cvičiť na 45° paralelne a vytočene so zapojením HK a ďalších vhodných cvikov

(ripple, 1 obrat, záves, výpon).

Jednoduchý džezový flick

Ostrý pohyb cvičnej DK od priehlavku stojnej krížom cez stojnú, vpred, bočne.

Akcent pohybu je von. Podobne precvičiť aj s HK: cez uvoľnené zápästie ich zatvoriť do horizontálnej short jazz arm a prudkým „frknutím“ prstov ich otvoriť do 2. poz.

Low kick

Pracujúca DK sa postupne zvyšuje 45°, 90°, nad 90°. Výšku dosahovať zvyšovaním

stehennej časti DK. HK môžu používať jednoduché izolácie. Spájať s točením, chassé, švihmi.

Extension

Zvyšovať výšku na 90° vpred paralelne, bočne, vytočene, vzad, paralelne. Zapájať

ďalšie adagiové cvičenia, HK aj v oblých pozíciách.

Body roll

Plynulá vlna telom. VP, široká II. poz., s knee bend prehnúť chrbticu tak, že ramená

a boky sú nad sebou, hlava smeruje na dlhom krku vzad, HK sú opreté o panvu. V druhej fáze cvičenia pretočiť panvu vpred, hlavu predkloniť s pomalým dopínaním DK telo „rozbaliť“ do stoja. Cvičiť k bodom 1, 2, 8. Každé nasadenie pohybu je na predtaktie: „-a“. Prudký prechod do záklonu sa volá ripple. Kolená sú na jednej úrovni knee bend. Pri type pohybu body roll sa začína pohyb na napnutých kolenách, pokračovať do knee bend a opačne sa vrátiť do stoja.

Kombinácie izolácií

Izolácie opakovať jednotlivo a spájať dve centrá v tom istom tempe. Skúšať spájať dve centrá v pohybe v rôznom rytme (v stoji na mieste, v chôdzi).

Pád sklzom

VP: stoj v I. par. poz. k bodu 1, ľavá DK sklzom s napnutým kolenom smeruje k bodu 2 (croisé), ľavá HK sa opiera o podlahu, pravá HK ťahom kolmo k stropu odľahčuje trup. Panva je v strede pozície, pravá DK s pokrčeným kolenom a chodidlom na pološpičke. Panvu tlačiť hore ako pri mostíku.

Džezové chassé s výskokom

Postavenie tela ako v 5. ročníku, HK vo vertikálnej jazz arm. Po kroku vknee bend

a prisunutí zadnej DK nasleduje výskok. HK sa prudko vystrú hore s dlaňami vpred

a s dopadom sa vrátia späť. Odraz prebieha z prednej DK, dopad je na zadnú DK, strany bokov sa pravidelne striedajú. Kombinovať s točením, chôdzami, izoláciami...

Džezové chôdze

V chôdzi využívať izolácie panvy, ramien, hlavy. Používať pokrčené kolená. Chôdza

cez IV. pozíciu strieda výpon (relevé) a ripple – prehnutie vpred a knee bend, pričom sa zadná DK dvíha od zeme a zaguľaťuje sa trup. Nasleduje krok vpred. HK sú na bokoch.

Točenie

Príprava krokom do IV. par. poz., nástup na KK s dopnutým kolenom, zadná Dk sa

prikladá špičkou ku kolenu stojnej – paralelné passé. Po výdrži pokračuje krok vpred. HK v opozícii ako v 5. ročníku. Po zvládnutí výdrže v osi na relevé, pridávať jeden obrat en dehors.

Poskoky

K zvládnutiu poskoku pridávať torso twist, striedavo, kontra DK v polohe passé.

Obmena priameho poskoku je odtiahnutie odrazovej DK pätou pod sedacie svaly.

Poly rytmické cvičenia

Spájať dve pohybové centrá v jednoduchej kombinácii s rôznym rytmom. Podľa

schopnosti žiakov cvičenie rozvinúť.

Kombinácie

Tanečné kombinácie stavať na 16 až 32 taktov na obidve strany. Spájať tri – štyri

zvládnuté cvičenia a snažiť sa v nich uplatniť určitý stupeň kontrastov v pohybe, smeroch, rytme, nálade

Výkonový štandard

- *ovládajú typické držanie tela vkrátkych tanečných kombináciách,*
- *využívajú získané pohybové informácie zvyšovaním náročnosti na fyzický výkon,*

- *spájajú dve centrá vtom istom pohybe,*
- *realizujú jeden obrat točenia vdžezovom tanci na jednej dolnej končatine,*
- *realizujú vkombináciách vo väčšej miere priestorové arytmické zmeny,*
- *poznajú odbornú terminológiu džezového tanca vrozsahu obsahu predmetu.*

Obsahový štandard

zahrievacie cvičenia:
vyťahovanie trupu spridaním deep knee bend vprvej fáze cvičenia, realizácia cvičeniana 8, 4, 2 doby, vyťahovanie HK kstropu, ripple, table top, bouncé anávrat vo VP
Prances (kombinované skrokmi cez paralelné passé vpred, vzad).
technické cvičenia:
Deep knee bend (prechod do TT, podtiahnutie panvy, prehnutie, hinge)
Brush (na45° par. aj vyt. so zapojením HK aďalších vhodných cvikov (ripple, 1 obrat, záves, výpon))
jednoduchý džezový flick (krížom cez stojnú, vpred, bočne, precvičovanie aj sHK
Low kick (DK sa postupne zvyšuje 45°, 90°, nad 90°, spájanie stočením, chassé, švihmi)
Extension (na 90°)
Body roll (plynulá vlna telom)
kombinácie izolácií (spájanie dvoch centier vtom istom tempe,vstoji na mieste, vchôdzi)
pád sklzom
džezové chassé svýskokom (kombinovanie stočením, chôdzami, izoláciami)
džezové chôdze (použitie vchôdzi izolácie panvy, ramien, hlavy)točenie -príprava krokom do IV. par. poz. ajeden obrat en dehors

poskoky (k poskoku pridanie torso twist, striedavo, kontra DK vpolohe passé)
obmena priameho poskoku (odtiahnutie odrazovej DK pätou pod sedacie svaly)
polyrytmické cvičenia (spájanie dvoch pohybových centier v jednoduchej kombinácii srôznym rytmom).
kombinácie:
kombinácie na 16 až 32 taktov na obidve strany (spájanietroch -štyroch zvládnutých cvičení asnaha uplatňovaniavnich určitý stupeň kontrastov vpohybe, smeroch, rytme, nálade).

Tanečná prax

2. ročník 2.časť I. stupeň

1,5 hodina týždenne

V tanečnej praxi žiak používa a praktizuje jednotlivé osvojené tanečné motívy všetkých tanečných štýlov a spája ich do ucelenejších tanečných celkov – variácií a choreografií.

Výkonový štandard

 zatancujú na verejnom vystúpení choreografie vtechnike ľudového, džezového aleboscénického, výrazového tanca svyužitím základných princípov techniky klasického tanca vrozsahu minimálne 4:00 min.

Obsahový štandard

Prvkový materiál vrozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec, klasický tanec adžezový tanec.

<u>3. ročník 2.časť I. stupeň</u>

Klasický tanec

3. ročník 2.časť I. stupeň

1 hodina týždenne (33 hodín za školský rok)

Ciele

Naďalej zdokonaľovať techniku cvikov z predchádzajúcich ročníkov a získavať nové

vedomosti. Hlavné ciele sú:

Dosiahnuť stabilitu v cvičeniach v priestore.

Podľa individuálnych dispozícií zväčšovať rozsah pohybu.

Získať tanečnosť v kombináciách adagia v priestore.

Dokázať technicky uspokojivo zvládnuť skoky z učebnej látky v kombinácii allegra v priestore.

Obsah

Určené cviky pri tyči a v priestore.

Okrem metodických poznámok z predchádzajúcich ročníkov je aj v tomto ročníku dôležité

dodržiavať formu jednotlivých cvičení, ktoré už sú technicky, rytmicky, kombinačne a tanečne náročnejšie.

Vzhľadom na spomenutú náročnosť je nevyhnutné zohľadniť individuálne dispozície žiakov v niektorých prípadoch zjednodušiť cvik (napríklad nedať cvik na relevé alebo cvičiť en face a nie épaulement alebo znížiť DK z 90° na 60° a podobne).

Výkonový štandard

- *ovládajú prácu DK vo výške 90° vrozsahu svojich anatomických dispozícii (vytočenie en dehors),*
- *realizujú kombinácie zPDK aj zĽDK à la barre vjednom celku svyužitím spojovacích krokov spojených sobratom,*
- *realizujú niektoré cvičenia klasického tanca na relevé,*
- *poznajú všetky pózy klasického tanca,*
- *používajú všetky pózy vkombináciách vpriestore,*
- *aplikujú spojovacie kroky vkombináciách vpriestore za účelom rozvoja tanečnosti,*
- *skoky 1. a2. skupiny realizujú vépaulement,*
- *realizujú niektoré cvičenia au milieu vépaulement,*
- *poznajúsprávne princípy realizácie jednotlivých základných cvičení vrámci obsahu,*
- *ovládajú slovom základnú terminológiu techniky klasického tanca vrozsahu obsahu predmetu.*

Obsahový štandard

Exercices à la barre:
Battement double fondu bez relevé, srelevé (fakultatívne)
Battement soutenu na 90°
Pas coupé srelevé
Detourné o 360° en dehors, en dedans na relevé
Battement développé passé na 90° do všetkých smerov
polobrat en dehors, en dedans svýmenou DK na pološpičke (otvorenie cez cou de pied)
Tombé spolobratom sur le cou de pied en dehors, en dedans na pološpičke
3. port de bras so sklzom DK vpred ivzad
Attitude bokom ktyči ako súčasť adagia

Rond de jambe sDK na 45° en dehors, en dedans
Temps relevé na 45°
Battement frappé na relevé
Battementdouble frappé na relevé
Rond de jambe na 45° en dehors, en dedans (1/2 kruhu)
Petit battement sur le cou de pied na relevé
Grand battement jeté piqué vépaulement croisé aépaulement effacé.
Exercices au milieu: 5. port de bras
Battement tendu jeté piqué -30° vépaulement croisé,éffacée
Battement fondu en l'air -45° vépaulement croisée, éffacée na celom chodidle
Póza écarté na 45°
4. arabesque na 45°
Grand battement jeté piqué I. aV. poz.
Battement soutenu na 45° en face (s pridaním relevé vV. poz.)
Battement relevé lent na 90° vépaulement croisée, éffacée
Rond de jambe en l'airen face
Pas de bourrée bez výmeny DK véffacée
Battement développé vépaulement croisée, éffacée
Grand battement jeté vépaulement croisée, éffacée
Demi-rond de jambe na 45° en dehors, en dedans (porté o¼ kruhu)
Battement double frappé -30° vépaulement croisé
1., 2., 3. arabesques apózy croisées, éffacées sDK na 90°.
Allegro:
Temps-léve sauté vI. a V. poz. spostupom do priestoru
Pas échappé sdopadom na jednu DK en face
Pas échappé do IV. poz. vépaulement croisé, effacé
Pas jeté zépaulement croisée do épaulement croisée Pas glissade svýmenou ibez výmeny DK vépaulement
Sissonne ouverte à la seconde 45°
Sissonne fermé à la seconde 45°
Grand changement de pieds vépaulement croisée
Grand échappé sauté zépaulement croisée do épaulement croisée
Petit changement o1/4 kruhu.

Ľudový tanec

3. ročník 2.časť

1 hodina týždenne (33 hodín za školský rok)

Ciele

Tento ročník rekapituluje, upevňuje a prehlbuje vedomosti z prebratého tanečného materiálu predchádzajúcich ročníkov. Pri opakovaní sa viacej pozornosti venuje látke 4. a 5. ročníka, keď boli deti menšie. Vzhľadom na fyzické dispozície štrnásťročných detí možno zaraďovať aj náročnejšie tanečné motívy, kombinácie, variácie a tance v tanečnej praxi. Zdokonaľovať technickú realizáciu motívov, vypracúvať tanečnú charakterovú čistotu podľa jednotlivých oblastí, zlepšovať zmysel pre kolektívny prejav, rozširovať a zdokonaľovať partnerskú prácu v párových tancoch, dávať priestor k sólovej tanečnej improvizácii a prehlbovať tiež výrazovú zložku

jednotlivých tancov. Po zvládnutí týchto úloh sa možno orientovať na motívy a tance z vlastnej oblasti či obce, kde ZUŠ pôsobí. Možno sa zamerať aj na inú, blízku oblasť, ktorú sme nemali v osnovách zaradenú, prípadne na oblasť, z ktorej pochádza pedagóg.

Obsah

1. Náročnejšie karičkové motivické a priestorové kombinácie a variácie.

2. Náročnejšie čardášové a čapášové kombinácie a variácie.

3. Zemplínske prehadzovanie dievčaťa vysokým zdvihom.

4. Zemplínska podvrtka dievčaťa pod rukou chlapca s prechytením v páse.

5. Verbunkové motívy v náročnejších rytmických a pohybových väzbách.

6. Zložitejšie kombinácie horehronských dupákov.

7. Horehronské „lietačky“ v kolese (dievčat a chlapcov).

8. Sadanie dievčat na ruky chlapcov v kolese.

9. Zložitejšie liptovské hajduchové motívy a kombinácie s valaškou.

10. Liptovské výskoky s podsekávaním valaškou (pre chlapcov):

- v „jánošíkovskom“ výskoku,

- v roznožení: - čelne,

- bočne skrčmo.

11. Kresané: - s natáčaním tela,

- s obracaním.

12. Zložitejšie kombinácie a variácie goralských motívov.

13. Náročnejšie kombinácie a variácie podpolianskych motívov.

14. Sólová tanečná improvizácia.

15. Zložitejšie kombinácie a variácie myjavských motívov.

16. Myjavské vyhadzované: - na stehno,

- na kĺb,

- na koleno,

- na predlaktie,

- na plece,

- do vysoka,

- do vzpaženia,

- do vzpaženia s obratom.

17. Prehadzovaná s obratom.

18. Preskakovaná cez ruku.

(č. 16 až 18 sú náročné párové zdvíhané motívy, odporúčajú sa nacvičovať len s fyzicky

vyspelými chlapcami – prípadne ich presunieme až do II.stupňa)

19. Trenčianske vyhadzovanie: - na stehno,

- na kĺb,

- do vysoka.

20. Trenčianske vyhadzovanie (zvŕtanie vo výskoku) dievčaťa chlapcom s obratom o 360°.

21. Rotácia: - preskokmi pod seba „koníčky“

(na mieste a z miesta),

- krok a poskok (na mieste, z miesta),

- preskokmi „trenčianskymi“ (na mieste, z miesta),

- poskok, preskok, zoskok, skok (na mieste, z miesta).

Výkonový štandard

žiaci zatancujú tanečné motívy zo Šarišskej tanečnej oblasti atanečnej oblasti, v ktorej sídli ZUŠ, blízka tanečná oblasť, resp. oblasti, o ktorej má pedagóg dostatočné poznatky,
poznajú základné informácie týkajúce sa regiónov,
poznajú terminológiu tanečných motívov atancov.

zmena smeru krútenia páru
podvrtka motívom párového krútenia z tanca Krucena
prísunný krok vpred na polochodidlo vyperovaný váhou rovnomerne
kolesový beh váhou na vnútornú DK
kolesový beh váhou a s prídupom na vnútornú DK
párové krútenie preskokom na vnútornú DK (motív párového krútenia z tanca Raslavicka polka)
poskoky
poskoky s čapášom a jeho obmeny
nahadzované váhou a jeho obmeny
čapáš vo výraznom prešľapovaní do unoženia a zanoženia dnu
výrazné prešľapovanie
podupy ukončovacie a ich obmeny
podvrtka poskokom
podvrtka motívom párového krútenia z tanca Raslavicka polka
zrážaný jednoduchý váhou
zrážaný dvojitý vyperovaný váhou
zrážaný dvojitý vyperovaný váhou so stáčaním
behy bočne so zrazom
"Kľúč" nahadzovaný
premenný krok dvojdobý (základný oddychovací motív) v postupe po kruhu
valaský vzad vo dvojku
základný čapáš Bašistovskej spojený s potleskami
základný čapáš Bašistovskej spojený s potleskami obohatený o otáčanie na mieste
základný čapáš Bašistovskej spojený s potleskami obohatený o zrážanie pätami (ostrohami)
zrážanie pätami v rôznych rytmoch
krútenie párov po kruhu hladkým valčíkovým krokom
krútenie párov po kruhu hladkým polkovým krokom
jednokročky bočne s úklonom tela od smeru postupu
jednokročky bočne s prídupom a s úklonom tela od smeru postupu
valaský vo dvojku prinožovaný
rotácia valaským vo dvojku prinožovaným
drobný preskok bočne s prídupom a súčasným úklonom tela a jeho obmeny (Mojše).
Región, kde ZUŠ sídli:
výučba tanečných motívov z detailnejšieho štúdia regiónu, vktorej má ZUŠ sídlo.

Džezový tanec

3. ročník 2.časť I. stupeň

1 hodina týždenne (33 hodín za školský rok)

Ciele

Cieľom 3. ročníka 2.časti je rozvoj tanečnosti, individuálny prejav v tanci, cítenie hudby, zväčšovanie pohybového rozsahu. Tempo cvičení je rýchlejšie, priestorové členenie náročnejšie. V izoláciách spájať tri centrá aj v rôznych rytmoch.

Obsah

ZAHRIEVACIE CVIČENIA

Cvičiť v stoji na mieste alebo v chôdzi.

Typy pohybov:

rolovanie trupu, aj s knee bend, úklony, predklony, záklony, ripple, vyťahovanie HK, table top, podťahovanie panvy, prehnutie. V ľahu vyťahovanie DK do všetkých strán, uvoľené švihy s pokrčeným kolenom, rolovanie do sedu a späť, záklon ...

Prances

Na zemi, nad zemou, 90° paralelne, vytočene spojené s krokmi, švihmi, točením.

TECHNICKÉ CVIČENIA

Deep knee bend (grand plié)

I., II., IV., V. poz. paralelne aj vytočene, uplatňovať džezové alebo aj klasické port

de bras, TT, sklony trupu, kontrakcie, prehnutia, sklzy na zem, izolácie.

Brush

Paralelne, vytočene, na zemi, na 45°, 90°, priamo alebo cez passé, s prepnutím alebo

flexovaným priehlavkom. Stojná dolná končatina je prepnutá. Knee bend. Pohyb cvičiťťahom, švihom. HK pracujú na princípe opozície v džezovom alebo klasickom tvare. V priebehu kombinácie zapájať knee bend, relevé, točenie, závesy, torso twist, hinch ...

Extension

Výkonový štandard

používajú získané pohybové informácie zvyšovaním náročnosti na fyzický výkon sdôrazom na tanečnosť avýraz,
aplikujú priestorové arytmické zmeny vtanečných kombináciách,
poznajú odbornú terminológiu džezového tanca vrozsahu obsahu predmetu,
poznajú odbornú terminológiu džezového tanca vrozsahu obsahu predmetu.

Obsahový štandard

zahrievacie cvičenia:
cvičenie vstoji na mieste alebo vchôdzi

rolovanie trupu, aj sknee bend, úklony, predklony, záklony, ripple, vyťahovanie HK, table top, podťahovanie panvy, prehnutie
prances (na zemi, nad zemou, 90° paralelne, vytočene spojené skrokmi, švihmi, točením)
technické cvičenia:
Deep knee bend (grand plié) I., II., IV., V. poz.
Brush (paralelne, vytočene, na zemi, na 45°, 90°, priamo alebo cez passé, sprepnutím alebo flexovaným priehlavkom (vpriebehu kombinácie zapájanie knee bend, relevé, točenie, závesy, torso twist, hinge ...)
Extension (malá tanečná etuda surčitým záberom do priestoru),pózy aj ztechniky klasického tanca attitudes, arabesques, zdžezového tanca hip lift, body roll, úklony trupu, kontrakciu ...
džezový flick (dvojitý (double)s izoláciami hlavy, točeniami)
Low kick (spájanie sizoláciami, rôznymi točeniami, preskokmi, pádmi, závesmi)
polyrytmické cvičenia (na mieste avchôdzi, viac centier vrôznych rytmických rovinách)
izolácie (zvládnutie pohybov dvoch centier vtom istom rytme, ale aj vrozdielnych rytmoch)
Body roll (cvičenie má adagiový charakter, zapájanie pózy attitude, zbalenie na podlahu, zmeny tempo...)
točenie -na mieste -zo IV. poz. prir. vyt. en dehors
-vpohybe zmiesta -zo IV. poz. par.na napnutej SK
švihy (na mieste, spostupom)
skoky aposkoky (čerpanie inšpirácia zo športu, klasického tanca, zpozorovania zvierat).
kombinácie:
Dĺžka kombinácií 32 až 64 taktov, výber vhodnejhudby. Kombinácie majúvyšší stupeň náročnosti vo vertikálnom ihorizontálnom členení.

Tanečná prax

3. ročník 2. časť I. stupeň

1,5 hodina týždenne

V tanečnej praxi žiak používa a praktizuje jednotlivé osvojené tanečné motívy všetkých tanečných štýlov a spája ich do ucelenejších tanečných celkov – variácií a choreografií.

Výkonový štandard
zatancujú na verejnom vystúpení choreografie vtechnike ľudového, džezového alebo scénického, výrazového tanca svyužitím základných princípov techniky klasického tancavrozsahu
minimálne 4 min.
Obsahový štandard
Prvkový materiál vrozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec, klasický tanec adžezový tanec.

4.ročník 2.časťI.stupeň

KLASICKÝ TANEC

4. ročník 2. časť I. stupeň

1 hodina týždenne

Výkonový štandard

realizujú jednotlivé cvičenia klasického tanca smaximálnym ovládaním prislúchajúcich svalových skupín vrámci svojich anatomických možností,
poznajú jednotlivé cvičenia na rozvoj svojich anatomických dispozícií,
realizujú jednotlivé cvičenia techniky klasického tanca sdôrazom na tanečnosť acítenie hudby v spojitosti,
poznajú správne princípy realizácie jednotlivých základných cvičení vrámci obsahu,
ovládajú slovom a písmom základnú terminológiu techniky klasického tanca vrozsahu obsahu predmetu.

Obsahový štandard

Exercices à la barre:
Grand battement jeté vépaulement croisé aépaulement effacé
pózy à terre ako závery cvikov sprepnutou stojnou DK aj vdemi –plié.
Exercices au milieu:
Rond de jambe en l'air spréparation temps-relevé
Battement développé passé en face
Attitude -croisée, éffacée
4. arabesque na 90°
póza écartée na 90°
Battement fondu na relevé en face Battement soutenu na 45° (s pridaním relevé vV. poz.) vépaulement croisée aj éffacée
Battement développé passé vo veľkých pózach, bez zmeny polohy chodidla SK
Demi rond de jambe na 90° en dehors, en dedans zveľkej pózy do veľkej pózy bez pohybu chodidla SK
6. port de bras
Grand battement jeté piqué vo veľkých pózach
Battement frappé vmalých pózach -bez relevé
préparation pre pirrouettes zV. poz. en face.
Allegro:
Sissonne fermée vpred avzad vmalých pózach
Double assemblé en face
Double assemblé (z épaulement croisée cez en face do épaulement croisée)
Pas assemblé bočne zépaulement croisée do épaulement croisée
Pas assemblé vpred avzad vpózach croissées aéffacées
Pas jeté vpred avzad en face
scénický sissonne v1. Arabesque
Pas de basque –scénická forma Petit pas de chat (ruský) so švihom dolných končatín vzad a vpred
Sissonne ouverte stranou sotváraním DK na 45° en face
Sissonne fermé stranou s (z épaulement croisée do épaulement croisée aj éffacée
Pas échappé do IV. poz. croisée aj éffacée
Temps -levé sauté na jednu DK.

Záverečná skúška
- žiaci preukážu základné znalosti tanečnej techniky vrámci interpretačnej praxe v choreografiách výrazového, scénickéhotanca svyužitím základných princípov techniky klasického tanca vrozsahu minimálne 4 min.,

- žiaci predvedú tréning ztechniky klasického tanca spamäti.

ĽUDOVÝ TANEC
4.ročník 2. časti I. stupňa
1 hodina týždenne

Výkonový štandard

zatancujú náročnejšie motívy amotivické väzby, prípadne tance,
poznajú základné informácie všetkých regiónov prebratých na I. stupni vzdelávania vpredmete ľudový tanec.

Obsahový štandard

Opakovanie motívov atancov už zprebratých tanečných regiónov.
Vprípade, že škola disponuje pedagógom so zameraním na ľudový tanec, odporúča sa doplnenie obsahu tanečných motívov zregiónov, ktoré nie sú obsahom na prvom stupni vzdelávania vZUŠ.

Záverečná skúška
- Žiaci preukážu základné znalosti tanečnej techniky vrámci interpretačnej praxe v choreografii ľudového tanca vscénickom prevedení na verejnom vystúpení vrozsahu minimálne 4 min.,

- žiaci predvedú tréning ľudového tancaspamäti.

TANEČNÁ PRAX
4.ročník 2.časti I.stupňa
1,5 hodiny týždenne

Výkonový štandard

zatancujú na verejnom vystúpení skupinové alebo malé (sólo) choreografie vtechnike ľudového, džezového ascénického, výrazového tanca svyužitím základných princípov techniky klasického tanca vrozsahu minimálne 4 min.

Obsahový štandard
Prvkový materiál vrozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec, klasický tanec adžezový tanec.

Záverečná skúška
Žiaci zatancujú na verejnom vystúpení choreografie vrozsahu výkonového štandardu 4.ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia vtanečnom odbore ZUŠ.

1. ročník II. stupeň

KLASICKÝ TANEC

1. ročník II. stupeň

1 hodina týždenne

Ciele

dosiahnuť technický a výrazový stupeň, zodpovedajúci 3. ročníku osemročného tanečného konzervatória.

Obsah

EXERCICES Á LA BARRE

1. Grand rond de jambe en dehors na 90°.

2. Grand rond de jambe en dedans na 90°.

3. Prípravné cvičenie k pirouettes z V. poz. en dehors, en dedans.

EXERCICES AU MILIEU

1. Pas assemblé vpred a vzad v pózach croissées a éffacées.

2. Batt. développé passé en face.

3. Double assemblé (z épaulement croisée cez en face do épaulement croisée).

4. Pas jeté vpred a vzad en face.

5. Attitude – croisée, éffacée.

6. 4. arabesque na 90°.

7.Póza écartée na 90°.

8. Batt. fondu na relevé en face.

9. Scénický sissone v 1. arabesque.

10. Batt. soutenu na 45° (s pridaním relevé v V. poz.) v épaulement croisée aj éffacée.

11. Sissonne ouverte stranou s otváraním DK na 45° en face.

12. Sissone fermé stranou s (z épaulement croisée do épaulement croisée aj éffacée.

13. Batt. développé passé vo veľkých pózach, bez zmeny polohy chodidla SK.

14. Demi rond de jambe na 90° en dehors, en dedans z veľkej pózy do veľkej pózy buď bez pohybu chodidla SK alebo s par-terrným posunom chodidla.

15. Batt. soutenu na 90° en face.

16. 6. port de bras.

17. Prípravné cvičenia k pirouettes en dehors aj en dedans z II. poz.-bez rotácie.

18. Changement en tournant o 1/8, 1/4, ½ kruhu.

19. Échappé sauté do IV. poz. croisée aj éffacée.

20. Grand batt. jeté piqué vo veľkých pózach.

21. Temps léve sauté na jednu DK.

22. prípravné cvičenia k pirouettes en dehors aj en dedans zo IV. poz. – bez rotácie.

23. Batt.fappé v malých pózach – bez relevé.

24. Sissonne ouverte vpred a vzad v malých pózach.

25. Batt.fondu na relevé v malých pózach. 92

26. Sissone fermée vpred a vzad v malých pózach.

Výkonový štandard

ovládajú avyžívajú silu DK počas realizácie cvičení na 90°,
realizujú jednotlivé cvičenia klasického tanca vsprávnom prevedení, sprihliadnutím na anatomické dispozície,
využívajú pri realizácii kombinácií vpriestore výrazne tanečnosť avýraz (koordinácia hlavy, HK a DK),
realizujú včistej forme prevedenie jednotlivých spojovacích krokov apóz (orientácia vpriestore, épaulement),
poznajú terminológiu techniky klasického tanca slovom apísmom vrozsahu prebratého obsahu techniky klasického tanca,

 interpretujú danú kombináciu vtréningu podľa pokynov pedagóga vrozsahu terminológie klasického tanca.

Obsahový štandard

Exercices á la barre:

Battement fondu na 90°
Grand rond de jambe en dehors na 90°
Grand rond de jambe en dedans na 90°
prípravné cvičenie kpirouettes zV. poz. en dehors, en dedans. Exercices au milieu:
Battement développé passé en face
Battement fondu na relevé en face
Battement développé passé vo veľkých pózach, so zmenou polohy chodidla SK
Demi rond de jambe na 90° en dehors, en dedans zveľkej pózy do veľkej pózy spar -terrným posunom chodidla
Battement soutenu na 90° en face
prípravné cvičenie k pirouettes en dehors aj en dedans zII. poz. -bez rotácie
prípravné cvičenia kpirouettes en dehors aj en dedans zo IV. poz. -bez rotácie
Battement fondu na relevé vmalých pózach.
Allegro:
Sissonne ouverte vpred avzad vmalých pózach
Pas de basque vpred avzad.

DŽEZOVÝ TANEC

1.ročník 2.časť I. stupeň

1 hodina týždenne

Výkonový štandard ***Obsahový štandard***

 využívajú svoj individuálny tanečný prejav vtanečných kombináciách podľa požiadaviek pedagóga sdodržiavaním technických princípov realizácie pohybov,
 aplikujúpriestorové apolyrytmické nárokyvtanečných kombináciách sdôrazom na vnímanie náročnejších hudobných podkladov,
 poznajú odbornú terminológiu džezového tanca vrozsahu obsahu predmetu.

Obsahový štandard

zahrievacie cvičenia, technické cvičenia:
Výučba kombináciívucelených tanečných kombináciách,vdĺžke do 64 T -etudách, kde je možné využitiejednotlivých technických cvičení vrôznych obmenách so zachovaním postupnosti potrebnej pre rozohriatie tela žiaka, zároveň dôraz na technický rast využívaním maximálnych dispozícií žiaka so zameraním na tanečnosť, výraz ačistotu prevedenia. Postupnosť jednotlivých technických cvičení sa nemení, je dôležité dôrazné zachovanie charakteru techniky džezového tanca svýrazným znakom polyrytmického apolycentrického cítenia hudby a pohybu.

Kombinácie:
dĺžka kombinácií je minimálne 64taktov,
Improvizácia ako jedna zcharakteristických čŕt džezového tanca.
Dôraz na individualitu žiaka vinterpretácii.

Záverečná skúška

- Žiaci demonštrujú základné znalosti tanečnej techniky vrámci interpretačnej praxe v choreografiách džezového tanca vscénickom prevedení vrozsahu minimálne 4 min.,

- žiaci demonštrujú tréning techniky džezového tanca spamäti.

ĽUDOVÝ TANEC

1. ročník II. stupeň

2,5 hodiny týždenne

Ciele:

1. Tanečné motívy a tance z ďalších oblastí, prípadne dobre vyskúmaných obcí (podľa pôsobiska ZUŠ).

2. Tanečné motívy a tance z iných oblastí, prípadne dobre vyskúmaných obcí (Šariš, Spiš, Gemer, Tekov, Kysuce, Turiec, Orava, Záhorie a ďalšie). Pozri publikáciu: Mázorová M., Ondrejka, K. a kol.: Slovenské ľudové tance. SPN Bratislava 1991.

3. Vlastný výskum v určitej oblasti.

Obsah

V štyroch ročníkoch II. stupňa by sa mala i naďalej zdokonaľovať a precizovať tanečná technika, vypracúvať tanečná charakterová čistota realizácie motívov podľa jednotlivých oblastí, prehlbovať a upresňovať partnerská práca pri náročných párových tancoch, zdokonaľovať zmysel pre kolektívny prejav, rozvíjať individuálna tanečnosť a schopnosť sólovej improvizácie. Žiakov treba podnecovať k vlastnej tvorivosti, snažiť sa podchytiť a pomôcť rozvoju osobitosti každého jednotlivca. Individuálne sa zaoberať nadanými žiakmi. Dôležitou zložkou je aj výrazová stránka – prirodzenosť, radosť a spontánnosť v prejave – čomu treba tiež venovať pozornosť. Žiakom, ktorí by sa chceli venovať v budúcnosti pedagogickej práci, je možné dať priestor v rámci hodín ľudového tanca vyskúšať si svoje vlohy a schopnosti pre túto

prácu v malých pedagogických výstupoch (samozrejme pod dohľadom samotného pedagóga).

Záleží od orientácie, potrieb a možnosti pedagóga a školy, ktorú z uvedených alternatív si vyberie, prípadne tiež od záujmu a daností žiakov, ktorí II. stupeň navštevujú. Uvedený obsah netreba presne dodržiavať, je akýmsi návodom na ďalšiu prácu. Vhodná je voľnosť výberu materiálu. (Na to je dôležité preštudovať potrebnú literatúru a dostupné filmové či video záznamy.) Do výučby zaraďovať taktiež počúvanie hudobných nahrávok ľudových hudieb, reprezentujúcich tú- ktorú oblasť. Upozorniť na zvláštnosť a jej obsadení či v hre jednotlivých nástrojov. Počúvať tiež skladby v úpravách rôznych hudobných skladateľov (J. Cikker, E. Suchoň, S Stračina, P. Tonkovič, O. Demo, T. Amdrašovan a ďalší), nahrávky sólistov speváko v (D. Laščiaková, A. Hulejová, M. Mačošková, J. Ambróz, E. Záhradníková a iní) a inštrumentalistov.

Pri použití nahrávok k tancom vyberať hudbu vhodnú pre zamýšľaný zámer, vek, technickú a tanečnú vyspelosť interpretov. Čo sa týka oblečenia (krojov), je možné poradiť sa s odborníkom (krojovým návrhárom), aby bolo štýlové, vkusné a účelné. Náplň výučby na II. stupni je potrebné spestriť a obohatiť aj návštevou nácvikov a vystúpení folklórnych skupín a súborov (detských, amatérskych či profesionálnych), ôznych folklórnych festivalov (Myjava, Východná, Detva a i.), prípadne aj múzeí. Žiaci by sa mohli aktívne zapojiť do vyhľadávania, zápisu a záznamu neznámeho či už zabudnutého folklórneho materiálu pri terénnom výskume na dedinách spolu a pedagógom alebo individuálne. Výsledky ich práce by sa mohli oživiť, spracovať a uviesť na javisku pri vystúpeniach. Netreba zabudnúť ani na oboznámenie sa s prácou a tvorbou popredných osobností choreografov, pedagógov a teoretikov ľudového tanca.

Výkonový štandard

- *dosiahnu charakter tanečných motívov jednotlivých tanečných regiónov prebratých na I. stupni vzdelávania vZUŠ,*
- *zatancujú tanečné motívy atance zoblastí Spiš, Gemer, Tekov, Kysuce, Turiec, Orava alebo Záhorie.*

Obsahový štandard

náročnejšie motivické väzby jednotlivých tanečných regiónov prebratých na I. stupni vzdelávania vZUŠ, motívy atance zďalších regiónov Slovenska podľa špecializácie pedagóga na základe výskumu jednotlivých regiónov ako sú Spiš, Gemer, Tekov, Kysuce, Turiec, Orava alebo Záhorie.

MODERNÝ TANEC

1. ročník II. stupeň

2,5 hodina týždenne

Ciele

CHARAKTERISTIKAPREDMETU

Techniky moderného tanca poskytujú široké možnosti istej umeleckej výpovede, respektíve komunikácie sprostredkovanej pohybom tanečníka. Techniky umožňujú vo veľkej miere spoznať arozšíriť pohybové možnosti tela vrámci rešpektovania jeho anatomickej štruktúry avsúlade sfyzickými dispozíciami. Techniky M. Grahamovej aJ. Limóna patria medzi tie, ktoré majú spomedzi moderných tanečných techník najprepracovanejšiu metodiku. Každá poskytuje tanečníkovi špecifickú kvalitu pohybu avýrazové možnosti. Sú veľmi dobrým materiálom pre rozšírenie si pohybovej avýrazovej zdatnosti žiakov II. stupňa tanečného odboru ZUŠ.

Technika J. Limóna je zameraná na využitie energie pochádzajúcej zvoľného pádu jednotlivých častí tela, resp. celého tela. Tanečník si uvedomuje pohyb ako neustálu premenu energie zhodnoty potenciálnej (v momentoch, keď gravitácii vzdoruje) na kinetickú (keď sa jej poddáva), ato vrôznych častiach tela izolovane. Dodržať harmonickú jednotu celého tela tak ako orchester, ktorý súzvučí napriek tomu, že každá skupina nástrojov má svoju zvláštnu partitúru. Pohyb, ktorý neustále prebieha medzi najhlbším bodom pádu asuspention, čiže najvyšším bodom odľahčenia, poskytuje tancu vzrušujúcu dynamiku. Pocit opozície zasa napomáha zabezpečiť telu rovnováhu bez svalových kontrakcií ajasné definovanie pohybu vpriestore. Využíva gravitáciu ako hybnú silu, pád, uvoľnenie váhy, dych ako dôležitú súčasť pohybu, potenciálnu energiu a energiu uvoľnenú pri pohybe, ktorá ho formuje,a ktorú následne tanečník presmerováva. Je založená na princípoch postupnosti, opozície, potenciálnej a kinetickej energie, pádu, zhupu, odrazu, zavesenia, váhy, izolácie a dychu. Vyžaduje cítenie tiaže aschopnosť izolovať jednotlivé váhové celky tela.

Technika M. Grahamovej je vystavaná na princípe dýchania ako prirodzeného zdroja energie, pričom výdych vkontrakcii sústreďuje energiu do centra arelease ju zasa usmerňuje von. Kontrakcia arelease ako protipóly aktu dýchania sa stávajú hnacou silou pre pohyb vpriestore, pád, skok, rotáciu. Technika M. Grahamovej je jedinečná svojím rozvinutým systémom cvičení na podlahe, ktoré detailným spôsobom prepracúvajú chrbtové svalstvo aovládanie celého trupu. Špecifickými cvičeniami sa rozvíja flexibilita, fyzická kondícia akoordinácia celého tela. Technika M. Grahamovej patrí k najcharakteristickejším a najobtiažnejším technikám moderného tanca. Je založená na princípe contraction (kontrakcie) a release (povolenie kontrakcie) a spiral (princíp špirály). Rozvíjaspojenie centra s periférami tela, tanečné dýchanie, elasticitu, pružnosť a muzikálnosť žiakov. Cvičenia sa rozvíjajú zo zeme cez stoj až po pohyb po priestore.

 poznať základné princípy techník moderného tanca aich rozdiely,

 dokázať využiť princípy techniky na rozvoj tanečnosti žiaka,

 dosiahnuť technický avýrazový stupeň zodpovedajúci požiadavkám špičkových amatérskych súborov moderného scénického tanca,

 vychovať kvalitných uchádzačov pre štúdium na vysokej škole umeleckého zamerania.

Využitie energie pochádzajúcej z voľného pádu jednotlivých častí tela, resp. celého tela. Tanečník si uvedomuje pohyb ako neustálu premenu energie z hodnoty potenciálnej (v momentoch, keď gravitácii vzdoruje) na kinetickú (keď sa jej poddáva), a to v rôznych častiach tela izolovane. Dodržať harmonickú jednotu celého tela tak ako orchester, ktorý súzvučí napriek tomu, že každá skupina nástrojov má svoju zvláštnu partitúru. Pohyb, ktorý neustále prebieha medzi najhlbším bodom pádu a suspention, čiže najvyšším bodom odľahčenia, poskytuje tancu vzrušujúcu dynamiku. Pocit opozície zasa napomáha zabezpečiť telu rovnováhu bez svalových kontrakcií a jasné definovanie pohybu v priestore.

Obsah

Techniky M. Grahamovej a J. Limóna patria medzi tie, ktoré majú spomedzi moderných tanečných techník najprepracovanejšiu metodiku. Každá poskytuje tanečníkovi špecifickú kvalitu pohybu a výrazové možnosti. Sú veľmi dobrým materiálom pre rozšírenie si pohybovej a výrazovej zdatnosti žiakov II. stupňa tanečného odboru ZUŠ. Technika M. Grahamovej je vystavaná na princípe dýchania ako prirodzeného zdroja energie, pričom výdych v kontrakcii sústreďuje energiu do centra a release ju zasa usmerňuje von. Kontrakcia a release ako protipóly akru dýchania sa stávajú hnacou silou pre pohyb v priestore, pád, skok, rotáciu. Technika M. Grahamovej je jedinečná svojím rozvinutým systémom cvičení na podlahe, ktoré detailným spôsobom prepracúvajú chrbtové svalstvo a ovládanie celého trupu. Špecifickými cvičeniami sa rozvíja flexibilita, fyzická kondícia a koordinácia celého tela.

Obsah techniky M. Grahamovej

- stručná informácia o osobnosti a diele,

- nácvik jednoduchej kontrakcie a release v základných polohách v ľahu, sedoch skrčmo,

skrižmo, roznožmo, v sede v 4. pozícii,na jednom boku, na pätách, kľaku, v stoji vo všetkých pozíciách,

- kontrakcia do predklonu a v predklone, high release + port de bras,

- dýchanie na tri + port de bras + leg opening,

- základné formy pleadings na dve, na štari, na tri, na šesť,

- nácvik špirály v 4. pozícii + port de bras + úklon + kontrakcia,

- švih na écarté,

- long leans,

- pliés v sede, flexion-extension,

- uzlový sed,

- pády bočné a jednoduchý pád vzad zo sedu,

- séria pliés v stoji,

- séria brushes, rond de jambe, fondu, développé,

- kontrakcia s rotáciou postupne,

- séria prances,

- side body stretches,

- nácvik základnej chôdze + opozícia (špirálové točenie), 99

- trojkročka + port de bras + rotácia,

- základné skoky s využitím kontrakcie, hop, leap, sparkles.

Technika J. Limóna je zameraná na využitie energie pochádzajúcej z voľného pádu jednotlivých častí tela, resp. celého tela. Tanečník si uvedomuje pohyb ako neustálu premenu energie z hodnoty potenciálnej (v momentoch, keď gravitácii vzdoruje) na kinetickú (keď sa jej poddáva), a to v rôznych častiach tela izolovane. Dodržať harmonickú jednotu celého tela tak ako orchester, ktorý súzvučí napriek tomu, že každá skupina nástrojov má svoju zvláštnu partitúru. Pohyb, ktorý neustále prebieha medzi najhlbším bodom pádu a suspention, čiže najvyšším bodom odľahčenia, poskytuje tancu vzrušujúcu dynamiku. Pocit opozície zasa napomáha zabezpečiť telu rovnováhu bez svalových kontrakcií a jasné definovanie pohybu v priestore.

Obsah techniky J. Limóna

- stručná informácia o osobnosti a diele,

- jednoduché cvičenia zamerané na uvedomenie si váhy tela a jeho jednotlivých častí (voľný pád v ľahu, sede, stoji, individuálne aj vo dvojici),

- uvedomenie si postupného pohybu chrbtice + postupne horné končatiny,

- kyvadlový pohyb: hlava, hrudník, celý trup, HK, DK,

- postupné kombinovanie pádu a zdvihu jednotlivých častí tela súčasne, aj v rôznych

rytmických vzoroch, vo všetkých typoch cvičení (pliés, brushes, bounces, lunges, rond, développé, swings....),

- uplatnenie princípu pádu a zdvihu v chôdzi a skokoch, po zvládnutí jednoduchých foriem aj v rotácii.

Obsah techniky J. Limóna

- stručná informácia o osobnosti a diele,

- jednoduché cvičenia zamerané ne uvedomenie si váhy tela a jeho jednotlivých častí (voľný pád v ľahu, sede, stoji, individuálne aj vo dvojici),

- uvedomenie si postupného pohybu chrbtice + postupne horné končatiny,

- kyvadlový pohyb: hlava, hrudník, celý trup, HK, DK,

- postupné kombinovanie pádu a zdvihu jednotlivých častí tela súčasne, aj v rôznych

rytmických vzoroch, vo všetkých typoch cvičení (pliéssss, brushes, bounces, lunges, rond, développé, swings....),

- uplatnenie princípu pádu a zdvihu v chôdzi a skokoch, po zvládnutí jednoduchých foriem aj v rotácii.

Výkonový štandard

- *ovládajú základný princíp techniky J. Limóna (fall -recovery) vzákladných cvičeniach,*
- *uvedomujú si postupný pohyb chrbtice,*
- *uplatňujú základný princíp techniky vjednoduchých kombináciách vpriestore,*
- *poznajú odbornú terminológiu moderného tanca vrozsahu obsahu predmetu.*

Obsahový štandard

stručná informácia oosobnosti adiele J. Limóna
prípravné cvičenia na podlahe:
spinal succession (cvičenie na postupnosť vodvíjaní chrbtice)
bounces-hmity
bounces with twist (hmity snatočením tela vhorizontálnej torzii).
cvičenia vstoji apriestore:
standing bounces (hmity vstoji)
tendu series (zahriatie chodidla)
plié series(zahriatie bedrových, kolenných ačlenkových kĺbov)
swings in second (izolácia hlavy, ramien hrudníka apásu v zhupoch vdráhe poloblúka acelého kruhu)
rebound in threes (odraz snávratom po dráhe pádu v¾ takte
slow twos, fast threes (zosúladenie pádu apodchytenia DK,HK atrupu)
foot isolation-izolácia chodidla, príprava na eleváciu)
passé series
développé series
lunge series (prenášanie ťažiska)
spiral turns (špirálové točenia)
12-count phrase (väzba na 12 dôb)
drops in threes (príprava na eleváciu)
body as an orchestra (izolácia avzájomná súhra práce DK, HK atrupu s postupom vpriestore
hop series (skoky)
piqué series.

TANEČNÁ PRAX

1. ročník II. stupeň

1,5 hodiny týždenne

V tanečnej praxi žiak používa a praktizuje jednotlivé osvojené tanečné motívy všetkých tanečných štýlov a spája ich do ucelenejších tanečných celkov – variácií a choreografií.

Výkonový štandard

 zatancujú na verejnom skupinové alebo malé (sólo) choreografie technikách technike ľudového alebo moderného tanca
vrozsahu minimálne 4 min.

Obsahový štandard
Prvkový materiál vrozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania
predmetu ľudový tanec, klasický tanec, historický amoderný tanec.

2. ročník II.stupeň

Klasický tanec

2. ročník II.stupeň

1 hodina týždenne

Ciele

dosiahnuť technický a výrazový stupeň, zodpovedajúci 4. ročníku osemročného tanečného konzervatória.

Obsah

EXERCICES Á LA BARRE

1. Polobraty en dehors aj en dedans s KK na 45° vpredu alebo vzadu.

2. Batt. fondu na 90°.

3. Batt développé ballotté.

4. Grand batt. jeté s rýchlym développé.

EXERCICES AU MILIEU

1. Pas assemblé s postupom do priestoru.

2. Pas jeté s postupom do priestoru.

3. Sissonne tombé en face.

4. Batt. tendu simple en tournant o 1/8, 1/4 obratu.

5. Batt. tendu jeté en tournant o 1/8, 1/4obratu.

6. Batt fondu na 90° en face.

7. Pirouette z V. poz. en dehors.

8. Pas ballonné en face na mieste všetkými smermi.

9. Pas coupé (skokom).

10. Pas de chat.

11. Sissonne tombé v malých pózach.

12. Échappé fermé battu.

13. Tour en ľair.

Výkonový štandard

 využívajú obraty (dve DK) ajpolobraty pri spájaní jednotlivých kombinácií vpostavení pri tyči (à la barre - pravá aľavá strana),
 zapíšu jednoduchú kombináciu cvičení pri tyči (à la barre),
 využívajú orientáciu vpriestore (body 1-8, épaulement) vkombináciách Allegra,
 poznajú terminológiu techniky klasického tanca vrozsahu prebratého obsahu slovom apísmom.

Obsahový štandard

Exercices á la barre:
polobraty en dehors aj en dedans sKK na 45° vpredu alebo vzadu
Battement développé ballotté (fakultatívne)
Grand battement jeté srýchlym développé.
Exercices au milieu:
Battement tendu simple en tournant o1/8, 1/4 obratu
Battement tendu jeté en tournant o1/8, ¼ obratu
Batt. fondu na 90° en face (fakultatívne)
Pirouettes zII., IV. aV. poz. en dehors (fakultatívne)
Pas de bourée dessus –dessous.
Allegro:
Pas assemblé spostupom do priestoru
Pas jeté spostupom do priestoru
Sissonne tombé en face
Pas ballonné en face na mieste všetkými smermi (fakultatívne)
Pas coupé (skokom)
Sissonne tombé vmalých pózach (fakultatívne) Tour en l'air (fakultatívne).

ĽUDOVÝ TANEC

2. ročník II. stupeň

2,5 hodiny týždenne

Ciele:

1. Tanečné motívy a tance z ďalších oblastí, prípadne dobre vyskúmaných obcí (podľa pôsobiska ZUŠ).

2. Tanečné motívy a tance z iných oblastí, prípadne dobre vyskúmaných obcí (Šariš, Spiš, Gemer, Tekov, Kysuce, Turiec, Orava, Záhorie a ďalšie). Pozri publikáciu: Mázorová M., Ondrejka, K. a kol.: Slovenské ľudové tance. SPN Bratislava 1991.

3. Vlastný výskum v určitej oblasti.

Obsah

Po ukončení I. stupňa tanečného odboru ZUŠ by mali byť absolventi dostatočne pripravení pre úspešný konkurz do amatérskych folklórnych súborov. Niektorí však dávajú prednosť navštevovaniu ZUŠ i na II. stupni. Tu je možné, podľa schopností a záujmu žiaka, pripraviť ho na prijímacie skúšky na Hudobnú a tanečnú fakultu VŠMU. Niektorí absolventi kombinujú návštevu II. stupňa ZUŠ a členstvo vo folklórnom súbore. V štyroch ročníkoch II. stupňa by sa mala i naďalej zdokonaľovať a precizovať tanečná technika, vypracúvať tanečná charakterová čistota realizácie motívov podľa jednotlivých oblastí, prehlbovať a upresňovať partnerská práca pri náročných párových tancoch, zdokonaľovať zmysel pre kolektívny prejav, rozvíjať individuálna tanečnosť a schopnosť sólovej improvizácie. Žiakov treba podnecovať k vlastnej tvorivosti, snažiť sa podchytiť a pomôcť rozvoju osobitosti každého jednotlivca. Individuálne sa zaoberať nadanými žiakmi. Dôležitou zložkou je aj výrazová stránka – prirodzenosť, radosť a spontánnosť v prejave – čomu treba tiež venovať pozornosť. Žiakom, ktorí by sa chceli venovať v budúcnosti pedagogickej práci, je možné dať priestor v rámci hodín ľudového tanca vyskúšať si svoje vlohy a schopnosti pre túto prácu v malých pedagogických výstupoch (samozrejme pod dohľadom samotného pedagóga).

Záleží od orientácie, potrieb a možnosti pedagóga a školy, ktorú z uvedených alternatív si vyberie, prípadne tiež od záujmu a daností žiakov, ktorí II. stupeň navštevujú. Uvedený obsah netreba presne dodržiavať, je akýmsi návodom na ďalšiu prácu. Vhodná je voľnosť výberu materiálu. (Na to je dôležité preštudovať potrebnú literatúru a dostupné filmové či video záznamy.) Do výučby zaraďovať taktiež

počúvanie hudobných nahrávok ľudových hudieb, reprezentujúcich tú- ktorú oblasť. Upozorniť na zvláštnosť a jej obsadení či v hre jednotlivých nástrojov. Počúvať tiež skladby v úpravách rôznych hudobných skladateľov (J. Cikker, E. Suchoň, S Stračina, P. Tonkovič, O. Demo, T. Amdrašovan a ďalší), nahrávky sólistov speváko (D. Laščiaková, A. Hulejová, M. Mačošková, J. Ambróz, E. Záhradníková a iní) a inštrumentalistov.

Na hodinách tanečnej praxe možno pripraviť a naštudovať autentické i štylizované formy tancov (využívať na to videozáznamy). Pri štylizácii tancov v choreografii je dôležité, príliš nekomplikovať motivické väzby a folklórny materiál nadmieru neštylizovať. Dobré je držať sa autentickej predlohy (aj čo sa týka formy tanca). Pri nácviku tanca zdôrazňovať jeho spätosť so spevom, hudbou, charakteristickým tempom, dynamikou. Treba vykresliť jeho charakter, obsah, náladu, prostredie a príležitosť, kde sa tancuje a kto ho tancuje a ako ho tancuje, aký je vzťah spolutancujúcich, ako sa tanec začína a kto ho začína. Dôsledne sa treba venovať nácviku spevu piesní (intonácia, nárečie, prednes).

Pri použití nahrávok k tancom vyberať hudbu vhodnú pre zamýšľaný zámer, vek, technickú a tanečnú vyspelosť interpretov. Čo sa týka oblečenia (krojov), je možné poradiť sa s odborníkom (krojovým návrhárom), aby bolo štýlové, vkusné a účelné. Náplň výučby na II. stupni je potrebné spestriť a obohatiť aj návštevou nácvikov a vystúpení folklórnych skupín a súborov (detských, amatérskych či profesionálnych), ôznych folklórnych festivalov (Myjava, Východná, Detva a i.), prípadne aj múzeí. Žiaci by sa mohli aktívne zapojiť do vyhľadávania, zápisu a záznamu neznámeho či už zabudnutého folklórneho materiálu pri terénnom výskume na dedinách spolu a pedagógom alebo individuálne. Výsledky ich práce by sa mohli oživiť, spracovať a uviesť na javisku pri vystúpeniach. Netreba zabudnúť ani na oboznámenie sa s prácou a tvorbou popredných osobností choreografov, pedagógov a teoretikov ľudového tanca.

Výkonový štandard

zvládnu prvky párových motívov zoblasti tanečných regiónov adokážu ich realizovať vtanečnej interpretácii.

Obsahový štandard

motívy párových tancov aich náročnejšie formy („zdvíhačky“)
prehlbovanie aupresňovanie párovej formy pri náročných tancoch

MODERNÝ TANEC

2. ročník II. stupeň

2,5 hodina týždenne

Ciele

Využitie energie pochádzajúcej z voľného pádu jednotlivých častí tela, resp. celého tela. Tanečník si uvedomuje pohyb ako neustálu premenu energie z hodnoty potenciálnej (v momentoch, keď gravitácii vzdoruje) na kinetickú (keď sa jej poddáva), a to v rôznych častiach tela izolovane. Dodržať harmonickú jednotu celého tela tak ako orchester, ktorý súzvučí napriek tomu, že každá skupina nástrojov má svoju zvláštnu partitúru. Pohyb, ktorý neustále prebieha medzi najhlbším bodom pádu a suspention, čiže najvyšším bodom odľahčenia, poskytuje tancu vzrušujúcu dynamiku. Pocit opozície zasa napomáha zabezpečiť telu rovnováhu bez svalových kontrakcií a jasné definovanie pohybu v priestore.

Obsah

Techniky M. Grahamovej a J. Limóna patria medzi tie, ktoré majú spomedzi moderných tanečných techník najprepracovanejšiu metodiku. Každá poskytuje tanečníkovi špecifickú kvalitu pohybu a výrazové možnosti. Sú veľmi dobrým materiálom pre rozšírenie si pohybovej a výrazovej zdatnosti žiakov II. stupňa tanečného odboru ZUŠ. Technika M. Grahamovej je vystavaná na princípe dýchania ako prirodzeného zdroja energie, pričom výdych v kontrakcii sústreďuje energiu do centra a release ju zasa usmerňuje von. Kontrakcia a release ako protipóly akru dýchania sa stávajú hnacou silou pre pohyb v priestore, pád, skok, rotáciu. Technika M. Grahamovej je jedinečná svojím rozvinutým systémom cvičení na podlahe, ktoré detailným spôsobom prepracúvajú chrbtové svalstvo a ovládanie celého trupu. Špecifickými cvičeniami sa rozvíja flexibilita, fyzická kondícia a koordinácia celého tela.

Obsah techniky M. Grahamovej

- stručná informácia o osobnosti a diele,

- nácvik jednoduchej kontrakcie a release v základných polohách v ľahu, sedoch skrčmo,

skrižmo, roznožmo, v sede v 4. pozícii,na jednom boku, na pätách, kľaku, v stoji vo všetkých pozíciách,

- kontrakcia do predklonu a v predklone, high release + port de bras,

- dýchanie na tri + port de bras + leg opening,

- základné formy pleadings na dve, na štari, na tri, na šesť,

- nácvik špirály v 4. pozícii + port de bras + úklon + kontrakcia,

- švih na écarté,

- long leans,

- pliés v sede, flexion-extension,

- uzlový sed,

- pády bočné a jednoduchý pád vzad zo sedu,

- séria pliés v stoji,

- séria brushes, rond de jambe, fondu, développé,

- kontrakcia s rotáciou postupne,

- séria prances,

- side body stretches,

- nácvik základnej chôdze + opozícia (špirálové točenie), 99

- trojkročka + port de bras + rotácia,

- základné skoky s využitím kontrakcie, hop, leap, sparkles.

Technika J. Limóna je zameraná na využitie energie pochádzajúcej z voľného pádu jednotlivých častí tela, resp. celého tela. Tanečník si uvedomuje pohyb ako neustálu premenu energie z hodnoty potenciálnej (v momentoch, keď gravitácii vzdoruje) na kinetickú (keď sa jej poddáva), a to v rôznych častiach tela izolovane. Dodržať harmonickú jednotu celého tela tak ako orchester, ktorý súzvučí napriek tomu, že každá skupina nástrojov má svoju zvláštnu partitúru. Pohyb, ktorý neustále prebieha medzi najhlbším bodom pádu a suspention, čiže najvyšším bodom odľahčenia, poskytuje tancu vzrušujúcu dynamiku. Pocit opozície zasa napomáha zabezpečiť telu rovnováhu bez svalových kontrakcií a jasné definovanie pohybu v priestore.

Obsah techniky J. Limóna

- stručná informácia o osobnosti a diele,

- jednoduché cvičenia zamerané na uvedomenie si váhy tela a jeho jednotlivých častí (voľný pád v ľahu, sede, stoji, individuálne aj vo dvojici),

- uvedomenie si postupného pohybu chrbtice + postupne horné končatiny,

- kyvadlový pohyb: hlava, hrudník, celý trup, HK, DK,

- postupné kombinovanie pádu a zdvihu jednotlivých častí tela súčasne, aj v rôznych

rytmických vzoroch, vo všetkých typoch cvičení (pliés, brushes, bounces, lunges, rond, développé, swings....),

- uplatnenie princípu pádu a zdvihu v chôdzi a skokoch, po zvládnutí jednoduchých foriem aj v rotácii.

Obsah techniky J. Limóna

- stručná informácia o osobnosti a diele,

- jednoduché cvičenia zamerané ne uvedomenie si váhy tela a jeho jednotlivých častí (voľný pád v ľahu, sede, stoji, individuálne aj vo dvojici),

- uvedomenie si postupného pohybu chrbtice + postupne horné končatiny,

- kyvadlový pohyb: hlava, hrudník, celý trup, HK, DK,

- postupné kombinovanie pádu a zdvihu jednotlivých častí tela súčasne, aj v rôznych

rytmických vzoroch, vo všetkých typoch cvičení (pliéssss, brushes, bounces, lunges, rond, développé, swings....),

- uplatnenie princípu pádu a zdvihu v chôdzi a skokoch, po zvládnutí jednoduchých foriem aj v rotácii.

Výkonový štandard

- ✓ *ovládajú základné princípy techniky J. Limónavo všetkých typoch cvičení,*
- ✓ *aplikujú základný princíp techniky vnáročnejších rozvinutých cvičeniach,*
- ✓ *vedome používajú princíp techniky vtanečných kombináciách,*
- ✓ *poznajú odbornú terminológiu moderného tanca vrozsahu obsahu predmetu.*

Obsahový štandard
Náročnejšia podoba a väzby všetkých skupín cvičení s dôrazom na technickú zručnosť, rozvíjanie tanečnosti, plynulosti a dynamiky pohybu.
Intenzívna podpora rozvoja expanzie pohybu do priestoru.
Individualita prejavu v tanečných variáciách.

TANEČNÁ PRAX

2. ročník II. stupeň

1,5 hodiny týždenne

V tanečnej praxi žiak používa a praktizuje jednotlivé osvojené tanečné motívy všetkých tanečných štýlov a spája ich do ucelenejších tanečných celkov – variácií a choreografií.

Výkonový štandard

zatancujú na verejnom vystúpení skupinové a malé (sólo) choreografie vtechnike ľudového, historického alebo moderného tanca vrozsahu minimálne 4:30 min.

Obsahový štandard

Prvkový materiál vrozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec, klasický tanec, historický amoderný tanec.

3. ročník II. stupeň

Klasický tanec

3. ročník II. stupeň

1 hodina týždenne

Ciele

dosiahnuť technický a výrazový stupeň, zodpovedajúci 5. ročníku osemročného tanečného konzervatória.

Obsah

EXERCICES Á LA BARRE

1. Batt. développé plié relevé.

2. Batt. développés s pomalými obratmi en dehors a en dedans s KK na 45°. 93

EXERCICES AU MLIEU

1. Batt. développé passé z pózy so zmenou polohy chodidla SK.

2. Pirouettes z II. poz. en dehors aj en dedans (jeden obrat).

3. Pirouettes zo Iv. poz. en dehors aj en dedans (jeden obrat).

4. Demi rond de jambe s KK na 90° en face z pózy do pózy.

5. Rond de jambe par terre en tournant.

6. Pas chassé.

7. Pas ballonné z miesta – s KK na 45°.

8. Entrechat – royal-

9. Entrechat quatre.

10. Pas jeté en tuornant s polobratom.

11. Tour lent vo veľkých pózach.

12. Temps-lié na 90°.

13. Pas emboité.

14. Grand sissonne ouverte na mieste.

15. Grand sissonne ouverte z miesta do póz.

16. Échappé sauté en tournant.

17. Assemblé battu stranou.

Výkonový štandard

 transponujú podľa zadania pedagóga kombináciu zprevedenia en dehors na kombináciu en dedans,
 vykonajú jeden obrat en dehors, en dedans zII.a V. poz.,
 realizujú kombinácie podľa zápisu,
 poznajú terminológiu klasického tanca slovom a písmom vrozsahu prebratého obsahu.

Obsahový štandard

Exercices á la barre:
Battement développé plié relevé
Battement développés spomalými obratmi en dehors aen dedans sKK na 45° (fakultatívne).
Exercices au milieu:
Battement développé passé zpózy so zmenou polohy chodidla SK
Pirouettes zII. poz. en dehors aj en dedans (jeden obrat)
Pirouettes zo IV. poz. en dehors aj en dedans (jeden obrat)
Demi rond de jambe sKK na 90° en face zpózy do pózy (fakultatívne)
Rond de jambe par terre en tournant
Tour lent vo veľkých pózach (fakultatívne)
Temps lié na 90° (fakultatívne) en dehors, en dedans
Pas glissade en tournant (fakultatívne). Allegro:
Pas chassé
Pas ballonné zmiesta -sKK na 45° (fakultatívne)
Pas jeté en tournant spolobratom
Pas emboité (fakultatívne)
Grand sissonne ouverte na mieste
Grand sissonne ouverte zmiesta do póz (fakultatívne)
Pas échappé sauté en tournant
Temps lié sauté en dehors, en dedans.

MODERNÝ TANEC

3. ročník II. stupeň

2,5 hodina týždenne

Ciele

Využitie energie pochádzajúcej z voľného pádu jednotlivých častí tela, resp. celého tela. Tanečník si uvedomuje pohyb ako neustálu premenu energie z hodnoty potenciálnej (v momentoch, keď gravitácii vzdoruje) na kinetickú (keď sa jej poddáva), a to v rôznych častiach tela izolovane. Dodržať harmonickú jednotu celého tela tak ako orchester, ktorý súzvučí napriek tomu, že každá skupina nástrojov má svoju zvláštnu partitúru. Pohyb, ktorý neustále prebieha medzi najhlbším bodom pádu a suspention, čiže najvyšším bodom odľahčenia, poskytuje tancu vzrušujúcu dynamiku. Pocit opozície zasa napomáha zabezpečiť telu rovnováhu bez svalových kontrakcií a jasné definovanie pohybu v priestore.

Obsah

Techniky M. Grahamovej a J. Limóna patria medzi tie, ktoré majú spomedzi moderných tanečných techník najprepracovanejšiu metodiku. Každá poskytuje

tanečníkovi špecifickú kvalitu pohybu a výrazové možnosti. Sú veľmi dobrým materiálom pre rozšírenie si pohybovej a výrazovej zdatnosti žiakov II. stupňa tanečného odboru ZUŠ. Technika M. Grahamovej je vystavaná na princípe dýchania ako prirodzeného zdroja energie, pričom výdych v kontrakcii sústreďuje energiu do centra a release ju zasa usmerňuje von. Kontrakcia a release ako protipóly akru dýchania sa stávajú hnacou silou pre pohyb v priestore, pád, skok, rotáciu. Technika M. Grahamovej je jedinečná svojím rozvinutým systémom cvičení na podlahe, ktoré detailným spôsobom prepracúvajú chrbtové svalstvo a ovládanie celého trupu. Špecifickými cvičeniami sa rozvíja flexibilita, fyzická kondícia a koordinácia celého tela.

Obsah techniky M. Grahamovej

- stručná informácia o osobnosti a diele,

- nácvik jednoduchej kontrakcie a release v základných polohách v ľahu, sedoch skrčmo,

skrižmo, roznožmo, v sede v 4. pozícii,na jednom boku, na pätách, kľaku, v stoji vo všetkých pozíciách,

- kontrakcia do predklonu a v predklone, high release + port de bras,

- dýchanie na tri + port de bras + leg opening,

- základné formy pleadings na dve, na štari, na tri, na šesť,

- nácvik špirály v 4. pozícii + port de bras + úklon + kontrakcia,

- švih na écarté,

- long leans,

- pliés v sede, flexion-extension,

- uzlový sed,

- pády bočné a jednoduchý pád vzad zo sedu,

- séria pliés v stoji,

- séria brushes, rond de jambe, fondu, développé,

- kontrakcia s rotáciou postupne,

- séria prances,

- side body stretches,

- nácvik základnej chôdze + opozícia (špirálové točenie), 99

- trojkročka + port de bras + rotácia,

- základné skoky s využitím kontrakcie, hop, leap, sparkles.

Technika J. Limóna je zameraná na využitie energie pochádzajúcej z voľného pádu jednotlivých častí tela, resp. celého tela. Tanečník si uvedomuje pohyb ako neustálu premenu energie z hodnoty potenciálnej (v momentoch, keď gravitácii vzdoruje) na kinetickú (keď sa jej poddáva), a to v rôznych častiach tela izolovane. Dodržať harmonickú jednotu celého tela tak ako orchester, ktorý súzvučí napriek tomu, že každá skupina nástrojov má svoju zvláštnu partitúru. Pohyb, ktorý neustále prebieha medzi najhlbším bodom pádu a suspention, čiže najvyšším bodom odľahčenia, poskytuje tancu vzrušujúcu dynamiku. Pocit opozície zasa napomáha zabezpečiť telu rovnováhu bez svalových kontrakcií a jasné definovanie pohybu v priestore.

Obsah techniky J. Limóna

- stručná informácia o osobnosti a diele,

- jednoduché cvičenia zamerané na uvedomenie si váhy tela a jeho jednotlivých častí (voľný pád v ľahu, sede, stoji, individuálne aj vo dvojici),

- uvedomenie si postupného pohybu chrbtice + postupne horné končatiny,

- kyvadlový pohyb: hlava, hrudník, celý trup, HK, DK,

- postupné kombinovanie pádu a zdvihu jednotlivých častí tela súčasne, aj v rôznych

rytmických vzoroch, vo všetkých typoch cvičení (pliés, brushes, bounces, lunges, rond, développé, swings....),

- uplatnenie princípu pádu a zdvihu v chôdzi a skokoch, po zvládnutí jednoduchých foriem aj v rotácii.

Obsah techniky J. Limóna

- stručná informácia o osobnosti a diele,

- jednoduché cvičenia zamerané ne uvedomenie si váhy tela a jeho jednotlivých častí (voľný pád v ľahu, sede, stoji, individuálne aj vo dvojici),

- uvedomenie si postupného pohybu chrbtice + postupne horné končatiny,

- kyvadlový pohyb: hlava, hrudník, celý trup, HK, DK,

- postupné kombinovanie pádu a zdvihu jednotlivých častí tela súčasne, aj v rôznych

rytmických vzoroch, vo všetkých typoch cvičení (pliéssss, brushes, bounces, lunges, rond, développé, swings....),

- uplatnenie princípu pádu a zdvihu v chôdzi a skokoch, po zvládnurí jednoduchých foriem aj v rotácii.

Výkonový štandard

ovládajú základné princípy techniky M. Graham vcvičeniach na podlahe, vstoji avpohybe v priestore,
predvedú základnú formu sjednoduchým rozvinutím jednotlivých cvičení na podlahe, vstoji, vzákladnej chôdzi a skokoch v priestore,
poznajú odbornú terminológiu moderného tanca vrozsahu obsahu predmetu.

Obsahový štandard

stručná informácia oosobnosti adiele M. Graham
prípravné cvičenia na podlahe:
prepojenie dychu s centrom pohybu
práca panvy
príprava contraction (C)(kontrakcie) arelease (R) (uvoľnenia)
prepojenie centra s periférіami, prepojenie HK na prácu chrbtice
nácvik základných sedov
nácvik „shift of theweight“
nácvik špirály
nácvik opozície
nácvik hrudného záklonu
prípravné cvičenia vstoji:
základné postavenie tela
vzťah kpodlahe
práca chodidla (odtláčanie sa)
princíp C-R, kontrakcia ako hybná sila pohybu
opozícia hornej a dolnej polovice tela, princíp špirály.
cvičenia na podlahe (Floor work):
16 hmitov v troch základných pozíciách (16 bounces) dýchanie (breathing) na 2, 4, 3, 6
otvorenie DK po špirále (spiral leg opening)
špirála do sedu na jednom boku, špirála do profilu
kontrakcia v poloľahu (seated back contraction)
kontrakcia do predklonu (contraction over)
séria hlbokých kontrakcií (deep contraction series)
cvičenia na chodidlo (feet coming forward, pointig, flexing)
vytiahnutia (long leans)
špirála v 4. pozícii (arms around the back)
vytiahnutie DK vzad (back leg extention)
pleadings.
cvičenia v stoji (Center work):
práca chodidiel a natiahnutie zadnej strany DK (feet work a heel stretch)

kontrakcia so zatvorením DK do paralelnej pozície, kontrakcia do predklonu
kontrakcia s prenesením váhybočne, kontrakcia s grand plié arelevé
vysúvanie DK (brushes) na podlahe, na 45˚ a do vyšších polôh
presúvanie váhy (shift of the weight)
séria rond de jambe
ostré pohyby DK (beats serie) bočné vytiahnutie trupu (high side lift -side body stretch)
bočnénáklony (battements développés a body tilt)
príprava chodidla na skok (changes around ancle serie)
točenia v špirále (spiral turn)
prances, elevácia na mieste
cvičenia s postupom do priestoru (Travelling):
chôdze (jednoduchá cez prvú pozíciu do rôznych smerov, s rondom)
trojkročky
chôdze skontrakciou
chôdze s opozíciou (low walk, step draw)
traveling prances
skoky (s kontrakciou, s opozíciou).

TANEČNÁ PRAX

3. ročník II. stupeň

1,5 hodina týždenne

V tanečnej praxi žiak používa a praktizuje jednotlivé osvojené tanečné motívy všetkých tanečných štýlov a spája ich do ucelenejších tanečných celkov – variácií a choreografií.

Výkonový štandard

 zatancujú na verejnom vystúpení skupinové alebo malé (sólo) choreografie vtechnike ľudového, historického alebo moderného tanca vrozsahu minimálne 5 min.

Obsahový štandard
Prvkový materiál vrozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec, klasický tanec, historický amoderný tanec.

4. ročník II. stupeň

Klasický tanec

4. ročník II. stupeň

1 hodina týždenne

Ciele

dosiahnuť technický a výrazový stupeň, zodpovedajúci 6. ročníku osemročného tanečného konzervatória.

Obsah

EXERCICES Á LA BARRE

1. Batt. développé plié relevé.

2. Batt. développés s pomalými obratmi en dehors a en dedans s KK na 45°. 93

EXERCICES AU MLIEU

1. Batt. développé passé z pózy so zmenou polohy chodidla SK.

2. Pirouettes z II. poz. en dehors aj en dedans (jeden obrat).

3. Pirouettes zo Iv. poz. en dehors aj en dedans (jeden obrat).

4. Demi rond de jambe s KK na 90° en face z pózy do pózy.

5. Rond de jambe par terre en tournant.

6. Pas chassé.

7. Pas ballonné z miesta – s KK na 45°.

8. Entrechat – royal-

9. Entrechat quatre.

10. Pas jeté en tuornant s polobratom.

11. Tour lent vo veľkých pózach.

12. Temps-lié na 90°.

13. Pas emboité.

14. Grand sissonne ouverte na mieste.

15. Grand sissonne ouverte z miesta do póz.

16. Échappé sauté en tournant.

17. Assemblé battu stranou.

Výkonový štandard

realizujú jednotlivé cvičenia vrozsahu svojich anatomických dispozícií správnym využitím prislúchajúcej práce svalov,
vykonajú jeden obrat -pirouette en dehors, en dedans zII.,IV.a V.poz vkombináciách,
dodržiavajú správnu koordináciu tela pri realizácii jednotlivých cvičení sdôrazom uvedomelého využitia tejto znalosti pri zvyšovaní náročnosti prevedenia cvičení (výška skoku, zvyšovanie počtu obratov pri rotácii apod.),
realizujú tréning klasického tanca podľa zadania pedagóga (terminológia),
zostavia jednoduché kombinácie cvičení pri tyči aj vpriestore,
zapíšu (terminológia) jednotlivé kombinácie tréningu klasického tanca,
orientujú sa vzápise pri realizácii podľa písomného zadania vrozsahu prebratého obsahu.

Obsahový štandard

Zdokonaľovanie prebratého obsahu doposiaľ prebratých jednotlivých cvičení.
Realizovanie náročnejších kombinácií na priestor, koordináciu asilu sdôrazom na výraz atanečnosť.
Vprípade fyzických dispozícií potrebných na realizáciu prvkov battu je možné doplnenie vedomostí ofakultatívne cvičenia.
Fakultatívne: Pas échappé fermé battu
Entrechat quatre
Entrechat -royal
Petit assemblé battu.

Záverečná skúška
- žiaci preukážu základné znalosti tanečnej techniky vrámci interpretačnej praxe v choreografiách výrazového, scénického tanca svyužitím základných princípov techniky klasického tanca vrozsahu minimálne 5 min.,

- žiaci predvedú tréning ztechniky klasického tanca spamäti.

MODERNÝ TANEC

4. ročník II. stupeň

2,5 hodiny týždenne

Ciele

Využitie energie pochádzajúcej z voľného pádu jednotlivých častí tela, resp. celého tela. Tanečník si uvedomuje pohyb ako neustálu premenu energie z hodnoty

potenciálnej (v momentoch, keď gravitácii vzdoruje) na kinetickú (keď sa jej poddáva), a to v rôznych častiach tela izolovane. Dodržať harmonickú jednotu celého tela tak ako orchester, ktorý súzvučí napriek tomu, že každá skupina nástrojov má svoju zvláštnu partitúru. Pohyb, ktorý neustále prebieha medzi najhlbším bodom pádu a suspention, čiže najvyšším bodom odľahčenia, poskytuje tancu vzrušujúcu dynamiku. Pocit opozície zasa napomáha zabezpečiť telu rovnováhu bez svalových kontrakcií a jasné definovanie pohybu v priestore.

Obsah

Techniky M. Grahamovej a J. Limóna patria medzi tie, ktoré majú spomedzi moderných tanečných techník najprepracovanejšiu metodiku. Každá poskytuje tanečníkovi špecifickú kvalitu pohybu a výrazové možnosti. Sú veľmi dobrým materiálom pre rozšírenie si pohybovej a výrazovej zdatnosti žiakov II. stupňa tanečného odboru ZUŠ. Technika M. Grahamovej je vystavaná na princípe dýchania ako prirodzeného zdroja energie, pričom výdych v kontrakcii sústreďuje energiu do centra a release ju zasa usmerňuje von. Kontrakcia a release ako protipóly akru dýchania sa stávajú hnacou silou pre pohyb v priestore, pád, skok, rotáciu. Technika M. Grahamovej je jedinečná svojím rozvinutým systémom cvičení na podlahe, ktoré detailným spôsobom prepracúvajú chrbtové svalstvo a ovládanie celého trupu. Špecifickými cvičeniami sa rozvíja flexibilita, fyzická kondícia a koordinácia celého tela.

Obsah techniky M. Grahamovej

- stručná informácia o osobnosti a diele,

- nácvik jednoduchej kontrakcie a release v základných polohách v ľahu, sedoch skrčmo,

skrižmo, roznožmo, v sede v 4. pozícii, na jednom boku, na pätách, kľaku, v stoji vo všetkých pozíciách,

- kontrakcia do predklonu a v predklone, high release + port de bras,

- dýchanie na tri + port de bras + leg opening,

- základné formy pleadings na dve, na štari, na tri, na šesť,

- nácvik špirály v 4. pozícii + port de bras + úklon + kontrakcia,

- švih na écarté,

- long leans,

- pliés v sede, flexion-extension,

- uzlový sed,

- pády bočné a jednoduchý pád vzad zo sedu,

- séria pliés v stoji,

- séria brushes, rond de jambe, fondu, développé,

- kontrakcia s rotáciou postupne,

- séria prances,

- side body stretches,

- nácvik základnej chôdze + opozícia (špirálové točenie), 99

- trojkročka + port de bras + rotácia,

- základné skoky s využitím kontrakcie, hop, leap, sparkles.

Technika J. Limóna je zameraná na využitie energie pochádzajúcej z voľného pádu jednotlivých častí tela, resp. celého tela. Tanečník si uvedomuje pohyb ako neustálu premenu energie z hodnoty potenciálnej (v momentoch, keď gravitácii vzdoruje) na kinetickú (keď sa jej poddáva), a to v rôznych častiach tela izolovane. Dodržať harmonickú jednotu celého tela tak ako orchester, ktorý súzvučí napriek tomu, že každá skupina nástrojov má svoju zvláštnu partitúru. Pohyb, ktorý neustále prebieha medzi najhlbším bodom pádu a suspention, čiže najvyšším bodom odľahčenia, poskytuje tancu vzrušujúcu dynamiku. Pocit opozície zasa napomáha zabezpečiť telu rovnováhu bez svalových kontrakcií a jasné definovanie pohybu v priestore.

Obsah techniky J. Limóna

- stručná informácia o osobnosti a diele,

- jednoduché cvičenia zamerané na uvedomenie si váhy tela a jeho jednotlivých častí (voľný pád v ľahu, sede, stoji, individuálne aj vo dvojici),

- uvedomenie si postupného pohybu chrbtice + postupne horné končatiny,

- kyvadlový pohyb: hlava, hrudník, celý trup, HK, DK,

- postupné kombinovanie pádu a zdvihu jednotlivých častí tela súčasne, aj v rôznych

rytmických vzoroch, vo všetkých typoch cvičení (pliés, brushes, bounces, lunges, rond, développé, swings....),

- uplatnenie princípu pádu a zdvihu v chôdzi a skokoch, po zvládnutí jednoduchých foriem aj v rotácii.

Obsah techniky J. Limóna

- stručná informácia o osobnosti a diele,

- jednoduché cvičenia zamerané na uvedomenie si váhy tela a jeho jednotlivých častí (voľný pád v ľahu, sede, stoji, individuálne aj vo dvojici),

- uvedomenie si postupného pohybu chrbtice + postupne horné končatiny,

- kyvadlový pohyb: hlava, hrudník, celý trup, HK, DK,

- postupné kombinovanie pádu a zdvihu jednotlivých častí tela súčasne, aj v rôznych

rytmických vzoroch, vo všetkých typoch cvičení (pliéssss, brushes, bounces, lunges, rond, développé, swings....),

- uplatnenie princípu pádu a zdvihu v chôdzi a skokoch, po zvládnutí jednoduchých foriem aj v rotácii.

Výkonový štandard

ovládajú základné princípy techniky M. Graham (contraction-release aspiral) vcvičeniach na podlahe, vstoji avpohybe vpriestore,
aplikujú základný princíp techniky vnáročnejších rozvinutých cvičeniach,
vedome používajú princíp techniky vtanečných kombináciách,

poznajú odbornú terminológiu moderného tanca vrozsahu obsahu predmetu.

Obsahový štandard
Opakovanie všetkých skupín cvikov v náročnejšej podobe a väzbe rozvíjajúce sa zo zeme cez stoj až po pohyb v priestore.
Dôraz na technickú zručnosť, spojenie centra s periférami tela, tanečné dýchanie, elasticitu, pružnosť a muzikálnosť žiakov.
Podpora individuality prejavu v tanečných variáciách.

Záverečná skúška

- Žiaci demonštrujú základné znalosti tanečnej techniky vrámci interpretačnej praxe v choreografiách moderného tanca vscénickom prevedení vrozsahu minimálne 5 min.

- Žiaci demonštrujú tréning techniky moderného tanca spamäti.

TANEČNÁ PRAX

4. ročník II. stupeň

1,5 hodiny týždenne

V tanečnej praxi žiak používa a praktizuje jednotlivé osvojené tanečné motívy všetkých tanečných štýlov a spája ich do ucelenejších tanečných celkov – variácií a choreografií.

Výkonový štandard

zatancujú na verejnom vystúpení skupinové a malé (sólo) choreografie vtechnike ľudového alebo moderného tanca vrozsahu minimálne 5min.

Obsahový štandard

Prvkový materiál vrozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec, klasický tanec, a moderný tanec.

Záverečná skúška

Žiaci zatancujú na verejnom vystúpení choreografie vrozsahu výkonového štandardu 4.ročníka prvej časti II. stupňa štúdia vtanečnom odbore ZUŠ.

VÝTVARNÝ ODBOR

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Výtvarný odbor v základnom umeleckom vzdelávaní poskytuje prehĺbené a rozšírené výtvarné vzdelanie a formovanie žiakom, ktorí prejavujú záujem a nadanie v oblasti výtvarného sebavyjadrovania a tvorby. Edukačný proces je zameraný na rozvíjanie špecifických schopností žiaka a zároveň na celistvosť jeho osobnosti, na jeho integráciu do kultúrnych hodnôt a zároveň na budovanie vlastnej individuality prejavujúcej sa autentickou a originálnou výtvarnou tvorbou a autentickými a zodpovednými postojmi voči skutočnosti. V nadväznosti na všeobecné vzdelanie metodicky rozvíja tvorivosť v oblasti vizuálnych umení. Na štúdium vo výtvarnom odbore je možné prijať žiakov, ktorí preukazujú určitú mieru nadania a talentu (súboru schopností, ktoré umožňujú osobité, nadpriemerné výkony, v niektorej z oblastí výtvarného vyjadrovania), ktorú škola posúdi na základe výtvarných prác. Žiak je zaradený do ročníka s ohľadom na jeho vek a rozvinutosť schopností.

Výtvarná výchova integruje zložky citovej a rozumovej výchovy. Predstavuje komplexný spôsob poznávania sveta všetkými zložkami osobnosti – senzibilita, racionalita, intelekt, fantázia. Výtvarná výchova plní aktuálne kultúrne poslanie na úrovni súčasného myslenia.

Špecifické ciele

- rozvíjať vizuálnu gramotnosť žiaka, jeho výtvarné vyjadrovacie schopnosti a technické zručnosti,
- otvárať žiakovi možnosti zaradiť sa do kultúrnej tradície na úrovni súčasného myslenia,

Prípravné štúdium

2 vyučovacie hodiny týždenne

Žiaci po absolvovaní prípravného štúdia:

- vyjadria svoje predstavy v kresbe, maľbe, koláži a modelovaní,
- spontánne pracujú s farbou, líniou a mäkkým modelovacím materiálom,
- pomenujú svoje práce,
- opíšu výraz svojich prác, výraz umeleckých diel,
- vyjadria svoje predstavy o vypočutom texte v kresbe a/alebo v maľbe,
- výtvarne vyjadria príbehy, ktoré si vymyslia,
- dotvoria chaotické textúry do zmysluplných zobrazení podľa svojej fantázie a tvarovej predstavivosti,
- dotvoria neúplné obrazy (fotografie, reprodukcie ...) v náväznosti na čiastočné tvary a s použitím fantázie,
- nakomponujú novotvary narábaním s primárnymi tvarmi (geometrické tv., písmená ...), - obkreslia tvary a dotvoria ich podľa fantázie,
- vytvoria jednoduché masky s výrazom základných emócií (smútok, radosť ...), - využijú grafické a materiálové stopy svojich gest,
- využijú prírodniny ako súčasť kompozície,
- zvládnu techniku jednoduchej frotáže,
- zvládnu techniku monotypie, - dokážu spracovať (nastrihať, sformovať, spojiť) papier a mäkší kartón.

Obsahové štandardy

Pozn.: Východiskom sú spontánne detské výtvarné činnosti a sklon dieťaťa k poznávaniu nových činností, materiálov a techník. Hravé laborovanie je prepojené s tematickými zadaniami.

- hravé činnosti s linkou, farbou a materiálom; uvedomenie si výrazu, základných rozdielnych vlastností rôznych nástrojov a materiálov,

- jednoduché šrafovanie častí kresby,

- akčné maľovanie v ktorom jednotlivé činnosti, gestá, pohyby a nástroje zanechávajú na papieri charakteristické stopy,

- variačné a porovnávanie rôznych spôsobov kreslenia tej istej veci (jednoduchého motívu),

- uplatňovanie predstavivosti a fantázie pri spracovávaní (dopĺňaní alebo vyhľadávaní tvarov) nepresných, nezreteľných textúr (pokrčený papier, čarbanica, krajčírske strihy, škvrny, dekalky ...),

- hravé experimentovanie s časťami obrázkov (fotografií), s vystrihnutými písmenami alebo s nezobrazujúcimi textúrami materiálov; asambláže alebo koláž, fantazijné dopĺňanie zobrazení (konfigurácií, významových tvarov),

- obkresľovanie (obmaľovávanie) obrysov predmetov, tieňov; kombinované so šrafovaním, kolážovaním a pod.

– rozlišovanie vonkajšieho a vnútorného tvaru,

- porovnávanie tvarov rôzneho charakteru (geometriké-presné, prírodné-nepresné, veľké a malé, vysoké a nízke, hranaté a okrúhle, plošné a priestorové ...),

- vytváranie objektov z kartónu, ich dotváranie kresbou, maľbou alebo kolážou,

- frotáž z rôznych povrchov, vytváranie vzorkovníčka alebo kompozície,

- rastliny a prírodniny ako výtvarné materiály využité v rôznych technikách,

- monotypické otláčanie prírodnín alebo pripravených matríc,

- kreslenie (maľovanie) svojich predstáv o vypočutom príbehu (rozprávke) alebo o príbehu vymyslenom dieťaťom, príp. o vlastnej transformácii rozprávky,

- výtvarné spracovanie postavičiek z filmu a ich domýšľanie, variovanie a transformovanie,

- vytváranie masiek z jednoduchých materiálov (ich dopĺňanie časťami kostýmu, pokrývkou hlavy ...) – rozhovor o výraze masky, vymýšľanie „rituálov“,

- diskusia o rozmanitosti umeleckých diel a o ich výraze, pri návšteve galérie, výstavy alebo pri výtvarných dielach sprostredkovaných iným spôsobom.

Výtvarný materiál:

Literatúra:

Banáš Jozef	Didaktika výtvarnej výchovy
Greschová Vlasta	Velikánska kniha pre tvorivé deti:
Štofko Miloš	Psychodidaktika procesuálnej výtvarnej výchovy
Johanson Paul	Dejiny výtvarného umenia

Prípravné štúdium sa ukončuje výstavou prác.

Prvá časť I. stupňa základného štúdia: primárne umelecké vzdelávanie ISCED 1B

Výkonové štandardy

Žiaci po absolvovaní prvej časti prvého stupňa základného štúdia:

- výtvarne vyjadrujú svoje predstavy v kresbe, maľbe, koláži, modelovaní, jednoduchej grafickej technike, v tvorbe objektu,
- pracujú s líniou, farbou, tvarom,
- pomenujú farby a farebné tóny, základné farebné kontrasty (tepelný, svetlostný, sýtostný),
- slovne charakterizujú línie a tvary podľa proporcií a výrazu,
- rozlišujú organické a geometrické tvary,
- pomenujú kvalitu povrchov podľa opticko-haptického výrazu,
- stručne charakterizujú vytvorený artefakt,

- zvládnu techniku kresby ceruzou rôznej tvrdosti, fixkou rôznej hrúbky, tušom a pierkom (resp. iným nástrojom), štetcom a farbou,
- zvládnu techniku maľovania temperovými farbami, suchými, voskovými (resp. olejovými) pastelmi, fixkami, tušmi a kombináciami vybraných techník,
- zvládnu techniku modelovania z mäkkého modelovacieho materiálu,
- zvládnu jednoduchú grafickú techniku (napr. monotypiu, kartónorez, linorez ...),
- vytvoria novotvar z neartikulovanej (náhodnej) štruktúry alebo z nájdených predmetov, - iniciatívne vyhľadávajú rozmanité technicko-materiálové riešenia,
- výtvarne, podľa fantázie vyjadria vlastné témy a obsahy,
- výtvarne, podľa fantázie reagujú na podnety vizuálnej reality,
- výtvarne, podľa fantázie reagujú na vybrané podnety z oblasti výtvarného umenia (štýly, izmy, slohy) z hľadiska foriem, tém a námetov,
- slovne opíšu videné výtvarné dielo, jeho druh,
- charakterizujú výraz výtvarného diela,
- výtvarne, podľa fantázie reagujú na podnety z oblasti vybraných druhov umenia – hudby, literatúry, filmu, divadla, tanca,
- výtvarne, podľa fantázie reagujú na podnety z vybraných oblastí poznávania (napr. prírodovedy, vlastivedy, náboženskej a etickej výchovy, matematiky a geometrie ...),
- výtvarne, podľa fantázie reagujú na kultúrne a sociálne témy (zvyky, sviatky, udalosti...).

1. ročník 1.časť I. stupeň

3 hodiny týždenne

Obsahové štandardy

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:
- hravé činnosti s obrysmi predmetov (vyjadrovanie pohybu, nárastu a zmenšovania, kumulovania a spontánnych prienikov tvarov prostredníctvom radenia obrysov),

- hravé činnosti s rytmom (vizualizácia zvuku, pohybu, fyziologických rytmov, striedajúcich sa prírodných javov a cyklov ...); pochopenie a vyjadrenie pravidelnosti a nepravidelnosti, zrýchľovania a spomaľovania v rôznych prejavoch sveta a života,
- priestorové útvary z hotových prvkov (špajle, škatule, špagáty a pod.),
- tepelný farebný kontrast a jeho analógie (kontrasty suchý-vlhký, blízky-vzdialený) v maľbe,
- hry s jednoduchou kinetikou: napr. obrázok s pohyblivými časťami, jednoduchá kinetická hračka a pod.,
- reliéf, koláž, alebo kombinácia – rôzne kvality (textúry) povrchov; frotáž vytvoreného reliéfu, príp. kresba (maľba) podľa reliéfu,
- výtvarné činnosti zamerané na prácu s geometrickými prvkami v tvaroch predmetov.

Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:
- inšpiratívne témy a námety (svojské riešenia, domýšľanie a fantazijné preštrukturovanie podnetov),
- ozvláštnená krajinomaľba (napr. mimoriadny meteorologický jav v konkrétnej, známej krajine)
- ozvláštnené zátišie (napr. prostredníctvom druhu, množstva, tvarov a rozmerov predmetov),
- zobrazenie tej istej veci v rôznych prostrediach,
- ozvláštnená maľba (kresba, modelovanie) postavy človeka alebo zvieraťa,
- spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.

Podnety z výtvarného umenia:
- animovaná návšteva galérie, výstavy umeleckých diel (alebo výtvarné diela sprostredkované iným spôsobom),
- výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:
- rozdielnosť nálady v dvoch hudobných skladbách (vyjadrenie prostredníctvom maľby alebo kresby, koláže ...),

- ilustrácia žiakom známej rozprávky pozmenenej žiakom.

KOMPETENCIE:	**VÝSTUPY:**
Žiak chápe základné jazykové prvky – výtvarný jazyk. Je schopný realizácie výtvarných jazykových prvkov v tematických okruhoch. Dokáže vykonávať výtvarné operácie a formálne objavené postupy. Pozná možnosti zobrazovania vizuálnej skutočnosti. Dokáže transponovať živé princípy prírody. Vie vyjadriť vnem, zážitok, myšlienku.	Porozumenie prvkom – aspektom výtvarného jazyka, ktorý sa realizuje v tematických okruhoch: línia, bod, plocha, škvrna, tvar, farba, svetlo, tieň. Podľa priameho pozorovania, ale aj pamäťového cvičenia realizuje figúru, portrét, prírodniny, zátišie, krajinu.

Minimálny počet prác zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

1 polrok:	2 polrok:
7 prác z maľby 7 prác z kresby 1 práce z modelovania 1 práca z dekoratívnej činnosti	7 prác z maľby 7 prác z kresby 1 práce z modelovania 1 práca z dekoratívnej činnosti

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Uvedené aspekty (kompetencie) sa v tvorivom vyučovacom procese prelínajú. Pedagóg má tvorivo koncipovať vlastnú predstavu a spôsob realizácie týchto aspektov. Sú súčasťou voľby metodického aparátu, s ktorým učiteľ narába. Metódy podľa potreby zlučuje, kombinuje v rôznej miere náročnosti, úmernej veku a

vyspelosti žiaka. Základom pre výber použitých metód je, aby proces tvorby žiaka bol tvorivý a v konečnom dôsledku slobodný. Výber metód predstavuje otvorený systém, ktorý predpokladá prirodzenú inováciu, variovanie a objavovanie nových kombinácií a vzťahov.

2. ročník 1.časť I. stupeň

3 hodiny týždenne

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- hravé činnosti s linkou, jej rôznymi kvalitami (z hľadiska výrazu, nástroja, techniky, prítlaku, proporcie ...), následne aplikácia čiar rôzneho charakteru v naratívnej téme,
- šrafovanie tvaru kresliacim nástrojom,
- odlíšenie rôznych tvarov šrafovaním,
- premeny tvarov: postupné (krokové) zmeny vybraného tvaru na iný tvar,
- výtvarné hry s osovou symetriou a asymetriou (napr. dotváranie dekalku, odtlačku materiálovej matrice, obkresľovanie šablóny a pod.),
- kreslenie tvarov umiestnených vo formáte (vpredu – vzadu, hore – dole, vedľa seba – za sebou ...),
- približovanie – vzďaľovanie, zväčšovanie – zmenšovanie.

Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:

- pamäťové cvičenia (zobrazovanie rôznych vecí, zvierat, profesií podľa slovného „diktátu“ učiteľa),
- témy a námety provokujúce fantáziu žiaka,
- naratívne témy a príbehy, - objekty z rozmanitých polotovarov v nezvyčajných vzťahoch, - hybridácia tvarov (zvierat, vecí ...),
- pomenovanie hybridných tvarov,
- spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.

Podnety z výtvarného umenia:

- land-artové hry s prírodnými materiálmi v prírode,
- body-art (maľba na ruku, tvár),

- akcie (performančné aktivity) v mimoškolskom priestore,
- animovaná návšteva galérie, výstavy umeleckých diel (alebo výtvarné diela sprostredkované iným spôsobom),
- výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- jednoduchá scéna pre bábkové divadlo,
- jednoduché (napr. prstové) bábky,
- komiks ako „scenár“ bábkového divadla.

KOMPETENCIE:	**VÝSTUPY:**
Žiak chápe základné jazykové prvky – výtvarný jazyk. Je schopný realizácie výtvarných jazykových prvkov v tematických okruhoch. Dokáže vykonávať výtvarné operácie a formálne objavené postupy. Pozná možnosti zobrazovania vizuálnej skutočnosti. Dokáže transponovať živé princípy prírody. Vie vyjadriť vnem, zážitok, myšlienku.	Porozumenie prvkom – aspektom výtvarného jazyka, ktorý sa realizuje v tematických okruhoch: línia, bod, plocha, škvrna, tvar, farba, svetlo, tieň. Podľa priameho pozorovania, ale aj pamäťového cvičenia realizuje figúru, portrét, prírodniny, zátišie, krajinu.

Minimálny počet prác zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

1 polrok:	2 polrok:
7 prác z maľby 7 prác z kresby 1 práce z modelovania 1 práca z dekoratívnej činnosti	7 prác z maľby 7 prác z kresby 1 práce z modelovania 1 práca z dekoratívnej činnosti

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Uvedené aspekty (kompetencie) sa v tvorivom vyučovacom procese prelínajú. Pedagóg má tvorivo koncipovať vlastnú predstavu a spôsob realizácie týchto aspektov. Sú súčasťou voľby metodického aparátu, s ktorým učiteľ narába. Metódy podľa potreby zlučuje, kombinuje v rôznej miere náročnosti, úmernej veku a vyspelosti žiaka. Základom pre výber použitých metód je, aby proces tvorby žiaka bol tvorivý a v konečnom dôsledku slobodný. Výber metód predstavuje otvorený systém, ktorý predpokladá prirodzenú inováciu, variovanie a objavovanie nových kombinácií a vzťahov.

3. ročník 1.časť I. stupeň

3 hodiny týždenne

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- voľné kresliarske cvičenia zamerané na líniu a tvar,
- kresba predmetu linkou (bez nároku na presné zachytenie proporcie a tvaru),
- figúry v pohybe (kresba podľa predstavy, vytvorenie a využitie šablóny),
- kresba figúry, predmetu podľa videnej skutočnosti (zachytenie základného tvaru/pohybu, bez nároku na presné proporcie),
- dotváranie kresby figúry,
- modelovanie postavy (človek alebo zviera; zachytenie základného tvaru/pohybu, bez nároku na presné proporcie),
- fotokoláž (alt. motívy: figúra, portrét, predmet, krajina ...),
- mimikri (artefakt vo vzťahu k prírodnému pozadiu).

Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:

- pamäťové cvičenia (zobrazovanie rôznych vecí, zvierat, profesií podľa slovného „diktátu“ učiteľa),
- témy a námety provokujúce fantáziu žiaka,
- naratívne témy a príbehy,

- fantastické bytosti (stvárnené novými technikami, napr., rolážou, frotážou, kombinovaním techník),
- fantastická krajina, - zostava prostredia a postáv v priestorovom prevedení (historická udalosť, šport, Betlehem, práce na poli, trh v meste a pod.),
- návrhy úžitkových predmetov (predmety dennej potreby, šperky ...),
- spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.

Podnety z výtvarného umenia:
- vybrané diela surrealizmu,
- animovaná návšteva galérie, výstavy umeleckých diel (alebo výtvarné diela sprostredkované iným spôsobom),
- výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:
- výtvarné reakcie na zvuk rôznych hudobných nástrojov,
- výtvarné stvárnenie hudobných tónov a ruchov (synestetické vnímanie)

KOMPETENCIE:	**VÝSTUPY:**
Žiak chápe základné jazykové prvky – výtvarný jazyk. Je schopný realizácie výtvarných jazykových prvkov v tematických okruhoch. Dokáže vykonávať výtvarné operácie a formálne objavené postupy. Pozná možnosti zobrazovania vizuálnej skutočnosti. Dokáže transponovať živé princípy prírody. Vie vyjadriť vnem, zážitok, myšlienku.	Porozumenie prvkom – aspektom výtvarného jazyka, ktorý sa realizuje v tematických okruhoch: línia, bod, plocha, škvrna, tvar, farba, svetlo, tieň. Podľa priameho pozorovania, ale aj pamäťového cvičenia realizuje figúru, portrét, prírodniny, zátišie, krajinu.

Minimálny počet prác zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

1 polrok: 7 prác z maľby 7 prác z kresby 1 práce z modelovania 1 práca z dekoratívnej činnosti	2 polrok: 7 prác z maľby 7 prác z kresby 1 práce z modelovania 1 práca z dekoratívnej činnosti

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Uvedené aspekty (kompetencie) sa v tvorivom vyučovacom procese prelínajú. Pedagóg má tvorivo koncipovať vlastnú predstavu a spôsob realizácie týchto aspektov. Sú súčasťou voľby metodického aparátu, s ktorým učiteľ narába. Metódy podľa potreby zlučuje, kombinuje v rôznej miere náročnosti, úmernej veku a vyspelosti žiaka. Základom pre výber použitých metód je, aby proces tvorby žiaka bol tvorivý a v konečnom dôsledku slobodný. Výber metód predstavuje otvorený systém, ktorý predpokladá prirodzenú inováciu, variovanie a objavovanie nových kombinácií a vzťahov.

4. ročník 1.časť I. stupeň

3 hodiny týždenne

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- kreslenie tvarov stromov podľa videnej skutočnosti,
- rôzne stvárnenie toho istého motívu (prekonávanie grafických schém),
- cvičenia na spoznávanie proporcií,
- symetria a asymetria v obraze (portrét, zátišie, krajina ...),
- maľba krajiny podľa videnej skutočnosti,
- variácie maľby konkrétnej krajiny (svetelné zmeny, denné obdobia, zmeny počasia ...),
- výrazové štylizovanie (tváre, zvieratá, predmety s výrazom rôznych emócií),
- kompozícia z geometrických tvarov,

- zátišie z geometrických tvarov,
- zachytenie zmien farieb osvetlením,
- pozitív a negatív (linorez),
- modelovanie postáv v pohybe/akcii podľa predstavy žiaka.

Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:

- kresebné pamäťové cvičenia (kreslenie rôznych vecí, zvierat, profesií, situácií podľa slovného „diktátu“ učiteľa),
- témy a námety provokujúce fantáziu žiaka ,
- naratívne témy a príbehy,
- zmeny v hotovom obraze – výmeny/premeny častí kompozície, zmeny farieb a/alebo premeny motívov v kompozícii,
- zobrazenie skutočného zážitku kombinované s fantáziou žiaka,
- jedno- (príp. viac-) farebná tlač (monotypia, linorez),
- spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.

Podnety z výtvarného umenia:

- vybrané diela impresionizmu,
- maľba impresionistickým spôsobom (škvrny, ťahy štetca, pointilizmus),
- animovaná návšteva galérie, výstavy umeleckých diel (alebo výtvarné diela sprostredkované iným spôsobom),
- výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- zobrazenie ticha a hluku,
- komiksové stvárnenie filmu,
- výtvarné stvárnenie chutí (synestetické vnímanie).

KOMPETENCIE:	**VÝSTUPY:**
Žiak chápe základné jazykové prvky – výtvarný jazyk. Je schopný realizácie výtvarných jazykových prvkov v	Porozumenie prvkom – aspektom výtvarného jazyka, ktorý sa realizuje v tematických okruhoch: línia, bod, plocha,

tematických okruhoch. Dokáže vykonávať výtvarné operácie a formálne objavené postupy. Pozná možnosti zobrazovania vizuálnej skutočnosti. Dokáže transponovať živé princípy prírody. Vie vyjadriť vnem, zážitok, myšlienku.	škvrna, tvar, farba, svetlo, tieň. Podľa priameho pozorovania, ale aj pamäťového cvičenia realizuje figúru, portrét, prírodniny, zátišie, krajinu.

Minimálny počet prác zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

1 polrok: 7 prác z maľby 7 prác z kresby 1 práce z modelovania 1 práca z dekoratívnej činnosti	2 polrok: 7 prác z maľby 7 prác z kresby 1 práce z modelovania 1 práca z dekoratívnej činnosti

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Uvedené aspekty (kompetencie) sa v tvorivom vyučovacom procese prelínajú. Pedagóg má tvorivo koncipovať vlastnú predstavu a spôsob realizácie týchto aspektov. Sú súčasťou voľby metodického aparátu, s ktorým učiteľ narába. Metódy podľa potreby zlučuje, kombinuje v rôznej miere náročnosti, úmernej veku a vyspelosti žiaka. Základom pre výber použitých metód je, aby proces tvorby žiaka bol tvorivý a v konečnom dôsledku slobodný. Výber metód predstavuje otvorený systém, ktorý predpokladá prirodzenú inováciu, variovanie a objavovanie nových kombinácií a vzťahov.

Prvá časť I. stupňa základného štúdia sa ukončuje vystavenou záverečnou prácou.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Výkonové štandardy

Žiaci po absolvovaní druhej časti prvého stupňa základného štúdia:

- cieľavedome vyjadrujú svoje predstavy prostredníctvom rôznych médií: kresby, maľby, koláže, modelovania, vybranej grafickej techniky, tvorby objektu, inštalácie, fotografie, videa a elektronických médií,
- cieľavedome pracujú s vyjadrovacími prostriedkami,
- cieľavedome pracujú so zvoleným médiom, materiálom, nástrojom a technikou,
- tvorivo spracujú vlastné koncepty zvoleným spôsobom,
- dokážu výtvarne reagovať na zadanú tému,
- ovládajú princípy kompozície (rozvrh plochy alebo priestorového útvaru),
- ovládajú princípy radenia, kombinovania, miešania a kontrastov farieb,
- proporčne správne nakreslia videný predmet,
- proporčne správne vymodelujú videný predmet,
- poznajú hlavné znaky historických slohov umenia a architektúry,
- poznajú tendencie moderného umenia a architektúry,
- zvládnu realizáciu v zvolenom štýle moderného umenia,
- dokážu svojsky spracovať (interpretovať) tematický alebo formálny podnet zvoleného výtvarného diela,
- dokážu výtvarne reagovať na podnety z oblasti hudby (zvuku), literatúry (textu), filmu (audiovízie), divadla (performancie), tanca (pohybu),
- orientujú sa v hlavných tendenciách súčasného diania vo výtvarnom umení,
- poznajú základnú dostupnú literatúru, časopisy (príp. internetové stránky) z oblasti súčasného výtvarného umenia,
- slovne vyjadria svoj výtvarný zámer,
- opíšu videné výtvarné dielo (druh, médium, technika, výraz),
- vyjadria svoj názor na videné výtvarné dielo,
- rámcovo zaradia výtvarné dielo do obdobia (smeru),
- dokážu preniesť skúsenosti z výtvarnej výchovy do svojich spontánnych (voľnočasových) výtvarných aktivít.

1. ročník 2.časť I. stupeň

3 hodiny týždenne

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- kompozícia

– tvarová a farebná rovnováha/nerovnováha,

- symetria a asymetria v obraze (napr. zátišia), v grafike (využitie tlačovej matrice),

- výtvarné vyjadrenie kontrastov (polarít),

- geometrická štylizácia zátišia (alt. portrétu, figurálnej kompozície). Zobrazovanie reality:

- kresliarske pamäťové cvičenia,

- kresba jednoduchej perspektívy,

- autoportrét (fotografia),

- autoportrét (kresba podľa zrkadla, dôraz na výraz, nie proporcie),

- autoportrét (farebná grafika).

Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:

- výtvarné vyjadrenie tepla a zimy,

- premena prírodniny (napr. strom počas 12 mesiacov),

- vtipné zátišie (alt. portrét, krajina),

- vtipný dizajn (návrh, model),

- šperk vyjadrujúci rôzne spoločenské postavenie (charaktery, povahy),

- architektúra z prírodných tvarov (návrh, model),

- výtvarné vyjadrenie vymysleného (nejestvujúceho) športu (príp. inej činnosti) – od zobrazenia až po návrhy odevu, náčinia, hracej plochy, pravidiel ...,

- spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.

Podnety z výtvarného umenia:

- kubizmus (maľba ľubovoľného námetu kubistickým spôsobom); ukážky kubistického umenia,

- jednoduchý kinetický objekt (napr. využitie ľahkých materiálov a vánku ...),

- použitie vybraných techník tradičných remesiel,

- animovaná návšteva galérie, výstavy umeleckých diel (alebo výtvarné diela sprostredkované iným spôsobom),
- výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- ilustrácia vlastnej rozprávky,
- zobrazenie farby hudby (vyjadrená geometrickými a organickými tvarmi),
- zobrazenie dynamiky hudby.

Ciele:
- Rozvíjať tvorivosť pri práci z predstavy. - Rozvíjať základné prvky výtvarného jazyka. - Rozvíjať zmysel pre priestor a architektonické riešenia pri konštruovaní - Rozvoj tvorivého myslenia. - Rozvoj manuálnej zručnosti. - Chápať princípy súčasnej dekoratívnej tvorby. - Osobnostný a sociálny rozvoj.
Obsah:
- výtvarný jazyk - kompozícia - objavne formálne postupy - možnosti zobrazovania vizuálnej skutočnosti - výtvarne operácie - výtvarná transpozícia princípov iných oblasti ľudskej skúsenosti - vyjadrenie komplexného zážitku, predstavy, myšlienky

Minimálny počet prác zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

1 polrok:	2 polrok:
10 prác z maľby	10 prác z maľby
10 prác z kresby	10 prác z kresby
2 práce z grafiky	2 práce z grafiky
2 práce z modelovania	2 práce z modelovania
1 práca z dekoratívnej činnosti	1 práca z dekoratívnej činnosti
1 práca zameraná na rozvoj	1 práca zameraná na rozvoj

multikulturálneho vnímania žiaka	multikulturálneho vnímania žiaka

2. ročník 2.časť I. stupeň

3 hodiny týždenne

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- štúdie a zoskupenia textúr (kresby, grafika),
- kompozícia – farebná a tvarová harmónia/disharmónia,
- približovanie a vzďaľovanie / mikroštruktúra a makroštruktúra,
- jazyk fotografie (svetlo-osvetlenie, zaostrenie, priblíženie, celok a detail),
- postprodukcia fotografie (základy).

Zobrazovanie reality:

- kresliarske pamäťové cvičenia,
- kresba predmetov/zátišia s dôrazom na proporcie,
- kresba skutočnosti a jej odrazu v zrkadle,
- portrét spolužiaka,
- štúdia postavy v pohybe (2D,3D).

Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:

- fantastická architektúra (návrh, príp. model),
- vymýšľanie alegorických postáv,
- návrhy odevov pre zvláštne povolania/situácie,
- návrhy futurologického dopravného prostriedku
- spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.

Podnety z výtvarného umenia:

- optické klamy – ukážky,
- op-art – ukážky, realizácia,
- svetelné umenie – ukážky, konštrukcia svetelného (príp. svetelno-kinetického) objektu,

- použitie vybraných techník tradičných remesiel,
- animovaná návšteva galérie, výstavy umeleckých diel (alebo výtvarné diela sprostredkované iným spôsobom),
- výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- kontrast v hudbe prevedený do maľby,
- výtvarné vyjadrenie biologických štruktúr (makrosnímky)

Ciele:
- Rozvíjať tvorivosť pri práci z predstavy. - Rozvíjať základné prvky výtvarného jazyka. - Rozvíjať zmysel pre priestor a architektonické riešenia pri konštruovaní - Rozvíjať pozorovacie schopnosti, postrehu a citu pre farebnosť. - Rozvoj tvorivého myslenia. - Rozvoj manuálnej zručnosti. - Rozvoj sťahu k veciam okolitého sveta - Rozvoj estetického cítenia a vkusu - Chápať princípy súčasnej dekoratívnej tvorby. - Osobnostný a sociálny rozvoj.
Obsah:
Obsahom výtvarnej výchovy je získanie osobných skúsenosti a zážitkov z dobrodružstva autentickej tvorby. Predstavuje otvorenú škálu objavovania a laborovania, hier, poznávania a vytvárania -- v analytickej i v syntetickej forme. Dôležite je, aby samotne procesy výtvarnej výchovy obsahovali tieto študijne zložky: - výtvarný jazyk - kompozícia - objavne formálne postupy - možnosti zobrazovania vizuálnej skutočnosti - výtvarne operácie - výtvarná transpozícia princípov iných oblasti ľudskej skúsenosti - vyjadrenie komplexného zážitku, predstavy, myšlienky

Minimálny počet prác zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

1 polrok:	2 polrok:
10 prác z maľby	10 prác z maľby
10 prác z kresby	10 prác z kresby

2 práce z grafiky 2 práce z modelovania 1 práca z dekoratívnej činnosti 1 práca zameraná na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka	2 práce z grafiky 2 práce z modelovania 1 práca z dekoratívnej činnosti 1 práca zameraná na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

3. ročník 2.časť I. stupeň

- kresba alebo maľba (príp. návrh dizajnu, architektúry) a ich transformácie v počítačovom programe,
- postprodukcia fotografie (možnosti rozvinutej manipulácie),
- postprodukcia videa (základy),
- počítačová animácia (základy),
- sútlač farebnej grafiky,
- základy tvorby skulptúrnej sochy,
- výtvarné využitie princípov a foriem ornamentu.

Zobrazovanie reality:

- kresliarske pamäťové cvičenia,
- kresebná štúdia interiéru,
- štúdie postavy podľa modelu,
- fotografická reportáž,
- rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov
- rekonštrukcia neúplného obrazu,
- výtvarné a architektonické vyjadrenie vzťahu organické/anorganické,
- antropomorfné inšpirácie v dizajne a v architektúre,
- výtvarné a architektonické vyjadrenie vzťahu poriadok/chaos,
- výtvarné vyjadrenie abstraktných pojmov,

- výtvarné vyjadrenie formálnej odlišnosti (napr. bytosti rôznych mimozemských civilizácií),
- spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.

Podnety z výtvarného umenia:

- umenie inštalácie – priestorovo limitovaná inštalácia,
- happening, event alebo performancia – reakcia na spoločenskú udalosť,
- použitie vybraných techník tradičných remesiel,
- animovaná návšteva galérie, výstavy umeleckých diel (alebo výtvarné diela sprostredkované iným spôsobom),
- výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- výtvarné spracovanie vybraných podnetov chémie a fyziky,
- výtvarné spracovanie vybraných podnetov biológie.

Ciele:
- Rozvíjať tvorivosť pri práci z predstavy. - Rozvíjať základné prvky výtvarného jazyka. - Rozvíjať zmysel pre priestor a architektonické riešenia pri konštruovaní - Rozvoj tvorivého myslenia. - Rozvoj manuálnej zručnosti. - Rozvoj kompozičného cvičenia - Spoznávanie ľudových tradícii - Rozvoj estetického a citového vzťahu k ilustráciám - Chápať princípy súčasnej dekoratívnej tvorby. - Osobnostný a sociálny rozvoj.
Obsah:
Obsahom výtvarnej výchovy je získanie osobných skúsenosti a zážitkov z dobrodružstva autentickej tvorby. Predstavuje otvorenú škálu objavovania a laborovania, hier, poznávania a vytvárania -- v analytickej i v syntetickej forme. Dôležite je, aby samotne procesy výtvarnej výchovy obsahovali tieto študijne zložky: - výtvarný jazyk - kompozícia - objavne formálne postupy - možnosti zobrazovania vizuálnej skutočnosti - výtvarne operácie - výtvarná transpozícia princípov iných oblasti ľudskej skúsenosti - vyjadrenie komplexného zážitku, predstavy, myšlienky

Minimálny počet prác zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

1 polrok:	2 polrok:
10 prác z maľby 10 prác z kresby 2 práce z grafiky 2 práce z modelovania 1 práca z dekoratívnej činnosti 1 práca zameraná na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka	10 prác z maľby 10 prác z kresby 2 práce z grafiky 2 práce z modelovania 1 práca z dekoratívnej činnosti 1 práca zameraná na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

4. ročník 2.časť I. stupeň

- štúdia pozitívnych a negatívnych tvarov podľa videnej skutočnosti (predmety, prírodniny...),
- počítačové spracovanie (prekomponovanie, variovanie) vlastnej maľby alebo kresby.

Zobrazovanie reality:

- kresliarske pamäťové cvičenia,
- štúdie predmetov a prírodnín,
- štúdia figúry (s dôrazom na proporčnosť, detaily a výraz),
- štúdia portrétu (s dôrazom na proporcie),
- fotografický portrét (osvetlenie, nastavenie, výraz, postprodukčná manipulácia),
- videoreportáž.

Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:

- výtvarná transpozícia prírodného princípu (napr. topenie, stmievanie, kryštalizácia, vlnenie ...),
- inovačný dizajn predmetu (hudobného nástroja, nábytku ...),
- návrh vlastného písma,
- spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.

Podnety z výtvarného umenia:

- procesuálne umenie – ukážky, realizácia objektu alebo obrazu (biologické, chemické alebo fyzikálne procesy),
- performancia dokumentovaná fotografickým alebo fotografickým záznamom,
- použitie vybraných techník tradičných remesiel,
- spoločná návšteva galérie alebo výstavy umeleckých diel spojená s diskusiou,
- výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel,
- výtvarné reakcie/interpretácie kultúrnej pamiatky.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- výtvarné spracovanie vybraných podnetov chémie, fyziky, biológie.
- výtvarné vyjadrenie hudobných foriem (napr. sonáta, fuga, džezová skladba, uspávanka...),
- spracovanie vybraných podnetov.

3 hodiny týždenne

Ciele:
- Rozvíjať tvorivosť pri práci z predstavy. - Rozvíjať základné prvky výtvarného jazyka. - Rozvíjať zmysel pre priestor a architektonické riešenia pri konštruovaní - Rozvoj tvorivého myslenia. - Rozvoj manuálnej zručnosti. - Rozvoj tvorivosti pri vytváraní kontrastu a priestoru podľa vlastnej fantázie - Rozvoj pozitívneho vzťahu ku prírode - Chápať princípy súčasnej dekoratívnej tvorby. - Osobnostný a sociálny rozvoj.
Obsah:
Obsahom výtvarnej výchovy je získanie osobných skúsenosti a zážitkov z dobrodružstva autentickej tvorby. Predstavuje otvorenú škálu objavovania a laborovania, hier, poznávania a vytvárania -- v analytickej i v syntetickej forme. Dôležite je, aby samotne procesy výtvarnej výchovy obsahovali tieto študijne zložky: - výtvarný jazyk - kompozícia - objavne formálne postupy - možnosti zobrazovania vizuálnej skutočnosti - výtvarne operácie - výtvarná transpozícia princípov iných oblasti ľudskej skúsenosti - vyjadrenie komplexného zážitku, predstavy, myšlienky

Minimálny počet prác zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

1 polrok:	2 polrok:
10 prác z maľby 10 prác z kresby 2 práce z grafiky 2 práce z modelovania 1 práca z dekoratívnej činnosti 1 práca zameraná na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka	10 prác z maľby 10 prác z kresby 2 práce z grafiky 2 práce z modelovania 1 práca z dekoratívnej činnosti 1 práca zameraná na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

Druhý stupeň základného štúdia.

3 vyučovacie hodiny týždenne

Obdobie 1. až 4. ročníka strednej školy. Je to vek názorovej kryštalizácie a osobnostného dozrievania. Metódy vyučovania akceptujú operatívnosť žiaka, stále samostatnejšiu voľbu použitia postriedkov a rešpektujú jeho vlastnú profiláciu. V štúdiu druhého stupňa je potrebné vrátiť sa k základným vyjadrovacím prostriedkom a kompozičným princípom na analytickej úrovni.

1. ročník II. stupeň

3 hodiny týždenne

Výkonové štandardy

Žiaci po absolvovaní štúdia druhého stupňa základného štúdia:

- samostatne tvoria umelecké diela v okruhu zvoleného média,
- dokážu výtvarne vyjadriť vizuálnu realitu a svoje myšlienkové koncepty,
- dokážu verejne prezentovať výstupy svojej tvorby,
- verbálne zdôvodnia koncepciu i realizáciu svojho diela,
- získajú si informácie o možnosti technologických riešení v okruhu zvoleného média,
- sú schopní ďalej rozvíjať svoje schopnosti,

- majú aktívny divácky vzťah a uvedomelý postoj k dielam výtvarného umenia a k vizuálnej kultúre,
- dokážu zdôvodniť svoje estetické názory,
- dokážu diskutovať o súčasnom umení.

Obsahové štandardy

Pozn.: Vyučovanie poskytuje možnosť špecializácie – výberu média a techniky podľa zamerania (záujmu) žiaka.

- sumarizujúce cvičenia zamerané na vyjadrovacie prostriedky a kompozičné princípy,
- kreslenie, maľovanie a modelovanie podľa videnej skutočnosti,
- posuny a transformácie zobrazenia skutočnosti,
- štylizačné variácie, - kombinácie techník,
- operácie s motívom (námetom),
- vyjadrovanie vlastných konceptov v rôznych médiách,
- konfrontácia artefaktu vytvoreného v rôznych médiách,
- individuálne tvorivé úlohy,
- štúdium literatúry z oblasti chronológie dejín umenia (referát),
- diskusie o umení.

Ciele:
- Rozvíjať tvorivosť pri práci z predstavy. - Rozvíjať základné prvky výtvarného jazyka. - Rozvíjať zmysel pre priestor a architektonické riešenia pri konštruovaní - Rozvoj tvorivého myslenia. - Rozvoj manuálnej zručnosti. - Rozvoj tvorivosti pri vytváraní kontrastu a priestoru podľa vlastnej fantázie - Rozvoj pozitívneho vzťahu ku prírode - Chápať princípy súčasnej dekoratívnej tvorby. - Osobnostný a sociálny rozvoj.
Obsah:
Obsahom výtvarnej výchovy je získanie osobných skúsenosti a zážitkov z dobrodružstva autentickej tvorby. Predstavuje otvorenú škálu objavovania a laborovania, hier, poznávania a vytvárania -- v analytickej i v syntetickej forme. Dôležite je, aby samotne procesy výtvarnej výchovy obsahovali tieto študijne zložky:

- výtvarný jazyk - kompozícia - objavne formálne postupy - možnosti zobrazovania vizuálnej skutočnosti - výtvarne operácie - výtvarná transpozícia princípov iných oblasti ľudskej skúsenosti - vyjadrenie komplexného zážitku, predstavy, myšlienky

Minimálny počet prác zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

1 polrok:	2 polrok:
10 prác z maľby 10 prác z kresby 3 práce z grafiky 2 práce z modelovania 2 práca z dekoratívnej činnosti 1 práca zameraná na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka	10 prác z maľby 10 prác z kresby 3 práce z grafiky 2 práce z modelovania 2 práca z dekoratívnej činnosti 1 práca zameraná na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

2. ročník II. stupeň

3 hodiny týždenne

Obsahové štandardy

- zobrazovanie videnej skutočnosti v zvolenom médiu,
- posuny a transformácie zobrazenia skutočnosti v zvolenom médiu,
- štylizačné variácie zobrazenia skutočnosti v zvolenom médiu,
- vyjadrovanie vlastných konceptov v zvolenom médiu,
- individuálne tvorivé úlohy,
- štúdium literatúry/časopisov
– referát a diskusie o súčasnom umení.

Ciele:

- Rozvíjať tvorivosť pri práci z predstavy. - Rozvíjať základné prvky výtvarného jazyka. - Rozvíjať zmysel pre priestor a architektonické riešenia pri konštruovaní - Rozvoj tvorivého myslenia. - Rozvoj manuálnej zručnosti. - Rozvoj tvorivosti pri vytváraní kontrastu a priestoru podľa vlastnej fantázie - Rozvoj pozitívneho vzťahu ku prírode - Chápať princípy súčasnej dekoratívnej tvorby. - Osobnostný a sociálny rozvoj.
Obsah:
Obsahom výtvarnej výchovy je získanie osobných skúsenosti a zážitkov z dobrodružstva autentickej tvorby. Predstavuje otvorenú škálu objavovania a laborovania, hier, poznávania a vytvárania -- v analytickej i v syntetickej forme. Dôležite je, aby samotne procesy výtvarnej výchovy obsahovali tieto študijne zložky: - výtvarný jazyk - kompozícia - objavne formálne postupy - možnosti zobrazovania vizuálnej skutočnosti - výtvarne operácie - výtvarná transpozícia princípov iných oblasti ľudskej skúsenosti - vyjadrenie komplexného zážitku, predstavy, myšlienky

Minimálny počet prác zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

1 polrok:	2 polrok:
10 prác z maľby 10 prác z kresby 3 práce z grafiky 2 práce z modelovania 2 práca z dekoratívnej činnosti 1 práca zameraná na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka	10 prác z maľby 10 prác z kresby 3 práce z grafiky 2 práce z modelovania 2 práca z dekoratívnej činnosti 1 práca zameraná na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

3. ročník II. stupeň

3 hodiny týždenne

Obsahové štandardy

- technicky rozmanité štúdie videnej skutočnosti v zvolenom médiu,
- kópia umeleckého diela v zvolenom médiu (totožné s médiom originálu),
- kópia umeleckého diela v inom médiu ako originál,
- tvorivá úloha v zvolenom médiu na zadanú tému,
- tvorba na voľnú tému,
- individuálne tvorivé úlohy,
- inštalácia výstavy,
- diskusie o tvorbe spolužiakov,
- štúdium literatúry/časopisov – referát a diskusie o súčasnom umení (zaostrené na oblasť zvoleného média).

Ciele:
- Rozvíjať tvorivosť pri práci z predstavy. - Rozvíjať základné prvky výtvarného jazyka. - Rozvíjať zmysel pre priestor a architektonické riešenia pri konštruovaní - Rozvoj tvorivého myslenia. - Rozvoj manuálnej zručnosti. - Rozvoj tvorivosti pri vytváraní kontrastu a priestoru podľa vlastnej fantázie - Rozvoj pozitívneho vzťahu ku prírode - Chápať princípy súčasnej dekoratívnej tvorby. - Osobnostný a sociálny rozvoj.
Obsah:
Obsahom výtvarnej výchovy je získanie osobných skúsenosti a zážitkov z dobrodružstva autentickej tvorby. Predstavuje otvorenú škálu objavovania a laborovania, hier, poznávania a vytvárania -- v analytickej i v syntetickej forme. Dôležite je, aby samotne procesy výtvarnej výchovy obsahovali tieto študijne zložky: - výtvarný jazyk - kompozícia - objavne formálne postupy - možnosti zobrazovania vizuálnej skutočnosti - výtvarne operácie - výtvarná transpozícia princípov iných oblasti ľudskej skúsenosti - vyjadrenie komplexného zážitku, predstavy, myšlienky

Minimálny počet prác zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

1 polrok:	2 polrok:
10 prác z maľby 10 prác z kresby 3 práce z grafiky 2 práce z modelovania 2 práca z dekoratívnej činnosti 1 práca zameraná na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka	10 prác z maľby 10 prác z kresby 3 práce z grafiky 2 práce z modelovania 2 práca z dekoratívnej činnosti 1 práca zameraná na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

4. ročník II. stupeň

3 hodiny týždenne

Obsahové štandardy

- individuálne tvorivé úlohy,
- kópia detskej výtvarnej práce (podľa možnosti vlastnej),
- konceptuálne dielo (resp. konceptuálny dizajn, architektúra),
- záverečná práca,
- prezentácia záverečnej práce (forma podľa zvoleného média),
- diskusia o záverečnej práci.

Ciele:
- Rozvíjať tvorivosť pri práci z predstavy. - Rozvíjať základné prvky výtvarného jazyka. - Rozvíjať zmysel pre priestor a architektonické riešenia pri konštruovaní - Rozvoj tvorivého myslenia. - Rozvoj manuálnej zručnosti. - Rozvoj tvorivosti pri vytváraní kontrastu a priestoru podľa vlastnej fantázie - Rozvoj pozitívneho vzťahu ku prírode - Chápať princípy súčasnej dekoratívnej tvorby. - Osobnostný a sociálny rozvoj.
Obsah:

Obsahom výtvarnej výchovy je získanie osobných skúsenosti a zážitkov z dobrodružstva autentickej tvorby. Predstavuje otvorenú škálu objavovania a laborovania, hier, poznávania a vytvárania -- v analytickej i v syntetickej forme. Dôležite je, aby samotne procesy výtvarnej výchovy obsahovali tieto študijne zložky: - výtvarný jazyk - kompozícia - objavne formálne postupy - možnosti zobrazovania vizuálnej skutočnosti - výtvarne operácie - výtvarná transpozícia princípov iných oblasti ľudskej skúsenosti - vyjadrenie komplexného zážitku, predstavy, myšlienky

Minimálny počet prác zvládnutých žiakom za daný ročník na individuálnej úrovni danej jeho talentom, možnosťami a dispozíciami:

1 polrok:	2 polrok:
10 prác z maľby	10 prác z maľby
10 prác z kresby	10 prác z kresby
3 práce z grafiky	3 práce z grafiky
2 práce z modelovania	2 práce z modelovania
2 práca z dekoratívnej činnosti	2 práca z dekoratívnej činnosti
1 práca zameraná na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka	1 práca zameraná na rozvoj multikulturálneho vnímania žiaka

Záverečná skúška: vystavená záverečná práca alebo kolekcia prác